

Begroting 2014



Begroting 2014

Dit is een publicatie van de Gemeente Amsterdam
Directie Middelen en Control
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Bezoekadres:
Stadhuis, Amstel 1

Telefoon: 020-6241111
Internet: www.amsterdam.nl

Dit boek is gedrukt met milieuvriendelijke inkt op milieuvriendelijk papier

Inhoud

Links naar doelstellingen

Leeswijzer	1
1 Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen	3
2 Programmabegroting	40
Openbare orde en veiligheid	42
Werk en inkomen	59
Zorg	89
Educatie, jeugd en diversiteit	111
Verkeer en infrastructuur	129
Openbare ruimte, groen, sport en recreatie	151
Cultuur en monumenten	165
Milieu en water	178
Economie	195
Facilitair en bedrijven	210
Stedelijke ontwikkeling	230
Bestuur en concern	277
Dienstverlening	289
Algemene dekkingsmiddelen	303
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing	324
Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014 per doelstelling	327
3 Verplichte paragrafen	362
Risico's en weerstandsvermogen	364
Financiering	376
Lokale heffingen	386
Verbonden partijen	392
Onderhoud van kapitaalgoederen	404
Gemeentelijk grondbeleid	415
Bedrijfsvoering	417
Investeringsparagraaf	438
Duurzaamheid	444
4 Bijlagen - Cijfermatige overzichten	455
Leeswijzer	457
Totaal overzicht van de programmabegroting	459
Baten en lasten per programma	465
Overzicht kapitaallasten	528
Raming EMU saldo	533
Personele verantwoording	536

[Klik op de **roodgemaakte links** om rechtstreeks naar bladzijde, doelstelling, programma, paragraaf of bijlage te gaan]

Links doelstellingen

Openbare orde en veiligheid

Doelstellingen

- 1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd
- 1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast
- 1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg
- 1.4 Veiligheidsbureau
- 5.2 Taxi's zijn sociaal veilig

Overige onderwerpen

- 1.6 Reserves en voorzieningen

Werk en inkomen

Doelstellingen

- 2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk
- 2.2 Meer jongeren gaan terug naar school of aan het werk
- 2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet sociale werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers
- 2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving
- 2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen
- 2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd
- 2.7 Versterken van de schuldhulpverlening

Overige onderwerpen

- 2.8 Reserves en voorzieningen

Zorg

Doelstellingen

- 3.1 Amsterdammers kunnen volwaardig participeren en kiezen uit een samenhangend pakket van zorg- woon- en mobiliteitsvoorzieningen.
- 3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg
- 3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen
- 3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld
- 3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg
- 3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht behoeft
Jongeren nemen daarbij een prominente plaats in

Overige onderwerpen

- 3.7 Reserves en voorzieningen

Educatie, jeugd en diversiteit

Doelstellingen

- De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen
- 4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen
- 4.3 Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.
- 4.4 Minder discriminatie en meer sociale cohesie
- 4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken

Overige onderwerpen

- 4.6 Reserves en voorzieningen

Verkeer en infrastructuur

Doelstellingen

- 5.1 Minder ernstige verkeersslachtoffers
- 5.2 Taxi's zijn sociaal veilig
- 5.3 Amsterdam is bereikbaar
- 5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam
- 5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam
- 5.6 Amsterdam is schoon en heel

Overige onderwerpen

- 5.7 Reserves en voorzieningen
- 5.8 Meerjarenavorstel Centraal Mobiliteitsfonds

Openbare ruimte, groen, sport en recreatie

Doelstellingen

- 6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke Metropoolregio Amsterdam.
- 6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk
- 6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op Olympisch niveau
- 6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in Amsterdam

Overige onderwerpen

- 6.5 Reserves en voorzieningen

Cultuur en monumenten

Doelstellingen

- 7.1 Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld
- 7.2 Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed
- 7.3 Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment
- 7.4 Overige kunst en cultuur

Overige onderwerpen

- 7.5 Reserves en voorzieningen

Milieu en water

Doelstellingen

- 8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader
- 8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam
- 8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk
- 8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater
- 8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater

Overige onderwerpen

- 8.6 Reserves en voorzieningen

Economie

Doelstellingen

- 9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de Metropool Regio Amsterdam
- 9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal ondernemersklimaat
- 9.3 Vermarkten van de Metropoolregio Amsterdam

Overige onderwerpen

- 9.4 Reserves en voorzieningen

Facilitair en bedrijven

Doelstellingen

- 10.1 Verbeteren van de gemeentelijke ICT in de periode 2011-2014
- 10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvoering
- 10.3 Efficiënt en effectief uitvoeren van financiële activiteiten richting burgers en concernonderdelen
- 10.4 Efficiënt en effectief uitvoeren van beheer, onderhoud en productontwikkelingstaken binnen de ruimtelijke sector

Overige onderwerpen

- 10.5 Reserves en voorzieningen

Stedelijke ontwikkeling

Doelstellingen

- 11.1 De Metropoolregio Amsterdam groeit economisch sterk en duurzaam
- 11.2 Amsterdam stabiliseert de CO₂-uitstoot. In 2025 is de CO₂-uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990
- 11.3 Aanpak leegstaande kantoren
- 11.4 De hoeveelheid broedplaatsen groeit
- 11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt
- 11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningsisolatieprogramma
- 11.7 Adequaat uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken
- 11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau (NAP)
- 11.9 Een passend aanbod van maatschappelijk vastgoed in de stadsdelen
- 11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing

Overige onderwerpen

- 11.11 Reserves en voorzieningen
- 11.12 Vereveningsfonds
- 11.13 Stimuleringsfonds Volkshuisvesting

Bestuur en concern

Doelstellingen

- 12.1 Adviseren en ondersteunen van het college en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming
- 12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam
- 12.3 Prestatiemeting, onderzoekprogrammering en inzichtelijk maken van informatie

Overige onderwerpen

- 12.4 Bestuur
- 12.5 Griffie
- 12.6 Ombudsman
- 12.7 Reserves en voorzieningen

Dienstverlening

Doelstellingen

- 13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer. Dit via het kanaal van zijn/haar voorkeur: aan de balie: per telefoon of digitaal
- 13.2 Beheren van basisregistraties en verstrekken van informatie voor de uitvoering van publieke taken.
- 13.3 Beheren en ontsluiten van de stadsarchieven en aanbieden van hoogwaardige en diverse cultuurhistorische producten in De Bazel
- 13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van roerend goed als onderpand

Overige onderwerpen

- 13.5 Reserves en voorzieningen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen is geen programma, maar een verplicht begrotingsonderdeel waarin de belangrijkste algemene inkomstenbronnen van de gemeente worden verantwoord.

Deze inkomstenbronnen zijn:

- 14.1 Uitkering gemeentefonds
- 14.2 Uitkering stadsdeelfonds
- 14.3 Belastingen
- 14.4 Erfpacht
- 14.5 Financiering
- 14.6 Deelnemingen
- 14.7 Amsterdams Investeringsfonds
- 14.8 Overige algemene dekkingsmiddelen
- 14.9 Reserves en voorzieningen

Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing

Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014 per doelstelling

Leeswijzer

Voor alle taken en activiteiten brengt de gemeenteraad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt (lasten) en de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden (baten).¹

De gemeenteraad stelt de programmabegroting van de gemeente Amsterdam vast voor het jaar 2014 op het niveau van baten, lasten, reservemutaties en investeringsprojecten per doelstelling en per programma, de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen van de Begroting 2014 en de gemeentebrede paragrafen. Onderdeel van deze paragrafen zijn de investeringsparagraaf en de subsidiestaat. Met deze vaststelling machtigt de gemeenteraad het college tot het doen van uitgaven.

Deze begroting bestaat uit vier onderdelen:

1 Hoofdlijnen

Beschrijving van de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen voor 2014 en opvolgende jaren. Aan het eind van het hoofdstuk komt de stand van zaken aan bod rond de moties en amendementen die bij de Kadernota 2014 zijn aangenomen.

2 Programmabegroting

Per programma worden de gewenste maatschappelijke effecten, kerncijfers, ontwikkelingen en beleidskaders weergegeven. Ieder programma is onderverdeeld in een aantal doelstellingen. Per doelstelling wordt geschetst hoe we de gewenste maatschappelijke effecten realiseren en wat dit kost. Tot slot worden per programma de reserves en voorzieningen beschreven. Het onderdeel programma's is een verplicht onderdeel van de gemeentebegroting (art. 7 BBV).

Voor de volledigheid is in de financiële tabellen een kolom toegevoegd met de baten en lasten zoals vastgesteld in de 4^e maandsrapportage 2013.

De mutaties in baten en lasten ten opzichte van de Begroting 2013 inclusief eerste begrotingswijziging, staan beschreven in een apart hoofdstuk.

3 Verplichte paragrafen

De paragrafen weerstandsvermogen, financiering, lokale heffingen, verbonden partijen, onderhoud kapitaalgoederen, grondbeleid en bedrijfsvoering zijn verplichte onderdelen van de gemeentebegroting (art. 9 lid 2 BBV). De paragraaf duurzaamheid is op verzoek van uw vergadering toegevoegd. In 2014 is de investeringsparagraaf nieuw toegevoegd, welke inzicht geeft in de geplande investeringen. Het overzicht van de subsidiestaat en de subsidies ten laste van de stelposten is toegevoegd aan het onderdeel bedrijfsvoering.

4 Bijlagen

In dit deel vindt u een aantal financiële overzichten op detailniveau. Een onderdeel van de bijlage is de financiële detailbegroting waarin per begrotingsvolgnummer de baten en lasten zijn weergegeven. Deze begrotingsvolgnummers staan gelijk aan een activiteit of subsidie (de financiële informatie wordt op drie niveaus gepresenteerd: programma, doelstelling en begrotingsvolgnummer). Het overzicht van baten en lasten is een verplicht onderdeel van de gemeentebegroting (art. 7 lid 3 BBV).

¹ Art. 189 lid 1 Gemeentewet.

1 Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen

Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen

De bestuurlijke en financiële hoofdlijnen bestaan uit de volgende onderdelen

1. Bestuurlijke hoofdlijnen
2. Amsterdam Financieel Gezond
3. Ontwikkelingen tussen Kadernota en Begroting
4. 1 Stad 1 Opgave
5. Saldo Begroting 2014
6. Bestemming saldo Begroting 2014
7. Specifieke onderwerpen
8. Stand van zaken moties en amendementen Kadernota 2014
9. Stabiele basis en consistente koers vanaf 2010
10. Verbinden
11. Toelichting op de maatregelen 1 Stad 1 Opgave
12. Begroting 2014: Lasten en Baten per programma

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

Het is nog steeds crisis in Nederland. Hoewel onze stad het beter doet dan de rest van het land, heeft ook een toenemend aantal Amsterdammers te maken met koopkrachtdaling, banenverlies¹ of een huis dat 'onder water staat'. Minimahuishoudens met een uitkering en kinderen worden door stapeling van de crisiseffecten harder geraakt². Het aantal mensen onder de armoedegrens neemt in absolute termen toe³. Amsterdammers en Amsterdamse ondernemers hebben te maken met onzekerheden over hun inkomen en de economie.

Dit zijn gevolgen die ook bij intredend economisch herstel niet direct verholpen zullen zijn. Al kennen we de rijksbegroting 2014 nog niet, zeker is dat het kabinet met € 6 miljard aan extra ombuigingen zal komen. Onzeker is hoe die en andere maatregelen door de Eerste Kamer zullen komen. Er is een sociaal akkoord, een zorgakkoord, en een woonakkoord waarvan de vertaling in wetgeving nog moet plaatsvinden. Voor de decentralisaties bij zorg, werk en jeugd geldt hetzelfde. Op het moment van de vaststelling van de begroting waren er berichten over grote wijzigingen in de decentralisatieplannen voor zorg. Waarmee we dit jaar opnieuw geconfronteerd worden met het feit dat we weten dat we een heleboel niet weten.

Dat maakt het uitstippelen van een koers niet makkelijker. Het vergt een goed kompas. Wel kunnen we ons voorbereiden op de toekomst. Daarom hebben wij in deze begroting, aanvullend op de kadernota, geanticipeerd op de aangekondigde extra bezuinigingen. Daarom kiezen wij ervoor om ook in deze moeilijke tijden te blijven investeren in de stad. En daarom zullen we ook in 2014 een scherp oog houden voor groepen die buiten de boot dreigen te vallen en voor de gevolgen van de crisis voor de stad en de ondernemers. We presenteren voor 2014 een solide begroting en een prognose voor de jaren na 2014 met een klein structureel overschot in 2017. Gezien de grote onzekerheden en sterk wisselende financiële vooruitzichten, is dat onze verantwoordelijkheid.

In 2010 zijn wij van start gegaan met de uitvoering van ons programmakkoord 'Kiezen voor de stad'. 'Wij kiezen voor de stad. We kiezen voor Amsterdam. We kiezen voor de Amsterdammers.' Dat was ons uitgangspunt en is nu ons uitgangspunt. Daarbij hebben wij steeds actief gezocht naar draagvlak voor deze koers in de raad en buiten de gemeente.

De afspraken die we met de raad gemaakt hebben in de Kadernota 2014 blijven daarom in deze begroting geheel overeind, versterkt door het pakket aan maatregelen van in totaal € 15 miljoen dat door de raad is toegevoegd en waar wij uitvoering aan zullen geven. Ook in 2014 koersen we

¹ 3^e voortgangsrapportage arbeidsmarktbrief, 29 mei 2013

² Brief stapelingseffecten rijksbeleid, 27 maart 2013

³ Armoedemonitor 2012.

op een sociaal, duurzaam, bereikbaar, economisch sterk en internationaal georiënteerd Amsterdam.

Onder de conjuncturele crisis is wel een positieve structurele ontwikkeling zichtbaar. Amsterdam is nog steeds een stad met grote aantrekkingskracht op talent. Het inwonertal stijgt, bedrijven blijven komen en elk jaar verwelkomen we meer toeristen. Tegelijk is de uitstoot van CO2 gestabiliseerd en neemt licht af.

Door de tijdige inzet van het college om de gemeente financieel gezond te houden wordt er in 2015 maar liefst € 462 miljoen minder uitgegeven en blijft er bovendien ruimte om te investeren. Vooral met de versobering en verbetering van de gemeentelijke organisatie hebben we financiële ruimte gecreëerd, die we nu gebruiken om de veiligheid in de stad te verbeteren, duurzaamheid te stimuleren, de meest kwetsbaren Amsterdammers te steunen, de bereikbaarheid te verbeteren en om meer Amsterdammers aan het sporten te krijgen. De bestrijding van (jeugd)werkloosheid is een belangrijke prioriteit, om te voorkomen dat mensen aan de kant komen te staan. Werk is cruciaal om armoede tegen te gaan en mensen uit hun maatschappelijk isolement te halen. Het programma Educatie Werkt zetten we door omdat taal een belangrijke voorwaarde is voor de kansen op de arbeidsmarkt en het meedoen aan de samenleving.

Door de crisis zoeken we meer dan voorheen de samenwerking met andere partijen in stad. Ondanks dat de bouwsector zich in zwaar weer bevindt, lukt het om investeerders te interesseren voor studentenhuisvesting en hotels en Amsterdammers voor de zelfbouw van woningen. We doen er alles aan om bouwrijpe grond te laten ontwikkelen. De bij de kadernota voorgenomen investeringen in het NDSM-terrein, het Marinecomplex, Tolhuistuin en de Rijksacademie zetten we door en zullen we nog dit najaar voorleggen aan de raad voor financiering uit het Amsterdam Investeringsfonds.

Daarnaast hebben we in het verlengde van de kadernota in deze begroting € 32 miljoen beschikbaar voor de uitwerking van de motie 'Sterker uit de crisis'. Met investeringen in Amsterdam Metropolitan Solutions (€ 16 miljoen), Health Valley (€ 8 miljoen) en de energie-verduurzaming van woningen (€ 8 miljoen) geven we een impuls aan een sterkere, innovatieve economie en een duurzame stad (zie kader).

Initiatieven in het kader van de motie 'Sterker uit de crisis'

Amsterdam Metropolitan Solutions (AMS)

Het initiatief AMS moet leiden tot een topinstituut voor toegepaste technologie, waarin bedrijfsleven en wetenschap gezamenlijk werken aan oplossingen voor grootstedelijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld water, energie, gezondheid, mobiliteit en afval.

Health Valley

Health Valley behelst het initiatief om in samenwerking tussen gemeente (o.a. GGD), bedrijfsleven en wetenschap tot een topinstituut te komen dat zich richt op onderzoek naar welvaartsziekten, waaronder met name obesitas en ouderdomsziekten.

Energie verduurzaming van woningen

Dit initiatief richt zich op een bijdrage aan het totstandkomen van energienota-nul woningen door met de bouwsector, woningcorporaties en huurders de kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad te versnellen, ook om de balans in woonlasten te verbeteren.

Ten opzichte van de kadernota versterken we onder andere onze inzet op armoedebestrijding (€ 2 miljoen) en de aanpak van obesitas (€ 0,6 miljoen) en stellen we hiermee samenhangend € 0,4 miljoen extra beschikbaar voor Jump in (sportprogramma in scholen). Voor de handhaving op het water is, in het verlengde van de nota Varen, € 0,7 miljoen beschikbaar. In het kader van 1 Stad 1 Opgave maken wij incidenteel € 21 miljoen vrij als eerste tranche om de kapitaallasten te verlagen.

Regering en parlement hebben gekozen voor een versobering van het openbaar bestuur. Op grond daarvan heeft de raad in juni de plannen voor het bestuurlijk stelsel vastgesteld. In 2014 wordt dat nieuwe bestuurlijk stelsel ingevoerd.

Het plan voor de verandering van de gemeentelijke organisatie hebben wij in mei vastgesteld en in juni met de raad besproken. Daarmee is de basis gelegd om te komen tot een effectieve en wendbaardere organisatie en kunnen bezuinigingen op de organisatie worden doorgevoerd.

We zetten met de besluitvorming eerder over de Kadernota 2014 in totaal ruim € 150 miljoen in voor 2014, inclusief de € 32 miljoen voor de motie 'Sterker uit de crisis' en de € 15 miljoen uit de rentebaten voor de maatregelen die de raad bij de kadernota heeft vastgesteld. Daarnaast stelt het college de hiervoor genoemde € 21 miljoen beschikbaar voor het verlagen van de kapitaallasten.

Ook dit jaar kent Amsterdam dus twee gezichten. Eén van onzekerheden en Amsterdammers die hard moeten knokken om het hoofd boven water te houden. En één van investeringen in de kracht van de stad. Met deze begroting toont Amsterdam zich robuust en veerkrachtig. We zijn in staat tegenvallers op te vangen en ons structureel te versterken. Zo blijft Amsterdam een stad van ongekende mogelijkheden voor iedereen.

2. Amsterdam Financieel Gezond

Drie jaar geleden hebben wij in ons Programmakkoord 2010-2014 gekozen voor economisch groeien, voor sociaal versterken en voor duurzaam investeren. Ons doel was en is nog steeds de economische crisis zo goed mogelijk het hoofd te bieden en tegelijkertijd de stad financieel sterker te maken. Omvangrijke hervormingen en forse bezuinigingen zijn nodig gebleken om dit doel te bereiken en te kunnen blijven investeren. De in het Programmakkoord aangekondigde € 210 miljoen aan bezuinigingen wordt grotendeels gerealiseerd, maar zijn niet voldoende gebleken. Inmiddels is deze bezuinigingsoperatie (Inzet op Herstel 1) gevolgd door Inzet op herstel 2 en 1 Stad 1 Opgave.

Om de gemeente financieel sterker te maken is simpelweg bezuinigen niet genoeg. Financieel sterk betekent een financieel weerbare én wendbare gemeente. Dat betekent, naast de noodzakelijke besparingen in de exploitatie, het weerstandsvermogen op peil en het beheersinstrumentarium op orde is gebracht. Het college heeft hier met de operatie Amsterdam Financieel Gezond forse stappen in gezet:

- ***Noodzakelijke ombuigingen in de exploitatie zijn gerealiseerd***
De operaties Inzet op Herstel 1 en 2 hebben in totaal ruim € 210 miljoen besparing opgeleverd. De gehele collegeperiode hebben wij daarom een sluitend financieel meerjaren perspectief kunnen presenteren.
- ***Noodzakelijke beleidsaanpassingen bij rijksbezuinigingen zijn tijdig genomen***
De mogelijkheden voor beleidsaanpassingen zijn reeds bij dreigende rijksbezuinigingen in kaart gebracht. De raad is daardoor tijdig in de gelegenheid gesteld te kiezen uit varianten. Zo zijn tekorten in de exploitatie voorkomen bij de verlaging van het participatiebudget en de korting op de WMO middelen. Maar ook voor de komende decentralisaties zijn de voorbereidingen al in volle gang en zijn al middelen apart gezet.
- ***Het weerstandsvermogen is op niveau gebracht***
Op basis van een gemeentebrede risico analyse en ondersteund door een periodieke stresstest op de grootste risico's, wordt jaarlijks het minimaal benodigde niveau van de algemene risico reserve berekend. In de begroting 2013 is daarom bijna € 91 miljoen toegevoegd.
- ***Er is verhoogde aandacht voor het vreemd vermogen van de gemeente***
Om te kunnen investeren moet de gemeente extern geld aantrekken. Hoeveel geld is afhankelijk van de lopende en nieuwe investeringen. Voor het eerst is hiervoor een volledig Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) opgesteld. Dit biedt inzicht in de financieringsbehoefte voor de komende jaren. De volgende stap is het MIP daadwerkelijk als sturings- en keuzeinstrument gebruiken.

- **De financieringslast van de gemeente wordt beperkt**
Het college is kritisch op de ontwikkeling van de gemeentelijke financieringslast. Financieringsarrangementen voor de verzelfstandigde Haven en het Afvalenergiebedrijf zijn zo ontworpen dat een toekomstig beslag op gemeentelijke financiering niet automatisch noodzakelijk is. En door strakke sturing op de directe inkomsten en uitgaven bij grondexploitaties is verder oplopen van de onderhanden werkpositie en daarmee de financieringslast voorkomen.
- **Het financiële beleid- en beheerinstrumentarium is versterkt**
Risicomanagement staat centraal bij nieuwe investeringen. We hebben geleerd van het project Noord/Zuidlijn (10 lessen, Let Op) en passen lessen hieruit toe bij nieuwe investeringen zoals de Zuidas en de Tweede Zeesluis.
De verdere uitwerking van de nota *Sturen op balans* zal het komend jaar leiden tot nieuw en verscherpt beleid aangaande investeren en afschrijven, het weerstandsvermogen, risicomanagement, het rentestelsel en de financiering van deelnemingen. De kaders op de financiële huishouding worden hiermee verstevigd.
- **De P&C producten zijn verbeterd**
De positie van de raad is verbeterd door de introductie van twee nieuwe momenten om de begroting gedurende het uitvoeringjaar bij te stellen: de 4- en de 8-maandsrapportage. Er is een integrale bezuinigingsmonitor opgesteld, waarin de besparingen van zowel centrale stad als stadsdelen worden gevolgd.

Voor 2014 en 2015 staan, naast bovengenoemde ontwikkelingen de verdere implementatie van 1 Stad 1 Opgave, de harmonisatie van de stadsdelen en de centrale stad in een nieuw bestuurlijk stelsel, de verdere uitrol van het Amsterdams Financieel Systeem en de nieuwe bekostigingssystematiek gepland.

In nauwe samenspraak met de stadsdelen is het pakket 1 Stad 1 Opgave ter grootte van ruim € 120 miljoen afgerond om verder geïmplementeerd te worden. De verwachte bezuinigingen van het kabinet tot € 6 miljard kunnen hier naar verwachting mee worden opgevangen. Het college en de stadsdeelbesturen zijn erin geslaagd de besparingen hoofdzakelijk ten laste te brengen van de apparaatskosten. Op deze wijze blijft het effect op de politieke ambities en de portemonnee van de Amsterdammer tot een minimum beperkt. **Zie ook paragraaf 4, 1 Stad 1 Opgave.**
De maatregelen van 1 Stad 1 Opgave zullen leiden tot lagere personeelslasten. Vanaf 2014 is dit beter te monitoren, aangezien de personele begroting met ingang van 2014 voor het eerst volledig aansluit op de financiële cijfers. Die aansluiting is noodzakelijk om op verantwoorde en sociale wijze de toekomstige reductie van het ambtelijk apparaat te kunnen sturen. Het streven is de interne mobiliteit en het natuurlijk verloop maximaal te laten bijdragen aan de reductie.

Intern wordt de sturing op het begrotingsproces aangescherpt. De P&C producten van de bestuurscommissies en resultaatverantwoordelijke eenheden worden geharmoniseerd. Zo ontstaat één geconsolideerde begroting en rekening voor de gehele gemeente. Daarbij wordt vanaf 2015 het financieel stelsel ingrijpend aangepast. Alle programma- en gebiedsbudgetten worden voorzien van genormeerde en geobjectiveerde ramingen. Dit biedt de gemeenteraad een beter afwegingskader voor het totaal van de uitgaven ten opzichte van de nu grotendeels historisch bepaalde budgetten. De administratieve lasten zullen dalen door concentratie van ondersteunende diensten, de implementatie van het Amsterdams Financieel Systeem en beperking van interne verrekening en facturering. In samenspraak met uw raad en ACAM wordt de interne auditing en controletoren aangepast op de nieuwe bestuurlijke en organisatorische verhoudingen.

Dit complex van voorstellen zal najaar 2014 onder de verordeningen ex artikel 212 en 213a van de Gemeentewet aan uw raad worden aangeboden. Daarmee is het gemeentelijke beleid up to date en gereed voor de nieuwe bestuurlijke en ambtelijke verhoudingen.

3. Ontwikkelingen tussen Kadernota en Begroting

In de Kadernota 2014 heeft het college een structureel meerjarenbeeld gepresenteerd dat in 2017 sloot op € 0,3 miljoen (zie tabel 1). Dit was na toekenning prioriteiten (€ 13 miljoen in 2014),

ombuigingen (Inzet op Herstel 1 en 2 en 1S1O) en inclusief een stelpost van € 10 miljoen voor nog onvoorziene structurele ontwikkelingen.

Tabel 1 laat zien dat de financiële ruimte in 2014 niet structureel ingezet kan worden zonder dat dat in de jaren daarna tot tekorten leidt. Het college heeft er daarom in de kadernota voor gekozen de € 32,8 miljoen in 2014 incidenteel te beleggen.

Tabel 1: Structureel meerjarenbeeld Kadernota 2014

Structureel (bedragen x € 1 miljoen)	2014	2015	2016	2017	totaal
1 Financieel Meerjaren Perspectief	25,8	-48,9	-11,7	-22,2	-57,0
2 Besparingen 1 Stad 1 Opgave	20,0	32,5	-	-	52,4
3 60% van de ingehouden nominale compensatie ten gunste laten vallen van de algemene dienst	-	9,6	8,2	-	17,8
4 Structurele uitgaven	-13,0	-	-	-	-13,0
Totaal	32,8	-6,8	-3,5	-22,2	0,3

* bedragen zijn de mutaties ten opzichte van het jaar daarvoor, 2014 is ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2013

In de Begroting 2014 is het meerjarenbeeld op een aantal posten bijgesteld. Uit tabel 2 wordt duidelijk dat deze bijstelling resulteert in een nieuw meerjarenbeeld dat nu sluit op € 14 miljoen in 2017. Begin 2014 zal opnieuw een geactualiseerd meerjarenbeeld worden opgesteld ten behoeve van de nieuwe bestuursperiode. Het nieuwe bestuur zal dan keuzes maken omtrent het meerjarenbeeld dat dan gepresenteerd wordt.

Tabel 2: Structureel meerjarenbeeld Kadernota 2014

(bedragen x € 1 miljoen)	2014	2015	2016	2017	Totaal
Kadernota 2014 (p. 29)					
Structureel meerjarenbeeld	32,8*	-6,8	-3,5	-22,2	0,3
<i>Aanpassingen ramingen FMP – posten</i>					
a. Gemeentefonds	12,7	-0,2	-0,2	-2,6	9,7
b. Toeristenbelasting	3,0				3,0
c. Dividenden	0,8				0,8
d. Rentelasten kapitaalschuld	-6,6				-6,6
e. Erfpacht	2,7	-2,1		0,4	1,0
f. WWB budget inkomensdeel	-	-	-	-	-
<i>Overige aanpassingen</i>					
g. Besparing bestuursorganen	5,0	2,5			7,5
h. Nieuwe (onvermijdelijke) uitgaven	-1,6				-1,6
Totaal aanpassingen	16,0	0,2	-0,2	-2,2	13,8
Meerjarenbeeld bij Begroting 2014	48,8	-6,6	-3,7	-24,4	14,1

* Bedragen zijn de mutaties ten opzichte van het jaar daarvoor, 2014 is ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2013

Hoe is de € 14 miljoen in het meerjarenbeeld te duiden?

Uit tabel 2 is op te maken dat de gemeente er financieel goed voorstaat. Het perspectief is dat we in 2014 genoeg ruimte hebben om de financiële krimp in de jaren daarna op te vangen. Amsterdam heeft voldoende vroeg geanticipeerd op lastige tijden.

Dat neemt niet weg dat we scherp aan de wind varen met dit perspectief. We hebben te maken met steeds wisselende vooruitzichten vanuit Den Haag. Daarnaast is er een aantal onderliggende risico's. Zo is de taakstelling van 1 Stad 1 Opgave weliswaar geheel met maatregelen ingevuld en loopt de implementatie op veel onderdelen, de *realisatie* van de

bijbehorende besparingen moet nog grotendeels plaatsvinden. Daartoe zullen we het komend jaar ook nog aanvullende, soms pijnlijke, besluiten moeten nemen. Zo zal nog minimaal € 50 miljoen incidenteel geld ingezet moeten worden om kapitaallasten te verlagen en zo de vertraging te compenseren die optreedt bij het inboeken van besparingen. In paragraaf 4 wordt de realisatie en hiervoor benodigde aanvullende maatregelen van 1S1O nader toegelicht.

Daarnaast hebben wij er in de Kadernota voor gekozen om jaarlijks te besluiten over de omvang van de stelpost voor onvoorziene ontwikkelingen, areaaluitbreidingen en overige kostentoeslagen. In het gepresenteerde beeld is er geen rekening mee gehouden, terwijl die uitgaven zich wel voor gaan doen.

Kortom, Amsterdam staat er goed voor, maar voorzichtigheid blijft geboden.

Hieronder volgt een toelichting op de aanpassingen in het financiële beeld die zich na de kadernota hebben voorgedaan. De letters verwijzen naar de regels in tabel 2.

a. Meicirculaire gemeentefonds

Na het opstellen van de Kadernota 2014 is de meicirculaire gemeentefonds gepubliceerd. Hierin is de gemeentefondsuitkering 2014 positief bijgesteld: € 16,3 miljoen meer dan geraamd in de Kadernota. De bijstelling wordt voornamelijk veroorzaakt door een gunstige ontwikkeling van de landelijke en Amsterdamse uitkeringsbasis (onder andere aantallen inwoners, woningen etc.). Daarbij maakt het college de volgende twee opmerkingen.

Er zijn in de afgelopen maanden aanvullende bezuinigingsmaatregelen door het Rijk aangekondigd, oplopend tot € 6 miljard. In de meicirculaire zijn nog geen financiële gevolgen hiervan opgenomen. In de Kadernota hadden wij rekening gehouden met rijksbezuinigingen ter hoogte van € 4,3 miljard. Hiervoor was een structureel bedrag van € 9,1 miljoen in onze begroting apart gezet. Het college stelt voor deze € 9,1 miljoen - naar rato van de oplopende rijksbezuinigingen (van € 4,3 miljard naar € 6 miljard) - te verhogen met € 3,6 miljoen tot een bedrag van € 12,7 miljoen. De extra ruimte 2014 in het gemeentefonds is daarmee per saldo € 12,7 miljoen (16,3-3,6) groter dan bij de Kadernota geraamd.

In de meicirculaire is de door het Rijk toegezegde structurele bijdrage armoede middelen (€ 8 miljoen) nog altijd niet toegevoegd aan de gemeentefondsuitkering. In het licht van het toegenomen begrotingstekort op rijksniveau neemt het financiële risico dat de gemeente op deze post loopt toe. Daar staat tegenover dat de bijdrage is opgenomen in het Regeerakkoord en staatssecretaris Klijnsma herhaaldelijk heeft gezegd dat de gemeenten de toegezegde middelen wel degelijk zullen ontvangen. Hoewel mogelijk pas in de septembercirculaire meer duidelijk wordt, vertrouwt het college erop dat het Rijk haar belofte nakomt. In de berekening van de gemeentefondsuitkering is dus evenals in de kadernota rekening gehouden met een bijdrage van € 8 miljoen.

b. Toeristenbelasting

Vanaf 2014 is sprake van een structurele volumetoename die resulteert in structureel € 3 miljoen hogere inkomsten toeristenbelasting vanaf 2014. Deze bijstelling komt bovenop de in de Kadernota 2014 opgenomen incidentele verhoging van de belasting met 0,5%.

c. Dividenden

Vanuit prudent financieel beleid zijn de dividendinkomsten uit de deelnemingen de afgelopen jaren behoudend begroot. Dit verandert door toevoeging van verwachte dividendinkomsten van het Havenbedrijf Amsterdam NV (zie ook volgend punt) en op termijn het AEB. De dividenden van deze partijen zijn scherp begroot, omdat ze als dienst ook altijd scherp begroot stonden en uitgegaan werd van volledige winstafdracht. Dat betekent dat ook het risico op mogelijke tekorten gedurende het jaar toeneemt.

Voor 2014 zijn er positieve ontwikkelingen:

- hogere dividend afdracht van € 0,8 miljoen structureel door VGA (structureel FMP)
- hogere dividend afdracht van 3 keer € 6,5 miljoen 2013-2015 door GVB (incidenteel FMP),

dus niet in de totaaltabel opgenomen)
 Daarnaast moet opgemerkt dat de overige deelnemingen zich ondanks de huidige economische situatie goed ontwikkelen. Er zijn geen signalen dat de begrote dividenduitkeringen gevaar lopen.

d. Rentelasten kapitaalschuld

In de Kadernota 2014 was een dividend uitkering van de haven geraamd. Daarvoor is een berekening gemaakt van wat het Havenbedrijf Amsterdam NV aan dividend zou moeten uitkeren als ware het nog een dienst Haven met een winstafdracht. Daarbij had moeten worden aangemerkt dat niet het hele dividend meer vrij aanwendbaar is in tegenstelling tot de winstafdracht die dat wel was. Dit heeft grofweg twee oorzaken.

Ten eerste is bij de verzelfstandiging van de Haven besloten tot een andere financiering: niet alle uitbreidingsinvesteringen met vreemd vermogen financieren. Dat betekent dat de Haven een eigen vermogen heeft meegekregen en investeringen deels uit eigen middelen zal financieren. Ten tweede is besloten dat de Haven zal afschrijven op de gronden waar de haven het hoofderfpachtrecht op bezit. Dat gebeurde als gemeentelijke dienst niet.

Bij het bepalen van de vrije ruimte bij de kadernota is onvoldoende rekening gehouden met het feit dat het dividend niet volledig vrij aanwendbaar is. Voor 2014 gaat dat om een bedrag van € 11,4 miljoen. Eerst moeten namelijk de rentelasten voor de gemeente in mindering worden gebracht. Daar staat tegenover dat met het Havenbedrijf Amsterdam NV is afgesproken dat zij een ingroeitermijn hebben waarop zij hun dividend uitkeringen omhoog bijstellen. Voor 2014 is de verwachting dat dit al tot € 4,8 miljoen meer dividend leidt. Per saldo is een correctie op de ramingen in de kadernota opgenomen van € 6,6 miljoen.

e. Erfpacht

De bijgestelde raming laat zien dat de terugloop aan inkomsten in 2014 iets gunstiger is bijgesteld. In het jaar 2015 is het beeld naar beneden bijgesteld. Het erfpachtresultaat wordt vooral bepaald door de canon- en meerwaardeopbrengsten. Erfpachters mogen toekomstige canonbetalingen voor de resterende looptijd van hun tijdvak afkopen, wat een financieel voordeel voor de gemeente oplevert. Ramingen over de mate waarin dit gebeurt gaan altijd gepaard met een marge van onzekerheid.

Tabel 3: Ontwikkeling erfpacht inkomsten

<i>(Bedragen x € 1 miljoen)</i>	2014	2015	2016	2017	Totaal
Erfpacht raming Kadernota	-10,5	0,8	-1,4	-1,8	-12,9
Erfpacht raming Begroting	-7,8	-1,3	-1,4	-1,4	-11,9
Vershil	2,7	-2,1	-	0,4	1,0

f. WWB budget inkomensdeel

Op 1 juli 2013 is het nader voorlopig budget 2013 door het Rijk gepubliceerd. Hierin zit een forse toename van het budget vanwege conjunctuur ontwikkelingen, maar vooral vanwege loon- en prijsbijstelling (LPO).

Voor Amsterdam neemt het budget voor de uitkeringslasten in 2013 toe met € 50 miljoen. In plaats van het te verwachten tekort van € 22 miljoen is er in 2013 waarschijnlijk sprake van een overschot van €13 miljoen. Op basis van het definitieve budget dat het rijk in september 2013 bekend maakt en de recente realisatiecijfers zal berekend worden of er nog sprake zal zijn van een tekort in de komende jaren en hoe groot dit tekort dan is. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij het opstellen van het FMP 2015-2018. Meerjarig wordt nu nog rekening gehouden tekort van € 43 miljoen.

g. Besparing bestuursorganen

Als gevolg van het nieuwe bestuurlijk stelsel dalen de structurele lasten van de bestuursorganen van onze gemeente. In de Kadernota 2014 (p.61) heeft het college aangegeven in overweging te nemen om deze besparingen te betrekken bij de besparingen in het kader van 1 Stad 1 Opgave. Het college stelt voor dat nu definitief te doen (zie ook paragraaf 4, maatregel 22). Reden hiervoor is dat het een besparing is, die conform de aanpak van 1S1O exacte uitwerking vraagt

over de precieze uitname per stadsdeel. De inhoudelijke uitwerking van de maatregel maakt onderdeel uit van de gemeentelijke aanpak Organisatieontwikkeling. Begroot wordt dat de besparing € 5 miljoen is in 2014 en € 7,5 miljoen vanaf 2015. Eventuele frictiekosten die gepaard gaan met de afname worden betrokken bij de ontwikkelingen Bestuurlijk Stelsel en 1 Stad 1 Opgave.

h. Extra (noodzakelijke) uitgaven

Het college heeft € 1,6 miljoen extra structurele uitgaven opgenomen in de Begroting 2014. Het betreft ten eerste een noodzakelijke vervanging van het gemeentelijk systeem Andreas dat sinds 2005 gebruikt wordt ter ondersteuning van het bestuurlijk besluitvormingsproces. Dit systeem is technisch aan het eind van zijn levensduur. Mede door de benodigde aanpassingen in verband met het nieuwe bestuurlijke stelsel vanaf 2014 zal de betrouwbaarheid en beschikbaarheid niet langer gegarandeerd kunnen worden. De structurele lasten die met vervanging gepaard gaan bedragen € 0,4 miljoen.

Ten tweede is het college van mening dat het exploitatietekort van Stadtoezicht vanaf 2014 structureel geregeld moet zijn. De in de kadernota toegekende incidentele prioriteit van € 0,7 miljoen wordt daarom vervangen door een structurele toekenning.

Tot slot wordt € 0,5 miljoen vanaf 2015 ingezet voor realisatie van maatregel 16 uit 1 Stad 1 Opgave in verband met een dubbeltelling met maatregelen uit Inzet op Herstel 1. In 2014 wordt dit bedrag ingezet voor extra toezicht en handhaving op het water. Vanaf 2015 zullen de kosten gedekt worden uit de door de extra handhaving gegenereerde hogere tariefinkomsten bij de dienst Belastingen of boetes.

4. 1 Stad 1 Opgave

Het college en de stadsdeelbesturen hebben in nauwe samenwerking de besparingsmaatregelen 1 Stad 1 Opgave (1S1O) uitgewerkt en geïmplementeerd. In de Kadernota 2014 was uitgegaan van een te realiseren besparing van in totaal € 121 miljoen. Mede door de nieuwe bestuursopdrachten Waterketen en Bestuurlijk stelsel, leidt het totaal aan voorliggende plannen tot een besparing van € 127,7 miljoen. In de volgende tabel zijn de besparingen per maatregel opgenomen. In de bijlage treft u een beschrijving van de maatregelen.

Tabel 4: Opbrengst maatregelen centrale stad en stadsdelen

Maatregel	(bedragen x € 1 miljoen)	2013	2014	2015	Totaal
1 + 4. Sociaal domein		-4,4	-7,9	-5,2	-17,5
2. Uniformering Subsidies		-0,5	-0,9	-2,1	-3,5
3. Schuldhulpverlening		-0,5	-1,0	-0,5	-2,0
5+6. Ruimtelijke Projecten en RO		-3,6	-1,8	-3,0	-8,3
Via wijziging rentestelsel		0	0	-8,0	-8,0
7+8. Standaard BOR Inkoop GWW		0	-9,0	-4,6	-13,6
Via versneld afboeken		0	-1,8	-5,1	-6,9
9. Afvalbeheer en inzameling		0	-0,2	-0,5	-0,7
Via onderbrengen kwijtscheldingen in afvalstoffenheffing		0	-1,5	-2,0	-3,5
10. Parkeren		-9,5	-7,4	-3,0	-19,9
12. Dienstverlening		0	0	-10,6	-10,6
13. Personeel / arbeidsvoorwaarden		0	-9,2	-2,8	-12,0
14. Inkoop overig		0	-2,0	0	-2,0
15. Huisvesting		0	-5,1	0	-5,1
16. Toezicht		-1,3	-2,5	-0,7	-4,5
17. Bestuur en ondersteuning		0	-0,5	0	-0,5
18. Stedelijke vastgoedstrategie					PM
19. Facturatie & Incasso					PM
20. Waterketen		0	-1,6	0	-1,6
21. Huisvesting stadsdelen					PM
22. Bestuurlijk stelsel		0	-5,0	-2,5	-7,5
Totaal		-19,8	-57,3	-50,6	-127,7
Totaal cumulatief		-19,8	-77,1	-127,7	

Realisatie van de besparingen

De besparingen worden 'afgeroomd van de budgetten, daar waar ze zich voordoen'. Voor een bedrag van bijna € 102 miljoen was dit goed mogelijk, de besparingen zijn toebedeeld aan de centrale stad en stadsdelen en concreet en aanwijsbaar in de Begroting 2014 verwerkt. Hiervan is bij een beperkt aantal (deel)maatregelen⁴ (ca € 7,8 miljoen) gekozen voor een verdeling over de stadsdelen op basis van de aandelen in het stadsdeelfonds of een alternatieve overeengekomen verdeelsleutel. Bij deze maatregelen is op dit moment nog niet voldoende inhoudelijke onderbouwing beschikbaar, zodat een volledige toewijzing aan begrotingsvolnummers nog niet mogelijk is.

De besparing van € 102 miljoen wordt voor € 56 miljoen gerealiseerd door stadsdelen en voor € 46 miljoen door de centrale stad.

Tabel 5: Verdeling centrale stad - stadsdelen

(bedragen x € 1 miljoen)	2013	2014	2015	totaal
Centrale stad	-4,8	-20,5	-20,8	-46,0
Stadsdelen	-15,0	-28,4	-12,4	-55,8
Totaal	-19,8	-48,9	-33,2	-101,8
Totaal cumulatief	-19,8	-68,6	-101,8	

⁴Maatregel 1&4: sport en visie sociaal domein, Maatregel 5&6: besparing stadsdelen 2013, Maatregel 17 en maatregel 20.

Aanvullende maatregelen

Voor een kleine € 26 miljoen (het verschil tussen € 127,7 en € 101,8 miljoen) komen de besparingen niet direct ten gunste van de algemene dienst. Daarvoor heeft het college de volgende aanvullende maatregelen getroffen.

Maatregel 5+6 Rentestelsel

De besparingen in het ruimtelijk domein (maatregel 5+6) leiden tot € 8 miljoen lagere lasten in het Vereveningsfonds. De besparingen komen daardoor niet direct ten gunste van de algemene dienst. Via aanpassing van de interne omslagrente is het mogelijk de besparing die nu ten gunste van het Vereveningsfonds komt, terug te halen naar de algemene dienst. In de uitwerking van het nieuwe rentestelsel zal het college hier een concreet voorstel voor doen. Daarmee wordt maatregel 5+6 vanaf 2015 volledig gerealiseerd.

Maatregel 7+8 Versneld afschrijven van niet-rendabele activa

De stadsdelen hanteren voor veel van hun investeringen een zogenaamd 'ideaalcomplex', er is jaarlijks een bedrag beschikbaar waaruit investeringen direct en in zijn geheel worden gedekt. Er is dan geen sprake van afschrijvingskosten of een meerjarig beslag op de ruimte. Lagere uitgaven door inkoopbesparingen of aanbestedingsvoordelen leiden daarom direct tot een financieel voordeel. Dit geldt niet voor de centrale stad. Wij activeren vrijwel alle investeringen, waardoor elke investering een meerjarig beslag op de structurele ruimte legt. Inkoop en aanbestedingsvoordelen leveren daardoor pas op langere termijn financieel voordeel op. Om toch direct structurele middelen vrij te maken, gaat het college een deel van de reeds gedane investeringen versneld afschrijven. Hiervoor wordt bij de Begroting 2014 € 21 miljoen ingezet (goed voor € 1,8 miljoen structureel). Bij de 8-maandsrapportage zal het college bezien of en zo ja, hoeveel aanvullend ingezet kan worden voor versnelde afboeking. Het college verwacht dat naast de € 21 miljoen nog minimaal € 50 miljoen nodig is om in totaal € 6,9 miljoen structurele middelen vrij te kunnen laten vallen. Op deze manier wordt het geheel beoogde besparingsbedrag van maatregel 7+8 gerealiseerd.

In het kader van de bestuursovereenkomst uit 2012 tussen het Rijk, de Provincie en de Stadsregio Amsterdam is besloten dat het destijds in de algemene dienst gereserveerde bedrag voor een beschikbaar gesteld krediet van € 6 miljoen voor de Amstelveenboog ingezet wordt voor de Amsterdamse bijdrage aan het ZuidasDok. De bijdrage van € 6 miljoen dient in één keer afgerekend te worden, terwijl in de begroting een structurele dekking opgenomen is van € 0,4 miljoen. In de Begroting 2014 is € 6 miljoen van de € 21 miljoen voor versneld afschrijven ingezet voor het omzetten van de structurele bijdrage Amstelveenboog naar de incidentele bijdrage aan het ZuidasDok.

Maatregel 9 Afvalstoffenheffing en kwijscheldingen

Als gevolg van de maatregel 9 Afvalketen, dalen de kosten van de afvalverwerking. Deze kostenbesparingen komen ten gunste van de afvalstoffenheffing en leiden tot een lager tarief voor de inwoners van Amsterdam. Tegenover deze tariefsverlaging staat een tariefsverhoging doordat een hogere solidariteitsbijdrage aan de burger wordt gevraagd voor de kwijscheldingen afvalstoffenheffing. Per saldo stijgen de tarieven hierdoor niet. Door de hogere solidariteitsbijdrage van de burgers kan de bijdrage van de centrale stad dalen. Door deze 'uitruil' is het mogelijk de besparingen in de afvalketen ten gunste van de algemene dienst te brengen.

Daarnaast verwacht het college een daling van het afvalstoffentarief als gevolg van de invoering van de wetwijziging wet milieubeheer in het bijzonder voor meer-persoonshuishoudens. Hierdoor kan € 0,75 miljoen bespaard worden wat leidt tot een daling van het afvalstoffentarief. Hiermee geeft het college invulling aan de motie 828/2012 van raadsleden Poot en van Drooge.

Maatregel 22 Bestuurlijk stelsel

Zoals hiervoor onder *g. besparing bestuursorganen* is opgenomen zullen de bestuurskosten in het nieuwe bestuurlijk stelsel met ingang van 2014 dalen. Hiermee besparen we € 7,5 miljoen; in

2014 € 5 miljoen en in 2015 nog eens € 2,5 miljoen. Over waar welke besparingen zich exact voordoen zal de komende maanden meer duidelijk worden.

Maatregelen 18 en 19 en 21

Momenteel wordt nog gewerkt aan drie bestuursopdrachten: Vastgoedstrategie, facturatie & incasso en huisvesting stadsdelen. De opbrengst van deze maatregelen is nog onvoldoende in beeld. We gaan er vanuit dat deze maatregelen tenminste een besparing kunnen leveren van € 2,5 miljoen. Voorzichtigheidshalve is in de tellingen nog geen rekening gehouden met deze besparingen.

Tezamen met de hogere besparingen die op de pontveren behaald worden (+ € 1 miljoen), zullen deze maatregelen invulling geven aan de nog niet gerealiseerde besparingsopgaven (totaal € 1,4 miljoen) resterend uit Inzet op Herstel 1.

Risicomarge besparingen

In de kadernota 2014 is een structurele besparing voor 2014 van € 64,8 miljoen opgenomen. Uit tabel 4 wordt duidelijk dat in de begroting 2014 € 77,1 miljoen verwerkt wordt. Er wordt dus € 12,3 miljoen meer en eerder bespaard dan in de kadernota verwacht. Zoals hiervoor aangegeven komt € 5 miljoen hiervan (besparing bestuursorganen) ten gunste van de algemene dienst. Een bedrag van € 2,2 miljoen is wel akkoord, maar verwerking vindt in eerste begrotingswijziging 2014 plaats. Het betreft € 1,4 miljoen te realiseren door versnelde afschrijving (maatregel 7+8, waarvoor € 15 miljoen incidenteel beschikbaar is) en € 0,8 overige posten. De resterende overmaat van € 5,1 miljoen wordt als risicomarge aan de frictiekostenreserve toegevoegd.

Vanwege de gunstige ontwikkeling in het gemeentefonds dat doorwerkt in het stadsdeelfonds, ontstaat er door de besparingen van 1 Stad 1 Opgave in 2014 incidentele ruimte van € 25,9 miljoen. Dit is het aandeel stadsdelen na aftrek van de meeropbrengst (gedoteerd aan de frictiereserve) en na verdeling van de totale opbrengst conform de in de kadernota afgesproken verdeling (60/40). De incidentele besparing valt ten gunste aan de stadsdelen, zoals ook het incidentele voordeel van de centrale stad door de meevallende gemeentefonds ontwikkelingen ten gunste van de voorliggende begroting is gebracht.

Vervolg 1S10

Wij als college en u als raad hebben, gezamenlijk met de besturen en raden van de stadsdelen, ons hard voor gemaakt voor deze besparingen. Vanaf het voorjaar van 2012 tot nu toe, hebben we plannen vastgesteld over de omvang en inhoud van de veranderingen. We zijn in 2013 al gestart met de eerste fase van implementatie en realisatie. Daarover heeft u in de Begroting 2013 besloten. De uitwerking van al deze veranderingen, samengevat in het pakket van maatregelen, heeft nu haar definitieve beslag gekregen in deze begroting.

Gezamenlijk met de stadsdeelbesturen sturen wij nu strak op het realiseren van deze besparingen.

5. Saldo Begroting 2014

Het bijgestelde meerjarenbeeld laat zien (tabel 2) dat in het jaar 2014 extra ruimte van € 16 miljoen ontstaat. Gezien de voorzichtigheid die geboden is bij dit financiële beeld kiest het college ervoor dit bedrag in 2014 incidenteel in te zetten.

Het saldo van de Begroting 2014 wordt bepaald door

- dit incidentele voordeel van € 16 miljoen,
- de vrijval van € 0,7 miljoen door de structurele toekenning Stadstoezicht
- een extra dividend afdracht van het GVB (€ 6,5 miljoen),
- het bij de Kadernota resterende bedrag van € 32,3 miljoen (bestemd voor de uitvoering van de motie 'Sterker uit de crisis')
- en overige ontwikkelingen van per saldo € 3,5 miljoen
- De besteding van € 21 ten behoeve van het versneld afschrijven van investeringen in het kader van maatregel 7+8 van 1 Stad 1 Opgave

Het saldo van de Begroting 2014 komt hiermee op € 39 miljoen.

Tabel 4. Incidentele ontwikkelingen van Kadernota 2014 naar Begroting 2014

<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	
Incidenteel voordeel FMP posten	16,0
Incidentele vrijval Stadstoezicht	0,7
Hogere dividend afdracht GVB	6,5
Restant incidentele middelen Kadernota 2014 (motie 'Sterker uit de crisis')	32,3
Overige ontwikkelingen	3,5
Versneld afschrijven	-/-21
Totaal	38,0

Wat zijn 'overige ontwikkelingen'?

In de Kadernota zijn twee stelposten van elk € 10 miljoen (structureel en incidenteel) opgenomen voor overige ontwikkelingen. Deze stelposten zijn voor in totaal € 16,5 miljoen ingezet. Een bedrag van € 3,5 miljoen is niet nodig gebleken.

Het bedrag van € 16,5 miljoen is ingezet voor ontwikkelingen die zich tussen het opstellen van de Kadernota en de Begroting hebben voor gedaan. Uitgaven die samenhangen met areaaluitbreidingen, noodzakelijke (vervangings)investeringen en onvermijdelijke uitgaven.

In de Begroting 2014 betreft dit de volgende ontwikkelingen.

- Correcties ramingen in de Kadernota: € 3,0 miljoen (structureel en incidenteel).
In de Kadernota 2014 hebben wij besloten de besparingen op de harmonisatie subsidies (€ 1,5 miljoen, Inzet op Herstel 1) onder te brengen bij 1 Stad 1 Opgave. De taakstelling 1 Stad 1 Opgave is hiervoor met € 1,5 miljoen verhoogd. De taakstelling Inzet op Herstel 1 is echter niet verlaagd, waardoor een structurele dubbeltelling van € 1,5 miljoen is ontstaan.
Daarnaast is bij de Rekening 2012 de reserve achterlandverbindingen geheel vrijgevallen. Hiermee is de dekking voor motie 426 voor het jeugd sportfonds (€ 0,5 miljoen incidenteel) komen te vervallen en motie 347' (voorzieningen voor begeleid wonen in de maatschappelijke opvang, € 1 miljoen incidenteel)
- Doorwerking structurele bijstellingen 4 maandsrapportage: € 2 miljoen structureel, waaronder nominale bijstellingen Waternet, vervallen dekking voor overheadkosten Metro en lagere bijdrage te ontvangen van Holland Casino.
- Specifieke kortingen in gemeentefonds opgevangen in algemene dienst omdat de betreffende beleidsbudgetten al in eerdere begrotingen verlaagd waren: € 1,3 miljoen structureel.
- Diverse overige bijstellingen van de begroting zorgen voor de overige € 10 miljoen ontwikkelingen (toename kapitaallasten voor noodzakelijke (vervangings)investeringen, areaalontwikkelingen, onvermijdelijke uitgaven, etc.)

6. Bestemming saldo Begroting 2014

Ten aanzien van het incidentele saldo van de begroting van € 39 miljoen (zie tabel 4) hebben wij de volgende keuzes gemaakt, die we voorleggen aan de raad:

Motie 'Sterker uit de crisis' (€ 32 miljoen)

Conform de kadernota 2014 stellen wij een bedrag van € 32 miljoen beschikbaar voor de initiatieven in het kader van de motie 'Sterker uit de crisis' (zie bestuurlijke hoofdlijnen):

- Health Valley (€ 8 miljoen)
 - Amsterdam Metropolitan Solutions (€ 16 miljoen)
 - Energie-verduurzaming van woningen (€ 8 miljoen)

Deze initiatieven dragen bij aan een sterkere en innovatieve economie en een duurzame stad. Door deze middelen voor deze initiatieven op te nemen kunnen deze ook verder uitgewerkt worden. Uitgewerkte plannen zullen nog afzonderlijk ter besluitvorming worden voorgelegd.

Armoedebestrijding (€ 2 miljoen)

Voor armoedebestrijding is € 2 miljoen beschikbaar voor de volgende twee onderdelen:

ATCG (Aanvullende tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten): € 1 miljoen

Door de raad is bij de Kadernota 2013 amendement 367 aangenomen en stelt hiermee in 2013 en 2014 € 1 miljoen euro per jaar beschikbaar voor de ATCG, welke worden gedekt uit de reserve 'meerwaarde afkoopsommen grondbedrijf'. Deze was abusievelijk niet meegenomen in de Kadernota 2014 en daardoor ontstaat een probleem in de dekking van de kosten voor de ATCG voor 2014. Conform het besluit over de ATCG (op 3 april 2013 vastgesteld in de raad) is € 3 miljoen extra nodig in 2014, vanwege de voortzetting van de ATCG in de huidige vorm. Daarvan was € 2 miljoen gedekt. Daarom wordt nu € 1 miljoen toegevoegd⁵.

Volumetoename kwijschelding afvalstoffenheffing: € 1 miljoen

In relatie tot de verwachte volumetoename bij de afvalstoffenheffing wordt € 1 miljoen vrijgemaakt voor de kwijschelding van de afvalstoffenheffing.

Gezonde jeugd (€ 1 miljoen)

Ten behoeve van het stimuleren van de jeugd om te bewegen en de aanpak van obesitas wordt in totaal € 1 miljoen ter beschikking gesteld. Deze wordt als volgt ingezet:

- aanpak obesitas (€ 0,6 miljoen)
- programma Jump-in (sportprogramma in scholen: € 0,4 miljoen)

Pro Congress (€ 0,95 miljoen, t.b.v. 2014 € 0,05 miljoen, 2015 en 2016 elk € 0,45 miljoen)

In de kadernota is een bedrag gereserveerd voor Pro Congress in 2014, c.q. voor 2014 t/m 2016 ten behoeve van de International Broadcast Convention. Met de aanvullende middelen is er tot en met 2016 zekerheid voor de succesvolle en voor de Amsterdamse economie belangrijke aanpak om congressen te acquireren. Daarnaast vindt een ophoging plaats voor 2014 van € 0,05 (in de Kadernota 2014 is € 0,4 toegekend).

Bureau Erfpacht (€ 1,05 miljoen)

Sinds maart 2012 wordt intensief gewerkt aan de voorbereiding van de modernisering van het Amsterdamse erfpachtstelsel. Werkzaamheden hiervan lopen door in 2014. In 2014 is hiervoor eenmalig € 1,05 miljoen nodig voor projectmatige activiteiten. Voor € 0,4 miljoen betreft het binnengemeentelijke inhuur en advisering door hoogleraren op gebied van notarieel recht, vastgoed en financiën.

Daarnaast doen de werkzaamheden aan de modernisering van het erfpachtstelsel een groot beroep op de capaciteit van Bureau Erfpacht en op een aantal andere onderdelen van OGA, waardoor zonder tijdelijke extra capaciteit ongewenste vertraging in de afhandeling van reguliere dossiers en werkprocessen (o.a. grondprijzadviezen en –controles) ontstaat. Om die reden wordt voor 2014 € 0,65 miljoen (incl. overhead) vrijgemaakt voor tijdelijke extra capaciteit, die zal worden ingezet op de, vanuit dienstverleningsperspectief, meest noodzakelijke werkzaamheden.

Verduurzaming warmte en koudevoorziening (€ 0,12 miljoen)

De gemeente wil de verduurzaming van warmte- en koudevoorzieningen stimuleren. De ambitie is om tot 2040 te komen tot 240.000 aansluitingen op het stadswarmtenet. Omdat het hier om een nieuwe gemeentelijke taak gaat wordt voor 2014 incidenteel € 0,12 miljoen beschikbaar gesteld aan het programmabureau Klimaat en Energie voor de uitvoering van de ontwikkeling van het hierbij behorende beleid en strategie. Besluitvorming voor de periode na 2014 is aan een volgend college.

⁵ De raad heeft bij de Kadernota 2013 meerdere amendementen aangenomen met deze reserve als dekking. Bij de Kadernota 2014 heeft het college besloten waar mogelijk deze – oneigenlijke – dekking niet in te zetten, maar dekking binnen de incidentele ruimte te vinden.

Vernieuwing samenwerking Science Park Amsterdam (€ 0,17 miljoen)

Sinds 1987 werken gemeente Amsterdam, UvA en de betrokken NWO-instellingen samen aan de ontwikkeling van Het Science Park Amsterdam (SPA). SPA is in een nieuwe fase gekomen waarin de focus is verschoven van vastgoedontwikkeling naar wetenschap, onderwijs en bedrijvigheid. Dit vraagt ook om een aanpassing van de samenwerkingsorganisatie. Er komt een kleine organisatie in samenwerking met NWO en UvA die zich meer primair gaat richten op kennis & businessontwikkeling. Hierdoor past het minder deze activiteiten ten behoeve van SPA nog langer uit de grondexploitatie te financieren. Voor 2014 wordt daarom incidenteel € 0,17 miljoen beschikbaar gesteld. Ook UvA en NWO dragen financieel bij aan deze nieuwe invulling van de organisatie.

Handhaving op het water (€ 0,2 miljoen)

Onderdeel van de nota Varen is een versterking van de handhaving op het water. Voor 2014 wordt hiervoor € 0,5 miljoen ter beschikking gesteld. Vanaf 2015 zullen de kosten gedekt worden uit de door de extra handhaving genereerde hogere tariefinkomsten bij de dienst Belastingen of boetes (zie hiervoor bij 'ontwikkelingen tussen kadernota en begroting'). Daarnaast wordt ten behoeve van de handhaving € 0,2 miljoen toegekend voor het aanschaffen van een extra boot.

Beheerskosten Arenagebied (€ 0,4 miljoen)

Het college heeft vanaf 2007 een drietal gebieden (Arenagebied, Zuidas en bezoekersgebied Centrum) aangewezen waar een hogere beheer kwaliteit wordt beoogd dan elders in de stad. Voor het Arenagebied is dit kwaliteit 4 op een schaal van 1 tot 5. Voor de bestuurlijke wens van extra kwaliteit in de 3 gebieden is de regeling 'extra kwaliteit openbare ruimte' ingesteld. De regeling is gebaseerd op een advies van de Raad voor de Stadsdeelfinanciën en betreft een extra bijdrage aan deze stadsdelen.

Met het vaststellen van de Begroting 2011 is besloten om de bijdrage excessieve beheerkosten in drie stedelijke gebieden voor in totaal € 1 miljoen te verdelen. Dat heeft geresulteerd in een neerwaartse bijstelling van de bijdrage voor het Arenagebied. Als gevolg van dit besluit heeft Stadsdeel Zuidoost over de periode van 2008 tot en met 2013 een lager bedrag ontvangen. Aanvullende kosten zijn door het stadsdeel zelf gedragen. In verband met de ontwikkelingen in dit gebied in de laatste jaren en vanwege de afspraak over het kwaliteitsniveau van het Arenagebied die wij van belang achten, stellen wij éénmalig incidenteel € 0,4 miljoen beschikbaar voor 2014.

7. Specifieke onderwerpen

Ontwikkeling grondexploitaties

Het college heeft in het voorjaar 2013 bij de behandeling van het EindejaarsRAG2012 een pakket maatregelen vastgesteld, met als doel de financiële situatie van het Vereveningsfonds gezond te maken en de risico's in de grondexploitatie voor de gemeente verder te beheersen. Het pakket houdt in voor de periode 2013-2016 te werken met kasstroomsturing op kavelniveau en per direct het inperken van de organisatie en het apart positioneren van de fondsbeheerder.

Het sturen op het meer fijnmazige kavelniveau in plaats van op planniveau brengt met zich mee dat een deel van de grootstedelijke grondexploitaties wordt omgezet in financieel niet-actieve kavels: de zogenaamde blauwe en paarse kavels. Daarmee wordt de actieve portefeuille kleiner en is ook een kleiner gemeentelijk apparaat nodig. De kavels die wel voldoen aan de norm dat er zekerheid moet zijn over een positieve kasstroom binnen de periode van 4 jaar noemen we de groene kavels. De mogelijkheid bestaat dat blauwe kavels promoveren naar groen, met toevoeging van middelen aan het proceskostenbudget.

In de groene kavels wordt naar verwachting in de periode 2013 t/m 2016 nog voor ruim € 29 miljoen geïnvesteerd, en levert het € 162 miljoen aan opbrengsten op. Daarnaast is er nog een bedrag aan onvermijdelijke kosten, wegens in het verleden aangegane contractuele verplichtingen, van circa € 186 miljoen.

De eind 2012 gevormde voorziening van € 70 miljoen is gebaseerd op het ingeschatte tekort van de grondexploitaties als alleen de groene kavels worden gerealiseerd. De verwachting is dat in 2013 en verdere jaren een substantieel deel van de blauwe kavels door de gemeente in de markt kan worden gezet. Bij de 8 maandsrapportage zal worden bekeken of en zo ja welk deel van de voorziening kan vrijvallen.

Bij besluitvorming EindejaarsRAG 2012 is een uitgavenplafond proceskosten vastgesteld van € 65 miljoen in 4 jaar, met een ritme van € 27,5 miljoen in 2013, gevolgd door 3 jaren van € 12,5 miljoen per jaar. Het college wil vasthouden aan het plafond van € 65 miljoen, maar stelt een aangepast uitgavenritme voor in de jaren 2014 t/m 2016, namelijk € 15 / 12,5/ 10 miljoen, waarmee feitelijk de teruggang van 2013 naar 2014 minder groot wordt.

Modernisering erfpacht

Najaar 2013 zal duidelijk zijn of er een referendum komt over de voorstellen voor modernisering van het erfpachtstelsel. Het college zal in 2014 verder uitwerking geven aan het raadsbesluit van juli 2013, dan wel met nieuwe of aangepaste voorstellen komen.

Ontwikkeling schuldenlast

De hoogte van de schuldenlast van de gemeente wordt bepaald door de (geplande) investeringen en de middelen die de gemeente zelf heeft om de uitgaven te financieren. In 2014 gaat de gemeente meer investeren, maar nemen de eigen financieringsmiddelen af. De opgenomen langlopende schuld zal daardoor stijgen met € 274 miljoen naar € 3,5 miljard. De extra rentelast die dit met zich mee brengt is in de begroting gedekt.

Investeringsparagraaf

Investeringen betreffen materiële investeringen zoals gronden, gebouwen en grond-, weg-, en waterbouwkundige werken en financiële investeringen zoals verstrekte leningen en aandeelekapitaal in deelnemingen. Voor het eerst is een compleet overzicht van de in de komende jaren geplande materiële investeringen opgesteld. Dit overzicht vindt u in de investeringsparagraaf, die aanvullend op de financieringsparagraaf is opgesteld. Hieruit blijkt dat de materiële investeringen van de gemeente in 2014 per saldo € 173 miljoen toenemen. De financiële investeringen blijven nagenoeg gelijk en een overzicht hiervan vindt u in de financieringsparagraaf. De eigen financieringsmiddelen dalen doordat de gemeente bestaande reserves en voorzieningen gaat uitgeven. Het totaal van reserves en voorzieningen daalt met circa € 100 miljoen.

Tarieven

Het gemeentelijk beleid is erop gericht om leges kostendekkend te maken en tegelijkertijd de tarieven gemiddeld niet te verhogen en zo mogelijk te verlagen. Met uitzondering van de leges voor de huisvestingsvergunning, slaagt onze gemeente er in 2014 in de gemeentelijke tarieven en retributies ten opzichte van 2013 niet te verhogen. De uitvoering van amendement 320 zorgt bovendien voor een eenmalige lastenverlichting voor ondernemers van in totaal € 3,5 miljoen. Vergeleken met de andere 4 grote gemeenten steken de gemiddelde woonlasten voor de Amsterdamse burgers gunstig af. **Zie voor nadere informatie de paragraaf Lokale heffingen.**

Risico's – weerstandsvermogen

Risicomanagement zorgt ervoor dat risico's tijdig worden onderkend, zodat ze kunnen worden beheerst en helpt bestuurlijke doelstellingen zo goed mogelijk te realiseren. Het gemeentelijk risicobeleid is onder andere uitgewerkt in de nota Risicomanagement en de Regeling Risicovolle Projecten. Daarnaast bevat de nota Balanssturing spelregels die aan het risicobeleid raken, met name spelregels voor het weerstandsvermogen, renterisico's en risico opslag voor leningen en garanties en voor investeringen.

Door de aanhoudende aandacht voor de ontwikkeling van risicomanagement is in de afgelopen jaren veel vooruitgang geboekt in het tijdig onderkennen en beheersen van risico's. Ook voor het jaar 2014 zijn de risico's in kaart gebracht en opgenomen in deze begroting. De meest omvangrijke staan beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen. Het betreft onder meer

risico's als gevolg van de economische ontwikkelingen en de vastgoedcrisis, effecten van mogelijke rijksbezuinigingen en decentralisaties van rijkstaken.

Onderdeel van het risicobeleid is dat de Algemene Risico Reserve voldoende groot is om de financiële gevolgen van de gekwantificeerde resterende risico's te dekken. Dan gaat het om risico's die resteren nadat specifieke beheersmaatregelen zijn getroffen en geen verdere mitigerende maatregelen worden genomen.

In de zomer van 2013 zijn deze risico's geactualiseerd. Op basis hiervan is het niet nodig in de begroting 2014 de aanwezige Algemene Risico Reserve bij te stellen.

Het college heeft in de Kadernota 2013 de integratie aangekondigd van het weerstandsvermogen en risicomangement van centrale stad en stadsdelen. De integratie zal onderdeel zijn van de besluitvorming over de financiële verantwoordelijkheden van de bestuurscommissies. [Zie ook de paragraaf Risico's en weerstandsvermogen.](#)

Amsterdams Investerings Fonds (AIF)

Het AIF is opgezet met het doel investeringen te doen die bijdragen aan het versterken van de stedelijke infrastructuur voor de toekomst. Bijzondere voorwaarde is dat de investeringen zich maatschappelijk en/of economisch moeten terugverdienen. Dat betekent dat er sprake moet zijn van rendement, maar ook dat investeringen zoveel mogelijk worden gedaan in de vorm van leningen en/of participaties, waarbij de uitgezette gelden na een afgesproken periode weer terugvloeien in het fonds. Het fonds kent drie pijlers: Stedelijke ontwikkeling en bereikbaarheid, Economie en innovatie en als derde Klimaat, duurzaamheid en luchtkwaliteit.

In het programma [Algemene dekkingsmiddelen](#) is een financieel overzicht van het AIF en zijn pijlers opgenomen.

Specifiek voor de pijler Stedelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid zijn in de Kadernota 2014 vier projecten genoemd waarvoor financiering uit het Amsterdams Investeringsfonds zal worden voorgesteld. In een toelichtende brief aan de raad van 31 mei jl. heeft het college de projecten nader beschreven, maar de uiteindelijke besluitvorming gebeurt, conform de spelregels van het AIF, separaat en per project. Besluitvorming wordt nog in 2013 voorzien.

De projecten waarover het gaat en het voorziene beslag op het AIF betreffen: Tolhuistuin (€ 2,85 miljoen), Marine-etablissement (€ 5,5 miljoen), Scheepsbouwloods NDSM (indicatief € 4,0 miljoen) en de Rijksacademie voor de Beeldende Kunst (€ 1,7 miljoen).

Financiële verhouding stad-stadsdelen

Als onderdeel van de verordening op het stadsdeelfonds vindt jaarlijks bij de begroting een politiek bestuurlijke weging plaats van de financiële verhouding tussen de centrale stad en de stadsdelen.

Ten opzichte van de Begroting 2013 neemt de algemene uitkering stadsdeelfonds in 2014 met € 76,2 miljoen af naar een bedrag van € 561,4 miljoen. De ontwikkeling ten opzichte van 2013 is in belangrijke mate de resultante van de algemene ontwikkeling (positief accres) in 2014 van het gemeentefonds en de in het stadsdeelfonds opgenomen bezuinigingsopgave en uitname voor frictiekosten vanuit 1S1O. Het aandeel van de stadsdelen in het incidentele voordeel dat ontstaat door de besparingen van 1S1O en de vooralsnog positieve ontwikkeling van het gemeentefonds in 2014, is toegevoegd aan het stadsdeelfonds. De ontwikkeling van het gemeentefonds is evenredig op basis van het regulier aandeelpercentage tussen stad en stadsdelen verdeeld. De verdeelsystematiek van 1S1O sluit aan bij waar de besparingen zich daadwerkelijk voordoen (zie bijlage 4 brief 7 juni j.l. aan de raadscommissie JIF).

Een andere omvangrijke ontwikkeling is het gevolg van de besluitvorming over de onderwijstaken van het primaire onderwijs en het bibliotheekwerk. Echter hier staat een navenante daling van de lasten bij stadsdelen tegenover doordat deze taken overgenomen worden door de stad.

Naast het stadsdeelfonds is er de ontwikkeling van de ISV middelen. Deze rijksbijdrage loopt in 2015 af. In de jaren tot 2013 ontvingen de stadsdelen een zogenoemd sleutelbudget uit de ISV

middelen. Als gevolg van de afnemende middelen is bij de begroting 2013 besloten tot een reductie en herdefinitie van de opgave, een herprioritering van de inzet en een nieuwe aanpak. Het geheel overziend, is het college van mening dat er sprake is van een evenredige verdeling van de middelen tussen stad en stadsdelen.

Geconsolideerde begroting

Stadsdelen hebben nog geen begroting voor 2014 aangeleverd op basis waarvan een gemeentelijke consolidatie kan worden gemaakt. Het jaar 2014 is een overgangsjaar en voor het einde van 2013 zal de opbouw en samenstelling van een stadsbrede geconsolideerde begroting 2015 ('dummy-versie') bestuurlijk worden voorgelegd. Daarbij is dan rekening gehouden met de wensen van de raad als het gaat om transparantie en leesbaarheid, alsook de aanbevelingen van de Rekenkamer Amsterdam zoals gedaan in het rapport 'Informatiewaarde van de begroting' (februari 2013).

8. Stand van zaken moties en amendementen Kadernota 2014

nr.	M/A	Onderwerp	Stand van zaken
315	A	Rentebaten	Het amendement is verwerkt in de Begroting 2014.
317	A	Proeftuinen Zorg in de Buurt	Elk wijkzorgteam dat in 2014 start (minimaal 6) krijgt een budget van € 100.000 om burgerinitiatieven en samenwerking welzijn/zorg te stimuleren. Daarnaast wordt € 100.000 ingezet voor het stimuleren en de kennisuitwisseling tussen de 'zorgdorpen' (zoals zorgdorp Zuid, dat zijn coöperaties die zelf zorg en ondersteuning inkopen/coördineren voor leden). Vanuit het resterend budget kunnen initiatieven van Cliëntenbelang worden ondersteund voor het ontwikkelen van klanttevredenheidsonderzoeken en het betrekken van buurtbewoners bij de wijkzorgteams.
318	A	Jeugdwerkloosheid	Uitwerking is gestart en wordt naar verwachting geagendeerd in de commissie WPA in november 2013.
320	A	Lastenverlichting ondernemers	De tariefaanpassing van de reclamebelasting wordt in nov/dec 2013 aan de raad voorgelegd.
321	A	Impuls MKB	Het voorstel voor uitwerking van het amendement wordt gelijktijdig en in samenhang met de reguliere rapportage van het Amsterdams Ondernemers Programma in november dit jaar geagendeerd voor het college en de commissie EZP
322	M	Neem je netwerk mee naar DWI	In de actualisatie 2014 van het meerjarenbeleidsplan (MJBP) Inkomen en Armoedebestrijding 2012-2015 wordt deze motie verwerkt. Planning: in november 2013 in de raadscommissie WPA.
329	A	Oostveer	Nadere verkenning/onderzoek is eind juli gestart. Na afronding wordt de raadscommissie VVL over de bevindingen geïnformeerd
331	M	Stagebeleid DMO implementeren in gehele gemeentelijke organisatie	Met de Amsterdamse school wordt geïnvesteerd in mobiliteit en talent en zullen onder andere ook stagetrajecten gebundeld worden. De Amsterdamse school is volop in ontwikkeling. Zodra deze operationeel is zullen er snelle en concrete stappen gemaakt kunnen worden met de bundeling van de stagetrajecten waarbij het stagebeleid van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling als 'best practice' zal dienen. Het doel is om het stagebeleid en de stagetrajecten zodanig in te zetten dat zowel stagiairs als de gemeentelijke directies en RVE's hier optimaal gebruik van kunnen maken. Zie ook punt 5 van de Veranderagenda 2013-2016 van de gemeentelijke organisatie dat het college op 23 mei aan de raad heeft aangeboden.
333	M	Arnhems model als voorbeeld voor ontwikkelen Voorzieningswijzer	Deze motie wordt verwerkt in de actualisatie 2014 van het meerjarenbeleidsplan Inkomen en Armoedebestrijding 2012-2015. Uitvoering is verder al gestart. Planning: in november 2013 in de raadscommissie WPA.
336	M	Strikter handhaven op straatvervuilers	De aanpak van de vervuiling wordt opgenomen in een draaiboek inzet handhavingscapaciteit van stad en stadsdelen.
344	M	Investeren in diversiteit en intercultureel werken	Gesprekken met de hoge scholen zijn gaande. Daarin wordt diversiteit in de breedste zin van het woord meegenomen. In het voorjaar 2014 vindt terugkoppeling aan de raad over deze gesprekken plaats.
nr.	M/A	Onderwerp	Stand van zaken
347'	M	Mentoraatprojecten	Inventarisatie van de mentoraatprojecten wordt meegenomen in de ontwikkelingsopgave centralisatie Primair Onderwijs. De inventarisatie wordt vervolgens meegenomen in de aansluiting van

jeugdzorg op het passend onderwijs. Naar verwachting is deze uitwerking voorjaar 2014 gereed.

354'	M	Permanente parkeerplekkenmonitor	Aan uitwerking van de motie wordt nog gewerkt
376	A	Startersleningen	Het voornemen is om met dezelfde voorwaarden te werken als in de Verordening Starterslening die op 11 september 2013 door de raad is vastgesteld.
377	A	Mantelzorgers	Uitgangspunten zijn inhoudelijk besproken bij de behandeling van de notitie respijtzorg op 4 september in de raadscommissie Zorg. Het Platform Mantelzorg Amsterdam heeft onder andere de volgende algemene opmerkingen geplaatst. - Het bedrag van € 1,5 miljoen is eenmalig en geeft geen garantie dat de in gang te zetten activiteiten ook na 2014 doorgang kunnen vinden. - Het geld kan onder meer dienen als ontwikkelbudget om partijen in de zorg en mantelzorgorganisaties om tafel te krijgen, eventueel om pilots te starten en onder meer te onderzoeken wat er bestaat aan good practices en wat er op basis van de behoefte van mantelzorgers aan nieuwe respijtvorzieningen nodig is.
379	A	Warme voeten voor Amsterdammers	Een voorstel voor invulling van de amendement wordt momenteel uitgewerkt.
380	A	Investeren in Sociale Firma's	Stichting de Omslag heeft een aanvraag gedaan voor het instellen van een kennisplatform voor sociale firma's. Daarnaast is gestart met de verkenning van de mogelijke vormen van een investeringsfonds voor (onder meer) sociale firma's binnen de wettelijke mogelijkheden die er thans zijn.
381	M	Gronings model als voorbeeld voor collectief energiecontract voor minimahuishoudens	Nadere info volgt in de raadscommissie in december 2013.
385	M	Open Boekhouding	De raad zal schriftelijk worden geïnformeerd via de commissie JIF van 11 december 2013.
394	A	Creëren financiële prikkel om minder beroep te doen op tweedelijns klachtenafhandeling	Het voorstel moet nog worden besproken in het Presidium.
398	M	Dierenambulance	In de Adviesraad Dierenwelzijn van 12 september komt een voorstel voor subsidieaanpassing 2014 aan de orde, op 24 september vindt een vervolggesprek met de Dierenambulance plaats.

9. Stabiele basis en consistente koers vanaf 2010

Zoals reeds aangegeven is deze begroting gebouwd op een stabiele basis en consistente koers vanaf 2010. Dit geeft ons de ruimte om te anticiperen binnen een sterk veranderende omgeving en grote onzekerheden. Onderdeel daarvan is ook het voorbereiden en waar mogelijk al uitvoeren van veranderingen in het sociale en ruimtelijk/economische beleid. Anders werken, slimmer werken en daarbij gebruik maken van de kracht van Amsterdammers, maatschappelijke partners en ondernemers. Oog voor de gevolgen van de crisis voor Amsterdammers en ondernemers, oog voor de kansen voor de stad. Daarbij ook na een zorgvuldige afweging van belangen, de besluiten durven nemen, al zijn die soms ingrijpend. Economisch groeien, sociaal versterken en duurzaam investeren zijn de kernpunten van ons programma sinds 2010. En om die mogelijk te maken hebben forse ombuigingen ingezet.

Wij zijn van mening dat belangrijke (onder-)delen van ons programakkoord zijn gerealiseerd of dermate in de steigers zijn gezet dat in de komende jaren uitvoering hieraan kan worden gegeven. In deze paragraaf schetsen we dat aan de hand van voorbeelden.

Ruimte creëren om te kunnen blijven investeren en vernieuwen

Al bij het programakkoord was het helder dat we zware jaren voor de boeg hadden en is met Inzet op herstel een forse bezuinigingsoperatie ingezet. In 2012 was het noodzakelijk om verdere stappen te zetten om de financiële gevolgen van de crisis en rijksbezuinigingen voor te blijven. Met 1 Stad 1 Opgave en Inzet op herstel II heeft dit vorm gekregen. Tegelijk werken we aan een gemeente die wendbaarder is en sneller en beter kan inspelen op snel veranderende omstandigheden. Dat doen we door de organisatie aan te passen en langs de lijnen van sturen op balans. Tevens is het weerstandsvermogen versterkt. Bij alle maatregelen zijn Amsterdammers en het Amsterdamse bedrijfsleven zoveel mogelijk ontzien. In totaal zijn in deze periode als gemeente circa € 462 miljoen aan bezuinigingen gerealiseerd. Dat betekent dat de gemeente vanaf 2015 elk jaar € 462 miljoen minder uitgeeft dan was gebeurd zonder maatregelen. Zo houden we zelf de regie op onze financiën en blijft er ruimte voor investeringen.

Economisch groeien

In het economische en ruimtelijke domein hebben wij deze collegeperiode gekoerst op verandering. Deels ook gedwongen door de economische omstandigheden, die met name een enorme impact hadden op het bouwen in de stad. Daarbij zijn we ons blijven richten op versterking van de economie, vernieuwing van de stad, een bereikbare stad en een duurzame stad.

Economie, haven en luchthaven

Amsterdam is een aantrekkelijke plek voor ondernemers, bezoekers en bewoners. Jaarlijks vestigen zich vele bedrijven. In de periode 2010-2012 werden in totaal ruim 350 internationale bedrijven aangetrokken, goed voor circa 2600 arbeidsplaatsen. Wij hebben de Amsterdam Economic Board opgericht. Ondernemers, kennisinstellingen en overheid werken daarin gezamenlijk aan projecten die bijdragen aan de economische structuurversterking. Ondanks de crisis zijn onderwijsinstellingen en bedrijven bereid om te investeren, zoals met het Instituut voor nanolithografie en het Tracer Center. Het initiatief Amsterdam Metropolitan Solutions Health Valley is in ontwikkeling (zie motie 'Sterker uit de crisis').

Met het Amsterdams Ondernemersprogramma wordt de dienstverlening aan de ondernemers verbeterd, de lastendruk wordt verminderd en vergunningstrajecten versimpeld. Amsterdam bekleedt in 2013 de vierde plaats als prominente Europese zakenstad (European cities Monitor) en bezet de negende plaats als toeristenstad binnen Europa (ICCA).

De vele (grootschalige) evenementen in de stad geven ook invulling aan Amsterdam als culturele stad, sportstad en tolerante stad. Ze maken Amsterdam mede tot de hoofdstad. Dan gaat het bijvoorbeeld om Sail (2010), de jaarlijkse Gay Pride en Koninginnedag en sportevenementen; finale van de Europaleague 2013, WK Roeien in 2014 en daarna Homelesscup, het WK Beachvolleybal (beide in 2015) en het EK Atletiek in 2016.

Een bijzondere vermelding is er hier natuurlijk voor de inhuldiging van onze nieuwe koning. Amsterdam was ermee verguld het gastheerschap te mogen vervullen. De evenementen zijn nagenoeg probleemloos en typisch Amsterdams verlopen: open, ongestoord en veilig. Voor Amsterdam zijn ook andere belangrijke grote gebeurtenissen van belang, zoals dit jaar de herdenking van de afschaffing van de Slavernij en de jaarlijkse dodenherdenking. De evenementen zijn de laatste jaren rustiger en veiliger gevierd, met Koninginnedag, de Gay Pride en na de eerste, de twee volgende huldigingen van Ajax als voorbeelden.

De *haven* is na een zorgvuldig proces sinds april van dit jaar verzelfstandigd. Daarmee is een belangrijke mijlpaal bereikt in de positionering voor de toekomst. De overslag van de haven is ondanks de crisis gegroeid. Een verdere duurzame groei van de haven, in harmonie met de behoefte aan meer woningen en behoud van groen en milieu, is mogelijk dankzij de visie Noordzeekanaalgebied. De besluitvorming over de tweede sluis is een belangrijke fase verder gebracht, waarbij de bijdrage van Amsterdam aan een maximum is gekoppeld. Ook in het kader van de transitie haven-stad en de Houtrakpolder zijn goede stappen gezet voor verdere ontwikkeling.

Het proces rondom nieuwe normen en handhaving geluid *Schiphol* (Alderstafel) is afgerond en heeft geleid tot een advies over een nieuw normen en handhavingstelsel en uitvoering van bijbehorende convenanten. Ter versterking van de concurrentiepositie van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) wordt structureel samengewerkt tussen Amsterdam, KLM en Schiphol. Ondanks de economische crisis constateren wij een bestendige groei van Schiphol en haar bestemmingennetwerk.

Mede op verzoek van de raad heeft college heeft kritisch gekeken naar de wijze van aanbesteden en op grond daarvan de '10 wegen voor innovatiever aanbesteden' vastgesteld. Deze bevat een aanpak om slimmer en beter aan te besteden. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het ogenschijnlijk beste bod, maar ook naar de reputatie, het track record, van deelnemers in de aanbesteding. Goed aanbesteden levert de gemeente geld op. Het voorkomt vertragingen en juridische procedures.

Kunst en Cultuur, sport

Amsterdam is en blijft het creatieve en culturele centrum van Nederland. Met de opening van het Rijksmuseum is een periode van nieuwbouw en renovatie bekrond. Er is wereldwijd ook veel media aandacht voor geweest. Deze opening en die van andere gezichtsbepalende musea en instellingen en de viering van 400 jaar grachten dragen substantieel bij aan de aantrekkelijkheid van Amsterdam. .

Er wordt met een kunstbudget van circa € 83 miljoen nog steeds fors geïnvesteerd. Wij hebben ingezet op vernieuwing en een zakelijker insteek. Het kunstenplan 2013-2016 biedt ruimte aan nieuwe vooruitstrevende culturele instellingen. Partijen worden aangemoedigd om bezoekersaantallen en daarmee de eigen inkomsten te vergroten. Samen met de kunstinstellingen wordt de komende jaren de culturele infrastructuur van de stad verder versterkt. Dit college vindt het belangrijk dat ieder Amsterdams kind in aanraking komt met kunst en cultuur. Vanaf het schooljaar 2013-2014 krijgt iedere Amsterdamse basisschoolleerling daarom wekelijks cultuurles.

Amsterdam is ook een *sportstad*. Zowel topsportevenementen (zie onderdeel economie) als sportstimulering zijn belangrijk voor de stad en haar inwoners. Bij de sportstimulering hebben wij onder andere de verbinding versterkt tussen school, verenigingen en andere sportaanbieders via de zogenaamde combinatiefuncties.

Sportstimulering wordt ook meegenomen in de aanpak van obesitas.

Bouwen, wonen en stedelijke vernieuwing

Op terrein van bouwen is in deze periode definitief de omslag van aanbod gestuurd naar vraaggericht gemaakt. Deze beweging, deels gedwongen door de crisis in de bouw, maakt dat de gemeente met een veelheid aan vaak nieuwe partijen plannen in een kleinere korrelgrote stap

voor stap tot ontwikkeling brengt. 'Daarnaast was het vanaf 2010 alle hens aan dek om het Vereveningsfonds gezond te houden. In 2010/2011 is de actieve planvoorraad met meer dan 50% gereduceerd. Recent is een stringent systeem van sturen op kasstroom geïntroduceerd. Naar het zich laat zien hebben de harde ingrepen er voor gezorgd dat de gemeente de tekorten kan opvangen met geld dat in het verleden in de gebiedsontwikkeling is verdiend.

Het verdeelsysteem voor woningen is sterk vereenvoudigd om op termijn de doorstroming te bevorderen. Er zijn maatregelen vastgesteld om het middensegment te versterken. Voortdurend wordt bezien welke initiatieven genomen kunnen worden om de doorstroming te verbeteren en een voldoende betaalbare voorraad in stand te houden. Tegelijk wordt het eigen woningbezit bevorderd, onder andere door de starterslening en afspraken met de corporaties over verkoop van sociale woningen. Op het terrein van de studentenhuisvesting zijn we goed op weg om de doelstelling van 9000 eenheden te realiseren. Voor jongerenhuisvesting zal dit lastiger zijn, dus daar wordt mede vanuit het stimuleringsfonds volkshuisvesting extra op ingezet. Wij hebben een aantal lastige dossiers opgepakt zoals short-stay, vakantieverblijf en de tweede huizen. Er is een geslaagde omslag gemaakt naar gerichte handhaving op excessen, zoals bij huisjesmelkers en illegale hotels. In toenemende mate werpt dat zijn vruchten af.

Het college heeft gericht geïnvesteerd in de *wijkaanpak* en in de loop van deze collegeperiode de focus gelegd op 8 gebieden in de stad om de leefbaarheid voor en economische positie van de inwoners te verbeteren.

Al vanaf 2006 bestrijden we actief de kantorenleegstand. Grote hoeveelheden geplande kantormeters in plannen zijn geschrapt. Verliezen zijn genomen. De stad Amsterdam zag veel grondopbrengsten verdampen. Ook eigenaren van leegstaande kantoren zijn aangemoedigd af te boeken om een nieuw leven voor hun panden mogelijk te maken. Wij hielpen ze met bestemmingsplanwijzigingen, soepele bouwregels en vele nieuwe gebruikers. Het beleid is succesvol gebleken. We verwachten dit jaar nog de 200 duizendste kantormeter te kunnen transformeren.

De raad heeft in 2012 ingestemd met de ontwikkeling van de ZuidasDok op de middellange termijn. Met Rijk, stadsregio Amsterdam en de provincie is een overeenkomst gesloten voor het ondergronds brengen van de A10 en uitbreiding en modernisering van station Zuid. De gebiedsontwikkeling van de Zuidas is, ondanks de crisis, verder gegaan met nieuwe gronduitgiften voor kantoren, onderwijsvoorzieningen en woningen. Tevens zijn ingrepen in de infrastructuur uitgevoerd en is geïnvesteerd in de levendigheid van het gebied.

Ook op andere plekken zijn ondanks de crisis nieuwe stukken stad aan Amsterdam toegevoegd. Recent is het Wester IJ-dok opgeleverd en al eerder opende het Filmmuseum EYE haar deuren aan de andere kant van het IJ. In de Houthavens wordt op dit moment het begin gemaakt met een wijk van 2200 woningen. In het Amstelkwartier zijn inmiddels de eerste bewoners welkom geheten en ook in het westelijk deel van Oostpoort zullen mensen nu snel hun woning betrekken. Het zand voor het centrumeiland van IJburg wordt opgespoten, zodat de stad ook over vijf jaar mensen een wat meer ontspannen woonmilieu kan aanbieden. De vernieuwing van de Bijlmer blijft op een lager tempo doorgaan, waarbij een opmerkelijk zelfbouwinitiatief er toe geleid heeft dat de flat Kleiburg niet gesloopt is. In de westelijk Tuinsteden zijn grote herstructureringsingrepen verwisseld voor een meer geleidelijke ontwikkeling, waarbij een interessant experiment met kluswoningen tot stand is gebracht.

Bereikbaarheid

Meer effect voor minder euro's was goed te zien op het terrein van verkeer en vervoer. Met het parkeerplan worden de komende jaren 5500 parkeerplekken voor vergunninghouders gerealiseerd, vergunninghouders mogen zonder bijbetalen de parkeergarages in, waardoor de komende jaren de wachtlijsten en de zoektijd halveren en de openbare ruimte fraaier wordt door het verdwijnen van parkeerplaatsen.

Het P+R beleid leidt tot een verviervoudiging van het aantal P+R plekken, terwijl het tarief daalde van acht naar één euro per dag. Tegelijkertijd werd € 60 miljoen minder uitgegeven dan in het Programmakkoord gereserveerd. Dit geld is onder andere ingezet om de herinrichting van de straten en pleinen tussen het Centraal Station en het Weteringcircuit (de Rode Loper) mogelijk te maken.

Amsterdam gaat tot 2020 45.000 fietsparkeerplekken bijplaatsen. Volgens de huidige plannen wordt er tot 2020 €120 miljoen geïnvesteerd in de fiets om de belangrijkste knelpunten op het gebied van fietsparkeren en het fietsnetwerk op te lossen. Hierover zijn afspraken met partijen als Prorail en Stadsregio Amsterdam. Het bouwen van de Noord-Zuidlijn is een grote en complexe operatie. De lessen van de onderzoekscommissie (commissie Veerman 2009) zijn ter harte genomen in de verdere aanleg en afbouw van de Noord-Zuidlijn. De projectbeheersing is (sinds 2010) op orde en door de goede projectsturing zijn de begrote kosten zijn in deze periode met ruim € 100 mln gedaald. Daarom was het mogelijk gereserveerde middelen vrij te laten vallen. In december 2012 is met het afronden van het boren een belangrijke mijlpaal bereikt. In 2014 komt onder andere de ruwbouw van de metrostations Rokin, Vijzelgracht en De Pijp gereed. In 2013 is het vervoerplan van het GVB vastgesteld: meer, sneller en veiliger openbaar vervoer voor aanzienlijk minder geld.

Taxi

Het college heeft sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Taxiwet in 2011 actief ingezet om de problemen met de taxibranche aan te pakken. Vanaf 2012 maken we hiervoor gebruik van de nieuwe gemeentelijke verordening met een nieuw vergunningstelsel, een nieuwe sanctiesystematiek en handhaving daarvan en een informatie- en auditsysteem. Ook zetten wij stevig in op het vergroten van de rol van de klant en verbetering van de taxivoorzieningen in de stad. Vanaf eind 2013 worden de positieve effecten hiervan verwacht (hogere waardering en groter gevoel van veiligheid).

Bedrijven

Het Afvalenergie bedrijf (AEB), Waternet, IBA en PMB hebben zonder uitzondering te maken met moeilijke economische omstandigheden. Deze moeilijke omstandigheden vragen om flexibiliteit. AEB heeft geanticipeerd op teruglopende afvalvolumes door partijen langer aan zich te binden en de transitie naar een duurzaam grondstoffenbedrijf in te zetten. IBA verwerft steeds meer externe opdrachtgevers en staat met PMB voor grote organisatorische uitdagingen. Waternet weet op haar beurt jaarlijkse prijsstijgingen te compenseren door efficiënter te werken. De drinkwaterkwaliteit doet mee in top, het riool- en drinkwatertarieven zijn al jaren gelijk hetgeen ook weer het geval is voor 2014.

Sociaal investeren

Vanaf 2010 zijn in het sociaal domein forse veranderingen ingezet. Centraal daarin staat de focus op de Amsterdammers zelf. Onze ondersteuning en begeleiding wordt weer gebaseerd op de mensen en hun vraag. We bieden wat echt nodig is en gaan uit van wat mensen zelf kunnen en zelf kunnen organiseren. We stellen hen in staat zelf grip op hun leven te krijgen. Speciale aandacht is er daarbij voor de meest kwetsbare Amsterdammers. Bij alle veranderingen en bezuinigingen moet er voor hen een adequate ondersteuning blijven. Bij de veranderingen in het sociaal domein is en wordt actief de samenwerking gezocht met maatschappelijke partijen en bedrijfsleven. Dominant op dit moment voor de vormgeving van het sociaal domein zijn de voorbereidingen op de decentralisaties op het terrein van werk, jeugd en zorg. Vanaf 2015 krijgt Amsterdam een forse uitbreiding van de maatschappelijke taken voor de gemeente. Dit gaat gepaard met forse bezuinigingen. Om te kunnen blijven bieden wat mensen nodig hebben, zullen er forse veranderingen moeten plaatsvinden en de 3 decentralisaties vanuit een gemeenschappelijke visie worden uitgewerkt. We hebben daarvoor een basis gelegd.

Werk, inkomen en armoedebestrijding

Wij hebben in 2011 een ingrijpende koerswijziging ingezet onder het motto *Werken het doel, participeren de norm*. Dit vanuit de overtuiging dat betaald werk de beste vorm van participatie is

en een belangrijke weg biedt uit armoede. Dit accent op uitstroom naar werk heeft resultaat. Ondanks de economische crisis is de uitstroom verbeterd tot gemiddeld 4000 mensen per jaar. Centrale elementen in de nieuwe werkwijze zijn; betere dienstverlening, strengere handhaving, eigen kracht, re-integratie in eigen beheer en een vraaggerichte werkgeversbenadering. De verandering is onmiskenbaar zichtbaar in de dienstverlening, getuige ook de plaats in de top-3 van sociale diensten in 2012. Tegelijk is de vernieuwing nog niet afgerond. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn het arbeidsfit houden en/of bij- en omscholen van Amsterdammers die door de crisis nog niet aan de bak komen (m.n. jongeren) en Amsterdammers die niet zelfstandig het Wettelijk minimum loon (WML) kunnen verdienen naar vermogen te laten werken bij reguliere werkgevers, met de gemeente zelf voorbeeld. Het vanuit de uitkering tijdelijk en/of in deeltijd aan het werk te gaan moet makkelijker gemaakt worden.

Op het terrein van de *armoedebestrijding* is het accent meer komen te liggen op preventie. Met de succesvolle aanpak van Vroeg er op af is veel (extra) leed voorkomen. De schuldhulpverlening is de afgelopen jaren gemoderniseerd. Daardoor worden mensen sneller en beter geholpen, terwijl tevens efficiency voordelen zijn bereikt. Uitgangspunt voor het armoedebeleid is mensen zelf in staat te stellen grip te krijgen op hun situatie en daarin ook elkaar te steunen, zoals via de groepsaanpak bij budgetcursussen. De aanpak van de armoede is verbreed en gaat verder dan alleen financiële ondersteuning. Dat is gerealiseerd zowel binnen het gemeentelijke beleid (onderwijs, wijkaanpak, Samen Doen etc) als via allianties met maatschappelijke organisaties en bedrijven, zoals het Pact van Amsterdam. Ook vele individuele Amsterdammers doen mee als vrijwilligers, bijvoorbeeld als maatjes.

Jeugd en onderwijs

Door de kwaliteitsaanpak basisonderwijs is het aantal zwakke scholen sterk afgenomen. De deelnemende scholen laten zichtbare verbeteringen zien. Er doen 94 (van circa 200) scholen mee, waarvan bijna de helft eind 2013 de verbeteraanpak afsluiten. In 2012 is gestart met de verbetering van de kwaliteit van het voortgezet (speciaal) onderwijs. Daaraan doen inmiddels 8 scholen mee.

De schooluitval is fors afgenomen. Er zijn bijna 40% minder schoolverlaters dan in 2007. Bij het verzuimbeleid zijn verbeteringen gerealiseerd. Tegelijk blijft verzuim de nodige aandacht vergen in het kader van het convenant Aanval op de uitval (2012-2015). Een bijzonder initiatief is de netwerkschool. Dit is een samenwerkingsverband om jongeren die buiten de boot dreigen te vallen, naar werk, school of (zorg)traject toe te leiden. In het afgelopen schooljaar zijn 243 jongeren benaderd. Daarvan zit inmiddels ruim 90% op een traject, in de intake of is uitgestroomd naar opleiding, werk of een plek in de Beroepsbegeleidende leerweg (BBL). In de afgelopen periode is het leerlingenvoer sterk verbeterd, tegen fors lagere kosten. Ouders waarderen het vervoer inmiddels met een 7,7.

De zorg voor de *jeugd* wordt in 2015 een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Dat betekent dat er veel verandert bij de overheid en bij organisaties die betrokken zijn bij de jeugd. Dit alles met als doel kinderen en jongeren veilig en voorspoedig te laten opgroeien in Amsterdam. De raad heeft in mei het Koersbesluit 'Om het kind' vastgesteld. De periode van mei tot eind 2014 staat in het teken van de keuze voor en het bouwen aan een nieuwe organisatie. In de praktijk wordt in de proeftuinen al gewerkt met elementen uit het nieuwe stelsel. Jeugdzorg is vanaf 2015 een taak van de gemeente. Vooruitlopend op deze grote verandering onderzoekt de gemeente Amsterdam hoe de jeugdzorg op een nieuwe, effectieve manier georganiseerd kan worden.

Om te komen tot *één huishouden, één aanpak, één budget* is de aanpak Samen Doen in de buurt opgezet. Die komt in plaats van vele, langs elkaar heen lopende instanties. Samen Doen moet leiden tot een effectievere aanpak van de zorgverlening aan kwetsbare huishoudens met meervoudige problematiek, minder terugval door genoemde huishoudens na doorlopen van het zorgtraject en uiteindelijk meer effectieve zorg voor minder geld. De buurtteams Samen Doen bieden in de wijken de meer intensieve aanpak voor de niet-zelfredzame en kwetsbare huishoudens. In 2012 zijn 1.450 huishoudens bereikt. Het accent ligt daarbij op gezinnen. Dit jaar en volgend jaar wordt de aanpak zorgvuldig uitgebouwd. .

Er is in een korte tijdspanne een brede aanpak van *obesitas* bij kinderen ontwikkeld met draagvlak bij maatschappelijke organisaties. Obesitas is een groot en snel groeiend probleem onder kinderen. De aanpak richt zich op het op orde krijgen van de basis, waaronder gezonde scholen, voldoende en goed aanbod en sluitende ketenzorg. Dit gebeurt door een brede publiekscampagne, intensivering van onderzoek en monitoring en versterken en verbreden van de Amsterdamse Beweging Gezond Gewicht.

Gezondheid

De omgeving waarin in de overheid werkt verandert in snel tempo. De rol van de overheid verandert daarmee ook. Minder gericht op bepalen en oplossen en meer gericht op faciliteren en ruimte laten aan partijen om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen. In deze collegeperiode heeft Amsterdam op het gebied van de gezondheidszorg dan ook de omslag gemaakt 'van aanspraak naar noodzaak'. De kaders voor het nieuwe stelsel van langdurige ondersteuning en zorg voor Amsterdammers gaat door op de drie jaar geleden nieuw ingeslagen weg. Met minder budget, echter met een vernieuwende aanpak die er voor moet zorgen dat Amsterdammers die zorg en ondersteuning nodig hebben die snel, goed en op maat krijgen.

Amsterdam is voortvarend bezig met de voorbereidingen op de AWBZ decentralisatie en de herinrichting van de WMO. Vanaf 2015 wordt in Amsterdam zorg en ondersteuning via wijkzorgteams aangeboden. De wijkzorgteams zijn samen met de ouder- en kindteams, de spil van de toekomstige Amsterdamse zorg. Als individuele Amsterdammer met een zorgvraag kun je rekenen op eenzelfde aanbod, deskundigheid en benadering die past bij de ondersteuningsvraag, ongeacht de wijk waarin je woont. Voor mensen die nu al zorg ontvangen via de Wmo of de AWBZ zal er een overgangstermijn komen.

In deze collegeperiode hebben meer cliënten dan afgesproken een stabiele mix van wonen, zorg inkomen en dagbesteding ontvangen. Is het aantal huisuitzettingen is met 39% gedaald tov 2005 en stond in 2012 op 600. Voor het aanvullend openbaar vervoer, hulp bij huishouden en de vervoers- en woonvoorzieningen is het gelukt, met in belangrijke mate behoud van dienstverlening voor de Amsterdammer, om binnen de aangepaste budgetten te blijven voor deze open einderegelingen.

Er is in een korte tijdspanne een brede aanpak van *obesitas* bij kinderen ontwikkeld met draagvlak bij maatschappelijke organisaties. Obesitas is een groot en snel groeiend probleem onder kinderen. De aanpak richt zich op het op orde krijgen van de basis, waaronder gezonde scholen, voldoende en goed aanbod en sluitende ketenzorg. Dit gebeurt door een brede publiekscampagne, intensivering van onderzoek en monitoring en versterken en verbreden van de Amsterdamse Beweging Gezond Gewicht.

Veiligheid

De objectieve en subjectieve veiligheid hebben zich in de afgelopen drie jaren verder verbeterd. Dit komt omdat vanaf 2011 extra aandacht is besteed aan een effectieve en efficiënte samenwerking binnen de keten, zowel binnen de gemeente als met externe partners. De inzet van straatcoaches en gezinsbezoekers heeft bijgedragen aan de afname van jeugdoverlast.

Vanaf eind 2010 is de aanpak Top600 ingezet. Met meer dan 30 partners pakken we de 600 grootste veelplegers van high impact delicten aan. Ieder persoon een eigen plan van aanpak voor straf, zorg en perspectief. Het resultaat is dat het aantal aanhoudingen voor high impact delicten voor deze groep is gedaald met 59%. De recidive is gedaald met 57%. In 2012 is hard gewerkt aan het opzettend van een sluitend systeem voor de nazorg bij detentie. Daardoor staan ze niet meer met de blauwe vuilniszak op straat na detentie maar hebben zekerheid over onderdak en dagbesteding.

In 2012 is de treiteraanpak geïntroduceerd. De tien ergste treiterkwesities in de stad worden aangepakt, waarbij niet de slachtoffers moeten verhuizen maar de daders.

Intensieve samenwerking met ketenpartners evenals intensivering van het toezicht om de misstanden in de prostitutie aan te pakken hebben hun vruchten afgeworpen. Exploitanten moeten zich aan de regels houden en prostituees moeten zich beter beschermd weten. Prostituees worden geholpen bij vragen/problemen over gezondheid, werk en de mogelijkheden tot uitstappen. Mensenhandel wordt hard aangepakt. Slachtoffers van mensenhandel en hun kinderen kunnen 24 uren crisisopvang krijgen.

Het kantelpunt in het coalitieproject 1012 ('De Wallen') is in zicht gekomen. De integrale aanpak van de zware georganiseerde criminaliteit is effectief gebleken. De investeringen betalen zich uit; door de vaststelling van het bestemmingsplan 'Herbestemmen Raambordelen Binnenstad Amsterdam' wordt het aantal raambordelen teruggebracht en heeft de buurt een betere uitstraling gegeven.

Bestuurlijk stelsel

In 2010 zijn we van 14 naar 7 stadsdelen gegaan, waarmee een belangrijke stap is gezet naar de verbetering van het bestuurlijk stelsel. In juni 2013 heeft de raad het nieuwe bestuurlijk stelsel vastgesteld. De uitwerking van dit besluit is in volle gang. Dit stelsel borgt stedelijke en lokale democratie dichtbij de burgers. Het wettelijk kader verandert per maart 2014 en vanaf dat moment treedt het nieuwe Amsterdams bestuurlijk stelsel in werking.

Duurzaam investeren

Wij hebben de afgelopen jaren gewerkt aan een duurzame stad. Op het terrein van klimaat, energie en luchtkwaliteit zijn belangrijke stappen gezet. Er is geïnvesteerd in groen en openbare ruimte.

Klimaat, luchtkwaliteit en groen

Op het terrein van *klimaat en energie* is het gelukt om de decennialange groei van de CO₂-uitstoot een halt toe te roepen. Scholen en woningen worden geïsoleerd, waardoor mensen aangenamer wonen en leren. Bedrijven hergebruiken steeds meer afval, en wekken ook steeds vaker hun eigen energie op. Het aantal zonnepanelen groeit exponentieel. Met aantrekkelijke leningen maakt Amsterdam het ook voor de minder draagkrachtigen mogelijk om comfortabel en goedkoper te wonen en werken door duurzame maatregelen te financieren. Dit levert ook nog eens vele honderden extra lokale banen op.

De ambitie om voor 2015 40% van de nieuwbouw klimaatneutraal te bouwen wordt niet gehaald. Wel zijn hierin belangrijke stappen gezet en onverminderd ingezet op zoveel mogelijk klimaatneutrale nieuwbouw, onder andere door het bestaande instrumentarium te versterken. In de bestaande bouw is een forse sprong gemaakt in duurzamer maken door de labelstappen die gemaakt worden. Daarnaast ligt er het al eerder genoemde voorstel voor energienota nul woningen.

Amsterdam doet wat het kan om de *luchtkwaliteit* te verbeteren. In 2011 heeft de stad als eerste gemeente van Nederland al haar maatregelen doorgerekend en gekozen voor maatregelen die de meeste schone lucht opleveren per geïnvesteerde euro. Voor € 65 miljoen minder krijgt Amsterdam meer schone lucht. Momenteel voldoet Amsterdam in bijna de hele stad aan de norm voor fijnstof.

Het college heeft in deze periode circa € 10 miljoen geïnvesteerd in *groen*. Naast onder andere de gerichte aanpak van ecologische knelpunten, groene daken en moestuinen, zijn deze ook ingezet op de verbetering van de parken in de stad (Noorderpark, Oosterpark, Rembrandtpark) in combinatie met andere verbetermaatregelen. De parken spelen een steeds belangrijkere rol als buitenruimte voor de Amsterdammer om in te recreëren én te werken. Met de investeringen wordt de druk op de parken ook meer verdeeld over de stad.

Vanuit de middelen die voor de openbare ruimte beschikbaar waren (circa € 10 miljoen) is onder andere geïnvesteerd in de kwaliteit van de Rode Loper en het Stationseiland.

10. Verbinden

In 2014 treedt in mei/juni een nieuw college aan. We zien het als onze verantwoordelijkheid een aantal thema's te benoemen waar volgens ons ook een volgend college mee te maken zal krijgen. Uiteraard zonder enige pretentie te hebben daarin al keuzes voor te stellen voor een volgend college. Niet op de te kiezen thema's en niet op de keuzes daarbinnen.

Sociale ontwikkelingen

Decentralisaties jeugd, werk en zorg

Zoals hiervoor reeds aangegeven zijn de voorbereidingen op de decentralisaties op het terrein van jeugd, werk en zorg in volle gang. Op samenhang dient strak gestuurd te worden, ook vanwege de complexiteit en het feit dat besluiten over inzet van middelen in het ene domein van invloed kunnen zijn op het andere domein. Juist omdat we dit als gemeente in één hand krijgen biedt de kans om een einde te maken aan de versnippering. Samenwerking met de bestuurscommissies is daarbij essentieel voor de verbinding in de gebieden en met welzijnsvoorzieningen en organisaties. De trein van de voorbereidingen op 2015 zal doorgaan. College en raad zullen daar nog de nodige besluiten in moeten nemen, die niet op de verkiezingen kunnen wachten. De transitiefase loopt tot en met 2017. Er zijn nog veel onzekerheden. Het volgende college zal zowel voor inhoudelijke en financiële keuzes staan tussen de 3 decentralisaties, als binnen de afzonderlijke domeinen jeugd, werk en zorg. Zonder uit het oog te verliezen dat het gaat om de Amsterdammers en de Amsterdammertjes.

Taal en werk en armoedebestrijding

Sinds 2007 werkt Amsterdam systematisch aan het verhogen van het taalniveau van de nieuwe Amsterdammers. Totaal hebben 38.000 Amsterdammers op een of andere wijze aan taalscholing deelgenomen. Hoewel aanmerkelijke vooruitgang is geboekt is een veeljarige inspanning noodzakelijk. Met name voor de toegang tot de arbeidsmarkt ligt de 'taallat' steeds hoger. Ook arriveren weer nieuwe nieuwkomersgroepen (m.n. Europeanen) zonder kennis van de Nederlandse taal. Na wijziging van de inburgeringswet heeft het college het programma Educatie Werkt! (2013-2015) ingezet om deze thematiek verder te brengen. Voor de periode na 2015 zal een volgend college een nieuwe afweging moeten maken. De economische zelfstandigheid en zelfbeschikking van Amsterdamse vrouwen blijft ook na 2014 van belang en goed (taal)onderwijs is daarvoor cruciaal. De diversiteit in en van deze stad is een kracht.

De koopkracht van de Amsterdammers staat in toenemende mate onder druk. Dit raakt met name de kwetsbare Amsterdammers relatief zwaar en zeker die mensen die langdurig onder de armoedegrens zitten, omdat die geen buffers hebben om dit op te vangen. Echter we zien ook dat nieuwe groepen worden geraakt, zoals ZZP'ers. Diverse kabinetsmaatregelen zullen naar verwachting in de komende jaren hun doorwerking krijgen, waaronder de decentralisaties (en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen), de huurontwikkelingen, de afbouw van de uitkeringen e.d.. Daarnaast zien we de werkloosheid toenemen, de schuldenproblematiek complexer worden en komen steeds meer mensen in de bijstand. De verwachting is dan ook dat de druk op de armoedeverzoeken, inclusief bijzondere bijstand en schuldhulpverlening zal toenemen.

Veiligheid

De veiligheid in de stad is een belangrijk goed dat voortdurende aandacht vraagt. Gerichte aandacht voor overlast en bestrijding van criminaliteit vanuit een duidelijk kader met een door een volgend college en raad te bepalen balans in de inzet van instrumenten. Voor de succesvolle aanpak Top600 is breed draagvlak en bezien zal worden hoe deze verankerd kan worden. Er wordt een integrale en intensieve aanpak voor illegale hotels opgezet. In de zomer zijn de eerste 120 panden aangepakt.

Economische en ruimtelijke ontwikkelingen

Economie

Ondanks de crisis in Nederland en daarbuiten, gaat het relatief goed met de Amsterdamse economie. Menig Amsterdammer voelt echter een andere realiteit en wordt geconfronteerd met onzekerheid over of het verlies van zijn of haar baan, een stijging van de dagelijkse kosten en het ontbreken van een perspectief op nieuwe kansen in de samenleving. Dit vraagt er om dat we als stad blijven investeren in onze Amsterdamse economie en de diversiteit van de economie en ervoor zorgen dat het vestigingsklimaat goed blijft. Het is van belang dat nieuwe bedrijven zich hier willen blijven vestigen en dat ondernemers in Amsterdam de ruimte krijgen om te ondernemen, waarmee ook de werkgelegenheid (minimaal) op peil blijft. Om onze internationale positie te behouden en uit te bouwen is het nodig dat we een concurrerende stad zijn, wat betekent dat kennis en innovatie een hoge plek op de agenda verdienen. Initiatieven als Amsterdam Metropolitan Solutions, Instituut voor nanolithografie en Health Valley kunnen hier in de komende jaren een belangrijke rol in gaan spelen, evenals de positie van het Sciencepark. Met de Amsterdam Economic Board Amsterdam is een belangrijk regionaal samenwerkingsverband opgezet dat een actieve rol heeft in de versterking van de regionale economie. Amsterdam als toeristische trekpleister en congresstad is goed voor de werkgelegenheid voor de stad en de regio. Een goede hotelontwikkeling en het aantrekken en spreiden van toerisme voor de metropoolregio vanuit de citymarketing is daarbij essentieel.

De *luchthaven Schiphol* vormt een belangrijke factor in ons vestigingsklimaat als internationale hub en voor de werkgelegenheid. Tegelijk hebben we de verantwoordelijkheid om zorgvuldig om te gaan met de omgevingsfactoren. Regionale samenwerking en overleg in de nieuwe omgevingsraad Schiphol zijn in dat kader van belang.

Bouwen en wonen

Amsterdam heeft nog altijd een grote aantrekkingskracht op mensen van over de hele wereld die zich hier willen vestigen, met (ook) voor de komende jaren een mogelijke groei met zo'n 10.000 Amsterdammers per jaar. Voor de verdere (economische) ontwikkeling van de stad is het van belang deze migratie zoveel mogelijk te faciliteren. De ruimtelijke en economische ontwikkeling van de stad zal ook de komende jaren op de agenda staan. Er zal in nog steeds moeilijke marktomstandigheden, gekeken moeten worden naar de mogelijkheden en wenselijkheden van nieuwbouw, transformatie en verdichting van de bestaande stad, in relatie tot de bestaande woningmarkt. Belangrijke kansen blijven daarbij liggen in verdichting van de bestaande stad en een aantal grootschalige woningbouwlocaties als de Zuidas en IJburg. Zelfbouw is bezig een volwaardig marktsegment te worden op de Amsterdamse woningmarkt.

Mogelijk komt een referendum over de voorstellen voor modernisering van het erfpachtstelsel. Het college zal in 2014, afhankelijk van de vraag of er een referendum komt en wat de uitslag van dat referendum zal zijn, verder uitwerking geven aan het raadsbesluit van juli 2013, dan wel met nieuwe of aangepaste voorstellen komen.

Het grote aantal leegstaande kantoren vraagt ook in de komende jaren om omzetting in andere functies (wonen, onderwijs, kleinschalige bedrijfsruimten etc.) om de kantorenmarkt in Amsterdam weer gezond te krijgen. Het ingezette beleid heeft geleid tot het creëren van kansen die de volgende jaren verzilverd kunnen worden. De opgave is daarbij ook om transformaties te bewerkstelligen naar functies waarbij vaak een lagere boekwaarde voor vastgoedbeleggers wordt gerealiseerd.

Er hebben veel veranderingen op de woningmarkt in Amsterdam plaatsgevonden en zullen nog plaatsvinden door de kabinetsmaatregelen op basis van het woonakkoord. De economische situatie blijft onzeker. De verhuurdersheffing zal grote gevolgen hebben voor het wonen in Amsterdam, de stedelijke vernieuwing en nieuwbouw (met name in het middensegment). De betaalbaarheid van het wonen komt verder onder druk te staan. De woningmarkt staat onder hoge druk, met name in Amsterdam. De positie van de corporaties zal veranderen. Ook een volgend college zal een balans moeten vinden tussen een voldoende betaalbare voorraad, ruimte

voor middeninkomens, jongeren- en studentenhuishouding en voor ontwikkelingen zoals in short-stay, vakantieverblijf en de scheiding van wonen en zorg. Juist door de hoge druk zal handhaving op excessen van belang blijven.

Klimaat en luchtkwaliteit

In een volgende bestuursperiode is het voor de stad van belang verder te werken aan een efficiënte energiehuishouding en een betaalbare energierekening voor de Amsterdammers, waarmee tegelijkertijd een bijdrage wordt geleverd aan de aanpak van het klimaatprobleem. De noodzaak tot actie wordt breed gevoeld, het is daarom van belang de komende jaren verder te werken aan de concretisering van initiatieven. Ook een nationaal stevig energieakkoord zou daarin een goede stap kunnen zijn. Veel Amsterdammers staan nog altijd te trappelen om zonnepanelen op hun dak te leggen of gezamenlijk een windmolen te bouwen.

Daarnaast zal vooral het grondstofgebruik in de nabije toekomst een prominente rol gaan spelen. Grondstoffen worden schaarser en daardoor duurder. Bovendien is het gebruik van grondstoffen vaak nog inefficiënt en vervuילend. Ook de Amsterdamse economie zal op termijn meer circulair moeten worden; we kunnen het ons niet permitteren om grondstoffen zo gemakkelijk weg te gooien als we vroeger deden. De noodzaak om hier wat aan te doen wordt al ervaren door het bedrijfsleven. De gemeente kan hierin faciliteren en onder andere via het AEB (met nieuwe technieken om van afval weer een grondstof te maken) en het Havenbedrijf ook zelf de nodige stappen zetten.

Uit de evaluatie blijkt dat de lucht in Amsterdam schoner wordt door de huidige maatregelen. De verschoning gaat met het huidige, Amsterdamse generieke maatregelenpakket minder snel dan in 2011 voorzien. De norm wordt daardoor bijna overal, maar op ongeveer 4 tot 7 locaties niet tijdig gehaald. Omdat verdere generieke maatregelen nauwelijks meer zinvol zijn, zet het college versterkt in op (locatie-)specifieke maatregelen en op (Europees) bronbeleid. De grootste invloed op de Amsterdamse luchtkwaliteit hebben maatregelen van de Europese Unie en het Rijk. Zij hebben gezamenlijk invloed op circa 75% van de luchtkwaliteit in de stad. Amsterdam slechts op de resterende 25%. Bij het rijk aanblijven dringen op aanvullende maatregelen is belangrijk voor de Amsterdamse luchtkwaliteit.

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van en in de stad blijft een belangrijk thema. Voor de economie van de stad en de ondernemers in de stad, voor een duurzame stad, voor de Amsterdammers. In deze collegeperiode zijn veel beleidsplannen vastgesteld die in uitvoering zijn of in de uitvoeringsfase komen en dus in hun doorwerking hebben in de volgende collegeperiode, behoudens eventuele bijstellingen door een nieuw college en of raad. Dit betreft het parkeerplan, Park & Ride, touringcars, taxi, Meerjarenplan Fiets, Meerjarenplan verkeersveiligheid en OV plan.

De aanleg van de Noord/Zuidlijn is veruit het grootse project dat de gemeente onderhanden heeft. In 2014 wordt verder inhoud gegeven aan de overgang van onderbouw naar bovenbouw. De bestuurlijke aandacht voor de uitvoering van dit project blijft van groot belang. De verwachte datum voor de start van de exploitatie blijft oktober 2017.

Tot en met 2024 denkt het GVB het Amsterdamse openbaar vervoer ten minste 10% veiliger te kunnen maken, meer dan 20% sneller, met één derde meer reizigers en ten minste 40% minder exploitatiesubsidie.

Het Leidseplein is één van de belangrijke pleinen van de stad. Het is van belang dat de vernieuwing van het Leidseplein en omgeving in uitvoering komt. Er ligt nu een plan met voldoende draagvlak.

11. Toelichting op de maatregelen 1 Stad 1 Opgave

U heeft sinds het voorjaar van 2012 in verschillende fasen besloten over de invulling van de maatregelen. Hieronder worden de maatregelen nog een keer op hoofdlijnen kort toegelicht.

Maatregel 1+4, 2 en 3 Sociaal domein, Beleidscapaciteit, Subsidies en Schuldhulpverlening

Zorg en ondersteuning worden gebiedsgericht georganiseerd vanuit het perspectief van de burger. De eerste- en tweedelijns hulp wordt consequent en samenhangend georganiseerd. Door het meer eenduidig beleggen van taken en bevoegdheden kan onder andere organisatorische afstemming sterk worden verminderd. Capaciteit wordt primair ingezet om de burger te helpen, daar waar de burger daar zelf om vraagt.

Stadsdelen en diensten voeren nu een aantal taken in het sociaal domein dubbel uit. Door een slimmere verdeling van die taken wordt de beleids- en regiecapaciteit verminderd. Gezamenlijk is een visie vastgesteld waarin organisatorische principes zijn vastgelegd die de kans op verspilling verkleinen en efficiëntie vergroten. Minder toetsingsbureaucratie, minder overleggen en versterkte integrale regie op de uitvoering zijn daar voorbeelden van.

Concreet betekent dit dat onderwijsbeleid en onderwijshuisvesting per 1 januari 2014 centraal worden georganiseerd, waarbij de stadsdelen tot 1 maart 2014 dit onder mandaat uitvoeren. De centrale ondersteuningsunit OuderKindCentra is ontmanteld. We gaan starten met risicogestuurde handhaving van de leerplicht en passen efficiëntiemaatregelen toe in de consensusvoorzieningen en in het beheer van de sportaccommodaties en burgerschap en diversiteit. Het opdrachtgeverschap van de bibliotheek beleggen we centraal.

Daarnaast bezuinigen we door subsidieverlening efficiënter te organiseren. Hiervoor brengen we expertise samen en uniformeren we informatieprocessen, hetgeen leidt tot één centraal (digitaal) subsidieloket, dat medio 2014 operationeel is. Tot slot besparen we door de schuldhulpverlening te professionaliseren.

Maatregel 5 + 6 Ruimtelijke Economische Sector

De werkprocessen in de ruimtelijke economische sector worden slimmer ingericht en verantwoordelijkheden worden duidelijk benoemd. Hiermee wordt beter gebruik gemaakt van de aanwezige kennis en kunde. De organisatie gaat vraaggericht werken voor burger en bestuur tegen minder kosten. De plannen gaan uit van een aangepaste werkwijze in de ruimtelijke economische sector. Ten eerste beleggen we eigenaarschap van opdrachten en projecten bestuurlijk en ambtelijk eenduidig. Daarmee wordt dubbele besluitvorming en dubbel werk voorkomen en neemt de snelheid van het proces toe. Ten tweede vindt de beleidsvorming en kaderstelling op 1 plek plaats voor de gehele stad waardoor ontdubbeld en minder gestapeld wordt ten opzichte van de huidige situatie. Ten derde gaan we kennis en kunde bundelen in zogenaamde expertisepools, die stadsbreed inzetbaar zijn. Hierdoor doen we meer met minder mensen. De drie ingrepen zijn in samenhang noodzakelijk om de beoogde besparing te realiseren. De bezuinigingen vanuit 1S1O overlappen met de afname van de proceskosten die uit het Vereveningsfonds (VEF) worden gedekt. Beide ontwikkelingen zijn nauw verweven met de organisatieontwikkeling van het cluster Ruimte en Economie.

Maatregel 7 + 8 Herinrichting openbare ruimte

We gaan besparen op beheer en inkoop van verhardingen, openbare verlichting, verkeerregelinstanties, groen en het vereenvoudigen van het coördinatiestelsel. In de openbare ruimte worden deze bezuinigingen gevonden in drie richtingen. Ten eerste door het goed toepassen van de levenscyclusbenadering. We gaan bijvoorbeeld lantaarnpalen pas vervangen als deze daadwerkelijk aan het einde van hun technische levensduur zijn en herprofileringen over de hele stad worden beperkter toegepast. Dit betekent concreet dat we minder snel overgaan tot herprofilering, maar in plaats daarvan vaker kiezen voor duurzaam onderhoud. Daarnaast worden werkwijzen in het onderhoud van de openbare ruimte en groenvoorzieningen gestandaardiseerd. Hierin maken we een professionaliseringslag. Tot slot vallen bezuinigingen te halen door inkoop centraal te organiseren. Het invoeren van standaardisering in de openbare

ruimte (Puccini) leidt tot minder variaties in materiaalgebruik (bijvoorbeeld bij wegebouw) dan de huidige praktijk. Dit genereert inkoopvoordeel. De oprichting van een inkoopregie-orgaan en de verdere uitwerking van de levenscyclusbenadering zal worden meegenomen in de gemeentebrede reorganisatie.

Maatregel 9 Optimalisatie afvalketen

Elk stadsdeel zamelt zelfstandig huishoudelijk afval in via eigen uitvoeringsorganisaties. De stadsdelen en AEB zijn daarbij nauw met elkaar verbonden. Immers waar de afvalinzameling tot de primaire taak van de stadsdelen behoort, is de taak van AEB in het vervolg van de keten vooral het zo doelmatig en duurzaam mogelijk verwerken van het afval.

Binnen deze maatregel zijn de deelmaatregelen Textiel, Papier & Karton, Afvaloverslag, Sorteerlijn Grof Huishoudelijk Afval (GHA) en Reinigingsrecht nader uitgewerkt. Met een hogere recyclinggraad en lagere nettokosten als doel resulteert dit in een focus op bijdragen aan verbetering van de afvalscheiding, zowel aan de bron als door middel van nascheiding, en op verhoging van de opbrengsten uit afval. Een aantal maatregelen zijn nu in uitvoering. In 2014 wordt de sorteerlijn GHA in gebruik genomen, starten we met de invoering van de inzamelvoertuigen met wisselcontainers en wordt 'optimalisatie reinigingsrecht' geïmplementeerd.

Maatregel 10 Parkeren

Amsterdam zet in op digitalisering van de fiscale parkeerhandhaving, vermindering van het aantal parkeerautomaten en een andere inrichting van de organisatie. Sinds kort is er sprake van één centraal Parkeerregieorgaan (PRO). Met de inrichting van dit parkeerregieorgaan wordt het opdrachtgeverschap van de fiscale parkeerhandhaving, het assetmanagement van de parkeerautomaten en de expertise op het gebied van fiscale parkeerhandhaving geclusterd en wordt er regie gevoerd op het uitvoerende deel van de parkeerketen. Met ingang van 1 juli 2013 is het fiscaal parkeren in Amsterdam volledig gedigitaliseerd. De verwachting is dat de opbrengsten van het fiscaal parkeren omhoog gaan door toename van het aantal controles (scans), terwijl de kosten dalen door de digitalisering van de handhaving en de vermindering van het aantal parkeerautomaten. In 2014 wordt door middel van een Europese aanbesteding een aanbieder geselecteerd die de komende jaren als parkeerdienstverlener zal optreden. Volgens planning start de gecontracteerde aanbieder in 2015 met de uitvoering.

Maatregel 12 Dienstverlening

Het doel van de maatregel Dienstverlening is om het gemakkelijker en duidelijker te maken voor alle burgers en ondernemers om producten en diensten af te nemen waarvoor zij afhankelijk zijn van de gemeente. Dienstverlening wordt voortaan gemeentebreed gestandaardiseerd en beleidsontwikkeling en sturing zal centraal plaatsvinden. De vernieuwde dienstverlening geldt voor alle kanalen: stadsloketten, telefonie en online. Het eerste kanaal dat volgens de vernieuwde dienstverlening wordt ingericht, zijn de stadsloketten. Er komen zeven in uitstraling identieke stadsloketten met een gelijk basisassortiment van producten en diensten (van 50 naar 7 locaties). 2014 staat in het teken van investeren en in april opent een pilotvestiging, om eind 2014 alle 7 vestigingen volgens het de vernieuwde dienstverlening te laten opereren. In 2015 worden de eerste besparingen gerealiseerd.

Maatregel 13 Versobering arbeidsvoorwaarden

Deze besparing moet worden gerealiseerd door de uitgaven voor secundaire arbeidsvoorwaarden, naast de feitelijke salarisuitgaven, te beperken. Mei 2013 is een akkoord bereikt met de vakbonden over versobering van de arbeidsvoorwaarden en versterking van de werkzekerheid in 2014. In het najaar van 2013 starten de onderhandelingen voor 2015.

Maatregel 14 Inkoop

Analyse van de inkoop wijst uit dat verbeteringen mogelijk zijn. Door het verbeteren van het inzicht in de inkoopuitgaven, het verhogen van het aandeel gezamenlijke inkoop (op stedelijk niveau) en het professionaliseren van de uitvoering van inkooptrajecten wordt het gemeentebudget effectiever besteed.

Maatregel 15 (Gemeentelijke) huisvesting

Een structurele bezuiniging kan worden geleverd door het afstoten van gemeentelijke huurpanden als gevolg van een herschikking van personeel binnen de huidige huisvesting. In afwachting van de organisatieontwikkeling en een verdere reductie van FTE's is besloten deze maatregel in te vullen door het huurcontract voor twee panden voortijdig op te zeggen.

Maatregel 16 Toezicht en Handhaving

De handavingscapaciteit wordt meer flexibel en efficiënt ingezet door te werken met informatiegestuurde handhaving. Hierin vormen risicoanalyses en datamining de basis om te bepalen waar en hoe handhavers worden ingezet. Interventies worden op de doelgroep toegesneden. We gaan daarbij werken met een flexibele schil van 20% van de handavingscapaciteit die op specifieke prioriteiten wordt ingezet. Ook wordt de keten van 'wegsleep' geoptimaliseerd en meer kostendekkend gemaakt. Om te komen tot een verbeterde informatiegestuurde handhaving moet nog een besluit worden genomen over de investering in IT die hiervoor nodig is.

Maatregel 17 Bestuur en ondersteuning

Op bestuur en ondersteuning is in 2013 beperkt bespaard. Als gevolg van de ontwikkeling van een nieuw bestuurlijk stelsel, zoals besloten door de gemeenteraad op 12 juni 2013, kunnen de kosten voor griffie, bestuur en ondersteuning afnemen. Dit brengt een structurele kostenverlaging met zich mee van € 7,5 miljoen

Maatregel 18 Vastgoedstrategie

De maatregel 18 Vastgoedstrategie, 19 Facturatie- en Incasso en 21 Huisvesting stadsdelen leveren geen besparing in 2014. Deze (nog niet aan de lijn overgedragen) maatregelen wordt uitgewerkt onder de verantwoordelijkheid van het programma Organisatieontwikkeling. Maatregel 18 Vastgoedstrategie is gericht op hoe om te gaan met de vastgoedportefeuille van de gemeente Amsterdam. Eind september wordt door de trekker gerapporteerd over mogelijke besparingsscenario's en dan wordt er een taakstelling aan verbonden.

Maatregel 19 Facturatie- en Incassobureau

gaat over efficiënter en doelmatigere omgaan met gemeentelijke saturatie en incasso's. De maatregel heeft voortgang geboekt ten opzichte van de uitwerking van de business case begin maart 2013. De maatregel levert een indicatieve besparing op oplopend tot € 5,0 miljoen in 2018. De maatregel wordt verder uitgewerkt, met als bijzondere aandachtspunten de relatie tussen opdrachtgever en het opdrachtgeverschap van FIBA, de borging van kwaliteit en expertise, en de relatie tussen het voorgenomen IT-systeem en AFS.

Maatregel 20 Waterketen

Deze maatregel kan uiteindelijk in 2014 voor 1S1O een besparing van totaal € 1,6 miljoen opleveren. De besparing ontstaat door lastenverlichting op het onderhoud van de straatkolken (€ 1,1 miljoen) als gevolg van efficiencymaatregelen, en doorbelasting van baggerkosten van de Amsterdamse grachten in de rioolheffing (€ 0,5 miljoen), zonder dat dit leidt tot verhoging van de rioolheffing. De besparing wordt ingeboekt zodra, in samenspraak met stadsdelen en diensten, de verdeling van de besparing vast is komen te staan.

Maatregel 21 Huisvesting stadsdelen

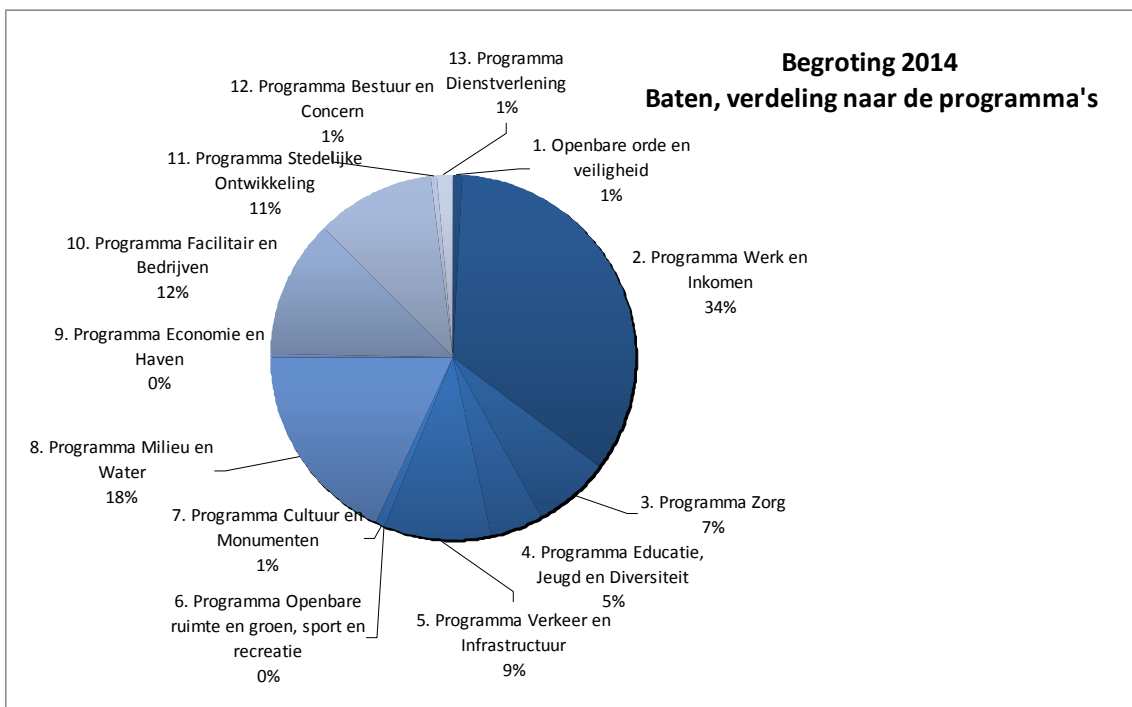
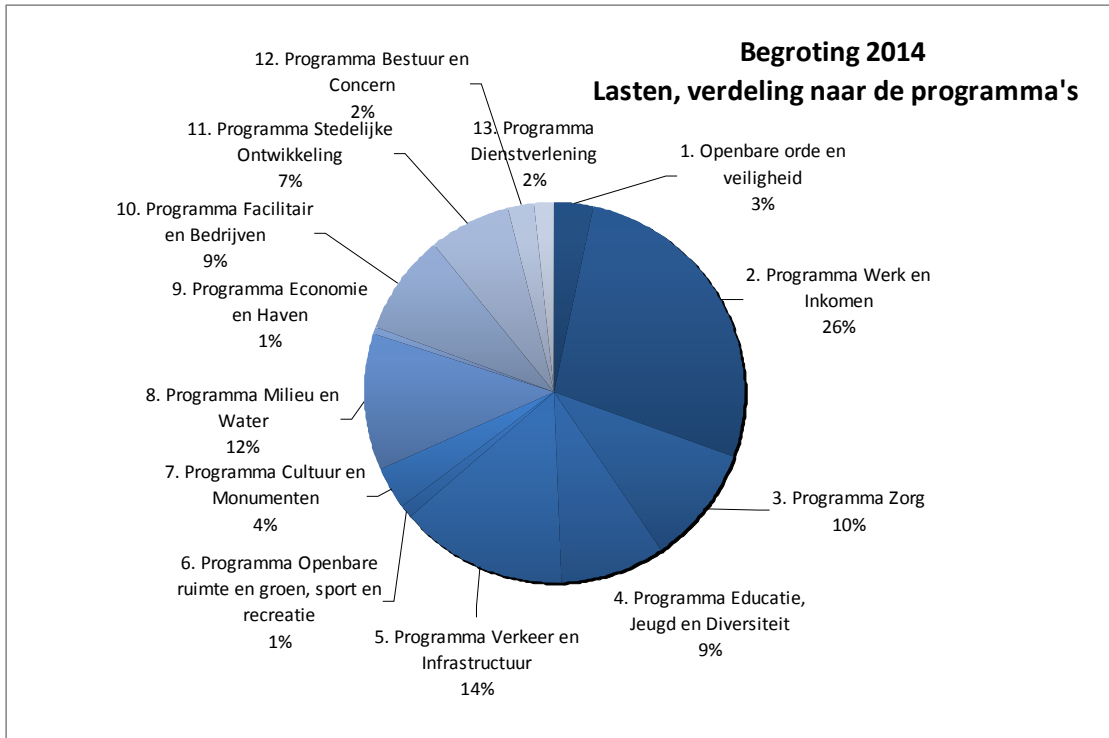
Als gevolg van de nieuwe organisatieontwikkelingen zullen ook de stadsdelen in omvang en vorm wijzigen. Dat kan leiden tot afstoting van kantooraccommodaties. Omdat die aanpassingen sterk afhankelijk van zijn daadwerkelijke FTE reductie als gevolg van reorganisaties, kunnen nu nog geen besparingsindicatie worden opgenomen.

Maatregel 22 Bestuurlijk stelsel

Zie tekst hierover elders in de financiële hoofdlijnen.

12. Begroting 2014: Lasten en baten per programma

Onderstaande diagrammen geven de verdeling van de baten en lasten over de programma's aan (exclusief het Programma Algemene dekkingsmiddelen en de mutaties op reserves).



Lasten en baten Rekening 2012, 1^e Begrotingswijziging 2013 en Begroting 2014

Onderstaande tabel geeft de lasten en baten per programma weer voor de Jaarrekening 2012, de 1^e Begrotingswijziging 2013 en de Begroting 2014. In ieder programma zijn deze gegevens opgenomen in de tabel 'kerncijfers'. Per programma wordt een uitsplitsing gemaakt naar doelstellingen en is een toelichting opgenomen voor de verschillen in 2014 ten opzichte van 2013.

Hieronder is voor het programma Algemene dekkingsmiddelen een uitsplitsing gemaakt naar de diverse onderdelen (onder andere uitkering gemeentefonds, belastingen).

Lasten en baten Rekening 2012, Begroting 2013 1e wijziging en Begroting 2014

<i>Bedragen x € 1</i>	Rekening 2012	Begr.2013, incl. 1e wijz.	Begroting 2014
Lasten per doelstelling			
1. Openbare orde en veiligheid	117.712.202	136.379.276	129.515.418
2. Programma Werk en Inkomen	982.972.597	997.065.336	1.051.923.598
3. Programma Zorg	374.881.298	391.370.132	395.518.691
4. Programma Educatie, Jeugd en Diversiteit	205.994.142	202.287.182	347.528.311
5. Programma Verkeer en Infrastructuur	362.267.163	670.451.492	547.360.656
6. Programma Openbare ruimte en groen, sport en recreatie	59.915.743	61.532.974	46.580.958
7. Programma Cultuur en Monumenten	153.386.416	138.319.588	137.921.741
8. Programma Milieu en Water	442.981.623	441.918.720	450.025.899
9. Programma Economie en Haven	139.792.336	121.463.400	22.761.731
10. Programma Facilitair en Bedrijven	355.963.517	320.119.558	334.200.846
11. Programma Stedelijke Ontwikkeling	860.031.604	331.101.707	267.437.471
12. Programma Bestuur en Concern	83.270.583	68.722.260	83.343.577
13. Programma Dienstverlening	68.679.335	64.488.908	69.185.913
Totaal lasten	4.207.848.559	3.945.220.533	3.883.304.810
Baten per doelstelling			
1. Openbare orde en veiligheid	9.778.848	16.731.179	16.489.293
2. Programma Werk en Inkomen	801.922.821	770.561.520	806.224.555
3. Programma Zorg	152.417.697	154.690.194	154.780.994
4. Programma Educatie, Jeugd en Diversiteit	76.587.766	76.267.850	112.804.034
5. Programma Verkeer en Infrastructuur	218.440.412	272.602.188	217.226.691
6. Programma Openbare ruimte en groen, sport en recreatie	4.877.518	7.325.199	4.794.693
7. Programma Cultuur en Monumenten	20.287.138	22.517.909	20.325.387
8. Programma Milieu en Water	428.657.828	417.713.793	420.267.117
9. Programma Economie en Haven	151.861.549	135.400.013	2.726.388
10. Programma Facilitair en Bedrijven	327.094.283	289.746.715	284.548.383
11. Programma Stedelijke Ontwikkeling	617.691.176	235.171.727	246.530.202
12. Programma Bestuur en Concern	15.307.792	6.690.828	15.430.805
13. Programma Dienstverlening	35.973.177	31.814.237	32.758.447
Totaal baten	2.860.898.005	2.437.233.352	2.334.906.989
Saldo van baten en lasten	-1.346.950.554	-1.507.987.181	-1.548.397.822
Algemene dekkingsmiddelen			
14.1 Uitkering Gemeentefonds	1.542.572.374	1.481.702.211	1.539.854.345
14.2 Uitkering Stadsdeelfonds	-679.530.856	-647.143.209	-567.388.807
14.3 Belastingen	177.863.262	178.775.757	182.418.528

14.4 Erfpacht	94.407.500	101.291.988	86.958.348
14.5 Financiering	131.188.293	132.824.677	195.144.189
14.6 Deelnemingen	35.523.469	18.500.000	67.101.759
14.7 Overige algemene dekkingsmiddelen	-7.446.913	-65.207.895	-31.196.103
14.8 Amsterdams Investeringsfonds (AIF)	-980.716	0	-3.249.408
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	1.293.596.413	1.200.743.529	1.469.642.851
Resultaat voor reserveringen	-53.354.141	-307.243.652	-78.754.970
Toevoegingen aan reserves -	957.235.412	485.644.355	492.884.007
Onttrekkingen aan reserves +	1.106.383.415	792.888.007	571.638.977
Totaal mutaties reserves	149.148.003	307.243.652	78.754.970
Resultaat na reserveringen (ten gunste van de algemene middelen)	95.793.862	0	0
Niet in rekening 2012 verwerkte reserve voorstellen	32.277.117		
Resultaat na verwerking reserve voorstellen	63.516.745		

2 Programmabegroting

Links doelstellingen

Openbare orde en veiligheid

Werk en inkomen

Zorg

Educatie, jeugd en diversiteit

Verkeer en infrastructuur

Openbare ruimte, groen, sport en recreatie

Cultuur en monumenten

Milieu en water

Economie

Facilitair en bedrijven

Stedelijke ontwikkeling

Bestuur en concern

Dienstverlening

Algemene dekkingsmiddelen

Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing

**Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014
per doelstelling**

[De kopjes **Wat mag het kosten?** boven de tabellen met de cijfers per doelstelling linken naar de betreffende lasten en baten in de bijlage Baten en lasten per programma]

1 Openbare orde en veiligheid

Maatschappelijk effect

Amsterdam is een veilige en vrije stad. Met een uitgaansleven dat past bij een stad als Amsterdam. Waar het veilig en vrij is voor iedereen, of je nu jong of oud bent, zwart of wit, beperkt of onbeperkt, homo of hetero, bewoner of bezoeker. Ongeacht tijd, plaats of overtuiging. Waar duidelijke grenzen en normen zijn, waarop mensen elkaar aanspreken en waar de overheid tijdig, krachtig en effectief optreedt waar nodig.

Kerncijfers

Openbare orde en veiligheid <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd	33,9	45,4	45,7	41,6	34,8	33,3	32,8
1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast	6,2	6,2	5,2	4,4	3,1	3,1	3,1
1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg	74,2	74,3	73,9	73,0	73,0	73,0	73,0
1.4 Veiligheidsbureau	1,9	-	-	-	-	-	-
5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	1,5	10,4	11,7	10,5	9,9	9,9	9,9
Totaal lasten	117,7	136,3	136,5	129,5	120,8	119,3	118,8
Baten per doelstelling							
1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd	4,9	13,6	13,7	13,0	10,6	10,2	10,2
1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast	0,4	-	-	-	-	-	-
1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg	2,1	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
1.4 Veiligheidsbureau	1,9	-	-	-	-	-	-
5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	0,5	1,3	2,7	1,6	1,0	1,0	1,0
Totaal baten	9,8	16,7	18,3	16,5	13,5	13,1	13,1
Saldo van baten en lasten	107,9-	119,6-	118,2-	113,0-	107,3-	106,2-	105,7-
Toevoegingen aan reserves	8,0	0,7	0,7	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	7,2	4,9	6,0	3,1	2,1	1,4	1,4
Totaal mutaties reserves	0,8-	4,2	5,3	3,1	2,1	1,4	1,4
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	108,7-	115,4-	112,9-	109,9-	105,2-	104,8-	104,3-

Programmakkoordambities

In 2014 zijn prioriteiten gehonoreerd voor Top600, Prostitutiebeleid, Horeca – en coffeeshopbeleid, vreemdelingenbeleid en treiteraangepak. Daarnaast zijn prioriteiten gehonoreerd voor Toezicht en Handhaving.

Ontwikkelingen en beleidskaders

Nieuwe instrumenten in wet en regelgeving

- Nieuwe regelgeving voor coffeeshops
- Nieuwe regelgeving Drank- en Horecawet
- Evaluatie en uitbreidingswet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het Openbaar bestuur)

1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd

1.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Amsterdam ontwikkelt met politie, justitie, rechterlijke macht en zorgpartners nieuwe wegen om recidive terug te dringen, voedingsbodems voor criminaliteit aan te pakken en te zorgen dat er minder jeugd het criminele circuit instroomt. Dat gebeurt door snel en consequent te straffen, de criminogene factoren te achterhalen en deze zoveel mogelijk structureel weg te nemen.

Indicator 1	Nulmeting en peildatum	Eind april 2013	2013	2014	2015	2016
1. Objectieve veiligheidsindex ¹	80 1/1/2010	71	76-72	76-72	NTB	NTB
2. Subjectieve veiligheidsindex ²	76 1/1/2010					
2a. Element buurtproblemen	63 1/1/2010	59	62-55	62-55	NTB	NTB
2b. Element vermijding	81 1/1/2010	75	79-73	79-73	NTB	NTB
3. Leefbaarheidsindex ³	100 31/12/2011	99	NTB	NTB	NTB	NTB

De eerste indicator is gericht op 'veilig zijn'. De andere indicatoren op 'veilig voelen'. Met de nieuwe bestuursperiode zullen nieuwe doelstellingen geformuleerd worden die per 2015 ingaan.

1.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Om zowel de objectieve en subjectieve veiligheid als de leefbaarheid in Amsterdam verder te verbeteren, zetten we verschillende middelen in, die gebundeld zijn in het Veiligheidsplan Amsterdam.

A. Veiligheidsplan 2012-2014

1. Top 600

Indicatoren Top600	Nulmeting ⁴ en peildatum	2013	2014 ⁵	2015	2016	2017
4. Het aantal door de Top600 gepleegde high impact delicten ⁶	370 aanhoudingen high impact 1/5/2011	153 aanhoudingen high impact	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
5. De high impact recidive door de Top600	190 high impact zaken 1/5/2011	82 high impact zaken	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

De Top600 kent drie doelstellingen:

- het verminderen van high impact criminaliteit
- het verbeteren van het perspectief van de doelgroep en bewerkstelligen van gedragsverandering op de korte en lange termijn bij de doelgroep
- het voorkomen/verminderen van instroom in de Top600 van broertjes en zusjes

De aanpak Top600 steunt op drie pijlers:

1. *lik-op-stuk*: snel, consequent en streng straffen. In totaal zijn 250 fte bij de politie vrijgemaakt, er zijn speciale Top600-officieren van justitie en er is een versnelde procedure (fast lane) voor hoger beroep ingericht
2. *zorg*: het screenen van de zeshonderd veelplegers en hun directe omgeving is een zeer belangrijk onderdeel van de aanpak

¹ De objectieve Amsterdamse veiligheidsindex wordt samengesteld uit politiecijfers en slachtofferschappen, waarmee zowel criminaliteit als overlast wordt gemeten. Het huidige niveau van de objectieve index is 71 punten.

² De subjectieve veiligheidsindex, bestaat uit antwoorden van Amsterdammers op vragen uit de Veiligheidsmonitor, waarbij vermijdingsgedrag (mate waarin bewoners plekken in de buurt mijden) en buurtproblemen (fietsendiefstal, auto-inbraak, overlast jongeren, etc.) belangrijke onderdelen zijn. Het huidige niveau van de index vermijdingsgedrag is 75 punten en van de index buurtproblemen 59 punten.

³ De meting van de Leefbaarheidsindex is per 31/12/2012.

⁴ Gemiddeld aantal per jaar.

⁵ De populatie van de Top600 betreft relatief gering aantal personen. De aanpak is individueel gericht en complex in de uitvoering. Een meerjarige prognose over hoe het gedrag van deze groep zich zal ontwikkelen is niet te geven. Daarnaast geldt dat in 2013 duidelijk wordt op welke manier de methode Top600 geborgd gaat worden in het Veiligheidshuis Amsterdam-Amstelland.

⁶ Het betreft hier aangifte van straatroof, overval, openlijk geweld, zware mishandeling en misdrijven moord/doodslag (inclusief pogingen).

3. *instroombeperking*: beperken van de instroom in het criminele circuit door interventies in het gezin, door *screening* van de broertjes en zusjes en te zorgen dat die naar school gaan en een startkwalificatie halen

Op 1 mei 2011 is de Top600 van start gegaan. Eind 2012 zijn de beoogde 600 basisdossiers in regie genomen. In 2014:

- zet de programmaorganisatie Top600 haar activiteiten voort
- richt het programma zich op het bestendigen van de eerste goede resultaten op recidivevermindering Top600
- wordt intensief gestuurd op samenhang pijlers en samenwerking om lik op stuk beleid, een combinatie van straf en zorg en het voorkomen van instroom broertjes en zusjes te borgen

2. Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis Amsterdam-Amstelland behandelt in 2014 casuïstiek betreffende overlast en criminaliteit. Het gaat om persoons- en gebiedsgebonden problematiek Het gaat daarbij om maatwerk en dit vraagt specialistische en tijdsintensieve inzet. In de aanpak is ruimte voor preventieve maatregelen. Doel is een persoonsgerichte aanpak waarbij betrokken partners snel en adequaat schakelen, gericht op duurzaam resultaat.

3. Toezicht en Handhaving

In 2014 zal er vooral aandacht zijn voor de samenhang en de samenwerking tussen gemeentelijke handhavingonderdelen onderling (diensten, stadsdelen) en zal de samenwerking met de partners (politie, woningcorporaties) worden verbeterd. Daarnaast is de verdere ontwikkeling van de informatiegestuurde handhaving van belang. Daartoe worden de volgende activiteiten uitgevoerd.

Regie Toezicht en handhaving

- invulling van de flexibilisering van de handhaving: ook in 2014 wordt 20% van de capaciteit van alle gemeentelijke handhavers, ondersteuners en leidinggevenden ingezet op de door het bestuur benoemde thema's
- het systeem voor informatiegestuurde handhaving wordt uitgewerkt. het Handhavingprogramma 2014 dat in samenhang met het Veiligheidsplan Amsterdam 2014 is opgesteld wordt uitgevoerd. verder vergroten van de zichtbaarheid in de buurt door gericht straattoezicht en management van incidenten
- de handhaving van de taxiregelgeving en van de regels op het gebied van de prostitutie
- cameratoezicht, politiesurveillance, buurtveiligheidsteams, toezichthouders, vliegende brigades en straatcoaches dringen met informatie gestuurd toezicht en handhaving extreme overlast terug van drugsgebruik en drugshandel, jeugdgroepen en uitgaansleven
- cameratoezicht, preventief fouilleren, gebiedsverboden, samenscholingsverboden en noodverordeningen zetten we gericht en alleen bij hoge urgentie in
- toepassen van het instrument overlast/voetbalwet (opleggen gebiedsverboden) en pleinenaanpak verder stimuleren: verbeteren criminaliteits- en overlastsituatie van een zevental pleinen (één per stadsdeel) in samenwerking met de stadsdelen
- in het kader van project Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ), waarbij het ministerie van Veiligheid en Justitie gegevens van zware gewelds- en zedendelinquenten naar de gemeente doorstuurt op het moment dat deze personen (tijdelijk) vrij komen uit detentie
- verdere uitvoering van pilot Preventieve aanpak geweld met de ziekenhuizen zodat beter zicht ontstaat op de geweldsproblematiek en gerichte acties mogelijk zijn

Uitvoering Toezicht en handhaving

- Bestrijding overlast openbare ruimte (Vliegende Brigades): inzet van flexibele teams: toezicht en handhaving op overlast door o.a. overlastjongeren, drugshandel en –gebruik, drankmisbruik en ander oneigenlijk gebruik van de openbare ruimte
- Evenementen: Flexibele inzet bij grootschalige evenementen inclusief het aanbieden van specifieke faciliteiten als de Meldkamer als coördinatiecentrum

- Cameratoezicht: cameraobservanten bekijken op een centrale plaats in de stad beelden van camera's. De observanten zijn in staat om verdachte gedragingen te signaleren en verdachte personen te volgen
- Bestuurlijk Toezicht Prostitutie: handhavers houden in samenwerking met de politie toezicht op de vergunde locatiegebonden prostitutie in de aangewezen postcodegebieden. In 2014 zal mogelijk ook de onvergunde branche onder het toezicht gaan vallen
- Wegslepen: de gemeente sleept, in het kader van verkeersregulering, foutgeparkeerde voertuigen weg naar de opslagruimte aan de Daniel Goedkoopstraat
- Milieuzonering, het verlenen van RVV ontheffingen en het afhandelen van Bezwaar en Beroep
- Reorganisatie-bedrijf Stadstoezicht: dit bedrijf is opgericht als gevolg van verschillende reorganisaties. In het Reorganisatie bedrijf zijn naast de lasten (WW lasten, garantieregelingen) van voormalig personeel, ook de salarislasten van boventallig personeel opgenomen. De formatie van het Reorganisatie bedrijf is na het eerste kwartaal in 2015 gereduceerd tot nihil
- Pool Amsterdam (PAM): de PAM is opgericht als gevolg van verschillende reorganisaties en heeft tot doel mensen naar werk te begeleiden, terwijl ze toch deels inzetbaar blijven
- De Handhavingsacademie Amsterdam verzorgt opleidingen op het gebied van handhaving

4. Jeugdcriminaliteit

In 2014 draait de Intensieve Forensische Aanpak (IFA) op volle sterkte, met 120 plaatsen voor de intensieve begeleiding van jongvolwassenen, zware criminelen. Bij aanmelding voor de IFA krijgen jongvolwassenen uit de Top600 voorrang. De IFA biedt intensieve, ambulante begeleiding vanuit de zorg direct gekoppeld aan strak toezicht door de reclassering.

5. Prostitutie en mensenhandel

Het gemeentelijke prostitutiebeleid zoals beschreven in de Nota van Uitgangspunten Prostitutiebeleid 2012 – 2017, wordt uitgevoerd is gericht op:

- preventie van misstanden in de voorfase, aanpak misstanden vergunde branche, aanpak misstanden onvergunde/illegale branche
- versterken van de positie van prostituees

6. Treiteraankpak

De belangrijkste activiteiten zijn: regievoering op maximaal 10 van de meest complexe en zware treiterzaken, beschikbaar stellen en stadsbreed implementeren van ontwikkeld instrumentarium, o.a. ter bescherming en ondersteuning van slachtoffers monitoring en zonodig bijsturing, signaleren van knelpunten in de bestaande, beheer en ontwikkeling van een informatiesysteem voor dossiervorming en voor registratie van ingezette interventies en behaalde resultaten, borging van de aanpak in de lijn.

7. Radicalisering

Door de onrust in het Middenoosten zijn de risico's groter dat problemen zich verplaatsen naar Amsterdam. Vanwege de oorlog in Syrië kan de stad te maken krijgen met jihadreizigers en rekruteurs. Ook mensen die terugkeren uit strijdgebieden kunnen een risico vormen omdat ze zijn geradicaliseerd, getraumatiseerd of getraind in de omgang met wapens. Het doel van de bestuurlijke aanpak is om – in samenwerking met politie en justitie – de problemen vroegtijdig te signaleren en te de-radicaliseren of de-escaleren.

B. Bestuurlijke bestrijding (georganiseerde) criminaliteit

1. RIEC

Vanaf 2012 zijn de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) in alle politieregio's in Nederland ingericht. Het RIEC Amsterdam-Amstelland is een samenwerkingsverband tussen de Politie Amsterdam-Amstelland, het Parket Amsterdam van het Openbaar Ministerie, de Rijksbelastingdienst vestigingen Amsterdam en Holland-Midden en de gemeenten in de regio.

Het heeft tot doel om in de regio invulling te geven aan de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit.

2. Bibob

Het uniform en stadsbreed toepassen van de Wet Bibob binnen de branches horeca, prostitutie, speelautomatenhallen, bouw, milieu, taxi, vechtsportgala's en subsidies.

3. Horeca

Op het gebied van horeca zijn er in 2013/2014 een groot aantal opgaven:

- terugdringen uitgaansgeweld in de uitgaansgebieden in de binnenstad
- implementatie van de wijzigingen in de Drank- en Horecawet in de gemeentelijke organisatie
- het bijstellen van het beleid voor alcoholmatiging in samenwerking met de wethouder Zorg; als ook de aanpak van alcoholgerelateerde geweldsdelicten in het uitgaansleven
- aanpak malafide horecaondernemers in een nieuw integraal samenwerkingsverband
- onderzoek naar de mogelijkheden om het begrip (geluids)overlast van met name terrassen nader te definiëren
- realiseren 24-uurshoreca in Amsterdam
- dance-events en drugs

4. Coffeeshops

Coffeeshops zullen ook in 2014 veel aandacht vragen:

- Uitvoering van maatregelen uit de coffeeshopbeleidsbrief van december 2012
- Opstellen en uitvoeren van een helder en actueel coffeeshopbeleid met handhavingsarrangement
- Goede organisatie van de coffeeshopcontroles
- Realisatie van verplaatsingen van coffeeshops in het kader van de pilot coffeeshops (inclusief de voorrangregeling verplaatsen 1012-coffeeshops)

5. Vreemdelingenbeleid

Het lokale beleid richt zich op drie doelstellingen

- het uitvoeren van de zorgplicht. De verwachting is dat het aantal hulpvragen gelijk zal blijven ten opzichte van 2012
- het beperken van illegaliteit; projecten en activiteiten worden ondersteund die tot doel hebben om de vrijwillige terugkeer van vreemdelingen zonder verblijfsvergunning te realiseren. Hierbij wordt samengewerkt met het Rijk
- het beperken van overlast en criminaliteit; organisaties worden ondersteund die zich richten op de repatriëring van EU-migranten

6. Coalitieproject 1012

De doelen van het Coalitieproject 1012:

- het verminderen van de omvang en concentratie van oververtegenwoordigde, economisch laagwaardige en/of overlastgevendende functies, het stoppen en keren van de verloedering, het herstellen van de functiebalans, het realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en divers entreegebied

In het kader daarvan worden de volgende activiteiten ontplooid:

- het verminderen van het aantal coffeeshops en raambordelen. Daarnaast is voor overige oververtegenwoordigde functies een uitsterfregeling opgesteld. Dit leidt tot een gefaseerde sluiting van 26 coffeeshops en het verminderen van het aantal raambordelen gedurende de planperiode (10–15 jaar) in fases met een mogelijke totale revisie van 40%
- het bestemmingsplan Herbestemming Raambordelen Amsterdamse Binnenstad is vastgesteld door de stadsdeelraad op 30 oktober 2012. Het bestemmingsplan is inmiddels al wel in werking getreden. Op basis van dit bestemmingsplan kan de gemeente onteigeningsprocedures starten. Met verschillende bordeelhouders wordt al geruime tijd overleg gevoerd over de minnelijke verwerving van bordelen

1.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	33,9	45,4	45,7	41,6	34,8	33,3	32,8
Baten	4,9	13,6	13,7	13,0	10,6	10,2	10,2
Saldo van baten en lasten	29,0-	31,8-	32,0-	28,6-	24,2-	23,1-	22,6-
Dotaties aan reserves	8,0	0,7	0,7	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	7,2	4,9	6,0	3,1	2,1	1,4	1,4
Mutaties reserves	0,8-	4,2	5,3	3,1	2,1	1,4	1,4
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	29,8-	27,6-	26,7-	25,5-	22,1-	21,7-	21,2-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 23 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 36,6 miljoen en de baten op € 10,5 miljoen. Er zijn geen dotaties aan reserves geraamd en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 3,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

Veiligheidsplan 2012-2014

Hieronder vallen onder andere budgetten in het kader van de volgende activiteiten.

- Top600: € 0,6 miljoen
- Veiligheidshuizen: € 2,1 miljoen
- Uitvoering Toezicht en Handhaving: € 22,1 miljoen
 - De lasten voor het reguliere Toezicht en Handhaving in het kader van Openbare orde en veiligheid bedragen € 17,0 miljoen in 2014. Deze lasten houden verband met de volgende activiteiten.
 - Bestrijding overlast openbare ruimte: € 7,8 miljoen
 - Cameratoezicht: € 1,5 miljoen
 - Bestuurlijk Toezicht Prostitutie: € 0,6 miljoen
 - Wegslepen: € 5,2 miljoen
 - Overige activiteiten (Bezwaar en Beroep, Milieuzonering en Tijdelijke verkeersmaatregelen: Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens): € 1,9 miljoen
 - Reorganisatiebedrijf Stadstoezicht: dit bedrijf is opgericht als gevolg van verschillende reorganisaties. In het Reorganisatie bedrijf zijn naast de lasten (ww-lasten, garantieregelingen) van voormalig personeel, ook de salarislasten van boventalig personeel opgenomen. De lasten in 2014 bedragen € 2,2 miljoen. Na 2015 behoren in principe alleen nog de salarisgarantieregelingen, ww-lasten en overige wettelijke verplichtingen tot de lasten. De formatie van het Reorganisatiebedrijf is na het eerste kwartaal in 2015 gereduceerd tot nihil
 - Pool Amsterdam (PAM): de lasten in 2014 zijn € 1,5 miljoen en zijn begroot op basis van een gemiddelde van 20 fte in de Pool
 - De Handhavingsacademie (HHA) raamt voor 2014 de lasten op € 1,0 miljoen voor opleidingen en verblijfskosten uit het operationele proces. Deze uitgaven worden voor 100% gedekt door de inkomsten, waardoor per saldo de operatie kostenneutraal verloopt. De organisatiekosten worden gezamenlijk gedragen door de stadsdelen en betrokken diensten. De HHA begroot de organisatiekosten voor het jaar 2014 op € 0,4 miljoen
- De regie op Toezicht en handhaving: € 8,1 miljoen
- Jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast: € 3,4 miljoen
- Prostitutie & mensenhandel: € 1,0 miljoen
- Treiteraankpak: € 0,5 miljoen
- Informatiehuishouding radicalisering (lasten € 0,4 miljoen)

Bestuurlijke bestrijding (georganiseerde) criminaliteit

- Exploitatie Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC): € 1,5 miljoen
- Bibob: € 0,1 miljoen
- Horeca: € 0,6 miljoen
- Vreemdelingenbeleid: € 0,5 miljoen
- Project 1012: € 1,4 miljoen
- Commissies en secretariaten ambtelijke ondersteuning van het Regionaal college: € 0,1 miljoen

Baten

Veiligheidsplan 2012-2014

- Inkomsten uit voor derden onder regie van de gemeente Amsterdam uitgevoerde activiteiten:
 - Bijdragen stadsdelen Straatscoaches in Amsterdam (SAOA): € 0,8 miljoen
 - Bijdrage politie voor veiligheidsmonitor: € 0,1 miljoen
 - Exploitatie veiligheidshuizen: € 0,7 miljoen (Programma Educatie jeugd en diversiteit)
- Uitvoering Toezicht en Handhaving
 - De baten voor het reguliere Toezicht en Handhaving in het kader van Openbare orde en Veiligheid bedragen € 8,0 miljoen in 2014. Deze baten houden verband met de volgende activiteiten:
 - Bestrijding overlast openbare ruimte: € 0,5 miljoen
 - Cameratoezicht: € 0,4 miljoen
 - Wegslepen: € 5,3 miljoen
 - Overige activiteiten (Bezwaar en Beroep, Milieuzonering en Tijdelijke verkeersmaatregelen: Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens): € 1,9 miljoen
 - Reorganisatie-bedrijf Stadstoezicht: de baten bedragen € 0,6 miljoen in 2014. De baten zijn een vergoeding in verband met de verzelfstandiging van Cition
 - Pool Amsterdam (PAM): de baten van de PAM zijn voor 2014 begroot op € 0,5 miljoen en bestaan uit 20 Fte die elk 875 uur per jaar worden ingezet tegen een gemiddeld tarief van € 30,- per uur
 - De Handhavingsacademie raamt voor 2014 de omzet op € 1,4 miljoen voor opleidingen en verblijfskosten uit het operationele proces

Bestuurlijke bestrijding (georganiseerde) criminaliteit

- Exploitatie Regionaal Informatie en Expertisecentrum: € 0,7 miljoen
- Commissies en secretariaten ambtelijke ondersteuning van het Regionaal college: € 0,1 miljoen

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 1.6 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder zijn de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- de lasten met betrekking tot het Veiligheidsplan dalen in 2015 met € 3,6 miljoen, de lasten in verband met de bestuurlijke aanpak (georganiseerde) criminaliteit dalen met € 1,1 miljoen en de lasten in verband met het vreemdelingenbeleid dalen met € 0,5 miljoen
- de lasten in verband met het Veiligheidsplan dalen in 2016 met € 0,6 miljoen en de lasten in verband met informatiehuishouding radicalisering dalen in 2016 met € 0,2 miljoen
- de baten in verband met het Veiligheidsplan dalen in 2016 met € 1,5 miljoen en de baten in verband met de bestuurlijke aanpak (georganiseerde) criminaliteit dalen in 2016 met

€ 0,8 miljoen

- de lasten voor het reguliere Toezicht en Handhaving in het kader van Openbare orde en Veiligheid in de meerjarenbegroting dalen. Dit is enerzijds het gevolg van de verwerking van de tranche van 1 Stad 1 Opgave voor 2015 van € 0,3 miljoen. Daarnaast dalen de kapitaallasten jaarlijks
- bij het Reorganisatie bedrijf stadstoezicht leidt de uitstroom meerjarig tot lagere lasten. Een verandering in berekeningsmethode leidt ertoe dat de lasten in 2015 € 0,8 miljoen lager dan eerder begroot in de meerjarenbegroting van 2013 (€ 0,9 miljoen vanaf 2016)
- bij de Pool Amsterdam zijn voor de meerjarenbegroting vanaf 2016 geen baten meer opgenomen aangezien vanaf dat jaar geen verhuur binnengemeentelijk van medewerkers mogelijk is. Wel zullen de personele lasten nog doorlopen.
- Vanaf 2015 wordt het meerjarige negatieve resultaat van de uitvoering van Toezicht en Handhaving structureel gedekt in de begroting.

1.1.4 Investeringsen

Voor doelstelling 1.1 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

1.1.5 Risico's

Project 1012

Er zijn twee risico's met een financieel aspect benoemd voor de Algemene Risico Reserve

1. onteigening wordt duurder dan geraamd
2. uitruilpanden worden niet uitgeruild

De Regeling Risicovolle Projecten is van toepassing op dit project. Ieder jaar wordt een algemene en een financiële risicoanalyse uitgevoerd. De monitor van het Project Advies Team is in mei 2013 groen bevonden.

Treiteraangepak

De Meldpunt Zorg- en Overlast van de stadsdelen worden doorontwikkeld naar een Breed Sociaal Loket. De realisatie in dit loket van de afspraken uit het procesmodel voor de treiteraangepak vormt een noodzakelijke randvoorwaarde voor het slagen van de treiteraangepak. De belangrijkste risico's voor Stadstoezicht en gemeente zijn:

Hoogwaardige opleidingseisen handhaving

Keerzijde van verplichte hoogwaardige opleidingseisen is dat niet alle handhavers voortdurend aan de norm voldoen en daardoor (tijdelijk) niet inzetbaar zijn terwijl wel de salarislasten doorlopen. De hoogte van deze lasten als gevolg hiervan is niet van te voren te voorzien.

Tekort Toezicht en handhaving na 2014

De lasten voor Toezicht en Handhaving zijn meerjarig niet compleet structureel in gemeentebegroting opgenomen. In 2012 is door inventarisatie van alle taken, capaciteit en middelen inzichtelijk gemaakt wat nodig is om Toezicht en Handhaving conform de huidige capaciteit uit te kunnen voeren. In 2014 is bij de Kadernota wederom een deel van de structureel benodigde financiering incidenteel toegekend, namelijk € 2,4 miljoen. Voor 2015 zal dus dan ook een structurele prioriteit worden aangevraagd. De hoogte hiervan is afhankelijk van alle bezuinigen gerealiseerd moeten worden ten aanzien van Handhaving en Toezicht.

Leeftijdsopbouw personeel Toezicht en Handhaving

Ruim 30% van de medewerkers is ouder dan 55 jaar en slechts 7% van het personeelsbestand is jonger dan 35 jaar. Dit vormt een risico, omdat oudere medewerkers in een aangepast rooster mogen werken, waardoor er relatief veel overdag gewerkt wordt waarmee een tekort in de avond en in het weekend ontstaat. Dit is veelal niet in overeenstemming met de wensen van het bestuur of de opdrachtgevers. Het risico wordt beheerst door een gericht leeftijdsgericht personeelsbeleid te voeren.

Risico's Pool Amsterdam (PAM) en Reorganisatie bedrijf (REO)

Per 1 januari 2012 is een pool voor onbevoegde toezichthouders (PAM) opgericht als financieel onderdeel van het reorganisatie bedrijf. Er wordt rekening gehouden met een bepaalde uitstroom per jaar. Bij PAM 25% per jaar, bij REO is deze specifiek berekend op basis van de instroomdatum en de uitstroomdatum volgens de afspraken in het sociaal plan. De huidige situatie op de arbeidsmarkt kan er toe leiden dat de gewenste uitstroom niet tot stand komt. In dit geval is er sprake van een extra financieel risico van € 0,5 miljoen per jaar vanaf 2014 vanwege de aanvulling van WW en wachtgeld gedurende gemiddeld drie jaar.

Werken met PDA's⁷ en beheer PDA's

De implementatie van het gezamenlijke beheer van de PDA's is een risico. Er moet een gezamenlijke beheerorganisatie worden opgezet, waar ook de (door ons niet te beïnvloeden) Transactiemodule (bonnen) van het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) op aangesloten moet zijn. Deze Transactiemodule levert geen geschikte managementinformatie. Op dit punt is mogelijk bestuurlijke escalatie noodzakelijk.

Opbrengst Bestuurlijke Straf Beschikkingen (BSB)

Vanaf 1 januari 2014 vervalt naar alle waarschijnlijkheid de proces-verbaal vergoeding (pv-vergoeding) van € 40,- per ingediende BSB, die de gemeente van het ministerie van Veiligheid en Justitie ontvangt. Hierdoor ontvangt Amsterdam geen vergoeding meer voor de processen-verbaal die handhavers uitschrijven in de stad. Dat betekent dat er een mogelijk financieel risico voor Amsterdam bestaat van € 2,2 miljoen (grotendeels risico voor de stadsdelen). Dit bedrag is opgebouwd uit twee delen. In maatregel 16 van 1 Stad 1 Opgave is namelijk afgesproken dat de handhavers van Stadstoezicht en de stadsdelen samen meer BSB's schrijven waardoor Amsterdam meer opbrengst zou genereren.

Voor de realisatie van de opbrengsten, € 1,4 miljoen, bestaan de volgende risico's:

- het voornemen van het ministerie Veiligheid en Justitie om de pv-vergoeding voor de BSB af te schaffen. Het ministerie neemt hierover medio 2013 een besluit
- het volume van het aantal te verwachten verzetszaken kan door het OM niet worden verwerkt als gevolg van bezuinigingen

Daarnaast betekent een hoger aantal BSB's, dat de inzet van de handhaving op andere plaatsten dan de hotspots wellicht zal dalen. De tweede pijler is dat de introductie van de PDA's een verbetering op zou leveren in de correctheid en de kwaliteit van de uitgeschreven BSB's. Hierdoor zouden meer BSB's tot een opbrengst leiden. Mogelijk dat de opzet en introductie van de bestuurlijke boete dit risico kan ondervangen. De business case is nog niet bekend.

⁷ Een PDA ofwel een personal digital assistant, is een kleine draagbare computer, waarmee ter plekke digitaal een bon kan worden ingevoerd en uitgeprint.

1.2 Minder jeugdcriminaliteit en –overlast

1.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicator ⁸	Nulmeting en peildatum		2012	2013	2014	2015	2016
6. Aantal VO scholen dat een schoolveiligheidsteam heeft	6	2011	n nb	n nb	pm	pm	pm
7. Aantal First Offenders ⁹	678	2009 (O+S)	375	375	375 ¹⁰	375	375

Aantal VO scholen dat een schoolveiligheidsteam heeft

Een schoolveiligheidsteam (SVT) beoogt de scholen praktische ondersteuning te bieden in de aanpak van verzuim en onveiligheid leerlingen meer kans hebben op een succesvolle schoolloopbaan.

Aantal lichtcriminele jongeren/ First Offenders

De laatste drie jaar is over alle delictscategorieën een dalende trend waar te nemen bij de 12 – 17 jarigen. De ambitie is om de dalende trend de komende jaren vast te houden.¹¹

1.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

Schoolveiligheidsteams

In 2013 zijn de huidige zes schoolveiligheidsteams voor kortere periodes, korter dan één jaar, ingezet om scholen te ondersteunen bij onveilige situaties. Voor 2014 is het voornemen om politieagenten, leerplichtassistenten en leerplichtambtenaren los van elkaar in te zetten op een school.

Lichtcriminele jongeren

Na herijking van het aanbod aan instrumenten en interventies voor risicjongeren wordt in afstemming tussen stad en stadsdelen in 2014 een nieuw basisvoorzieningenniveau voor de aanpak van risicjongeren vastgesteld. Het voorkomen en aanpakken van jeugdoverlast, het signaleren van risico's bij jeugdigen tot 23 jaar en de inzet van flexibele maatwerkinterventies voor risicjongeren worden daarbij nadrukkelijk verbonden met de instrumenten in het kader van Om het Kind, het nieuwe stelsel zorg voor de jeugd. Onderdeel van het basisvoorzieningenniveau zijn onder meer het veldwerk (streetcornerwork), Jongerenwerk Nieuwe Stijl, de Intensieve Preventieve Aanpak, de Intensieve Forensische Aanpak en het toezicht op straat (buurtveiligheidsteams, straatcoaches, jeugdsurveillanceteams, cameratoezicht).

Met de Intensieve Preventieve Aanpak (IPA) wordt de stap van overlastgedrag naar beginnende criminaliteit bestreden, schooluitval aangepakt en bij niet meer leerplichtige jongeren een weg geboden naar startkwalificaties en/of toeleiding naar werk. Vooruitlopend op de stelselherziening Zorg voor de jeugd per 2015 wordt de nieuwe aanpak in 2014 geïmplementeerd.

Preventief Interventie Team

Met het Preventief Interventie Team (PIT) kiest de gemeente Amsterdam voor een nieuwe werkwijze die snel en gericht risicokinderen en -jongeren (inclusief hun gezinnen) signaleert en benadert. Doel van de aanpak is het voorkomen en tegengaan van criminaliteit bij risicjongeren. Het PIT zorgt ervoor dat hulp op maat wordt ingezet.

⁹ De indicator First Offenders is toegevoegd omdat deze indicator een beter beeld geeft van het resultaat van inspanningen binnen het preventief sociaal domein (DMO). In de begroting 2013 is uitgegaan van een verkeerd sjabloon voor de indicator First Offenders. Dit is in de Begroting 2014 gecorrigeerd.

¹⁰ Voor de periode 2010-2014 heeft het Rijk een bezuiniging doorgevoerd, die resulteert in een korting van € 10 miljoen voor Amsterdam in het domein Jeugd en Veiligheid/ Risicjongeren. Inzetten op een verdere daling is niet realistisch, als doelstelling voor het aantal minderjarige first offenders in de komende jaren is daarom hetzelfde aantal opgenomen als voor 2012 en 2013.

¹¹ Rapport 'Jeugdige verdachten in Amsterdam' van O+S

Doelgroep/ instroom van het PIT zijn:

- minderjarige kinderen, broertjes/ zusjes van subjecten uit de aanpak Top600
- basisscholen melden kinderen aan die risicogedrag vertonen en in een risico omgeving verkeren. Momenteel doen twaalf scholen mee in de aanpak
- langdurige thuiszitters, aangemeld door Bureau Leerplicht Plus

1.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	6,2	6,2	5,2	4,4	3,1	3,1	3,1
Baten	0,4	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	5,8-	6,2-	5,2-	4,4-	3,1-	3,1-	3,1-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	5,8-	6,2-	5,2-	4,4-	3,1-	3,1-	3,1-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 4,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 4,4 miljoen.

Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten opgesomd.

Lasten

- Intensieve Preventieve Aanpak (IPA) € 1,4 miljoen
- Ketenunits € 0,7 miljoen
- Preventief Interventie Team (PIT) € 1,6 miljoen
- Schoolveiligheidsteams € 0,4 miljoen

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- vanaf 2015 dalen de lasten met € 1,6 miljoen door het wegvallen van de incidentele prioriteit 2014 Preventief Interventie Team
- de lasten stijgen met € 0,3 miljoen: afloop besluit Kwaliteit Voortgezet Onderwijs BD2012-001355 overheveling middelen Schoolveiligheid naar Kwaliteit Voortgezet Onderwijs

1.2.4 Investeringsen

Voor doelstelling 1.2 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

1.2.5 Risico's

Voor doelstelling 1.2 zijn geen risico's gemeld.

1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg

1.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het voorkomen en bestrijden van brand en incidenten met gevaarlijke stoffen en het verlenen van hulp tijdens noodsituaties. Het adequaat reageren op niet voorziene ordeverstoringen.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2012	2013	2014	2015	2016
1. Eerste tankautospuut binnen de norm ter plaatse	-	-	80%	80%	80%	80%	80%
2. Paraatheid: kazernes 24 uur bezet ¹²	98,5%	2010	95%	95%	95%	95%	95%

1.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

Brandweezorg

De brandweer heeft twee kerntaken:

1. voorkomen en beperken van brand en de gevolgen daarvan (preventie)
2. verlenen van hulp bij brand en ongevallen anders dan brand (repressie)

Preventie

- de brandweer gaat de komende jaren meer focus leggen op haar activiteiten om brand te voorkomen en te beperken door, naast adviseren op de conventionele brandpreventie, meer aandacht te geven aan het bevorderen van brandveiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers en bedrijven

Repressie

- het brandweerpersoneel is paraat, goed voorbereid en adequaat toegerust op zijn taak
- de brandweer beschikt over voldoende slagkracht om realistische scenario's volgens het risicoprofiel van de regio aan te kunnen. De brandweer levert daartoe specialistisch personeel en materieel of heeft dat georganiseerd in samenwerking met private of met andere publieke partijen, eventueel in een regionaal of landelijk samenwerkingsverband

De brandweezorg wordt uitgevoerd door Brandweer Amsterdam-Amstelland, onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

Crisisbeheersing

Demonstraties, manifestaties en evenementen worden multidisciplinair, c.q. in driehoeksverband, voorbereid, uitgaande van de bevoegdheden van de burgemeester. Tijdens crises, rampen en grootschalige evenementen, faciliteert het beleidscentrum in de kelder van het stadhuis de multidisciplinaire besluitvorming voor de Gemeente Amsterdam en de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

Brandblusvoorzieningen

Waternet plaatst en onderhoudt brandkranen. Brandweereisen over de minimale volumestroom leiden tot een grotere dimensionering van het leidingnet dan voor de levering van drinkwater strikt noodzakelijk is.

¹² De indicator geeft inzicht in de paraatheid van de eerstelijns voertuigen. Ook de paraatheid is een belangrijke factor voor de effectiviteit en slagkracht van de beschikbare brandweezorg. Als een voertuig buiten dienst is, dan wordt dit gemeld en geregistreerd bij de regionale alarmcentrale. Periodiek wordt zo het bezettingspercentage berekend.

1.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	74,2	74,3	73,9	73,0	73,0	73,0	73,0
Baten	2,1	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Saldo van baten en lasten	72,1-	72,5-	72,0-	71,1-	71,1-	71,1-	71,1-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	72,1-	72,5-	72,0-	71,1-	71,1-	71,1-	71,1-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 71,1 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 73,0 miljoen en de baten zijn geraamd op € 1,9 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

- Brandweezorg: € 69,4 miljoen
- Crisisbeheersing waaronder Koningsdag: € 0,7 miljoen
- Brandblusvoorzieningen: de meerkosten door de grotere dimensionering en de meerkosten door hogere onderhoudskosten: € 0,9 miljoen
- Kapitaallasten/rentebaten Regionale Brandweer Amsterdam Amstelland: € 1,9 miljoen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

1.3.4 Investerings

Voor doelstelling 1.3 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

1.3.5 Risico's

Crisisbeheersing heeft per definitie een onvermijdelijk en ongepland karakter. Calamiteiten kunnen niet worden begroot; wanneer ze zich manifesteren worden de benodigde budgetten (en de dekking hiervan) aan uw raad ter goedkeuring voorgelegd.

1.4 Veiligheidsbureau

Het Veiligheidsbureau valt onder de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en komt voort uit de Wet Veiligheidsregio's (Wvr). Het bureau valt niet onder de budgetverantwoordelijkheid van de Gemeente Amsterdam. Het bureau wordt wel georganiseerd en ondersteund door Amsterdam als grootste gemeente binnen de veiligheidsregio. Vanaf 2013, zijn de budgetten, die niet tot de algemene middelen behoren, in een aparte administratie, los van de gemeentebegroting, ondergebracht, waarmee deze doelstelling is komen te vervallen.

5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig

5.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Doel van het ingezette taxibeleid is in 2016 een taximarkt te hebben, waarin de klant kan rekenen op een eerlijke, veilige en betrouwbare rit. De investeringen van de gemeente moeten zoveel mogelijk zijn teruggebracht, doordat de branche zelf orde op zaken kan stellen.

Belangrijk middel voor het bereiken van dit doel is het uitvoeren van de Taxiverordening Amsterdam 2012. Per 1 juni 2013 is het voor taxichauffeurs op de opstapmarkt (standplaatsen en aanhouden op straat) verplicht aangesloten te zijn bij een Toegelaten Taxi Organisatie (TTO). Deze TTO's krijgen een belangrijke rol in het eerstelijns toezicht op de bij hen aangesloten chauffeurs. De gemeente beoordeelt of een TTO voldoet aan de eisen en daarmee in aanmerking komt voor een TTO-vergunning.

5.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

Handhaving Taxi's

Handhaving van de Taxiverordening Amsterdam is enerzijds gericht op de chauffeurs die niet bij een Toegelaten Taxi Organisatie (TTO) zijn aangesloten en anderzijds op chauffeurs die daar wel bij zijn aangesloten, maar die onvoldoende aan de afgesproken gedragsregels voldoen. Er is in 2013 een handhavingarrangement afgesloten tussen gemeente, stadsdelen, politie, OM, Belastingdienst en Inspectie Leefomgeving en Transport. Er is een gezamenlijke Handhavingsunit Taxi opgericht, die informatiegestuurd zal handhaven. De extra inzet in de vorm van taxihosts wordt in 2014 afgebouwd daar de Toegelaten Taxi Organisaties (TTO's) een grotere rol bij de controle van de eigen chauffeurs is toebedeeld.

Veiligheidsteam Openbaar Vervoer (VOV)

De handhavers handhaven de openbare orde in en rond het openbaar vervoer door preventief en methodisch toezicht en treden handhavend op bij dreigende verstoringen van de openbare orde. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de politie.

5.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	1,5	10,4	11,7	10,5	9,9	9,9	9,9
Baten	0,5	1,3	2,7	1,6	1,0	1,0	1,0
Saldo van baten en lasten	1,0-	9,1-	9,0-	8,9-	8,9-	8,9-	8,9-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	1,0-	9,1-	9,0-	8,9-	8,9-	8,9-	8,9-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 8,9 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 10,5 miljoen en de baten zijn geraamd op € 1,6 miljoen.

Lasten

- Veiligheidsteam Openbaar Vervoer (VOV): € 9,2 miljoen
- Coördinatie en Handhaving Taxi: € 1,3 miljoen

Baten

- Coördinatie en Handhaving Taxi: € 1,3 miljoen vanuit het programma Verkeer en infrastructuur.
- 1S10: € 0,3 miljoen extra baten Bestuurlijke Strafbeschikking

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Meerjarenbegroting 2015-2017

- Voor de meerjaren begroting is als uitgangspunt gebruikt de begroting van 2014 en daarin is in mindering gebracht € 0,4 miljoen op de lasten en baten die betrekking hadden op de uitbreiding van de handhaving op taxi in 2014. Hiervoor is na 2014 geen budget beschikbaar
- Daarnaast vervalt het budget voor de coördinatie van taxihandhaving à € 0,2 miljoen vanuit het Programma Verkeer en infrastructuur. De baten en lasten nemen daarmee vanaf 2015 af met € 0,2 miljoen

Investeringen

Voor 2014 en verder zijn alleen de routinematige investeringen opgenomen.

Risico's

Voor doelstelling 5.2 zijn geen risico's gemeld.

1.6 Reserves en Voorzieningen

1.6.1 Reserves

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
	stel		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
	ling		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		(bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	1.1	Regie-unit OBT	0,4	0,4	-	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
2	1.1	Decentralisatiegelden OOV	2,2	1,6	-	0,9	0,7	-	-	-
3	1.1	Decentralisatie uitkering Pilot Coffeeshops	0,1	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
4	1.1	Gevolgen vreemdelingenwetgeving	0,4	0,1	-	0,1	-	-	-	-
5	1.1	Aankopen Van Traa-team	18,0	15,7	-	1,4	14,3	12,9	11,5	10,1
6	1.1	Wij Amsterdammers	0,3	-	-	-	-	-	-	-
7	1.1	Invoeringkaderwet prostitutie	0,3	0,1	-	0,1	-	-	-	-
8	1.1	Reserve OOV	2,0	0,4	-	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal reserves			23,66	18,35	0	3,1	15,25	13,11	11,71	10,31

1. Reserve Regie-unit OBT

De reserve komt voort uit de reservering ter grootte van € 0,4 miljoen bij de Jaarrekening 2011. Er is een aparte reserve gevormd, ondanks het bestaan van de deelreserve OBT, binnen de reserve OOV. Deze deelreserve bedroeg eind 2011 € 0,2 miljoen en is overgeheveld naar de (hoofd) reserve OBT.

In het najaar 2011 is het OBT-traject ingebracht in de hervormingsagenda van het college. De focus ligt op kwaliteitsverbetering én op het realiseren van besparingen. Op verzoek van het college is deze bestuursopdracht verbreed. De hervormingsopgave is gericht op de implementatie van de OBT-afspraken om te komen tot een uitvoeringsorganisatie die zowel centraal als decentraal op een uniforme wijze opereert, waardoor aansturing eenvoudiger verloopt en schaalvoordelen kunnen worden gerealiseerd. De verwachte onttrekking hiervoor in 2014 is € 0,3 miljoen.

2. Reserve Decentralisatiegelden OOV

De reserve decentralisatiegelden OOV is opgebouwd uit de ontvangen Rijksgelden; Marokkaans Nederlandse Probleemjongen, Veiligheid & Leefbaarheid en Polarisatie & Radicalisering inclusief de reserve Wij Amsterdammers. Deze middelen zijn gereserveerd met het oog op de eindigheid van deze uitkeringen met als doel de lopende activiteiten en projecten waar mogelijk op een aanvaardbaar niveau te kunnen handhaven en de noodzakelijke afbouw en ombouw van trajecten te kunnen faseren.

In 2014 is een onttrekking geraamd van € 0,9 miljoen en bestaat uit:

- onttrekking t.b.v. Polarisatie & Radicalisering van € 0,2 miljoen
- een onttrekking t.b.v. veiligheid en leefbaarheid van € 0,7 miljoen

3 Reserve Decentralisatie-uitkering Pilot

Voor deze reserve worden in 2014 en verder geen mutaties geraamd.

4. Reserve Gevolgen vreemdelingenwetgeving

Het fonds Gevolgen Vreemdelingenbeleid bestaat sinds 2002 (als opvolger van Fonds 1-7-1998) en wordt gevoed via incidenteel toegekend prioriteiten. Met dit Fonds worden vreemdelingen ondersteund die in Amsterdam in humanitair schrijnende omstandigheden verkeren. Deze vreemdelingen verblijven hier rechtmatig, maar hebben geen recht op reguliere voorzieningen, zoals een Wwb-uitkering en toegang tot maatschappelijke opvang. Zij zijn verwickeld in een verblijfsrechtelijke procedure die in Nederland mag worden afgewacht. De middelen uit het fonds worden voornamelijk ingezet voor de tijdelijke bijdragen in levensonderhoud en/of onderdak. Voor 2014 wordt een onttrekking van € 0,1 miljoen geraamd.

5. Reserve Aankopen P1012/ Van Traa team

Met de feitelijke planschade is in deze reserve nog geen rekening gehouden. De planschade wordt vanaf 2013 niet meer begroot, omdat deze kosten moeilijk te voorspellen zijn. De hoogte van deze post en het moment waarop kosten daadwerkelijk worden gemaakt zijn zeer afhankelijk van de voortgang van onderhandelingen met bordeeleigenaren. Hiervoor zijn sinds 2007 wel reserves opgebouwd. Voor 2014 is een onttrekking voor proces- en projectkosten geraamd van in totaal € 1,4 miljoen.

De onttrekking heeft betrekking op:

- Proceskosten: € 0,75 miljoen
- Stimuleringsregeling: € 0,4 miljoen
- Verwervingskosten: € 0,3 miljoen

6. Reserve Wij Amsterdammers

Deze reserve is geheel onttrokken eind 2013 en opgeheven.

7. Reserve Invoering kaderwet prostitutie

De reserve komt voort uit de reservering van € 0,4 miljoen, die bij de Jaarrekening 2011 is ingesteld. Uit deze reserve wordt de programmamanager gefinancierd gedurende de looptijd van het programma. Voor 2014 wordt een onttrekking geraamd van € 0,1 miljoen conform het collegebesluit BD2013-001721. De reserve blijft in stand gedurende de looptijd van het programma (naar verwachting tot en met 2014).

8. Reserve OOV

- In de CCTR (centrale camera toezicht ruimte) zullen alle cameraprojecten van de Gemeente Amsterdam én de Gemeente Amstelveen centraal worden uitgekeken door gecertificeerde uitkijkers onder de operationele regie van de politie. Alle camerabeelden worden gedurende zeven dagen opgeslagen. In de CCTR worden in eerste instantie zes uitkijkplekken gerealiseerd voor de huidige cameraprojecten van de gemeenten Amsterdam en Amstelveen. Er is ruimte voor een uitbreiding naar tien uitkijkplekken, de Gemeente Amsterdam geniet de voorrang bij maximaal acht uitkijkplekken. De CCTR kan met deze uitbreidingsmogelijkheid in de toekomst voorzien in een regionale behoefte. De CCTR is per mei 2013 operationeel. De verbouwingskosten zullen uiterlijk in 2013 worden onttrokken aan de reserve. Een deel van de exploitatiekosten betreft vervangingskosten, waarvoor een beheerplan is opgesteld. Deze kosten worden ten laste van de nog openstaande reserves CCTR gebracht. De stadsdelen gaan bijdragen aan de reserves om vervangingen in de toekomst te kunnen financieren. Er wordt een onttrekking in 2014 geraamd van € 0,2 miljoen voor exploitatiekosten
- Voor systeemboreca wordt een onttrekking geraamd van € 0,1 miljoen

1.6.2 Voorzieningen

Voor het programma Openbare orde en veiligheid zijn geen voorzieningen ingesteld.

2 Werk en inkomen

Maatschappelijk effect

Het college zet vol in om zo veel mogelijk Amsterdammers vanuit de bijstand duurzaam aan het werk te krijgen en te houden. Werk maakt Amsterdammers onafhankelijk, het vermindert de toekomstige schaarste op de arbeidsmarkt, het verhoogt de bijdrage aan economie en samenleving, en is de beste weg uit de armoede.

Kerncijfers

Programma Werk en Inkomen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
Lasten per doelstelling							
2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk	142,5	147,4	142,7	155,0	121,0	116,5	119,4
2.2 Meer jongeren gaan terug naar school of aan het werk.	-	-	-	-	-	-	-
2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet Sociale Werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers.	91,6	90,7	90,7	92,7	85,3	78,4	73,4
2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving.	42,7	29,6	54,6	23,6	19,0	10,4	10,4
2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen	636,2	659,1	658,1	708,6	735,8	731,1	790,6
2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd.	57,4	51,0	57,7	52,4	35,2	35,2	35,2
2.7 Versterken van de schuldhulpverlening	12,6	19,2	18,8	19,6	16,4	16,4	16,4
Totaal lasten	983,0	997,0	1.022,6	1.051,9	1.012,7	988,0	1.045,4
Baten per doelstelling							
werk	107,4	88,8	81,2	71,4	66,4	67,9	71,1
2.2 Meer jongeren gaan terug naar school of aan het werk.	-	-	-	-	-	-	-
2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet Sociale Werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers.	87,6	89,3	89,3	96,3	82,3	75,8	72,0
2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving.	27,7	23,0	24,1	10,6	12,3	8,0	8,0
2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen	577,8	566,7	566,7	626,2	653,7	649,7	707,8
2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd.	1,5	2,8	1,8	1,8	2,8	2,8	2,8
2.7 Versterken van de schuldhulpverlening	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	802,0	770,6	763,1	806,3	817,5	804,2	861,7
Resultaat voor reservemutaties	181,0-	226,4-	259,5-	245,6-	195,2-	183,8-	183,7-
Toevoegingen aan reserves	55,3	21,0	54,5	20,6	19,0	-	-
Onttrekkingen aan reserves	4,2	14,7	60,9	41,0	14,2	-	-
Totaal mutaties reserves	51,1-	6,3-	6,4	20,4	4,8-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	232,1-	232,7-	253,1-	225,2-	200,0-	183,8-	183,7-

Programmakkoordambities

Het college investeert in de versterking van de economie, in de arbeidsmarktgerichte opleiding van Amsterdammers en in de uitstroom uit de bijstand naar betaald werk. Het terugdringen van de jeugdwerkloosheid en het naar werk begeleiden van alleenstaande ouders krijgt daarbij extra aandacht. Mensen die recht hebben op een uitkering worden snel en adequaat geholpen. Stringente controle op rechtmatigheid van uitkeringen blijft noodzakelijk, en hetzelfde geldt voor de huisbezoeken. Daarbij worden klanten respectvol bejegend. We willen langdurige en structurele armoede van gezinnen doorbreken, onder andere door (het regisseren van) integrale hulp. Daarbij moet gedacht worden aan taal, onderwijs, participatie en werk, bijvoorbeeld in combinatie met schuldhulpverlening. Er is speciale aandacht voor kleine ondernemers.

Hierbij hanteert het college net als het voorgaande jaar de volgende uitgangspunten:

- het centraal stellen van de behoeften van werkgevers bij het vervullen van vacatures
- het voorkomen van instroom in de bijstand: dit blijft van groot belang, vooral bij jongeren
- ook voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt (trede 2¹) ligt de focus in de eerste plaats op uitstroom uit de bijstand naar werk, vaak via een re-integratietraject
- anticiperen op de Participatiewet, bijvoorbeeld door vernieuwing van de werkgeversbenadering, samenwerking met de sociale partners en het ontwikkelen van samenwerking rond het werkaanbod voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking
- benutten van de kansen die de implementatie van decentralisaties binnen de domeinen jeugd, zorg en werk ons biedt
- (financiële) belemmeringen wegnemen om in de stad mee te kunnen doen, en sociale uitsluiting en langdurige armoede en problematische schulden te voorkomen. De eigen kracht benadering staat hierin centraal

Ontwikkelingen en beleidskaders

Rijkskaders en ontwikkelingen

- Het Sociaal Akkoord, dat op 11 april 2013 is gesloten, stelt de invoering van de Participatiewet uit tot 2015. Het richt zich in het bijzonder op de duurzame participatie van mensen met een verminderd arbeidsvermogen als gevolg van een beperking. Regionaal georganiseerde Werkbedrijven krijgen een centrale rol
- Het kabinet trekt voor de aanpak jeugdwerkloosheid in 2013 en 2014 € 50 miljoen extra uit. Hiervan is € 25 miljoen beschikbaar om de regionale aanpak van jeugdwerkloosheid een nieuwe impuls te geven (€ 1,2 miljoen voor Groot-Amsterdam)
- De maatregel kostendelersnorm komt in de plaats van de ingetrokken huishoudinkomenstoets. Het voorstel beperkt de gemeentelijke beleidsvrijheid m.b.t. de hoogte van de WWB (gemeentelijk toeslagenbeleid). De inwerkingtreding staat gepland op 1 juli 2014 en moet leiden tot een structurele bezuiniging van € 95 miljoen landelijk (in 2014 € 6 miljoen)
- Het kabinet wil voor 1 juli 2014 de tegemoetkomingen voor gezinnen met kinderen te hervormen en beperken. Tegelijkertijd wordt ook de fiscale regeling voor werkende alleenstaande ouders afgeschaft
- Het kabinet wil de re-integratieverplichtingen en maatregelenbeleid Wwb voor 1 juli 2014 aanscherpen. En moet leiden tot een structurele besparing van € 95 miljoen landelijk (in 2014 is dat € 13 miljoen)
- In het kader van de nieuwe inburgeringswet blijft de gemeente wel verantwoordelijk voor de afhandeling van de inburgering van circa 7000 'oude' gevallen. Het kabinet wil de nieuwe wet samen met de gemeenten goed volgen en daarbij aandacht te besteden aan de integratie van EU-migranten
- De categorale armoederegelingen worden in 2014 vervangen door een maatwerkregeling. Hierbij worden de mogelijkheden voor individuele bijzondere bijstand van daadwerkelijke kosten door het Rijk verruimd en de mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand (aannemelijke kosten) beperkt. Verder wordt de Wettelijke tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten afgeschaft. Minder minima kunnen hierdoor aanspraak maken op de regelingen. De verwachting is dat de uitvoeringskosten van voorzieningen als gevolg van deze plannen zullen toenemen

¹ Met behulp van de integratieladder wordt de afstand van de klant tot de arbeidsmarkt bepaald. De klant wordt op een 'trede' op die ladder geplaatst die aangeeft hoe groot de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt is. De ladder kent vijf treden, en hoe lager de trede hoe groter de afstand.

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- De notitie 'Werken het doel, participeren de norm – Heroverweging beleidsuitgangspunten re-integratie en voorstellen voor besteding 2013-2014' bevat de beleidskaders voor de komende jaren
- Parallel met de invoering van de Participatiewet biedt de decentralisatie van de Jeugdzorg en onderdelen van de AWBZ kansen voor een meer integrale benadering voor Amsterdammers met problemen op meerdere leefgebieden
- Met de beleidsnota Educatie Werkt! is de transitie van de oude inburgeringstaak naar het nieuwe educatiebeleid vrijwel voltooid
- Er is de laatste jaren een absolute toename van het aantal huishoudens met een inkomen lager dan 110% van het wettelijk sociaal minimum
- Het aantal minimahuishoudens stijgt van 72.261 in 2011 naar 73.261 in 2012. De stijging van 2010 naar 2011 bedroeg 700 huishoudens. De verwachting is dat het aantal minimahuishouden en mensen met problematische schulden in 2014 zal stijgen
- Voor Vroeg Eropaf wordt in 2014 een stijging van 1.000 extra aanmeldingen verwacht
- Het handhaven van de kwaliteit van de schuldhulpverlening is een voorwaarde bij het doorvoeren van de geplande bezuinigingen (€ 1 miljoen in 2014). Zeker gezien de mogelijke toename van het aantal Amsterdammers met problematische schulden als gevolg van de economische crisis

2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk

2.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Een beroep op een uitkering of gesubsidieerd werk is in principe tijdelijk. Waar mogelijk ontwikkelen de betrokkenen zich verder richting regulier, niet-gesubsidieerd werk en naar economische zelfstandigheid. Zij zetten zich maximaal in en krijgen waar dat nodig en mogelijk is ondersteuning van de gemeente.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal klanten met een re-integratiedoelstelling ²	38.428	(2009)	46.500	46.000	46.000	46.000	46.000
2. Uitstroom naar werk in een jaar ³	2.513	(2009)	4.000	4.200	4.200	4.200	4.200
3. Aandeel uitstroom vijftig plussers in de totale uitstroom naar werk	14%	(2009)	14%	14%	14%	14%	14%
In aantallen	344	(2009)	560	560	588	588	588
- Relatief percentage uitstroom naar werk (uitstroom naar werk gedeeld door totaal klantenbestand)	7,64%	(2011)	10%	10%	10%	10%	10%

De verwachting is dat de instroom zal toenemen, maar niet het begroote aantal van 2014 zal overstijgen. Het Centraal Plan Bureau (CPB) verwacht dat het aantal bijstandsuitkeringen landelijk zal stijgen gedurende de komende kabinetsperiode van 345.000 in 2012 tot ongeveer 435.000 in 2017. Daarbij leidt de stijgende werkloosheid tot een groter beroep op de bijstand. Het college maakt zich zorgen over werkloze ouderen, jongeren, flexwerkers, arbeidsgehandicapten en over 'verborgen werkloosheid' onder ZZP'ers. De verwachting is een toename van het klantenbestand met meer kansrijke klanten. Een aanwijzing hiervoor is de toename van het aantal werkzoekenden dat na afloop van een WW-uitkering een beroep doet op de WWB. Toch kiest het college ervoor om vast te houden aan de doelstellingen.

2.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Aantal klanten met een re-integratiedoelstelling

- Individuele aandacht van de klantmanagers met behulp van gesprekstechnieken, zoals *appreciative inquiry* (AI) en andere vormen van groepgerichte aanpak, helpen werkzoekenden aan te spreken op de eigen kracht
- Er zijn diverse intensiveringsprojecten gestart om in 2013 en 2014 in het huidige slechte economische klimaat een extra impuls te geven in het aan het werk helpen van klanten
- En voorbeeld hiervan is het Kanstraject (voor trede 2), die zorgt dat klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden gezien, en indien mogelijk bemiddeld naar werk
- Re-integratietrajecten bij het Re-integratie Bedrijf Amsterdam (RBA) en voorbereidingstrajecten in samenwerking met stadsdelen dragen hieraan bij
- Op basis van een evaluatie wordt in 2014 bepaald of aansluitend een vergelijkbaar traject op trede 1 kan worden ingezet

Uitstroom naar werk in een jaar

- De vraag van werkgevers staat centraal. Voor werkzoekenden wordt samengewerkt met uitzendbureaus op de werkvloer. Jobhunters gaan op pad om gericht werk te zoeken voor klanten. De benadering van het Werkgeversservicepunt (WSP) zorgt voor betere afstemming

² Klanten met een re-integratiedoelstelling ontvangen een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud. 2011 en 2012 geven een toename van het aantal klanten te zien; voor de jaren daarna streven we naar een vermindering.

³ De volgende categorieën uitstroom tellen mee: uit werkzoekendenuitkeringen³ naar werk; uit stages naar werk; jongeren zonder inkomensvoorziening naar werk na begeleiding door klantmanager jongerenloket; uit de uitkering naar een baan bij de Sociale werkvoorziening; niet uitkeringsgerechtigden (NUGgers) naar werk na begeleiding door klantmanager; klanten die in de zoekperiode uitgestroomd zijn naar werk en klanten geregistreerd onder de noemer 'andere redenen' zijn uitgestroomd naar werk.

op sectorale arbeidskrachtvragen. De G4 investeert gezamenlijk in het verbeteren van het koppelen tussen vraag en aanbod

- Om instroom in de uitkering te voorkomen wordt incidenteel geïnvesteerd in van-werk-naar-werk- begeleiding vanuit het Werkgeversservicepunt (WSP), specifiek in de zorgsector
- Bemiddeling naar deeltijdwerk levert voor de klant meer werkervaring en een lagere uitkeringsafhankelijkheid op. Het is de verwachting dat deze vraag zich in 2014 zal versterken. Het vormt tevens een kans voor de doorstroom naar (meer) werk van alleenstaande ouders

Aandeel uitstroom vijftig plussers in de totale uitstroom naar werk

- Bijzondere aandacht wordt gegeven aan vijftigplussers, waarvan het aandeel in 2014 relatief zal groeien

Alleenstaande ouders

- In de groepsaanpak voor alleenstaande ouders staan *empowerment* en eigen kracht centraal. Er wordt geïnvesteerd in het behalen van startkwalificaties
- De voorgenomen herziening op de kindregelingen per 1 juli 2014 zal voor alleenstaande ouders een extra prikkel vormen aan het werk te gaan
- Een evaluatie (2013), met de resultaten van het intensiveringstraject op trede 2-klanten (specifieke kanscafés), zal bepalend zijn voor de aanpak in 2014

Flankerende instrumenten

- Taal als barrière op weg naar werk wordt aangepakt met een aanbod op maat. Zowel voor jongeren, maar ook voor hen die hun inburgering succesvol hebben afgerond.
- Via job-coaching worden werkgevers ontzorgd
- Als werkzoekenden te kampen hebben met schulden of als ze geen kinderopvang kunnen vinden, wordt dat tegelijk met de re-integratie aangepakt
- Aanwezigheid van uitzendbureaus op werkpleinen zorgt voor een snellere bemiddeling van werkzoekenden
- Om het verhoogd risico op ziekteverzuim van de potentieel werkenden vooraf af te dekken, kan, ook in combinatie met proefplaatsingen, de gemeentelijke no-risk polis worden ingezet en blijft loonkostensubsidie beschikbaar

Samenwerking met werkgevers

- Het Werkgeversservicepunt Groot-Amsterdam (WSP) wil zich ontwikkelen tot een landelijke *best practice*
- Het WSP acquireert vacatures bij grote en kleine werkgevers in de regio en inventariseert daarbij de (personeels)vraag van de arbeidsmarkt
- Door de sectorale inrichting en focus op met name de zes prioritaire sectoren (Toerisme & Congressen, Facilitaire Dienstverlening, Zorg, Detailhandel, Handel & Logistiek en Food & Flowers) is het WSP nog beter in staat om werkgevers van dienst te zijn
- De eerste effecten van economisch herstel zullen in onze regio naar verwachting allereerst in de logistieke sector te merken zijn. Daarom blijft het WSP investeren in haar netwerk op Westpoort en Schiphol

Social Return

- De innovatieve aanpak van Social Return wil zich richten op bijvoorbeeld duurzame arrangementen met werkgevers om (jeugd)werkloosheid te bestrijden of te voorzien in (toekomstige) personeelsbehoeften
- Een koppeling met het Masterplan Techniek (techniecpact), het domein Onderwijs (stages) als ook de dienstverlening van het WSP zijn hierbij belangrijke uitgangspunten
- Om het bereik van Social Return verder te vergroten, investeren we in de (regionale) samenwerking met andere overheden, gericht op andere aanbestedingseisen, nieuwe mogelijkheden of doelgroepen

Effectiviteitsonderzoek

- Om krimpende budgetten effectief in te zetten, wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit van verschillende instrumenten. Via praktijkateliers wordt onderzoek naar de uitvoeringspraktijk vertaald
- Een onderzoek uit 2013 van de Universiteit van Amsterdam (UvA) naar 'Re-integreerbaarheid (*employability*)' wordt gevolgd door het experimentele onderzoek van de Vrije Universiteit (VU) naar effectiviteit van ons re-integratie-instrumentarium op trede 4

(O)GGZ en Bijzondere Doelgroepen

- Voor (O)GGZ klanten start re-integratie meestal met dagbesteding. Hiervoor start een pilot dagbesteding

Top 600

- Het college wil nazorg, re-integratie en dagbesteding van de Top 600 verhogen. In detentie wordt al gestart met re-integratie om recidive te voorkomen
- Het Rekenkameronderzoek 'Nazorg aan gedetineerden, een ongemakkelijke keten' wordt daarbij betrokken

2.1.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	142,5	147,4	142,7	155,0	121,0	116,5	119,4
Baten	107,4	88,8	81,2	71,4	66,4	67,9	71,1
Saldo van baten en lasten	35,1-	58,6-	61,5-	83,6-	54,6-	48,6-	48,3-
Dotaties aan reserves	21,7	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1,0	7,8	10,5	10,6	5,7	-	-
Mutaties reserves	20,7-	7,8	10,5	10,6	5,7	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	55,8-	50,8-	51,0-	73,0-	48,9-	48,6-	48,3-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 73,0 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 155,0 miljoen, waarvan € 46,6 miljoen voor personele inzet en overhead (toegerekende uitvoeringskosten) en de baten op € 71,4 miljoen.

De baten zijn in totaal in 2014 € 77,8 miljoen, maar er wordt € 6,4 miljoen gedoteerd aan het spaarsaldo Participatiebudget, dus resteert € 71,4 miljoen aan baten in 2014. Dit spaarsaldo is onderdeel van de balans en niet van de exploitatie, daarom dient dit in mindering gebracht op de baten in bovenstaande tabel. De dotaties aan reserves zijn geraamd op nul en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 10,6 miljoen. Dit is exclusief de onttrekking aan de reserve Taal en Werk. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten opgesomd.

Lasten

De lasten die declarabel zijn in het Participatiebudget bedragen in totaal € 78,9 miljoen en kunnen worden verdeeld in de volgende categorieën.

- Gesubsidieerde arbeid: € 8,7 miljoen (427 klanten)
- Maatschappelijke participatie: € 5,1 miljoen (3.850 klanten)
- Voorbereiding voor werk: € 38,0 miljoen (6.950 klanten)
- Leren voor de arbeidsmarkt: € 12,2 miljoen (2.550 klanten)
- Ondersteunende instrumenten zoals trajectvergoedingen en medische trajecten: € 4,5 miljoen
- Overige uitgaven waaronder begeleiding nieuwe doelgroepen Participatiewet en een bijdrage aan het Programma Samen doen: € 2,5 miljoen
- Preventieve onderwijsuitgaven en uitgaven voor de werkschool: € 8,0 miljoen

De niet declarabele lasten bedragen in totaal € 29,6 miljoen en kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën.

- Loonsubsidie Sargentini banen: € 1,5 miljoen
- Stelpost werk: € 0,4 miljoen
- Bestrijding jeugdwerkloosheid € 5,1 miljoen (€ 2,5 miljoen conform amendement 318)
- Compensatie Pantar voor overgang RBA naar DWI: € 3,0 miljoen
- WW-kosten van ex-stadstoezicht medewerkers: € 1,3 miljoen
- Bestedingsplan Taal en Werk: € 9,9 miljoen
- Investeren in Sociale Firma's: € 1,4 miljoen conform amendement 380
- Om een voorziening te kunnen treffen voor het risico als gevolg van de overgang van RBA van Pantar naar DWI wordt € 7 miljoen aan lasten opgenomen. Deze voorziening is bedoeld voor eventuele frictie of afbouw van de daarmee gemoeide activiteiten. De baten zijn opgenomen bij doelstelling 2.3, daar deze zijn ontvangen van de Stichting Pantar

De toegerekende uitvoeringskosten bedragen € 46,6 miljoen

Baten

De totale baten zijn € 71,4 miljoen.

- Participatiebudget: € 76,0 miljoen, minus dotatie aan het spaarsaldo Participatiebudget van € 6,4 miljoen. Dus totale baten die worden ingezet in 2014 uit het Participatiebudget zijn € 69,6 miljoen
- Inleenvergoedingen: € 1,3 miljoen
- De overige € 0,5 miljoen aan baten dienen te worden gerealiseerd om in totaal € 3 miljoen te kunnen bijdragen aan de compensatie van Pantar door andere toerekening aan het Participatiebudget

Dotaties en onttrekkingen reserves

Er is geen sprake van een dotatie aan reserves. Voor onttrekkingen aan de reserves is voor doelstelling 2.1 en 2.2. in bovenstaande tabel €10,6 miljoen opgenomen. De € 10,6 miljoen betreft een onttrekking van 8 miljoen aan de reserve preventieve onderwijsuitgaven en een onttrekking van 2,6 miljoen aan de reserve bestrijding jeugdwerkloosheid.

Onttrekking in het kader van het bestedingsplan Taal en Werk ten behoeve van doelstelling 2.1 en 2.2 (totaal € 11,2 miljoen) zijn cijfermatig verwerkt bij doelstelling 2.4. Zie de toelichting bij reserves en voorzieningen.

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 2.8 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Verloop spaarsaldo

Hieronder is het verloop van het spaarsaldo weergegeven, waarin weliswaar wordt teruggekeken op de Begroting 2013, maar vooral ook vooruitgekeken naar de jaren tot en met 2017.

Het spaarsaldo mag maximaal 25% van het jaarlijkse participatiebudget bedragen, als gevolg hiervan mag maximaal € 20,5 miljoen meegenomen worden naar 2014. Op basis van het begrote Participatiebudget in 2014 mag ultimo 2014 maximaal € 19,7 miljoen in het spaarsaldo resteren. Ten behoeve van het spaarsaldo wordt gestuurd op 35-65 % van het maximaal toegestane spaarsaldo. Voor 2014 t/m 2016 wordt echter een hogere ratio voorzien. Dat komt voor een deel door het aanhouden van het spaarsaldo – met het oog op de verwachte negatieve ontwikkeling van het subsidieresultaat als onderdeel van het SW-tekort ten gevolge van bezuinigingen op de rijksbijdrage SW. Anderzijds moet gekeken worden naar de ontwikkeling van het spaarsaldo in

meerjarig perspectief. Het meerjarig karakter borgt de dekking van meerjarige beleidsuitvoering op onder meer de nieuwe doelgroepen in het kader van de Participatiewet.

Verloop spaarsaldo	Rekening 2012	Begroting 2013 (incl 1 ^o wijz)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Gemeentelijk spaarsaldo primo (1/1)	49,3	25,9	20,5	19,1	15,4	11,6
Onttrekking W-deel	- 17,0	1,7	0,0	0,0	0,0	- 4,5
Toevoeging W-deel	0,0		6,4	5,8	1,2	0,0
Onttrekking Inburgering	- 6,4	- 7,1	- 7,8	- 9,5	- 5,0	- 5,0
Gemeentelijk spaarsaldo ultimo (31/12)	25,9	20,5	19,2	15,4	11,6	10,6
Max. door Rijk toegestaan spaarsaldo	27,9	23,8	19,7	18,6	17,8	17,2

In de periode 2014 t/m 2017 wordt naar verwachting € 18,5 miljoen onttrokken aan het spaarsaldo. De afbouw van het spaarsaldo houdt hoofdzakelijk verband met de bekostiging van het meerjarig beleidsprogramma Educatie Werkt! en de bezuinigingen die gepaard gaan met de invoering van de Participatiewet.

Ten behoeve van het spaarsaldo wordt gewoonlijk gestuurd op 35% tot 65% van het maximaal toegestane spaarsaldo. In bovenstaand overzicht wordt voor de jaren 2014 t/m 2016 een hogere ratio voorzien. Dat het spaarsaldo hoger is dan 65% van het maximaal toegestane spaarsaldo in de betreffende jaar heeft te maken met meerjarige sturing.

Het meerjarig karakter borgt de dekking van meerjarige beleidsuitvoering op onder meer de nieuwe doelgroepen in het kader van de Participatiewet, het SW-tekort en het mogelijk maken van het meerjarig beleidsprogramma Educatie Werkt!.

Gelet op de onzekerheden in de budgetontwikkelingen als gevolg van het sociaal akkoord, is het maximaal door Rijk toegestane spaarsaldo voor de betreffende jaren indicatief.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- Het subsidietekort SW neemt de aankomende jaren toe als gevolg van meerjarige afbouw van de Rijksbijdrage
- Met het ingaan van de Participatiewet worden de Sw-middelen en Wajong middelen toegevoegd aan het Participatiebudget. Wat de precies uitwerking is nog niet helder, omdat de uitwerking van deze nieuwe wet nog niet is afgerond
- Wanneer de reserve preventieve onderwijsuitgaven is uitgeput, komt de bijdrage aan DWI en DMO voor dergelijke activiteiten te vervallen
- De uitgaven in het kader van het bestedingsplan Taal en Werk, de uitvoeringslasten educatie en inburgering en Jeugdwerkloosheid worden in 2014 en deels in 2015 betaald vanuit incidentele middelen.

2.1.4 Investerings

Voor doelstelling 2.1 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.1.5 Risico's

Sneller afbouwen gesubsidieerd werk

Het risico is aanwezig dat werkgevers (als gevolg van verslechterde economische omstandigheden) moeten overgaan tot ontslag van de ID'ers/WIW'ers. In hoger tempo en aantallen dan op basis van beschikbare informatie en trends is geprognosticeerd. De werkgevers worden maandelijks benaderd met de vraag wat zij voornemens zijn te doen met de medewerkers, waarop de prognoses en trends voor gesubsidieerd werk bijgesteld worden. In onderhavige begroting is rekening gehouden met het feit dat steeds minder werkgevers gebruik maken van deze regeling.

Wijzigingen als gevolg van Kanstraject

Het Kanstraject is opgestart in 2013 en kent een doorloop in 2014. Het is mogelijk dat klanten die het kanstraject doorlopen na diagnose een andere route gaan afleggen, dan op dit moment op basis van de pilot Centrum-Oost kan worden voorzien. Daarnaast kan sprake zijn van uitloop van het traject, gelet op de totale omvang van de logistieke operatie (circa 15.000 klanten). De planning, doorlooptijd en aantallen worden periodiek op diverse niveaus doorgesproken.

Niet voorziene tekorten als gevolg van de Invoering van de Participatiewet

In de meerjarenramingen is rekening gehouden met invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015. Ten behoeve van de begroting 2014 is het uitgangspunt gehanteerd dat de afspraken uit het Regeerakkoord van Rutte II zijn verwerkt met daarbij aannames voor wat betreft de verdeelsystematiek (uitgangspunt: aandeel Gemeente Amsterdam, voorlopig participatiebudget 2013 circa 11,1%). Voor de jaren nadien is uitgegaan van de voorgenomen bezuinigingen voor het sociaal akkoord.

Als gevolg van het sociaal akkoord zijn de gepresenteerde meerjarige financiële ontwikkelingen onzeker. De verwachting is dat medio september 2013 de financiële effecten van de Participatiewet na verwerking sociaal akkoord bekend zijn en nadien verwerkt kunnen worden. De kans dat zich tekorten zullen voordoen wordt geschat op 30% met een maximale schade van € 15 miljoen, geeft dit een verwachte schade van € 4,5 miljoen.

Declaratierisico – uitgaven binnen Participatiebudget niet declarabel (declaraties niet juist)

Het participatiebudget kent een strikte regelgeving met administratieve vereisten. Indien daaraan niet wordt voldaan, kunnen uitgaven als niet declarabel worden aangemerkt. De afgelopen jaren is het niet declarabele deel tot een klein percentage teruggedrongen. Door de strikte wetgeving blijft echter altijd het risico bestaan dat uitgaven niet declarabel zijn. De verwachting is niet dat dit schade zal opleveren. Wel spelen er nog twee BTW risico's, zie hieronder het risico in relatie tot het spaarsaldo en het risico inzake BTW Pantar.

Bestedingsplan Taal en Werk

In het kader van het bestedingsplan Taal en Werk worden meerdere activiteiten voorzien die na voorbereiding tot uitvoering gaan komen. Met een aantal van de voorgenomen activiteiten is sprake van een ontwikkelfase, waarbij onzekerheden bestaan. In de voorbereiding en implementatie wordt gestuurd op het concreet identificeren van deze onzekerheden en het reduceren ervan. In de financiële rapportages als onderdeel van de P&C cyclus, wordt dit transparant weergegeven.

BTW BCF 2009/2010 € 7,4 miljoen en risico en BTW declaratie 2011 en 2012

Voor 2009, 2010 als ook voor de jaren 2011 en 2012 loopt nog de discussie met de rijksbelastingdienst over de ingediende declaraties in het BTW Compensatiefonds. Waar de rijksbelastingdienst een compromisvoorstel heeft gedaan, is de verwachting op basis van een uitspraak van het Gerechtshof dat een gerechtelijke procedure kansrijk is voor de Gemeente Amsterdam. Dit houdt in het meest gunstige geval in dat een procedure zou kunnen leiden tot onder andere vrijval van de bij de Jaarrekening 2011 gevormde reserve van € 7,4 miljoen (risico 2009 en risico 2010) ten gunste van de algemene middelen en dat het huidige risico voor 2011 en 2012 van maximaal € 2,6 miljoen niet meer aan de orde is.

2.2 Meer jongeren gaan terug naar school of aan het werk

2.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Jongeren vormen de ruggengraat van de stad van morgen. Bij economische tegenwind is het belangrijk dat jongeren geen achterstand oplopen. Werkloze jongeren moeten aan het werk of terug naar school om een startkwalificatie of een hoger diploma te halen. Waar nodig kan de gemeente jongeren ondersteunen bij het kiezen van de juiste opleiding en het aanleren van werknemersvaardigheden.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. % jongeren dat binnen een jaar terug naar school gaat of aan het werk is	38% (eerste kwartaal 2010)	44%	45%	45%	45%	45%

Per 1 januari 2012 waren ruim 12.000 Amsterdamse jongeren werkloos, een stijging met 2.000 in twee jaar tijd. Dit komt neer op 16% van de beroepsbevolking. Twee jaar eerder was 14% van de jongeren werkloos⁴. De ambitie van de Jongerenloketten voor 2014 is uitstroom naar opleiding of werk te realiseren van 1.450 jongeren.

2.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Het college heeft als ambitie dat alle Amsterdamse jongeren tussen de 12 en 27 jaar arbeidsmarktgericht onderwijs volgen en/of aan het werk zijn. Aanvullend op het actieplan Jeugdwerkloosheid, wordt in 2014 de extra middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid ingezet om de kansen van jongeren tijdens de crisis te vergroten
- Onder de noemer Actie Jongeren Fit voor Werk wordt de aanpak geïntensiveerd, onder meer met een campagne die samen met jongeren wordt opgezet
- Hierbij wordt voortgebouwd op het Regionale Actieplan Jeugdwerkloosheid (2009-2011). De aanpak jeugdwerkloosheid richt zich op drie te onderscheiden groepen: a) jongeren die zich bij de Jongerenloketten hebben aangemeld; b) nieuwe voortijdig schoolverlaters die in beeld zijn bij Bureau Leerplicht Plus; en c) de jongeren die niet in opleiding zijn en geen werk zoeken
- Door te werken aan een sluitende aanpak, wordt op het juiste moment de juiste professional ingezet. Zoals leraren en begeleiders op de scholen medewerkers van Bureau Leerplicht Plus, maar ook de klantmanagers van de Jongerenloketten, de medewerkers van het Re-integratie Bedrijf Amsterdam en de contactpersonen van het UWV die spreekuur houden op de scholen
- Voor de aansluiting op werk gaat het erom voldoende stage- en werkplekken te vinden voor kwetsbare jongeren. Het Werkgeversservicepunt Groot Amsterdam (WSP) verlaagt de drempel voor werkgevers met een aantrekkelijk aanbod zoals proefplaatsingen, begeleid werken, werkervaringsplaatsen en ondersteuning door jobcoaches op de werkvloer
- Samen met scholen en werkgevers werkt de gemeente aan de werknemersvaardigheden van jongeren. Zo zijn er op initiatief van het Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs pilots bij VMBO-scholen en ROC's gestart gericht op het versterken van werknemersvaardigheden. Ook het HBO wil meedoen. Bij een succesvolle evaluatie zal deze aanpak in 2014 breed worden uitgerold
- Door meer in te zetten op het versterken van ondernemerschap bij jongeren (zowel het 'klassieke' ondernemerschap als ondernemend werken) wil het college de weerbaarheid van jongeren op de arbeidsmarkt stimuleren
- Specifieke aandacht is er voor het bespreekbaar maken en tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt

⁴ Cijfers uit de meest recente fact sheet Jeugdwerkloosheid van O+S.

2.2.3 Wat mag het kosten?

Een specifiek onderdeel van de re-integratieactiviteiten heeft betrekking op jongeren.

In het kader van een meer onderbouwde en transparante begroting wordt hieronder een indicatie gegeven over hoeveel jongeren op traject zitten, hoeveel actieve trajecten er zijn, waar de trajecten betrekking op hebben en welke kosten daarmee gemoeid zijn.

Daarbij is als uitgangspunt genomen, de kosten die in het kader van re-integratieactiviteiten (zie [programmadoelstelling 2.1](#)) worden gemaakt. Inzet op taal- en educatietrajecten alsmede trajecten schuldhulpverlening zijn niet meegenomen, daar deze betrekking hebben op de doelstellingen 2.4 en 2.7.

In 2013 zitten er circa 900 jongeren op reguliere trajecten bij DWI (peilmoment 1 juni 2013, bron: RAAK), waarvan circa 50 jongeren deelnemen aan meerdere trajecten. Dit exclusief jongeren op taal- en educatietrajecten en of schuldhulptrajecten. Ter indicatie: er zitten circa 500 jongeren op een taal- en of educatietraject en of in de schuldhulpverlening.

Treden	Aantal jongeren
Maatschappelijke participatie	200
Vorbereiding voor werk	450
Leren voor de arbeidsmarkt	250

Naast de reguliere activiteiten worden activiteiten ontplooid in het kader van preventief onderwijs en de aanpak jeugdwerkloosheid. Het budget voor jongeren wordt – op hoofdlijnen – als volgt ingezet.

Inzet budget	Bedragen
Trajecten jongeren bij DWI (bestaand instrumentarium)	€ 6,0 - € 7,0 miljoen
Bestedingsplan Taal en Werk – Ajax campus en Top 600	€ 3,2 miljoen
Aanpak jeugdwerkloosheid	€ 2,6 miljoen
Preventieve onderwijsactiviteiten	€ 8,0 miljoen
Amendement 318 Bestrijding Jeugdwerkloosheid	€ 2,5 miljoen
Totaal	€ 22,3 – € 23,3 miljoen

Deze uitgaven en de mutaties zijn opgenomen in de tabel bij [Wat mag het kosten](#) in doelstelling 2.1. Ten behoeve van de re-integratieactiviteiten gericht op jongeren wordt geput uit de reserve preventief onderwijs en de reserve aanpak jeugdwerkloosheid. Verder wordt de reserve Taal en Werk ingezet voor de Ajax campus en intensivering top 600 in 2014, beide gericht op jongeren.

2.2.4 Investeringsen

Voor doelstelling 2.2 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.2.5 Risico's

Economie en continuïteit aanpak jongeren

Het realiseren van de doelstelling is deels afhankelijk van externe factoren. Als de economie nog verder in het slop raakt, zal dat gevolgen hebben voor de uitstroom. Daarnaast leidt verhoogde instroom tot een grotere caseload. Medewerkers kunnen dan minder tijd en aandacht per jongere investeren, terwijl juist de factor aandacht van grote invloed is op de uitstroom.

Het gegeven dat een groot deel van de aanpak incidenteel gefinancierd is, maakt dat er veel wordt gewerkt met pilots en projecten, waarbij de continuïteit niet is gewaarborgd. Daarom is extra aandacht nodig om te zorgen dat medewerkers en samenwerkingspartners steeds een actueel overzicht hebben van de instrumenten die kunnen worden ingezet.

2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet sociale werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers

2.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Amsterdam zet in op maximale arbeidsparticipatie, ook voor mensen die door lichamelijke, verstandelijke of andere beperkingen zijn aangewezen op werk onder aangepaste omstandigheden (doelgroep sociale werkvoorziening). Het streven is een zo regulier mogelijke werkomgeving te bieden. Inrichting van en toegang tot de sociale werkvoorziening (SW) zijn voorwerp van landelijke discussie en besluitvorming. Invoering van de Participatiewet wordt voorzien op 1 januari 2015.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. % mensen werkzaam bij een werkgever via Begeleid Werken	12%	(2009)	12%	12%	12%	12%	12%

Met het uitstel van de Participatiewet blijft instroom in de WSW ook in 2014 mogelijk. Het aantal SW-plaatsen waarvoor gemeenten in 2014 financiering krijgen, wordt in het najaar van 2013 bekendgemaakt.

2.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

Werk is zo regulier mogelijk

- Uitgangspunt voor de Gemeente Amsterdam is dat SW-werknemers zo dicht mogelijk bij de reguliere arbeidsmarkt werkzaam zijn. Een plaatsing op Begeleid Werken gaat volgens de gemeentelijke wachtlijstverordening altijd voor op een plaatsing in dienst bij Pantar
- Andere SW-arrangementen zijn de individuele detachering (eveneens bij een regulier werkgever), de groepsdetachering en beschut werk (bij Pantar). DWI is verantwoordelijk voor bemiddeling en begeleiding bij Begeleid Werk en individuele SW-detacheringen bij werkgevers (Re-integratiebedrijf)
- Het Re-integratiebedrijf een pilot gestart om het aantal plaatsingen in het kader van Begeleid Werken te laten groeien. Hierbij worden inleners van individuele WSW-werknemers gericht benaderd om een WSW detachering naar een Begeleid Werken-dienstverband om te zetten
- Er wordt gestreefd naar een zo regulier mogelijke werkplek, zodat werknemers zo veel mogelijk buiten de productieomgeving van Pantar kunnen werken
- Het college wil het aandeel groepsdetacheringen, waarbij SW-medewerkers werkzaamheden bij externe bedrijven uitvoeren, vergroten. In een problematische arbeidsmarkt biedt het de SW-medewerkers kansen op werk en het SW-bedrijf op rendabele opdrachten

Vorbereiding op Participatiewet

- De Sociale Werkvoorziening in haar huidige vorm en financiering loopt ten einde. Het nieuwe stelsel en de financiering is nog onduidelijk. De ontwikkeling gaat naar een regionale aanpak met 35 Werkbedrijven, waarin gemeenten en werkgevers het voortouw hebben. Mensen werken hierbij tegen het minimumloon of een CAO-loon (dus niet met inzet van loondispensatie).
- Vanaf eind 2012 wordt hiermee binnen Pantar ervaring opgedaan in een pilot, waarbij het verschil in loonkostenniveau tussen de vastgestelde loonwaarde en op het niveau van het wettelijk minimumloon voor Pantar wordt aangevuld

2.3.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	91,6	90,7	90,7	92,7	85,3	78,4	73,4
Baten	87,6	89,3	89,3	96,3	82,3	75,8	72,0
Saldo van baten en lasten	4,0-	1,4-	1,4-	3,6	3,0-	2,6-	1,4-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	4,0-	1,4-	1,4-	3,6	3,0-	2,6-	1,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 3,6 miljoen. Dit beeld moet worden gecorrigeerd, gezien het feit dat bij doelstelling 2.1 een last is verwerkt van € 7 miljoen om de voorziening afbouw / frictie RBA te vormen, terwijl de baat van € 7 miljoen bij deze doelstelling is verwerkt. Dit houdt in dat dit positieve resultaat van € 3,6 miljoen moet worden gecorrigeerd met € 7 miljoen, waardoor een negatief resultaat resteert van € 3,4 miljoen.

Van deze € 3,4 miljoen is € 1,4 miljoen conform de structurele bijdrage van de algemene middelen en € 2 miljoen wordt onttrokken aan de reserve Taal en Werk conform Kadernota 2014. Deze onttrekking is onderdeel van doelstelling 2.4, [zie hiervoor de toelichting bij paragraaf 2.8 Reserves en voorzieningen](#).

De lasten zijn geraamd op € 92,7 miljoen en de baten op € 96,3 miljoen. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten opgesomd.

Lasten

- De middelen á € 92,7 miljoen worden in 2014 net als voorgaande jaren ingezet voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), een taak die de Gemeente Amsterdam heeft overgedragen aan de Stichting Pantar, sinds eind 2012 een verbonden partij. De lasten bestaan uit apparaatskosten en de begeleidingskosten voor de SW-medewerkers. Deze lasten zijn onderdeel van de bredere begroting van Pantar en de baten zijn een één op één vertaling / doorzetten van de ontvangen rijksbaten. In 2013 gaat het om een taakstelling van 3.551 SW-fte en voor 2014 wordt verwacht dat het aantal SW-plekken stabiel blijft of slechts licht toeneemt
- In de gemeentebegroting is de exploitatiebegroting van Pantar zelf niet verwerkt, slechts de lasten in het kader van de uitvoering van de Wsw

Baten

- € 89,3 miljoen zijn rijksbaten uit het Sw macrobudget deel ten behoeve van Pantar
- € 7 miljoen baten van Pantar aan de gemeente in het kader van de overgang van RBA naar DWI. De voorziening gevormd bij Pantar voor risico's omtrent afbouw van RBA activiteiten gaat over omdat het RBA over is van Pantar naar DWI

Onttrekking reserves

Onttrekking aan de reserve Taal en Werk: € 2,0 miljoen.

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 2.6 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Het meerjarig beeld is dat met de invoering van de Participatiewet het mogelijk wordt om de Sw-activiteiten en daarmee de tekorten vanaf 2015 ten laste te brengen van het Participatiebudget (Sw-budget wordt onderdeel van het Participatiebudget).

2.3.4 Investerings

Voor doelstelling 2.3 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.3.5 Risico's

Onzekerheid rijksbijdrage / ontwikkeling subsidieresultaat

Pantar heeft de ontwikkeling van het subsidieresultaat gebaseerd op o.a. aannames ten aanzien van de afbouw van de Rijksbijdrage. Het kan zijn, dat als gevolg van het sociaal akkoord, de afbouw van de Rijksbijdrage anders gaat verlopen qua snelheid en omvang.

Achterblijven verbetering operationeel resultaat

Pantar heeft voor 2014 een financiële taakstelling, namelijk de verbetering van het bedrijfsresultaat t.o.v. 2013 met € 300.000. Deze taakstelling is vastgesteld bij raadsbesluit van 19 december 2012, als onderdeel van de maatregelen rond de vorming van het Re-integratiebedrijf binnen). Zeker bij de huidige conjunctuur is het denkbaar dat de resultaatverbetering niet of niet volledig wordt gerealiseerd. Een eventueel achterblijvend resultaat raakt overigens in de eerste plaats Pantar zelf. Het niet realiseren van de taakstelling door achterblijven van het resultaat raakt de gemeente wel direct. Verder heeft Pantar in haar meerjarenramingen rekening gehouden met een bepaalde mate van productiviteit, die in de huidige situatie mogelijk optimistisch kan zijn geweest. De verwachte kans is 70%, met een maximum van € 5 miljoen is de verwachte maximale schade € 3,5 miljoen.

Inleenvergoedingen versus uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten RBA2 die verband houden met de uitvoering van de WSW-regeling worden ten laste gebracht van de inleenvergoedingen uit individueel detacheren. Mogelijk zijn de inkomsten uit inleenvergoedingen niet toereikend om de totale uitvoeringskosten af te dekken. Indien de opbrengsten uit inleenvergoedingen daadwerkelijk onder druk komen dan bestaat er een risico van maximaal € 2 miljoen.

Begeleid werken

Het risico blijft aanwezig dat (voormalige) ID-werknemers met een SW-indicatie ontslag krijgen van hun werkgever, tegelijk met hun andere ID-collega's. Gemeente en Pantar hebben daar nauwelijks invloed op.

In totaal waren er begin 2013 nog 160 werknemers op deze basis aan het werk. Voor een aantal van hen bestaat al het voornemen tot ontslag, met name op scholen.

Voor werknemers met een SW-indicatie bestaat in 2013 en 2014 nog de mogelijkheid van een vervangend SW-dienstverband, bijvoorbeeld in de vorm van een individuele of groepsdetachering; doorgaans geldt hierbij wel een lager loon dan bij de voormalige ID-werkgever. Wel komt hierbij de realisatie van de gemeentelijke doelstelling voor Begeleid Werken verder onder druk te staan.

2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving

2.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Per 1 januari 2013 is de Wet inburgering gewijzigd. Met deze wijziging heeft de gemeente formeel geen rol meer in de inburgering van nieuwkomers. Gezien de grote behoefte en het belang van het leren van de Nederlandse taal heeft uw raad op 6 december 2012 ingestemd met programma 'Educatie Werkt! 2013 – 2015'. Als gevolg van een beperkter budget is sprake van een lagere ambitie dan in 2013.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal Amsterdammers dat een taalcursus start *		4.050	2.750	2.600	1600	1600
2. Aantal Amsterdammers dat een educatietraject start (WEB-traject) **		550	650	650	650	650
3. Aantal deelnemers Taal- en Ouderbetrokkenheid (TOB) *		900	600	750	750	750
Doelstelling Educatie Werkt! (som 1 + 2 + 3)		5.500	4.000	4.000	3.000	3.000
4. Aantal nieuwe taalkoppels *		550	600	600	600	600
5. Aantal vluchtelingen in maatschappelijke begeleiding		1.100	1.100	1.100	1.100	1.100

* Educatie Werkt! gaat over de jaren 2013-2015, voor 2016 en 2017 zijn de aantallen indicatief, gebaseerd op ongewijzigd beleid en een budget voor een structurele voorziening voor volwasseneneducatie

** Het Web-budget is in principe een structureel onderdeel van het WPB-budget, ook voor 2016 en 2017.

2.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

- In 2014 zijn er 2.750 taalcursussen beschikbaar om zowel uitkeringsgerechtigden als niet-uitkeringsgerechtigden de kans te bieden de Nederlandse taal beter te beheersen. Per stadsdeel zijn hiervoor standaardcursussen beschikbaar, maar ook maatwerkcurssussen
- Het cursusaanbod vanuit de Web is hangt grotendeels samen met de andere taalcursussen. Het bevat echter ook aanbod voor Amsterdammers die het Nederlands als eerste taal hebben (alfabetiseren, kansrijke taalverbeters). Daarnaast is nog sprake van gedwongen winkelnering bij het ROC van Amsterdam tot 2015
- In 2013 heeft een nieuwe subsidieronde plaatsgevonden voor de regeling Taal en Ouderbetrokkenheid. Het programma kent een looptijd van twee jaar. In de regeling is plaats voor 600 cursusplekken per jaar. Op de betreffende scholen wordt samenhang met de programma's Actieve Ouders en Vreedzame School aangemoedigd
- Voor 2014 is de ambitie om 600 taalkoppels te realiseren, waarbij op een laagdrempelige manier spreekvaardigheid kan worden geoefend. Deze taalcoaches worden begeleid in samenwerking met zeven vrijwilligersorganisaties in Amsterdam
- Het Rijk verdeelt het totaal aantal geprognosticeerde vergunningen voor asielgerechtigden voorafgaand aan een jaar over de gemeenten. Iedere gemeente moet vervolgens zorg dragen voor huisvesting van het toegekende aantal vergunninghouders. Als gevolg van de hogere huisvestingstaakstelling voor vergunninghouders neemt het aantal vluchtelingen dat maatschappelijke begeleiding krijgt toe. Het is de verwachting dat in 2014 1.100 vluchtelingen van Stichting Vluchtelingenwerk van Amstel tot Zaan maatschappelijke begeleiding krijgen

2.4.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	42,7	29,6	54,6	23,6	19,0	10,4	10,4
Baten	27,7	23,0	24,1	10,6	12,3	8,0	8,0
Saldo van baten en lasten	15,0-	6,6-	30,5-	13,0-	6,7-	2,4-	2,4-
Dotaties aan reserves	-	-	32,7	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	2,8	4,2	43,2	23,8	2,8	-	-
Mutaties reserves	2,8	4,2	10,5	23,8	2,8	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	12,2-	2,4-	20,0-	10,8	3,9-	2,4-	2,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 10,8 miljoen. Dit beeld dient te worden gecorrigeerd, omdat onderdeel van de onttrekking van 23,8 miljoen deel uitmaakt van doelstelling 2.1. Kort verwoord is het saldo bij doelstelling 2.1. ongunstiger dan nu gepresenteerd, omdat de onttrekking aan de reserve Taal en Werk is gekoppeld aan doelstelling 2.4.

De lasten zijn geraamd op € 23,6 miljoen en de baten op € 10,6 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves voor doelstelling 2.4 zijn geraamd op € 10,7 miljoen. Te samen met de onttrekkingen voor doelstelling 2.1 / 2.2. voor Taal en Werk, is dit een onttrekking van € 23,8 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- In 2014 wordt € 17,3 miljoen uitgegeven aan inburgeringsactiviteiten en aan volwasseneneducatie. Het gaat hierbij om (af)lopende inburgeringstrajecten met een start vóór 2013 en een klein deel gestart in 2013, taaltrajecten vanuit het beleidsplan Educatie Werkt (inclusief TOB cursussen), maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen en diverse flankerende voorzieningen als taalkoppels, vrijwilligers, verborgen vrouwen, Venster op Amsterdam en warm welkom voor EU-burgers. Een bedrag van 0,2 miljoen gaat naar de Volksuniversiteit voor activiteiten in het kader van volwasseneneducatie
- € 6,3 miljoen zijn de toegerekende uitvoeringslasten voor deze doelstelling in 2014

Baten

- De rijksbaten in het Participatiebudget voor inburgering en educatie zijn in 2014 €10,6 miljoen.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Er zijn geen dotaties aan de reserves, wel onttrekkingen. Bij de Jaarrekening 2012 is de reserve Taal en Werk gevormd van € 23,7 miljoen, waar in 2014 € 6,4 miljoen wordt onttrokken, waarvan € 0,4 miljoen voor programakkoordprioriteiten en € 6,0 miljoen voor activiteiten uit het beleidsplan Educatie werkt. € 4,2 miljoen wordt onttrokken aan de reserve uitvoeringskosten Educatie werkt ter dekking van een deel van de uitvoeringskosten. Zie voor de toelichting van (onttrekkingen aan) de reserves [paragraaf 2.8 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd.

- De kosten voor taaltrajecten worden in 2015 verder afgebouwd tot een beoogde structurele basisvoorziening voor de volwasseneneducatie in Amsterdam vanaf 2016 van circa € 8 miljoen. De dekking voor deze lasten zijn de structurele WEB gelden in het Participatiebudget en een deel W-middelen Participatiebudget
- De uitvoeringskosten dalen in 2016 en 2017 tot afgerond 2 miljoen. Deze lasten hebben betrekking op overhead en resterende uitgaven voor activiteiten die nog door de gemeente worden uitgevoerd. Het beleidsplan Educatie Werkt! loopt af in eind 2015, dus zijn de daadwerkelijk lasten mede afhankelijk van het nog vast te stellen gemeentelijk beleid vanaf 2016

2.4.4 Investerings

Voor doelstelling 2.4 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.4.5 Risico's

Risico van niet halen doelstelling aantal starts en budgettair kader

De schatting van de aantallen is gebaseerd op een mix van ervaringen uit het verleden en de informatie over de omvang van de doelgroep (taalbehoefte). De prijs wordt niet door Het Rijk opgelegd maar zelf op basis van marktconforme inkoop bepaald.

Door scherpe monitoring van de p en de q, door inzetten van ketenpartners bij werving en tijdens het gehele proces én door interne kwaliteitsbeheersing en procesbewaking wordt gestuurd op het halen van de doelstellingen te halen conform de prognoses qua aantal en kosten. Waar mogelijk worden dan aanvullende maatregelen genomen gericht op bijvoorbeeld extra werving van de doelgroep of juist het verminderen van te starten trajecten. Op basis van Educatie Werkt! is een verscheidenheid (Taalpalet) aan trajecten beschikbaar. Naast de reguliere trajecten zijn dit trajecten die korter, goedkoper en intensiever zijn, en aan de andere kant meer op maat zijn. Bij de raming van de uitgaven van nieuwe trajecten en de verplichtingen van lopende trajecten zijn met name de volgende parameters van belang:

aantal trajecten

- (gemiddelde) startmoment in het jaar
- gemiddelde prijs
- uitval gedurende het traject (aan begin, tijdens of aan het eind)
- al dan niet slagen voor het examen
- lengte van het traject (voor de toerekening van de kosten aan de periode)

Meer uitval dan verwacht leidt bijvoorbeeld tot minder trajectkosten en meer instroom aan het eind van 2013 geeft ook minder kosten voor dat jaar.

Onzekerheid rijksbijdrage voor inburgering in Participatiebudget (overgangsrecht)

Er is een onzekerheid in de dekking van de uitvoeringskosten van het gehele beleidsplan Educatie Werkt! 2013-2015. Er is namelijk nog geen zekerheid over de aanvullende rijksbijdrage voor het overgangsrecht Wi. De verwachting op basis van gesprekken met het ministerie is een bedrag van € 3,5 miljoen voor de afhandeling in 2013-2015. Indien deze rijksbijdrage niet wordt gegeven of slechts ten delen, is er een dekkingsprobleem ten aanzien van de uitvoeringskosten. De geschatte kans hierop is 50% en daarmee de maximale schade € 1,8 miljoen.

Uitvoeringskosten inburgering en educatie

Op basis van de huidige gegevens en de huidige dekking van kosten voor educatie en inburgering kan worden opgemaakt dat de uitvoeringskosten relatief hoog zijn gezien het feit dat we vanaf 2014 geen rijksmiddelen meer ontvangen. Zonder dekking of verlaging van deze kosten ontstaat vanaf 2015 een substantieel negatief resultaat ten laste van de algemene middelen. Het beleidsprogramma Educatie Werkt! loopt tot en met 2015. Voor 2016 en 2017 is meerjarig € 2,2 miljoen aan apparaatskosten opgenomen. Dit betreft met name overhead en geen directe personeelslasten. Alleen wanneer bepaald beleid wordt gecontinueerd is het logisch dat uitvoeringskosten aan de orde zijn. Maar zonder zicht op de plannen en activiteiten vanaf 2016 is de kans groot dat voor de kosten geen dekking aanwezig is.

2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen

2.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening is in de periode 2011-2014 één van de belangrijkste prioriteiten.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Klantwaardering klanten	6,8)	(2009	7	7	7	7	7
2. Percentage aanvragen levensonderhoud, afgehandeld binnen de gestelde termijn	87,1% binnen 5 weken	(2009)	90 % binnen 3 weken	90 % binnen 3 weken	90 % binnen 3 weken	90 % binnen 3 weken	90 % binnen 3 weken
3. Percentage bezwaarschriften afgehandeld binnen wettelijke termijn	95,9 %	(2009)	97%	97%	97%	97%	97%
4. Percentage aanvragen individuele bijzondere bijstand afgehandeld binnen gestelde termijn	95,3 % binnen 8 weken	(2009)	90% binnen 5 weken	90% binnen 4 weken	90% binnen 4 weken	90% binnen 4 weken	90% binnen 4 weken

Elke maand worden meer dan 37.000 uitkeringen verstrekt aan Amsterdamse huishoudens die tijdelijk niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien. Jaarlijks worden er daarnaast ca 17.000 bijstandsaanvragen⁵ afgehandeld, en circa 12.000 aanvragen voor bijzondere bijstand.

2.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

- De klant voldoet zoveel mogelijk vrijwillig, en op eigen kracht, aan wettelijke verplichtingen voldoet. Dit levert meer resultaat op tegen lagere kosten. Het uitgangspunt hierbij is het de klant zo makkelijk mogelijk te maken via excellente dienstverlening
- Er wordt geïnvesteerd in ICT waaronder het verder ontwikkelen van de geautomatiseerde verwerking van bijstandsaanvragen en de mogelijkheid tot elektronisch indienen van bezwaren
- Het college wil het tijdelijke karakter van de bijstand als vangnetfunctie in de uitvoering meer benadrukken. In 2014 wordt in kaart gebracht of, en zo ja voor welke klanten, de bijstand tijdelijk kan worden toegekend op basis van een inschatting vooraf van de maximale uitkeringsduur
- Er zal verder worden ingezet op de implementatie van Leanmanagement⁶. Een voorbeeld hiervan is een verbetering van het proces bij beslagleggingen op de uitkeringen
- We investeren in het vergroten van de kennis van de medewerkers en het verbeteren van houding en gedrag onder andere door toetsing en certificering van medewerkers.
- De inkomensondersteuning bij mensen die werken in deeltijd en flexwerkers zal worden verbeterd
- Bij handhaving wordt risicogestuurde en informatiegestuurde controle en opsporing doorontwikkeld. Hierbij wordt intensiever gebruik gemaakt van internet en digitaal onderzoek.

⁵ WWB_Lo, IOAW, OAZ, EV en BBZ

⁶ LEAN-management is een verbeterfilosofie die er op gericht is om de klant optimaal te bedienen. Het betreft een continu proces waarbij processen worden geoptimaliseerd vanuit het perspectief van de klant. Verspillingen worden hierbij in kaart gebracht en geminimaliseerd. Uitvoerende medewerkers worden daarin zo veel mogelijk in hun kracht gezet.

2.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	636,2	659,1	658,1	708,6	735,8	731,1	790,6
Baten	577,8	566,7	566,7	626,2	653,7	649,7	707,8
Saldo van baten en lasten	58,4-	92,4-	91,4-	82,4-	82,1-	81,4-	82,8-
Dotaties aan reserves	32,4	21,0	21,0	20,6	19,0	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,3	2,5	3,8	5,6	5,6	-	-
Mutaties reserves	32,1-	18,5-	17,2-	15,0-	13,4-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	90,5-	110,9-	108,6-	97,4-	95,5-	81,4-	82,8-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 97,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 708,6 miljoen en de baten op € 626,2 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 20,6 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 5,6 miljoen. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten opgesomd.

Lasten

De uitkeringslasten in Amsterdam bedragen in 2014 € 648,6 miljoen, exclusief toegerekende uitvoeringskosten.

De uitvoeringskosten bedragen € 60 miljoen.

Baten

De rijksbijdrage voor de Gemeente Amsterdam aan de uitkeringen is in 2014 € 626,2 miljoen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Dotaties en onttrekkingen reserves

In het financieel meerjaren perspectief van de kadernota 2014 van de gemeente wordt rekening gehouden met een meerjarig tekort voor deze doelstelling van afgerond € 43 miljoen. De verwachting is nu dat het tekort in 2014 afgerond uitkomt op € 22,4 miljoen. Dit betekent dat in 2014 € 20,6 miljoen kan worden gedoteerd aan de reserve Inkomensdeel en Conjunctuur voor mogelijke toekomstige tekorten en middelen ter dekking van het mee ademen met de formatie als klantenaantallen stijgen. De onttrekking voor mee ademen formatie is € 5,6 miljoen en daarmee is de totale mutatie van deze reserve €15 miljoen. Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves [paragraaf 2.8 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Vanwege de onzekerheid over het rijksbudget vindt vooralsnog geen bijstelling plaats van het meerjarenperspectief. In de Kadernota 2014 is opgenomen dat de verwachting is dat bij het financieel meerjaren perspectief van 2016-2019 de mate van onzekerheid afgenomen zal zijn. Dit omdat begin 2015 het resultaat van het eerste jaar van het nieuwe verdeelmodel bekend zal zijn en daarnaast is er dan ook een aantal jaren ervaring met een toereikend Rijksbudget. Het is echter verstandig om bij de begroting 2015 het FMP te herzien voor de nieuwe bestuursperiode. Dan zou met de informatie van het definitief budget 2013 een voorstel gemaakt kunnen worden voor het meerjarig aanpassen van het tekort van € 43 miljoen waar nu rekening mee wordt gehouden.

2.5.4 Investerings

Voor doelstelling 2.5 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.5.5 Risico's

Onzekerheid omtrent rijksbijdrage Inkomensdeel

Het Inkomensdeel WWB is een open-einde regeling dat voor rekening en risico komt van de gemeente. Hier loopt de gemeente dan ook een financieel risico, dat gelet op de financiële omvang, groot is te noemen. Het risico komt tot uiting in de onzekerheid van de effecten van

conjunctuur en beleid op de uitgaven én de onzekerheid omtrent de hoogte van het Rijksbudget. Een belangrijk uitgangspunt is dat het Rijk aan gemeenten voor hun uitkeringslasten een toereikend budget verstrekt. Toereikend wil zeggen dat ex ante (vooraf) het budget toereikend zal zijn. Hierbij spelen de ramingen van het CPB een belangrijke rol, maar ook de prijs die door SZW wordt bepaald speelt een cruciale rol. Dat een vooraf bepaald budget niet altijd toereikend hoeft te zijn, blijkt uit het jaarverslag 2012 van SZW. Hieruit blijkt dat gemeenten in 2012 van de € 4,9 miljard, € 81,8 miljoen teveel budget hebben ontvangen. Na analyse blijkt dat dit overschot bestaat uit een te hoog geraamd aantal en een te laag geraamde prijs, respectievelijk € 187,6 en € -105,6 miljoen. Voor Amsterdam betekent dit dat we gelet op het rekeningresultaat SZW 2012 door ramingeffecten risico's lopen van € 21 miljoen op de door het CPB geraamde aantallen en € 12 miljoen op de door SZW geraamde prijs van de gemiddelde uitkering SZW. Dit geeft een maximaal risico van € 33 miljoen. De verwachte kans is 50% en daarmee de verwachte maximale schade € 16,5 miljoen.

Verdeelstoornis/ aanpassing verdeelmodel

Ook kan een individuele gemeente nog een tekort hebben door een verdeelstoornis in het objectief verdeelmodel. Belangrijk is dat het Rijk het voornemen heeft om het verdeelmodel dat het macro budget verdeelt over gemeenten met ingang van 2014 aan te passen. Uit onderzoek blijkt dat het huidige model op een aantal punten verbeterd kan worden, maar ook zijn er een aantal alternatieve modellen aangedragen. Wat dit betekent voor het aandeel van Amsterdam in het macro budget is op dit moment nog niet bekend. Maar geringe verschillen in aandeel hebben grote financiële gevolgen.

Wanneer het aandeel van Amsterdam in het macro budget met 1% daalt, betekent dit dat we € 49 miljoen (1% van € 4,9 miljard) minder aan budget zullen ontvangen. Door actieve monitoring van zowel de uitkeringslasten als de budgettaire ontwikkelingen (en informatievoorziening hieromtrent) moet snel inzicht gegeven kunnen worden opdat dit bij bestuurlijke keuzes betrokken kan worden. De verwachte kans is 25% en daarmee de verwachte maximale schade € 12,3 miljoen.

Klanten betalen vorderingen niet terug

Op de balans staat voor € 109 miljoen aan openstaande vordering op klanten. Er is een voorziening voor € 69 miljoen daarvan, maar voor het resterende deel niet, en dat op zich vormt een risico. De kans dat een dergelijk deel van de vorderingen niet wordt geïnd is zeer klein. De verwachting is maximaal 10% van deze € 40 miljoen, dus de maximale schade is € 4 miljoen.

Rechtmatigheidsrisico

Als gevolg van de gedetailleerde uitvoeringsregels bestaat het risico dat het aantal onrechtmatige uitkeringsverlening onder Participatiewet boven de foutenmarge van 1% uit stijgt. De verwachte kans is 10% van de schade van € 3 miljoen en daarmee is de verwachte maximale schade € 0,3 miljoen.

2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd

2.6.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Armoedebestrijding is: het duurzaam wegnemen van (financiële) belemmeringen om in de stad mee te kunnen doen, sociale uitsluiting en langdurige armoede te voorkomen. Armoede is meer dan een financieel probleem. Naast geldgebrek en schulden spelen bijvoorbeeld sociale uitsluiting, eenzaamheid en gezondheidsklachten een rol.

Armoedebestrijding richt zich op het *voorkomen* dat personen of gezinnen in armoede terecht komen en op het *vermindere*n van de bestaande armoede. Voorkomen en verminderen van armoede betekent dat mensen duurzaam zelfredzaam worden. Ook in de armoedebestrijding geldt dat mensen meer worden aangesproken op eigen kracht en op eigen netwerk voor oplossingen van hun problemen. Dit lukt echter niet iedereen. Het college wil deze mensen niet aan hun lot overlaten en daarom zijn er ook verschillende voorzieningen beschikbaar om de negatieve effecten van armoede te *verlichten*.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Jaarlijks meer kinderen bereikt met Scholierenvergoeding + PC-voorziening	toename per jaar (totaal)	600 (25.100)	300	0	0	0
2. Bereik Stadspas door kinderen en jongeren uit minimagezinnen		80%	80%	80%	80%	80%

2.6.2 Wat gaan we ervoor doen?

Het college richt zich primair op jongeren en alleenstaande ouders met kinderen. Ook krijgen werkenden armen extra aandacht. Het gaat hierbij om mensen die in loondienst werken of ZZP'er zijn. Cumulatie van effecten van bezuinigingen bij de meest kwetsbaren willen we tegengaan. Hierbij is het uitgangspunten wat mensen zelf kunnen, eventueel met een duwtje in de rug. Aan de andere kant wordt het principe van wederkerigheid gehanteerd. Er wordt van mensen gevraagd om naar vermogen te investeren in zichzelf of in hun directe omgeving. Naast de reguliere inzet op het instrumentarium uit het basisprogramma de volgende accenten:

- het versterken van ondernemerscompetenties via de inzet van vouchers. Ondernemers met een inkomen tot 110% WSM en een levensvatbare onderneming kunnen gebruik maken van vouchers om hen te ondersteunen duurzaam boven de armoedegrens uit te komen
- daarnaast wordt extra aandacht gegeven aan alleenstaande ouders. De gebundelde inzet vanuit re-integratiebeleid en armoedebestrijding moet ertoe leiden dat deze groep aan het werk wordt geholpen om duurzaam uit de armoede te stromen.
- in het kader van samenwerking met partners in de stad worden nieuwe bedrijven gezocht die zicht aan het Pact voor Amsterdam willen sluiten. Het Pact kenmerkt zich door een gezamenlijke aanpak van armoede in de stad door bedrijven, maatschappelijke instellingen en de gemeente. Om het Pact te helpen nieuwe initiatieven van de grond te krijgen is er een ambassadeursnetwerk opgezet om in 2014 het Pact te versterken
- de samenwerking met het project Samen Doen wordt voortgezet om kwetsbare gezinnen voor te lichten over de armoedeverzoeken en het eventueel verkrijgen van schuldhulpverlening
- minimaouderen leven door mindere mobiliteit en financiële beperkingen vaker in een sociaal isolement. Door de inzet van gratis openbaar vervoer wil het college de kans op sociaal isolement onder minimaouderen verlagen. Ouderen hebben hierdoor de mogelijkheid om activiteiten te ontplooiën
- meer ruimte geven aan de eigen kracht van Amsterdammers en Amsterdamse partijen door het faciliteren en aanjagen van initiatieven
- de Stadspas en de bijbehorende Stadspascheques worden verstrekt aan Amsterdammers die onder de armoedegrens van 110% van het Wettelijk Sociaal Minimum leven. Speciale aandacht krijgen de circa 13.000 kinderen die in de minimagezinnen leven. Zij ontvangen

elke schoolvakantie extra cheques waarmee zij bijvoorbeeld gratis naar circusles, de bioscoop, zwemmen en muzieklessen kunnen gaan, en in de zomer kunnen deelnemen aan de kinderdagvakantiekampen. In 2014 bestaat de Stadspas 25 jaar, middels een studiedag over de toekomst van de Stadspas in Amsterdam en andere steden en een Stadspasfeest voor alle pashouders, wordt hier aandacht aan gegeven

- door de bezuinigingsmaatregelen en de dalende koopkracht van een aantal groepen is het van groot belang dat de administratie van mensen op orde is om financiële problemen te voorkomen. Het is daarom van belang om te investeren in de administratieve zelfredzaamheid van mensen. Ouderen krijgen hierbij extra de aandacht. Dit kan door het bieden van een laagdrempelige voorziening, in de vorm van een formulierenbrigade in de wijk. Een neven doel van de formulierenbrigade is het verminderen van foutief of onvolledig ingevulde formulieren voor armoedeverzoeken

2.6.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	57,4	51,0	57,7	52,4	35,2	35,2	35,2
Baten	1,5	2,8	1,8	1,8	2,8	2,8	2,8
Saldo van baten en lasten	55,9-	48,2-	55,9-	50,6-	32,4-	32,4-	32,4-
Dotaties aan reserves	1,2	-	0,8	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,1	0,2	3,4	1,0	0,2	-	-
Mutaties reserves	1,1-	0,2	2,6	1,0	0,2	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	57,0-	48,0-	53,3-	49,6-	32,2-	32,4-	32,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 49,6 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 52,4 miljoen (inclusief € 6,1 miljoen uitvoeringskosten) en de baten op € 1,8 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

De uitgaven, exclusief uitvoeringskosten, van circa € 46 miljoen kunnen worden verdeeld in een viertal categorieën.

- € 24,9 miljoen wordt uitgegeven aan Bijzonder bijstand, waaronder aan de aanvullende tegemoetkoming chronisch gehandicapten (ATCG)
- € 12,3 miljoen wordt besteed aan voorzieningen armoedebeleid, waaronder voorzieningen voor kinderen van minima, maar ook specifiek voor ouderen (compensatie voor het gebruik van openbaar vervoer in samenwerking met DWZS)
- Verder wordt € 1,2 miljoen uitgegeven aan flankerend bijstandsbeleid, inclusief voorzieningen voor werkende armen
- In de categorie overige voorzieningen wordt in 2014 € 3,5 miljoen uitgegeven aan onder meer het Bureau Stadspas, de Stichting Bijzondere Noden als ook aan het project Samen Doen
- In het kader van de Regeling Woonkostenbijdrage wordt jaarlijks een bijdrage uitgekeerd aan huishoudens binnen een geselecteerde doelgroep minima. Huishoudens die kwijtschelding ontvangen zijn uitgesloten van deze bijdragen. In 2014 wordt aan dit Woonlastenfonds € 2,5 miljoen uitgegeven
- De kwijtschelding afvalstoffenheffing wordt betaald uit de solidariteitsbijdrage van de stadsdelen. Deze solidariteitsbijdrage van de stadsdelen is niet opgenomen in dit Programma. In het kader van 1Stad1Opgave is de bijdrage kwijtschelding afvalstoffenheffing verlaagd tot € 0,6 miljoen (de verlaging betreft € 1,2 miljoen) die wordt doorberekend aan de stadsdelen. Dit komt in 2014 incidenteel ten laste van de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing van de stadsdelen. Dit incidentele effect wordt in een termijn van drie jaar gecompenseerd met een structureel positief effect van € 0,6 miljoen per jaar met ingang van 2018.

Baten

€ 1,8 miljoen baten betreffen baten bijzondere bijstand en baten Stadspas

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Er zijn geen dotaties aan de reserves, wel onttrekkingen:

- onttrekking van 0,8 miljoen aan de reserve ATCG
- onttrekking van 0,2 miljoen aan de reserve frictiekosten GKA

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen **paragraaf 1.6 Reserves en voorzieningen**.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Meerjarig is afgerond € 36 miljoen aan uitgave Armoede opgenomen, dit is exclusief middelen die in de afgelopen jaren incidenteel beschikbaar zijn gesteld. Jaarlijks wordt het verdeelvoorsel vastgesteld.

2.6.4 Investeringsen

Voor doelstelling 2.6 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.6.4 Risico's

Budgetrisico open-einde regeling Armoede

De armoederegelingen zijn open-einde regelingen. Dat wil zeggen dat iedereen, die voldoet aan de criteria en een aanvraag doet, de voorziening gehonoreerd moet krijgen, ook als het beschikbare budget daarmee wordt overschreden. Daarbij komt de voortdurende uitbreiding van de verschillende doelgroepen als gevolg van de verslechterende economische situatie. Er bestaat derhalve een kans dat het beroep op de armoedevervoorzieningen toeneemt, waarbij als gevolg van het open-einde karakter extra voorzieningen moeten worden verstrekt met financiële consequenties buiten het beschikbare financieel kader.

Door de versobering c.q. het wegvallen van armoederegelingen en het cumulerend effect van bezuinigingen in het sociaal domein, bestaat er verder het risico op een toenemend beroep op de diverse individuele Bijzondere Bijstandregelingen, die een open-einde vangnet vormen. Indien 100% van de doelgroep voor alle regelingen een aanvraag zou indienen, wordt de maximale overschrijding op de reguliere budgetten binnen de huidige regelgeving geschat op € 5 miljoen per jaar. De kans hierop is zo leren de ervaringen uit het verleden niet heel groot en wordt geschat op 5%, en is de maximale schade derhalve € 0,3 miljoen.

2.7 Versterken van de schuldhulpverlening

2.7.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

We maken de schuldhulpverlening effectiever door het aantal geslaagde schuldregelingen te verdubbelen, de gemiddelde doorlooptijd te halveren en het percentage deelnemers dat gedurende een traject uitvalt te verlagen. De ambitie is om deze doelstelling in 2014 gerealiseerd te hebben. Door onder andere de outreachende werkwijze Vroeg Eropaf is er extra aandacht voor het voorkomen van schulden door middel van het vergroten van het bereik van schuldhulpverlening.

Schuldhulpverlening in Amsterdam is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de centrale stad en stadsdelen. De aanpak van schulden krijgt speciale aandacht door het zogenaamde herontwerptraject schuldhulpverlening. Ingezet wordt op schuldstabilisatie voor hen die (nog) niet in aanmerking kunnen komen voor de schuldsanering, vanwege de strenge eisen die daaraan worden gesteld. Integrale samenwerking wordt versterkt door de inzet op het vergroten van de zelfredzaamheid door middel van activiteiten als de inzet van maatjes, budgetcursussen, groepswork en (gestandaardiseerd) maatwerk.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Geen wachtlijst ⁷ informatie en adviesgesprek en intake schuldhulpverlening	33 (2010)	Geen wachtlijst	Geen wachtlijst	Geen wachtlijst	Geen wachtlijst	Geen wachtlijst
2. Aantal deelnemers outreachende werkwijze betalingsachterstanden	3.281 (voorlopig cijfer)	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
3. Aantal maatjes schuldhulpverlening	75 (2010)	50	75	75	75	75
4. Aantal jongeren van ROC's dat deelneemt aan een schuldhulpverleningstraject	1.129 (2010)	900	900	900	900	900

2.7.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Voor 2014 wordt een aanhoudend beroep op de schuldhulpverlening verwacht. Een aandachtspunt vormt hierbij dat in het kader van 1 stad 1 opgave is besloten om te bezuinigen op schuldhulpverlening. De basis voor de bezuiniging vormt een effectieve en efficiëntere schuldhulpverlening door de invoering van het herontwerp schuldhulpverlening (2011-2012) en een nieuwe werkwijze bij de schuldhulpverlening zelfstandigen. Andere maatregelen hebben betrekking op een versterkt opdrachtgeverschap en versterking van de ketensamenwerking
- Het college wil Amsterdammers in een vroeg stadium helpen om betalingsachterstanden bij huur, energie en zorgverzekering te voorkomen dan wel te beperken
- Vanaf 2013 vindt er een intensivering van Vroeg Eropaf plaats door het vormen van een vangnet voor mensen die in de problemen dreigen te raken, in het bijzonder voor hen waarvan DWI niet langer de zorgpremie van AGIS inhoudt. De verwachting is dat in 2014 het aantal aanmeldingen zal toenemen van 8.000 naar 9.000. Het schuldhulptraject vereist doorzettingsvermogen en motivatie. Getrainde vrijwilligers bieden hierin een goede ondersteuning. In 2014 wordt het project voor de inzet van maatjes bij 50 schuldhulpverlenings klanten voortgezet. Vanaf 2012 zijn hierbij de papermates, maatjes voor mensen met een beperking met schulden bijgekomen. Daarom wordt de verwachting in 2014 bijgesteld van 50 naar 75 nieuwe koppelingen
- In 2014 zullen naar verwachting 700 jongeren gebruik maken van deze dienstverlening. Dit is een verlaging in vergelijking tot voorgaande jaren. Reden hiervoor is dat reeds veel studenten met een hulpvraag de afgelopen jaren reeds geholpen zijn. Dit blijkt ook uit de afname van de gemiddelde schuldenlast van de studenten die zich melden. De ROC's hebben de budgetlessen opgenomen in het curriculum

⁷ Er is sprake van een wachtlijst als de wachttijd voor informatie en advies langer is dan twee weken

- Het college wil aandacht besteden aan de ondersteuning van ZZP'ers en kleine ondernemers. Amsterdam ondersteunt niet alleen kleine ondernemers die hun bedrijf beëindigen, maar ook degenen die mogelijk een doorstart kunnen maken met een Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)-krediet. Naast een onderzoek naar de levensvatbaarheid van het bedrijf is schuldsanering een instrument om de financiële problemen te saneren en een doorstart te realiseren.

2.7.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	12,6	19,2	18,8	19,6	16,4	16,4	16,4
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	12,6-	19,2-	18,8-	19,6-	16,4-	16,4-	16,4-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	12,6-	19,2-	18,8-	19,6-	16,4-	16,4-	16,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 19,6 miljoen en daarmee gelijk aan de lasten, inclusief € 2,5 miljoen toegerekende uitvoeringskosten en geen baten. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 5,3 miljoen aan schuldhulpverlening via de stadsdelen (trajecten, budgettrainingen, budgetlessen, maatjes en intensieve jongeren trajecten)
- € 0,6 miljoen aan budgetlessen VO en School & Schuld
- € 1,6 miljoen aan trajecten voor zelfstandigen, € 0,6 miljoen aan specifieke schuldsanering. Voor dak en thuislozen wordt € 2,8 miljoen besteed aan preventie (ErOpAf + Vroeg ErOpAf)
- € 2,6 miljoen aan inkomensbeheer
- Dan is er nog € 2,8 miljoen beschikbaar voor inkomensbeheer voor overige groepen en € 0,8 miljoen formulierenbrigade. Ook moet er worden bespaard als gevolg van rijksbezuinigingen, maar middels prioriteiten in de kadernota wordt ook een deel van de activiteiten gehandhaafd en zelfs een taakuitbreiding als gevolg van de nieuwe wet schuldhulpverlening.
- Andere kleinere lasten hebben betrekking op het Fonds Bijzondere Noden (zie voorziening) en de AWBZ pakketmaatregel.

Baten

Er zij voor doelstelling 2.7 geen baten.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Er zijn geen dotaties en onttrekkingen aan de reserves.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Meerjarig zijn de lasten schuldhulpverlening lager omdat geen rekening wordt gehouden met mogelijke incidentele bijdragen.

2.7.4 Investerings

Voor doelstelling 1.2 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

2.7.5 Risico's

Schuldhelpverleningbudget – open einde regeling

Mogelijk neem de instroom toe door ontwikkeling conjunctuur en is hetzelfde risico van toepassing als bij 2.6, omdat het open einde regelingen betreffen. De maximale schade wordt geschat op € 3 miljoen.

2.8 Reserves en voorzieningen

2.8.1 Reserves

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/-	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>										
1	2.1	Reserve preventieve onderwijs uitgaven	21,2	13,8	-	8,0	5,8	0,1	0,1	0,1
2	2.1	Decentralisatie uitkering pilot loondispensatie	0,6	0,4	-	-	0,4	0,4	0,4	0,4
3	2.1	Kosten Laarderhoogteweg (DWI)	1,3	1,3	-	-	1,3	1,3	1,3	1,3
4	2.1	Frictoekosten PAO	0,2	-	-	-	-	-	-	-
5	2.1	Bestrijding Jeugdwerkloosheid	4,2	1,8	-	2,6	(0,8)	(0,8)	(0,8)	(0,8)
6	2.1	Huisvesting kinderopvang Triade	0,4	0,0	-	0,0	-	-	-	-
7	2.4	Reserve Instapcursussen	1,5	(0,9)	-	-	(0,9)	(0,9)	(0,9)	(0,9)
8	2.4	Reserve Uitvoeringskosten E&I	9,0	(3,9)	-	-	(3,9)	(3,9)	(3,9)	(3,9)
9	2.4	Reserve Taal en Werk	-	-	-	19,6	(19,6)	(19,6)	(19,6)	(19,6)
10	2.4	Reserve Uitvoeringskosten Educatie Werk	-	4,8	-	4,3	0,5	(2,2)	(2,2)	(2,2)
11	2.5	Egalisatiereserve Inkomensdeel en Conjunctuur	40,1	57,3	20,6	5,6	72,3	85,7	85,7	85,7
12	2.5	Reserve geïntegreerde voorziening	1,1	1,1	-	-	1,1	1,1	1,1	1,1
13	2.6	Reserve frictiekosten KGA	0,8	0,4	-	0,2	0,2	0,0	-	-
14	2.6	Reserve bijdrage DWI aan E-dienstverlening	0,9	-	-	-	-	-	-	-
15	2.6	Reserve Armoedestrijding	1,9	-	-	-	-	-	-	-
16	2.6	Reserve werkende armen	0,4	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
17	2.6	Reserve Atcg	-	0,8	-	0,8	-	-	-	-
Totaal reserves			83,4	77,01	20,6	41,05	56,57	61,36	61,34	61,34

Afgewikkelde reserves (doelstelling 2.1)

Decentralisatie uitkering pilot loondispensatie

Reeds afgewikkeld bij de jaarrekening 2012 en verwerkt in de 4-maandsrapportage 2013.

Kosten Laarderhoogteweg

Deze reserve wordt bij de 8-maandsrapportage in 2013 afgewikkeld.

Frictoekosten PAO

Reeds afgewikkeld bij de jaarrekening 2012 en verwerkt in de 4-maandsrapportage 2013.

Huisvesting kinderopvang

Deze reserve wordt in 2013 volledig onttrokken.

Gehandhaafde reserves (doelstelling 2.4)

Preventieve onderwijsuitgaven

De onttrekking in 2014 houdt verband met de bekostiging van preventieve onderwijsactiviteiten (o.a. bureau Leerplicht, Plusscholen, Netwerkschool, Amsterdamse Bos en programma Tiernermoeders).

Taal en Werk (ook bijdragen aan doelstellingen 2.2, 2.3 en 2.4)

De reserve Taal en Werk is in 2013 gevormd bij de behandeling van de jaarrekening 2012. Door de administratieve verwerking lijkt het alsof de reserve negatief is, bij de 8^e maands 2013 wordt de dotatie verwerkt.

De reserve is financieel technisch gekoppeld aan doelstelling 2.4 en wordt derhalve daar ook cijfermatig verwerkt. De aanwending van de reserve is op hoofdlijnen opgenomen de Kadernota

2014. De reserve wordt in 2014 ten behoeve van doelstelling 2.1 ingezet voor uitstroombevorderende maatregelen.

Daarnaast wordt de reserve aangewend voor specifieke maatregelen ten aanzien van jeugd, daarmee doelstelling 2.2. Verder wordt de reserve ook nog aangewend voor doelstelling 2.3 en 2.4, respectievelijk een incidentele extra bijdrage aan Pantar conform Kadernota 2014 en voor de uitvoering van het beleidsprogramma Educatie Werkt. In 2014 wordt € 19,5 miljoen onttrokken aan deze reserve. In onderstaande tabel is de specifieke uitwerking voor 2014 opgenomen (ook de uitgaven 2013 zijn in het overzicht opgenomen).

Doelstelling	Bestedingsvoorstel	Uitgaven 2013	Uitgaven 2014	Uitgaven 2013 + 2014
2.1	Voorbereidingen op Participatiewet	105.125	105.125	210.250
	(Blijven) werken in de zorg	0	1.584.000	1.584.000
	Investeren in het WSP = investeren in werkgevers	0	697.000	697.000
	Tijdelijke inzet jobhunters Gemeente Amsterdam als showcase voor overige werkgevers	826.000	0	826.000
	Herontwerp matchingsproces Arbeidsfit houden van WWB-ers met korte afstand tot de arbeidsmarkt	347.500	611.400	958.900
	Vervolgaanbod voor trede 2 (inclusief NUG) vanuit stadsdelen	285.500	1.657.500	1.943.000
		0	2.300.000	2.300.000
2.2	Intensivering Top 600	228.025	1.984.647	2.212.672
	Ajax Campus	82.992	311.960	394.952
	Versterken aansluiting tussen onderwijs en werk	0	550.000	550.000
2.1	WW ex-stadstoezicht	0	1.343.547	1.343.547
Subtotaal 2.1 + 2.2		1.905.142	11.195.179	13.100.321
2.3	Bijdrage exploitatie Pantar	0	2.000.000	2.000.000
2.4	Programma Educatie Werkt! Voor volwassenen met een taalachterstand	2.250.000 ⁸	6.350.000	8.600.000
Totaal		4.155.142	19.545.179	23.700.321

Afgewikkelde reserves (2.4)

Bestrijding Jeugdwerkloosheid

De reserve is bestemd voor de aanpak jeugdwerkloosheid en is gevormd uit Rijksmiddelen specifiek hiervoor beschikbaar gesteld. De reserve kent een tijdshorizon tot eind 2014 en derhalve wordt dit jaar € 2,6 miljoen onttrokken. Eén van de activiteiten die hieruit wordt bekostigd is onder meer School2Work, een aanpak gericht op een goede aansluiting van jongeren van school naar werk.

Deze doelstelling is gekoppeld aan 2.1. omdat de lasten van doelstelling 2.2. ook integraal onderdeel uitmaken van de lasten doelstelling 2.1.

Reserve instapcursussen

Reeds afgewikkeld bij de Jaarrekening 2012 en verwerkt in de 4-Maandsrapportage 2013.

Reserve Uitvoeringskosten E&I

⁸ Deze onttrekking ad € 2,25 miljoen wordt gedoteerd aan de reserve uitvoeringskosten Educatie Werkt!. In de brief aan uw raad d.d. 11 mei 2013 'prioriteiten bij besteding reserve taal en werk' ten behoeve van de kadernota 2014 is de onttrekking van € 2,1 miljoen uit de reserve taal en werk voor uitvoeringskosten Educatie Werkt! opgenomen. Het restant ad € 0,15 miljoen betreft extra kosten in 2013 voor de inzet van E&I bij uitvoering van de kanstrajecten voor WWB'ers.

Reeds afgewikkeld bij de Jaarrekening 2012 en verwerkt in de 4-Maandsrapportage 2013. Deels opgenomen in reserve Uitvoeringskosten Educatie Werkt.

Gehandhaafde reserves (doelstelling 2.4)

Taal en Werk

Zie toelichting en verdeling bij doelstelling 2.1.

Uitvoeringskosten Educatie Werkt

Bij de Jaarrekening 2012 is de reserve instapcursussen opgeheven en is de (naam van de) reserve uitvoeringskosten E&I veranderd in de reserve uitvoeringskosten Educatie Werkt! Conform het Op 6 het programma Educatie Werkt worden een aantal activiteiten in het kader van educatie en inburgering gecontinueerd, waarvoor geen dekking meer is in het gemeentefonds.

Het Rijk compenseert gemeenten niet meer in het gemeentefonds voor uitvoeringslasten. Een deel van de dekking van de uitvoering van het programma, te weten € 4,3 miljoen komt uit de reserve uitvoeringskosten educatie werkt.

Gehandhaafde reserve (doelstelling 2.5)

Inkomensdeel en Conjunctuur

Voorheen de risicoreserve WWB en vanaf de Begroting 2013 de reserve Inkomensdeel en Conjunctuur is gevormd om tekorten in het rijksbudget voor het WWB Inkomensdeel op te vangen als ook om dekking te bieden voor uitbreiding van formatie als gevolg van conjuncturele ontwikkelingen (mee ademen van formatie met de conjunctuur). Als gevolg van conjuncturele ontwikkelingen is het in 2014 noodzakelijk om de formatie, waaronder het aantal klantmanagers, aan te passen en hiervoor wordt € 5,6 miljoen aan de reserve onttrokken. Uitgangspunt hierbij is de stijging van de aantallen klanten vanaf 2009, omdat in de afgelopen jaren deze fluctuatie in het aantallen en de uitbreiding van de formatie op basis daarvan incidenteel is gedekt.

Het aantal klanten in 2009 was 33.604 en voor 2014 is het verwachte aantal 40.094. Dit houdt in een toename van het aantal met 6.490 waarvoor een afgesproken budgettoevoeging van € 5,6 miljoen wordt gedaan.

In het FMP wordt rekening gehouden met een tekort op de uitkeringslasten van 43 miljoen, terwijl op basis van de laatste gegevens van het Rijk (nader voorlopig budget 2013) voorzichtigheidshalve rekening gehouden kan worden met een tekort in 2014 van € 22,4 miljoen. Dit zou voor 2014 naast bovengenoemde onttrekking van € 5,6 miljoen een dotatie betekenen van € 20,6 miljoen. Uiteindelijk te samen een dotatie van 15,0 miljoen. Met een verwachte stand ultimo 2013 van € 57,3 miljoen, is de verwachte stand ultimo 2014 € 72,3 miljoen.

Geïntegreerde voorziening

De reserve is bestemd voor kosten die ontstaan bij het in gebruik nemen van de Geïntegreerde Voorzieningen. In 2012 is € 0,3 miljoen onttrokken. De verwachting was dat de reserve na/vanaf 2013 zou kunnen vrijvallen. Recente ontwikkelingen laten echter een kostenstijging in 2013 zien waarmee bij de begroting geen rekening is gehouden. Het betreft een stijging van de kosten voor inwoning in GGD panden van medewerkers. Dit leidt mogelijk bij de 8-maands tot een beroep op de reserve. De verwachting is dat deze reserve bij de 8 maandsrapportage 2013 wordt afgewikkeld en in 2014 niet meer van toepassing is.

Deze reserve heeft geen betrekking op doelstelling 2.5, maar betreft een overige reserve die gekoppeld is aan deze doelstelling, zodat de reserve onderdeel uitmaakt van het Programma WEI.

Afgewikkelde reserves (doelstelling 2.6)

Bijdrage DWI aan E-dienstverlening

Conform bovenstaand overzicht is de verwachting dat deze reserve in 2013 volledig wordt onttrokken in 2013 en derhalve afgewikkeld in het kader van de Begroting 2014.

Armoedebestrijding

Conform bovenstaand overzicht is de verwachting dat deze reserve in 2013 volledig wordt onttrokken in 2013 en derhalve afgewikkeld in het kader van de Begroting 2014.

Werkende armen

Conform bovenstaand overzicht is de verwachting dat deze reserve in 2013 volledig wordt onttrokken in 2013 en derhalve afgewikkeld in het kader van de Begroting 2014.

ACTG

Bij de vorming van de reserve Aanvullende tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Atcg) was het oorspronkelijke doel hiervan om de reserve te gebruiken voor de kosten van voor de ombouw van de regeling Atcg. Het kabinet Rutte II heeft bij haar aantreden besloten de Wtcg (Wettelijke tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten) af te schaffen per 1 januari 2014 en de taak per 2015 over te dragen aan de gemeenten. In dit kader is besloten om de Amsterdamse regeling Atcg in zijn huidige vorm te handhaven in 2013 en 2014 en niet om te bouwen. Hiertoe is op 4 april 2013 een raadsvoorstel behandeld in de gemeenteraad. De reserve Atcg is benodigd om de programmakosten Atcg in 2014 te kunnen dekken en zal niet gebruikt worden voor de ombouw van de Atcg zoals deze in 2012 was beoogd. In 2014 wordt € 0,8 miljoen onttrokken aan deze reserve voor compensatie van de regeling aanvullende tegemoetkoming chronisch gehandicapten.

Gehandhaafde reserve (doelstelling 2.6)

Friciekosten GKA

Bij de overname van GKA door DWI in 2009 is afgesproken een bedrag van € 1 miljoen aan te wenden voor frictiekosten personeel, waarvoor een reserve is gevormd. Jaarlijks wordt hier circa € 0,2 miljoen aan onttrokken en de reserve zal tot en met 2016 volledig aangewend worden.

2.8.2 Voorzieningen

Nr	Voorziening	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	
		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		2012	2013	+	-	2014	2015	2016	2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Algemene declaratierisico's 2005 (DWI)	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
2	Afbouwkosten Stichting Bijzondere Noden Am:	0,2	0,2	(0,1)	-	0,1	-	-	-
3	BTW Pantar	-	-	7,0	-	7,0	7,0	7,0	7,0
Totaal voorzieningen		0,37	0,29	6,92	0	7,21	7,13	7,13	7,13

Af te wikkelen voorziening

Algemene declaratierisico's

Deze voorziening wordt bij de 8-maandsrapportage afgewikkeld met een vrijval van € 0,1 miljoen.

Gehandhaafde voorziening

Afbouwkosten Stichting Bijzonder Noden

Deze voorziening wordt in 2014 en 2015 nog ingezet voor de frictiekosten van de Stichting Bijzonder Noden. Het betreft in beide jaren onttrekkingen van € 0,1 miljoen.

Nieuwe voorziening

Voorziening afbouw / frictie RBA (tijdelijk verwerkt op voorziening BTW Pantar)

Pantar heeft in het verleden een voorziening getroffen voor de mogelijke afbouw van RBA. Met de overgang van RBA naar DWI, is deze voorziening eveneens overgekomen, daar het risico op afbouw nu een risico van de gemeente is. Deze voorziening van € 7 miljoen wordt ingesteld in de Begroting 2014.

3 Zorg

Maatschappelijk effect

Het college wil dat alle Amsterdammers, jong, oud, gehandicapt of niet, zelfstandig wonen en participeren in de Amsterdamse samenleving. Het college wil de gezondheid bevorderen en behouden. De zorg is toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar voor alle Amsterdammers.

Kerncijfers

Programma Zorg	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
Lasten per doelstelling							
participeren en kiezen uit een samenhangend	135,6	149,4	150,0	153,3	148,5	149,6	150,8
3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg	69,8	72,9	63,6	62,5	60,0	60,0	60,0
3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld	-	-	11,4	11,3	12,0	11,0	11,0
3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg	50,6	48,5	48,2	46,7	43,8	43,2	42,8
3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht behoef. Jongeren nemen daarbij een prominente plaats in	118,9	120,6	121,2	120,9	119,1	119,0	119,0
Totaal lasten	374,9	391,4	395,2	395,5	384,2	383,6	384,4
Baten per doelstelling							
participeren en kiezen uit een samenhangend	9,2	11,0	11,0	11,1	11,1	11,2	11,2
3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg	0,4	0,8	1,6	1,0	1,0	1,0	1,0
3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen	-	-	-	-	-	-	-
3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld	-	-	-	-	-	-	-
3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg	33,8	32,7	33,0	32,7	32,7	32,7	32,7
3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht behoef. Jongeren nemen daarbij een prominente plaats in	109,0	110,2	110,7	110,0	110,0	110,0	110,0
Totaal baten	152,4	154,7	156,3	154,8	154,8	154,9	154,9
Resultaat voor reservemutaties	222,5-	236,7-	238,9-	240,7-	229,4-	228,7-	229,5-
Toevoegingen aan reserves	7,8	0,3	12,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Onttrekkingen aan reserves	3,1	4,0	8,7	6,4	5,3	4,6	5,4
Totaal mutaties reserves	4,7-	3,7	3,8-	6,0	4,9	4,2	5,0
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	227,2-	233,0-	242,7-	234,7-	224,5-	224,5-	224,5-

Programmakkoordambities

De Wmo is een belangrijk instrument gericht op het versterken van de eigen kracht van mensen. Daarnaast kan het zorg en zorgkosten voorkomen. Een groot deel van de doelgroep (ouderen en mensen met een beperking) zet zich vrijwillig in voor de samenleving en anderen met (deels) betaalde arbeid. Door het creëren van een stevig programma participatie, in samenhang met re-integratie, armoedebeleid en diversiteitsbeleid/inburgering kan er meer integraal en dus effectiever gewerkt worden en dringen we bureaucratie terug. Zo moet bijvoorbeeld het indicatiesysteem minder bureaucratisch worden. Hierbij staat de keuzevrijheid van de burger centraal. Waar mogelijk wordt (mantel-) zorg binnen de eigen omgeving ondersteund.

Het beleid voor de bescherming en versterking van de positie van prostituees wordt in samenwerking met het Uitstaproject en de coördinator mensenhandel en het Gezondheidscentrum voortgezet. Er zijn doelgerichte prestatieafspraken gemaakt over de hulpverlening aan daklozen en drugsgebruikers.

Ontwikkelingen en beleidskaders

Decentralisatie AWBZ

Het kabinet Rutte II heeft omvangrijke decentralisaties aangekondigd. De volgende maatregelen van belang:

- alleen de zware verblijfszorg blijft in de Algemene Wet Bijzonder Ziektekosten (AWBZ). Slechts mensen die veel zorg nodig hebben én niet in staat zijn hun eigen leven in te richten, hebben straks recht op verblijf in een verpleeg- of verzorgingshuis
- thuisverpleging en de langdurende GGZ (geneeskundige intramurale GGZ langer dan een jaar) worden onderdeel van de Zorgverzekeringswet. Ook de wijkverpleegkundigen worden onder de Zorgverzekeringswet gebracht
- het beschermd wonen voor mensen met een psychiatrische aandoening (RIBW's) wordt per 2015 onder de Wmo gebracht. Daarmee wordt Amsterdam ook verantwoordelijk voor het verblijf van deze groep
- het pakket van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) wordt uitgebreid met de voormalige AWBZ-functies begeleiding en verzorging.

Overige maatregelen die voor de Wmo van invloed zijn

- de financiering van 'Hulp bij het huishouden' (Hbh) wordt gekort met 40%
- een bezuiniging op de hulpmiddelen van € 50 miljoen landelijk (€ 1,2 miljoen voor Amsterdam) met als doel een verplicht hergebruik van voorzieningen

Maatschappelijke Opvang

Met de forse uitbreiding van het aantal plaatsen in de maatschappelijke opvang (MO) in de afgelopen jaren, moet nu de bestaande capaciteit zo goed mogelijk moeten worden ingezet. De vraag blijft echter onverminderd groot, mede in het licht van de komende landelijke ontwikkelingen rond de beddenreductie in de GGZ.

De staatssecretaris van VWS heeft aangekondigd dat de financiering van beschermd wonen (voor zover gericht op begeleiding, niet op behandeling) naar de gemeenten gaat. In Amsterdam gaat het om naar schatting ruim 1.000 personen en een budget van € 40 tot € 60 miljoen. Met de decentralisatie van deze zogenoemde RIBW-voorzieningen zal een opdracht tot het vergroten van participatie meekomen.

3.1 Amsterdammers kunnen volwaardig participeren en kiezen uit een samenhangend pakket zorg-, woon- en mobiliteitsvoorzieningen

3.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Indicatiesystemen minder bureaucratisch	Hulp bij huishouden: 25% via beslisboom	60%	60%	*)	*)	
2. Minder bureaucratische aanvragen door lichtere verantwoordingsprocedure	1800 Persoonsgebonden budgetten met zware verantwoording	85% licht verantwoord- woorden 15% zwaar verantwoor- den via steekproef	85% licht verant- woorden 15% zwaar verantwoor- den via steekproef	*)	*)	
3. Tevredenheid burgers AOV, HbH en Maatwerk	Rapportcijfer 7	>7	>7	*)	*)	
4. Bevorderen keuzevrijheid door Persoonsgebonden budgetten (pgb's) te verstrekken	11% pgb's	14%	12%	*)	*)	

*) Er zijn voor de jaren 2015 en verder geen doelstellingen opgenomen wegens de ingrijpende wijzigingen in het Amsterdamse zorgstelsel en de gevolgen hiervan voor de Wmo-verstrekkingen en de Pgb's. Dit geldt voor de indicatoren 1 t/m 4.

3.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Indicatiesystemen minder bureaucratisch

De komende jaren wordt geprobeerd het aantal doorverwezen indicatieaanvragen verder terug te brengen.

Minder bureaucratische aanvragen door lichtere verantwoordingsprocedure

Vanaf 2011 dienen alle Pgb-cliënten een verantwoording te verstrekken: een zware verantwoording door de nieuwe cliënten en door 5% van de bestaande cliënten. Alle overige bestaande cliënten wordt een lichte verantwoording gevraagd.

Tevredenheid burgers AOV, HbH en Maatwerk

Tot nu toe zijn de rapportcijfers ruim voldoende. Deze worden iedere twee jaar conform contract aangeleverd. Het rapportcijfer voor HbH ligt tussen de 7 en de 8. Bij AOV krijgen beide vervoerders een 8.

Bevorderen keuzevrijheid door pgb's te verstrekken

De laatste jaren laten een stabiel percentage Pgb-cliënten zien van circa 12%. Verwacht wordt dat dit aantal niet stijgt.

2015 en verder

Van 2015 en verder kan op dit moment geen duidelijk beeld geschetst worden, gezien de ingrijpende wijzigingen, als gevolg van de decentralisatie AWBZ begeleiding en verzorging en de andere rijksbezuinigingen op de Wmo, in het Amsterdamse zorgstelsel en de gevolgen daarvan voor Hulp bij het huishouden.

3.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	135,6	149,4	150,0	153,3	148,5	149,6	150,8
Baten	9,2	11,0	11,0	11,1	11,1	11,2	11,2
Saldo van baten en lasten	126,4-	138,4-	139,0-	142,2-	137,4-	138,4-	139,6-
Dotaties aan reserves	1,1	-	10,5	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,4	1,0	1,7	2,3	2,8	3,8	4,9
Mutaties reserves	0,7-	1,0	8,8-	2,3	2,8	3,8	4,9
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	127,1-	137,4-	147,8-	139,9-	134,6-	134,6-	134,7-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 139,9 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 153,3 miljoen en de baten op € 11,1 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 2,3 miljoen. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten beschreven:

Lasten

Er zijn € 134,8 miljoen aan lasten voor de openeinderegelingen binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), waarvoor het volgende wordt aangeboden:

- € 64,8 miljoen voor Hulp bij het huishouden
 - waarvan € 54,6 miljoen in natura voor de verstrekking van 2,4 miljoen (zorg)uren Hulp bij het huishouden
 - waarvan € 10,2 miljoen voor als persoonsgebonden budget. In 2014 zijn er naar verwachting 3.500 unieke cliënten die een persoonsgebonden budget
- € 14,6 miljoen voor Aanvullend openbaar vervoer, voor de verstrekking van 6,4 miljoen vervoerkilometers
- € 10,9 miljoen voor 5.300 woonvoorzieningen
- € 19,5 miljoen voor Vervoersvoorzieningen
 - waarvan € 17,8 miljoen in natura, voor 12.500 vervoersvoorzieningen
 - waarvan € 1,7 miljoen als vergoeding. Hiervoor worden 1.800 vervoersvergoedingen vertrekt
- € 4,0 miljoen voor De MO-zaak (Wmo indicaties, geschat op 21.700 in 2014)
- € 18,5 miljoen voor apparaats- en uitvoeringskosten ten behoeve van verstrekking en uitvoering van de Wmo openeinderegelingen
- Hogere lasten van € 2,5 miljoen als gevolg van de aangenomen motie 317 proeftuinen (€ 1,0 miljoen) en motie 377 Mantelzorgers (€ 1,5 miljoen).

Er zijn lasten van € 18,5 miljoen voor Wmo gerelateerde activiteiten, zoals het programma Eigen verantwoordelijkheid & maatschappelijke participatie, waarin de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers wordt vormgegeven.

- € 0,8 miljoen voor subsidies ten behoeve van Maatschappelijke Dienstverlening en van instellingen gezondheidszorg
- € 5,1 miljoen voor Wonen. Zorg en dienstverlening
- € 1,4 miljoen voor Wijkverpleegkundigen: pilot Zichtbare schakel
- € 3,7 miljoen voor Amsterdam voor Elkaar (Maatschappelijk meedoen)
- € 4,8 miljoen voor Uitvoering aanpak AWBZ-Pakketmaatregel en Invoeringskosten AWBZ-begeleiding
- € 0,5 miljoen voor Vrijwilligerswerk
- € 2,2 miljoen voor Versterking Cliëntenorganisaties

Baten

De baten zijn in totaal € 11,1 miljoen en bestaan uit:

- € 9,5 miljoen eigen bijdragen voor Hulp bij het huishouden
- € 1,6 miljoen eigen bijdragen voor Aanvullend openbaar vervoer

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Er zijn geen dotaties aan de reserves, wel onttrekkingen.

- In de begroting van 2013 is een onttrekking op de egaliseringsreserve verwerkt van € 1,0 miljoen. De totale lasten op de Wmo-begroting 2013 zijn door deze onttrekking met € 119,9 miljoen gelijkgesteld aan het budgettaire kader. Als gevolg van de jaarlijkse (contractueel bepaalde) prijsindexaties is voor 2014 voorsnog rekening gehouden met een onttrekking van € 1,7 miljoen. Bij het verwerkte resultaat in de romps 2014 is alleen rekening gehouden met de verwachte prijsindexaties en wordt in de 4 en of 8 maandsrapportage 2014 opnieuw bepaald hoe de egaliseringsreserve zich ontwikkelt. De begrote ultimo stand 2014 bedraagt € 9,4 miljoen
- Op 15 mei 2013 heeft de raad besloten over de vorming van een reserve voor de middelen AWBZ-begeleiding van € 1,2 miljoen. Aan deze reserve zal zowel in 2013 als in 2014 € 0,6 miljoen worden onttrokken

Zie verder voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 3.7 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Per 1 januari 2015 wordt de AWBZ begeleiding en verzorging overgeheveld naar de gemeenten en zullen er flinke bezuinigingen plaatsvinden op de Hulp bij huishouden en de hulpmiddelen. Deze ontwikkelingen hebben een ingrijpende wijziging van het Amsterdamse zorgstelsel tot gevolg met nog onduidelijke gevolgen voor de Wmo.

In het overzicht hieronder van de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de begroting 2014 wordt uitgegaan van de huidige Wmo- producten en onveranderde omstandigheden.

- Bij de Hulp bij het huishouden zijn geen mutaties in de meerjarenbegroting verwerkt, gezien bovenstaande ontwikkelingen
- De verstrekkingen in het Aanvullend Openbaar Vervoer zijn meerjarig geïndexeerd met 3% NEA-index bij een gelijkblijvende vraag. De AOV eigen bijdragen zijn conform de verwachte stijging van het OV-tarief van 3% meerjarig geïndexeerd
- In de meerjarenbegroting van de Woonvoorzieningen is rekening gehouden met een stabiele vraag. Op de woonruimteaanpassingen en roerende woonvoorzieningen is een jaarlijkse CPI van 2,5% toegepast
- Bij de vervoersvoorzieningen is voor de meerjarenraming 2015-2017 uitgegaan van een contractuele CPI indexering van 2,5%, bij een nagenoeg stabiele vraag
- Het budget van de Wmo indicatiestellingen is geïndexeerd met 1,5% in de meerjarenbegroting
- De begroting Wmo overige en apparaatskosten is in de jaren 2015-2017 onveranderd
- De pilot Zichtbare Schakel: de wijkverpleegkundige voor een gezonde buurt loopt tot en met het jaar 2014 en gaat daarna over naar de Zorgverzekeraars. Dat leidt tot een verlaging van € 1,4 miljoen vanaf de begroting 2015
- Vanaf 2015 zal het Rijk naar verwachting geen middelen beschikbaar stellen voor de invoering van de AWBZ begeleiding. Dit resulteert in een verlaging van € 1,4 miljoen

3.1.4 Investerings

Voor doelstelling 3.1 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

3.1.5 Risico's

Risico overkomst AWBZ

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte II zijn omvangrijke decentralisaties aangekondigd. Niet alleen in de AWBZ begeleiding en verzorging, maar ook op het gebied van jeugd en van participatie. Naast de decentralisaties zijn er nog andere bezuinigingsmaatregelen. De korting van 40% op het budget voor hulp bij huishouden zorgt ervoor dat deze individuele voorziening drastisch zullen worden herijkt. Daarnaast zijn er bezuinigingen op de hulpmiddelen i.v.m. verplicht hergebruik. In 2013 zijn de cliënten met Zorgzwaartepakketten (zzp) 1-2 overgekomen naar de gemeenten die hiervoor deels gecompenseerd zijn. In de jaren daarop volgen de zzp-3 en 4. Voor deze nieuwe taken is vanaf 2014 nog geen compensatiebudget beschikbaar gesteld door het Rijk. Er verandert veel in de zorg, maar ook binnen aanpalende terreinen als forensische wet- en regelgeving (reductie van penitentiaire plekken). Welke gevolgen deze veranderingen precies hebben binnen het publieke domein en de zorg en ondersteuning is nog onzeker, maar dat er gevolgen zijn is zeker.

Als we de collectieve middelen uit de Wmo en de AWBZ, voor begeleiding, verzorging, huishoudelijke hulp en woon- en vervoervoorzieningen bij elkaar optellen, bedragen die in Amsterdam nu ongeveer € 365 miljoen per jaar. De impact van de rijksplannen is nog niet uitgekristalliseerd en het parlement heeft er nog niet haar goedkeuring aan gehecht. Er kan dus nog veel wijzigen. Daarnaast wordt er wordt nog gewerkt aan een verdeelmodel voor de verdeling van AWBZ/Wmo budgetten tussen gemeenten. In opdracht van de G4 wordt een systematiek ontwikkeld waarmee de G4 meer grip en inzicht kan krijgen op het te ontwikkelen verdeelmodel AWBZ/Wmo.

In dit jaarplan is het risicobedrag op PM gesteld. Een eerste eigen inschatting is dat er per 2015 nog € 241 miljoen beschikbaar is. Er zal fors bezuinigd moeten worden. De zorg en ondersteuning aan burgers kan niet meer op de oude wijze worden voortgezet. Er is een nieuwe manier van werken nodig, een nieuw zorgstelsel met een andere visie op de verantwoordelijkheid van burgers voor het oplossen van hun eigen problemen rond zorg en ondersteuning.

3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg

3.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017	
1. Aantal cliënten met een integraal traject rond wonen, zorg, inkomen en dagbesteding 1)	3.966 cliënten (31-12-2011)	1-1-2011	3.966+ nieuwe instroom	3.966+ nieuwe instroom	3.966+ nieuwe instroom	3.966+ nieuwe instroom	3.966+ nieuwe instroom
2. Aantal huysuitzettingen (preventie)	1064, is -36% ten opzichte van 2005 (31-12-2010)	1-1-2005	-54%	-60%	-60%	-60%	-60%

Aantal cliënten met een integraal traject rond wonen, zorg, inkomen en dagbesteding

- Voorzetting van de ketenaanpak rond dak- en thuislozen waarbij alle dak- en thuislozen bekend zijn bij de gemeente, een traject krijgen met een aanbod op de relevante levensgebieden en waarbij de voortgang wordt gemonitord wordt
- Beheersen van de instroom in de maatschappelijke opvang
- Bevorderen van de uitstroom uit de maatschappelijke opvang

Aantal huysuitzettingen (preventie)

- Continuering van de Vroeg Er op Af-aanpak waarbij mensen die (huur-, nuts en ziektekostenpolis) schulden niet betalen, bijtijds worden gesignaleerd en op de persoon gericht hulpaanbod krijgen

3.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

In 2014 zal de herijking MO verder vormgegeven worden op basis van de volgende speerpunten.

Beheersen van de instroom in de maatschappelijke opvang

De toegang tot de MO voor cliënten aanscherpen die niet van straat komen, maar uit een instelling (GGZ, detentiecliënten direct na toelating tot de MO een traject aanbieden ongeacht de plaats waar ze verblijven.

Bevorderen van uitstroom uit de maatschappelijke opvang

Hiertoe worden de volgende acties uitgevoerd:

- alle cliënten in de MO herhaaldelijk screenen op basis van zelfredzaamheidsmonitor
- instellingen financieren op basis van bevorderen zelfredzaamheid en uitstroom
- levering woningen versnellen
- realiseren sobere huisvesting als aanvulling op bestaande woningaanbod

Dit gebeurt tegen de achtergrond van een afnemend budget. Voorzieningen die minder noodzakelijk zijn worden afgebouwd en activiteiten die niet tot de kerntaken van de MO behoren worden niet meer gefinancierd. Met het vrijkomend budget worden voorzieningen gefinancierd die bijdragen aan versterken van zelfredzaamheid en uitstroom: begeleid wonen en sobere huisvesting.

Aantal huysuitzettingen (preventie)

In 2014 verwachten wij 639 minder huysuitzettingen dan in peiljaar 2005 (1064) door een versterkt preventiebeleid gericht op het voorkomen van huysuitzettingen.

3.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	69,8	72,9	63,6	62,5	60,0	60,0	60,0
Baten	0,4	0,8	1,6	1,0	1,0	1,0	1,0
Saldo van baten en lasten	69,4-	72,1-	62,0-	61,5-	59,0-	59,0-	59,0-
Dotaties aan reserves	5,1	-	1,8	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1,0	1,3	4,7	2,1	1,1	0,1	0,1
Mutaties reserves	4,1-	1,3	2,9	2,1	1,1	0,1	0,1
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	73,5-	70,8-	59,1-	59,4-	57,9-	58,9-	58,9-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 59,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 62,5 miljoen en de baten op € 1,0 miljoen. Reservedotaties zijn niet geraamd, onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 2,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten beschreven.

Lasten

- € 58,5 miljoen lasten voor Maatschappelijke opvang. De beschikbare middelen bestaan uit subsidies voor de productgroepen Wonen, Preventie, Ambulante begeleiding, Inloopvoorzieningen, Zorgtoeleiding en Sociaal netwerk
- Apparaatskosten Zorg van € 3,3 miljoen. Dit betreft de apparaatskosten voor de uitvoering van de activiteiten in het programma Zorg
- € 0,8 miljoen lasten voor Boedelbeheer. De lasten betreffen de kosten voor werkzaamheden van boedelbeheer.

Baten

- € 0,2 miljoen baten voor Maatschappelijke opvang uit huuropbrengsten van een door de gemeente gerealiseerde opvangvoorziening aan het R. Kochplantsoen
- Boedelbeheer € 0,8 miljoen baten.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 3.7 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

In de jaren 2015-2017 dalen de lasten wegens het wegvallen van de incidentele prioriteit voor prostitutiebeleid in 2014.

3.2.4 Investerings

In 2011 is een pand aan het R. Kochplantsoen aangekocht. In 2013 is na een aanbesteding een verbouwoopdracht gegeven om het pand geschikt te maken voor een project begeleid wonen voor daklozen. In 2014 leidt dit tot een extra kapitaallast van € 0,2 miljoen. Hier staat een huuropbrengst tegenover van € 0,2 miljoen per jaar.

3.2.5 Risico's

- Nieuwe instroom van cliënten, bijvoorbeeld door een verslechterende sociaal- economische situatie
- Een toename van het aantal niet-rechthebbenden in algemene zin (bijvoorbeeld vluchtelingen), daarbij komende regelgeving, al of niet op basis van jurisprudentie, aangaande taken van lokale overheden

- Politieke, juridische en financiële consequenties als ketenpartners niet vrijwillig willen meewerken aan de ombuigingen
- De samenloop van bezuinigingen op een aantal terreinen waardoor flankerende voorzieningen voor cliënten die meer zelfstandig willen gaan wonen, niet geleverd kunnen worden
- Aanvullende taakstellingen als gevolg van bezuinigen in andere portefeuilles m.n. de re-integratiemiddelen en welzijnsmiddelen
- Onvoldoende aanbod van geschikte woningen door woningcorporaties, waardoor de uitstroom kan stagneren.

3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen

3.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal 18+ cliënten dat via het Amsterdamse Coördinatiepunt Mensenhandel 24 uur per dag hulp krijgt binnen een integrale ketenaanpak	100	1 jan 2010	100 cliënten	100 cliënten	100 cliënten	100 cliënten	100 cliënten

Slachtoffers van mensenhandel krijgen via het Amsterdams Coördinatiepunt Mensenhandel (ACM) 24 uur per dag hulp binnen een integrale ketenaanpak. De Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) realiseert de doelstelling; de Dienst Wonen Zorg en Samenleven (DWZS) verantwoordt de financiën.

3.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

Aantal cliënten dat via het Amsterdamse Coördinatiepunt Mensenhandel 24 uur per dag hulp krijgt binnen een integrale ketenaanpak

Amsterdam biedt slachtoffers van mensenhandel zorg, hulpverlening en veilige opvang. Sinds 2007 worden door het Amsterdams Coördinatiepunt Mensenhandel (ACM) slachtoffers van mensenhandel van 18 jaar en ouder opgevangen. Daarnaast biedt het ACM aan circa vijftig cliënten buiten de opvang ambulante begeleiding. Amsterdam subsidieert instellingen die slachtoffers van mensenhandel onder de 18 jaar opgevangen.

3.3.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-	-	0,8-	0,8-	0,8-	0,8-	0,8-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	-	-	0,8-	0,8-	0,8-	0,8-	0,8-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 0,8 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 0,8 miljoen, er zijn geen baten en geen dotaties/onttrekkingen aan reserves.

Lasten

- € 0,6 miljoen lasten voor een periodieke subsidie aan HVO-Querido voor opvang en begeleiding slachtoffers mensenhandel
- € 0,2 miljoen voor de opvang van 18- slachtoffers bij Spirit, de uitvoering van een preventieprogramma in het ACM bij Equator en juridische ondersteuning aan slachtoffers in het ACM.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 1.6 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

3.3.4 Investeringsen

Voor doelstelling 1.2 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

3.3.5 Risico's

Een stagnatie in de doorstroom van slachtoffers mensenhandel door het ontbreken van adequate opvang in het land (na de crisisopvang in het ACM gaan slachtoffers naar vervolgoopvang in Nederland), kan er toe leiden dat de doelstelling niet gerealiseerd wordt.

3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld

3.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Alle functies van het Steunpunt Huiselijk Geweld Amsterdam zijn operationeel: a. expertisecentrum b. frontoffice c. netwerkfunctie d. preventie- en voorlichtingsfunctie e. registratiefunctie	Functies 1 t/m 5	1 jan 2013	1-5	1-5	Houdt in huidige vorm op te bestaan		
2. Op iedere beslissing over huisverbod (wel of niet opgelegd) volgt toetsing en in 80% een zorgtraject.	407 beslissing-en, waarvan 267 opgelegde huisverboden	1 jan 2013	Minimaal 400, waarvan 320 zorg-trajecten	Minimaal 400, waarvan 320 zorg-trajecten	Minimaal 400, waarvan 320 zorg-trajecten	Minimaal 400, waarvan 320 zorg-trajecten	Minimaal 400, waarvan 320 zorg-trajecten

- Alle functies van het Steunpunt Huiselijk Geweld Amsterdam zijn operationeel
- Op iedere beslissing over huisverbod volgt een toetsing en in 80% een zorgtraject
- Vermindering aantal opvangplaatsen Blijf Groep en verbeteren kwaliteit door nieuwe opvang
- Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is operationeel in 2015
- Doelstellingen voor 2015 e.v. zijn vastgelegd in een regiovisie.

3.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

In de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is een omwenteling gaande als gevolg van veranderend rijksbeleid en nieuwe wetgeving. Een regiovisie (te ontwikkelen in 2013-2014) gaat de grondslag vormen voor nog te bepalen doelstellingen. Er komt een samenvoeging van het Steunpunt Huiselijk Geweld en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en er vindt een herverdeling van de rijksmiddelen over de centrumgemeenten plaats. Deze wijzigingen moeten per 2015 ingaan.

De visie is gericht op het bereiken van een duurzaam veilige situatie. Dat willen we bereiken door het versterken van preventie, gebruik te maken van eigen kracht en het sociale netwerk en het benutten van lokale hulpstructuren, meer ambulante hulpverlening en tijdelijk huisverbod, behoud van sociale context en verminderen van de opvangvraag (onder gelijktijdige kwaliteitsverbetering van die opvang, i.c. het Oranje Huis). 2014 wordt een overgangsjaar, waarin wel de operationele doelstellingen gehandhaafd blijven.

De doelstelling om het aantal tijdelijk huisverboden omhoog te brengen blijft ongewijzigd. Knelpunt is de tijd die het politie kost om een huisverbod op te leggen. Om die reden is het proces in 2013 opnieuw ingericht, met als doel het tijdsbeslag van de politie-inzet te verlagen en de effectiviteit te verhogen.

3.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	-	-	11,4	11,3	12,0	11,0	11,0
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-	-	11,4-	11,3-	12,0-	11,0-	11,0-
Dotaties aan reserves	0,1	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	0,4	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,1-	-	0,4	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	0,1-	-	11,0-	11,3-	12,0-	11,0-	11,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 11,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 11,3 miljoen. Er zijn geen baten en dotaties/onttrekkingen aan reserves.

Lasten

- € 7,0 miljoen wordt uitgegeven aan een periodieke subsidie voor de Blijf Groep en is bedoeld voor opvang van vrouwen bij huiselijk geweld
- € 4,3 miljoen voor de overige activiteiten, zoals uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod en het Steunpunt Huiselijk Geweld Amsterdam.

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 1.6 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

De belangrijkste mutatie in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 is de realisatie in 2015 van het Oranjehuis waarin alle opvang van slachtoffers van huiselijk geweld bijeen wordt gebracht. Hiervoor is een reserve gevormd van € 1 miljoen. Omdat de geplande uitgaven en onttrekking aan de reserve gelijktijdig plaatsvinden, is dit neutraal voor de algemene middelen.

3.4.4 Investerings

Voor doelstelling 3.4 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

3.4.5 Risico's

- De omvang van het aantal opgelegde huisverboden kan wisselen, afhankelijk van de mate waarin de politie het instrument inzet. Omdat de gevraagde tijdsinvestering bij politie bij herhaling een knelpunt is gebleken, wordt het proces opnieuw ingericht en onderzocht of meer inzet vooraf van de hulpverlening mogelijk is. Dit zou voor de gemeente een kostenverhogend effect kunnen hebben
- Afbouw van opvangvoorzieningen ten gunste van ambulante hulpverlening kan leiden tot langere wachtlijsten en frictiekosten tot gevolg hebben
- Verbetering kwaliteit opvang (i.c. Oranje Huis, per 2016): er is een reserve aangelegd van € 1,0 miljoen voor het dekken van de stichtingskosten, bij financiële tegenvallers kan de reserve ontoereikend zijn
- Er zijn op weg naar 2015 nog veel onzekerheden, zowel financieel omdat de herverdeling van rijksmiddelen nog niet is bekend, als organisatorisch. Vorming van het nieuwe AMHK (Advies- en Meldpunt Huiselijke geweld en Kindermishandeling) kan verder tot frictiekosten en/of tot nieuwe investeringkosten leiden

3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg

3.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Percentage aangemelde cliënten dat binnen twee weken in behandeling zijn genomen door Vangnet Jeugd	85%	2009	100%	100%	100%	100%	100%

Met name voor kinderen is snelheid in handelen van belang. De afdeling Vangnet Jeugd is ondertussen samengevoegd met Vangnet (volwassenen) tot één afdeling; Vangnet GGD. De processen en werkwijzen zijn reeds aangepast en blijven in ontwikkeling met als doel de nodige handelsnelheid te bereiken en te behouden.

3.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

Hieronder vallen de volgende activiteiten:

- Steunpunt Seksueel Geweld
- Vangnet: onder meer zware veldregie, veldregie jeugd, nazorg detentie, Top 600, crisisdienst, uitvoering van psychiatrische screening bij zwerfjongeren
- Geïntegreerde Voorzieningen: onder meer methadonverstrekking en methadonbus

3.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	50,6	48,5	48,2	46,7	43,8	43,2	42,8
Baten	33,8	32,7	33,0	32,7	32,7	32,7	32,7
Saldo van baten en lasten	16,8-	15,8-	15,2-	14,0-	11,1-	10,5-	10,1-
Dotaties aan reserves	1,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Onttrekkingen aan reserves	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	0,6	0,3
Mutaties reserves	0,2-	1,1	1,1	1,0	1,0	0,3	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	17,0-	14,7-	14,1-	13,0-	10,1-	10,2-	10,1-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 13 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 46,7 miljoen en de baten op € 32,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,3 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 1,3 miljoen. Navolgend zijn de belangrijkste budgetten opgesomd. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd:

Lasten

- € 3,2 miljoen voor Gemeenschappelijke regeling geneeskundige hulp bij rampen
- € 2,0 miljoen voor Spoedeisende medische hulp
- € 21,9 miljoen voor Openbare geestelijke gezondheidszorg
- € 6,0 miljoen voor Milieu & Gezondheid
- € 7,3 miljoen voor Algemene gezondheidszorg
- € 1,5 miljoen voor Team Rampen, Uitvaarten en Pension (TRUP)
- € 4,9 miljoen voor kosten voor boventallige medewerkers en voormalig personeel, kosten voor bij Thuiszorg organisaties gedetacheerde ex-JGZ medewerkers, kosten voor WW en Wachtgeld, Exploitatie van verhuurde lokaliteiten en de kosten van leegstand, kosten voor de bedrijfsvoering en huisvesting van de gemeenschappelijke regeling GR OGZ Amstelland en Friciekosten Arbo

Baten

- € 3,0 miljoen voor Gemeenschappelijke regeling geneeskundige hulp bij rampen
- € 1,7 miljoen voor Spoedeisende medische hulp
- € 11,9 miljoen voor Openbare geestelijke gezondheidszorg
- € 4,7 miljoen voor Milieu & Gezondheid
- € 7,1 miljoen voor Algemene gezondheidszorg
- € 0,8 miljoen voor Team Rampen, Uitvaarten en Pension (TRUP)
- € 3,5 miljoen voor Overige activiteiten doelstelling 3.5

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor toelichting van de reserves [paragraaf 3.7 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

- Lagere lasten van € 0,1 miljoen door verwerking van 1 stad 1 opgave Maatregel Handhaving
- Correctie incidentele posten 2014, waardoor er vanaf 2015 lagere lasten zijn van € 2,3 miljoen.

3.5.4 Investerings

De investeringen voor de doelstelling 3.5 over de jaren 2015 en verder betreffen medische apparatuur zijn opgenomen onder het volnummer 9600123 als onderdeel van [doelstelling 15.0 programma Algemene dekkingsmiddelen](#).

3.5.5 Risico's

Spoedeisende Medische Hulp

De ambulancedienst is per 1-1-2012 uitgeplaatst. In 2011 zijn de productieafspraken niet gerealiseerd. Conform de nieuwe subsidievoorwaarden van de Nederlandse Zorg Autoriteit dient deze lagere productie de jaren daarna (2011 tot en met 2014, afrekening in 2015) gecompenseerd te worden. Dit zal dan moeten gebeuren door AA (overnemende partij). Op dit moment is niet zeker of deze dit ook daadwerkelijk realiseert. Dit zou kunnen betekenen dat de gemeente Amsterdam in 2014 maximaal € 325.000 dient na te betalen. Naar verwachting bedraagt het uiteindelijke risico circa 60%.

Nominale percentages en tariefbepaling: Binnen deze doelstelling worden ook producten binnen de openbare gezondheidszorg afgenomen door externe partijen. De afname vindt plaats op basis van tarieven. De tarieven worden bepaald aan de hand van de door de gemeente afgegeven percentages voor de nominale ontwikkeling (personeel en materieel). Gedurende twee jaar wordt de 'nullijn' gehanteerd. Wat betekent dat de nominale percentages niet doorgevoerd mogen worden in de begroting, terwijl de kosten van personeel en materieel wel (kunnen) toenemen. Met de nullijn zijn de nominale percentages niet afgegeven, terwijl deze voor de tariefbepaling naar externen toe wel belangrijk is. Het risico is dat de tariefbepaling nu op onjuiste of verkeerde percentages gaat plaatsvinden waardoor externen juist te veel of te weinig in rekening wordt gebracht.

3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht heeft. Jongeren nemen daarbij een prominente plaats in

3.6.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Meer aandacht voor bewegen en gezondheid voor jong, oud en gehandicapt. Aantal basisscholen waar Jump-in wordt toegepast	60 (2009)	70	70	70	70	
2. Aantal deelnemende scholen aan <i>De Gezonde School en Genotmiddelen</i> (Voortgezet onderwijs)	40 (07/08)	52	52	52	52	52
3. Aantal VMBO scholen waar Topscore DOiT wordt toegepast	11 (2010/2011)	11	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Nog te bepalen
4. Aantal kinderen dat meedoet in JOGG in Stadsdeel Nieuw-West	2.500 (2010/2011)	2.882	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Nog te bepalen
5. Percentage kindercentra en gastouderbureaus dat door de inspectie van de GGD jaarlijks is geïnspecteerd	100% (2009)	100%	100%	100%	100%	100%

Doelstelling 3 en 4 worden ingevuld via de Amsterdamse aanpak Gezond Gewicht. Streefcijfers worden daarin vastgesteld.

3.6.2 Wat gaan we ervoor doen?

In 2013 intensificeert de gemeente het stedelijke beleid met betrekking tot de integrale aanpak van overgewicht. Het programma sluit aan bij en realiseert uitgangspunten en prioriteiten zoals vastgelegd in het Sportplan, de nota Preventief Verbinden en het Wmo-beleidsplan. In de sporen Zorg, School en Gebied worden alle sectoren betrokken bij de aanpak die zich richt op de zwaarste scholen, focuswijken met de hoogste percentages overgewicht en op jeugd van 0-12 jaar. Een groot deel van de intensivering wordt gerealiseerd vanuit bestaande middelen en capaciteit.

Hieronder een overzicht van de concrete acties voor 2014.

Uitrol van de gebiedsaanpak

In juli 2011 startte de eerste Amsterdamse JOGG wijk in de Staalmanpark/ Delflandpleinbuurt in Slotervaart. De resultaten en *lessons learned* van de evaluatie van 2013, worden geborgd in de gebiedsgerichte aanpak van het programma AAGG in de focusgebieden in Noord, Nieuw-West, West, Oost en Zuidoost.

Implementatie van een sluitende zorgketen

In 2013 hebben alle zorgpartners in Amsterdam een convenant ondertekend. Doel is het realiseren van een sluitende zorgketen conform de richtlijnen van de Zorgstandaard Obesitas van het Partnerschap Overgewicht Nederland (PON 2010). In 2014 wordt dit convenant geïmplementeerd in de vijf focusgebieden in Noord, Nieuw-West, West, Oost en Zuidoost.

Versterken van het aanbod

Met name voor de kinderen met overgewicht en milde obesitas is er momenteel vrijwel géén evidence based programma en ondersteuningsaanbod beschikbaar. Zowel voor de doorverwijzing na signalering (door JGZ of huisarts) als het terugverwijzen na screening en behandeling door kinderartsen is er een lacune. Het streven is om in 2014 de jeugdpreventiewijzer van Amsterdam gevuld te hebben met meer effectieve, beschikbare en

betaalde (zorg)programma's. De jeugd preventiewijzer geeft inzicht in de bestaande (effectieve) programma's.

Verbeterslag en uitbreiding JUMP-in

Doel is dat de 152 scholen die nu zwaarder zijn dan het landelijk gemiddelde vanaf 2013/2014 allemaal gaan meedoen aan JUMP-in, een multi-level methodiek gericht op meer bewegen en een gezond voedingspatroon van basisschoolkinderen. Voor schooljaar 2013/ 2014 is het streven om in elk geval de top 25 zwaarste scholen aan de bestaande 70 Jump-in scholen toe te voegen.

Kennis en Kunde vergroten en verbeteren: trainingen, toolkit en helpdesk

Om de ambities van de AAGG te kunnen realiseren zijn Eigen Kracht en Krachtige Uitvoering belangrijke pijlers. Doelen daarbij zijn excellente professionals en het versterken van de kennis en kunde van alle Amsterdamse betrokkenen.

De prioriteit wordt in 2014 gelegd bij het trainen van:

1. JGZ medewerkers en eerstelijns professionals in de focuswijken
2. Medewerkers (voor)scholen
3. Sportmedewerkers (zoals combinatiefunctionarissen, instructeurs en buurtcoaches)
4. Train de trainers: cursus voor 0^e lijn, over (a) gezonde leefstijl voor kinderen (voeding, sport en bewegen) en de rol van opvoeding, (b) de oorzaken van en oplossingsrichtingen voor het probleem overgewicht/obesitas, en; (c) signaleren, aanspreken/bespreekbaar maken en adequaat doorverwijzen

3.6.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	118,9	120,6	121,2	120,9	119,1	119,0	119,0
Baten	109,0	110,2	110,7	110,0	110,0	110,0	110,0
Saldo van baten en lasten	9,9-	10,4-	10,5-	10,9-	9,1-	9,0-	9,0-
Dotaties aan reserves	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Onttrekkingen aan reserves	0,4	0,4	0,7	0,7	0,2	0,1	0,1
Mutaties reserves	0,3	0,3	0,6	0,6	0,1	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	9,6-	10,1-	9,9-	10,3-	9,0-	9,0-	9,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 10,9 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 120,9 miljoen en de baten op € 110 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,7 miljoen. Hieronder zijn de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 45,1 miljoen voor Infectieziekten
- € 9,4 miljoen voor Onderzoek gezondheidsbevordering en -beleid
- € 66,4 miljoen voor Jeugdgezondheidszorg , inclusief incidentele bijdrage voor Gezonde Jeugd en Jump-in.

Baten

- € 41,8 miljoen voor Infectieziekten
- € 4,5 miljoen voor onderzoek gezondheidsbevordering en -beleid
- € 63,8 miljoen voor Jeugdgezondheidszorg

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 3.7 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Correctie incidentele posten 2014, waardoor er vanaf 2015 lagere lasten zijn van € 0,3 miljoen.

Toelichting mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

3.6.4 Investeringsen

De investeringen voor de doelstelling 3.6 over de jaren 2015 en verder betreffen medische apparatuur zijn opgenomen onder het volgnummer 9600123 als onderdeel van **doelstelling 15.0 programma Algemene dekkingsmiddelen**.

3.6.5 Risico's

Voor doelstelling 3.6 zijn geen risico's gemeld.

3.7 Reserves en Voorzieningen

3.7.1 Reserves

3. Programma Zorg

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
stel	stel	ling	stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
			ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
			2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
			<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
1	3.1	WMO egalisereserve	12,1	11,1	-	1,7	9,4	6,6	2,8	(2,1)
2	3.1	Invoeringskosten AWBZ	-	0,6	-	0,6	-	-	-	-
3	3.1	Frictiekosten AWBZ	-	9,2	-	-	9,2	9,2	9,2	9,2
4	3.2	Reserve voorzieningen begeleid wonen	2,0	1,0	-	1,0	-	-	-	-
5	3.2	Reserve Oranjehuis	1,0	1,0	-	-	1,0	-	-	-
6	3.2	Opvang (MO)	1,5	-	-	-	-	-	-	-
7	3.2	Reserve De Ruijsdael	2,0	1,0	-	1,0	-	2,0	1,0	-
8	3.2	Reserve Nazorg Detentie	0,7	-	-	-	-	-	-	-
9	3.2	Kochplantsoen	2,0	3,3	-	0,1	3,2	3,1	3,0	2,9
10	3.2	Homeless Worldcup	-	-	-	-	-	-	-	-
11	3.4	Reserve Geweld achter de Voordeur	0,4	-	-	-	-	-	-	-
12	3.5	Research en Development	3,4	2,3	0,3	1,3	1,3	0,3	-	-
13	3.6	Sociale competentietrainingen Taakspel	0,1	-	-	-	-	-	-	-
14	3.6	Friends	0,0	-	-	-	-	-	-	-
15	3.6	kosten (GGD)	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
16	3.6	Reserve Sport Jeugd (GGD)	0,1	-	-	-	-	-	-	-
17	3.6	Reserve Stille Dilemma's	0,2	0,1	-	0,1	-	-	-	-
18	3.6	Gezond in de Stad 4-12jr	1,0	0,7	-	0,6	0,1	-	-	-
Totaal reserves			26,61	30,38	0,36	6,37	24,37	19,42	15,19	10,18

Afgewikkelde reserves

Nr. 12 Research en Development

In 2001 is door de gemeenteraad besloten dat de GGD bij een positief resultaat bij B taken gelden mag toevoegen aan de bestemmingsreserve RenD. Alle middelen zijn belegd in lopende projecten.

Nr. 17 Bestemmingsreserve Omvangrijke en niet jaarlijks terugkerende kosten

Het Streeklaboratorium wil een BSL3 (Bio safety level 3) laboratorium inrichten om aan de veiligheidseisen te blijven voldoen die aan bepaalde werkzaamheden gesteld worden. Continuïteit van diagnostiek is onmisbaar voor de klantenbinding. Om deze continuïteit te waarborgen gedurende toekomstige verbouwingen kan een frictieruimte nodig zijn of moet diagnostiek uitbesteed worden. De extra kosten kunnen afgedekt worden met deze reserve. Het betreft hier geen geld gefinancierd door de gemeente Amsterdam. Deze voorziening is/wordt gevormd vanuit een B taak.

Nr. 18 Gezond in de stad 4-12 jaar

Het programma Gezond in de Stad, een decentralisatie-uitkering van het Rijk, is vanaf 2010 opgezet voor vijf jaar. De uitgaven zijn niet lineair gepland. Jump-in is een multi-level interventie gericht op bewegingsstimulering en preventie overgewicht bij kinderen. De primaire doelgroep zijn kinderen (4-12 jaar) in sociale en economische achterstandswijken. De complexiteit van beweeggedrag vraagt een meer-sporen aanpak met componenten op het terrein van onderwijs, sport, zorg en beleid. De implementatie vindt dan ook plaats in nauwe samenwerking met het stadsdeel, sportverenigingen, JGZ, Schoolbegeleidingsdienst en diëtisten van de Amsterdam Thuiszorg Cordaan. De programmaonderdelen zijn: 1) Leerlingvolgsysteem, 2) Schoolsport, 3) De Klas Beweegt, 4) Bewegen doe je ZO!, 5) Ouderverlichting, 6) Club Extra, motorische remedial teaching (MRT) en extra zorg. JUMP-in is in 2008 door het Centrum Gezond Leven gecertificeerd als een (in theorie) effectieve jeugdinterventie. De reserves nr. 11, 13, 14, en 15 worden reeds in 2013 volledig afgewikkeld.

Gehandhaafde reserves

Nr. 3 Wmo egalisereserve

Doel van de reserve is het opvangen van fluctuaties in de open einderegelingen binnen de Wmo.

Nr. 5 Reserve voorzieningen begeleid wonen

De reserve is gevormd als vervolg op een raadsnotie ter realisatie van kleinschalige opvangvoorzieningen voor begeleid wonen in de maatschappelijke opvang.

Nr. 6 Reserve Nazorg Detentie

De reserve is afkomstig uit rijksmiddelen voor nazorg detentie en beschikbaar tot en met 2013.

Nr. 7 Reserve Investerings Maatschappelijke Opvang (MO)

Deze reserve is bestemd voor de realisatie van een daklozenopvang aan het R. Kochplantsoen. De looptijd van het Fonds Investerings is verlengd met twee jaar tot en met 2014.

Nr. 8 Reserve De Ruijsdael

Bij besluit van 2 november 2010 is een reserve gevormd om de risico's te dekken inzake de exploitatie van een tijdelijke woonvoorziening voor dak- en thuislozen De Ruijsdael. De exploitatie loopt tot en met 2014.

Nr. 9 Reserve Oranjehuis

De reserve is bestemd voor een te realiseren vervangende opvangvoorziening van slachtoffers van huiselijk geweld.

Nr. 10 Egalisereserve kapitaallasten R. Kochplantsoen

Een egalisereserve is gevormd ter dekking van de aanschafkosten en de verbouwkosten in 2012 van een pand aan het R. Kochplantsoen. De reserve valt vrij naar rato van de afschrijvingen op het aangekochte pand. Het pand heeft een bestemming als opvangvoorziening maatschappelijke opvang.

Nr. 16 Bestemmingsreserve Stille Dilemma's

In de jaarrekening 2012 is een bedrag van € 150.000 als bestemmingsreserve opgenomen. Dit zal in 2013 en 2014 voor respectievelijk € 100.000 en € 50.000 besteed worden.

Nieuwe reserves

Nr. 1 Invoeringskosten AWBZ

Deze reserve is gevormd op grond van het door de raad aangenomen beslispunt bij de jaarrekening 2012. Het betreft de resterende middelen 2012 voor de invoering van de AWBZ decentralisatie.

Nr. 2 Frictiekosten AWBZ.

Deze reserve is gevormd op grond van het door de raad aangenomen beslispunt bij de jaarrekening 2012 en is bestemd ter dekking van de financiële risico's van decentralisatie van de AWBZ.

Nr. 4 Homeless Worldcup

Deze reserve is gevormd op grond van het door de raad aangenomen beslispunt bij de jaarrekening 2012 voor de organisatie van een voetbal toernooi voor dak- en thuislozen. Deze reserve zal in 2013 worden besteed.

3.7.2 Voorzieningen

3. Programma Zorg

Nr	Voorziening	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
		stand ultimo 2012	stand ultimo 2013	dotatie 2014 +	onttrekking 2014 -/-	stand ultimo 2014	stand ultimo 2015	stand ultimo 2016	stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Friciekosten Uitplaatsing Ambulancedienst	1,8	1,6	-	0,3	1,3	1,3	1,3	1,3
2	Voorziening Verhuiskostenvergoeding WMO	7,5	7,5	-	-	7,5	7,5	7,5	7,5
3	Groot onderhoud huisvesting (GGD)	2,1	2,4	0,9	0,6	2,6	2,9	3,2	3,4
4	Verzorgingshuizen ouden van dagen	0,3	0,3	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
5	BIMZ	1,1	1,1	-	-	1,1	1,1	1,1	1,1
6	Afbouwkosten VZA	0,3	0,3	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
7	Amsterdamse Gezondheidsmonitor	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	-
8	Legaat BMHK	0,0	0,0	-	-	0,0	-	-	-
9	Voorziening Egalisatiefonds JGZ Decentralisat	0,8	0,8	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8
Totaal voorzieningen		13,92	13,92	0,94	0,93	13,94	14,25	14,42	14,61

Er zijn geen af te wikkelen of nieuwe voorzieningen voor programma Zorg.

Gehandhaafde voorzieningen

Nr. 1 Friciekosten Ambulancedienst en Zorgmeldkamer

Het uitplaatsen van de Ambulancedienst en zorgmeldkamer bracht frictie- en ontvlechtingkosten met zich mee. De werkelijk verwachte kosten die ten laste komen van de gemeente Amsterdam bedroegen bij het opstellen van de jaarrekening 2011 € 2.719.000. Vooralsnog worden geen grote afwijkingen verwacht. Op dit moment is niet exact aan te geven wanneer welke uitgaven plaatsvinden.

Nr. 2 Voorziening Verhuiskostenvergoeding Wmo

Op de openstaande verplichtingen Verhuiskostenvergoedingen uit oude jaren is in 2012 een voorziening gevormd van € 7,5 miljoen. Dit zijn meerjarige verplichtingen over de jaren 2009 – 2012 waarvan het tijdstip van opeisbaarheid onzeker is. WZS zal de ontwikkelingen in de verstrekkingen blijvend monitoren.

Nr. 3 Legaat BMHK

Het doel van dit legaat is bevordering van de opkomst aantal vrouwen na oproep voor bevolkingsonderzoek BMHK. Elk jaar wordt er een klein bedrag besteed aan opkomstbevorderende activiteiten voor het bevolkingsonderzoek naar Borst- en Baarmoederhalskanker.

Nr. 4 Amsterdamse Gezondheidsmonitor

Het doel van de voorziening is de bekostiging van de uitvoering in 2016 en 2017 van de Amsterdamse Gezondheidsmonitor. Deze monitor wordt eens in de vier jaar uitgevoerd. Teneinde de kosten gelijkmatig over de jaren te verdelen wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening toegevoegd. De werkelijke lasten worden aan deze voorziening onttrokken.

Nr. 5 Afbouwkosten AOV

De voorziening betreft een voorziening voor de afwikkeling oude jaren voor het aanvullend openbaar vervoer.

Nr. 6 Voorziening Ouden van Dagen

Met de rentevergoedingen worden maatschappelijke initiatieven voor ouderen gesubsidieerd.

Nr. 7 Egalisatie Jeugdgezondheidszorg

De voorbereidingen van de decentralisatie financiering JGZ naar de Stadsdelen is afgerond. Het vormen van een voorziening is noodzakelijk voor het afdekken van de bedrijfsvoeringsrisico's en om schommelingen van het jaarresultaat op te vangen.

Nr. 8 Voorziening Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijke Zorg (BIMZ)

Met de rentevergoedingen worden enkele maatschappelijke initiatieven gesubsidieerd.

Nr. 9 'Groot Onderhoud huisvesting (GGD)

Deze voorziening is gevormd om jaarlijks groot onderhoud aan de panden van de GGD te kunnen uitvoeren. Er wordt jaarlijks gedoteerd en onttrokken aan deze voorziening om de staat van de panden op niveau te kunnen houden.

4 Educatie, jeugd en diversiteit

Maatschappelijk effect

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Kerncijfers

Programma Educatie, Jeugd en Diversiteit (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
volledige schoolloopbaan op goede en	102,8	103,5	106,9	224,7	222,5	222,5	222,5
4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	46,2	51,5	50,7	54,5	51,7	52,4	52,3
4.3 kinderen, jongeren en ouders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	30,1	22,4	25,5	33,0	20,4	20,4	20,4
4.4 Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	8,1	6,7	6,6	5,8	5,0	5,0	5,0
4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	18,8	18,2	18,2	29,5	29,5	29,4	29,4
4.6 Kwaliteit van onderwijs en tegengaan uitval	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	206,0	202,3	207,9	347,5	329,1	329,7	329,6
Baten per doelstelling							
volledige schoolloopbaan op goede en	67,6	71,0	72,1	108,0	106,1	106,1	106,1
4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
4.3 kinderen, jongeren en ouders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	5,4	1,7	2,6	1,2	1,2	1,2	1,2
4.4 Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	-	-	-	-	-	-	-
4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	3,4	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4
4.6 Kwaliteit van onderwijs en tegengaan uitval	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	76,5	76,3	78,3	112,8	110,9	110,9	110,9
Resultaat voor reservemutaties	129,5-	126,0-	129,6-	234,7-	218,2-	218,8-	218,7-
Toevoegingen aan reserves	0,3	-	4,9	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,4	2,0	6,2	0,9	0,4	0,4	0,4
Totaal mutaties reserves	0,1	2,0	1,3	0,9	0,4	0,4	0,4
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	129,4-	124,0-	128,3-	233,8-	217,8-	218,4-	218,3-

Programmakkoordambities

- Kinderen en jongeren gaan naar goede, aantrekkelijke scholen met goede leraren
- Kinderen en jongeren krijgen passend onderwijs en passende zorg
- Jongeren behalen minimaal een start- of beroepskwalificatie
- Ouders zijn partners van de school en actief betrokken bij de schoolloopbaan van hun kind
- Jongeren lopen stage en krijgen loopbaanbegeleiding
- Taalachterstand bij jonge kinderen moet voorkomen worden
- Schooluitval wordt verder aangepakt; idealiter verlaat niemand de school zonder startkwalificatie
- Bevorderen gezamenlijk actief burgerschap
- Scholen worden gecontroleerd op hun verzuimbeleid en verzuimregistratie; leerlingen krijgen lik-op-stuk bij ongeoorloofd verzuim
- Versterking van de keten preventief jeugdbeleid, jeugdhulp en jeugdzorg. Amsterdam bereidt zich voor op de decentralisatie van de jeugdzorg en de invoering van de nieuwe wetgeving voor passend onderwijs
- Het jeugdbeleid wordt doelmatiger en efficiënter gemaakt. De nadruk ligt op preventie en een goede aansluiting tussen vrijwillige en gedwongen jeugdzorg. De afzonderlijke beleidsterreinen zwerfjongeren, risicojongeren, jongerenwerk nieuwe stijl en multiprobleemgezinnen worden geïntegreerd in een nieuwe aanpak. Hierdoor staat een

integrale benadering van de problemen in de domeinen gezin en onderwijs en in de buurt centraal, met als uitgangspunt het versterken van eigen kracht

Ontwikkelingen en beleidskaders

Rijkskaders en ontwikkelingen

- Het convenant 'Aanval op de Uitval' (2012-2015, Rijksoverheid/gemeenten/ROC's). Via het actieplan Focus op Vakmanschap worden hogere eisen gesteld aan de opleidingen die toegang geven tot het MBO. Zowel voor niveau 1 als 2 komen er aanpassingen
- Decentralisatie Jeugdzorg (geïndiceerde jeugdzorg, jeugd-GGZ, jeugd-lvb, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming en jeugdreclassering). De financiering en verantwoordelijkheid voor een groot aantal voorzieningen komt in één bestuurlijke hand, de gemeente, waardoor de mogelijkheden om vroegtijdig in de ontwikkeling, gezondheid en veiligheid van kinderen te investeren, worden vergroot
- Het kabinet voert, samen met de geplande wijzigingen binnen de jeugdzorg, ook een zorgplicht voor het onderwijs in. Dit wordt geregeld in de wet Passend Onderwijs, die per augustus 2014 in werking treedt. Op dit moment is het budget voor gemeente Amsterdam nog niet bekend, maar volgt in de septembercirculaire 2013 of meicirculaire 2014

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- Programmakkoord 2010-2014 Kiezen voor de Stad
- De prioriteiten van Jong Amsterdam II (Lokale Educatieve Agenda 2010-2014). De prestatieafspraken met schoolbesturen en stadsdelen zijn in 2010 geactualiseerd
- Kwaliteitskader Voor- en Vroegschoolse Educatie Amsterdam 2010-2014
- Programmaplan Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs Amsterdam (KVA), vastgesteld door uw raad op 4 april 2012
- Concretisering Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen en bijbehorend Integraal Huisvestingsprogramma
- Koersbesluit Om het Kind, door uw raad in 2013 vastgesteld. De aansluiting op het onderwijs (Passend onderwijs) maakt daar deel van uit
- Herinrichting van de zwerfjongerenketen. Binnen het budget worden meer middelen vrijgemaakt voor woon-leer-trajecten en wordt meer gewerkt op basis van eigen kracht
- De gemeenteraad heeft op 13 februari 2013 besloten dat in het kader van 1 Stad 1 Opgave (1S1O) er één centrale onderwijshuisvestingsunit moet komen, evenals één centrale beleidsunit Onderwijs
- De gemeenteraad heeft op 3 juli 2013 de A-lijst aangepast en aldus de bevoegdheid en het mandaat voor het uitvoeren van onderwijstaken met ingang van 1 januari 2014 aan het college toebedeeld.
- Per 1 januari 2014 is het bibliotheekwerk een stedelijke verantwoordelijkheid. Aan deze stedelijke taak, die de Gemeenteraad op 3 juli 2013 op de A-lijst heeft geplaatst, is een overdracht van werkzaamheden en budgetten verbonden. Hiermee is ook het accounthouderschap voor de OBA per 1 januari 2014 een feit en de administratieve lasten verlaging die daaruit voortvloeit.

4.1 De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen

4.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal doelgroep peuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie (% bereik doelgroep) ¹	3.408 (55%)	2010	5.044 (80%)	5.044 (80%)	5359 (85%)	90%	90%
2. Zwakke basisscholen volgens oordeel inspectie ²	18	Juli 2010	4	0	-	-	-
3. % 23-jarigen dat als leerplichtige VO en of MBO heeft gevolgd met een startkwalificatie ³	70% (Schooljaar 2009/2010)	November 2010	73%	74%	75%	77%	79%
4. Aantal voorschoolplaatsen	5.739	2010	7.750	7.750	8.250	8.750	8.750

4.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Aanpak taalachterstand

Amsterdam wil elk kind een succesvolle schoolloopbaan laten doorlopen, passend bij de capaciteiten van het kind. Taal is een belangrijke sleutel voor de vergroting van de ontwikkelingskansen van kinderen. Achterstand is in latere jaren, zelfs met goed onderwijs, bijna niet meer in te halen. De uitdaging van de gemeente is om achterstanden op jonge leeftijd aan te pakken en in een vroeg stadium te voorkomen dat ze ontstaan.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (0-6 jaar)

- Vergroten bereik door het uitbreiden van VVE plekken (6.861 naar 7.750) en daaraan gekoppeld het uitbreiden van het aanbod vroegschoolse educatie
- Vergroten van ouderbetrokkenheid en ontwikkelingsstimulering thuis gekoppeld aan VVE onder de noemer *Taal begint thuis*

Extra leertijd in het basisonderwijs voor kinderen met taalachterstand (6 tot 12 jaar)

- Uitbreiden extra leertijd voor de kinderen die dat nodig hebben, waaronder:
 - 1500 kinderen van 6 tot 10 jaar krijgen komend schooljaar in 100 schakelklassen extra taalonderwijs
 - 120 kinderen van 9 tot 11 jaar krijgen extra taalonderwijs via Vakantieschool Taal
- 140 leerkrachten voor extra leertijd worden komend schooljaar bijgeschoold op actuele kennis van mondelinge taal-, schrijf- en leesvaardigheden, effectieve onderwijstijd en rijke taalomgeving
- 700 vrijwilligers zetten zich in om de taalontwikkeling van jonge Amsterdamse kinderen te stimuleren: 600 gezinnen krijgen 20 weken lang 1 avond per week een voorlezer (vrijwilliger) van de Voorleesexpress thuis om voor te lezen

¹ De indicator was het percentage kinderen met een VVE-indicatie, dat deelneemt aan Voor en Vroegschoolse Educatie.

² Het betreft de aan de Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs deelnemende scholen die van de inspectie het predicaat zwak of zeer zwak kregen. Het streven is dat dit er 0 zijn in 2014.

³ De nulmeting heeft eind 2010 plaatsgevonden. In schooljaar 2009-2010 had 70% van de jongeren van 23 een startkwalificatie; deze meting vindt jaarlijks in december plaats.

Kwaliteit Primair Onderwijs (PO)

De gemeente ondersteunt de schoolbesturen met de Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam (KBA). Het verbeteren van de kwaliteit van het basisonderwijs is primair de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

- Inzet op het verhogen van de kwaliteit van het basisonderwijs, minimaal op het niveau van het basisarrangement, d.w.z. de resultaten liggen op het niveau dat verwacht mag worden en de school krijgt het vertrouwen van de Inspectie).
- Uitbreiding van het aantal deelnemende scholen aan de verbeteraanpak naar 101

Centralisatie Onderwijsbeleid en Onderwijshuisvesting

Met het besluit van 13 februari 2013 in het kader van 1 Stad 1 Opgave heeft uw raad bepaald dat de bevoegdheid met betrekking tot dit onderwerp toekomt aan de centrale stad. Met ingang van 1 januari 2014 wordt het Onderwijsbeleid en Onderwijshuisvesting gecentraliseerd.

Gebundelde onderwijsorganisatie

Met de aanpassing van de A-lijst door de gemeenteraad op 3 juli 2013 is de bevoegdheid en het mandaat voor het uitvoeren van onderwijstaken met ingang van 1 januari 2014 aan het college toebedeeld. Dat wil zeggen dat de bevoegdheid voor het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijs(gerelateerde) taken, gebouwen, middelen en mensen per 1 januari 2014 bij één gebundelde onderwijsorganisatie ligt. Vervolgens worden tot uiterlijk 1 mei 2014 (een deel van) deze taken gemandateerd naar de stadsdelen.

In de gebundelde onderwijsorganisatie worden alle onderwijstaken op het gebied van Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs georganiseerd. Tevens omvat dit het speciaal onderwijs en onderwijsgerelateerde taken/activiteiten.

Voortijdig schoolverlaten/Leerplicht

Verzuim en uitval

- Continueren met de uitvoering van de afspraken uit het Convenant Aanval op de uitval 2012-2015
- Continuering van de plusscholen 1:12 (een leerkracht voor twaalf leerlingen) en de intensieve aanpak van Bureau Leerplicht Plus. Daarbij worden de samenhang en verbinding tussen onderwijs – zorg – arbeidsmarkt verbeterd, zodat er een sluitende aanpak is en geen jongere tussen de wal en het schip valt
- Inzetten op 100% verzuim in beeld in het primair onderwijs (PO), voortgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO) door het controleren van deze scholen (en daarmee uitvoering geven aan de samenwerkingsovereenkomst met de Inspectie)
- Verbeteren van de leerplichtketen; doel is optimalisering van de leerplichtketen en snellere doorlooptijden. Het verzuim moet eerder stoppen, zodat er sprake is van een lik-op-stuk beleid en uitval wordt voorkomen

Kwaliteit Voortgezet Onderwijs Amsterdam (KVA)

In 2014 vervolgt de gemeente in samenwerking met de schoolbesturen en scholen in het Voortgezet Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) het programma Kwaliteitsimpuls VO Amsterdam 2012-2014.

Activiteiten KVA 2014

- Kwaliteitstrajecten VO en VSO: In 2014 nemen dertien scholen in het VO en zeven scholen in het VSO deel aan een Kwaliteitstraject gericht op het aantoonbaar verhogen van de onderwijskwaliteit. Dit kan via een volledig of via een licht traject
- Masterplan Techniek: De gemeente faciliteert binnen dit Masterplan de samenwerking tussen bedrijfsleven en het onderwijs met als doel het verhogen van de gekwalificeerde uitstroom in het technisch VMBO en MBO (en doorstroom naar het HBO).

- Versterken taalonderwijs: In 2014 participeren diverse scholen aan een of meerdere gemeentelijke taalprojecten. Momenteel zullen circa 27 deelnemen aan diverse projecten
- Schoolveiligheid – basis op orde: In 2012 is een aanpak voor het verbeteren van de sociale veiligheid op scholen gestart. In 2014 nemen 33 V(S)O scholen aan deze aanpak deel

Passend Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs

De gemeente heeft met de samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs gezamenlijke Implementatieagenda's geformuleerd met onderwijsinstellingen. Deze bevatten actiepunten om de Jeugdzorg (Om het Kind) en zorg in scholen naadloos op elkaar te laten aansluiten. In 2013 en 2014 worden in proeftuinen geoefend.

Stedelijk Primair Onderwijs

- Faciliteren van soepele overgangen voor kinderen tussen VVE en PO, PO en VO (kernprocedure 1. deze procedure regelt de jaarlijkse overgang leerlingen van het primair naar het voortgezet onderwijs)
- Samen met de schoolbesturen in fases realiseren van een stedelijk toelatingsbeleid voor het basisonderwijs
- Uitvoeringsagenda Actieve Ouders:
 - Verstrekken van informatie over scholen en kwaliteit is openbaar, begrijpelijk en vrij beschikbaar door middel van stimuleren 'open data' en prijsvraag
 - Doorontwikkeling van Onderwijs Consumenten Organisatie (OCO) tot een stedelijk kennisnetwerk en online ouderplatform waar alle Amsterdamse ouders terecht kunnen
 - Ouders als educatief partner verbinden aan de school
 - Organiseren van een jaarlijkse 'ouderhearing': dialoog met ouders

Leerlingenvervoer

In 2014 wordt (extra) aandacht besteed aan het verbeteren van de kwaliteit van het vervoer. Chauffeurs krijgen voorlichting op de scholen en er wordt een pilot uitgevoerd gericht op de verkorting van routes voor ernstig zieke kinderen.

4.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	102,8	103,5	106,9	224,7	222,5	222,5	222,5
Baten	67,6	71,0	72,1	108,0	106,1	106,1	106,1
Saldo van baten en lasten	35,2-	32,5-	34,8-	116,7-	116,4-	116,4-	116,4-
Dotaties aan reserves	0,3	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	1,1	1,4	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,3-	1,1	1,4	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	35,5-	31,4-	33,4-	116,7-	116,4-	116,4-	116,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 116,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 224,7 miljoen en de baten op € 108 miljoen. In 2014 bestaan en binnen deze doelstelling geen dotaties en onttrekkingen aan reserves. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

- VVE/Taal PO € 56,9 miljoen, waarvan de belangrijkste budgetten:
 - bijdrage aan voorschoolse educatie (aan stadsdelen): € 38,6 miljoen
 - ouderbetrokkenheid: € 2,5 miljoen
 - opbrengstgericht werken: € 1,9 miljoen
 - scholing ten behoeve van kwaliteitszorg: € 1,2 miljoen
 - coördinatie-uren vroegscholen: € 1,4 miljoen
 - schakelklassen, kopklassen en nieuwkomers: € 4,1 miljoen

- coördinatie taalachterstanden PO: € 0,7 miljoen
- uitbreiding extra leertijd: € 0,7 miljoen
- Team VVE: € 2,2 miljoen
- Kwaliteit Primair Onderwijs (KBA): € 3,7 miljoen (inclusief prioriteit Kadernota 2014)
- Voortijdig Schoolverlaten: € 7,7 miljoen. / Bureau Leerplicht € 14,0 miljoen.
- Kwaliteit Voortgezet Onderwijs Amsterdam (KVA): 3,4 miljoen
- Passend en Speciaal Onderwijs: € 2,0 miljoen
- Stedelijk Primair Onderwijs: € 3,0 miljoen
- Leerlingenvervoer: € 5,9 miljoen
- Toevoegen herschikking onderwijstaken lasten €123,6 miljoen en Baten €35,8 miljoen.

Bundeling onderwijstaken

De bundeling van de onderwijstaken leidt tot een herschikking van de budgetten van de stadsdelen naar de centrale stad. De toename van 123,6 miljoen aan lasten en € 35,8 miljoen aan baten is opgenomen in de begroting. Deze herschikking wordt bij de stadsdelen zichtbaar door een verlaging van het stadsdeelfonds, waarbij per stadsdeel via de zogenaamde parkeerstrook een verlaging plaatsvindt. De budgetten worden voornamelijk herkenbaar voor de stadsdelen, in de Begroting 2014 gepresenteerd onder separate volgnummers.

Met de stadsdelen wordt mede in het licht van de personele aspecten en de totstandkoming van de bestuurscommissies nog nader gekeken naar die delen van de budgetten die de gemeentelijke organisatie betreffen, zowel in personele als in materiele zin, inclusief overhead. Zo nodig worden binnen de bestaande begrotingsprocessen wijzigingen aan de raad voorgesteld.

Het betreft de volgende bedragen voor de verschillende stadsdelen:

Stadsdelen	Lasten	Baten	Saldo
Centrum	6.610.798	-1.000.000	5.610.798
Noord	18.345.156	-5.410.456	12.934.700
Oost	21.151.160	-5.753.242	15.397.918
Zuidoost	15.672.947	-6.019.574	9.653.373
Zuid	17.430.683	-4.077.469	13.353.214
West	16.882.031	-3.397.530	13.484.501
Nieuw West	27.531.131	-10.113.263	17.417.868
Totaal	123.623.905	-35.771.534	87.852.371

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (onttrekkingen aan) de reserves [paragraaf 4.6 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

4.1.4 Investerings

Voor doelstelling 1.2 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

4.1.5 Risico's

Risico's bij centralisatie Onderwijs

Bij de overdracht van de onderwijsportefeuille van de stadsdelen naar de centrale stad worden de bevoegdheden en taken overgedragen en de daarbij behorende budgetten. De overdracht heeft betrekking op beleidsuitvoering, maar ook op uitvoering onderwijshuisvesting primair onderwijs. Bij dit soort majeure operaties kunnen zich frictiekosten voordoen. Bij het opstellen van de Begroting 2014 is de omvang van een mogelijke frictie nog niet bekend. Onderdeel van de ontwikkelopgave is een risico-analyse, die in het najaar van 2013 beschikbaar komt. De risico's betreffen ook de balansmutaties. De komende tijd wordt uitgezocht welke reserves en voorzieningen (met name voor onderwijshuisvesting) overgedragen moeten worden aan de

centrale stad. Dan zal ook bekeken worden welke resterende risico's er zijn en welke maatregelen daarvoor in de jaarrekening moeten worden getroffen. Hierover vindt overleg plaats met de stadsdelen.

4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen

4.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal gebouwen en aandeel gebouwenbestand dat geschikt is voor het onderwijs dat er wordt gegeven ⁴	Van de 100 gebouwen zijn er 55 op orde, wordt aan 14 gewerkt en voor 31 zijn plannen in voorbereiding (1 januari 2011)	Oplevering 14 opgeknapte/nieuwe gebouwen Start bouw/renovatie 9 gebouwen	7 opleveringen 2 grote bouwwerken starten	5 opleveringen 5 bouwwerken starten	Het RPO loopt t/m 2015. In 2014 start proces om te komen tot afspraken voor de periode erna	Idem 2016

Ter concretisering van het Amsterdamse Regionaal Plan Onderwijshuisvoorzieningen (RPO) hebben schoolbesturen en de Gemeente Amsterdam voor de jaren 2012-2015 een samenhangende set afspraken gemaakt om de kwaliteit in het Amsterdamse voortgezet onderwijs te borgen en daar waar nodig te verbeteren.

Binnenluchtkwaliteit

In de aanpak Energieke scholen II worden, na dertien scholen in 2013, in 2014 veertien basisscholen voorzien van luchtventilatiesystemen. Dit in combinatie met energiebesparende maatregelen aan de binnen- en buitenkant van de schoolgebouwen.

4.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

Het integraal Huisvestingsplan (IHP) 2012-2015+ is nu halverwege. Inclusief de verwachte opleveringen in 2013, zijn er eind 2013 ongeveer 77 gebouwen op orde. In 2014 worden zeven opleveringen voorzien en worden twee grote bouwwerken gestart.

4.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	46,2	51,5	50,7	54,5	51,7	52,4	52,3
Baten	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Saldo van baten en lasten	46,1-	51,2-	50,4-	54,3-	51,5-	52,2-	52,1-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	46,1-	51,2-	50,4-	54,3-	51,5-	52,2-	52,1-

Toelichting begroting 2014

Het resultaat na reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 54,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 54,5 miljoen en de baten op € 0,2 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

⁴ Onderwijskundig, bouwkundig en qua oppervlakte.

Lasten

- De kapitaallasten (rente en afschrijvingskosten) van de met de huisvestingsprogramma's tot en met 2013 toegekende en gerealiseerde kredieten bedragen € 39,6 miljoen
- De kapitaallasten van het rendabele krediet – de Bascule/het Kabouterhuis bedragen € 0,2 miljoen
- Voor de huurvergoedingen van (tijdelijke) huisvestingen, sportzalen en sportvelden, verzekeringen, vergoedingen voor de exploitatie van gymzalen voor de jaarlijkse lasten voor scholen voor speciaal basis onderwijs is een bedrag van € 14,7 miljoen beschikbaar (inclusief een incidentele prioriteit 2014 van € 4,5 miljoen)

Baten

- De inkomsten bestaan uit de huuropbrengsten van de onderwijs – zorginstellingen, die in rekening gebracht worden bij de Bascule, het Kabouterhuis en de stichting Orion conform het besluit 2010 (BD2010-003261) en het besluit 2011 (BD2011-003223)

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

4.2.4 Investerings

In deze paragraaf worden de begrote investeringen in de periode 2014-2017 en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten op hoofdlijnen toegelicht.

- De geprognosticeerde investeringen Onderwijshuisvesting 2014 bedragen € 49,5 miljoen (inclusief het huisvestingsprogramma 2014). Dit gaat om de (onder andere) volgende nieuwbouwprojecten: de Kingmaschool, de A. G. Bellschool, het Calvijn m/Junior college, ROCA (Treublaan), het Fons Vitae Lyceum, Hubertus, A.I.C.S., Tobiasschool, het Montessori Lyceum Amsterdam.

De investeringen voor het huisvestingsplan 2014 bedragen € 26,5 miljoen waarvan er in 2014 € 15,5 miljoen besteed zal worden. Deze € 15,5 miljoen maakt onderdeel uit van het totaal aan investeringen van de verschillende onderwijs huisvestingsplannen in 2014. Voor de dekking van de kapitaallasten van het huisvestingsprogramma 2014 (€26,5 miljoen), is een structurele prioriteit ad € 2,0 miljoen opgenomen in de Kadernota 2014

- De verwachten investeringen 2015-2017 bedragen respectievelijk € 40,2 miljoen, € 41,3 miljoen en € 37,9 miljoen. De verwachte investeringen zijn gebaseerd op de reeds toegekende huisvestingsprogramma's tot met 2013, de in de kadernota 2014 opgenomen prioriteit ad € 2,0 miljoen en de gemiddelde verwachte investeringsbedragen voor de huisvestingsprogramma's 2015 – 2017. De definitieve investeringsbedragen 2015-2017 worden bekend bij de vaststelling van het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) in 2014

4.2.5 Risico's

Boekwaarde onderwijspanden

Herschikking en veroudering van panden in het bezit van de gemeente kan aanleiding zijn om over te gaan tot verkoop. In sommige gevallen is de marktwaarde van deze panden in lager dan de boekwaarde.

4.3 Kinderen, jongeren en ouders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen

4.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren ⁵	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal gezinnen dat instroomt in de MPG aanpak ⁶	235	Dec. 2010	275 ⁷	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
2. Aantal tienermoeders in een traject naar school of werk	90	2010	90	90	90	90	90
3. Aantal zwerfjongeren in de maatschappelijke opvang	260	2007	300	300	300	300	300
4. Aantal jonge moeders dat ondersteuning krijgt van FIOM ⁸	850	2010	850	850	850	850	850

Extra indicatoren

Samen DOEN in de buurt

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
Aantal kwetsbare huishoudens begeleid door de teams	3000	2012	10.000	21.000	28.000		
Aantal operationele buurtteams	10	2012	26	40	50		

Bovenstaande indicatoren geven de streefgetallen aan. In de uitrol van de teams zal voortdurend de balans gezocht moeten worden tussen een ambitieuze doelstelling, een zorgvuldige opzet, goede afspraken met de partners (nieuw voor oud, gebiedscontracten met de stadsdelen en later bestuurscommissies), het in de praktijk leren en de samenwerking binnen het sociaal domein.

4.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

Inrichting en organisatie nieuwe jeugdstelsel en Samen DOEN in de buurt

Met het programma Om het kind bereid de gemeente zich voor op de decentralisatie van de jeugdzorg, jeugd-GGZ (Geestelijke GezondheidsZorg) en jeugd-LVB (Licht Verstandelijke Bepierking) in 2015. Deze decentralisatie is onderdeel van een herinrichting van het sociaal domein. Een deel van de AWBZ taken wordt gedecentraliseerd. Met de Participatiewet wordt de gemeente ook verantwoordelijk voor maatregelen in de sfeer van de werkvoorziening. Op basis van de visie op de hervorming van het sociaal domein worden de drie decentralisaties en de aanpak samen DOEN met elkaar verbonden. Samenwerking tussen de verschillende teams en marktplaatsen (werk) in de gebieden is een essentiële voorwaarde.

De decentralisatie van de jeugdzorg biedt de mogelijkheid om het jeugddomein met hogere kwaliteit voor het kind/gezin, maar ook effectiever en efficiënter te organiseren. Met inzet op preventie, eigen kracht en een integrale aanpak (1 gezin, 1 plan, 1 regisseur) wil het college voorkomen dat problemen escaleren en een duurzaam effect bereiken met minder middelen. De herinrichting van het jeugddomein is ook een noodzakelijke voorwaarde om de bezuinigingen te kunnen opvangen. Het rijk is voornemens circa 20% op de jeugdbudgetten te bezuinigen. Zekerheid over de beschikbare middelen vanaf 2015 is er nog niet. Amsterdam moet daar bovenop rekening houden met nadelige herverdeelt effecten.

⁵ De indicatoren 5 (Aantal VO scholen met een schoolveiligheidsteam), en 7 (Aantal First Offenders) zijn opgenomen onder het programma Openbare Orde en Veiligheid.

⁶ Aantal gezinnen dat jaarlijks van de aanpak voor Multi Probleemgezinnen (MPG)gebruik maakt.

⁷ In 2011 zaten 308 gezinnen in de MPG aanpak.

⁸ Federatie van Instellingen voor Ongehuwde Moeders. Fiom biedt psychologische hulp, geeft informatie en advies rondom onbedoelde zwangerschappen, tienerouderschap, risicomoeders met jonge kinderen en hulp na adoptie.

Het nieuwe jeugdstelsel wordt centraal aangestuurd en decentraal uitgevoerd. Daarbij wordt gebiedsgericht gewerkt met 22 Ouder- en Kindteams en circa 44 Samen DOEN-teams. Decentraal zijn er kwaliteit- en budgetregisseurs (KBR) die namens de gemeente opdrachtgever zijn voor de zorg in een bepaald gebied. De KBR stuurt op de resultaten van meerdere ouder- en kindteams en Samen DOEN-teams in zijn of haar gebied.

De Ouder- en Kindteams en Samen DOEN teams werken samen in de wijken en buurten in de stad om eigen kracht te versterken, met gezinnen problemen op te lossen en zo nodig extra hulp in te schakelen. De teams hebben een verschillende focus: Ouder- en Kindteams zijn meer gericht op enkelvoudige problemen en gezinnen die zelf meer kunnen; Samen DOEN teams werken met multiprobleemgezinnen en -huishoudens die niet of beperkt zelfredzaam zijn. De aanpak ontwikkelt een integrale dienstverlening voor huishoudens met problemen op meerdere leefgebieden als wonen, financiën, gezondheid, opvoeding, onderwijs en participatie. Het streven is om in 2014 het Samen DOEN programma volledig stadsdekkend te maken. Dan bedient het programma naar verwachting eind 2014 ongeveer 21.000 huishoudens. De samenwerking met de stadsdelen/bestuurscommissies wordt vorm gegeven in gebiedscontracten.

In 2014 is het werk gericht op het overnemen van taken en verantwoordelijkheden per 2015 en opzetten van de nieuwe organisatie en hulpverlening. In de proeftuinen wordt in 2014 al gewerkt in Ouder- en Kindteams. In 2014 is de gemeente wederom opdrachtgever voor de ambulante jeugdzorg. Daartoe is een gemeentelijk uitvoeringsplan opgesteld (GUP 2014). Ook hiermee wordt in 2014 uitvoering gegeven aan de visie en werkwijze zoals die in het Koersbesluit zijn vastgelegd.

MPG aanpak (indicator 1)

De MPG-aanpak (Multiprobleemgezinnen) wordt ingezet als de reguliere aanpak niet voldoet. De aanpak voorziet (tijdelijk) in het oplossen van de stagnatie door de inzet van proces- en casusregie. Ontwikkelingen als de aanpak Samen Doen en Om Het Kind zijn van invloed op de MPG-aanpak. Vanaf 2012 is de (O)MPG doelgroep beperkt tot alleen ernstige complexiteit/stagnatie. Overige gezinnen worden bediend vanuit het versterkte reguliere aanbod van Samen DOEN en van reguliere lokale en regionale jeugdzorg. Dit leidt naar verwachting tot een verminderde instroom vanaf 2014 van circa 100 tot 200 gezinnen.

Tienermoeders (indicator 2)

Aanpak waarbij jonge moeders in de leeftijd van 16 tot 27 jaar (zwanger of met een pasgeboren kind) worden begeleid naar school of werk. Inzet voor 2014: voortzetting bestaand beleid met waar mogelijk betere aansluiting met de keten.

- 75 jonge moeders volgen een traject 'Weer aan de slag'. Daarbij wordt circa 80% succesvol ondersteund bij of teruggeleid naar school (met name ROC) of werk
- 15 jonge moeders met meervoudige problematiek worden begeleid in een traject Weer aan de Slag-plus

Zwerfjongeren (Indicator 3)

Er worden jaarlijks 300 zwerfjongeren aangemeld bij de GGD. Ongeveer de helft van hen komt terecht in de maatschappelijke opvang voor zwerfjongeren. De overige jongeren kampen met te zware of lichte problematiek voor deze vorm van opvang. Zij worden doorverwezen naar de juiste vorm van hulp. In 2014 wil de gemeente sobere woonvormen voor zwerfjongeren en jonge dakloze moeders ontwikkelen. Wonen in leegstaande scholen of verpleeghuizen met een vorm van ambulante begeleiding moet meer de norm worden. Het signaleren van dreigende dakloosheid onder jongeren met een jeugdzorgverleden is in 2014 een aandachtspunt voor de ouder en kind teams en Samen DOEN-teams.

FIOM (Federatie van Instellingen voor de Ongehuwde Moeder en haar kind) (Indicator 4)

De FIOM biedt laagdrempelige psychologische hulp, informatie en advies rondom onbedoelde zwangerschappen, tienerouderschap, risicomoeders met jonge kinderen en hulp na adoptie. FIOM zorgt ervoor dat de inzet van zwaarder aanbod minder vaak nodig is. In 2014 wordt ingezet op 500 adviesconsulten, 210 FIOM hulpverleningen, 125 hulpverleningen-plus en 5 afstandsbegeleidingen.

Overige Activiteiten

Kwaliteit kinderopvang

Het programma Keten kinderopvang nieuwe stijl verhoogt de kwaliteit en de veiligheid van de kinderopvang in Amsterdam door een effectief en daadkrachtig vergunning, toezicht en handavingsbeleid. Dit betekent ondermeer risico-gestuurd handhaven, voorlichting aan houders en aan ouders. In het programma wordt samengewerkt tussen gemeentelijke ketenpartijen en de sector.

Preventie seksueel geweld

De gemeente eist van organisaties die activiteiten voor kinderen organiseren en waar een subsidierelatie mee bestaat, dat zij preventief beleid ontwikkelen ter voorkoming van seksueel misbruik. Zij moeten in kaart brengen welke stappen worden gezet als er sprake is van een melding.

De Vrijwilligers Centrale Amsterdam en Sportservice ondersteunen vrijwilligersorganisaties (bijvoorbeeld sportverenigingen) bij de preventie van seksueel misbruik en sluiten aan bij de implementatie van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die vanaf 2013 voor o.a. scholen en kinderopvang geldt. Voor de kinderopvang wordt een preventiekaart ontwikkeld.

Talentontwikkeling

Primair is dit een taak van de stadsdelen. De gemeente subsidieert (zeven) instellingen die een stadsdeel overstijgend of specifiek aanbod hebben dat niet op stadsdeelniveau is te organiseren. De activiteiten zijn gericht op het stimuleren en ondersteunen van de Amsterdamse jeugd om actief te participeren in de Amsterdamse samenleving

Streetcornerwork

Doelgroep zijn jongeren van 12 tot 24 jaar die problemen hebben op drie of meer leefgebieden en daardoor hun binding met de samenleving zijn verloren. De gemeente subsidieert Streetcornerwork die via veldwerk naar deze jongeren op zoek gaat en begeleid richting zorg, arbeid of school.

Integrale aanpak kwetsbare meisjes en jonge vrouwen

In 2014 wordt de huidige aanpak voor kwetsbare meisjes en jonge vrouwen gecontinueerd en geïntensiveerd, met name op de terreinen Jeugd en Zorg.

Doelstelling bij deze aanpak is:

- kwetsbare meisjes weerbaarder maken tegen aantasting van hun psychische, fysieke en seksuele integriteit
- (meer) meisjes met psychosociale problemen ('stille problematiek') en problemen op seksueel gebied effectieve ondersteuning bieden.

Matchpoint

Matchpoint is een signaleringssysteem dat informatie van hulpverlenende instanties verbindt om de hulpverlening aan kinderen en jongeren (0-23 jaar) beter en sneller te laten verlopen. In 2014 sluiten we steeds meer organisaties aan en gaan we de processen rondom Matchpoint verder monitoren en verbeteren.

4.3.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	30,1	22,4	25,5	33,0	20,4	20,4	20,4
Baten	5,4	1,7	2,6	1,2	1,2	1,2	1,2
Saldo van baten en lasten	24,7-	20,7-	22,9-	31,8-	19,2-	19,2-	19,2-
Dotaties aan reserves	-	-	4,8	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	0,1	4,0	0,1	-	-	-
Mutaties reserves	-	0,1	0,8-	0,1	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	24,7-	20,6-	23,7-	31,7-	19,2-	19,2-	19,2-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat na reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 31,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 33,0 miljoen en de baten op € 1,2 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- MPG: € 1,0 miljoen
- Tiernmoeders: € 0,5 miljoen
- Zwerfjongeren: € 6,9 miljoen
- FIOM: € 0,7 miljoen
- AWBZ jeugd: € 1,8 miljoen
- Streetcornerwork: € 1,5 miljoen
- Stedelijk jeugd- en jongerenwerk: € 2,0 miljoen
- Kinderopvang: € 2,3 miljoen (Sociaal Medische Indicaties)
- Om het kind: € 6,2 miljoen
- Samen doen: € 6,0 miljoen
- Matchpoint: € 0,5 miljoen

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Aan de reserve Matchpoint wordt in 2014 € 0,1 miljoen onttrokken. Zie verder [paragraaf 4.6 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

- daling lasten met € 6,2 miljoen door wegvallen incidentele prioriteit Om het Kind
- daling lasten met € 6,0 miljoen door wegvallen prioriteit Samen Doen

4.3.5 Investeringsen

Voor doelstelling 4.3 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

4.3.6 Risico's

Om het Kind!

Continuïteit van de zorg, instellingsbelangen en de korte tijd om de transitie te realiseren zijn als topdrie van belangrijkste risico's in het programma benoemd. Ook de onduidelijkheid over en korting op de middelen die Amsterdam zal krijgen, is een belangrijk risico. Beheersmaatregelen liggen in het snel helder maken hoe de nadere uitwerking van de inrichting van het stelsel eruit ziet en hoe we omgaan met zaken als frictiekosten en tegenvallende inkomsten. Het programma Om het Kind valt onder de regeling risicovolle projecten van de gemeente.

4.4 Minder discriminatie en meer sociale cohesie

4.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren ⁹	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Percentage ervaren discriminatie in Amsterdam ¹⁰	21%	Burgermonitor 2010	20%	15%	Nieuw PA Vanaf 2015		
2. Percentage ervaren discriminatie op grond van seksuele geaardheid Mannen Vrouwen	19% 7,5%	Onderzoek Dienst O&S	18% 7%	16% 6%			
3. Aantal gesubsidieerde activiteiten (vanuit de SIP subsidies ¹¹) gericht op integratie, participatie en sociale cohesie	374	2010	250	250			

Indicatoren

Het college stelt zich tot doel een afname van discriminatie in zijn algemeenheid en van lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders (LHBT) in het bijzonder. Het resultaat wordt jaarlijks in de Burgermonitor geëvalueerd.

Amsterdams Burgerschap

Het overkoepelende thema 'Amsterdams Burgerschap' richt zich op het vergroten van de gemeenschappelijke basis van mensen met verschillende achtergronden, participatie en grootstedelijke competenties als tolerantie, respect en hoffelijkheid. Een belangrijk onderdeel van Burgerschap is het versterken van de gezamenlijke (Amsterdamse) identiteit. Amsterdams burgerschap wordt ondermeer versterkt door subsidiëring van activiteiten van (zelf)organisaties en burgers op het gebied de drie burgerschapspijlers: participatie, verbondenheid en hoffelijkheid

Vrouwenemancipatiebeleid

Hoofddoelen van het gemeentelijk vrouwenemancipatiebeleid (nota 'Vrouwenemancipatie in Amsterdam: Naar economische zelfstandigheid en zelfbeschikking 2011-2014') zijn: (1) het bevorderen van *economische zelfstandigheid* via arbeidsparticipatie en (2) het bevorderen van *zelfbeschikking* en autonomie bij vrouwen van niet-westerse afkomst.

Amsterdam tegen radicalisering

Van 2012-2014 wordt het actieplan 'Amsterdam tegen radicalisering' uitgevoerd. Bij subsidiëring ligt de focus op aanpakken van reëel geconstateerde risico(situatie)s, ondersteuning van netwerken (zoals het Joods- Marokkaans overleg) en de ontwikkeling van interventie-instrumenten.

4.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

Amsterdams Burgerschap

Extra aandacht gaat uit naar kinderen en jongeren in de leeftijdsfase waarin ze burgerschapscompetenties ontwikkelen. Belangrijke thema's als discriminatie, tolerantie, respect voor seksuele geaardheid en recht op zelfbeschikking worden actief geagendeerd op scholen, in

⁹ De indicatoren 5 (Aantal VO scholen met een schoolveiligheidsteam), en 7 (Aantal First Offenders) zijn opgenomen onder het programma Openbare Orde en Veiligheid.

¹⁰ De indicator 'aantal meldingen van discriminatie' is gewijzigd in de indicator 'ervaren discriminatie', omdat dit meer zegt over het te bereiken van het maatschappelijk effect en beter aansluit bij de doelstelling 'minder discriminatie'.

¹¹ In 2011 hebben we 278 activiteiten gehad in de Subsidieverordening integratie, participatie en sociale cohesie (SIP). Dit lagere aantal in relatie tot 2010 (374) heeft te maken met minder meerjaren- en andere periodieke subsidies, waarin veel kleine activiteiten plaatsvinden, en meer projecten die vaak per project één meer uitgebreide activiteit omvatten. Omdat dit een zich verder doorzettende tendens is gaan we voor 2013 van 250 activiteiten uit.

de sport en kunst en cultuur. In diverse projecten worden actief doelstellingen, kennis en aanpak gedeeld. Inzet is de uitvoering van projecten zo lokaal mogelijk te beleggen.

Burgerschap en integratie vormen samen een van de vier pijlers in de Europese strategie voor Amsterdam (naast smart global business hub, kennis en innovatie, duurzame stedelijke ontwikkeling). Amsterdam neemt deel aan Europese integratienetwerken, zoals EUROCITIES, met het oog op agendasetting van stedelijke belangen rond burgerschap en cofinanciering. Amsterdam heeft op het gebied van homo-emancipatie een voorbeeldwerking ('gay destination') en vormt met een aantal steden (Parijs, Geneve, Turijn, Barcelona, Keulen en Gent) het 'Rainbow cities' netwerk. Bij Burgerschap en Diversiteit zelf ligt het accent op de verbinding met etnische groepen en (in afstemming met het ministerie van OCW) op internationaal beleid.

Ervaren discriminatie (indicatoren 1 en 2)

In het kader van de uitvoering van de 'Beleidsbrief Antidiscriminatie 2012-2014' wordt ook in 2014 de samenwerking met politie, openbaar ministerie, horecabond, schoolbesturen, Dienst Werk en Inkomen, het Werkgevers Service Punt, het Meldpunt Discriminatie en de stadsdelen onverminderd voortgezet. Onder het motto 'Amsterdam is er klaar mee' worden gerichte acties ondernomen.

De uitvoering van het LHBT beleid is in 2013 op verschillende onderdelen vernieuwd. De aandacht voor homoacceptatie en homo-emancipatie wordt actief verankerd in verschillende portefeuilles (Economische Zaken, Sport, Zorg, Onderwijs, Jeugd, Externe Betrekkingen/Evenementen, Personele Zaken). De nieuwe *Treiteraangepak* biedt bijvoorbeeld extra mogelijkheden om ernstig bedreigde homo's en lesbiennes te ondersteunen in hun woonomgeving.

Gesubsidieerde stedelijke zelforganisaties en activiteiten (indicator 3)

In 2014 wordt de nieuwe *subsidieregeling burgerschap en diversiteit*, uitgevoerd (vervanger Subsidieregeling Integratie en Participatie (SIP)). In de nieuwe regeling ligt de focus op de doelstellingen van burgerschap en diversiteit. Om het maatschappelijk effect te vergroten worden subsidieaanvragen in samenhang beoordeeld en tegen elkaar afgewogen. Alle subsidieaanvragen vallen onder deze nieuwe subsidieregeling. De periodieke subsidies vervallen.

Emancipatie & Participatie

Ook in 2014 wordt gewerkt aan de vijf emancipatiespeerpunten. Het Service Punt Emancipatie (SPE) heeft de opdracht om vrouwenorganisaties en meisjesnetwerken in de stad te versterken en te verbinden. Aan het SPE wordt circa € 20.000 per speerpunt beschikbaar gesteld. In 2014 zal de stand van zaken ten aanzien van vraagstukken uit de Vrouwenmonitor 2012 worden geïnventariseerd.

De volgende activiteiten op het gebied van het participatie- en jeugdbeleid leveren een bijdrage aan economische zelfstandigheid en zelfbeschikking:

- gemeentelijke re-integratie- en participatie-instrumenten worden toegesneden op emanciperende vrouwen, bijvoorbeeld in de volwasseneneducatie en de doorlopende leerlijn. 'Eigen Kracht'-middelen van het rijk worden ingezet voor projecten die zich richten op werk voor laagopgeleide vrouwen zonder uitkering, opleiding en werk
- activiteiten in het kader van het jeugdbeleid worden uitgebouwd. Daarmee worden (culturele) belemmeringen voor zelfontplooiing van meisjes aangepakt en worden informele en formele zorgnetwerken voor vrouwen en meisjes op elkaar aangesloten. Meer en toegankelijk aanbod van preventieve programma's wordt bevorderd via gesubsidieerde instanties, methodiekontwikkeling en netwerkvorming

Radicalisering & Polarisatie

Voor 2012-2014 ligt een plan van aanpak vast (besluit 5 juni 2012) met achttien activiteiten die zich richten op het signaleren en melden, (langere termijn) interventies, netwerkactiviteiten en deskundigheidsbevordering.

4.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	8,1	6,7	6,6	5,8	5,0	5,0	5,0
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	8,1-	6,7-	6,6-	5,8-	5,0-	5,0-	5,0-
Dotaties aan reserves	-	-	0,1	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	0,4	0,4	0,4	-	-	-
Mutaties reserves	-	0,4	0,3	0,4	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	8,1-	6,3-	6,3-	5,4-	5,0-	5,0-	5,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 5,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 5,8 miljoen. De onttrekking aan de reserve is geraamd op € 0,4 miljoen. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten opgesomd.

- € 0,8 miljoen voor de periodieke subsidies, waaronder het Mozeshuis € 0,3 miljoen - programma burgerschap), het Meldpunt Discriminatie Amsterdam (MDRA) € 0,3 miljoen - programma aanpak discriminatie, en het Nationaal Instituut Nederlands Slavernij Verleden en Erfenis (Ninsee) € 0,2 miljoen
- € 0,8 miljoen wordt verstrekt op basis van de subsidieregels burgerschap en diversiteit
- € 2,2 miljoen wordt vanuit het strategisch budget beschikbaar gesteld voor diverse activiteiten
- € 0,05 miljoen beschikbaar voor het LHBT emancipatie beleid
- € 0,4 miljoen voor de vrouwenemancipatie
- € 1,7 miljoen voor de organisatiekosten in 2014

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

In 2014 wordt € 0,4 miljoen onttrokken uit de reserve Aanpak Radicalisering & Polarisatie. Zie voor een toelichting **paragraaf 4.6 Reserves en voorzieningen**.

Meerjarenbegroting 2015-2017

- Vervallen incidentele prioriteiten 2014 ad € 0,4 miljoen
- Vervallen van de reserve Aanpak Radicalisering & Polarisatie en daarmee gefinancierde activiteiten ad € 0,4 miljoen.

4.4.5 Investerings

Voor doelstelling 4.4 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

4.4.6 Risico's

Voor doelstelling 4.4 zijn geen risico's gemeld.

4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken

4.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Toegankelijkheid van de faciliteit bibliotheken

Met de invulling van de taakstelling voor de centrale stad en stadsdelen ten aanzien van het openbaar bibliotheekwerk in de jaren 2012 tot en met 2014 is een evenwichtig netwerk van OBA-vestigingen behouden. Daarnaast is ingezet op verbetering van de kwaliteit en de prestaties van de vestigingen. De OBA heeft maatregelen genomen om meer eigen inkomsten te genereren. In het kader van 1 Stad 1 Opgave heeft de uw raad op 13 februari 2013 besloten de OBA-taken te centraliseren. Tot 2014 was het account- houderschap van de OBA verdeeld over de stadsdelen en centrale stad waardoor er sprake was van administratieve overlap ten aanzien van aansturing en uitvoering. Per 1 januari 2014 is het bibliotheekwerk een stedelijke verantwoordelijkheid. Aan deze stedelijke taak, die de Gemeenteraad op 3 juli 2013 op de A-lijst heeft geplaatst, is een overdracht van werkzaamheden en budgetten verbonden. Hiermee is ook het accounthouderschap voor de OBA per 1 januari 2014 een feit en de administratieve lasten verlaging die daaruit voortvloeit.

4.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

Vanaf 2014 ontvangt de OBA één subsidiebeschikking voor alle vestigingen. Daarbij zullen prestatieafspraken worden gemaakt over functie, activiteiten en bereik van de vestigingen

4.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	18,8	18,2	18,2	29,5	29,5	29,4	29,4
Baten	3,4	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4
Saldo van baten en lasten	15,4-	14,9-	14,9-	26,1-	26,1-	26,0-	26,0-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Mutaties reserves	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	15,0-	14,5-	14,5-	25,7-	25,7-	25,6-	25,6-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 25,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 29,5 miljoen en de baten op € 3,4 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,4 miljoen.

Lasten

- De subsidieverlening aan de OBA voor de exploitatie van de bibliotheken bedraagt € 26,9 miljoen. Dit is inclusief de decentrale vestigingen van de bibliotheek.
- De kapitaallasten voor het gebouw van de centrale bibliotheek bedragen € 2,6 miljoen.

Baten

- De huurinkomsten voor de centrale vestiging van de bibliotheek bedragen € 3,4 miljoen

De huurinkomsten van de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) zijn met € 0,1 miljoen verhoogd, de subsidie is met eenzelfde bedrag verhoogd. Deze wijzigingen zijn budgetneutraal.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Er wordt € 0,4 miljoen onttrokken uit de egalisatiereserve kapitaallasten nieuwbouw OBA. Zie verder [paragraaf 1.6 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn geen mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017.

4.5.5 Investerings

Voor doelstelling 4.5 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

4.5.6 Risico's

Voor doelstelling 4.5 zijn geen risico's gemeld.

4.6 Reserves en Voorzieningen

4.6.1 Reserves

4. Programma Educatie, jeugd en diversiteit

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
stel	ling		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
			ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		(bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	4.1	Kwaliteit Voortgezet Onderwijs	1,4	-	-	-	-	-	-	-
2	4.3	Reserve Matchpoint	0,2	0,1	-	0,1	-	-	-	-
3	4.3	Reserve VVE/OAB	-	-	-	-	-	-	-	-
4	4.3	Reserve Samen doen in de Buurt	-	0,9	-	-	0,9	0,9	0,9	0,9
5	4.3	Reserve Om het Kind	-	-	-	-	-	-	-	-
6	4.4	Tegengaan Radicalisering en Polarisatie	0,9	0,5	-	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
7	4.4	Reserve LHTB Diversiteit	-	-	-	-	-	-	-	-
8	4.5	Egalisatie kapitaallasten nieuwbouw Openbare Bibliotheek	13,7	13,3	-	0,4	12,9	12,5	12,1	11,7
Totaal reserves			16,15	14,79	0	0,87	13,91	13,51	13,11	12,7

Afgewikkelde reserves

Kwaliteit Voortgezet Onderwijs (1)

Deze reserve zal voor de bekostiging van het programma KVA geheel worden ingezet in 2013.

Matchpoint (2)

De reserve komt in 2014 volledig tot besteding.

Gehandhaafde reserves

Radicalisering en polarisatie (6)

Voor de aanpak van radicalisering en polarisatie beschikt de gemeente nog over een incidenteel budget dat afkomstig is van een toekenning door het Rijk op grond van het Actieplan Aanpak radicalisering en polarisatie 2007-2011. Een deel van de middelen is nog niet besteed en is beschikbaar als incidenteel budget om in te zetten voor de in de heroriëntatie radicalisering en polarisatie vastgestelde activiteiten. Het gaat om een bedrag van € 0,9 miljoen wat verdeeld over de jaren 2013 en 2014 wordt ingezet.

Egalisatie Kapitaallasten nieuwbouw openbare Bibliotheek

De egalisatiereserve kapitaallasten nieuwbouw Openbare Bibliotheek is bestemd ter dekking van een deel van de kapitaallasten voor de nieuwbouw van de Centrale Bibliotheek.

4.6.2 Voorzieningen

4. Programma EJD

Nr	Voorziening	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
	(bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	Voorziening afbouwkosten Kunstrijken	0,4	0,2	-	-	0,2	0,2	0,1	0,1
2	Onbekende gever	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Linnenbeursje	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
4	Voormalige tussenscholen	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
5	Openbare scholen BLO	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Ontslagen meisjes	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
7	De Geijselaar	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
8	Quien	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Te stichten school	0,6	0,6	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6
10	Toekomstig onderhoud nieuwbouw Professor	-	0,0	0,0	-	0,0	0,1	0,1	0,1
11	Voorziening onderhoud revalidatiecentrum Mytil/Tytil	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal voorzieningen		1,23	1,11	0,03	0	1,14	1,09	1,06	1,08

Gehandhaafde voorzieningen

Voorziening afbouwkosten Kunst kijkuren (1)

De stadsdelen hebben de dienstverleningsovereenkomst van de kunstkijkuren per 1-8-2012 opgezegd. Er zijn afspraken gemaakt over de frictiekosten. Deze kosten worden verrekend met de voorziening.

Voorziening stichting Orion (9)

Bij de verzelfstandiging van Orion is een geschil ontstaan tussen de gemeente en de onderwijsinstelling Orion. Voor dit geschil is een voorziening gevormd. In 2013 vindt een uitspraak van het gerechtshof plaats, zodat deze voorziening bij de Rekening 2013 kan worden afgehandeld. Daarom is voor 2014 en verder geen mutatie opgenomen.

Nieuwe voorzieningen

Voorziening Toekomstig groot onderhoud nieuwbouw Professor Waterinkschool en Voorziening onderhoud revalidatiecentrum Mytyl/Tyltyl (10/11)

Vanaf 2013 worden voorzieningen gevormd voor de toekomstige onderhoud van de school Professor Waterinkschool en van revalidatiecentrum Mytyl/Tyltyl, conform besluit 2010 (BD2010-003259) en 2011(BD2011-003223).

5 Verkeer en infrastructuur

Maatschappelijk effect

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare, aantrekkelijke en schone stad.

Kerncijfers

Programma Verkeer en Infrastructuur (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
5.1 Minder ernstige verkeersslachtoffers	6,0	7,2	6,6	6,7	6,2	5,5	5,2
5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	8,9	1,7	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8
5.3 Amsterdam is bereikbaar	23,2	20,3	32,3	14,2	14,0	11,1	10,1
5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam	150,7	459,8	305,6	328,2	202,3	204,8	123,5
5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	8,2	10,0	10,3	30,9	29,9	1,1	0,1
5.6 Amsterdam is schoon en heel	165,2	171,4	178,8	165,6	157,7	157,6	155,9
Totaal lasten	362,2	670,4	536,0	547,4	411,9	381,9	296,6
Baten per doelstelling							
5.1 Minder ernstige verkeersslachtoffers	-	-	-	-	-	-	-
5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	0,2	-	-	-	-	-	-
5.3 Amsterdam is bereikbaar	15,3	12,4	15,5	2,5	2,8	2,8	2,8
5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam	121,0	174,1	192,4	126,0	120,8	116,4	102,9
5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	5,1	4,4	4,4	19,4	16,3	-	-
5.6 Amsterdam is schoon en heel	76,8	81,7	90,8	69,3	68,8	68,2	68,2
Totaal baten	218,4	272,6	303,1	217,2	208,7	187,4	173,9
Resultaat voor reservemutaties	143,8-	397,8-	232,9-	330,2-	203,2-	194,5-	122,7-
Toevoegingen aan reserves	63,1	124,7	115,9	48,4	47,7	47,2	35,8
Onttrekkingen aan reserves	82,5	382,7	256,8	251,2	126,0	118,9	37,7
Totaal mutaties reserves	19,4	258,0	140,9	202,8	78,3	71,7	1,9
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	124,4-	139,8-	92,0-	127,4-	124,9-	122,8-	120,8-

Programmakkoordambities

Ontwikkelingen en beleidskaders

De gevolgen van de rijksbrede bezuinigingen in het domein verkeer, vervoer en infrastructuur zijn voor Amsterdam beperkt. Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA) en Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (OV-SAAL) gaan door, zij het bij OV-SAAL met minder geld.

Vanwege de economische crisis en in het verlengde daarvan de vastgelopen vastgoedmarkt en de egalisering van het Vereveningsfonds zijn de programma's van veel projecten afgeslankt en vereenvoudigd. Een aantal oorspronkelijk gebiedsgerichte projecten heeft nu een sterker infrastructureel accent gekregen.

Het belang van de bereikbaarheid van Amsterdam blijft ook in 2014 onverminderd groot. Vooral nog blijkt uit de cijfers van verkeersonderzoek een kleine verandering van de problematiek in en om Amsterdam: het aantal files en de doorstroming zijn iets afgenomen. In 2014 zullen de uitkomsten van het onderzoek naar de positie en positionering van Parkeergebouwen in de parkeerketen in Amsterdam geïmplementeerd worden, waarbij ook de opgave om te komen tot kostendekkende exploitatie wordt betrokken.

5.1 Minder ernstige verkeerslachtoffers

5.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Het aantal ernstige verkeerslachtoffers	120	2010	105	105	105	90	90

5.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Meerjarenplan Verkeersveiligheid 2012-2015

In 2012 is het Meerjarenplan Verkeersveiligheid 2012-2015 vastgesteld. We houden daarin vast aan de landelijke doelstelling: 25% minder ernstige gewonden in tien jaar. De strategie van het Meerjarenplan is een knelpuntgerichte benadering met de focus op het voorkomen van ongevallen onder fietsers, brom- en snorfietsers en voetgangers.

Verkeerseducatie

Vanaf het schooljaar 2014/2015 start de nieuwe organisatie die verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van verkeerseducatie in het voorschools, basis- en voortgezet onderwijs in Amsterdam.

Renovatie Amsterdamse Wegtunnels (RAW)

Het project RAW omvat de IJtunnel, Piet Heintunnel en de Arenatunnel en betreft zowel onderhoud als de maatregelen waartoe de nieuwe wet- en regelgeving¹ verplicht. De renovatie van de Piet Heintunnel wordt in 2013 en 2014 uitgevoerd. De exacte scope voor de renovatie van de Arenatunnel wordt in 2014 bepaald.

5.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	6,0	7,2	6,6	6,7	6,2	5,5	5,2
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	6,0-	7,2-	6,6-	6,7-	6,2-	5,5-	5,2-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	4,4	5,5	4,9	5,0	4,6	3,8	3,6
Mutaties reserves	4,4	5,5	4,9	5,0	4,6	3,8	3,6
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	1,6-	1,7-	1,7-	1,7-	1,6-	1,7-	1,6-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat na reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 1,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 6,7 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 5,0 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste budgetten nader toegelicht.

Lasten

- Van de maatregelen die de verkeersveiligheid vergroten wordt € 5,0 miljoen gedekt door een onttrekking aan het Centraal mobiliteitsfonds
- € 1,5 miljoen voor gladheidsbestrijding van de hoofdinfrastructuur (exclusief Noord en Zuidoost)

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Onttrekking reserves

Er is een lagere onttrekking van € 0,5 miljoen uit het Centraal Mobiliteitsfonds. Het mobiliteitsfonds wordt nader toegelicht in [paragraaf 5.8](#).

¹ Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw).

Meerjarenbegroting 2015-2017

De belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 betreffen ontwikkelingen op het gebied van verkeersveiligheid die gedekt worden uit het Centraal Mobiliteitsfonds en worden toegelicht in [paragraaf 5.8 Meerjarenvoorstel Centraal Mobiliteitsfonds](#).

5.1.4 Risico's

Renovatie Amsterdamse Wegtunnels (RAW)

IJtunnel

De aangekondigde risicoanalyse van de restwerkzaamheden is in juli uitgevoerd. Op grond hiervan is een nieuwe financiële prognose opgesteld, die een overschrijding van het krediet inhoudt van € 1,72 miljoen. De belangrijkste financiële risico's zijn:

- verdere uitloop van de werkzaamheden van de aannemer, waardoor de gemeentelijke proceskosten verder stijgen
- meer corrigerende werkzaamheden nodig voor verkrijging omgevingsvergunning
- omvangrijkere restwerkzaamheden dan voorzien, zoals brandcompartimentering en wandreparaties

De maximale gezamenlijke waarde van deze drie risico's bedraagt circa € 1 miljoen.

Zoals reeds gemeld in de 4-maandsrapportage dreigt de aannemer met een juridische claim als gevolg van de uitgevoerde scopewijziging. Het werk is aanbesteed op de traditionele wijze, waardoor een lange juridische strijd kan ontstaan. Er wordt eveneens gewerkt aan een tegenclaim vanwege de hogere proceskosten als gevolg van de door de aannemer veroorzaakte vertraging.

Voor drie tunnels zijn in het kader van tunnelveiligheid middelen beschikbaar gesteld. De IJtunnel laat een overschrijding zien, de Piet Heintunnel blijft binnen budget en de De Ruijtertunnel vertoont een surplus. De verwachting is dat het toegekende totaalbudget volstaat.

Piet Heintunnel

Onder invloed van het onderzoek naar de mogelijkheid om de renovatie en het meerjarig onderhoud van de Piet Heintunnel in een prestatiecontract aan te besteden is de planning veranderd. Het onderzoek bevindt zich in de verkennende fase. Over het risicoprofiel van deze nieuwe aanpak is derhalve nog weinig bekend. Mocht de nieuwe aanpak onverhoopt onhaalbaar blijken, dan hebben doorrekeningen van de raming voorjaar 2013 aangetoond dat het project op grond van de 'traditionele werkwijze' binnen budget kan worden uitgevoerd.

5.2 Taxi's zijn sociaal veilig

5.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Percentage negatieve beoordelingen (5 of lager) over taxiriten in Amsterdam	8%	2009	6%	5%	5%	5%	5%
	8%	2010					

Het verbeteren van de taxibranche is een prioriteit van het college. Doel van het ingezette taxibeleid is in 2016 een taximarkt te hebben, waarin de klant kan rekenen op een eerlijke, veilige en betrouwbare rit. De investeringen van de gemeente moeten zoveel mogelijk zijn teruggebracht, omdat de branche zelf orde op zaken stelt.

5.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

Een belangrijk middel om dit doel te bereiken is het uitvoeren van de Taxiverordening Amsterdam 2012. Per 1 juni 2013 is het voor taxichauffeurs op de opstapmarkt (standplaatsen en aanhouden op straat) verplicht aangesloten te zijn bij een Toegelaten Taxi Organisatie (TTO). In 2014 wordt gecontinueerd met intensivering van de handhaving, samen met de landelijke Inspectie Leefomgeving en Transport, de politie, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie en de stadsdelen. Ook zetten we stevig in op het vergroten van de rol van de klant en verbetert de gemeente de taxivoorzieningen in de stad.

5.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	8,9	1,7	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8
Baten	0,2	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	8,7-	1,7-	2,4-	1,8-	1,8-	1,8-	1,8-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1,1	1,7	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8
Mutaties reserves	1,1	1,7	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	7,6-	-	-	-	-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen is nihil. De lasten zijn geraamd op € 1,8 miljoen – er zijn geen baten. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 1,8 miljoen – er zijn geen dotaties.

De aanpak taxiproblematiek wordt gedekt uit het Centraal Mobiliteitsfonds en daarnaast uit de algemene dienst (reclamegelden), omdat de aard van de problematiek (openbare orde en veiligheid) niet de volledige dekking uit het mobiliteitsfonds rechtvaardigt.

5.3 Amsterdam is bereikbaar

5.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal parkerende auto's op Amsterdamse P+ R terreinen	422.065	2009	520.000	530.000	540.000	550.000	550.000

Een goede bereikbaarheid van Amsterdam is van groot belang. Uit de verkeersonderzoeken blijkt dat de verkeersdruk rond Amsterdam niet minder wordt, in tegenstelling tot andere delen van Nederland. De bereikbaarheid van de stad is veelal afhankelijk van regionale en nationale projecten. De activiteiten van de stad richten zich voor een belangrijk deel op lobby en beïnvloeding. Voor deze activiteiten is (nog) geen concrete indicator benoemd.

5.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

(Hoogwaardig) Openbaar Vervoer (HOV)²

Het streven is dat het aandeel van het openbaar vervoer in de agglomeratie en regio Amsterdam toeneemt door de kwaliteitverbetering en vergroting van de capaciteit.

- *Busstation Noord (Buikslotermeerplein)*: het busstation is onderdeel van het toekomstig Station Noord en sluit functioneel aan op het metrostation van het project Noord/Zuidlijn en op het HOV project Zaancorridor
- *Openbaar vervoer*: de concessie Amsterdam wordt niet aanbesteed. De uitvoering van de concessie door GVB wordt in opdracht van de Stadsregio Amsterdam voortgezet
- In december 2012 heeft de Stadsregio een voorkeursbesluit genomen voor een hoogwaardige tram tussen Station Zuid en Amstelveen Westwijk, naast het handhaven van tramlijn 5. Uitvoering van de Nota van Uitgangspunten van de HOV Westtangent vindt in 2014 en verder plaats, evenals het project Versnellen Westelijke Tramlijnen
- *Zaancorridor*: de Zaancorridor is een alternatief voor het doortrekken van de Noord/Zuidlijn naar Zaandam

Overige relevante activiteiten in 2014

- *Rijksprojecten*: de uitvoering van de wegwitbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA) is gestart met de werkzaamheden aan de A10-Oost. Voor de inpassing van de Gaasperdammerweg is in 2013 een aanvullende overeenkomst gesloten tussen Rijkswaterstaat en de gemeente. In het kader van Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) worden eind 2013 besluiten verwacht over het vergroten van perron- en transercapaciteit op Amsterdam Centraal. De uitbreiding van de spoorcapaciteit op de corridor Schiphol – Amsterdam – Almere – Schiphol (OV SAAL Korte Termijn) is ter hand genomen
- *Landelijke Praktijkproef Amsterdam (PPA)*: de Praktijkproef Amsterdam beoogt de samenwerking tussen wegbeheerders en marktpartijen te verbeteren en uit te breiden. De proef heeft als doel *real time* verkeersinformatie bij de individuele weggebruiker te brengen en daarnaast de toetsing van een theorie over gecoördineerd netwerkbreed verkeersmanagement
- *Beter Benutten*: Het kabinet wil niet alleen nieuwe wegen en spoorwegtracés aanleggen, maar ook de bestaande infrastructuur beter benutten. Het pakket Beter Benutten van de Gemeente Amsterdam bestaat uit de volgende zeven projecten.
 - Vergroten betrouwbaarheid gekoppelde DVM (Dynamisch Verkeersmanagement) systemen plus regionaal ketenbeheer
 - Dynamisering verwijzing P+R locaties plus koppeling verkeerscentrales
 - Structureel Verkeersmanagement Amsterdam Zuidoost
 - Minder hinder tijdens wegwerkzaamheden Zuidas –en Zuidoost
 - Moderniseren communicatieverbindingen verkeersmanagementcentrales Noord-Holland
 - Bewegwijzering Westrandweg (Westpoort)
 - Optimalisatie Verkeersregelinstanties Amsterdam

² Hoogwaardig openbaar vervoer, afgekort HOV, is een term voor stads- en streekvervoer dat voldoet aan hoge eisen op het gebied van de doorstroming (hoge gemiddelde rijnsnelheid). Comfortvoorziening en reisinformatie bij zowel de haltes als in het voertuig zijn ook belangrijk. Bij HOV is de uitstraling extra belangrijk om het vervoersconcept als een 'product' aan de reiziger te kunnen 'verkopen'.

- *Parkeerverwijssystemen*: uitbreidingen van het parkeerverwijssysteem in 2013-2017 zijn een logisch gevolg van nieuwe garages die gerealiseerd worden op of nabij hoofdroutes met een centrum- dan wel een P+R-functie. In samenwerking met Rijkswaterstaat worden informatiepanelen nabij de A10 geplaatst aan het rijkswegennet om de diverse P+R-locaties aan te geven
- *Bereikbaarheid Arenagebied*: in 2014 worden de fysieke korte termijn maatregelen uitgevoerd die bij moeten dragen aan een betere en veilige in- en uitstroom van het Arenagebied tijdens evenementen

5.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	23,2	20,3	32,3	14,2	14,0	11,1	10,1
Baten	15,3	12,4	15,5	2,5	2,8	2,8	2,8
Saldo van baten en lasten	7,9-	7,9-	16,8-	11,7-	11,2-	8,3-	7,3-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	6,2	7,1	12,2	10,2	10,1	7,8	6,8
Mutaties reserves	6,2	7,1	12,2	10,2	10,1	7,8	6,8
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	1,7-	0,8-	4,6-	1,5-	1,1-	0,5-	0,5-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 1,5 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 14,2 miljoen en de baten op € 2,5 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 10,2 miljoen.

De lasten hebben betrekking op onder andere de volgende activiteiten:

- Uitgaven uit het mobiliteitsfonds voor een beter bereikbare stad € 10,2 miljoen
- Uitgaven voor P+R terreinen € 2,5 miljoen
- Uitgaven voor mobiliteit en openbaar vervoer € 0,9 miljoen

De baten hebben betrekking op onder andere de volgende activiteiten:

- opbrengsten vanuit de P+R terreinen € 2,5 miljoen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Reserves

De afronding van het project Westrandweg beëindigt onttrekking aan de reserve (€ 0,2 miljoen) terwijl aan programma P+R, door extra activiteiten, in 2014 meer aan de reserve onttrokken wordt dan in 2013 (€ 0,7 miljoen). Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 5.7 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- De mutaties betreffen ontwikkelingen die gedekt worden uit het Centraal Mobiliteitsfonds, voor een toelichting zie de betreffende paragraaf.

5.3.4 Risico's

Busstation Buikslotermeerplein

In de jaarrekening 2012 werd melding gemaakt van een verwacht tekort van € 3 tot 5 miljoen. Naast een extra bijdrage van de Gemeente Amsterdam (uit het Mobiliteitsfonds) heeft ook de Stadsregio heeft zich bereid getoond om haar bijdrage te verhogen.

5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam

5.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren ³	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Bushaltes die toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking	Bushaltes toegankelijk: 0	2008	Realisatie ligt op schema	realisatie ligt op schema	533		
2. Aantal auto's dat stadsdeel Centrum in- en uitrijdt op een gemiddelde werkdag tussen 7.00 en 19.00 uur	156.000	2009	144.000	141.000	138.000	135.000	132.000
3. Aantal reizigerskilometers per fiets in Amsterdam op een gemiddelde werkdag	2.260.000	(2005-2008)	2.354.000	2.373.000	2.392.000	2.411.000	2.430.000
4. Bezettingsgraad fietsparkeervoorzieningen CS	117%	2011	110%	105%	100%	100%	100%

5.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

- *Toegankelijkheid bus*: bushaltes worden beter toegankelijk gemaakt voor reizigers met een beperking. Naar verwachting komen , naast de 133 haltes in Noord, 400 haltes in aanmerking voor aanpassing in 2014
- *IJsei*: de Michiel de Ruijtertunnel zal in de tweede helft van 2014 worden opengesteld voor verkeer. Naar verwachting zal eind 2014 het busstation en de overkapping gereed zijn. De openbare ruimte is het laatste onderdeel van het project IJsei en zal volgens huidige planning in 2016 gereed zijn
- *Fiets*: we willen dat Amsterdam fietsstad nummer één van Europa blijft. De activiteiten die nodig zijn om dit te blijven staan beschreven in het Meerjarenplan Fiets 2012 – 2016. Om dit te bereiken wordt het aantal fietsparkeerplekken vergroot door de bestaande capaciteit beter te benutten, extra plekken te realiseren bij OV-knooppunten en een betere, snellere handhaving op verlaten fietsen en fietswrakken
- *Parkeren*: er worden de komende jaren 5.500 parkeerplekken gerealiseerd door nieuwbouw en huur van plekken in bestaande parkeergarages, 500 'ringparkeerplekken' worden gerealiseerd op P+R-locaties en rondom de ring en 500 plekken voor ondernemersjaarkaarten in het centrumgebied
- *Parkeergebouwen (PG)*: PG exploiteert in Amsterdam ongeveer 15.000 parkeerplekken in openbare garages, op terreinen en in P+R plaatsen. Daarnaast beheert Parkeergebouwen 20.000 parkeerplekken van derden. In 2014 worden de uitkomsten van het onderzoek naar de positie en positionering van Parkeergebouwen in de parkeerketen in Amsterdam geïmplementeerd, waarbij ook de opgave om te komen tot kostendekkende exploitatie wordt betrokken
- *Touringcar*: het doel van het in 2012 vastgestelde stedelijk touringcarbeleid is dat de stad bereikbaar blijft voor het groeiende toeristische bezoekersverkeer, waarbij overlast wordt voorkomen door toezicht op drukke tijden op de haltes. Dit toezicht wordt door het bedrijfsleven zelf betaald, stad en stadsdelen betalen vanaf 2014 in principe niet meer mee aan het toezicht en concentreren zich op de wettelijke handhavingstaak. Amsterdam zorgt voor de beschikbaarheid van touringcarrouetes en -haltes in en om het Centrum tussen nu en 2022
- *IJweg west: Westelijk Stationseiland (De Ruijterkade / Verdieping Westertoegang): Westelijk Stationseiland (Verdieping Westertoegang)*: met de komst van de Stadshartlus neemt het belang van de Westertoegang voor het verkeer toe. Eind 2014 moet het wegprofiel zijn gereconstrueerd, kabels en leidingen verlegd, de verlichting vernieuwd en de aansluitende kruispunten Droogbak/Prins Hendrikkade opnieuw ingericht

Metro: Noord/Zuidlijn en renovatie Oostlijn

- In 2014 komt de ruwbouw van de metrostations Rokin, Vijzelgracht en De Pijp gereed. De in- en uitritten van de Parkeergarage in metro station Rokin zijn naar verwachting medio 2015 klaar

³ De indicatoren 5 (Aantal VO scholen met een schoolveiligheidsteam), en 7 (Aantal First Offenders) zijn opgenomen onder het programma Openbare Orde en Veiligheid.

- Het treinbeveiligingssysteem op het bestaande net wordt vervangen en er wordt een nieuw systeem langs de Noord/Zuidlijn geïnstalleerd. In 2014 worden de installaties op de vernieuwde Oostlijn geplaatst en een start gemaakt met de implementatie van het systeem langs de Noord/Zuidlijn
- In 2014 komt het onderdeel Vluchtwegmaatregelen van de Renovatie Oostlijn gereed, voordat een start wordt gemaakt met de Stationsrenovaties, de voorbereidende activiteiten voor de ombouw van de Amstelveenlijn en mogelijke herindeling Station Zuid

5.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	150,7	459,8	305,6	328,2	202,3	204,8	123,5
Baten	121,0	174,1	192,4	126,0	120,8	116,4	102,9
Saldo van baten en lasten	29,7-	285,7-	113,2-	202,2-	81,5-	88,4-	20,6-
Dotaties aan reserves	63,1	111,7	114,6	47,2	46,9	46,9	35,3
Onttrekkingen aan reserves	63,2	358,6	227,1	213,5	93,8	100,6	21,7
Mutaties reserves	0,1	246,9	112,5	166,3	46,9	53,7	13,6-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	29,6-	38,8-	0,7-	35,9-	34,6-	34,7-	34,2-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat na reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 35,9 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 328,2 miljoen en de baten op € 126 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 47,2 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 213,5 miljoen.

De lasten hebben betrekking op onder andere de volgende activiteiten:

- uitgaven vanuit het gemeentelijk aandeel NoordZuidlijn: € 174,6 miljoen
- uitgaven vanuit het mobiliteitsfonds: € 33,8 miljoen
- rente over de kapitaalverstrekking NoordZuidlijn: € 33,4 miljoen
- lasten met betrekking op de openbare parkeergarages: € 24,4 miljoen
- lasten voor de exploitatie van de pontveren: € 17,3 miljoen
- apparaatskosten Dienst Metro: € 16,6 miljoen
- rente kapitaalverstrekking GVB activa BV: € 11,6 miljoen
- verkeersleiding: € 3 miljoen
- bijdrage busstation Centraal Station: € 3 miljoen

De baten hebben betrekking op onder andere de volgende activiteiten:

- de voeding van het mobiliteitsfonds: € 57,4 miljoen
- opbrengsten vanuit de openbare parkeergarages: € 25,9 miljoen
- apparaatskosten dienst Metro: € 16,6 miljoen
- rente kapitaalverstrekking GVB activa BV: € 11,6 miljoen
- opbrengsten vanuit de exploitatie van de pontveren: € 11,1 miljoen

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Zie voor de toelichting van (dotaties en onttrekkingen aan) de reserves en voorzieningen [paragraaf 5.7 Reserves en voorzieningen](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- De overige werkzaamheden aan het project IJweg-west vinden na 2014 plaats (hogere lasten € 3 miljoen)

- De opbrengsten bij de Parkeergebouwen laten een positief beeld zien (tussen € 0,2 – € 0,5 miljoen per jaar)
- Na 2014 is de gemeentelijke bijdrage aan het project IJSEI voldaan (€ 3,0 miljoen)

Het restant wordt verklaard door activiteiten die gedekt worden uit het Centraal Mobiliteitsfonds, zie hiervoor de betreffende paragraaf (€ 3,2 miljoen).

Dienst Metro

De ontwikkeling van het resultaat van de Dienst Metro in de komende begrotingsperiode.

Resultaat Dienst Metro <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	2014	2015	2016	2017
Lasten	269,5	144,4	154,5	86,5
Baten	234,8	110,2	120,3	52,4
Resultaat	34,7	34,2	34,2	34,1

Alle kosten die de Dienst Metro maakt om haar projecten te realiseren worden verrekend met externe financieringsbronnen of in geval van de Noord/Zuidlijn met de door de raad beschikbaar financiële dekking. Het financieel resultaat van de Dienst Metro bestaat uit de volgende onderdelen.

<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	2014	2015	2016	2017
Kapitaallasten Noord/Zuidlijn (rente)	33,4	32,9	32,9	32,9
Kapitaallasten (rente & afschrijving overige activa)	1,1	1,1	1,1	1,0
Beheer en onderhoud spoorbaan Amsterdam - Utrecht	0,4	0,2	0,2	0,2
Resultaat	34,7	34,2	34,2	34,1

5.4.4 Risico's

IJsei

De belangrijkste risico's bestaan nu rond de Michiel de Ruytertunnel (autotunnel) en het middengedeelte van het busstation. In 2012 is de Noord/Zuidlijn nabij het CS enkele maanden vertraagd, dit heeft direct consequenties voor de kosten van de uitvoering van de Michiel de Ruytertunnel. In het kader van de risicobeheersing hebben IJSEI en Noord/Zuidlijn is eind 2012 besloten tot maatregelen om de planningsafhankelijkheid tussen Noord/Zuidlijn en IJSEI te doorbreken. Door latere oplevering van het middendeel van de autotunnel en de planning van de afbouw van de autotunnel zelf, is de planning voor openstelling van de autotunnel nu medio 2014.

Er is nog geen definitieve uitkomst in de juridisch geschillen met P1 en Flint BV (Naco/Waterplein Oost). De zaak Naco loopt en de gerechtelijke uitspraak wordt 2013 verwacht. In de zaak tegen P1 lijkt het risico niet af te wijken van het in het jaarverslag gemelde restrisico (ten laste van het gemeentelijk weerstandvermogen (ARR)). Het totale restrisico van het project is niet gewijzigd ten opzichte van de viermaandsrapportage 2013.

Utrechtsestraat

Er loopt een rechtszaak met de aannemer van fase 1 Schade kan variëren van een meevaller tot een forse uit te betalen schadevergoeding. Vanwege de nauwelijks in te schatten kans en omvang is dit risico financieel niet beheersbaar binnen de huidige projectbudgetten. De risico-inschatting wordt daarom vanaf de jaarrekening 2011 betrokken bij de omvang van het gemeentelijk weerstandvermogen.

IJweg West

Het onderdeel Westelijk Stationseiland (Westertoegang en de Ruijterkade) is complexer dan gedacht. Verwacht wordt dat ontwerp- en projectoptimalisaties de potentiële overschrijdingen zullen beperken. Dit wordt nu onderzocht. Vooralsnog gaat DIVV uit van een verwachte overschrijding van € 0,9 miljoen en een risico van € 2,2 miljoen.

Parkeergebouwen

In de loop van 2012 zijn bij het college twijfels ontstaan over de voortgang van de reorganisatie van PG. De eerste signalen ontstonden bij de besluitvorming over de (negatieve) exploitatie van de Ziggo Dome-garage. Dit is voor het college aanleiding geweest de rol van PG in het besluitvormingsproces te onderzoeken. Dit onderzoek is eind 2012 gestart en vlak voor het zomerreces afgerond. Het onderzoek is uitgevoerd door ACAM. De uitkomsten van het ACAM-onderzoek waren voor het college aanleiding om – onder verantwoordelijkheid van nieuw management – het gehele portfolio van parkeergebouwen door te lichten. Deze doorlichting was bij het opstellen van de begroting nog niet afgerond. Het college zal u separaat – voor de behandeling van de begroting in de gemeenteraad – informeren over de analyse, de financiële stand van zaken, de positie van Parkeergebouwen en de maatregelen die het college heeft genomen. Dit is ook conform de motie die de raad bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 heeft ingediend waarin het college wordt verzocht met voorstellen te komen over de beoogde verbetering van de exploitatie van de gemeentelijke parkeergarages, een doorlichting van de mogelijkheden aan de omzetkant en de manier waarop zich dit verhoudt tot het nieuwe parkeerbeleid.

De uitkomsten van de doorlichting en de verbetervoorstellen worden verwerkt bij de 4-maandsrapportage. Naar het zich nu laat aanzien is een bijstelling van de begroting in negatieve zin noodzakelijk. Uit de analyse van de exploitatie blijkt namelijk dat de portfolio te kampen heeft met onrendabele garages, waar de gemeente niet zomaar van af kan. Het negatief resultaat van Parkeergebouwen is op de korte termijn lastig te beïnvloeden. Het college houdt vooralsnog rekening met een neerwaartse bijstelling van de begroting parkeergebouwen met € 0,7 miljoen in 2014.

In de huidige portfolio van parkeergebouwen van DIVV spelen de volgende risico's:

- Piet Heingarage: De bouwkundige staat is niet conform het beheerskader. Er is sprake van door de ontwikkelaar gemaakte uitvoerings- en bouwfouten en mogelijk verkeerde keuzes in het ontwerp en/of ambitieniveau van de garage. Dit leidt tot hoge herstelkosten die niet kunnen worden gedekt uit de exploitatie. Bij de definitieve overdracht fasen 2 en 3 van de Piet Heingarage is de overdragende partij, naar mening van DIVV, verantwoordelijk voor de kosten die voortvloeien uit het niet rendabele deel van de garage. De kapitaallasten van het rendabele deel (€ 3,3 miljoen) 2e en 3e fasen zijn in de begroting van DIVV verwerkt. Het onrendabele deel beslaat € 2,8 miljoen
- Parkeergarage de Opgang: het eigendom van de parkeergarage is (sinds juli 2009) nog niet overgedragen omdat deze ernstige gebreken vertoont (onder andere lekkages, kapot wegdek, scheurvorming in balken). Eigenaar heeft de gemeente gedagvaard en eist nakoming van de koopovereenkomst om de garage alsnog te laten afnemen. Het dossier ligt nu onder de rechter. Deze heeft een externe getuige-deskundige benoemd die binnenkort met een definitief rapport komt betreffende de staat van het gebouw. Mede op basis hiervan zal de rechter een uitspraak doen. Indien ING RED in het gelijk wordt gesteld wordt de gemeente verplicht alsnog de garage af te nemen. Tegen de achtergrond van de actualiteit is het zeer twijfelachtig dat het oorspronkelijke krediet van € 15 miljoen nog rendabel is te maken, mede gelet op het aantal parkeerders en de ontwikkeling van de tarieven in Amsterdam Noord. Daarnaast bestaat een extra risico van € 5 miljoen voor rentelasten en btw die mogelijk als compensatie aan ING dient te worden betaald.
- Can fase 2: Tussen PG en Achmea is in november 2012 feitelijk een huurovereenkomst gesloten betreffende de CAN-fase 2 garage in Noord die de komende jaren in samenhang met een nieuw winkelcentrum wordt ontwikkeld en waarvan de oplevering voor 2017 is gepland. Er bestaat echter grote onzekerheid of PG bij afname van de garage erin zal slagen deze winstgevend te exploiteren.

Bovenstaande risico's zijn van groot belang voor de ontwikkeling van het resultaat van de exploitatie Parkeergebouwen.

NoordZuidlijn

De aanleg van de NoordZuidlijn is veruit het grootste project dat de gemeente onderhanden heeft. De risico's zijn afgedekt met een omvangrijke risicovoorziening en posten onvoorzien. Binnen het budget bedraagt de totale risicobuffer circa 25% van de verwachte nog te maken kosten.

5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam

5.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Oordeel NSL of Amsterdam op schema ligt om doel 2015 te bereiken			Ontwikkeling op schema	Ontwikkeling op schema	Amsterdam voldoet aan de norm		
2. Stikstofdioxide knelpuntenstraten in 2015	2	2011			0		
3. Fijnstof knelpuntstraten	5	2011			0		

Het verbeteren van de luchtkwaliteit is een speerpunt van het college. Een goede luchtkwaliteit is essentieel voor het milieu en de gezondheid van Amsterdammers én voor de economische ontwikkeling van de stad. Amsterdam voert daarom een pakket maatregelen uit om in 2015 te kunnen voldoen aan de wettelijke normen voor de luchtkwaliteit.

De doelstelling voor luchtkwaliteit laat zich moeilijk vertalen naar technische doelstellingen per jaar. Relevanter is het om op basis van de analyse van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) vast te stellen of Amsterdam op schema ligt voor het behalen van de Europese doelstelling voor 2015. Wel kan inzicht in de voortgang verkregen worden door naar de ontwikkeling te kijken in zogenaamde 'knelpuntstraten'.

5.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

- *Luchtkwaliteit:* op dit moment voldoet Amsterdam in bijna de hele stad aan de norm voor fijn stof. Op een aantal locaties zal de norm voor NO² in 2015 waarschijnlijk wel overschreden worden. Volgens nieuwste prognoses betreft dit de Prins Hendrikkade, Valkenburgerstraat en de Stadhouderskade. Deze knelpunten zullen waarschijnlijk niet opgelost kunnen worden met het Amsterdamse maatregelenpakket: Amsterdam heeft invloed op maximaal 25 procent van de luchtvervuiling. Extra inzet van het Rijk is daarom noodzakelijk om tijdig overal aan de normen te kunnen voldoen
- *zakelijke veelrijders:* maatregelen gericht op deze groep blijken erg effectief. Voor de periode 2011-2015 zet Amsterdam daarom in op slimmer en schoner goederenvervoer (bundelen, milieuzones, betere doorstroming, ruimere venstertijden) en het stimuleren van aanschaf van schone voertuigen (o.a. elektrisch) door zakelijke veelrijders
- *Evaluatie luchtkwaliteit:* eind 2013 wordt het huidige pakket aan luchtkwaliteitsmaatregelen geëvalueerd. Uitgangspunt bij deze evaluatie is de kosteneffectiviteit van de maatregelen. Bekeken wordt of aanpassingen en/of aanscherping van de maatregelen voor de periode 2013-2015 (nog) aan de orde is en op welke wijze de laatste knelpunten het beste kunnen worden aangepakt
- *Milieuzone vrachtovervoer:* Vanwege de aanscherping van de regelgeving voor de uitstoot van vrachtauto's in 2013 wordt in 2014 verwacht dat er in het begin meer kosten gemaakt moeten worden voor ontheffingen, communicatie en beleid. Op termijn is het de verwachting dat de legesopbrengsten zullen dalen doordat de vrachtautovloot schoner wordt

5.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	8,2	10,0	10,3	30,9	29,9	1,1	0,1
Baten	5,1	4,4	4,4	19,4	16,3	-	-
Saldo van baten en lasten	3,1-	5,6-	5,9-	11,5-	13,6-	1,1-	0,1-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	3,1	5,6	5,9	11,5	13,6	1,1	0,1
Mutaties reserves	3,1	5,6	5,9	11,5	13,6	1,1	0,1
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	-	-	-	-	-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 0,0 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 30,9 miljoen en de baten op € 19,4 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 11,5 miljoen.

Lasten

- Uitgaven voor een betere luchtkwaliteit: € 30,9 miljoen (conform meerjarenvoorstel)

Baten

- Luchtkwaliteit: € 19,4 miljoen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Onttrekking reserves

De onttrekking uit de reserve houdt gelijke pas met de hogere lasten naarmate de peildatum dichterbij komt. Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 5.7 Reserves en voorzieningen](#) en [paragraaf 5.8 Meerjarenvoorstel Centraal Mobiliteitsfonds](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Na 2015 dalen de baten en lasten, omdat het Programma Luchtkwaliteit dan ten einde is.

5.5.4 Risico's

Amsterdam houdt er rekening mee dat de laatste monitoring van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit uit zal wijzen dat Amsterdam in 2015 op een beperkt aantal knelpunten (onder andere de Prins Hendrikkade en de Stadhouderskade) niet zal voldoen aan de Europese normen voor NO² als er geen aanvullende maatregelen worden getroffen. De invloed van Amsterdam reikt echter tot maar 25% van de verbetering van de luchtkwaliteit. Amsterdam kan het probleem dus niet alleen op lossen en zal bij het Rijk vragen om extra maatregelen.

5.6 Amsterdam is schoon en heel

5.6.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Technische kwaliteit verharding wegvak, % totale rijbaan oppervlak hoofdnet auto ⁴	voldoende: 81% matig 4% onvoldoende 15% (2009)	Sober: voldoende 57% matig 26% onvoldoende 17%	Sober: voldoende 57% matig 26% onvoldoende 17%	Sober: voldoende 57% matig 26% onvoldoende 17%	Sober: voldoende 57% matig 26% onvoldoende 17%	Sober: voldoende 57% matig 26% onvoldoende 17%

5.6.2 Wat gaan we ervoor doen?

- *Beheerniveau:* juni 2012 heeft de raad amendement 434 aangenomen, waarin besloten is het beheerniveau stedelijke infrastructuur en het niveau van graffiti bestrijding weer terug te verhogen. Stadsdeel Centrum coördineert de uitvoering van de plak- en graffiti bestrijding en meet de vervuiling en prestatie. De assets die weer op het niveau *verzorgd* zijn gebracht, worden in de periode tot en met het vierde kwartaal 2014 op dat niveau gehouden. Vanwege het ontbreken van middelen zullen na 2014 de assets weer beheerd worden op niveau sober
- *Rode Loper:* met de Rode Loper wordt de entree van de stad vanaf de Prins Hendrikkade tot het Weteringcircuit bedoeld en de Ferdinand Bolstraat tussen de Stadhouderskade en de Ceintuurbaan. Doel van de herinrichting van de gehele Rode Loper is een aangenamer verblijfsklimaat, waarbij het creëren van meer ruimte voor voetgangers het belangrijkste uitgangspunt is. In augustus 2013 is gestart met de reconstructie van het Damrak die naar verwachting medio 2015 zal zijn afgerond. Daarna wordt begonnen met de reconstructie van het Rokin
- *Reconstructie Weesperstaat:* de Weesperstraat en het Weesperplein maken onderdeel uit van het in 2002 door de raad vastgestelde Masterplan Wibautas. Het Weesperplein wordt in haar geheel aangepakt. De herinrichting heeft hoge prioriteit gezien de grote samenhang met omgevingsprojecten zoals de bouw van de Amstelcampus (HVA) en de uitbreiding van de UvA op het Roeterseiland. Dit heeft een grote toename van het aantal reizigers tot gevolg op het metrostation Weesperplein
- *Vervanging Basisweg tussen Kabelweg en Radarweg:* de weg is van groot belang voor de ontsluiting van Westpoort op het rijkswegennet. Het is de zwaarst belaste weg van de stad en toe aan een totale vervanging. De uitvoering kan pas gestart worden na het in gebruik nemen van de Westrandweg en 2e Coentunnel, omdat er dan meerdere aansluitingen op het rijkswegennet zijn in het havengebied. De verwachting is dat dit in de zomer van 2014 zal zijn
- *Vorbereiding herinrichting Stadhouderskade tussen Overtoom en Max Euweplein:* het Leidseplein is nu vooral een verkeersknooppunt: tramhaltes, taxistandplaats, rijstroken voor auto en fiets maken het plein onoverzichtelijk. In de vastgestelde NvU is de ambitie verwoord om het plein om te vormen tot een aantrekkelijk autovrij plein waar de voetganger centraal staat. Onderdeel van de herinrichting van het Leidseplein is de verplaatsing van de taxistandplaats naar de Leidsebrug. De voorbereidingen zullen plaatsvinden in 2014

⁴ Voor de doelstelling voor de kwaliteit van de wegvakken wordt gebruik gemaakt van een landelijke normering. Op basis van de inspectie 2011 alsmede het gewijzigde beheerniveau (van verzorgd naar sober) zullen de streefcijfers voor 2012 en 2013 worden ontwikkeld.

5.6.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	165,2	171,4	178,8	165,6	157,7	157,6	155,9
Baten	76,8	81,7	90,8	69,3	68,8	68,2	68,2
Saldo van baten en lasten	88,4-	89,7-	88,0-	96,3-	88,9-	89,4-	87,7-
Dotaties aan reserves	-	12,9	1,4	1,2	0,8	0,3	0,5
Onttrekkingen aan reserves	4,4	4,3	4,4	9,1	2,1	3,8	3,8
Mutaties reserves	4,4	8,6-	3,0	7,9	1,3	3,5	3,3
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	84,0-	98,3-	85,0-	88,4-	87,6-	85,9-	84,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 88,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 165,6 miljoen en de baten op € 69,3 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 1,2 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 9,1 miljoen.

De lasten hebben betrekking op onder andere de volgende activiteiten:

- beheer en onderhoud railinfrastructuur: € 44,8 miljoen
- kapitaallasten openbare verlichting: € 16,5 miljoen
- uitgaven voor parkeerbeheer: € 12,9 miljoen
- kapitaallasten wegen: € 12,4 miljoen
- kosten voor openbare verlichting: € 11 miljoen
- kapitaallasten verkeerstunnels: € 10,4 miljoen
- kapitaallasten bruggen: € 10 miljoen
- verkeerssystemen: € 7,2 miljoen
- kapitaallasten verkeerssystemen: € 6,9 miljoen
- onderhoud bruggen en viaducten: € 6,9 miljoen
- uitgaven vanuit het mobiliteitsfonds: € 5 miljoen
- beheer van de stedelijke infrastructuur: € 4 miljoen
- beheer en onderhoud verkeerstunnels: € 3,6 miljoen
- onderhoud en vervanging hoofdinfrastructuur: € 3,2 miljoen
- kapitaallasten havens en vaarten: € 2,2 miljoen
- kosten voor sluizen en waterkering: € 1,9 miljoen
- kapitaallasten voor IJ-oever, sluizen en illuminatie: € 1,6 miljoen
- kapitaallasten voor ruimtelijke ordening: € 1,2 miljoen
- kapitaallasten spoorbaan Amsterdam Utrecht: € 1 miljoen

De baten hebben betrekking op onder andere de volgende activiteiten:

- rijksbijdrage voor beheer en onderhoud railinfrastructuur: € 44,8 miljoen
- inkomsten vanuit het parkeerbeheer: € 14,1 miljoen
- reclame-inkomsten: € 8,4 miljoen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- De uitgaven ten laste van de reserve beheer stedelijke infrastructuur nemen weer af na de overdracht van de Rode Loper naar Stadsdeel Centrum (€ 3,2 miljoen)
- De activiteiten ten laste van het Centraal Mobiliteitsfonds nemen af, zie voor een toelichting de betreffende paragraaf (€ 4 miljoen)
- Door lagere investeringen in de stedelijke infrastructuur dalen de kapitaallasten van 2014 t/m 2017.

5.6.4 Investerings

Hieronder een overzicht op hoofdlijnen van de begrote investeringen in de periode 2014-2017 en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten.

- Vernieuwen oeverconstructies: € 3,2 miljoen; afschrijvingstermijn 100 jaar
- Vervanging Baden Powellweg tussen Ookmeerweg en Plesmanlaan: € 3,75 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Vervanging Basisweg tussen Kabelweg en Radarweg: € 42 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Voorbereiding vervanging Meer en Vaart tussen Osdorperban en Osdorpplein Oost:
 - - € 0,25 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Voorbereiding reconstructie Surinameplein: € 0,4 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Vernieuwing brug 199 in de hoofdvaarroute Kostverlorenvaart voor de Overtoom € 0,35 miljoen; afschrijvingstermijn 40 jaar
- Vernieuwing brug 50 Nieuwe Herengracht: € 0,24 miljoen; afschrijvingstermijn 25 jaar
- Vernieuwing brug 155, beweegbare brug over Kattensloot: € 0,24 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Vernieuwing brug 237, beweegbare brug over de Nieuwe Herengracht: € 0,9 miljoen; afschrijvingstermijn 40 jaar
- Nieuwe oeverconstructie Kostverlorenvaart nabij molen De Otter: € 1,66 miljoen; afschrijvingstermijn 100 jaar
- Voorbereiding herinrichting Stadhouderskade tussen Overtoom en Max Euweplein: -€ 0,82 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Voorbereiding Wibautstraat Zuid tussen Prins Bernhardplein en (rijbaan onder) spoorwegviaduct: € 0,3 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar
- Voorbereiding aanpassing Nassaukade in verband met Singelgrachtgarage: € 0,3 miljoen; afschrijvingstermijn 30 jaar

5.6.5 Risico's

Amsterdam Rijnkanaal

Bij uitvoering zou kunnen blijken dat milieuvervuiling ernstiger is dan verwacht, waardoor vertraging en kostenverhoging kan optreden. Er is risico op schade aan gebouwen is. Als beheersmaatregel is gestart met verdere bodemonderzoeken en de eventuele schade kan deels worden gedekt met de Construction All Risks Verzekering (CAR) voor bouwrisico's.

Brug 400 Kramerbrug

Er is voor het project een update gemaakt van de risicoanalyse. Het toprisico is het instabiel worden van de kademuur en de landhoofden tijdens de uitvoering, waarbij deze onherstelbaar beschadigd raken. De beheersmaatregel om dit risico te verkleinen is genomen door de palen van de combiwand te boren. De landhoofden en kademuren zijn op dit moment stabiel, dit wordt door metingen gemonitord.

Verzwaarde normering bruggen

In 2012 is nieuwe wet- en regelgeving (Bouwbesluit 2012) en bijbehorende normering vanuit het Rijk opgesteld voor de constructieve veiligheid van alle bruggen. Bij toetsing van een aantal bruggen (ongeveer 10%) in de Amsterdamse hoofdinfrastructuur blijkt inderdaad een groot aantal bruggen (ongeveer 60%) niet aan de nieuwe normen te voldoen. Om het totale bruggenareaal aan de nieuwe norm van het Bouwbesluit te laten voldoen is een grote financiële inspanning noodzakelijk voor gehele of gedeeltelijke vervanging, terwijl het de vraag is of dit vanuit de werkelijke veiligheid noodzakelijk is.

De regelgeving laat ruimte om een eigen toetsingskader te ontwikkelen dat de veiligheid van de stedelijke bruggen aantoont. Hierbij wordt gekeken naar de constructieve sterkte van de bruggen die het stadsverkeer dragen. Amsterdam stelt in 2013 een eigen norm op en laat die vaststellen door het bevoegd gezag.

5.7 Reserves en Voorzieningen

5.7.1 Reserves

5. Programma Verkeer en infrastructuur

Nr	Doel stel ling	Reserve	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>										
1	5.3	Westrandweg / 2e Coentunnel (VE)	0,6	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
2	5.4	Mobiliteitsfonds - algemene reserve	4,1	1,5	-	0,3	1,2	1,2	1,2	1,2
3	5.4	Verlaging Westertoegang	0,7	-	-	-	-	-	-	-
4	5.4	Verbeterplan DIVV	0,9	-	-	-	-	-	-	-
5	5.4	P+R programma	5,6	1,5	-	0,9	0,6	-	-	-
6	5.4	Reserve gemeentelijk aandeel kosten noord	-	-	-	174,7	(174,7)	(228,5)	(295,7)	(295,7)
7	5.4	Mobiliteitsfonds - bestemmingsreserve	62,2	47,4	47,0	66,9	27,5	6,1	2,1	0,0
8	5.4	Gemeentelijk aandeel in kosten busstation / auto-onderdoorgang CS	23,6	3,1	-	3,1	-	-	-	-
9	5.4	Gemeentelijk aandeel kosten Noord/Zuidlijn	494,3	398,6	-	-	398,6	398,6	398,6	398,6
10	5.4	Reserve RealTimeParkeren	0,5	0,1	-	0,1	-	-	-	-
11	5.4	Bewonersgarages Zuidoost	-	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
12	5.4	Egalisatiereserve CAN-gebied	5,1	4,9	0,2	0,3	4,9	4,9	5,0	4,9
13	5.4	Reserve WW van voormalig DAB-Parkeergebouwen medewerkers	0,4	0,2	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
14	5.4	IJweg West (VE)	4,2	3,5	-	0,3	3,3	1,1	0,3	-
15	5.4	Reserve Exploitatie Parkeergebouwen	-	-	-	-	-	-	-	-
16	5.5	Fonds Luchtkwaliteit	1,3	0,9	-	0,5	0,4	-	-	-
17	5.5	Risicoreservering IJsei	4,9	4,9	-	-	4,9	4,9	4,9	4,9
18	5.6	Reserve beheer stedelijke infrastructuur	5,8	5,0	-	4,0	1,0	0,2	0,2	0,2
19	5.6	Egalisatie parkeerbeheer	0,1	1,5	1,2	-	2,7	3,5	3,8	4,3
Totaal reserves			614,16	473,26	48,36	251,15	270,46	192,15	120,48	118,62

Afgewikkelde reserves

Verbeterplan DIVV

Het restant van de reserve per ultimo 2012 wordt in 2013 volledig benut voor o.a. competentieontwikkeling, de verdere uitbouw van de DIVV Academie naar de gehele organisatie, de informatievoorziening en het projectmanagementsysteem.

Verlaging Westertoegang

In de begroting 2011 is t.b.v. de verlaging van de Westertoegang een bedrag van € 0,8 miljoen opgenomen. Dit bedrag is een bijdrage van het Rijk. In 2011 is dit bedrag niet volledig besteed i.v.m. vertraging in de planning. Bij de jaarrekening 2011 is een bestemmingsreserve gevormd voor deze middelen. In december 2011 is besloten het project in samenhang met de projecten Westerdoksdijk en de Ruijterkade uit te voeren.

Bewonersgarages Zuidoost

In 2012 is de reserve geheel aangewend voor onder andere de afboeking van de boekwaarde van garage Dennenrode.

Gehandhaafde reserves

Westrandweg / Tweede Coentunnel (VE)

Door vertraging van de oplevering (oplevering verschoven naar tweede kwartaal 2013) zijn de verwachte uitgaven in 2012 lager uitgevallen en is de besteding van het grootste deel van de reserve verschoven naar 2013.

P+R programma

Bestemmingsreserve is eind 2011 gevormd. Aan deze reserve is in 2012 het restant ad € 3,9 miljoen van de incidentele prioriteit 2012 toegevoegd voor activiteiten die doorlopen naar 2013.

Mobiliteitsfonds – bestemmingsreserve

De mutatie is gebaseerd op het meerjarenavoorstel CMF zoals opgenomen in het MWP 2013-2017.

Gemeentelijk aandeel in kosten busstation / auto-onderdoorgang CS

Onttrekking vindt plaats ten behoeve van de dekking van het gemeentelijk aandeel van de uitvoeringskosten IJsei. Het kastritme in 2013 en de volgende jaren tussen diverse dekkingsbronnen is gewijzigd. Volgens verwachting is de reserve in 2014 geheel benut.

Egalisatiereserve CAN-gebied

De dotaties betreffen de rentevergoeding, de onttrekkingen betreffen het nadelig saldo van het boekjaar.

Reserve WW van voormalig DAB-Parkeergebouwen medewerkers

Betreft boventallige medewerker(s) als gevolg van de reorganisatie.

IJweg West (VE)

Onttrekking t.b.v. uitvoering project. In 2013 lager zal i.v.m. vertraging in de planning door wijzigingen in het ontwerp na aanbesteding de onttrekking lager zijn. Door de vertraging verschuift een deel van de in 2013 oorspronkelijk begrote uitgaven naar latere jaren. Dit project wordt in samenhang met het project verlaging Westertoegang uitgevoerd.

Reserve RealTimeParkeren

Deze reservering is ter dekking van de kosten verbonden aan de invoering van Real time parkeren (RTP).

Fonds Luchtkwaliteit

De onttrekkingen betreffen de proceskosten (programmamanagement) van het programmabureau Luchtkwaliteit.

Beheer stedelijke infrastructuur

De oorspronkelijk begrote dotatie in 2013 heeft betrekking op de incidentele middelen die in de begroting 2013 beschikbaar zijn gesteld voor de Rode Loper. Deze middelen zijn conform besluitvorming in uw raad overgeheveld naar Stadsdeel Centrum. De onttrekkingen hebben betrekking op het project Rode Loper. De start van de reconstructie was aanvankelijk gepland in de 2e helft van 2012. De vertraging binnen het project CSE en de bestuurlijke discussie inzake versoberingen op de Rode Loper zijn er de oorzaak van dat de uitvoering is verschoven naar het derde kwartaal van 2013.

Egalisatie parkeerbeheer

De reserve is na de opstelling van de begroting in 2010 ingesteld om verschillen per jaar tussen de daadwerkelijke betaalde rente en afschrijving op de investeringen (vervanging/uitbreiding parkeerautomaten) en de bedragen die we doorberekenen aan de stadsdelen op basis van beschikbaarheid (vaste vergoeding per type parkeermeter per jaar) op te vangen. Met ingang van 2013 is de berekening van de kapitaallasten gewijzigd (de lineaire afschrijving van 8 jaar naar 10 jaar).

Reserve gemeentelijk aandeel NoordZuidlijn

Reserve ter dekking van de kosten van de NoordZuidlijn.

5.7.2 Voorzieningen

Nr	Voorziening	Werkelijke stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte dotatie 2014	Verwachte onttrekking 2014	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo
(bedragen x € 1 miljoen)		2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	Exploitatie en investeringen NZK-veren	243,1	240,7	10,3	15,8	235,1	238,2	241,9	245,6
2	Risicofondsen N/Z-lijn	186,5	166,5	-	-	166,5	166,5	108,8	37,5
3	Brandwerende coating Piet Heintunnel	0,1	-	-	-	-	-	-	-
4	Groot onderhoud Parkeergebouwen	3,4	3,5	0,6	0,6	3,6	3,8	2,8	2,8
5	Bijdrage OGA Fietsenstalling Zuid/WTC	0,9	0,8	0,0	0,2	0,7	0,6	0,4	0,3
Totaal voorzieningen		434,09	411,54	10,9	16,57	405,87	409,08	353,89	286,11

Afgewikkelde voorzieningen

Brandwerende coating Piet Heintunnel

In 2013 wordt deze voorziening geheel aangewend.

Gehandhaafde voorzieningen

Exploitatie en investeringen NZK-veren

De onttrekkingen bestaan uit de jaarlijkse kosten voor de exploitatie, beheer & onderhoud van de Noordzeekanaalveren, vervanging en nieuwe investeringen ponten, aanlandingen en installaties. De dotaties betreffen de rentetoevoeging. Deze wordt berekend op basis van het gemiddelde van de begin- en eindbalans.

Groot Onderhoud Parkeergebouwen

De dotaties betreffen de toevoegingen ten laste van de exploitatierekeningen. De onttrekkingen betreffen het werkelijk te plegen groot onderhoud. Zowel de dotaties als het werkelijk te plegen groot onderhoud zijn gebaseerd op een onderhoudsbegroting.

Bijdrage OGA – Fietsenstalling Zuid / WTC

De onttrekkingen hebben betrekking op de bijdrage van OGA aan de jaarlijks huurkosten van de fietsenstalling Zuid voor een periode van 10 jaar (2009 t/m 2018). De dotatie betreft de rentetoevoeging.

5.8 Meerjarenvoorstel Centraal Mobiliteitsfonds

Voor het Centraal Mobiliteitsfonds wordt een meerjarenvoorstel gedaan voor de periode 2014-2017. Dit vanwege de toevoeging van het jaar 2017 en de ruimte die er in het Mobiliteitsfonds ontstaat. In de afgelopen maanden zijn alle activiteiten geïnventariseerd die normaal gesproken tijdens de programmaperiode (2013-2017) in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Mobiliteitsfonds. De verwerking van de actualisatie van 2013 heeft plaats gehad in de 4-Maandsrapportage 2013. Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de nieuwe en gewijzigde projecten en de afwegingen die hieraan ten grondslag hebben gelegen.

5.8.1 De grootste wijzigingen

Hieronder de een overzicht van de (grootste) voorgestelde bijdragen aan projecten uit het Mobiliteitsfonds.

Bijdrage aan extra 10.000 fietsparkeerplekken CS (€ 2 miljoen vanaf 2017)

Met de 10.000 fietsparkeerplekken die nu gepland zijn op het Stationseiland is er op lange termijn onvoldoende capaciteit. In het Meerjarenplan Fiets is daarom de ambitie opgenomen om na 2016 nog 5000 á 10.000 extra plekken te realiseren bij CS. Het voorstel is om hiervoor vanaf 2017 een gemeentelijke bijdrage van € 2 miljoen op te nemen.

Bijdrage verbetering Hoofdnet Fiets en ontbrekende schakels na 2016 (€ 2 miljoen per jaar vanaf 2017)

Het Meerjarenplan Fiets eindigt in 2016. Ook daarna zal geïnvesteerd moeten worden in de verbetering van het Hoofdnet Fiets door het aanleggen van ontbrekende schakels en het verbeteren van de kwaliteit van bestaande fietsroutes (onder andere de investering in het Plusnet Fiets). Daarom wordt voorgesteld om vanaf 2017 een bijdrage van € 2 miljoen per jaar te reserveren. De besteding van dit budget moet bepaald worden in het nieuwe meerjarenprogramma Fiets.

Bijdrage verkeersveiligheid infrastructuur na 2015 (€ 1,7 miljoen per jaar vanaf 2016)

Het Meerjarenplan Verkeersveiligheid eindigt in 2015. Ook daarna zal geïnvesteerd moeten worden in de verkeersveiligheid van de infrastructuur door de aanpak van blackspots of door pro-actieve maatregelen, maar gezien de grote inspanning in deze periode wel minder. Daarom wordt een bijdrage voorgesteld voor 2016 en 2017 voor investeringen in de verkeersveiligheid van de infrastructuur. De besteding van dit budget moet bepaald worden in het nieuwe meerjarenprogramma Verkeersveiligheid.

Extra eigen bijdrage Busstation Noord (Buikslotermeerplein)(€1,4 miljoen)

Bij de metrohalte Noord wordt een (regionaal) busstation en een stedelijke fietsenstalling gerealiseerd. Er vindt op dit moment onderzoek plaats naar de balans tussen de gewenste scope, de beschikbare budgetten en de juiste en meest effectieve manier van marktbenadering. Dit wordt met alle betrokken partijen (Dienst Metro, SRA, Noordwaarts, DIVV, et cetera) aangepakt. Niet uit te sluiten is dat een extra bijdrage uit het Mobiliteitsfonds benodigd is, daarom wordt voorgesteld een extra bijdrage van € 1,4 miljoen in het Mobiliteitsfonds op te nemen.

Extra eigen bijdrage HOV-Westtangent (€ 3,3 miljoen)

In het Meerjarenvoorstel CMF 2012-2016 was een eigen bijdrage voor dit project opgenomen van € 1,1 miljoen. Door een robuustere berekening van het project is nu het voorstel om de eigen bijdrage voor dit project te verhogen met maximaal € 3,3 miljoen. Er loopt op dit moment nog een discussie met de SRA over welk deel van het project exact subsidiabel is.

Extra eigen bijdrage Verbeteren Westelijke Tramlijnen 1,2 & 13 (€ 1,2 miljoen)

Binnen het vorige luchtkwaliteitsprogramma VGS is een eigen bijdrage voor dit project gereserveerd van € 1 miljoen. Door een robuustere berekening van het project is nu het voorstel om de eigen bijdrage voor dit project te verhogen met maximaal € 1,2 miljoen.

Bijdrage aanpassing Metro-uitgangen Weesperplein (€ 0,75 miljoen vanaf 2014)

Om de afwikkelingscapaciteit van het drukke metrostation Weesperplein te vergroten, zijn een aantal extra trappen nodig. Nu ontstaan wachtrijen door de extra toestroom van OV-reizigers, met name studenten van de HVA en de UvA. Er is een extra opgang naar de perrons nodig, een extra uitgang richting de UvA en mogelijk een extra uitgang richting de HVA (afhankelijk van de toekomstige frequentie van de Metro). De voorbereiding en uitvoering vinden plaats door Dienst Metro binnen het project ROL. Op dit moment loopt nog een discussie met de SRA over de eigen bijdrage voor de nieuwe uitgangen. De reservering is gebaseerd op de inzet van de gemeente.

Dekking gevonden voor eigen bijdrage busbaan Daalwijkdreef (€ 0,66 miljoen)

De SRA voert een onderzoek uit naar een aparte busbaan op de Daalwijkdreef om de doorstromingsproblemen met bussen op deze route (50/uur) op te lossen. De investeringskosten zijn geraamd op € 6,0 miljoen. Uitgaande van circa 10% eigen bijdrage wordt voorgesteld om in het Mobiliteitsfonds een eigen bijdrage van € 0,66 miljoen op te nemen en reservering voor de participatie van de gemeente in de planvorming.

Opstellen visie/beleidskader Verkeersmanagement (€ 0,13 miljoen) Verkeersmanagement is essentieel voor een efficiënte benutting van de infrastructuur. Op dit moment ontbreekt echter een kader waarbinnen de keuzes voor het gemeentelijk verkeersmanagement afgewogen kunnen worden. Daarnaast vragen diverse ICT-ontwikkelingen (reisadvies: persoonlijk, actueel, multimodaal) en nieuwe vormen van dynamische parkeer/bewegwijzering mogelijk om een heroriëntatie op de wijze waarop verkeersmanagement nu wordt uitgevoerd.

Ontsluiting en beheer Open Data (€ 0,64 miljoen)

De gemeente deelt alle beschikbare verkeer- en vervoerdata met iedereen die geïnteresseerd is onder het motto: 'Wij de data, u de apps.' Het doel hiervan is de product- en (mobiele) diensteninnovatie te stimuleren die bijdraagt aan een beter bereikbare stad. De eerste apps die op basis van de open data zijn ontwikkeld (door studenten van de HVA en naar aanleiding van verschillende prijsvragen van de Waag Society) illustreren dat het ter beschikking stellen van data aan de markt bij kan dragen aan onder meer het terugdringen van zoekverkeer, doelgroepgerichte communicatie en verkeersveiligheid. Er zijn bijvoorbeeld al (concepten voor) apps ontwikkeld die gestrooide fietsroutes aangeven, het dichtstbijzijnde P+R-terrein en de goedkoopste parkeeroptie. Serieuze producten van marktpartijen zijn onder andere de prijswinnende Parkshark en Bike like a local. Het Open Data-beleid van Amsterdam heeft in 2012 geleid tot het winnen van de Smart City Award 2012 wat de rol van Amsterdam als nationale en wereldwijde koploper op het gebied van open data op de kaart heeft gezet. Het voorstel is om voor het beheren en ontsluiten van de data en de samenwerking met partijen die applicaties ontwikkelen van 2013-2015 jaarlijks €160.000 op te nemen in het Mobiliteitsfonds en voor 2016 en 2017 € 80.000 per jaar.

Vastgehouden aan volgende bestuurlijke keuzes

In het meerjarenprogramma is nog niet vooruitgelopen op de besluitvorming over de fietsenstalling Leidseplein, de Spaarndammertunnel en de aansluiting S106. De keuzes hierover staan los van het meerjarenvoorstel Mobiliteitsfonds en daarom is vastgehouden aan de reserveringen voor deze projecten.

Reservering Fietsparkeren Leidseplein en Rode Loper (€ 13,4 miljoen): In juni 2012 is besloten om geen fietsenstalling onder het Leidseplein te bouwen en de gereserveerde middelen te gebruiken voor de alternatieve fietsparkeeroplossing op het Leidseplein (en eventuele resterende middelen te gebruiken voor fietsparkeren op de Rode Loper).

Reservering Spaarndammertunnel (€ 4,0 miljoen)

De centrale stad heeft vanuit het Mobiliteitsfonds een bijdrage toegezegd aan de realisatie van de Spaarndammertunnel. Het project is formeel in uitvoering en daarom is de gereserveerde bijdrage voor de tunnel, een essentieel onderdeel van het project, conform de eerder toezegging opgenomen in het meerjarenvoorstel.

Doorschuiven Reservering S106 (€ 1,5 miljoen in 2017)

Sinds 2010 is in het Mobiliteitsfonds een bijdrage opgenomen voor een eventuele bijdrage aan de aansluiting S106 (een aansluiting tussen de omgelegde A9 en Amsterdam-Osdorp). In 2005 is tussen de regionale overheden en het Rijk afgesproken dat Amsterdam een bijdrage betaalt aan de S106 (een aansluiting tussen de omgelegde A9 en Amsterdam-Osdorp). Vanwege het lopende onderzoek naar de noodzaak van deze aansluiting en de discussie die nog gevoerd

moet worden over omvang van de Amsterdamse bijdrage is het merendeel van de investering doorgeschoven naar na 2018 (€ 8,0 miljoen). Voor de voorbereiding is in 2017 een bijdrage van € 1,5 miljoen opgenomen.

5.8.2 Financieel overzicht

Een veilige stad	2014	2015	2016	2017
Een verkeersveilige stad				
Verkeersveiligheid gedragsbeïnvloeding	800.000	800.000	800.000	800.000
Verkeersveiligheid infrastructuur	2.400.000	2.400.000	1.700.000	1.700.000
Verkeersregelinstallatie's voor nieuwe gebieden	1.300.000	850.000	950.000	700.000
Verkeersveiligheid - beleid	350.000	350.000	350.000	350.000
Brom- en snorfiets	150.000	150.000	0	0
Totaal: Een verkeersveilige stad	5.000.000	4.550.000	3.800.000	3.550.000

Een veilige stad	2014	2015	2016	2017
Een sociaalveilige stad				
Taxibeleid	1.750.000	1.750.000	1.770.000	1.750.000
Totaal: Een sociaalveilige stad	1.750.000	1.750.000	1.770.000	1.750.000

Een bereikbare stad	2014	2015	2016	2017
Goede bereikbaarheid van de stad				
Zaancorridor	415.000	50.000	50.000	50.000
Renovatie Station Zuid	402.000	0	0	0
Busstation Bukslotermeerplein	0	700.000	2.150.000	1.450.000
Eigen bijdrage ombouw Amstelveenlijn	40.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Versnellen westelijke tramlijnen	1.130.000	114.000	114.000	114.000
Westtangent	2.000.000	1.450.000	0	0
Busbaan Diemen	23.000	0	0	0
Versnelling Tramlijn 9	10.000	5.000	5.000	10.000
Busbaan Daalwijkdreef	620.000	0	0	0
Stimuleren gebruik P+R en beperken zoekverkeer	300.000	400.000	200.000	200.000
2e fase P&R Programma	190.000	170.000	90.000	0
Uitbreiding P+R	1.420.000	3.160.441	1.178.000	0
Beter Benutten	305.000	140.000	0	0
Praktijkproef verkeersmanagement	300.000	100.000	0	0
OV - beleidadvisering (bereikbaarheid van de stad)	140.000	240.000	90.000	90.000
Beleidsadvisering Parkeren (inc. Parkeernota)	340.000	320.000	300.000	280.000
Een bereikbare stad	2014	2015	2016	2017
Goede bereikbaarheid van de stad				
Beleidsproducten en coördinatie grootstedelijke gebieden	448.000	376.000	350.000	335.000
Autonetwerk	164.000	144.000	594.000	1.594.000
Exploitatie P+R	1.300.000	900.000	900.000	900.000
Campagne Bereikbaar Amsterdam	150.000	150.000	150.000	150.000
Bijdrage wegsleepregeling en incidentmanagement	335.000	335.000	335.000	335.000
Onderhoud tactisch verkeersmodel	35.000	35.000	35.000	35.000
Open Data	160.000	160.000	80.000	80.000
Totaal: Goede bereikbaarheid van de stad	10.227.000	10.149.441	7.821.000	6.823.000

Een bereikbare stad	2014	2015	2016	2017
Goede mobiliteit in de stad				
Programma knelpunten in het hoofdnet fiets	0	0	1.500.000	4.000.000
Fietsenstalling Leidseplein	4.850.000	7.150.000	0	0
Bijdrage Spaarndammertunnel	0	1.000.000	1.500.000	1.500.000
Vervangen en aanpassen tram CS (bijdrage aan Dienst Metro)	100.000	750.000	750.000	400.000
Bijdrage station RAI	100.000	100.000	735.000	0
IJ-Tram	40.000	0	0	0

OV-ontsluiting Centumeiland	10.000	10.000	10.000	10.000
Informatiepanelen voor het DRIS (Dynamisch Reizigers Informatie)	165.000	165.000	40.000	40.000
Verbeteren toegankelijkheid OV	640.000	640.000	640.000	0
Programma fiets	4.540.000	3.810.000	3.710.000	0
Parkeerplan	8.500.000	8.500.000	8.404.000	0
Visie en strategie verkeer, vervoer en infrastructuur	390.000	390.000	390.000	440.000
Fietsbeleid (incl. meerjarenprogramma fiets)	485.000	460.000	610.000	600.000
Tactisch verkeersmanagement	50.000	50.000	50.000	50.000
Exploitatie Pontveren Amsterdam	872.000	872.000	872.000	872.000
Centrale Fietsparkeerorganisatie Amsterdam	297.000	315.000	296.000	296.000
Exploitatie en beheer Fietspunt-stallingen	1.923.000	1.972.000	2.042.000	2.133.000
Totaal: Goede mobiliteit in de stad	22.962.000	26.184.000	21.549.000	10.341.000

Een aantrekkelijke stad	2014	2015	2016	2017
Een schone stad				
Programmabureau Luchtkwaliteit	3.600.000	0	0	0
Subsidieregelingen elektrisch vervoer	3.630.000	10.220.000	0	0
Aanpak hardnekkige knelpunten luchtkwaliteit	3.500.000	2.700.000	0	0
Duurzame Mobiliteit	80.000	80.000	80.000	80.000
Milieuzone vrachtvervoer	230.000	270.000	285.000	0
Totaal: Een schone stad	11.040.000	13.270.000	365.000	80.000

Een aantrekkelijke stad	2014	2015	2016	2017
Een hele en mooie stad				
IJweg-West: Reconstructie Hoofdinfrastructuur Westerdoksdijk	2.732.000	0	0	0
Reconstructie Weesperstraat	500.000	500.000	3.000.000	3.000.000
Metrouitgangen Weesperplein	750.000	0	0	0
Fietsdepot en Fietsdiefstalpreventie	800.000	800.000	800.000	800.000
Totaal: Een hele en mooie stad	4.782.000	1.300.000	3.800.000	3.800.000

6 Openbare ruimte, groen, sport en recreatie

Maatschappelijk effect

De openbare ruimte en groengebieden in er rond Amsterdam zijn goed bereikbaar en aantrekkelijk. Mede daarom willen mensen in onze stad wonen, werken en recreëren. Amsterdammers blijven gezond door sporten en bewegen.

Kerncijfers

Programma Openbare ruimte en groen, sport en recreatie (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
leefbare en aantrekkelijke metropoolregio Amsterdam.	26,8	27,6	26,5	18,6	16,4	16,3	16,2
6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk	8,4	9,7	10,2	3,8	3,8	3,8	3,8
6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op olympisch niveau	23,5	23,0	22,9	23,0	21,3	20,0	20,0
6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in amsterdam	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Totaal lasten	59,9	61,5	60,8	46,6	42,7	41,3	41,2
Baten per doelstelling							
6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke metropoolregio Amsterdam.	1,4	3,9	4,9	1,5	1,0	1,6	1,6
6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk	-	-	-	-	-	-	-
6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op olympisch niveau	3,5	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in amsterdam	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	4,9	7,3	8,2	4,8	4,3	4,9	4,9
Resultaat voor reservemutaties	55,0-	54,2-	52,6-	41,8-	38,4-	36,4-	36,3-
Toevoegingen aan reserves	2,8	0,9	7,5	1,1	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	12,4	7,1	12,8	1,7	1,3	-	-
Totaal mutaties reserves	9,6	6,2	5,3	0,6	1,3	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	45,4-	48,0-	47,3-	41,2-	37,1-	36,4-	36,3-

De openbare ruimte is van groot belang voor de leefbaarheid en economie van de stad. De investeringen in de ecologische verbinding in de stad gaat door. De komende periode gaat een gedeelte van de openbare ruimte investeringen naar de Rode Loper, het Leidseplein en het Stationsplein. Daarnaast wordt in het kader van het programma Stedelijke Vernieuwing ook in de openbare ruimte geïnvesteerd (zie programma SO). Met stadsdelen is overeengekomen om de inrichting van de openbare ruimte en groen volgens een Amsterdamse 'standaard', de Puccini-methode¹, aan te leggen. Dit leidt tot eenheid, meer kwaliteit en efficiency.

In 2013 startte het nieuwe Sportplan 2013- 2016. Meer dan in het verleden zet het college in op bestrijding van obesitas en overgewicht onder Amsterdammers, kinderen in het bijzonder.

Beleidskaders en ontwikkelingen

In de begin 2011 vastgestelde structuurvisie is de hoofdgroenstructuur met het daarbij behorende toetsingskader geactualiseerd. De (gebruiks)kwaliteit van de hoofdgroenstructuur is belangrijk voor de leefbaarheid en de economie in de stad en moet aansluiten bij de behoeften tegenwoordige en toekomstige stadsbewoners. De investeringen zijn daarop gericht. In de structuurvisie is ook een aantal aandachtsgebieden benoemd; in 2014 betreft dat de operationalisering van de Voedselvisie en het verbeteren van de verbinding van de stad met de

¹ De Puccinimethode heeft als doel de ontwikkeling van een gezamenlijke, vanzelfsprekende Amsterdamse traditie en werkwijze voor de inrichting van de openbare ruimte. De totale systematiek omvat een vijftal producten: (1) visiekaart, (2) catalogus, (3) stadsbrede inkoop, (4) werkproces en (5) implementatie van de methode.

koppen van de scheggen². De concurrentiekracht van de regio wordt mede bepaald door de kwaliteit van het landschap. Uw raad heeft in 2013 het Sportplan 2013-2016 en het programma Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht vastgesteld, met als doel het aanmoedigen van – met name jongere – Amsterdammers te sporten en hun gezondheid significant te verbeteren.

Amsterdam heeft besloten uit te treden uit het recreatieschap Vinkeveense Plassen en het Goois Natuurreservaat en zich te concentreren op het landschap in de directe nabijheid van de stad. Met de partners in de regio wordt binnen de beschikbare middelen gezocht naar nieuwe vormen van beheer en ontwikkeling van het landschap. De Gemeente Amsterdam houdt zijn subsidierelatie met Artis en de Hortus Botanicus in stand; de erfenis van de Floriade wordt ingevuld.

Groen en openbare ruimte: rijkskaders en ontwikkelingen

- Structuurvisie Amsterdam 2040 'Economisch sterk en duurzaam' (onder meer als toetsingskader voor plannen in de hoofdgroenstructuur en de ecologische visie)
- Rijksbezuinigingen en overheveling van landschapstaken naar de provincie noodzaken tot heroverweging van de rol en positie van regio en gemeente
- Lenteakkoord: 200 miljoen aan bezuinigingen is teruggedraaid. De gevolgen hier van zijn nog niet duidelijk
- Groen en openbare ruimte: gemeentelijke kaders en ontwikkelingen
- Motie 682 van raadslid Van der Ree (1 december 2010). Amsterdam neemt deel in een aantal recreatieschappen. Omdat de beheerkosten stijgen, gaan we samen met onze regionale partners op zoek naar nieuwe beheers- en ontwikkelingsvormen

Groen en openbare ruimte: gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- Motie 682 van raadslid Van der Ree (1 december 2010). Amsterdam neemt deel in een aantal recreatieschappen. Omdat de beheerkosten stijgen, gaan we samen met onze regionale partners op zoek naar nieuwe beheers- en ontwikkelingsvormen
- Het Amsterdamse Bosplan 2012-2016

Sport: rijkskaders en ontwikkelingen

- Programma Sport en Bewegen in de Buurt (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2011)
- Naar een veiliger Sportklimaat (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2011)

Sport: gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- Sportaccommodatieplan (2006)
- Preventief Verbinden: Kadernota Volksgezondheid Amsterdam 2012-2015
- Wet maatschappelijk ondersteuning beleidsplan 2012-2016
- Sportplan 2013-2016
- Jong Amsterdam 2: 2010-2014
- Amsterdams Ondernemersprogramma 2011-2014
- Aanpak Gezond Gewicht (2013)

² Scheggen zijn tussen de stedelijke bebouwing gelegen en ondanks de moderne ruimtelijke ordening bewaard gebleven restanten van de oorspronkelijke groene omgeving van de stad. Zij vormen de laatste overblijfselen van de geschiedenis en de natuur van de oorspronkelijke buitengebieden, waarvan de uitlopers soms nog tot vlakbij het stadscentrum doorlopen.

6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke metropoolregio Amsterdam

6.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. % Amsterdammers dat het Amsterdamse Bos wel eens bezoekt	50%	2008	52%	53%	54%	55%	55%
2. Waardering bezoekers voor Amsterdamse Bos	7,5	2008	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
3. Aantal fulltime werkplekken (en deelnemers re-integratieproject)	100	2011	110	120	130	150	150

Leefbare woonomgeving

We streven naar een groenstructuur in de stad met een hoge kwaliteit, zowel uit het perspectief van de gebruiker als ecologisch, en we gaan kwaliteitsverlies tegen door samen met stadsdelen te investeren in vernieuwing en verbetering, van de stadsparken en het groen in de wijken en buurten die zo belangrijk zijn voor een leefbare woonomgeving. Voor het landschap rond de stad werken we samen met de regiogemeenten.

6.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Voor deze doelstelling zijn alleen voor het Amsterdamse Bos indicatoren geformuleerd

- Goed beheer, met als resultaat een schoon, heel en veilig bos (1)
- Marketing- en promotionele acties onder Amsterdammers (1)
- Tweehonderd evenementen en ruim vijfhonderd educatieve en sportieve activiteiten (1)
- Vijf grote evenementen (onder andere het WK Roeien) (1)
- Om zowel de natuurkwaliteit als de maatschappelijke waarde te borgen, is een gebiedszonering met rust, activiteiten en natuurzones ingesteld (Bosplan 2012-2016). Hierdoor is er een goede balans tussen groene- en maatschappelijke functies en blijft de waardering van de bezoeker hoog (2)
- Voor re-integratie- en participatietrajecten in het Amsterdamse Bos zijn rijksmiddelen beschikbaar op basis van de Wet Participatie budget (Wpb) (3)

Voor de volgende acties zijn geen indicatoren geformuleerd

- Groengelden investeren in projecten die bijdragen aan de doelstelling in de groenstructuur (stadsparken), de ecologische structuur (opheffen knelpunten) en in de aandachtswijken
- Met de provincie en partners in de recreatieschappen naar nieuwe werkwijze zoeken voor beheer door organisatieverbetering en door het betrekken van private partijen
- Met deze partners zoeken naar mogelijkheden om het landschap te ontwikkelen tot een aantrekkelijk gebied waarin diensten voor de stad en stadsbewoners geleverd kunnen, bij bezuiniging op het beheer
- Implementeren van de Voedselvisie
- Met partners en provincie de verbinding van de stad met de scheggen verbeteren door de fysiek al aanwezige fietsroutes op de 'mental map' van (potentiele) gebruikers te krijgen
- Implementeren van de 'groene Puccini'
- Het bevorderen van stadslandbouw in leegstaande kantoren
- Acties betreffende het metropolitane landschap die mogelijk volgen uit de uitwerking van de Visie Noordzeekanaal gebied zullen in MRA verband worden opgepakt
- Optimaliseren van het gebruik van de stadsparken, door kleine ruimtelijke ingrepen

6.1.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	26,8	27,6	26,5	18,6	16,4	16,3	16,2
Baten	1,4	3,9	4,9	1,5	1,0	1,6	1,6
Saldo van baten en lasten	25,4-	23,7-	21,6-	17,1-	15,4-	14,7-	14,6-
Dotaties aan reserves	2,3	-	1,9	0,8	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	5,9	5,4	5,4	1,7	-	-	-
Mutaties reserves	3,6	5,4	3,5	0,9	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	21,8-	18,3-	18,1-	16,2-	15,4-	14,7-	14,6-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 16,2 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 18,6 miljoen en de baten op € 1,5 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,8 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 1,7 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- Jaarprogramma Openbare Ruimte en Groen (wordt jaarlijks inhoudelijk ingevuld): circa € 1 miljoen
- Groengelden – worden jaarlijks op basis van een prioriteit toegeedeeld aan diverse groenprojecten in de stad: € 1,7 miljoen
- Kapitaallasten investeringen uit het Groenfonds: € 0,6 miljoen
- Recreatieschappen – de (netto-)bijdrage aan de recreatieschappen waarin Amsterdam deelneemt: € 1,7 miljoen
- Prioriteit Noorderpark - het college heeft op 18 juni besloten tot een andere oplossing voor het tekort voor het Noorderpark; de gereserveerde € 0,5 miljoen krijgt een andere aanwending binnen de doelstellingen van het ISV.
- Zorg voor een schoon, heel en veilig Amsterdamse Bos incl. exploitatie bezoekerscentrum en coördinatie activiteiten en evenementen: € 5,8 miljoen
- Aanbieden van werkplekken in het Amsterdamse Bos voor re-integratie en participatie: € 0,4 miljoen
- Subsidie aan Artis : € 5,5 miljoen
- Subsidie aan Hortus Botanicus : € 0,6 miljoen
- Kapitaallasten voor onder andere de groenvoorzieningen Gaasperplas, Vondelpark en Westerpark: € 0,8 miljoen

Baten

- ISV-middelenter dekking van de prioriteit Noorderpark (zie lasten): € 0,5 miljoen
- Recreatieschappen: raming voor de bijdrage van Stadsdeel Nieuw-West aan Spaarnwoude: € 0,1 miljoen
- Opbrengsten verkopen/verhuur/activiteiten/evenementen in het Amsterdamse Bos: € 0,5 miljoen
- Subsidie op basis van de Wet Participatie Budget (WPB) voor re-integratie en participatie in het Amsterdamse Bos: € 0,4 miljoen

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Dotaties reserves

In de Kadernota is een prioriteit van € 0,8 miljoen opgenomen voor de incidentele groenmiddelen. Door latere financiële afwikkeling dan 2014 (in verband met de bestedingstermijn van 3 jaar voor groenmiddelen) wordt een dotatie begroot. Hieronder het voorstel voor verdeling van dit budget.

- Uitvoering Voedselvisie van € 0,3 miljoen: uitvoering van de moties met betrekking tot de voedselvisie en stadslandbouw

- Ecologische knelpunten oplossen van € 0,2 miljoen: Naar aanleiding van de Ecologische Visie is toegezegd jaarlijks minimaal € 0,2 miljoen uit te trekken voor het oplossen van ecologische knelpunten
- Parken en plantsoenen: € 0,2 miljoen: Herinrichtingen Oosterpark en Rembrandtpark lopen en hebben financiering nodig voor de volgende fase. Het Frederik Hendrikplantsoen ligt in de hoofdgroenstructuur; (het stadsdeel diende een aanvraag in van ruim € 1 miljoen)

Onttrekking reserves

- Groengelden: onttrekking is op het niveau van de geraamde uitgaven in 2014 gebracht. Het betreft een daling ten opzichte van 2013 met € 3,5 miljoen.
- Het wegvallen van de onttrekking reserve hortus -€ 0.2miljoen

Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 6.5 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- De mutaties voor het Amsterdamse Bos zijn het gevolg van wijzigingen in de kapitaallasten.
- In 2015 wordt, op basis van 1 stad 1 opgave, nog eens € 0,1 miljoen bezuinigd op het jaarprogramma stedelijke ontwikkeling

6.1.4 Investerings

Vervangingsinvesteringen Amsterdamse Bos

De nieuwe investeringen in 2014 betreffen noodzakelijke vervangingen om een gelijkblijvend voorzieningenniveau in het Amsterdamse Bos te handhaven. De begrote investeringen in de periode 2014-2017 bedragen € 2,7 miljoen. De investeringen voor 2014 bedragen € 0,7 miljoen.

6.1.5 Risico's

Uittreding recreatieschappen

De uittreding uit Goois Natuurreservaat en Vinkeveen brengt een risico met zich mee. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden zijn een resultaat van onderhandeling of gerechtelijke uitspraken, mogelijk is leidend tot een afkoopsom van nog onbekende hoogte en incidentele inzet extra capaciteit om dit proces van uittreding in goede (juridische en financiële) banen te leiden. Tegelijkertijd moet rekening gehouden worden met de goede bestuurlijke relatie met onze partners in de regio. Het risico wordt zoveel mogelijk beperkt door externe deskundigheid en onafhankelijk advies in te winnen en een zorgvuldig besluitvormingsproces in te richten waarin de financiële gevolgen van afwegingen inzichtelijk worden gepresenteerd.

Amsterdamse Bos

De uitvoering van re-integratie- en participatietrajecten in het Amsterdamse Bos wordt gefinancierd op basis van de Wet participatiebudget (Wpb, een rijksfinanciering). Wijzigingen van deze financieringsbron hebben direct gevolg voor de uitvoering van deze trajecten.

6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk

6.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

De projecten die in de openbare ruimte van de stad worden uitgevoerd moeten aan een aantal basiseisen voldoet en als de situatie er om vraagt wordt de kwaliteit verhoogd. De basiskwaliteit wordt in samenspraak met de stadsdelen ontwikkeld volgens de (rode en groene) Puccini-methode. Extra kwaliteit wordt ingezet in een aantal grote projecten zoals de Rode Loper en het Stationsplein. We bevorderen kennisuitwisseling en samenwerking tussen de stadsdelen en diensten op het gebied van openbare ruimte en groen en we onderhouden contacten met burgers en belangengroepen.

6.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

Voor de volgende acties zijn geen indicatoren geformuleerd.

- Samen met de stadsdelen uitwerken en implementeren van de (rode en groene) Puccinimethode, waarmee onder andere kaders worden vastgesteld voor de inkoopstrategie
- Advisering stadsdelen door de coördinator openbare ruimteacties (zoals Buiten in Beeld)
- Advisering stadsdelen door de stadsergonoom

6.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	8,4	9,7	10,2	3,8	3,8	3,8	3,8
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	8,4-	9,7-	10,2-	3,8-	3,8-	3,8-	3,8-
Dotaties aan reserves	-	-	5,0	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	6,5	1,7	7,4	-	-	-	-
Mutaties reserves	6,5	1,7	2,4	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	1,9-	8,0-	7,8-	3,8-	3,8-	3,8-	3,8-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 3,8 miljoen. Er zijn geen baten; de lasten zijn geraamd op € 3,8 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- Het beleidsbudget voor Openbare Ruimte maakt onderdeel uit van het jaarprogramma Openbare Ruimte en Groen. De bijbehorende lasten (ongeveer € 0,3 miljoen) worden bij doelstelling 6.1 verantwoord: € 0,1 miljoen
- Kapitaallasten voor speelplaatsen en vijvers
- Bij de besluitvorming van de verzelfstandiging van de Haven in 2013 is € 3,7 miljoen structureel overgedragen naar deze doelstelling voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte in gebied de Sloterdijken: € 3,7 miljoen

Onttrekkingen aan de reserves

De onttrekkingen aan reserves zijn in 2014 € 1,7 miljoen lager dan in 2013 in verband met het uitgeput dan wel overgedragen zijn van een drietal reserves eind 2013. Het gaat om onttrekkingen aan de volgende reserves:

- Museumplein: De bestemmingsreserve Museumplein wordt in 2013 volledig afgewikkeld waardoor de onttrekking daalt ten opzichte van de Begroting 2013 met € 0,4 miljoen.
- Leidseplein: De bestemmingsreserve Leidseplein wordt per 31/12/2013 overgedragen aan stadsdeel Centrum waardoor de onttrekking daalt ten opzichte van de Begroting 2013 met € 0,1 miljoen

- Openbare Ruimte Gelden: Het resterende bedrag van de openbare ruimte gelden wordt in 2013 volledig besteed waardoor de onttrekking daalt ten opzichte van de begroting begroting 2013 met € 1,1 miljoen

Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 6.5 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

6.2.4 Investeringsen

Voor doelstelling 6.2 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

6.2.5 Risico's

Voor doelstelling 6.2 zijn geen risico's gemeld.

6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op Olympisch niveau

6.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal kinderen en jongeren 6 t/m 18 jaar dat deelneemt aan naschools sport en beweegaanbod via JUMP-in of Topscore	8.109	2010	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
2. Aantal uren sportaanbod verzorgd door combinatiefunctionarissen in primair, voortgezet en speciaal onderwijs	PO: 12.763 VO: 5.185 SO: 2003	2010 2010 2010	13.000 5.300 2.100	13.300 5.500 2.200	13.300 5.600 2.200	13.300 5.600 2.250	13.300 5.600 2.250
3 Het aantal verenigingen dat betrokken is bij gemeentelijke sportstimuleringsprogramma's	221	2011	230	240	250	260	260
4. Aantal sportaccommodaties: - sporthallen (basisvoorziening)t - aantal hockeyvelden - aantal tennisbanen	22 231 38	2011	23 245 250	25 255 270			
5. Aantal programma's en bonden verankerd in Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO)	Programma's 14 Bonden 8	2011 2011	12 6	12 6	PM	PM	PM
6. Aantal internationale topsportevenementen, onder te verdelen in - Jaarlijks terugkerend - Aantal van EK/WK niveau, georganiseerd in 2011-2014 (streven is 11 in totaal) - Aantal grote evenementen geacquireerd in de periode 2011-2014 voor de periode ná 2014	7 4 1	2011	7 2	7 4 4	PM PM n.v.t.	PM PM n.v.t.	PM PM n.v.t.

Aantal kinderen en jongeren 6 t/m 18 jaar dat deelneemt aan naschools sport en beweegaanbod via JUMP-in of Topscore

Binnen de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht wordt het programma Jump-in uitgevoerd. De ambitie voor 2014 is dat Jump-in uit wordt uitgevoerd op alle scholen waarvan het percentage kinderen met overgewicht en obesitas hoger is dan het landelijk gemiddelde.

Aantal uren sportaanbod verzorgd door combinatiefunctionarissen in primair, voortgezet en speciaal onderwijs

Door een groter aantal combinatiefunctionarissen³ (92,5 waar dat tot met 2011 66 fte was) kon het aantal uren voor de indicator sportaanbod in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs naar boven worden bijgesteld. De buurtsportcoaches zijn niet opgenomen in de indicator. In 2013 en 2014 zal voor maximaal 37 fte) aan buurtsportcoaches stapsgewijs worden ingezet.

Het aantal verenigingen dat betrokken is bij gemeentelijke sportstimuleringsprogramma's

Het doel van naschools sportaanbod is dat leerlingen doorgroeien naar sporten bij een vereniging, vooral in wijken waar de sportparticipatie laag is, door de inzet van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches.

Aantal sportaccommodaties

In 2014 start de bouw van de sporthal van het Calvijn Juniorcollege en de oplevering is voorzien voor 2015. Het uitbreiden van het aantal hockeyvelden blijft beperkt tot één veld op sportpark IJburg.

³ De combinatiefunctionarissen versterken de samenwerking tussen de sectoren onderwijs en sport en geven deze samenwerking vorm.

Aantal programma's en bonden verankerd in Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO)
 Zowel talenten als topsporters met een NOC*NSF status kunnen in Amsterdam wonen, studeren en trainen. Dit geldt ook voor sporters met een beperking. In september 2013 wordt herijkt welke sporten de focussporten voor de jaren 2014-2016 zijn, wat kan leiden tot verandering in programma's en bonden die in het CTO verankerd zijn.

Aantal internationale topsportevenementen

Naast de jaarlijkse topsportevenementen zoals Jumping Amsterdam en de TCS Amsterdam Marathon, vindt in 2014 het WK roeien plaats, voor zowel mensen met als zonder beperking. De stichting EK Atletiek 2016 is in 2013 opgericht en zal zich ook in 2014 bezig houden met de voorbereiding van het EK en het werven van sponsors. In 2014 en 2015 worden zoals in 2013 de World Series Rugby Sevens Women gehouden in Amsterdam. In 2015 vinden daarnaast de voorronde van het WK beachvolleybal en het WK voor daklozen in Amsterdam plaats. We werken facilitair mee aan de Major League Baseball in Hoofddorp.

6.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoering Programma Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (1)
- Jump In scholen uitbreiden naar 152 (1)
- Inzet van combinatiefunctionarissen (1 t/m 3)
- Inzet van buurtsportcoaches: gericht op wijken waar de sportparticipatie en het percentage mensen met overgewicht hoog is, op jeugd en op mensen met een beperking (1 t/m 3)
- Uitvoering van de 1/3 regeling: subsidie aan verenigingen voor de realisering en/of renovatie van accommodaties van sportverenigingen (clubgebouwen met kleedruimtes). Voor 2014 is incidenteel een uitbreiding van het krediet aangevraagd omdat de vraag het aanbod van beschikbare middelen overtreft. Minimaal tweederde van de totale investeringskosten komt voor rekening van de sportvereniging (4)
- Op basis van het initiatiefvoorstel van Van Roemburg wordt onderzocht hoe de centrale verhuur van sportaccommodaties kan worden uitgebreid (4)
- In het kader van 1Stad1Opgave is een stadsbrede taakstelling op beheer en exploitatie van sportaccommodaties. Hierbij wordt naast centrale verhuur, ook de besparingsmogelijkheden BTW (hoofdzakelijk bij de stadsdelen) en centrale inkoop verder onderzocht (4)
- Subsidie aan jaarlijks terugkerende evenementen zoals de Amsterdamse Marathon en aan Jumping Amsterdam (6)
- Subsidie in 2014 aan (top)sportevenementen zoals het WK roeien 2014 en de stichting EK Atletiek 2016 (6)

6.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	23,5	23,0	22,9	23,0	21,3	20,0	20,0
Baten	3,5	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Saldo van baten en lasten	20,0-	19,6-	19,6-	19,7-	18,0-	16,7-	16,7-
Dotaties aan reserves	0,6	0,9	0,5	0,3	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	1,3	-	-
Mutaties reserves	0,6-	0,9-	0,5-	0,3-	1,3	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	20,6-	20,5-	20,1-	20,0-	16,7-	16,7-	16,7-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 20 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 23 miljoen en de baten op € 3,3 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,3 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- Kapitaallasten voor diverse sportaccommodaties (onder andere voor investeringen in Sporthallen Zuid, Amsterdamse Bos en de 1/3 regeling: € 4,7 miljoen
- Structurele subsidiebijdragen aan onder andere de Stichting Sportservice Amsterdam (voor de inzet van combinatiefunctionarissen), Jaap Edenbaan, Buurtsportcoaches, de Amsterdam Marathon en Topsport Amsterdam: € 5,7 miljoen
- Schoolzwemmen voor alle stadsdelen (saldoneutraal): € 2,1 miljoen
- Uitvoering sportstimuleringsprogramma's met scholen in PO en VO en breedtesportactiviteiten zoals Topscore en Grootstedelijke activiteiten: € 1,9 miljoen
- Prioriteit uitvoering Sportplan 2013-2016: ondermeer uitvoering van Jump-In en Programma Amsterdamse aanpak gezond gewicht: € 2 miljoen
- Prioriteit Evenementen waaronder bijdrage aan het WK Roeien 2014 en het EK Atletiek 2016: € 1 miljoen
- Prioriteit combinatiefunctionarissen: € 0,4 miljoen
- Apparaatskosten waarvan een groot deel voor uitvoerend personeel van onder meer het Amsterdamse Bos en de Sporthallen Zuid: € 3,3 miljoen
- Beheerkosten Sporthallen Zuid en Sportaccommodaties Amsterdamse Bos: € 1,1 miljoen
- De Amsterdamse Sportraad: € 0,2 miljoen

Baten

- Inkomsten uit verhuur ten behoeve van de exploitatie van de Sporthallen Zuid: € 0,9 miljoen
- Bijdrage van de Stadsdelen in het kader van schoolzwemmen: € 2,2 miljoen
- Accommodaties Amsterdamse Bos: € 0,2 miljoen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- Daling van de lasten (€ 3,4 miljoen) vanwege het wegvallen van incidentele prioriteiten (Evenementen, Uitvoering Sportplan) die zijn gereserveerd binnen het Programakkoord 2010-2014
- Stijging van de lasten in verband met de onttrekking aan de reserve EK Atletiek van € 1,3 miljoen

6.3.4 Investeringsen

Voor de 1/3 regeling wordt een krediet aangevraagd van € 0,8 miljoen. Gezien het grote aantal aanvragen dat in behandeling is en nog verwacht wordt, zal in 2014 € 0,6 miljoen van dit krediet besteed worden. Daarnaast zal € 0,3 miljoen worden besteed uit eerdere kredieten.

Sportaccommodatiefonds

In 2014 wordt de laatste betaling van € 0,4 miljoen gedaan voor Sporthal Laan van Spartaan, waarvan de oplevering half 2014 gepland is. Daarmee is het krediet volledig besteed.

Sportaccommodatieplan

In 2013 worden de laatste uitgaven gedaan aan sportpark IJburg; in 2014 is het krediet afgewikkeld.

Gymlokalen/ Sportcentra nieuwe stijl

Met het collegebesluit van 2 april 2013 is de bijdrage die geormerkt was voor Sportpark de Eendracht herbestemd ten behoeve van een rugby trainingscentrum. Naar verwachting wordt in 2013 begonnen met de aanpassingen en zal in 2014 de laatste bijdrage ter grote van € 0,15 miljoen betaald worden. De planning is het centrum gereed te hebben vóór het WK Damesrugby Sevens in 2014.

Sporthallen Zuid

De jaarlijkse routinematige investeringen bedragen voor 2014 € 0,3 miljoen en betreffen onder andere vervanging van het klimaatsysteem in het gebouw en vervanging van de mobiele tribunes.

Olympisch Stadion

Vanuit het Programma maatschappelijke investeringen is een krediet toegekend voor de aanpassingen aan sportaccommodaties ter voorbereiding op het EK Atletiek 2016, daaronder het Olympisch Stadion (raadsbesluit EK Atletiek: € 2 miljoen; 21-9-12). Voor het Olympisch Stadion is in 2014 voor € 1 miljoen aan investeringen begroot.

Bosbaan

Vanuit het Programma maatschappelijke investeringen is een krediet toegekend voor de aanpassingen aan de Bosbaan van € 0,38 miljoen. Daarvan zal in 2013 € 0,2 miljoen geïnvesteerd worden; het restant van € 0,15 miljoen wordt in 2014 geïnvesteerd.

Vervangingsinvesteringen sportpark Amsterdamse Bos en Bosbaan

De nieuwe investeringen in 2014 betreffen noodzakelijke vervangingen om een gelijkblijvend voorzieningenniveau op het sportpark Amsterdamse Bos en voor de Bosbaan te handhaven. De begrote investeringen in de periode 2014-2017 bedragen in totaal € 0,45 miljoen, waarvan er in 2014 € 0,18 miljoen geïnvesteerd zal worden.

6.3.5 Risico's

EK Atletiek (gemeentelijke bijdrage)

De reserve EK Atletiek is ultimo 2011 gevormd ter dekking van de kosten voor EK Atletiek 2016 en de uitvoering van de motie Van Roemburg cs. Een bedrag van circa € 1,5 miljoen is, conform raadsbesluit van 21 september 2011, nog ongedekt. Het ongedekte bedrag moet opgebracht worden door derden waaronder het Rijk en de Provincie en daarnaast mogelijk deels door de Gemeente Amsterdam.

EK Atletiek (organisatie)

De Gemeente Amsterdam organiseert het EK Atletiek 2016 en is daarmee financieel verantwoordelijk voor het EK Atletiek. De begroting van het EK Atletiek is circa € 19 miljoen, waarvan een deel wordt gedekt uit inkomsten derden. Gezien de economische ontwikkelingen is het realiseren van het volledige bedrag aan inkomsten een opgave. De Stichting EK Atletiek is verantwoordelijk voor het realiseren van deze inkomsten. Mochten deze inkomsten niet (volledig) gerealiseerd worden dan kan dit gevolgen hebben voor de organisatie van het EK Atletiek 2016 en moet de stichting mogelijk haar voorziene uitgaven bijstellen.

6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in Amsterdam

6.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

De wettelijke taken die de gemeente voor dierenwelzijn heeft worden uitgevoerd door diverse dierenwelzijnsorganisaties. Deze organisaties worden in staat gesteld dit werk structureel uit te voeren. De instellingen worden gesubsidieerd uit de gemeentebegroting.

6.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

Voor het toekennen en afwickelen van subsidies aan dierenwelzijnsorganisaties is in de gemeentebegroting een klein budget opgenomen voor ambtelijke ondersteuning. Het budget is net voldoende voor uitvoering van de werkzaamheden op uurbasis. Het gaat uitsluitend om wettelijke taken. Voor bestuursondersteuning, beleidsvorming en communicatie is geen budget beschikbaar.

6.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat ten laste van de algemene middelen (na reservemutaties)	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-	1,2-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 1,2 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 1,2 miljoen en de baten op € 0. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0.

Lasten

Verstrekken subsidies dierenwelzijn: € 1,2 miljoen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Er zijn geen materiële wijzigingen in de budgetten. Wel is de korting als gevolg van de maatregel subsidies in 1 Stad 1 Opgave verwerkt; het gaat om € 14.000.

6.4.4 Investerings

Voor doelstelling 6.4 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

6.4.5 Risico's

Voor doelstelling 6.4 zijn geen risico's gemeld.

6.5 Reserves en Voorzieningen

6.5.1 Reserves

6. Programma Openbare ruimte, groen, sport en recreatie

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014	Verwachte onttrekking 2014	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
			<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
1	6.1	Reserve Hortus	0,2	-	-	-	-	-	-	-
2	6.1	Reserve Groengelden 2003-2006	6,2	1,0	0,8	1,7	0,1	0,1	0,1	0,1
3	6.1	Groenmiddelen 2007-2010	-	1,9	-	-	1,9	1,9	1,9	1,9
4	6.2	De Rode Loper	-	-	-	-	-	-	-	-
5	6.2	Museumplein	1,1	-	-	-	-	-	-	-
6	6.2	Leidseplein	5,8	5,7	-	-	5,7	5,7	5,7	5,7
7	6.2	Openbare Ruimte gelden	1,1	(0,1)	-	-	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)
8	6.2	Reserve WW (DRO)	0,8	0,8	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8
9	6.2	Reserve Rode Loper	-	-	-	-	-	-	-	-
10	6.3	Reserve EK-Atletiek	0,6	1,1	0,3	-	1,3	-	-	-
Totaal reserves			15,73	10,38	1,05	1,68	9,75	8,43	8,43	8,43

Afgewikkelde reserves

Hortus

In 2013 wordt de reserve Hortus geheel uitgeput (€ 237.000).

Rode Loper

De bestemmingsreserve Rode Loper is per 31 december 2012 overgedragen aan Stadsdeel Centrum.

Museumplein

De bestemmingsreserve Museumplein wordt in 2013 volledig afgewikkeld; eventueel daarna nog te maken kosten draagt het stadsdeel.

Leidseplein

De bestemmingsreserve Leidseplein wordt per 31 december 2013 overgedragen aan Stadsdeel Centrum. Hiertoe is recentelijk besloten (middels een 'samenwerkingsbesluit'), en daarom kon dit niet eerder bij alle partijen worden verwerkt. Bij de 8-Maandsrapportage 2013 zal de onttrekking van het hele bedrag worden begroot waarna het naar Stadsdeel Centrum wordt overgeheveld.

Openbare Ruimte Gelden

Het resterende bedrag van de openbare ruimte gelden wordt in 2013 volledig besteed. Vooralsnog heeft de reserve voor de jaren 2014 tot en met 2017 een negatieve stand; dit wordt gecorrigeerd bij de 8-Maandsrapportage 2013.

Gehandhaafde reserves

Reserve EK Atletiek

In 2014 wordt van de prioriteit Evenementen € 0,3 toegevoegd aan de reserve. Conform raadsbesluit van 21 september 2011 komen de voorbereidingskosten voor het EK Atletiek 2016 voor een bedrag van € 2 miljoen ten laste van de sportbegroting. Een deel van dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve.

Reserve Groengelden

Omdat de bestedingstermijn voor de projecten die gedekt worden uit de groengelden op drie jaar ligt, worden deze afgewikkeld via een bestemmingsreserve.

In de Kadernota 2014 is een prioriteit van € 0,8 miljoen opgenomen voor de incidentele groenmiddelen. Door latere financiële afwikkeling dan 2014 (in verband met de bestedingstermijn van drie jaar voor groenmiddelen) wordt een dotatie begroot

Voorstel voor verdeling van dit budget:

- uitvoering van de moties met betrekking tot de Voedselvisie en de stadslandbouw: € 0,3 miljoen
- in de Ecologische Visie is toegezegd jaarlijks minimaal € 0,2 miljoen uit te trekken voor het oplossen van ecologische knelpunten: € 0,2 miljoen
- parken en plantsoenen: herinrichtingen Oosterpark en Rembrandtpark lopen en hebben financiering nodig voor de volgende fase: € 0,2 miljoen. Het Frederik Hendrikplantsoen ligt in de hoofdgroenstructuur; het stadsdeel diende een aanvraag in van ruim € 1 miljoen

In het door het college vastgestelde reglement Groengelden wordt aan de stadsdelen een bestedingstermijn van maximaal drie jaar opgelegd. In de tussenliggende periode worden (blijven) de overeengekomen bedragen gereserveerd. Voor 2014 wordt de financiële afwikkeling van de hierboven beschreven groenprojecten verwacht, waarvoor een onttrekking van € 1,7 miljoen begroot is.

6.5.2 Voorzieningen

6. Programma ORGSER

Nr	Voorziening	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/-	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Groot onderhoud hallen (DAB / Sporthallen)	0,6	0,7	0,1	-	0,9	1,0	1,1	1,2
2	Groot onderhoud Amsterdamse Bos	-	-	0,3	-	0,3	0,1	0,1	0,0
Totaal voorzieningen		0,6	0,72	0,38	0	1,11	1,03	1,18	1,24

Gehandhaafde voorzieningen

Voorziening Groot onderhoud SHZ

Jaarlijks wordt € 0,1 miljoen uit de exploitatie toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud ten behoeve van het Meerjaren onderhoudsplan (MOP). Ook in 2014 wordt deze dotatie begroot. Inzet van de (gehele) voorziening wordt conform MOP in 2018 en 2019 verwacht.

Nieuwe voorzieningen

Groot onderhoud Amsterdamse Bos

Bij de Kadernota 2014 is een voorziening voor groot onderhoud aangevraagd. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 0,26 miljoen en is in eerste instantie bestemd voor onderhoud van wegen en fietspaden.

7 Cultuur en monumenten

Maatschappelijk effect

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Kerncijfers

Programma Cultuur en Monumenten (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
cultuurlandschappelijke erfgoed wordt	5,6	6,4	6,7	6,5	4,7	4,3	4,2
7.2 Kunstenplan	124,6	113,7	115,9	113,4	113,2	112,9	113,0
7.3 Een Amsterdams mediabeleid	6,8	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
7.4 Overige kunst en cultuur	16,4	14,2	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Totaal lasten	153,4	138,3	140,6	137,9	135,9	135,2	135,2
Baten per doelstelling							
cultuurlandschappelijke erfgoed wordt	1,5	2,7	2,7	2,7	0,9	0,5	0,5
7.2 Kunstenplan	16,4	17,4	17,8	17,6	17,6	17,6	17,6
7.3 Een Amsterdams mediabeleid	2,3	2,3	2,3	-	-	-	-
7.4 Overige kunst en cultuur	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	20,2	22,4	22,8	20,3	18,5	18,1	18,1
Saldo van baten en lasten	133,2-	115,9-	117,8-	117,6-	117,4-	117,1-	117,1-
Toevoegingen aan reserves	2,7	0,6	0,7	0,2	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	2,5	1,3	4,2	1,6	1,5	1,5	0,8
Totaal mutaties reserves	0,2-	0,7	3,5	1,4	1,5	1,5	0,8
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	133,4-	115,2-	114,3-	116,2-	115,9-	115,6-	116,3-

Programmakkoordambities

- Bestaande infrastructuren versterken en ruimte bieden aan kunstonderwijs en nieuw talent
- De Amsterdamse instellingen in het Kunstenplan dragen bij aan een aantrekkelijke stad voor bewoners en aan het imago van creatieve zakenstad
- Subsidieverlening aan culturele instellingen gaat volgens de reikwijdte en systematiek van het Kunstenplan; de verkenning en de vooruitblik geven richting aan bezuiniging
- Culturele instellingen worden gestimuleerd om meer eigen inkomsten te genereren
- Planning van onderhoud en verbouwing cultureel vastgoed voor periode van twintig jaar
- Een convenant met schoolbesturen en stadsdelen waarbij wordt ingezet op minimaal drie uur kunsteducatie per week voor basisschoolleerlingen, mits het Rijk dat ondersteunt
- Steun voor instellingen en initiatieven met een wijkoverschrijdend kunst- en culturaanbod
- Meer culturele vrijplaatsen in de openbare ruimte
- Investeren in talentontwikkeling en vernieuwing
- Intensiever contact met opleidingen en vakscholen; verkennen nieuwe samenwerkingsmogelijkheden
- Continueren broedplaatsenbeleid, stimuleren ruimte voor jonge kunstenaars
- Ingezet erfgoedbeleid voortzetten

Ontwikkelingen en beleidskaders

Rijkskaders en ontwikkelingen

- Het rijk heeft de landelijke basisinfrastructuur voor de periode 2013-2016 vastgelegd, met de volgende speerpunten: internationalisering, cultuureducatie, vernieuwing en talent en ondernemerschap
- De uitwerking van de rijksvisie Erfgoed en Ruimte, waarin de nadruk ligt op naorlogs erfgoed, zal ook in Amsterdam neerslag vinden: een groot deel van de Westelijke Tuinsteden zijn aangewezen als aandachtsgebied uit de wederopbouw en dit voorjaar is gestart met de

aanwijzing van nieuwe rijksmonumenten, waaronder 11 in Amsterdam. Verder werkt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed toe naar een afronding van de aanwijzingsprocedure van 4 nieuwe beschermde stadsgezichten in Amsterdam

- Vanaf 2014 vervalt het ISV-budget, met consequenties voor de monumentensubsidies

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- Het Kunstenplan 2013-2016 is het kader voor het kunst en cultuurbeleid van de gemeente Amsterdam en de 4 jarige subsidiëring van de culturele instellingen in deze periode. Het gemeentebestuur zet daarbij in op een aanbod voor een breed en divers publiek, meer ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling en versterking van de internationale positie van Amsterdam als cultuurstad
- Het convenant dat op 20 maart 2013 met de schoolbesturen, stadsdelen en centrale stad is gesloten, met een looptijd van 10 jaar, vormt het kader voor de invoering van het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie in het primair en speciaal onderwijs. Dit Basispakket geeft alle kinderen in Amsterdam de mogelijkheid vanaf jonge leeftijd kennis te maken met kunst en cultuur en hun talenten verder te ontwikkelen

7.1 Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld

7.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Adviezen en onderzoeken m.b.t. cultuurhistorische objecten ¹	2010	1.300	1.200	1.200	1.200	1.200
2. Archeologische adviezen en onderzoeken ¹	2010	180	180	180	180	180
3. Bezoekers Open Monumenten Dag	30.000 2008	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000

De goed geconserveerde monumentale omgeving bepaalt in sterke mate de unieke identiteit van de stad en is een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven en bewoners. Bovendien heeft de stad een grote aantrekkingskracht. Het economisch en maatschappelijk rendement van erfgoed, wordt in kaart gebracht. Het leesbaar houden van verschillende periodes uit de bijzondere geschiedenis van Amsterdam draagt bij aan de culturele bewustwording van de jonge, oude en nieuwe Amsterdammers.

Aan de hand van het aantal adviezen dat BMA verstrekt, kan worden gemeten in hoeverre wordt geïnvesteerd in behoud, vernieuwing en benutting van cultureel erfgoed. Bovendien leveren deze adviezen een bron van kennis op die weer wordt ingezet bij versterken van draagvlak, bewustwording, economisch rendement en educatie van bewoners en gebruikers.

De komst van de nieuwe Omgevingswet vergroot de noodzaak om in een vroeg stadium interdisciplinair afwegingen te maken. Zo worden verbanden gelegd tussen erfgoed en andere beleidsvelden (water, groen, toerisme, ruimtelijke ordening, stedenbouw en duurzaamheid).

7.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

- In het kader van vergunningverlening worden jaarlijks circa 1.200 adviezen aan de stadsdelen en de Commissie Welstand en Monumenten gegeven. Daarnaast worden steeds meer adviezen over de cultuurhistorische waarde van gebieden complexen geleverd in het kader van onder andere bestemmingsplannen
- Jaarlijks worden gemiddeld 180 archeologische adviezen ten behoeve van omgevingsvergunningen en/of de (actualisatie van) bestemmingsplannen. In circa 40 gevallen betreft het ook archeologische bureauonderzoeken
- Strategische adviezen (op maat) met betrekking tot de inzet en het benutten van het erfgoed. Het gaat hier met name om complexe behoud- en herbestemmingsopgaven. Er worden verbanden gelegd tussen erfgoed en beleidsvelden zoals water, groen, toerisme, ruimtelijke ordening, stedenbouw en duurzaamheid
- Beheer en conservering van de archeologische collectie. Deze bevat de resultaten van circa 40 jaar archeologisch onderzoek in Amsterdam, inclusief de ontsluiting van deze collectie onder andere door exposities, publicaties en de website
- Voorlichting aan eigenaren van monumenten en andere belanghebbenden wordt verstrekt via de website, diverse rapportages en brochures en een dagelijks spreekuur.
- Het vergroten van draagvlak voor erfgoed door educatie. Het educatieproject 'bekijk je wijk' wordt druk bezocht op internet. Ook in het kader van het Unesco-werelderfgoed zijn verschillende educatieprojecten ontwikkeld
- Onderhouden van nauwe contacten met het hoger en wetenschappelijk onderwijs. Zo worden verschillende stages geboden, maar wordt ook de samenwerking gezocht bij de totstandkoming van publicaties en onderzoek

¹ Aan de hand van het aantal adviezen kan worden gemeten in hoeverre wordt geïnvesteerd in behoud en vernieuwing van cultureel erfgoed. Deze indicatoren worden per trimester gemeten.

- Het Bureau Werelderfgoed monitort en rapporteert richting Unesco, onderhoudt het nationale en internationale netwerk en optimaliseert de beleidsontwikkeling in het kader van bescherming en instandhouding van het werelderfgoed. Ook werkt dit bureau aan kennisverspreiding, draagvlak en voorlichting bij Amsterdammers

7.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	5,6	6,4	6,7	6,5	4,7	4,3	4,2
Baten	1,5	2,7	2,7	2,7	0,9	0,5	0,5
Saldo van baten en lasten	4,1-	3,7-	4,0-	3,8-	3,8-	3,8-	3,7-
Dotaties aan reserves	-	-	0,1	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,1	0,1	0,2	0,1	-	-	-
Mutaties reserves	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	4,0-	3,6-	3,9-	3,7-	3,8-	3,8-	3,7-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 3,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 6,5 miljoen en de baten op € 2,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op nihil en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Binnen de doelstelling bestaan voor € 1,5 miljoen aan ISV-middelen (baten en lasten). Daarnaast is in 2014 € 0,7 miljoen opgenomen in verband met archeologisch onderzoek voor de Noord/Zuidlijn (baten en lasten). Het werk aan de Noord/Zuidlijn loopt in 2015 af. Verder wordt er circa € 0,28 miljoen ontvangen uit opbrengsten adviezen en onderzoeken. Er is een prioriteit opgenomen voor uitvoering wettelijke taken en aan veldwerk en voorlichting wordt circa € 0,2 miljoen besteed. Overige kosten zijn personele / materiele en kapitaallasten ten behoeve van het stadsarchief.

Mutaties reserves

Er zijn geen dotaties aan de reserves, wel onttrekkingen. Er wordt in 2014 € 49.500 aan de reserve WW Bureau Monumenten en Archeologie onttrokken en ook vindt de jaarlijkse onttrekking plaats van € 10.000 aan de reserve Amsterdams Restauratiefonds voor de beheervergoeding aan het NRF. Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 7.5 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

De belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014:

- de incidentele prioriteit uitvoering wettelijke taken groot € 0,25 miljoen is voor het jaar 2014 toegekend en valt vanaf 2015 weg
- in 2015 en verder vervalt de incidentele ISV prioriteit van € 1,5 miljoen
- de archeologische werkzaamheden voor de Noord/Zuidlijn lopen in 2015 af

7.1.4 Investerings

Voor doelstelling 7.1 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

7.1.5 Risico's

Voor doelstelling 7.1 zijn geen risico's gemeld.

7.2 Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed

7.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren ²	Nulmeting en peildatum ³	2013	2014	2015	2016	2017	
1. Pluriform aanbod voor een breed publiek							
Totaal aantal bezoeken in Amsterdam	2013	7.432.014	7.254.253	8.196.469	7.708.928	NVT	
2. Cultureel ondernemerschap							
Percentage kunstenplaninstellingen dat eigen inkomstennorm van 25% haalt (totaal 145 instellingen)	2013	PM	PM	PM	PM	NVT	
3. Cultuureducatie en talentontwikkeling							
Percentage scholen dat muziekattributie binnen het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie implementeert.	2013	50%	70%	80%	80%	NVT	
Percentage basisschoolleerlingen dat wekelijks muziekattributie in een doorgaande lijn krijgt							
4. Wereldklasse							
Aantal bezoeken internationaal ⁴	2013	PM	PM	PM	PM	NVT	
Aantal internationale activiteiten	2013	15.250	15.424	15.006	15.142	NVT	
5. Cultureel vastgoed							
De staat van onderhoud van het cultureel vastgoed is onderhoudsniveau 3 : een redelijke staat van onderhoud.	Voortgangsrapportage Cultuur onder Dak, gebaseerd op de MOPs van culturele instellingen	Feb. 2010	PM	PM	PM	100%	NVT

Cultureel ondernemerschap

Voor de Kunstenplaninstellingen is als prestatieafpraak opgenomen dat wordt verwacht dat de eigen inkomsten aan het eind van de periode 2013-2016 minimaal 25% van de totale inkomsten bedragen. Hierin is inzicht na verantwoording van de Kunstenplaninstellingen aan het einde van de Kunstenplanperiode 2013-2016.

Cultuureducatie en talentontwikkeling

Met de invoering van het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie kunnen alle kinderen in Amsterdam vanaf jonge leeftijd kennismaken met kunst en cultuur en hun talenten ontwikkelen. Het streven is dat in 2018 80% van de scholen voor primair en speciaal onderwijs (circa 185 scholen) minimaal twee uur cultuureducatie per week geeft in een doorgaande leerlijn van groep 1-8, waarbij de school kan kiezen voor muziek, beeldende vorming, cultureel erfgoed of een andere discipline binnen cultuureducatie. Het gaat hierbij om een groeimodel op basis van het programmakkoord. Het basisniveau in de periode 2013-2018 is ten minste twee uur cultuureducatie per week in een doorgaande leerlijn van groep 1-8.

² Onder verwijzing naar de jaarlijkse rapportage Kunst en cultuur in cijfers. De cijfers betreffen het Kunstenplan 2013-2016. Indicatoren vanaf 2017 worden bepaald in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

³ De ingevulde cijfers in 2013-2016 en peildatum 2013 betreffen een ambitiemeting op basis van de verwachte prestaties uit de activiteitenplannen van de Kunstenplaninstellingen 2013-2016. Een 0-meting op basis van realisatiecijfers is in 2014 voorhanden na verantwoording van de Kunstenplaninstellingen over subsidiejaar 2013.

⁴ In de rapportage Kunst en cultuur in cijfers zullen de realisatiecijfers worden gepubliceerd.

Gestart is met de discipline muziek, hiervoor zijn al indicatoren opgenomen. Het middenniveau is ten minste 3 uur cultuureducatie per week: één uur muziek, één uur beeldende vorming / cultureel erfgoed en één uur naar keuze te besteden aan cultuureducatie. Na overleg met stadsdelen, schoolbesturen en culturele instellingen is ruimte gelaten voor dit vrije uur, naar keuze te besteden aan een discipline binnen cultuureducatie.

Cultureel Vastgoed

Het behalen van een staat van onderhoud van het cultureel vastgoed op onderhoudsniveau 3 is afhankelijk van de inspanningen van de culturele instellingen binnen het Kunstenplan. Onder invloed van het huidige economische klimaat zullen instellingen besparingen doen op hun Meerjaren Onderhoudsplan. Bij de Kunstenplaninstellingen waar dit van toepassing is, wordt jaarlijks verantwoording verwacht over de reserveringen ten behoeve van het onderhoud in relatie tot het meerjaren onderhoudsplan.

7.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

Algemeen

- Het subsidiëren van 145 Kunstenplaninstellingen in 2014 op het gebied van muziek, theater, dans, podia, festivals, musea, beeldende kunst, fotografie, nieuwe media, architectuur, film, letteren en cultuureducatie. Het maken van prestatieafspraken met deze instellingen met sturing op resultaten en monitoring en verantwoording ervan

Pluriform aanbod voor een breed publiek

- Kwantitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over het aantal activiteiten en het aantal bezoeken in Amsterdam
- Kwalitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over hoe zij een bijdrage leveren aan de verbreding van het publieksbereik, pluriformiteit van het aanbod en diversiteit

Cultureel ondernemerschap

- Van de Kunstenplaninstellingen wordt verwacht dat minimaal 25% van de totale inkomsten aan het eind van de periode 2013-2016 eigen inkomsten zijn
- Kwalitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over hoe zij uitvoering geven aan cultureel ondernemerschap en samenwerking binnen de sector
- Van de culturele instellingen wordt verwacht dat zij door hun cultureel ondernemerschap zoveel mogelijk kunstzinnig, artistiek-cultureel, zakelijk en maatschappelijk rendement behalen
- De gemeente Amsterdam ontwikkelt een programma voor het wegnemen van onnodige belemmeringen voor een bloeiende culturele sector en het koppelen van het bedrijfsleven aan culturele instellingen

Cultuureducatie en talentontwikkeling

- Met de instellingen binnen de functie muziekeducatie zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van muziekeducatie in het kader van het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie, waarmee een dekking wordt gerealiseerd op tenminste 80% van de Amsterdamse scholen in het primair en speciaal onderwijs
- In het schooljaar 2014-2015 zal op 70% van de scholen (170) gestart zijn met muziekeducatie in groep 3-4. De scholen krijgen hiervoor ondersteuning van een vakdocent muziek (13 uur per jaar) en coaching
- In schooljaar 2013-2014 zal op 50% van de scholen gestart zijn met de invulling van het tweede uur
- Voor beeldende vorming en cultureel erfgoed worden in schooljaar 2013-2014 pilots uitgevoerd en raamleerplannen ontwikkeld
- De gemeente Amsterdam biedt ondersteuning aan scholen bij de ontwikkeling van een doorgaande leerlijn muziek, beeldende vorming en cultureel erfgoed en ontwikkeling van raamleerplannen.
- De gemeente Amsterdam bekostigt het vervoer van leerlingen naar culturele instellingen

- Kwantitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over het aantal bereikte scholen en scholieren (primair onderwijs en VMBO) en/ of het aantal via programma's opgeleide jonge makers
- Kwalitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over hoe zij een bijdrage leveren aan cultuureducatie en talentontwikkeling

Wereldklasse

- Kwantitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over het aantal internationale activiteiten en het aantal internationale bezoeken in Amsterdam
- Kwalitatieve prestatieafspraken met de Kunstenplaninstellingen over hoe zij een bijdrage leveren aan de ambitie om Amsterdam te positioneren als een internationale cultuurstad van wereldklasse

Cultureel vastgoed

- Met de Kunstenplaninstellingen 2013-2016 die verantwoordelijk zijn voor het huurdersonderhoud en/of het huurders- en eigenaarsonderhoud is een prestatieafpraak gemaakt ten aanzien van de naleving van hun Meerjaren Onderhoudsplan (MOP).
- De gemeente Amsterdam heeft inzicht in de planning van ver- en nieuwbouw van culturele instellingen.

7.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	124,6	113,7	115,9	113,4	113,2	112,9	113,0
Baten	16,4	17,4	17,8	17,6	17,6	17,6	17,6
Saldo van baten en lasten	108,2-	96,3-	98,1-	95,8-	95,6-	95,3-	95,4-
Dotaties aan reserves	2,7	0,6	0,6	0,2	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	2,2	1,2	4,0	1,6	1,5	1,5	0,8
Mutaties reserves	0,5-	0,6	3,4	1,4	1,5	1,5	0,8
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	108,7-	95,7-	94,7-	94,4-	94,1-	93,8-	94,6-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 94,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 113,4 miljoen en de baten op € 17,6 miljoen. De belangrijkste wijzigingen zijn hieronder toegelicht.

Lasten

- In 2014 wordt er voor € 82 miljoen aan subsidie verleend op basis van het op 8 november 2012 vastgestelde Kunstenplan 2013 - 2016
- Voor cultuureducatie is naast de subsidieverleningen voor het Kunstenplan in 2014, € 3,2 miljoen begroot. Deze middelen worden onder andere ingezet voor de uitrol van het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie, het vervoer van leerlingen naar culturele instellingen, subsidie voor vouchers voor cultuureducatie bestemd voor het primair onderwijs en de eerste twee klassen van het VMBO en het jongerencultuurfonds
- Onderdeel van het Kunstenplan vormen een aantal stelposten, waaronder de stelpost Amateurkunst, de stelpost Investerings en onderhoud, de stelpost Flexibel ruimte en uitvoering Kunstenplan en de stelpost Dans. In totaal bedragen de stelposten € 1,9 miljoen
- De doorlopende lasten van het Kunstenplan bedragen in totaal € 25,2 miljoen. Onder de doorlopende lasten van het Kunstenplan vallen met name de vastliggende uitgaven ten behoeve van de gebouwen van de Kunstenplaninstellingen

Baten

- De stelpost Cultureel Beleggen is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Als er inkomsten zijn in de periode 2013 -2016 worden deze, voor zover hier op basis van het besluit cultureel beleggen uit 2006 geen verplichtingen op rusten, toegevoegd aan de reserve Cultureel Beleggen
- De doorlopende baten van het Kunstenplan bedragen in totaal € 17,6 miljoen. Dit zijn met name huurinkomsten voor het cultureel vastgoed

Mutaties reserves

De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,2 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 1,6 miljoen.

Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 7.5 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- op 8 november 2012 is het Kunstenplan 2013-2016 vastgesteld. Hierin is de verdeling van € 82,8 miljoen aan subsidie voor 145 instellingen voor vier jaar vastgelegd. De uitgaven zijn niet in alle jaren van het Kunstenplan gelijk. Dit komt omdat er twee uitstapsubsidies aan MC en het Maria Austria Instituut zijn verstrekt en omdat elf instellingen over de periode 2013-2016 een aflopende subsidie hebben aangevraagd. In 2017 is het Kunstenplanbudget voor de periode 2017-2021 weer op het niveau van € 82,8 miljoen
- de kapitaallasten dalen van 2014 naar 2015 met € 1,1 miljoen. De daling is € 0,3 miljoen van 2014 naar 2015, € 0,2 miljoen van 2015 naar 2016 en € 0,6 miljoen van 2016 naar 2017

7.2.4 Investerings

Het krediet voor De Waag is op 13 maart 2013 door de gemeenteraad goedgekeurd. De totale investering bedraagt € 5,1 miljoen waarvan € 0,7 miljoen wordt gedekt uit een bijdrage van Stadsdeel Centrum. De verwachte uitgaven voor 2013 bedragen € 3 miljoen en de volledige € 0,7 miljoen aan inkomsten zijn voor dat jaar geraamd. De kapitaallasten worden in 2014 gedekt uit de prioriteit De Waag uit de kadernota 2013en voor een klein deel binnen de exploitatie van de cultuurpanden. De geplande investeringsuitgaven voor 2014 bedragen € 2,1 miljoen. De kapitaallasten vanaf 2015 worden gedekt binnen de exploitatie van de cultuurpanden.

Op 15 mei 2013 is een besluit genomen door de gemeenteraad over de inzet van het door de gemeenteraad op 7 december 2009 beschikbaar gestelde krediet (2009/921) voor het Danshuis. De financiële kaders zijn per amendement aangepast. De daaruit voortvloeiende constructie zal op basis van het plan van aanpak van de stichting Beheer Danshuis door DMO worden getoetst op haalbaarheid. Als dat het geval is krijgt de stichting Beheer Danshuis Amsterdam vier maanden de tijd om aan de door uw raad gestelde voorwaarden te voldoen. Na toetsing door of aan de voorwaarden is voldaan volgt nog een definitief besluit van het college. Naar verwachting zal dit besluit najaar 2013 worden genomen.

De kredieten voor de ver- en nieuwbouw van het Stedelijk Museum, het depot voor het Amsterdam Museum en verbouw van de Appel zullen bij de Jaarrekening 2013 zonder overschrijdingen worden afgesloten. De kapitaallasten zijn in de Begroting 2014 verwerkt.

7.2.5 Risico's

Kunstenplan 2013-2016

Het Kunstenplan onderschrijft het ambitieuze en ondernemende karakter van de instellingen, maar met het huidige economische klimaat zijn er ook risico's voor de haalbaarheid van de plannen. Een aantal Kunstenplaninstellingen heeft te maken met geen of een lagere subsidietoekenning van het Ministerie van OCW of landelijke fondsen. Daarnaast is aan een groot aantal instellingen in het Kunstenplan een lager bedrag toegekend dan zij voor de periode 2013-2016 hadden aangevraagd. Tevens maken diverse onderzoeken duidelijk dat de bezoekersaantallen in de podiumkunsten dalen. Ook ligt het in de verwachting dat het aantrekken van sponsors onder druk staat door de economische crisis. In de periode 2013-2016 besteedt de Gemeente Amsterdam daarom nadrukkelijk aandacht aan de monitoring van de prestaties van de instellingen en van het kunst- en cultuurbeleid in relatie tot de ambities van het Kunstenplan 2013-2016.

7.3 Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment

7.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Kijkdichtheid van lokale media onder Amsterdammers en het aantal website bezoeken per maand		73% 500.000				
2. Aantal programmamakers dat gebruik maakt van de Publieke Omroep Amsterdam en het aantal website bezoeken per maand		180 55.000				

Op basis van de productieovereenkomst tussen Publieke Omroep Amsterdam (voorheen Salto) en Amstel Televisie Vijf B.V. (ATV) is naar aanleiding van het raadsbesluit van 15 februari 2012 vanaf juli 2012 een tienjarige subsidie gegarandeerd voor de lokale publieke nieuwsvoorziening. ATV verzorgt onder de naam AT5 de lokale publieke nieuwsvoorziening volgens richtlijnen van de Mediawet. De subsidiërelatie verloopt via Publieke Omroep Amsterdam als houder van de lokale zendmachtiging en opdrachtgever van ATV. Naast het televisiekanaal voor AT5 en het radiokanaal voor FunX (radiozender voor jongeren) beheert Publieke Omroep Amsterdam twee public access televisiekkanalen en zes public access radiokanalen.

7.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Het subsidiëren van Publieke Omroep Amsterdam waarbij jaarlijkse verantwoording wordt gevraagd.
- Vanaf 2014 zal met Publieke Omroep Amsterdam specifieke prestatieafspraken te maken over meetbare activiteiten, met name met betrekking tot de dienstverlening anders dan de zorg voor lokale nieuwsvoorziening. De prestaties van Publieke Omroep Amsterdam vormen de basis voor de tussentijdse evaluatie na 2016, waartoe de gemeenteraad heeft besloten op 15 februari 2012.

7.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	6,8	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Baten	2,3	2,3	2,3	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	4,5-	1,7-	1,7-	4,0-	4,0-	4,0-	4,0-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Ontrekkingen aan reserves	0,2	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,2	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	4,3-	1,7-	1,7-	4,0-	4,0-	4,0-	4,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 4 miljoen en de baten op € 0 miljoen. Er zijn geen onttrekkingen of dotaties aan de reserves geraamd voor deze doelstelling.

Lasten

- Aan de publieke omroep Amsterdam wordt conform het raadsbesluit een subsidie van € 3,6 miljoen verleend
- Ten behoeve van de stichting algemene programma raad is € 0.1 miljoen geraamd

Baten

Er zijn geen baten voor deze doelstelling.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn geen meerjarige mutaties voor deze doelstelling.

7.3.4 Investeringsen

Voor doelstelling 7.3 zijn voor 2014 geen investeringen voorzien.

7.3.5 Risico's

Voor doelstelling 7.3 zijn geen risico's gemeld.

7.4 Overige kunst en cultuur

7.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Onder 'Overige kunst en cultuur' vallen de subsidie aan het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), de apparaatskosten van DMO en een aantal kleinere posten.

In 2013-2016 zet het AFK in op twee regelingen met project- en programmafinanciering: een regeling professionele kunsten, voor het maken en presenteren van kunst, en een regeling cultuurparticipatie, voor het betrekken van de Amsterdammers bij kunst en cultuur.

Het AFK heeft een specifieke taak in de ondersteuning van cultuureducatie door bij te dragen aan buitenschoolse projecten en programma's voor de fase bekwamen.

7.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

Het subsidiëren van het AFK, met als doel:

- het versterken van de Amsterdamse culturele infrastructuur via subsidies voor het maken en presenteren van kunst en het ter beschikking stellen van leningen als investering in de beroepspraktijk van kunstenaars en cultuurinstellingen
- het betrekken van Amsterdammers bij kunst en cultuur via subsidies voor projecten en programma's die de belangstelling voor kunst en cultuur vergroten, een breed publiek aanspreken en de pluriformiteit van het kunstaanbod in stand houden

7.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	16,4	14,2	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Baten	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	16,4-	14,2-	14,0-	14,0-	14,0-	14,0-	14,0-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	16,4-	14,2-	14,0-	14,0-	14,0-	14,0-	14,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 14 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 14 miljoen en de baten zijn nihil. Er zijn geen dotaties of onttrekkingen aan reserves geraamd voor deze doelstelling.

Lasten

Binnen deze doelstelling wordt voor circa € 8 miljoen aan subsidie voor het AFK verleend. De totale lasten voor Koninklijk Theater Carré voor de gemeente Amsterdam bedragen € 0,9 miljoen. De helft wordt sinds 1992 als subsidie verstrekt voor de lasten van de verbouwing van het achterhuis. De overige lasten betreffen kapitaallasten voor grond en gebouw en materiele kosten. De beheerskosten van het muziektheater bedragen circa € 3,3 miljoen.

Baten

Er zijn geen baten voor deze doelstelling.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn in de meerjarenbegroting geen mutaties ten opzichte van de Begroting 2014.

7.4.4 Investerings

Voor doelstelling 7.4 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

7.4.5 Risico's

Voor doelstelling 7.4 zijn geen risico's gemeld.

7.5 Reserves en Voorzieningen

7.5.1 Reserves

7. Programma Cultuur en Monumenten

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	
	stel	ling	stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	
			ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	
			2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	
			(bedragen x € 1 miljoen)							2017
1	7.1	Amsterdams Restauratiefonds	3,3	3,3	-	0,0	3,3	3,3	3,3	3,3
2	7.1	Reserve WW Bureau Monumenten en	0,1	0,1	-	0,1	0,0	-	-	-
3	7.1	400 jaar grachten	0,1	-	-	-	-	-	-	-
4	7.1	Reserve WABO Bureau Monumenten en	-	-	-	-	-	-	-	-
5	7.1	Portugees / Israelische Synagoge	-	-	-	-	-	-	-	-
6	7.2	Urgent onderhoud cultuurinstellingen	2,9	2,4	-	0,3	2,2	1,9	1,6	1,6
7	7.2	Onderhoud Cultuurpanden	2,1	0,9	0,2	-	1,0	1,1	1,1	1,2
8	7.2	Reserve Museumplein op orde	0,1	-	-	-	-	-	-	-
9	7.2	Reserve Talentontwikkeling	0,5	0,1	-	0,1	-	-	-	-
10	7.2	Reserve Laboratorium	0,2	-	-	-	-	-	-	-
11	7.2	Cultureel Beleggen	1,3	1,1	-	0,4	0,7	0,3	(0,0)	(0,0)
12	7.2	Herontwikkeling Stedelijk Museum	23,5	22,8	-	0,6	22,2	21,6	21,0	20,4
13	7.2	Egalisatiereserve kapitaallasten Stadsschouwborg	4,5	4,3	-	0,2	4,1	3,9	3,6	3,4
Totaal reserves			38,5	34,97	0,16	1,64	33,49	31,98	30,54	29,74

Afgewikkelde reserves

Reserve 400 jaar grachten

In het kader van het 400-jarig bestaan van de Grachtengordel in 2013, is de reserve 400 jaar grachten in 2011 gevormd. Ultimo 2013 is de reserve volledig benut.

Ook de reserves *Laboratorium* en *Museumplein op orde* worden in 2013 afgewikkeld.

Gehandhaafde reserves

Amsterdams Restauratiefonds

In 2009 is de Gemeente Amsterdam een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de Stichting Nationaal Restauratiefonds (NRF). De gemeente heeft € 3,4 miljoen beschikbaar gesteld voor storting in het Amsterdams Restauratiefonds. Het fonds heeft een revolverend karakter. Jaarlijks vindt er een onttrekking plaats voor de beheervergoeding aan het NRF.

Reserve WW Bureau Monumenten en Archeologie

Bij de ontvlechting van BMA uit Dienst Milieu- en Bouwtoezicht is in 2011 een bedrag van € 207.250 als reserve WW BMA meegekomen. De onttrekkingen zijn ter dekking van te verwachten toekomstige WW-uitkeringen. De reserve zal de komende jaren nodig zijn voor UWV aanspraken.

Onderhoud en investeringen cultureel vastgoed

Op basis van het Kunstenplanbesluit wordt hieruit jaarlijks € 0,3 miljoen voor de doorlopende lasten van de Stadsschouwborg onttrokken. De resterende middelen van € 1,6 miljoen zijn benodigd voor knelpunten op het terrein van vastgoed naar aanleiding van subsidiebeëindiging en subsidievermindering voor instellingen in de gemeentelijke cultuurpanden.

Reserve Talentontwikkeling en Cultuureducatie

In 2014 wordt € 0,1 miljoen onttrokken voor de dekking van het jongerencultuurfonds, een initiatiefvoorstel van de raadsleden Ruigrok, Van Roemburg en Paternotte. Bij de jaarrekening zal de reserve worden afgesloten.

Cultureel beleggen

Bij de vaststelling van het Kunstenplan 2013-2016 is besloten de reserve cultureel beleggen in te zetten ten behoeve van de implementatie van het basispakket cultuureducatie in de periode 2013-2016. Vanaf 2014 is ongeveer € 0,4 miljoen per jaar benodigd voor de uitrol van het basispakket.

Onderhoud Cultuurpanden

Op basis van meerjarenonderhoudsplannen is een deel van deze reserve in 2013 omgezet in een voorziening. Vanaf 2015 zal de dotatie van € 0,2 miljoen geheel worden stopgezet om de kapitaallasten van de Waag te dekken. De dan nog resterende reserve wordt ingezet voor optimalisering van de cultuurpanden.

Egalisatiereserve Nieuwbouw Stedelijk Museum

De reserve is bestemd voor de dekking van een deel van de kapitaallasten van de ver- en nieuwbouw van het Stedelijk Museum. Jaarlijks wordt € 0,6 miljoen onttrokken.

Egalisatiereserve kapitaallasten Stadsschouburg

De egalisatiereserve kapitaallasten Stadsschouburg is bestemd voor de dekking van een deel van de kapitaallasten van de nieuwbouw van het vlakke vloertheater van de Stadsschouburg. Jaarlijks wordt € 0,2 miljoen onttrokken.

7.5.2 Voorzieningen

7. Programma Cultuur en Monumenten

Nr	Voorziening	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand
		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo
		2012	2013	+	-	2014	2015	2016
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>								
1	Voorziening Uylenburger synagoge	0,2	-	-	-	-	-	-
2	Voorziening kunstenplan	4,2	-	-	-	-	-	-
3	Randstad Urgent	-	-	-	-	-	-	-
4	Voorziening onderhoud Cultuurpanden	-	1,5	0,6	-	2,1	2,7	3,2
Totaal voorzieningen		4,35	1,54	0,56	0	2,1	2,66	3,22
								3,78

Afgewikkelde voorzieningen

Voorziening Uylenburger Synagoge

De voorgenomen en door B&W bekrachtigde erfpachtuitgifte van de grond van de Uilenburger synagoge aan de SUS is in het eerste kwartaal van 2013 gerealiseerd. De erfpachtuitgifte is in 2013 formeel afgewikkeld en de voorziening valt vrij.

Voorziening Monumenteninformatiesysteem

In 2009 is een voorziening getroffen in verband met het faillissement van de leverancier van het Amsterdams Monumenten Informatie Systeem (AMIS). In 2013 wordt de voorziening betrokken bij de integratie van het monumenteninformatie-systeem in de WABO en volledig uitgeput.

Voorziening Cultuur en Monumenten

Op basis van het kabinet raadsbesluit van 19 december 2012 is een voorziening van € 4,2 miljoen gevormd. Bij de jaarrekening 2013 zal de voorziening worden afgewikkeld.

Nieuwe voorzieningen

Voorziening onderhoud cultuurpanden

Bij raadsbesluit van 30 oktober 2008 zijn elf cultuurpanden overgenomen van Stadsdeel Centrum. Van de destijds meegekomen onderhoudsbudgetten is in 2013 een voorziening van € 1,5 miljoen gevormd voor toekomstig onderhoud. Positieve en negatieve verschillen tussen de werkelijke en de begrote gemiddelde onderhoudskosten worden er respectievelijk aan toegevoegd of aan onttrokken.

8 Milieu en water

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Kerncijfers

8. Programma Milieu en Water

Programma Milieu en Water (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader	212,2	213,1	212,9	217,4	218,8	216,1	216,1
8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam	39,0	33,1	34,8	32,4	32,1	32,1	32,0
8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk	16,1	17,9	16,8	17,7	18,2	18,1	18,1
8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	71,1	67,8	67,2	70,9	71,8	72,7	73,2
8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater	104,6	110,0	111,0	111,7	112,7	113,5	113,6
Totaal lasten	443,0	441,9	442,7	450,1	453,6	452,5	453,0
Baten per doelstelling							
mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader	223,7	224,2	224,0	228,6	230,0	227,3	227,3
8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam	17,1	10,6	12,2	7,1	7,1	7,1	7,1
8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk	2,3	3,7	3,7	4,0	4,5	4,5	4,5
8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	74,9	71,0	71,0	71,5	72,3	73,1	73,6
8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater	110,6	108,3	108,6	109,1	109,4	109,6	108,9
Totaal baten	428,6	417,8	419,5	420,3	423,3	421,6	421,4
Saldo van baten en lasten	14,4-	24,1-	23,2-	29,8-	30,3-	30,9-	31,6-
Toevoegingen aan reserves	6,8	0,1	1,1	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1,0	1,8	3,5	2,6	3,3	3,8	4,7
Totaal mutaties reserves	5,8-	1,7	2,4	2,6	3,3	3,8	4,7
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	20,2-	22,4-	20,8-	27,2-	27,0-	27,1-	26,9-

In het programma Milieu en water gaat € 450,1 miljoen aan lasten en € 420,3 miljoen aan baten om (exclusief mutaties in reserves). Deze lasten en baten betreffen voornamelijk Waternet (€ 186 miljoen lasten; € 123 miljoen baten) en het Afval Energie Bedrijf (AEB) (€ 212 miljoen lasten; € 224 miljoen baten). Het negatieve saldo van het programma Milieu en water bedraagt na mutaties in reserves € 27,2 miljoen.

De ontwikkelingen worden nader verklaard bij de doelstellingen. Hieronder volgt een toelichting op de financiële aansturing van deze vijf doelstellingen op hoofdlijnen:

- 8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt (AEB): de onderdelen Afval Energie Centrale (AEC) en de afvalpunten worden afgerekend met de stadsdelen/derden. In de exploitatierekening van de centrale stad wordt het saldo van de Hoog Rendement Centrale (HRC) en het saldo van het onderdeel Inzameling en hergebruik opgenomen
- 8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam: in dit subprogramma wordt een groot gedeelte van de lasten niet gecompenseerd door de baten maar komen deze ten laste van de algemene dienst
- 8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk: de activiteiten op het gebied van waterbeheer komen ten laste van de algemene dienst
- 8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater: het belangrijkste product is de rioleringstaak. In 2012 is uitgegaan van een kostendekkendheid van 98,5% (exclusief terug te ontvangen btw) – in dit verband verwijzen wij naar de paragraaf **Lokale heffingen** in het hoofdstuk Verplichte paragrafen; voor- en nadelige verschillen worden verrekend met de egalisatiereserve
- 8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater: de exploitatie van de drinkwatervoorziening is gedekt door tarieven

Programmakkoord ambities

- We ontwikkelen nieuwe technologieën voor afvalscheiding en passen deze toe. De focus ligt op het verder ontwikkelen van duurzame energieproductie, energiedistributie en terugwinnen van grondstoffen
- De stad gaat maximaal duurzaam inkopen

Ontwikkelingen en beleidskaders

- In het programma Milieu en water is de belangrijkste ontwikkeling dat in 2014 de verzelfstandiging van het AEB een feit zal zijn. Hiermee wordt de concurrentiepositie verstevigd en de transitie naar een duurzaam energie- en grondstoffenbedrijf gerealiseerd. Het programma zal niet in ambities worden geraakt, gezien het 100% aandeelhouderschap door de gemeente en de (beleids)doelstellingen die het bedrijf worden meegegeven. De economische ontwikkelingen zijn in dit programma vooral zichtbaar in de terugloop van rest- en bouw afval en het langzamer aansluiten van nieuwbouwwoningen op water en riool
- Op dit moment vindt de voorbereiding plaats voor de overgang van de dienst DMB naar de Omgevingsdienst NZKG+ per 1 januari 2014. Het opdrachtgeverschap Omgevingsdienst NZKG+ komt dan te liggen bij de Dienst Ruimtelijke Ordening
- Als gevolg van de economische crisis die ook de bouwsector raakt is er weinig groei in de bouwsector. Het effect hiervan kan leiden tot een lagere legesopbrengst
- De bezuinigingen van de overheid zijn voor de watersector verankerd in het Bestuursakkoord Water, waar Rijk, provincies (IPO), gemeenten (VNG), waterschappen (UvW) en drinkwaterbedrijven (Vewin) afspraken hebben gemaakt om Nederland, met minder kosten en bestuurlijke drukte, de komende jaren (2011-2015) droog en veilig te houden
- Het nationaal Deltaprogramma nadert zijn voltooiing. In 2015 worden de Deltabeslissingen genomen. De deltacommissaris adviseert hierover in 2014 de minister. Op basis van die afspraken wordt in de periode 2013-2014 gewerkt aan een Deltastrategie voor de regio Amsterdam
- Het damhertenbeheer blijft vragen om zorgvuldige afwegingen over dierenwelzijn, veiligheid en natuurwaarden. In duin en plassegebied worden als uitvloeisel van de beheervisie, projecten uitgevoerd waarmee de verbinding met de omgeving wordt versterkt
- In april van 2014 wordt de herinrichting van de Bethunepolder afgerond. Daarmee wordt het begin jaren 90 gestarte proces van afstemming tussen drinkwater en natuurdoelen succesvol afgesloten

8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader

8.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Afval en rioolslib worden op een zo duurzaam mogelijke wijze, binnen het financiële kader, verwerkt met een optimale opbrengst aan energie en terugwinning van grondstoffen als resultaat.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Verwerking stedelijk/en bedrijfsafval in tonnen	1.328.800 (2010)	1.374.721	1.392.505	1.392.505	1.392.505	1.392.505
2. Verwerking rioolslib in tonnen	76.000 (2010)	82.700	109.000	109.000	109.000	109.000
3. Verwerking gevaarlijk afval in tonnen	16.162 (2010)	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
4. Verwerking grof afval in tonnen	81.832 (2010)	73.000	64.000	64.000	64.000	64.000
5. Electriciteitsproductie in MWh	920.200 (2010)	1.002.898	985.466	985.466	985.466	985.466
6. Terugwinnen ferro/non-ferro metalen in tonnen	24.400 (2010)	33.563	32.090	32.090	32.090	32.090
7. Verwerking afvalwater	16.665 (2014)	-	16.665	16.665	16.665	16.665

8.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Afval: de toegenomen verwerkingscapaciteit in de markt en verdere afname van het afvalaanbod door de economische recessie heeft tot gevolg dat contractpartners minder afval aanleveren. Deze tekorten worden aangevuld door extra afval aan te trekken (o.a. uit het buitenland)
- Slib: er wordt extra slib aangetrokken van Waterschap Zuiderzeeland waardoor in 2014 een toename van het aantal tonnen verwerkt slib te zien is
- Grof huishoudelijk afval: vanwege de economische situatie en de rol van kringloopwinkels wordt een verdere daling verwacht van het tonnage grof huishoudelijk afval dat via de Afvalpunten wordt aangeboden
- Ferro / non-ferro materialen: het tonnage teruggewonnen materialen daalt vanwege een groter aandeel voorgescheiden afval in het. Door verder verbeterde scheidingsmethoden blijft het tonnage recyclematerialen toch op niveau

8.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	212,2	213,1	212,9	217,4	218,8	216,1	216,1
Baten	223,7	224,2	224,0	228,6	230,0	227,3	227,3
Saldo van baten en lasten	11,5	11,1	11,1	11,2	11,2	11,2	11,2
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	11,5	11,1	11,1	11,2	11,2	11,2	11,2

Het positieve saldo ten gunste van de algemene dienst stijgt in 2014 licht met € 0,1 miljoen. Het is onze ambitie om AEB zodanig te positioneren, dat het financiële resultaat op tenminste het huidige niveau kan worden gehandhaafd.

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 11,2 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 217,4 miljoen en de baten op € 228,6 miljoen. De lasten en baten hebben betrekking op de activiteiten van het AEB. Zowel de

lasten(€ 4,3 miljoen) als de baten (€ 4,4 miljoen) stijgen ten opzichte van de begroting 2013. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de bedrijfslasten waar tegenover een stijging van de bedrijfsopbrengsten staat.

8.1.4 Risico's

- Aanvoer afval en tarieven: het belangrijkste risico ligt in de aanvoer van afval en de daarmee verbonden tarieven in de markt. In onderhavige begroting zijn al aanpassingen in de gemiddelde tarieven en bijkomende kosten verwerkt om dit risico af te dekken
- Een contractpartij heeft een claim ingediend die nu wacht op een gerechtelijke uitspraak. Gezien de betrouwbaarheid van deze informatie wordt dit risico hier niet nader toegelicht
- Onderzoek wordt ingesteld naar de kwaliteit van de grond op delen van het AEB terrein. Mogelijk volgen hier verplichtingen tot bodemsanering uit

8.1.5 Investerings

Terrein AEB Noord bouwrijp maken

Voor het bouwrijp maken van het noordelijk deel van het AEB-terrein is geïnventariseerd welke voorzieningen daar door de geplande projecten gevraagd wordt. Op basis daarvan is een plan gemaakt voor de benodigde infrastructuur (elektra, water, etc.). Voor het plan is uitgegaan van drie fases:

Fase 1: Grof Huishoudelijke Afval Sorteerlijn (GHAS) en Opslag 2

Fase 2: Eiwitfabriek met VM pers

Fase 3: Na-scheiding en Kunststof sorteerlijn.

Nu wordt een krediet aangevraagd voor fase 1: € 1,92 miljoen

(Beveiliging en toegang terrein, Electra en netwerk, Leidingwerk, Grond en wegen)

Westpoort Warmte BV (WPW)

WPW is een joint venture tussen AEB en NUON. Om de warmtelevering aan WPW te borgen zijn investeringen in de installaties van AEB noodzakelijk. Deze investeringen worden door AEB uitgevoerd en geactiveerd. De kapitaallasten hiervoor worden jaarlijks doorbelast aan WPW. Daarmee wordt de investering gedekt.

Ten behoeve van warmtewisselaar 01: € 2 miljoen

Ten behoeve van voorbereiding turbine ombouw: € 0,30 miljoen

Turbine 20 Afvalenergiecentrale

Beide turbines van de Afvalenergiecentrale zijn in 1992 geleverd met een analoog regelsysteem dat moet worden vervangen: € 4,76 miljoen.

Inzameling & Hergebruik

Voor opslag van emballagemiddelen en transportmiddelen voor het ondersteunen van ondergronds inzamelen is een krediet nodig van € 0,30 miljoen.

Slakken opwerkingsinstallatie

Voor een betere scheiding en extra opbrengsten uit een hogere hoeveelheid teruggewonnen recyclematerialen zijn aanpassingen bij de Slakken opwerkingsinstallatie (SOI) nodig: € 0,70 miljoen.

Distributed Control System migratie project

De huidige besturing van het productieproces van de Afval Energie Centrale stamt uit 1992 en is door de leverancier verouderd verklaard. Hiervoor is een krediet van € 3 miljoen Voor 2015 nodig. Dit betreft de derde van in totaal drie jaartranches.

8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam

8.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

De komende jaren gaat Amsterdam verder verdichten en intensiveren: de compacte stad wordt nog compacter. Tegelijkertijd wil Amsterdam leefbaar en bereikbaar blijven. Daarom is het belangrijk om de basiskwaliteit van de stad te blijven bewaken: voldoen we aan de wettelijke normen voor bouw en milieu en bodem. Daarmee zorgen we dat het milieu en de omgeving niet onnodig worden belast en gaan we op een correcte wijze om met grondstromen. Voor een vitale en duurzame stad is het essentieel om effectief om te gaan met grondstoffen, energie, water en voedsel. De Amsterdamse duurzaamheidsambities zijn uitgewerkt in het stedelijke programma *Amsterdam Beslist Duurzaam 2011-2014*. De onderstaande indicator (Percentage van het inkoopvolume waarin duurzaamheid is meegewogen) maakt hier onderdeel van uit.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. 100% van de Toetsen aanvraag omgevingsvergunning aan de Wet milieubeheer (voorheen milieuvergunningen) binnen Wabo termijn	87%	2009	100%	100%	100%	100%
2. Inzet van informatie gestuurd milieutoezicht (IGH) op basis van (geografische) risicoanalyse	3 pilots	2010	10%	20%	30%	30%
3. 100% van de beschikkingen op een saneringsplan binnen wettelijke termijn	93%	2010	100%	100%	100%	100%
4. Percentage van het inkoopvolume waarin duurzaamheid is meegewogen en is vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden	86%	2011	≥85%	100%	100%	100%

8.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

De wettelijke taken (milieu, bodem) worden op adequaat niveau uitgevoerd.

- We blijven inzetten in op informatiegestuurde handhaving (IGH). De essentie hiervan is informatiedeling tussen handhavingsorganisaties
- Milieu maakt onderdeel uit van de Wabo vergunning
- Op basis van een informatie- en risicogestuurde aanpak controleren we bedrijven op naleven van de milieuwetgeving
- We bewaken de balans tussen het verbeteren van de leefkwaliteit en het verder verdichten van de stad
- we voeren het geluidzonebeheer Westpoort uit, waarbij een evenwicht tussen bescherming van de omgeving en ontwikkeling van de havenactiviteiten wordt gezocht
- We voeren Europees en landelijk beleid uit, op het gebied van omgevingslawaaï, bij buisleidingen, veiligheid windturbines, knelpunten aardgasleidingen, SWUNG 2 (nieuw geluidbeleid)
- We versterken duurzaamheid in de stad door stimulering van energiebesparingsprojecten voor supermarkten en over open deuren, en medewerking aan milieukeuren (Green Key) voor hotels en een keurmerk voor (groene) datacenters en bevorderen van klimaatneutrale woning- en utiliteitsbouw

8.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	39,0	33,1	34,8	32,4	32,1	32,1	32,0
Baten	17,1	10,6	12,2	7,1	7,1	7,1	7,1
Saldo van baten en lasten	21,9-	22,5-	22,6-	25,3-	25,0-	25,0-	24,9-
Dotaties aan reserves	-	-	1,0	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,3	-	1,1	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,3	-	0,1	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	21,6-	22,5-	22,5-	25,3-	25,0-	25,0-	24,9-

Algemene toelichting

In 2013 is de Omgevingsdienst NoordZeeKanaalGebied (OD NZKG) gestart. Dienst Milieu en Bouwtoezicht (DMB) zou ingaande 2013 opgaan in deze omgevingsdienst. Doordat de formele opheffing DMB vooralsnog niet heeft plaatsgevonden, zijn de begrote bedragen weergegeven als ware het dat DMB in 2014 nog zou bestaan. Binnen de begroting van Amsterdam wordt zo zichtbaar gemaakt welk bedrag aan de omgevingsdienst beschikbaar zal worden gesteld.

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 25,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 32,4 miljoen en de baten op € 7,1 miljoen. Een deel van het saldo in het jaar 2014 wordt gecompenseerd door een onttrekking van € 4,8 miljoen aan het Vereveningsfonds/Algemene reserve in het programma Stedelijke Ontwikkeling ten gunste van de algemene dienst. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- Voor de milieu handavings- en toezichttaken, bodemtaken is in de begroting een bedrag opgenomen van € 17,5 miljoen
- In 2014 wordt voor € 9,9 miljoen begroot aan bodemsanering en nazorgtaken. Dit is inclusief dotaties aan de voorzieningen bodemsanering van € 7,0 miljoen. Dit gaat o.a. om het niet in 2014 te besteden deel van de doeluitkering Bodemsanering via het gemeentefonds
- Verder is er € 2,2 miljoen aan exploitatielasten Gronddepots begroot, € 0,4 miljoen aan Bodemcoördinatie en € 1,6 miljoen aan onderhoud Diemerzeedijk
- De subsidie aan het NME-Centrum is in 2014 begroot op € 0,6 miljoen
- Voor bevordering van het milieubesef is in 2014 € 0,2 miljoen begroot

Baten

- De baten bestaan uit betaalde dienstverlening, inbesteding stadsdelen bij DMB voor de milieutaken voor € 5,0 miljoen
- Daarnaast bestaan de baten in 2014 uit € 1,2 miljoen aan omzet Gronddepots en rentebaten op belegde reserves (zoals reserve Diemerzeedijk) van € 0,7 miljoen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Een licht afname in verband met verlaagde kapitaallasten wordt verwacht.

Prioriteiten en posterioriteiten

Ten behoeve van de Stelpost Bodemsanering is € 1,5 miljoen toegekend vanuit het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing. Dit budget maakt geen onderdeel uit van de

exploitatiekosten van het resultaatgebied Milieu aangezien deze middelen onderdeel vormen van de voorziening 'Stelpost Bodemsanering'.

8.2.4 Investerings

Voor doelstelling 8.2 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

8.2.5 Risico's

De opheffing van DMB, per 1 januari 2014, brengt risico's met zich mee in afstemming, verantwoordelijkheden, maar ook de inrichting van ICT. Bij de besluitvorming over de oprichting van de Omgevingsdienst (18 december 2012) zijn daarom afspraken gemaakt over de evaluatie van de opheffing van DMB en de rolverdeling en samenwerking tussen Omgevingsdienst en de betrokken Amsterdamse diensten stadsdelen.

8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk

8.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het openbare water wordt schoongehouden door:

- baggeren
- onderhoud aan de polderwatergangen
- drijfvuilvissen, grofvuilvissen, wrakken lichten, huisvuil ophalen van de binnenvaart en het bestrijden van botulisme
- gangbaar houden van sluisen

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Schoonheidsgraad grachten	7,3	2010	>7,0	>7,0	>7,0	>7,0	>7,0
2. Verwijdering drijf- en grofvuil (ton)	450	2010	650	650	650	650	650
3. Verwijderen wrakken, aantal	354	2010	300	300	300	300	300
4. Baggeren (in m3, ter plekke)	39.350	2010	40.000	32.000	32.000	32.000	32.000
5. Botulismebestrijding (aantal meldingen)	167	2010	270	400	400	400	400
6. Gangbaar houden sluisen (aantal niet-sluitende sluisdeuren)	<2	2010	<2	<2	<2	<2	<2
7. Max. doorvaart route A'dam-oostzijde (< 70 min.)	>95%	2011	>95%	>95%	>95%	>95%	>95%
8. Max. doorvaart Kostverlorenvaartroute (< 90 min)	>95%	2011	>95%	>95%	>95%	>95%	>95%

8.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Eind 2012 is het programma 'Regie op grachten' gestart. Waternet zet zich in voor schone en toegankelijke grachten en maakt plezierig varen in Amsterdam mogelijk. Een van de deelprojecten is het innen van havengelden (BHG). Dit project zal leiden tot een toename in het verwijderen van wrakken en het wegslepen van bootjes die geen havengeld hebben betaald
- We baggeren vaarwegen; dit houdt vaarwegen op diepte en zorgt voor een goede afvoermogelijkheid van water
- We onderhouden polderwatergangen en zorgen voor voldoende ontvangstcapaciteit voor baggerspecie. Dagelijks worden drijfvuil, grofvuil en wrakken verwijderd uit de grachten
- We houden sluisen gangbaar; dit garandeert een goede werking van de sluisdeuren, indien dat voor de kering van hoog water noodzakelijk is
- Waternet treedt op als vaarwegbeheerder op het binnenwater van Amsterdam. Zij treedt op als regisseur van beleid over het binnenwater, besluit op aanvragen van ligplaats-, verbouwings- of vervangingsvergunningen voor woonboten; bedient sluisen; zorgt voor een optimale verkeersdoorstroming; int binnenhavengeld en signaleert en registreert beroepsvaart. Speerpunten in de handhaving zijn in 2014 (net als in 2013) overlast, illegaal passagiersvervoer, vaarsnelheid, inning binnenhavengeld pleziervaart en wrakken
- Nota over varen en afmeren in Amsterdam: In 2013 wordt gewerkt aan een nieuw stelsel van passagiersvervoer. Daarnaast worden tal van verbeteringen uitgevoerd met betrekking tot de dienstverlening, vergunningverlening en toezicht en handhaving met betrekking tot het varen en afmeren op de Amsterdamse binnenwateren. De nota 'Varen in Amsterdam' wordt einde zomer 2013 vastgesteld
- Gemeenten zijn wettelijk verplicht kadavers te verwijderen omdat deze een gevaar kunnen opleveren voor de volksgezondheid (botulisme). Op basis van de ervaringscijfers van de afgelopen jaren is de het aantal meldingen botulisme bijgesteld van 270 naar 400
- Voor het verbeteren van de luchtkwaliteit door schoner varen loopt het gesubsidieerde project Boeggolf tot 1-1-2015. Met dit project wil de gemeente Amsterdam aantonen of het loont om vaartuigen met schone motoren in te zetten. Hiertoe loopt een monitoringsprogramma, samen met de partners TNO en TU Delft

8.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	16,1	17,9	16,8	17,7	18,2	18,1	18,1
Baten	2,3	3,7	3,7	4,0	4,5	4,5	4,5
Saldo van baten en lasten	13,8-	14,2-	13,1-	13,7-	13,7-	13,6-	13,6-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	13,8-	14,2-	13,1-	13,7-	13,7-	13,6-	13,6-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 13,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 17,7 miljoen en de baten op € 4,0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- De lasten voor het binnenwaterbeheer bedragen € 11,7 miljoen
- De lasten voor het baggeren/ drijfvuilvissen zijn in 2014 begroot op € 4 miljoen
- Voor Wereld Waternet is een bedrag van € 1 miljoen opgenomen
- Het verwerken van Baggerslib in de Jan van Riebeeckhaven is begroot op € 0,7 miljoen.
- nota varen 2014: voor de uitvoering van de nota varen is in 2014 extra budget noodzakelijk voor een extra boot €0,2 mln. en voor de handhaving €0,5 mln. Vanaf 2015 wordt hierdoor ook de realisatie van de maatregel waterketen uit 1s1o gerealiseerd door boetes en/of tariefsverhogingen .

Baten

- Aan baten in verband met het havengeld pleziervaart is € 3,1 miljoen begroot.
- Aan overige baten niet zijnde havengeld is € 0,9 miljoen begroot.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

8.3.4 Investerings

Niet-routinematige investeringen met een rompmatig karakter.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	Verwachte uitgaven 2013	Verwachte uitgaven 2014	Verwachte Uitgaven 2015	Verwachte uitgaven 2016	Verwachte uitgaven 2017
Brugbediening op afstand	4.700	5.300	5.000	6.000	6.000

Op afstand bedienbare bruggen

In 2010 heeft de Gemeenteraad van Amsterdam besloten dat de bruggen en sluisen in Amsterdam op afstand bedienbaar moeten worden en hiervoor een krediet beschikbaar gesteld van € 26,5 miljoen ex btw. De doelstelling is dat de 62 Amsterdamse bruggen en sluisen in 2017 zijn aangesloten op een bediencentrale. In 2014 worden naar verwachting 15 bruggen naar binnen gehaald.

8.3.5 Risico's

Voor doelstelling 8.3 zijn geen risico's gemeld.

8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater

8.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het *Plan Gemeentelijke Watertaken Amsterdam 2010-2015* geeft aan hoe Amsterdam de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater invult.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Renoveren riolering	22,7 km	2010	21	21	21	21
2. Verstopte kolken, riolen en perceelslozingen	5.242	2010	4.500	4.500	4.500	4.500
3. Reinigen: planmatig	207,2 km	2010	210	210	200	200
4. Inspectie: planmatig	208 km	2010	210	200	200	200
5. Aanleg huis-kolkaansluitingen (excl. IJburg)	62 km	2010	40	40	40	40

8.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

- We transporteren afvalwater
- In het programma Amsterdam Rainproof 2015 onderzoeken we ook in 2014 hoe Amsterdam de gevolgen van een extremer klimaat kan opvangen
- Het opheffen van woonbootlozingen is geregeld in het project Schoon Schip. Het project is gestart in 2007 en loopt door tot in 2016.

8.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	71,1	67,8	67,2	70,9	71,8	72,7	73,2
Baten	74,9	71,0	71,0	71,5	72,3	73,1	73,6
Saldo van baten en lasten	3,8	3,2	3,8	0,6	0,5	0,4	0,4
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	3,8	3,2	3,8	0,6	0,5	0,4	0,4

(NB. De lasten worden hier gepresenteerd exclusief BTW)

Toelichting Begroting 2014

De opbrengst rioolheffing dekt de kosten voor het onderhouden en vernieuwing van het rioleringsstelsel in 2014 voor 99%. Het resultaat ná reservemutaties bedraagt voor deze doelstelling € 0,6 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 70,9 miljoen en de baten op € 71,5 miljoen. Dit bij een gelijkblijvend tarief rioolrecht (€ 149,41).

Lasten

- De lasten met betrekking tot de rioleringstaken worden in 2014 begroot op € 64,5 miljoen
- De perceptiekosten rioolrecht 2014 zijn € 2,4 miljoen
- Huis en kolkaansluitingen zijn begroot op € 1,8 miljoen
- Dotatie aan de nieuwe voorziening renovatie riolering van € 2 miljoen

Baten

- De opbrengsten aan rioolrechten worden in 2014 begroot op € 65,2 miljoen
- De bijdrage uit de egalisatievoorziening rioolrecht wordt op € 4,4 miljoen begroot
- De opbrengsten uit de heffing voor het openbreken van de openbare weg ten behoeve van particuliere riolen wordt begroot op € 2 miljoen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Tarief Rioolheffing

Op basis van de verordening Rioolheffing wordt door de gemeente een heffing opgelegd aan degene die een aansluiting heeft op de gemeentelijke riolering (aansluitrecht). Bij de tariefstelling

is de gemeente wettelijk gebonden aan het beginsel van ten hoogste kostendekkendheid. Hierbij wordt de BTW die via het BTW compensatiefonds wordt teruggevorderd –conform de wettelijke regeling- niet op de kosten in mindering gebracht, omdat daar voor de gemeente een korting in het Gemeentefonds tegenover staat.

8.4.4 Risico's

Vertragingsschade Amstelkwartier

De gemeente Amsterdam is door de bouwer aansprakelijk gesteld voor de vertraging in de bouw. Dit door de omgelegde rioolpersleidingen ter plaatse. De leidingen moesten omgelegd worden vanwege de risico's voor de bedrijfsvoering tijdens de bouw. De omvang van de schade is nog niet bekend en wordt gezien de voortgang van de bouw verwacht in 2014. Als beheersmaatregel is de uitvoering van een spoedproject getroffen.

8.4.5. Investerings Rioleringsstaken

Routinematige investeringen (vervangingsinvesteringen).

Omschrijving (bedragen x 1.000)	Begroting 2013	Verwachte uitgaven 2014	Verwachte Uitgaven 2015	Verwachte uitgaven 2016	Verwachte uitgaven 2017
Onderhoudsmanagement rioolgemalen	50				
Rioolgemalen	1.300	500	600	600	600
Renovatie riolen	6.125	6.125	6.125	6.125	6.125
Parkstad	1.400	1.200	1.200	1.000	1.000
Amsterdam (gemengd stelsel)	3.000	3.500	2.000	500	0
Ongezuiverde lozingen	1.500	1.000	1.000	500	0
Eerste aanleg riolering	6.500	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal begrotingsjaar 2014	19.875	15.325	13.925	11.725	10.725

Rioolgemalen

In de periode 2013 tot en met 2022 dient de elektrotechnische besturing van circa 121 rioolgemalen van de gemeente Amsterdam vervangen te worden met een nieuwe schakelkast en besturing. De huidige elektrotechnische besturingen zijn technisch verouderd en worden niet meer ondersteund door de leverancier, waardoor de kans op storing en uitval van rioolgemalen toeneemt. Gelijktijdig met de vervanging van de schakelkast en besturing zal het ventilatiesysteem van een aantal gemalen vervangen worden om aan de huidige ARBO-eisen te kunnen voldoen. Voor 2014 wordt een krediet van € 0,5 miljoen aangevraagd.

Renovatie riolen

Sinds het jaar 2013 valt de vervanging van de regenwaterriolen onder het krediet Renovatie riolen, omdat de werkzaamheden vanwege het gecombineerde karakter niet te scheiden zijn. Voor het jaar 2014 wordt een krediet van € 6,1 miljoen aangevraagd.

Renoveren Parkstad

In het grootschalige stadsvernieuwing gebied Parkstad worden de riolen tegelijk met de vernieuwing van de wegen infrastructuur vervangen. Op basis van de huidige planning van de stadsdelen is de meerjaren planning investering Parkstad periode 2014 tot en met 2018 opgesteld. Voor het jaar 2014 wordt een krediet van € 1,2 miljoen aangevraagd.

Rioleringsplan Amsterdam (Project Basisinspanning)

Dit project betreft het verbeteren van de gemengde rioolstelsels in Amsterdam om te voldoen aan de geldende milieueisen voor het lozen op oppervlaktewater. Het project bevindt zich in de afrondende fase. Vanaf 2014 betreft het alleen nog de vervanging van riolen door leidingen met grotere diameters, gelijktijdig met de vervanging van het wegdek (o.a. de Willemsparkweg, Reguliersgracht en de Vijzelstraat). Voor het jaar 2014 wordt een krediet van € 3,5 miljoen aangevraagd.

Ongezuiverde lozingen

Voor het aansluiten van woonboten in met name het buitengebied van Amsterdam Noord moet riolering aangelegd worden om de aansluiting te realiseren. De aanleg van riolering voor de vakantie huisjes en campings aan het Kinselmeer is gedeeltelijk gerealiseerd. De besluitvorming om de dijk te verbreden is uitgesteld. Op basis van de huidige planning wordt voor het jaar 2014 een krediet van € 1 miljoen aangevraagd.

Eerste aanleg

De eerste aanleg van rioleringen wordt sinds 2011 uit de rioolheffing betaald. Het kredietbedrag voor 2014 is gebaseerd op rioleringsprojecten in het kader van het bouw- en woonrijp maken van plangebieden op basis van informatie van het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (OGA), de stadsdelen en het Havenbedrijf. Voor het jaar 2014 wordt een krediet van € 3 miljoen aangevraagd.

8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater

8.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Waternet levert drinkwater in Amsterdam, Diemen, Muiden, Amstelveen, Ouder-Amstel en Heemstede. Daarnaast ontvangen collega-drinkwaterbedrijven PWN en Dunea en gros leveringen.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal Leveringspunten	490.500	2010	490.540	494.014	494.000	494.000	494.000
2. Waterkwaliteitsindex	0,013	2010	<0,018	<0,015	<0,015	<0,015	<0,015
3. Leveringszekerheid in Ongeplande Ondermaatse Leveringsminuten (OLM)	1:37sec	2010	<5	<5	<5	<5	<5
4. Geleverde M3's Drinkwater	85,7 miljoen	2010	84,9	85,7	85,7	85,7	85,7

8.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Drinkwaterlevering van betrouwbare kwaliteit, moet 24 uur per dag gegarandeerd zijn. De vastgestelde norm voor ongeplande ondermaatse leveringsminuten bedraagt maximaal vijf minuten¹ en wordt ook in 2014 nagestreefd.
- De waterkwaliteitsindex (WKI) bedraagt in 2014 naar verwachting < 0,015. Deze score behoort tot de top in Nederland
- In 2014 ligt het zwaartepunt van de automatisering van het drinkwaterproductieproces op de afronding van de werkzaamheden op de productielocatie Weesperkarspel.

8.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	104,6	110,0	111,0	111,7	112,7	113,5	113,6
Baten	110,6	108,3	108,6	109,1	109,4	109,6	108,9
Saldo van baten en lasten	6,0	1,7-	2,4-	2,6-	3,3-	3,9-	4,7-
Dotaties aan reserves	6,8	0,1	0,1	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,8	1,8	2,4	2,6	3,3	3,8	4,7
Mutaties reserves	6,0-	1,7	2,3	2,6	3,3	3,8	4,7
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	-	0,0-	0,1-	0,0-	-	0,1-	0,0

Toelichting Begroting 2014

Het begroot exploitatietekort 2014 bedraagt € 2,6 miljoen. Voorgesteld wordt om dit nadelig saldo te onttrekken aan de egalisatiereserve. De stand van de reserve ultimo 2014 zal dan € 8,5 miljoen bedragen.

De lasten zijn geraamd op € 111,7 miljoen en de baten op € 109,1 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 2,6 miljoen. De lasten zijn de exploitatielasten voor de Drinkwatertaak. De baten betreffen de opbrengsten drinkwatertarief.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

8.5.4 Risico's

Voormalig hoofdkantoor WLB Arlandaweg

Tussen Amsterdam en Woningcorporatie Eigen Haard is in 2006 een geschil ontstaan over het voormalig hoofdkantoor van WLB aan de Arlandaweg. Eigen Haard eist € 0,9 miljoen van Amsterdam. Amsterdam betwist dit en stelt dat er maximaal een bedrag van circa € 0,3 miljoen mee kan zijn gemoeid.

Overeenkomst Zeinstra

¹ Ondermaatse leveringsminuten (OLM) staan voor het gemiddeld aantal minuten dat een klant jaarlijks geen drinkwater geleverd krijgt. OLM bestaat uit geplande minuten (werkzaamheden) en ongeplande minuten (storingen).

Er is discussie over de omvang van de geleverde werkzaamheden in relatie tot het contract. Maximale omvang van de mogelijke schade is € 0,4 miljoen, waarbij de getroffen beheersmaatregel bestaat uit verweer voeren indien de dagvaarding volgt.

8.5.5 Investerings

Investerings Drinkwatertaken

Routinematige investeringen (vervangingsinvesteringen).

Omschrijving	Afschrijvings- termijn	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(bedragen x 1.000)</i>						
Distributie	Gemiddeld 33	12.695	25.460	17.285	10.885	10.885
Productie	Gemiddeld 30	12.909	12.541	8.703	11.273	10.586
Bron- en natuurbeheer	Gemiddeld 20	1.510	741	1.888	2.228	-25
Procesauto- matisering	Gemiddeld 7	1.800	1.030	1.210	600	200
Grond	Gemiddeld 50	300	200	0	0	0
Totaal		29.214	39.972	29.086	24.986	21.646

Distributie

Bemetering

Op basis van de gemeentelijke prognose van het aantal op te leveren woningen voor 2014, wordt gerekend met plaatsing van 6.000 nieuwe watermeters per jaar.

Leidingen

Voor de investeringen is rekening gehouden met de invloed van de recessie op de nieuwbouw van woningen. Daarnaast is in 2014 sprake van verlegging van diverse hoofdleidingen die zijn gelegen in de Haarlemmerweg. Dit project vergt een investering van circa € 15 miljoen.

Algemene Verordening Nadeelcompensatie (AVN)

De gemeente Amsterdam heeft de Algemene Verordening Nadeelcompensatie per 1 april 2012 ingevoerd. Uitvoering van de verordening kan een kosten verhogend effect hebben bij de uitvoering van o.a. rioleringsprojecten. In 2013 zal het Strategisch Overleg Coördinatiestelsel Werken in de Openbare Weg in samenspraak met alle participanten, waaronder Waternet de financiële consequenties van de nadeelcompensatieverordening in beeld brengen.

Keerleppen en frontbeveiliging

Voor 2013 is een onderzoek voorzien naar de kwaliteit van de frontbeveiligingen in het leveringsgebied Amstelland en Heemstede. Afhankelijk van de uitkomst wordt vanaf 2014 gestart met de vervanging van bestaande of het aanbrengen van nieuwe frontbeveiligingen

Productie

Voor de drinkwaterproductie zijn vanaf 2009 allerlei investeringsprojecten gestart die tezamen het project 'verregaande automatisering' vormen. Hierin worden de zuiveringsstappen van de locaties Weesperkarspel, Loenderveen en Leiduin, en de pompstations Haarlemmerweg en Amstelveenseweg gerenoveerd of verder geoptimaliseerd en geautomatiseerd.

Bronnen en natuur

In het behoud van de kwaliteit van de natuur van de AWD (Amsterdamse Waterleiding Duinen) wordt ook in 2014 geïnvesteerd door gebruik te maken van het Europese subsidiefonds 'LIFE' waarmee de Natura 2000 doelen gerealiseerd kunnen worden.

8.6 Reserves en Voorzieningen

8.6.1 Reserves

8. Programma Milieu en Water

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
stel	ling		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
			ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		(bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	8.2	Bodemsaneringsgelden gemeente	4,2	4,2	-	-	4,2	4,2	4,2	4,2
2	8.2	Milieuprioriteiten	0,0	-	-	-	-	-	-	-
3	8.2	Nazorg Diemerzeedijk	12,4	12,4	-	-	12,4	12,4	12,4	12,4
4	8.2	Reserve OD NZKG	-	-	-	-	-	-	-	-
5	8.5	Egalisatiereserve (Waternet)	13,4	11,1	-	2,6	8,5	5,1	1,3	(3,4)
Totaal reserves			30,06	27,72	0	2,6	25,12	21,81	17,97	13,31

Afgewikkelde reserves

Reserve milieuprioriteiten

Bij de jaarrekening 2012 is deze reserve afgewikkeld (resultaatbestemming en verwerkt in 2013) aangezien het doel van deze reserve is bereikt.

Gehandhaafde reserves

Bodemsaneringsgelden

De reserve is bestemd voor grote, met het Rijk afgesproken bodemsaneringprojecten, zoals die rond de Wester- en Oostergasfabrieken. Omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld zijn geen mutaties op deze reserve geraamd.

Nazorg Diemerzeedijk

De onttrekking aan de reserve zijn de middelen voor de nazorg Diemerzeedijk. De reserve moet voldoende zijn om 50% van de kosten – het gemeentelijk aandeel – te dekken.

Egalisatiereserve Drinkwater (Waternet)

De egalisatiereserve drinkwater heeft als doel het afdekken van de risico's van afwijkingen in het resultaat, die kunnen ontstaan door scherp begroten. Zij wordt gevoed door winstbestemming ten laste van het batig saldo op basis van afwijkingen tussen het gerealiseerde en begrote resultaat. Het verwacht nadelig saldo uit de actualisatie 2013 ad € 2,4 miljoen zal worden onttrokken aan de egalisatiereserve. Het begroot exploitatietekort 2014 bedraagt € 2,6 miljoen. Voorgesteld wordt om dit nadelig saldo aan de reserve te onttrekken. De stand van de reserve einde 2014 zal dan € 8,5 miljoen bedragen. De egalisatiereserve laat eind 2017 een negatieve stand zien. Dit is niet toegestaan. De komende jaren zal worden gekeken welke maatregelen kunnen worden getroffen om een negatieve stand tegen te gaan.

Nieuwe reserves

Reserve Omgevingsdienst NoordZeeKanaalGebied

In de decembercirculaire 2012 van het gemeentefonds is een bedrag van € 1 miljoen incidenteel aan Amsterdam toegekend als tegemoetkoming in de kosten voor de oprichting van de Regionale Omgevingsdienst. Het gemeentefonds is een algemene uitkering en vrij besteedbaar. Dit bedrag is in de jaarrekening 2012 toegevoegd aan een extracomptabele reserve en dus niet zichtbaar in de concern administratie (onder beheer van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht). Deze reserve is bestemd om de frictiekosten als gevolg van boventallige medewerkers op te vangen. Voor deze frictiekosten zal ook de bij DMB beschikbare Eigen risico WW reserve (stand ultimo 2012 € 0,5 miljoen) gebruikt worden. In 2013 zal deze reserve tot besteding komen.

8.6.2 Voorzieningen

8. Programma Milieu en Water

Nr	Voorziening	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Vak Matig	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
2	Bodemsanering (OGA)	5,8	12,7	7,0	0,1	19,6	26,5	33,5	40,4
3	Voorziening Bodemsanereringen	15,5	15,5	-	-	15,5	15,5	15,5	15,5
4	Voorziening Afvalpunten	0,5	0,5	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
5	Rioolrecht	19,2	23,2	-	4,4	18,8	13,7	7,8	1,5
6	Technische risico's AVI	4,7	4,7	-	-	4,7	4,7	4,7	4,7
7	Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen	12,3	14,1	4,1	4,4	13,7	13,2	13,8	11,7
8	Voorziening Onze Energie	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
9	Voorziening renovatie riolering	-	-	2,0	-	2,0	4,0	6,0	8,0
Totaal voorzieningen		58,21	70,93	13,02	8,86	75,09	78,32	81,99	82,49

Gehandhaafde voorziening

Vak Matig

De voorziening 'Vak Matig' wordt aangewend voor de renovatie van de TOP/Noodstort. Deze voorziening zal na het gereedkomen van de renovatie worden opgeheven.

Bodemsanering (OGA)

De voorziening dient ter dekking van de saneringskosten van vervuilde grond en wordt gevoed uit bijdragen uit de algemene reserve VEF en het ISV. De stand van de voorziening wordt jaarlijks bepaald aan de hand van verleende machtigingen en de nieuw ingediende saneringsplannen van projecten. In 2014 wordt een toevoeging van € 7 miljoen geraamd en wordt € 50.000 onttrokken.

Voorziening Onze Energie

In 2010 is er een lening verstrekt aan de coöperatieve vereniging 'Onze Energie' in Amsterdam Noord ten behoeve van het ontplooiën van een burgerinitiatief voor een windmolenplan. Vanuit de middelen voor Klimaat en Energie is hier een voorziening voor getroffen van € 0,05 miljoen (B&W besluit 23 maart 2010, BD2010-001914). Vooralsnog zijn geen mutaties begroot in 2014 en verder.

Technische risico's AVI (Afval Energie Centrale (AEC))

Deze voorziening kent per definitie een tijdelijk karakter en is gevormd voor het opvangen van calamiteiten bij de bedrijfsvoering en een (beperkt) weerstandsvermogen gedurende de looptijd van het contract. De stand van de voorziening is in 2014 € 4,7 miljoen.

Voorziening Bodemsanering

Omdat aan de activiteiten ten aanzien van de bodemsanering verplichtingen ten grondslag liggen zijn de niet bestede middelen 2011 (€ 11,1 miljoen) in een nieuwe voorziening bodemsanering gestopt. De verwachte stand van de voorziening is ultimo 2014 € 15,5 miljoen. De reden hiervan is uitstel en/of langere doorlooptijd in de uitvoering van de bodemsaneringsprojecten.

Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen HRC

In 2010 is een voorziening gecreëerd voor groot onderhoud voor de Hoogrendement Centrale op basis van een uitgewerkt meerjarig onderhoudsplan.

Egalisatievoorziening Rioolrecht

De egalisatievoorziening rioolheffing kan worden aangewend voor het beperken van tariefstijgingen en het afvlakken van tariefschommelingen. De voorziening mag nooit een negatief saldo te zien geven.

De voorziening komt einde 2013 uit op € 23,2 miljoen. Met name door de rentecompensatie de afgelopen jaren welke incidentele bate zijn, is de voorziening zo hoog geworden.

Het ongewijzigde tarief leidt tot een onttrekking in 2014 van € 4,4 miljoen. De egalisatievoorziening komt dan ultimo 2014 uit op € 18,8 miljoen. Voor deze stand ultimo 2014 en de jaren daarna is geen rekening gehouden met jaarlijkse incidentele teruggave rente leningfonds of een structurele verlaging van het rentepercentage. Als wel rekening wordt gehouden met deze twee ontwikkelingen dan is eind 2017 geen negatieve stand te verwachten.

Nieuwe voorzieningen

Voorziening renovatie riolering

Voorgesteld wordt om een nieuwe voorziening renovatie riolering in het leven te roepen. De onderhoudstoestand van het riool is nu nog goed. Er wordt echter te weinig riool gerenoveerd omdat de wegbeheerder minder herstelwerkzaamheden aan het wegennet uitvoert. Doelstelling is 80% gecombineerd werk. Door de achterblijvende investeringen in de afgelopen jaren gaat de conditie van het stelsel achteruit, zonder dat dit leidt tot problemen. Op de langere termijn zijn echter grote investeringen nodig. Na 2022 treedt een forse stijging op van de vervangingsbehoefte omdat veel riolering het einde van de levensduur bereikt. Dit speelt met name in de naoorlogse uitbreidingswijken (in Amsterdam West en Amsterdam Noord). Voorgesteld wordt om vanaf 2014 € 2 miljoen per jaar te doteren in een nieuwe voorziening renovatie. Hiermee worden tariefschommelingen voorkomen.

9 Economie

Maatschappelijk effect

Dit college wil de regionale Amsterdamse economie duurzaam versterken. Amsterdam is een aantrekkelijke plek voor ondernemers, bezoekers en bewoners. De stad is en blijft het creatieve en innovatieve centrum van Nederland. Met economische structuurversterking creëren we economische groei en werkgelegenheid. Gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen werken daartoe samen in de Amsterdam Economic Board.

Amsterdam heeft een goede concurrentiepositie. Het afgelopen jaar werden 126 buitenlandse bedrijven aangetrokken met 1.344 arbeidsplaatsen. Ondanks de crisis zijn onderwijsinstellingen en bedrijven bereid te investeren in de economische structuur van onze stad, zoals met Amsterdam Metropolitan Solutions en met ASML via het Instituut voor Nanolithografie (INL). Ondernemers en overheid werken vanuit onder andere de Board gezamenlijk en geïnspireerd aan projecten die bijdragen aan de economische structuurversterking van de metropool Amsterdam. In deze periode van economisch zwaar weer blijven we samen met onze regionale en lokale partners investeren in kennis, innovatie, ondernemerschap, sterke communicatie naar buiten en connectiviteit.

Haven Amsterdam is formeel per 1 januari 2013 verzelfstandigd. De financieel administratieve afwikkeling vindt in 2013 plaats.

Kerncijfers

Programma Economie en Haven (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de metropoolregio Amsterdam	4,3	8,4	9,0	3,1	2,9	2,9	2,9
9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal vestigingsklimaat	11,3	8,9	9,4	10,8	9,6	9,6	9,6
9.3 Vermarkten van de metropoolregio Amsterdam	14,5	9,7	9,6	8,9	7,9	7,9	7,3
9.4 9.4 en 9.5 (de 2 havendoelstellingen)	109,8	94,5	94,5	-	-	-	-
9.6 Veilig, vlot en milieuverantwoord afhandelen van Scheepvaartverkeer	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	139,9	121,5	122,5	22,8	20,4	20,4	19,8
Baten per doelstelling							
economische structuur van de metropoolregio	2,2	0,3	1,4	0,6	0,6	0,5	0,5
9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal vestigingsklimaat	2,2	0,1	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1
9.3 Vermarkten van de metropoolregio Amsterdam	2,1	1,9	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
9.4 9.4 en 9.5 (de 2 havendoelstellingen)	145,4	133,1	133,1	-	-	-	-
9.6 Veilig, vlot en milieuverantwoord afhandelen van Scheepvaartverkeer	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	151,9	135,4	136,2	2,7	2,3	2,2	2,2
Saldo van baten en lasten	12,0	13,9	13,7	20,1-	18,1-	18,2-	17,6-
Toevoegingen aan reserves	11,2	4,2	6,6	26,4	1,2	1,2	1,2
Onttrekkingen aan reserves	14,3	12,9	30,2	0,7	1,3	1,3	0,7
Totaal mutaties reserves	3,1	8,7	23,6	25,7-	0,1	0,1	0,5-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	15,1	22,6	37,3	45,8-	18,0-	18,1-	18,1-

Programmakkoordambities

- Een sterker economisch weefsel in de stad
- De werkgelegenheid is op peil en mensen weten hun talenten te benutten
- Ondernemers vinden dat Amsterdam hen waardeert en faciliteert
- Schiphol is belangrijk voor de economische ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam
- Amsterdam ontwikkelt de komende jaren een brede innovatieagenda ter stimulering van kennis en innovatie door samenwerking van bedrijfsleven, onderwijs, kenniscentra en overheden
- Grote bedrijven blijven graag in Amsterdam, nieuwe internationale bedrijven komen graag naar Amsterdam en starters zien kansen om hun activiteiten op te schalen

Ontwikkelingen en beleidskaders

De veranderingen in het mondiale economische krachtenveld bepalen de speelruimte van lokale en regionale economieën. Het zijn processen die niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn vanuit (lokaal en regionaal) beleid, maar wel een grote betekenis hebben voor het economisch functioneren van Europese metropolitane regio's zoals Amsterdam. Vanaf medio jaren negentig tot 2008 heeft de economie van Amsterdam zich voorspoedig ontwikkeld. Medio 2008 is de wereld echter sterk veranderd door de mondiale kredietcrisis. De gevolgen voor Amsterdam zijn evident. Alhoewel Amsterdam – stad en regio – een aantrekkelijke regio is gebleven voor bedrijven en mensen die hier willen werken en zich willen ontwikkelen, zijn de gevolgen van de economische stagnatie vanaf 2008 ook in Amsterdam zichtbaar en voelbaar.

In tijden van economische stagnatie is het belangrijker dan ooit om in te zetten op het verbeteren van het ondernemersklimaat. Dit gebeurt met (het georganiseerde) bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, stadsdelen en diensten in het Amsterdams Ondernemers Programma (AOP). In 2014 worden de stedelijke stadsloketten (1 Sstad 1 Dienstverlening) gefaseerd ingevoerd. Dit betekent dat de dienstverlening aan burgers en ondernemers zo veel mogelijk geüniformeerd wordt en harmonisatie van de regelgeving. Dit draagt bij aan de vermindering van de regeldruk voor ondernemers en de verbetering van de dienstverlening aan deze doelgroep, zoals ten doel gesteld met het AOP.

Voor ruimtelijk-economisch- en arbeidsmarktbeleid wordt samengewerkt met de gemeenten, kennisinstellingen en bedrijven in de metropoolregio. Om te komen tot versterking van de economische structuur en het vestigingsklimaat van de Metropool Amsterdam is in 2011 de Amsterdam Economic Board (Board) opgericht. De Amsterdam Economic Board focust zich nu op het uitvoeren van de Kennis- en Innovatieagenda. Ten behoeve van de periode 2014-2020 wordt in de loop van 2013 een uitvoeringsprogramma 2014-2020 ontwikkeld, dat leidend is voor de werkzaamheden van de Board. De Board zoekt nauwe samenwerking met het Rijk en met de Noordvleugel. Daar waar mogelijk laat ze haar uitvoeringsprogramma aansluiten bij het topsectorenbeleid van het Rijk, met name van Economische Zaken. De Europastrategie die de gemeente in 2012 heeft vastgesteld, ondersteund deze ambities

Bij het vermarkten van de metropoolregio voor bezoekers, bedrijven en bewoners speelt de citymarketing een centrale rol. Amsterdam Marketing verbindt de vele initiatieven op het economische en culturele terrein en brengt dat herkenbaar en gestoeld op de kernwaarden van de metropoolregio naar buiten. Met Amsterdam 2013 is hier een belangrijke impuls aan gegeven die doorwerkt in de komende periode. De positionering van Amsterdam als zakenstad, kennis en innovatie hoog op de agenda staan, speelt hierin een steeds belangrijkere rol.

9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de Metropoolregio Amsterdam

9.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Behoud 6e plaats European Cities Monitor	6	2010	4 (2011)	6	6	6	6
2. Schiphol blijft de 3e intercontinentale luchthaven in Europa (gemeten via aantal intercontinentale verbindingen) ¹	3	2010	3	3	3	3	3
3. Economische groei (gemeten in groei toegevoegde waarde) van MRA ligt 0,5% boven landelijk gemiddelde	0,6% (2,7% MRA 2,1% NL	Gemiddelde periode 1995-2009	>0.5%	>0,5	>0,5	>0,5	>0,5
4. De gemiddelde arbeidsproductiviteitsgroei van de MRA ligt hoger dan die in Nederland	0,4% 1,7% MRA 1,3% NL	Gemiddeld jaarlijks groeipercentage 1995-2009	>0.1%	> gemid- delde NL	> gemid- delde NL	> gemid- delde NL	> gemid- delde NL

Behoud 6e plaats European Cities Monitor

In deze benchmark (die de perceptie van managers van internationaal opererende ondernemingen in Europa over de kwaliteit van prominente Europese zakensteden meet) behaalde Amsterdam in de meting van 2011 de vierde plaats. De monitor (Cushman & Wakefield) is in 2012 niet verschenen. Naar verwachting zal de eerstkomende nieuwe monitor najaar 2013 verschijnen.

Schiphol blijft de 3e intercontinentale luchthaven in Europa (gemeten via aantal intercontinentale verbindingen)

De internationale positie van Amsterdam, de MRA en Nederland is voor een belangrijk deel afhankelijk van haar internationale bereikbaarheid. Door de hubfunctie van luchthaven Schiphol is Amsterdam nauw verbonden met tal van locaties over de gehele wereld. Het aantal directe intercontinentale verbindingen vanuit Schiphol in verhouding tot die van andere Europese luchthavens is een goede maatstaf voor de positie van Schiphol. Begin 2013 had Schiphol ruim 300 directe intercontinentale verbindingen, waarmee zij haar positie als één van de prominente hubluchthavens van Europa handhaaft.

Economische groei (gemeten in groei toegevoegde waarde) van MRA ligt 0,5% boven landelijk gemiddelde

Sinds de jaren tachtig ligt de economische groei van de MRA gemiddeld een half procent boven die van Nederland als geheel. Dit als resultante van de aantrekkelijkheid van de MRA voor mensen en ondernemingen om zich hier te vestigen. Doelstelling van het beleid is om dit groeiverschil vast te houden. In de eerste recessiejaren vanaf 2008 is dat ook gelukt. Kanttekening is dat de groei van de MRA wel achterop raakt bij die van vergelijkbare Europese stedelijke regio's (zie de Economische Verkenningen MRA 2012). Recente gegevens wijzen er op dat Amsterdam en de MRA steeds harder geraakt worden door de crisis: de werkloosheid en het aantal faillissementen nemen toe. Waar in eerste instantie sectoren zoals de industrie en de bouw hard en direct werden geraakt, is het nu duidelijk dat ook prominente sectoren als de financiële en zakelijke dienstverlening, ICT en creatieve bedrijvigheid stevig zullen moeten saneren.

¹ Het aantal bestemmingen en met name ook het aantal intercontinentale bestemmingen van Schiphol is mede bepalend voor een onderscheidend en aantrekkelijk vestigingsklimaat van de MRA.

De gemiddelde arbeidsproductiviteitsgroei van de MRA ligt hoger dan die in Nederland

De arbeidsproductiviteitsgroei van de MRA overtrof in de periode 1995-2009 die van Nederland met 0,4%. De MRA is daarmee niet alleen in economische omvang sterker gegroeid dan Nederland als geheel, maar is ook relatief welvarender geworden. Gelet op de dominantie van commerciële en niet commerciële dienstverlening in de economie van MRA is deze in verhouding arbeidsintensief. Het zal zeker in een periode van recessie en stagnatie een stevige opgave zijn om een sterke productiviteitsgroei te handhaven.

9.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Wij werken samen met ondernemingen, kennisinstellingen en andere overheden in de Amsterdam Economic Board (Board) om het innovatievermogen van de stedelijke en regionale economie te versterken. Op basis van de Kennis- en Innovatieagenda en de begin 2013 uitgebrachte scenarioanalyse van de Board wordt in 2013 gewerkt aan een Uitvoeringsagenda voor de periode 2014-2018. In deze agenda zit een actieprogramma voor de zeven clusters van de Board. Mogelijk wordt er een High Tech Systems cluster toegevoegd. Hiermee wordt de aansluiting met het nationale topsectorenbeleid versterkt. De investeringsruimte van het AIF wordt ingezet voor de versterking van de economische structuur en draagt bij aan de kennis- en innovatieagenda.

Samen met de universiteiten en enkele instituten van de NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) wordt Science Park Amsterdam tot een Europees en mondiaal wetenschappelijk centrum ontwikkeld waar kennisinstellingen en kennisintensieve bedrijven zich thuis voelen. Als onderdeel daarvan neemt EZ deel aan het Matrix Innovation Center, aanbieder van flexibele ruimte voor bedrijven met een bètawetenschappelijke inslag.

Verder wordt Amsterdam Metropolitan Solutions vanuit deze ambities, nader vormgegeven. De prijsvraag die de gemeente in 2013 heeft uitgeschreven is gericht op kennisinstellingen en bedrijven die significante R&D uitgaven in technologie hebben. Partijen hebben voorstellen uitgewerkt voor een nieuw op te richten instituut op het gebied van toegepaste technologie, dat moet bijdragen aan het realiseren van de economische doelstellingen van de stad, zoals het aantrekken van talent, het ontwikkelen en vermarkten van oplossingen voor grootstedelijke vraagstukken en het versterken van de technologie sector. Een onafhankelijke jury beoordeelt de voorstellen en zal aan de gemeente advies uitbrengen. De focus voor 2014 voor AMS ligt op het afronden van de onderhandelingen met deze partijen en het starten van de realisatie. Om realisatie van de voorstellen te ondersteunen is er een gemeentelijke bijdrage benodigd. Het college heeft aangegeven hier van € 20 tot 50 miljoen voor beschikbaar te willen stellen en een deel hiervan wordt via de invulling van de Legacy-motie voorzien en mogelijk aangevuld met fondsen uit de AIF-pijler Economie en innovatie.

De gemeente voert de door de Raad vastgestelde Europastrategie uit om Amsterdam beter te positioneren binnen de EU en op de Europese markt. Ingezet wordt op actieve beïnvloeding van de nieuwe EU-programma's na 2013, zoals de Structuurfondsen (EFRO, ESF), Horizon2020 (Kennis en innovatie), COSME (MKB) en het Creative Europe Programme. Daarnaast wordt ingezet op een actieve rol in het invloedrijke EUROCITIES netwerk. Andere Europese aandachtspunten zijn: Europese projecten (ECIA, Open cities), fiscale regelgeving vanuit Brussel, gezamenlijke Board strategie Europa, kenniswerkers in de ICT, een goede afstemming van regionaal en EU-beleid met het topsectorenbeleid en een correcte en soepele afwikkeling van het huidige EFRO programma 2007-2013.

Ons luchthavenbeleid is gericht op het realiseren van verantwoorde ontwikkeling van de luchthaven Schiphol, waarbij we streven naar een sterke positie, die bijdraagt aan de economie. Met overheden, luchtvaartsector en bewonersvertegenwoordigers (Alderstafel) wordt uitwerking gegeven aan de in 2008 met hen gesloten convenanten. Na de zomer van 2013 zal de Alderstafel samen met de CROS (Commissie Regionaal Overleg Schiphol) opgaan in een nieuw te vormen Omgevingsraad Schiphol.

Samen met de portefeuille ruimtelijke ontwikkeling worden de belangen van Amsterdam in SMASH (structuurvisie voor de 'Schipholregio') behartigd. Wij vullen een actief aandeelhouderschap van Schiphol NV in. Wij werken aan een optimale en slagvaardige samenwerking met de luchtvaartsector, met name Schiphol en KLM, in ASK (Amsterdam-Schiphol-KLM).

Door periodiek, de Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam uit te brengen worden de economische ontwikkelingen gevolgd en kan het (strategisch) beleid worden bijgesteld.

9.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	4,3	8,4	9,0	3,1	2,9	2,9	2,9
Baten	2,2	0,3	1,4	0,6	0,6	0,5	0,5
Saldo van baten en lasten	2,1-	8,1-	7,6-	2,5-	2,3-	2,4-	2,4-
Dotaties aan reserves	3,3	-	2,4	24,0	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	3,2	5,3	7,4	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,1-	5,3	5,0	24,0-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	2,2-	2,8-	2,6-	26,5-	2,3-	2,4-	2,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 26,5 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 3,1 miljoen en de baten op € 0,6 miljoen. De dotaties betreffen € 24 miljoen, er zijn geen onttrekkingen voorzien. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten opgesomd.

Lasten

Onder andere; economische groei van de metropool regio. € 0,3 miljoen, € 0,3 miljoen beschikbaar voor onderzoeksprogrammering, € 1 miljoen voor kennis en innovatie € 0,7 miljoen voor het versterken en beter positioneren van Amsterdam op de Europese markt Met betrekking tot glasvezel zijn kapitaallasten van circa € 0,3 miljoen opgenomen. De rentelasten van Matrix zijn geraamd voor een bedrag van € 0,3 miljoen. Tevens zijn er voor het science park incidenteel middelen toegekend.

Baten

De baten komen voort uit de bijdrage Management autoriteiten Rotterdam inzake het EFRO bureau (€ 0,3 miljoen) en rentebaten t.b.v. Matrix (€ 0,3 miljoen)

Dotatie en onttrekking aan de reserves

De dotaties betreffen de in de kadernota toegekende bijdragen voor AMS en Health Valley. Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 6.5 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn geen belangrijke mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014.

9.1.5 Investerings

In 2013 heeft de laatste investering in het Life Science Fonds Amsterdam plaatsgevonden, Vanaf 2013 activeert Economische Zaken uitsluitend nog de netto investeringen in de bedrijven in LSFA. De hoge managementkosten worden gelijk in de exploitatie meegenomen. Verwacht wordt, dat er ongeveer € 0,4 miljoen gevraagd wordt in 2013 en 2014 door het LSFA ten behoeve

van vervolginvesteringen in de vijf bedrijven binnen het LSFA. Ultimo 1 januari 2013 is de boekwaarde € 1,2 miljoen. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten bedragen € 0,07 miljoen en zijn verwerkt in de begroting. De laatste storting wordt in 2015 verwacht waarna er maximaal is geïnvesteerd in het fonds. Zie ook de [paragraaf Verbonden partijen](#).

9.1.6 Risico's

- Inmiddels worden ook Amsterdam en de MRA stevig geraakt door de economische stagnatie. Ondanks de nog allerwegen aanwezige aantrekkingskracht van Amsterdam, neemt de werkloosheid toe. Gemeentelijk en regionaal economisch beleid is vooral gericht op het versterken van de structurele economische ontwikkeling van stad en regio, maar is niet in staat om de economische stagnatie in Europa buiten de gemeentegrenzen te houden
- Innovatie en economische vernieuwing heeft een relatief hoog afbreukrisico: projecten komen moeilijk van de grond, mislukken of leveren minder resultaat op dan verwacht
- De financiering van de Stichting Amsterdam Economic Board vindt vanaf 2013 triple helix (overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen) plaats. Het risico is dat mogelijk niet alle stakeholders bijdragen aan deze financiering, hetgeen de continuïteit van de stichting en uiteindelijk van de Board in gevaar kan brengen. Daarnaast kan het schadelijk zijn voor de beeldvorming van de Amsterdam Economic Board en de verdere integrale ontwikkeling van het economische domein van onze regio. Eind 2014 wordt het EFRO programma 2007-2013 afgerekend. Op dit moment lopen er 32 projecten binnen het programma, waarvan nog meer dan de helft moet worden afgerekend. Al brengt de afrekening enige onzekerheid met zich mee vanwege de diverse eindbegunstigden die bij de projecten betrokken zijn

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de nieuwe programmaperiode van 2014-2020 in volle gang. Waarschijnlijk komt voor Amsterdam circa 44 miljoen beschikbaar met de voorwaarde van 60% cofinanciering wat leidt tot een investeringsimpuls van €110 miljoen. De kosten voor afsluiting van de huidige periode worden geboekt op de nieuwe periode. Omdat het huidige programma uiteindelijk ongeveer 30% groter is geworden, is er een verwacht risico van maximaal € 0,6 miljoen voor hogere kosten bij de uiteindelijke afsluiting van het programma 2007-2013. Er wordt bestuurlijk overleg gevoerd over de verdeling van deze mogelijke extra kosten over de deelnemende partners

9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal vestigingsklimaat

9.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. In 2014 is de administratieve lastendruk met 25% gedaald	01-01-2010	-18%	-25%	PM	PM	PM
2. In 2014 hebben zes stadsdelen een 'Bewijs van Goede Dienst' keurmerk	0	01-01-2012	6	afgerond	afgerond	afgerond
3. Tevredenheid ondernemers scoort in 2014 een 7.0	6.1	2010	7.0	7.0	7.0	7.0
4. De klanttevredenheid over het expatcenter scoort jaarlijks minimaal een 7.5	5.5	2007	7.5	7.5	PM	PM
5. In 2014 is de bekendheid van het expatcenter en haar digitale loket met 45% toegenomen naar 70%	25%	2009	60%	PM	PM	PM
6. De doelstellingen zoals opgenomen in de hotelnota worden gerealiseerd	9000 extra kamers	2006-2015	Tot en met 2013 zijn 7250 kamers geopend	1200	1000	1000

Tevredenheid ondernemers scoort in 2014 een 7.0

Het Amsterdams Ondernemersprogramma wordt voor 2014 nader geconcretiseerd en in het uitvoeringsprogramma 2014. Daarin is blijvend aandacht voor vermindering van de regeldruk en de dienstverlening. Om ondernemers te kunnen laten ondernemen worden processen rondom vergunningen verbeterd en wordt regelgeving geharmoniseerd. Daarbij wordt de administratieve lastendruk verlaagd. Het optimaal faciliteren van ondernemers vraagt ook om een gemeentebrede communicatiestrategie gericht op ondernemers, om ervoor te zorgen dat zij bekend raken met de nieuwe regels en formulieren. In 2014 is de dienstverlening door de gemeente goed afgestemd op het landelijke Ondernemersplein.

De klanttevredenheid over het expatcenter scoort jaarlijks minimaal een 7.5

Van de dienstverlening van het Expatcenter maakten in 2012 meer dan 6000 mensen gebruik. De afgelopen periode steeg het aantal kennismigranten jaarlijks met meer dan 10%. Om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen en tegelijkertijd de dienstverlening op peil te houden is besloten om per 01 april 2013 gebruikstarieven te vragen voor de diensten van het Expatcenter.

Een tweede relevante ontwikkeling is de invoering van nieuwe migratiewetgeving. De Wet modern migratiebeleid (Momi) is op 1 juni 2013 in werking getreden. De verwachting is dat onder Momi de verblijfsrechtelijke procedures sneller zullen verlopen. Daarnaast is er geen aparte procedure meer voor de aanvraag van een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) en de aanvraag van de verblijfsvergunning. Deze procedures zijn samengevoegd in de enkelvoudige procedure Referenten. Werkgevers van kennismigranten hebben onder Momi de zogenoemde informatie-, administratie- en zorgplicht.

Om een nauwkeurig beeld te krijgen van de effecten van beprijzing en MoMi op de klanttevredenheid is besloten de klanttevredenheidmonitor uit te stellen tot het najaar van 2013 (waar die oorspronkelijk gepland was in voorjaar 2013).

In 2014 is de bekendheid van het Expatcenter en haar digitale loket met 45% toegenomen naar 70%

Deze indicator lijkt op dit moment – vijf jaar na de start van het Expatcenter – geen grote toegevoegde waarde meer te hebben. Internationale bedrijven en kennisinstellingen zijn goed op de hoogte van het bestaan van het Expatcenter. Op dit moment maken ruim 600 bedrijven en instellingen gebruik van de diensten van het center.

De doelstellingen zoals opgenomen in de hotelnota worden gerealiseerd

De ruimtelijke condities voor wat betreft de toeristische sector zijn onder andere vertaald in de nota hotelbeleid 2007-2010. Voor de komende jaren zet de gemeente in op een forse toename van het aantal hotelkamers. Doel is om over de periode 2006-2015 een totaal van 9.000 hotelkamers toe te voegen. Dat is een toename van 50% ten opzichte 2008. Amsterdam zit aan het eind van het jaar 2013 met 7250 geopende hotelkamers op ruim 80,5% zal naar verwachting tot 2015 circa 8.500 kamers realiseren. Dat is 95% van de doelstelling. In 2014 worden in totaal 'circa 1.250 kamers geopend. Aan het einde van 2014 heeft Amsterdam dan rond de 26.500 hotelkamers.

Vanaf 2016 zal de groei van het aanbod in lijn met de verwachte groei van de vraag moeten zijn. De groei aan de aanbodzijde is momenteel 2,5% (World Travel and Tourism Council, 2011).

9.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

In het Amsterdams Ondernemers Programma (AOP) zijn de onderstaande doelstellingen uit het programmakkoord opgenomen om het ondernemersklimaat te verbeteren.

- Administratieve lasten (AL) verminderen met 25%, onder meer door harmonisering van verordeningen, uniformering van procedures en indieningsvereisten bij vergunningverlening- en inkoopprocedures. Daarnaast voeren we het ondernemingsdossier in, waarbij we beginnen met de horecabedrijven
- ondernemers bekend maken met het aanbod van producten (vergunningen en subsidies), projecten en relevante informatie van de gemeente Amsterdam. We zorgen er voor dat balie medewerkers en vergunningverleners in de stad meer inzicht krijgen in de beleving van de ondernemer, door trainingen
- We zorgen voor een goede aansluiting van het landelijke Ondernemersplein op de gemeentelijke dienstverlening
- De experimentenwet voor Bedrijveninvesteringszones wordt waarschijnlijk medio 2014 een permanente wet. We anticiperen hierop door ondernemersverenigingen te informeren en met hen klaar te zijn voor het opzetten van nieuwe BIZ-en
- Het Garantiefonds Microkrediet Amsterdam (GMA) is een microkredietenfonds opgezet door DWI, Rabobank Amsterdam en EZ voor kredieten tussen de vijfduizend en vijftigduizend euro. De projectperiode van vier jaar loopt medio 2013 af. Het fonds was bij aanvang € 1,2 miljoen groot en, het resterende deel bedraagt circa € 0,8 miljoen. Het GMA wordt voortgezet tot eind 2015

Arbeidsmarktbeleid

De werkloosheid loopt nu ook in Amsterdam op (eind 2012 was 9,4% van de Amsterdamse beroepsbevolking werkloos; landelijk was dat 8,1%). Met arbeidsmarktbeleid richten we ons actief op een goed functionerende arbeidsmarkt, met name als het gaat om de aansluiting tussen vraag en aanbod waarin onderwijs een belangrijke rol speelt. De bedrijvigheid en vraag vanuit de markt zijn hierin leidend. De gemeentelijke arbeidsmarktagenda zoekt nadrukkelijk de verbinding met het Rijk, de Amsterdam Economic Board, de regiogemeenten, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen om voor de economische sectoren binnen MRA de vraag en het aanbod beter op elkaar aan te sluiten.

Expatcenter

De nadruk ligt op dit moment op instandhouding van het niveau van dienstverlening van het Expatcenter, gezien boven genoemde ontwikkelingen (beprijzing diensten en invoering Wet modern migratiebeleid).

Hotelbeleid

Het geactualiseerde hotelbeleid 2015 heeft als uitgangspunt om slim en verantwoord te groeien in de gehele MRA. De gemeente bestudeert (juridische) mogelijkheden om ontwikkelingen te faciliteren of in sommige gevallen te beïnvloeden.

9.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	11,3	8,9	9,4	10,8	9,6	9,6	9,6
Baten	2,2	0,1	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1
Saldo van baten en lasten	9,1-	8,8-	9,3-	10,3-	9,5-	9,5-	9,5-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,2	-	0,4	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,2	-	0,4	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	8,9-	8,8-	8,9-	10,3-	9,5-	9,5-	9,5-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 10,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 10,8 miljoen en de baten op € 0,5 miljoen. Er zijn geen dotaties aan reserves nog onttrekkingen. Hieronder worden de *belangrijkste* budgetten weergegeven.

Lasten

Circa € 1,1 miljoen is bestemd voor het Amsterdams ondernemersprogramma, voor het Expatcenter is er circa € 0,7 miljoen beschikbaar (technische verschuiving van doelstelling 9.3) en er is € 0,3 miljoen beschikbaar voor van subsidies aan de ondernemersverenigingen. Alle apparaatskosten binnen dit programma zijn opgenomen onder deze doelstelling ad € 8,2 miljoen. Bovendien in € 0,5 miljoen in verband met impuls MKB opgenomen.

Baten

Binnen deze doelstelling worden onder andere de opbrengsten ter dekking salariskosten verantwoord (€ 0,5 miljoen).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

De meerjarenbegroting 2015-2017 kent geen voor doelstelling 9.2 significante mutaties ten opzichte van de Begroting 2014.

9.2.4 Investerings

Voor de vervanging van de ICT hardware is in de begroting een begroot bedrag van € 0,15 miljoen opgenomen. Daar tegenover staat een kostenbesparing als gevolg van hergebruik hardware. De Stichting Keersluis lost haar lening ten behoeve van het in 2005 opgerichte bedrijfsverzamelgebouw aan de Asterweg jaarlijks af. De mutaties in de kapitaallasten zijn verwerkt in de begroting

9.2.4 Risico's

Voor doelstelling 9.2 zijn geen risico's gemeld.

9.3 Vermarkten van de Metropoolregio Amsterdam

9.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. 100 nieuwe internationale bedrijven per jaar in de regio	n.v.t.	n.v.t.	100	100	100	100	100
2. Er vinden per jaar 120 Investor Development bezoeken plaats aan Nederlandse en Buitenlandse bedrijven	n.v.t.	n.v.t.	120	120	120	120	120
3. Minder dan 35 internationale bedrijven verlaten de metropoolregio	n.v.t.	n.v.t.	<35	<35	<35	<35	<35
4. We behouden onze plaats in de top 10 van Europese toeristensteden	2009	9	Top 10	Top 10	Top 10	Top 10	Top 10
5. Aantal overnachtingen (in miljoenen) stijgt met 3%	9.7	2010	10,3	10,6			
6. We behouden onze plaats in de top 10 van wereldwijde congressteden	2010	9	Top 10	Top 10	Top 10	Top 10	Top 10
7. Uitgaven toerisme stijgen met 5%	2010	6,31 miljard	6,5 miljard	6,75 miljard			
8. De bekendheid van I amsterdam.com website neemt toe met 10%	2012 ²	3.59 miljoen unieke bezoekers	+10%	+10%	+10%	+10%	+10%
9. Naast kwantitatieve groei maakt de metropool Amsterdam ook een kwalitatieve schaa sprong.	September 2012			Zie toelichting			

Werving

Met de toenemende concurrentie tussen metropolen, is het van belang om te blijven investeren in het vestigingsklimaat en het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid. Zeker nu de trend lijkt te ontstaan dat hoofdkantoren zich meer gaan concentreren. De afgelopen periode hebben we jaarlijks gemiddeld 100 tot 120 bedrijven naar de regio kunnen halen. Met de huidige middelen lijken we deze doelstelling ook in de komende periode te kunnen voortzetten. We gaan met de regiopartners extra inzetten op de prioritaire BRIC landen, en op Turkije, Korea en de VS en op de sterke clusters van de Metropoolregio. Om dit te accommoderen is vanuit de gemeente een Investor Development (ID) programma ontwikkeld. Hiervoor zijn tot 2014 samen met Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) middelen gereserveerd.

Citymarketing

Evenementen, toerisme en congreseconomie dragen bij aan de internationale aantrekkingskracht. In 2013 is de fusie van ATCB, AP en AUB tot één citymarketing organisatie tot stand gekomen: Amsterdam Marketing (AM). AM is verantwoordelijk voor het vermarkten van de regio Amsterdam richting drie verschillende doelgroepen: bewoners, bezoekers en bedrijven. Dit jaar wordt het business marketing als onderdeel van de Citymarketing van Amsterdam Marketing uitgewerkt. Hierin werken EZ/Aib/Board en AM nauw samen. Het behouden van onze plek binnen de top 10 van Europese toeristensteden en onze plek in de top 10 van wereldwijde congressteden zijn belangrijke doelstellingen voor 2014. Tenslotte willen we dat de metropool Amsterdam naast een kwantitatieve groei ook een kwalitatieve schaa sprong maakt. De opening van diverse musea, de extra festiviteiten in 2013, de inhuldiging van de nieuwe koning, de eenduidigheid in de marketing activiteiten (alles onder I amsterdam) en de vele internationale activiteiten dragen hierin sterke mate aan bij. Het ziet er naar uit dat voor het eerst de grens van 10 miljoen overnachtingen gepasseerd is. Op basis van doorberekening van de groeiverwachtingen van ATCB in combinatie met de groei van capaciteit, is de verwachting dat

² De nulmeting geldt over het hele jaar 2012: in dat jaar waren er 3.59 miljoen unieke bezoekers.

het aantal overnachtingen in 2013 10,3 miljoen zal zijn en in 2014 10,6 miljoen. Dat is iets lager dan de doelstelling van het programmakkoord.

Naast de kwalitatieve schaa sprong en de inzet op groei is spreiding van de bezoekers aan Amsterdam in tijd en plaats een belangrijke prioriteit: meer toeristen, verspreid over het jaar, die niet alleen het centrum bezoeken. Het programma 'Amsterdam bezoeken, Holland zien' is hiervan een relevant onderdeel en wordt de komende jaren voortgezet.

9.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

Door middel van actieve acquisitie en sales trekken we minimaal honderd nieuwe internationale bedrijven per jaar naar de Metropoolregio. Aangesloten wordt bij de doelstellingen van Citymarketing en de Amsterdam Economic Board en in regionaal verband wordt samengewerkt binnen Amsterdam inbusiness. We zoeken in de acquisitie tevens directe aansluiting op de clusters van de Board, bij het Expatcenter en natuurlijk bij de Netherlands Foreign Investment Agency.

Met het Investor Development (ID) programma behouden we het gevestigde bedrijfsleven, lossen we knelpunten op, faciliteren we uitbreidingen en stimuleren we publiek/private samenwerking. EZ is het centrale contactpunt voor ondernemers en bedrijven en bezoekt 120 strategische buitenlandse bedrijven per jaar in de Metropoolregio Amsterdam. Van vijf bedrijven die de metropool verlaten wordt de vertrekreden onderzocht en op basis daarvan verbetering in kaart gebracht.

Amsterdam Marketing heeft de opdracht van de gemeente om invulling te geven aan de kwalitatieve schaa sprong alsmede de noodzaak om bezoekers te spreiden. Het dashboard citymarketing met key performance indicators (KPI's) vormt de basis voor de subsidie aan de citymarketingorganisatie.

9.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	14,5	9,7	9,6	8,9	7,9	7,9	7,3
Baten	2,1	1,9	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Saldo van baten en lasten	12,4-	7,8-	8,0-	7,3-	6,3-	6,3-	5,7-
Dotaties aan reserves	1,3	1,1	1,2	2,4	1,2	1,2	1,2
Onttrekkingen aan reserves	1,2	0,7	1,0	0,7	1,3	1,3	0,7
Mutaties reserves	0,1-	0,4-	0,2-	1,7-	0,1	0,1	0,5-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	12,5-	8,2-	8,2-	9,0-	6,2-	6,2-	6,2-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 9,0 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 8,9 miljoen en de baten op € 1,6 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 2,4 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,7 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 4,2 miljoen als structurele subsidie aan met de Stichting Amsterdam Marketing
- € 1,5 miljoen voor het evenementenfonds
- Promotiefonds Holland Casino en de stelpost citymarketing: circa € 0,2 miljoen
- voor het internationale vestigingsklimaat en het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid wordt circa € 1,3 miljoen ingezet
- inhuurbudget en budget onderzoek en advies ten behoeve van Citymarketing, Toerisme en Acquisitie € 0,3 miljoen
- de vaardagen voor de Clipper zijn overgeheveld naar doelstelling 9.3. Begrote inzet vanuit het Fonds Ontwikkelingsmaatschappij op volgnummer 3200301 € 0,5 miljoen waarvan € 0,3

miljoen ter dekking van kapitaallasten van in het verleden geïnvesteerd vermogen in de SADC en De Amsterdamse Compagnie

- voor congressen wordt € 0,4 miljoen ingezet
- € 0,15 miljoen voor IBC. Bovendien wordt € 0,3 miljoen in de reserve IBC voor de jaren 2015 en 2016 gestort

Baten

De baten komen voort uit de bezoekersafdracht Holland Casino (€ 1,2 miljoen) en een regiobijdrage voor Amsterdam in Business (€ 0,4 miljoen) naar aanleiding van het samenwerkingsverband met de gemeenten Almere, Haarlemmermeer en Amstelveen.

Dotatie en onttrekking aan de reserves

Op grond van de raamovereenkomst met het Holland Casino is in 2013 de afdracht per betalende bezoeker verhoogd. Deze hogere afdracht komt volledig ten gunste van het Holland Casino Promotiefonds. De dotatie is bij de 4-maandsrapportage 2013 structureel verhoogd met € 0,05 miljoen. De onttrekking reserve is op dezelfde hoogte begroot als de verhoogde dotatie met € 0,05 miljoen.

Daarnaast zijn de incidentele middelen voor pro congres voor komende jaren in een reserve toegevoegd.

Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 9.4 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

De meerjarenbegroting 2015-2017 kent geen voor doelstelling 9.3 significante mutaties ten opzichte van de Begroting 2014.

9.3.4 Investerings

Voor doelstelling 9.3 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

9.3.5 Risico's

In het regeerakkoord is voorgesteld om de Holland Casino's te verkopen. Zodra het Holland Casino Amsterdam in de verkoop komt moet bestuurlijk, maar tevens juridisch bepaald worden wat de (gewenste) consequenties voor de bestaande raamovereenkomst zijn.

9.4 Reserves en Voorzieningen

9.4.1 Reserves

Nr	Doel stel ling	Reserve	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014	Verwachte onttrekking 2014	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
					+	-/-				
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>										
1	9.1	Reserve Matrix Innovation Center	0,5	0,5	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
2	9.1	Amsterdam Economic Board	7,4	-	-	-	-	-	-	-
3	9.1	Reserve ASP (FOM)	2,2	2,2	-	-	2,2	2,2	2,2	2,2
4	9.1	Reserve Cofinanciering Board projecten	-	2,4	-	-	2,4	2,4	2,4	2,4
5	9.1	Reserve Amsterdam Metropolitan Solutions	-	-	16,0	-	16,0	16,0	16,0	16,0
6	9.1	Reserve Health valley	-	-	8,0	-	8,0	8,0	8,0	8,0
7	9.2	Wachtgeldfonds (EZ)	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
8	9.2	Subsidieregeling Veilig Ondernemen	0,4	-	-	-	-	-	-	-
9	9.3	Holland Casino	0,5	0,5	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5
10	9.3	IBC (International Broadcasting Convention)	0,0	-	0,3	-	0,3	0,2	-	-
11	9.3	Fonds Ontwikkelings Maatschappij	1,0	1,2	1,0	0,5	1,6	2,0	2,5	2,9
12	9.3	Reserve Economische versterking Pro Congres	-	-	0,9	-	0,9	0,5	-	-
13	9.4	Reserve verbeteren achterlandverbindingen	3,6	(1,6)	-	-	(1,6)	(1,6)	(1,6)	(1,6)
14	9.4	Duurzaamheid	4,2	(1,5)	-	-	(1,5)	(1,5)	(1,5)	(1,5)
15	9.4	Afkoopsommen van erfpachttermijnen	89,0	88,2	-	-	88,2	88,2	88,2	88,2
16	9.4	Fonds strategische projecten	5,1	5,1	-	-	5,1	5,1	5,1	5,1
17	9.4	Fonds promotie Sail 2010	0,3	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
18	9.4	Kosten zelfstandiging Haven	1,0	-	-	-	-	-	-	-
19	9.4	Reserve marktbenadering	-	(5,1)	-	-	(5,1)	(5,1)	(5,1)	(5,1)
20	9.4	Reserve garantstelling Westpoortbus	-	(0,1)	-	-	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)
21	9.4	Reserve voorbereidingskosten Europese	-	(0,1)	-	-	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)
22	9.9	Winstdelingsregeling (HA)	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal reserves			115,5	91,97	26,36	0,72	117,62	117,46	117,3	117,75

Afgewikkelde reserves

Reserve Gay Capital en Reserve Subsidieregeling Veilig Ondernemen
In 2013 zijn de laatste aanvragen afgehandeld.

Reserve Topinitiatieven en 400 jaar grachten

De middelen uit de reserve zijn in 2012 ingezet ten behoeve van onderzoeken naar de mogelijkheden van een Amsterdam Metropolitan Solutions € 0,2 miljoen en voor € 2,6 miljoen ten behoeve van de activiteiten in het kader van Amsterdam 2013.

Gehandhaafde reserves

Reserve Matrix Innovation Center

In 2012 is op grond van het besluit d.d. 19 april 2011 een lening verstrekt van € 4,5 miljoen ten behoeve van de oprichting van een laboratoriumgebouw (Matrix 6) voor de Life Science. Aanvullend op de financieringsreserve voor de afdekking van het risico bij de verstrekking van de nieuwe lening een risicoreserve gevormd ter hoogte van € 0,45 miljoen. Dit bedrag is gebaseerd op de mogelijkheid, dat er niet afgelost wordt op de geldlening door liquiditeitstekorten ontstaan door langdurige leegstand.

Reserve Amsterdam Economic Board (regionaal)

De resterende middelen worden in 2013 ingezet. Vanuit deze reserve zijn de middelen inzake de cofinanciering Amsterdam overgeheveld.

Reserve Amsterdam Science Park (FOM)

Ter dekking van de risico's van de investering in het Matrix Innovation Center voorheen Amsterdam Science Park is uit de reserve FOM een financieringsreserve gevormd. Deze reserve wordt aangesproken bij het afwaarderen van de vanuit het FOM gefinancierde investering in het Matrix Innovation Center voorheen Amsterdam Science Park.

Reserve wachtgeldfonds

De reserve wachtgeldfonds is ongewijzigd gebleven.

Reserve Holland Casino promotiefonds

De reserve Holland Casino is gevormd in samenspraak met Holland Casino en wordt elk jaar gevoed vanuit de bezoekersafdracht. Gezamenlijk met de gemeente worden hier projecten uit gefinancierd welke als doel hebben om de (marketing)doelen van zowel Holland Casino als van de gemeente te verwezenlijken. In 2013 is op grond van de raamovereenkomst van 1 januari 1986 de bezoekersafdracht verhoogd, waarbij het meerdere ten gunste komt van het promotiefonds. Dotatie en onttrekking zijn verhoogd.

Fonds Ontwikkelingsmaatschappij (FOM)

FOM wordt jaarlijks gevoed met € 1 miljoen ten laste van de exploitatie. Op grond van het raadsbesluit d.d. 16 oktober 1985 (Gemeentebled, afd. 1, nr. 1536) kan het FOM aangewend worden voor deelname door de gemeente in rechtspersonen die bedrijfsactiviteiten ontplooiën met een structuurversterkende uitstraling en voor het leveren van een bijdrage in kosten, voor de kapitaallasten volgend uit de kapitaalinvesteringen en voor vestigingsbijdragen voor buitenlandse bedrijven. Niet financieel verwerkt is het door het college genomen besluit om voor de periode 2013 tot en met 2017 jaarlijks voor € 0,5 miljoen garant te staan voor een mogelijk exploitatietekort van de Internationale School. Indien de Internationale school de garantstelling voor het maximale bedrag claimt is het saldo van het FOM ultimo 2017 niet € 3,1 miljoen maar € 0,3 miljoen. Jaarlijks zal in november, op grond van de jaarrekening van de Internationale School, bekend worden of de garantstelling noodzakelijk is.

Nieuwe reserves

Reserve Cofinanciering Boardprojecten

In de 4-Maandsrapportage 2013 is de reserve Amsterdam Economic Board in een regionaal deel en een Amsterdam deel gesplitst. Het resterende bedrag van € 2,1 miljoen is gedoteerd het Amsterdamse deel van de reserve. Mogelijk wordt in 2013 nog het voorstel gedaan middelen hiervan als cofinanciering regionaal in te zetten.

Reserve AMS en Reserve Health Valley

Conform de besluitvorming bij de kadernota is er € 16 miljoen voor de uitvoering van de plannen rondom Amsterdam Metropolitan Solutions en € 8 miljoen voor Health Valley. In afwachting van de concrete voorstellen zijn deze middelen in twee reserves geplaatst.

Reserve pro congres

Voor komende jaren is een incidentele bijdrage toegekend voor pro congres. Deze is in een reserve verwerkt.

9.4.2 Voorzieningen

9. Programma Economie (en Haven)

Nr	Voorziening	Werkelijke stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte dotatie 2014	Verwachte onttrekking 2014	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo
		2012	2013	+	-	2014	2015	2016	2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Fonds beheer baggerstortlocaties	1,8	1,8	-	-	1,8	1,8	1,8	1,8
2	Voorziening Sanering en externe veiligheid	1,0	1,0	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0
3	Egalisatie onderhoud vaartuigen (HA)	-	(0,0)	-	-	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)
4	Egalisatie onderhoud (HA)	-	(0,1)	-	-	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)
5	Latente bodemverplichtingen	11,4	11,5	-	-	11,5	11,5	11,5	11,5
6	Microkredieten	0,4	0,4	-	-	0,4	0,4	0,4	0,4
Totaal voorzieningen		14,5	14,5	0	0	14,5	14,5	14,5	14,5

Gehandhaafde voorzieningen

Voorziening Microkredietenfonds

Om kleine ondernemers te helpen die in het 'normale' financiële circuit moeilijk aan financiering kunnen komen is een microkredietenfonds ingesteld. Dat betekent dat gedurende de periode 1 januari 2009 tot en met 31 december 2012 garantstellingen kunnen worden afgegeven ten behoeve van bancaire geldleningen. In 2013 onderzoeken de Dienst Werk en Inkomen en de Dienst Economische Zaken of het fonds onder grotendeels dezelfde voorwaarden voorgezet kan worden tot eind 2014. Het garantiefonds geeft vouchers af waarmee de ondernemer naar een bank van keuze kan gaan. Er wordt dus niet rechtstreeks krediet verleend vanuit het fonds. De feitelijke middelen zijn bij de Dienst Werk en Inkomen (DWI) ondergebracht.

10 Facilitair en bedrijven

Maatschappelijk effect

Maatschappelijk effecten van de overige programma's bevorderen door betrokken organisatieonderdelen te ondersteunen met goederen en diensten. De efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening moet de vergelijking met marktpartijen kunnen doorstaan en mag niet in strijd zijn met het publieke belang.

Kerncijfers

Programma Facilitair en Bedrijven (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
10.1 Verbeteren van de gemeentelijke ICT in de periode 2011-2014.	65,5	72,9	72,4	73,5	71,5	62,2	61,9
10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvoering	113,5	118,2	119,9	131,4	129,7	129,1	128,2
10.3 Efficiënt en effectief uitvoeren van financiële activiteiten richting burgers en concernonderdelen.	67,4	20,5	19,5	19,7	20,2	20,1	20,1
10.4 Efficiënt en effectief uitvoeren van beheer, onderhoud en productontwikkelingstaken binnen de ruimtelijke sector	109,6	108,5	106,0	109,6	96,9	79,9	79,4
Totaal lasten	356,0	320,1	317,8	334,2	318,3	291,3	289,6
Baten per doelstelling							
10.1 Verbeteren van de gemeentelijke ICT in de periode 2011-2014.	45,7	47,2	44,3	48,4	49,5	49,7	49,9
10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvoering	111,4	117,9	115,8	127,1	125,7	125,2	124,9
10.3 Efficiënt en effectief uitvoeren van financiële activiteiten richting burgers en concernonderdelen.	58,4	20,4	19,7	19,8	19,5	19,4	19,4
10.4 Efficiënt en effectief uitvoeren van beheer, onderhoud en productontwikkelingstaken binnen de ruimtelijke sector	111,6	104,2	106,6	89,3	98,6	86,1	86,0
Totaal baten	327,1	289,7	286,4	284,6	293,3	280,4	280,2
Saldo van baten en lasten	28,9-	30,4-	31,4-	49,6-	25,0-	10,9-	9,4-
Toevoegingen aan reserves	12,1	18,8	20,6	17,4	13,9	0,4	0,4
Onttrekkingen aan reserves	18,1	20,7	22,9	42,7	28,3	2,0	1,2
Totaal mutaties reserves	6,0	1,9	2,3	25,3	14,4	1,6	0,8
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	22,9-	28,5-	29,1-	24,3-	10,6-	9,3-	8,6-

Programmakkoordambities

- De gemeente Amsterdam verbetert in de periode 2011-2014 haar ICT
- Rationalisatie werkprocessen en bijbehorende informatievoorziening
- Standaardisatie en consolidatie ICT systemen
- Uitwisselbaarheid en herbruikbaarheid zijn pijlers in het informatiebeleid

Ontwikkelingen en beleidskaders

Rijkskaders en ontwikkelingen

Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en E-Overheid, landelijk kader.

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

Dienst ICT

Het in 2013 vastgesteld nieuwe organisatiemodel voor de ambtelijke organisatie van Amsterdam zal gevolgen hebben voor de inrichting en positionering van ICT en het Informatievoorzieningstelsel (IV-stelsel). De in 2014 vast te stellen gemeentelijke visie op de informatievoorziening 2014-2018 (I-visie) vormt het kompas voor de ontwikkelingen in de komende raadsperiode. Het Nieuwe Werken wordt door de implementatie van nieuwe huisvestingsconcepten (kantoortuinen, flexplekken), ICT (standaardisatie, digitale werkplek) en tijd- en plaats ongebonden werken (thuiswerken of mobiel werken) in de komende jaren praktisch vorm gegeven.

Facilitair Management

Wijziging openingstijden stadhuis (Raadsvoordracht 13/14 juli 2011, BD2011-004057 en kadernota 2012). Het energiebeheer wordt integraal aangestuurd door TEAM Energie. Visie op Dienstverlening 2010-2014, vastgesteld door de gemeenteraad op 16 februari 2011.

Servicehuis Personeel (SHP)

Het aantal ambtenaren zal tot aan 2015 met ongeveer 8-10% dalen.

ACAM

Najaar 2013 wordt het programma van eisen voor de accountantscontrole 2014 vastgesteld waarin de organisatieonderdelen worden aangewezen waar een controleverklaring bij de jaarrekening en een afzonderlijk accountantsverslag worden uitgebracht. Er wordt toegegroeid naar de toekomstig gewenste situatie van één enkele controleverklaring, namelijk die bij de gemeenterekening.

Dienst Ruimtelijke Ordening (DRO)

Evenals voorgaande jaren hebben de crisis en de gemeentelijk bezuinigingen een negatief effect op de binnengemeentelijke opdrachten aan DRO en OGA. Daarboven wordt als gevolg van het stilleggen van projecten een terugloop verwacht in het externe werkpakket. Deze kan nog niet worden gekwantificeerd.

Projectmanagementbureau (PMB)

De maatregelen als gevolg van de ERAG 2012 (Eindejaarsresultaat Actieve Grondexploitaties) hebben gevolgen voor de capaciteitsinzet op projecten die met middelen uit het Vereveningsfonds worden gefinancierd.

10.1 Verbeteren van de gemeentelijke ICT in de periode 2011-2014

10.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Via ondersteuning en facilitering een bijdrage leveren aan de gemeentelijke informatievoorziening en informatiebeveiliging.

10.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

In 2014 ligt het zwaartepunt op:

- inrichting van het Informatie Voorziening-stelsel (IV-stelsel)
- versterking van de informatiebeveiliging
- realiseren van de uitrol van het Programma ICT Centraal
- uitwerken en start implementatie van de applicatieconsolidatie
- afronding realisatie gemeentebreed netwerk (Metropolitan Area Network) en 2^e Datacenter

Realisatie afgesproken taakstelling op ICT-infrastructuur in 2014.

In 2014 dient een structurele besparing binnen de gehele gemeente op de ICT-infrastructuur ter hoogte van € 6,4 miljoen gerealiseerd te worden.

In het boekjaar 2014 zal een totale structurele besparing van € 9,1 miljoen gerealiseerd worden op de ICT-infrastructuur van de gemeente en gelieerde organisaties. Deze besparing wordt gerealiseerd door:

- het afsluiten en effectueren van nieuwe gemeentebrede contracten met lagere tarieven voor Microsoft, mobiele telefonie, printers en het gemeentelijke netwerk (MAN)
- de uitvoering van ICT Centraal in 2014 waarmee de eerste stappen gezet worden in de centralisatie van de ICT-infrastructuur (netwerk, werkplekken, etc) en het Automatiseringspersoneel
- Lagere volumeafname voor diverse producten

Van deze besparingen zullen de volgende posten niet worden ingeboekt:

- een bedrag van € 0,6 miljoen die gerealiseerd is bij gemeentelijke deelnemingen en externe organisatie (bijvoorbeeld Haven Amsterdam, Waternet, Stedelijk Museum etc.) omdat deze formeel geen onderdeel zijn van het ambtelijke apparaat
- de besparing van € 0,5 miljoen op de ICT-infrastructuur voor de WMO die is gebruikt om de tekorten in de beleids- en programmabudgetten WMO te dekken
- een aantal diensten worden uitgezonderd van de besparingen op Microsoft, aangezien de betreffende budgetten reeds zijn ingeleverd door deze diensten. Betreft € 0,2 miljoen
- de structurele besparingen bij de stadsdelen worden pas na de gemeenteraadsverkiezingen ingeboekt bij de bepaling van de budgetten voor de bestuurscommissies. Daarmee valt het bedrag voor 2014 € 0,4 miljoen lager uit. Deze zal in 2015 alsnog worden ingeboekt

In het boekjaar 2014 wordt daarmee van de gerealiseerde € 9,4 miljoen een structurele besparing van € 7,46 miljoen daadwerkelijk ingeboekt worden. Hiermee wordt in 2014 een extra besparing van € 1,0 miljoen ingeboekt bovenop de taakstelling van € 6,4 miljoen die afgesproken was. Voor 2015 resteert een te realiseren structurele besparing van € 4,6 miljoen en in 2016 € 9 miljoen die ingevuld worden door rationalisatie van het applicatielandschap en het bijbehorende I-personeel van diensten en stadsdelen.

10.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	65,5	72,9	72,4	73,5	71,5	62,2	61,9
Baten	45,7	47,2	44,3	48,4	49,5	49,7	49,9
Saldo van baten en lasten	19,8-	25,7-	28,1-	25,1-	22,0-	12,5-	12,0-
Dotaties aan reserves	8,6	18,0	18,0	16,1	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	14,0	19,5	21,7	23,9	10,6	1,0	0,6
Mutaties reserves	5,4	1,5	3,7	7,8	10,6	1,0	0,6
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	14,4-	24,2-	24,4-	17,3-	11,4-	11,5-	11,4-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 17,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 73,5 miljoen en de baten op € 48,4 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 16,1 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 23,9 miljoen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 24,2 miljoen en in 2014 € 17,3 miljoen. Dit is een afname € 6,9 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 1,9 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 4,4 miljoen hoger dan in 2013.

Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

Ten opzichte van de Begroting 2013 is sprake van stijging van de lasten van € 0,6 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- de automatiseringskosten zijn € 2,8 miljoen hoger door een toename van de kosten voor hosting en changes KPN, onderhoudskosten van het Microsoft contract
- de kapitaallasten zijn € 1,1 miljoen hoger door hogere investeringen in 2012 en 2013 ten behoeve van migraties naar Basis ICT en door de activering van licenties van het nieuwe Microsoft contract
- de kosten voor incidentele programma's (ICT Centraal) zijn € 1,1 miljoen toegenomen
- de totale kosten voor eigen en extern personeel zijn € 0,7 miljoen lager door de B11 besparing en minder inzet van externen op reguliere activiteiten
- verwerking van het aandeel DICT in de taakstelling IOH1 ad € 3,4 miljoen

Baten

Ten opzichte van de Begroting 2013 is sprake van een stijging van de baten van € 1,2 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- de omzet is verhoogd met € 3,4 miljoen voor het Microsoft contract en met € 0,8 miljoen voor Oracle licenties
- de omzet is € 1,1 miljoen lager door uitfasering BlackBerry (€0,8 miljoen) en door lagere afzet netwerkproducten (LAN €0,3 miljoen)
- de eerste fase van de centrale bekostiging voor de producten Allip, Enet dat en het microsoft contract hebben geleid tot een afroming van de budgetten van afnemers. Dit leidt tot minder baten van ongeveer € 2,1 miljoen. Op concernniveau is dit budgettair neutraal

10.1.4 Investeringsen

In de begroting dICT is € 7,3 miljoen voor vervangingsinvesteringen opgenomen. Het college en de gemeenteraad hebben in 2013 ingestemd met de kredietaanvraag voor het project Dual Datacenter en het project netwerkinfrastructuur (M@N).

10.1.5 Risico's

- Lagere omzet dienst ICT door afname van DICT dienstverlening
- Dispuutfacturen
- Programma ICT Centraal (valt onder Regeling Risicovolle projecten)
- Vertraging project M@N

10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvoering

10.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het aanbieden van facilitaire en adviserende dienstverlening aan organisatieonderdelen tegen een marktconforme kwaliteit en tarieven. Daardoor kunnen ze hun taken effectief en efficiënt uitvoeren. De efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening kan de vergelijking met marktpartijen doorstaan en is niet in strijd met het publieke belang.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Centralisatie facturenstroom energie	NVT	100% van diensten en stadsdelen	100% van diensten en stadsdelen	100% van diensten en stadsdelen	100% van diensten en stadsdelen	100% van diensten en stadsdelen
2. Energie monitoring	NVT	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 261 aansluitingen op monitorings systeem	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1000 aansluitingen op monitorings systeem	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1488 aansluitingen op monitorings systeem	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1488 aansluitingen op monitorings systeem ¹	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1488 aansluitingen op monitorings systeem ²

Centralisatie facturenstroom energie

In 2013 wordt de centralisatie van de facturenstroom afgerond voor alle diensten en stadsdelen die energie betrekken van Nuon en netbeheerder Liander, met uitzondering van een stadsdeel. Begin 2014 wordt onderzocht of de facturen voor het waterverbruik op dezelfde wijze gecentraliseerd kan worden.

Energie monitoring

In 2013 hebben alle gemeentelijke panden telemetrische energiemeters zodat deze aangesloten kunnen worden op het energiemonitorsysteem.

De diensten en stadsdelen worden actief door TEAM Energie benaderd om hen te helpen bij de realisatie van indicator 2, de realisatie van de 5% energiereductie.

Vanaf 2013 worden de stadsdelen aangesloten op het energiemonitorsysteem. Dit leidt tot een toename van het aantal aansluitingen in de periode 2013 tot en met 2015. In 2016 zijn alle gemeentelijke aangesloten. De uitbreiding van aansluitingen is afhankelijk van aan de gemeente gelinieerde panden, zoals scholen en sportgebouwen.

10.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Duurzaamheid operationaliseren in elk aspect van het facilitair management
- Het optimaliseren van het gebruik van de gemeentelijke kantoorgebouwen, waardoor uiteindelijk circa 65.000 m² kantooruimte kan worden afgestoten
- Advisering op het gebied van bestaande en nieuwe vormen van warmte- en koudeopslag
- Integraal sturen op energieneutrale gemeentelijke panden
- invulling geven aan de inkoopvraag vanuit het concern, het beheer en de concernbrede besparingen op het gebied van facilitair, technisch gebouwenbeheer en vervoer vanaf 2014.

¹ Uitbreiding afhankelijk van aansluitingen van panden buiten diensten en stadsdelen, bv. scholen en sportgebouwen

² Uitbreiding afhankelijk van aansluitingen van panden buiten diensten en stadsdelen, bv. scholen en sportgebouwen

Overige facilitaire onderdelen

- *Servicehuis Personeel (SHP)* voert taken uit op het gebied van de dienstverlening aan stadsdelen en diensten op het gebied van personeelsbeheer en mobiliteit
- *Dienst Advies en Onderzoek (DAO)* levert professionals die diensten verlenen op het terrein van onderzoek, beleids-, organisatie- en communicatieadvies, statistiek, projectuitvoering en interim management
- *Bureau Integriteit* bevordert de integriteit van bestuurders, medewerkers en de organisatie
- De opdrachtenportefeuille voor projectmanagement en planningsadvies van het *Projectmanagementbureau (PMB)* bestaat voor circa 50% uit gebiedsontwikkeling in projectbureaus, stadsdelen en regio. Opdrachten met betrekking tot verkeer, vervoer, infra en mobiliteit maken circa 10% uit van de totale portefeuille. Vastgoed beslaat circa 20% van de opdrachten. De opdrachten in het sociaal domein omvatten circa 20% van de portefeuille.

10.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	113,5	118,2	119,9	131,4	129,7	129,1	128,2
Baten	111,4	117,9	115,8	127,1	125,7	125,2	124,9
Saldo van baten en lasten	2,1-	0,3-	4,1-	4,3-	4,0-	3,9-	3,3-
Dotaties aan reserves	3,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Onttrekkingen aan reserves	2,4	0,3	0,3	1,0	0,6	0,6	0,3
Mutaties reserves	0,7-	0,1	0,1	0,9	0,5	0,5	0,2
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	2,8-	0,2-	4,0-	3,4-	3,5-	3,4-	3,1-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 3,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 131,4 miljoen en de baten op € 127,1 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 1,0 miljoen.

Per dienstonderdeel wordt de begroting nader toegelicht.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,2 miljoen en in 2014 € 3,4 miljoen. Dit is een toename van € 3,2 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,1 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,7 miljoen hoger dan in 2013.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht per dienst.

Dienstverlening en Facilitair Management (DFM)

Het resultaat van DFM ná reservemutaties geeft een toename van € 3,4 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

De lasten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 toe met € 11,1 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- verhoging lastenbegroting met € 2,28 miljoen als gevolg van verwerking mutaties 4 maandsrapportage (o.a. B11 taakstelling)
- structurele verhoging lasten elektra met € 0,5 miljoen en gas met € 5,0 miljoen als gevolg van centralisatie facturenstroom energie voor stadsdelen. Hiertegenover staat een gelijk bedrag aan baten
- verhoging van de TransFM begroting in 2014 met een bedrag van € 3,23 miljoen vanwege aansluiting panden. Bij de betreffende diensten leidt dit tot een verlaging van het huisvestingsbudget en is daarmee budgettair neutraal
- verhoging personeelslasten € 0,34 miljoen voor clustermedewerkers i.v.m. met nieuw organisatie-model met clusters en medewerkers FM. Is budgettair neutraal, staan baten tegenover
- Structurele verlaging van € 0,09 miljoen i.v.m. correctie kapitaallasten

Baten

De baten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 toe met € 7,7 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- verlaging batenbegroting met € 2,23 miljoen als gevolg van verwerking mutaties 4 maandsrapportage (o.a. B11 taakstelling)
- verhoging van de batenbegroting met € 4,13 miljoen als gevolg van TransFM
- verhoging van de batenbegroting met € 0,34 miljoen samenhangend met structurele verhoging personeelslasten voor clustermedewerkers.
- verhoging van de batenbegroting met € 5,5 miljoen in verband met de gelijke verhoging van de lasten voor elektra en gas

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- verlaging de lasten met € 0,64 miljoen in verband met de TransFM Begroting 2015 doordat projectorganisatie eindigt
- verlaging van de lasten met € 0,09 miljoen in verband met mutaties kapitaallasten 2015
- verlaging van de lasten met € 0,09 miljoen in verband met mutaties kapitaallasten 2016
- verlaging van de lasten met € 0,19 miljoen in verband met mutaties kapitaallasten 2017

Bestuursdienst (BDA)

Onder deze doelstelling vallen de onderdelen Wagenpark en Bureau integriteit van de Bestuursdienst. Het resultaat van BDA voor deze doelstelling ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 0,9 miljoen in 2013 en in 2014 € 0,8 miljoen. Dit is een afname van € 0,1 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De lasten voor het gemeentelijk wagenpark dalen met € 4,2 miljoen

Baten

- De baten voor het integriteit beleid dalen met € 0,057 miljoen
- De baten voor het gemeentelijk wagenpark dalen met € 4,2 miljoen

Dienst Advies en Onderzoek (DAO)

Het resultaat van DAO voor deze doelstelling ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 € 0,957 en in 2014 € 1,398 miljoen. Dat is een toename van € 0,401 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De lasten gaan omhoog ten opzichte van de Begroting 2013 als gevolg van de salarislasten (formatie als kosten) en door stijgende ICT tarieven. De hogere lasten worden gedekt door hogere inkomsten.

Baten

De baten stijgen door een toename van het aantal personeelsleden en door een hogere arbeidsproductiviteit.

Servicehuis Personeel (SHP)

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor SHP € 1,1 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 16,4 miljoen en de baten op € 15,3 miljoen. Voor de Begroting 2014 zijn geen mutaties in de reserves geraamd.

Het resultaat van SHP voor deze doelstelling ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 € 0,7 miljoen en in 2014 € 1,1 miljoen. Dat is een toename van € 0,4 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- de lasten van MPN bestaan voor een deel uit afschrijvingslasten. Deze nemen in de loop van de tijd af. IN 2014 is echter sprake van een eenmalige stijging van de lasten van MPN met € 0,190 miljoen. Dit komt omdat SHP het verschil tussen verrekening van het verschil tussen de annuïtaire ontvangsten en de lasten op basis van lineaire afschrijving vanaf de Begroting 2014 vooraf begroot in plaats van bij de rekening
- de kosten van het bureau Werk naar Werk namen toe met € 0,120 miljoen door extra werkzaamheden in verband met het aangescherpte mobiliteitsbeleid plus een toename in het aantal kandidaten en de verbetering van de arbeidsmarktondersteuning van managers

Baten

- een daling van de baten van het MPN met € 0,16 miljoen in verband met een daling van de tarieven door kostenbesparingen vanwege heroverwegingen
- een stijging van de baten bij het Bureau Werk naar Werk van € 0,120 miljoen, zie de toelichting bij de hogere kosten (per saldo budget neutraal)

Project Management Bureau (PMB) en Wibautgroep

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor PMB € 1,2 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 23,9 miljoen en de baten op € 24,8 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,3 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

Apparaatskosten PMB en Wibautgroep, te weten salarislasten, huisvestingslasten, budget voor inhuur etc. van in totaal € 23,9 miljoen

Baten

Dit betreft € 24,8 miljoen omzet van PMB en Wibautgroep, dus inkomsten voor verrichte diensten (voornamelijk binnengemeentelijk).

Lasten

De lasten stijgen per saldo met € 3,5 miljoen. Dit wordt veroorzaakt doordat:

- de lasten stijgen met € 3,7 miljoen doordat ten opzichte van de Begroting 2013 + 1^e wijziging de lasten van het bureau SPA, het gemeentelijke project en adviesbureau voor het sociaal domein, zijn opgenomen (zie ook baten)
- de lasten stijgen met € 0,2 miljoen door voornamelijk hogere doorbelasting van de werkplekken door Bureau Gemeentelijke Huisvesting en transitie naar TransFM
- de lasten dalen met € 0,4 miljoen door personele krimp bij de Wibautgroep als gevolg van pensionering van medewerkers

Baten

De baten stijgen per saldo met € 2,9 miljoen. Dit wordt veroorzaakt doordat:

- er baten zijn opgenomen van € 4,3 miljoen voor het bureau SPA, het gemeentelijke project en adviesbureau voor het sociaal domein, zijn opgenomen (zie ook lasten)
- de verwachte omzet daalt met € 1,4 miljoen door een verlaging van de tarieven, een andere wijze van verwerking van de rente rekening courant en een verlaging van doorbelasting apparaatskosten door personele krimp aan de Wibautgroep

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- in de meerjarenbegroting 2015-2017 zijn de gevolgen van de terugloop van de opdrachten gedekt uit het Vereveningsfonds (VEF) verwerkt. Dit leidt tot een afname van kosten en baten en de aanwending van diverse reserves
- onder meer door de inzet van de reserves wordt in alle jaren aan de resultaat-taakstelling van (na verlaging van de tarieven) 2% van de opbrengsten vermeerderd met de ombuigingstaakstellingen en concernbijdragen voldaan
- de reorganisatie (vorming van de RVE Projectmanagement) is nog buiten beschouwing gelaten. Ook een eventuele terugloop van opdrachten als gevolg van de VEF-problematiek bij de Zuidas enerzijds en een mogelijke groei in andere markt-segmenten dan projectmanagement (bijv. bouwmanagement) anderzijds zijn niet meegenomen

In 2017 vindt er nog een aanwending van de Algemene reserve plaats. Dit heeft geen betrekking meer op leegloop, maar op de beperkte mogelijkheden om de kosten in verhouding met de afnemende opbrengsten te laten dalen. Hier zal te zijner tijd een structurele oplossing voor gevonden moeten worden. Een eventuele groei bij andere marktsegmenten (b.v. bouwmanagement) en de vorming van een RVE project-management spelen hierbij een rol.

Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer (IVV) /Materiaaldienst

Het resultaat ná reservemutaties ten bedraagt voor deze doelstelling € 0. De lasten zijn geraamd op € 22,6 miljoen en de baten op € 21,9 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,7 miljoen, voor 2014 zijn geen dotaties geraamd.

Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd:

Op korte termijn wordt besluitvorming verwacht over de huisvesting van de Materiaaldienst.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat van de Materiaaldienst ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,2 miljoen en in 2014 € 0. Dit is een afname van € 0,2 miljoen.

10.2.4 Risico's

DFM

TransFM

De belangrijkste risico's benoemd in het Implementatieplan zijn:

- weerstand tegen het veranderingsproces
- verwachtingen die de Diensten hebben van de kwaliteit van het facilitair beheer kunnen hoger liggen dan de kwaliteit die DFM biedt
- planning wordt niet gehaald om welke reden dan ook. Dit brengt een financieel risico met zich mee
- onvoldoende ICT-ondersteuning

Uitwerking heroverwegingsmaatregel: wijzigen openingstijden stadhuis

De structurele besparing die vanaf 2013 berekend was (€ 342.000) valt door het nieuwe roostertoeslagpercentage € 32.000 lager uit. Mogelijke opties voor vervangende besparingen om deze € 32.000 te realiseren worden in 2013 onderzocht. In de 8e maandrapportage 2013 wordt gerapporteerd of de besparing binnen de begroting van DFM opgevangen wordt.

Onderhoud Stadhuis

In de Kadernota 2013 is een structurele besparing van € 1,0 miljoen ingeboekt voor het onderhoud van het stadhuis. De stapelingen van de taakstellingen op onderhoud hebben een groot en beperkend effect op de uitvoering van het onderhoud. Een structurele besparing op het

onderhoud is niet mogelijk. Versobering van het groot onderhoud zorgt ervoor dat de staat van het pand snel achteruit gaat. Bij uitstel van groot onderhoud zijn de onderhoudsinvesteringen om het pand weer in de huidige staat terug te brengen veel hoger, dan wanneer het onderhoud in de loop van de jaren bijgehouden wordt.

De meerjarenonderhoudsbegroting is afgerond. Aan de hand hiervan wordt momenteel onderzocht op welk termijn de onderhoudsbegroting weer aangevuld moet worden.

WW-kosten

De WW-reserve van DFM is ultimo 2012 volledig benut. Binnen de eigen begroting is geen dekking aanwezig voor eventuele ww kosten voor 2014 en verder. De omvang van de WW-kosten voor 2014 is op basis van de huidige situatie € 0,1 miljoen. De omvang is echter nog niet zeker en sterk afhankelijk van de in- en uitstroom WW.

Taakstellingen

Binnen het programma Dienstverlening zijn de delen van de personele en inkoopstaakstellingen voor IOH1, 1S1O en de B11 opgenomen. Het CCA heeft een kostendekkende begroting. Het tarief dat de diensten en stadsdelen per gesprek betalen, is gebaseerd op de daadwerkelijke kosten voor personeel, huisvesting en ICT. Dit maakt de bezuinigingsmaatregelen lastig te realiseren

SHP

het zogenaamde 'langlevenrisico' van wethouders is niet verzekerd, wat op termijn, indien de huidige APPA regeling in stand blijft, kan leiden tot hoge kosten voor de gemeente. Mogelijk wordt op termijn een eigen wettelijke pensioenregeling voor politieke ambtsdragers binnen het ABP vastgesteld. Besluitvorming heeft hierover nog steeds niet plaatsgevonden. De financiële voorziening is in beide situaties niet toereikend om de toekomstige pensioenuitkeringen uit te betalen. Door Raet is in 2009 een eerste actuariële berekening gemaakt waaruit blijkt dat er een voorziening moet worden gevormd van ruim € 6 miljoen om aan toekomstige pensioenverplichtingen te voldoen. Met de bestuursdienst is afgesproken dat er een voorziening zal worden gevormd, indien de wetgeving wijzigt. Er wordt op dit moment niet extra gedoteerd aan een voorziening, dus het optreden van het risico betekent een incidentele tegenvaller van € 6 miljoen.

PMB

Het voornaamste risico is een afname van diensten (uren) van PMB en het niet kunnen opvangen hiervan. De gevolgen hiervan worden betrokken bij maatregel 5+6 van 1s1o; verder is er de afgelopen jaren uit de positieve resultaten een bedrijfsvoeringsreserve opgebouwd die aangewend kan worden bij verwachte tekorten.

10.3 Efficiënt en effectief uitvoeren van financiële activiteiten richting burgers en concernonderdelen

10.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het aanbieden van financiële en adviserende dienstverlening aan organisatieonderdelen tegen een marktconforme kwaliteit en tarieven. Daardoor kunnen ze hun taken effectief en efficiënt uitvoeren. De efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening kan de vergelijking met marktpartijen doorstaan en is niet in strijd met het publieke belang. Bij deze doelstelling zijn geen indicatoren.

10.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

- *Accountantsdienst Amsterdam (ACAM)*: het verrichten van financiële audits, IT-audits, advieswerkzaamheden, operational audits
- *Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam (DBGA)*: de uitvoering van de heffing en invordering van de gemeentelijke heffingen en de waardering van Woz objecten in de gemeente. De inning en invordering van de naheffingsaanslagen Parkeerbelasting, evenals de afhandeling van beroepzaken op deze naheffingsaanslagen. Alle voorkomende incassoactiviteiten.

10.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	67,4	20,5	19,5	19,7	20,2	20,1	20,1
Baten	58,4	20,4	19,7	19,8	19,5	19,4	19,4
Saldo van baten en lasten	9,0-	0,1-	0,2	0,1	0,7-	0,7-	0,7-
Dotaties aan reserves	0,1	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2
Onttrekkingen aan reserves	-	0,4	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Mutaties reserves	0,1-	-	-	0,3-	0,2-	0,1-	0,1-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	9,1-	0,1-	0,2	0,2-	0,9-	0,8-	0,8-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 2,8 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 24,8 miljoen en de baten op € 22,3 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,4 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 3,5 miljoen en in 2014 € 2,8 miljoen. Dit is een afname van € 0,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 gelijk gebleven aan die van 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,3 miljoen lager dan in 2013.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht per dienst.

Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam (DBGA)

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor DBGA € 0,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 8,6 miljoen en de baten op € 9,0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen, voor 2014 zijn geen onttrekkingen aan de reserves geraamd.

Lasten

De lasten dalen in 2014 met € 0,4 miljoen ten opzichte van 2013 vanwege een onttrekking in 2013 voor het dekken van incidentele kosten voor het project Facturering- en Incassobureau Amsterdam (FIBA). Met dit project wordt beoogd om zowel financiële baten te genereren als gemeentebreed uitvoeringskosten te beperken.

Baten

Verwacht wordt dat de baten in 2014 € 0,6 miljoen stijgen ten opzichte van 2013, door extra activiteiten van externe dienstverlening. Meerjarig blijft een klein saldo bestaan ten gunste van de algemene middelen.

Dienst Verzekeringszaken (VGA)

Het saldo in de Begroting 2014 blijft nagenoeg gelijk aan dat van de Begroting 2013.

ACAM

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor ACAM € 0,3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 6,0 miljoen en de baten op € 6,4 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,2 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen.

Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- Salarissen (regulier) € 4,7 miljoen
- Huisvesting en facilitair beheer € 0,4 miljoen
- ICT € 0,3 miljoen

Baten

- Financial audit, jaarrekeningcontrole € 4,1 miljoen
- Financial audit, controle deelverantwoordingen € 0,4 miljoen
- Operational en IT audit € 1,8 miljoen

Het resultaat na reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,3 miljoen en in 2014 € 0,3 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,1 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 gelijk aan 2013.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

- Verlaging lasten i.v.m. bezuinigingen € 0,1 miljoen
- Verlaging baten i.v.m. bezuinigingen € 0,2 miljoen
- Verhoging incidentele lasten i.v.m. verbreding auditdienst € 0,1 miljoen

Dienst Stadstoezicht (DST)

Vanaf de Begroting 2014 wordt DST verantwoord binnen het programma OOV.

10.3.4 Risico's

ACAM

- kwaliteitsrisico bij de uitvoering van audits
- control bij diensten/concern nog niet op orde, waardoor bezuiniging onder druk komt te staan
- compliance, voldoen aan wet- en regelgeving
- betrouwbaarheid en onafhankelijkheid
- vraaguitval/overcapaciteit
- onvoldoende mobiliteit waardoor boventaligheid en frictie ontstaat

10.4 Efficiënt en effectief uitvoeren van beheer, onderhoud en productontwikkelingstaken binnen de ruimtelijke sector

10.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het aanbieden van ondersteunende en uitvoerende dienstverlening aan organisatieonderdelen, tegen marktconforme kwaliteit en tarieven. Daardoor kunnen ze hun taken effectief en efficiënt uitvoeren. De efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening kan de vergelijking met marktpartijen doorstaan en is niet in strijd met het publieke belang.

10.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

Er zijn geen indicatoren voor deze doelstelling.

10.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	109,6	108,5	106,0	109,6	96,9	79,9	79,4
Baten	111,6	104,2	106,6	89,3	98,6	86,1	86,0
Saldo van baten en lasten	2,0	4,3-	0,6	20,3-	1,7	6,2	6,6
Dotaties aan reserves	0,3	0,2	2,0	0,8	13,5	0,1	0,1
Onttrekkingen aan reserves	1,6	0,5	0,5	17,7	17,0	0,2	0,2
Mutaties reserves	1,3	0,3	1,5-	16,9	3,5	0,1	0,1
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	3,3	4,0-	0,9-	3,4-	5,2	6,3	6,7

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 3,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 109,6 miljoen en de baten op € 89,3 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,8 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 17,7 miljoen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 4,0 miljoen en in 2014 € 3,4 miljoen ten laste van de algemene middelen. Dit is een afname van € 0,6 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,6 miljoen hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 17,2 hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht per dienst.

Ingenieursbureau Amsterdam (IBA)

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor IBA € 1,5 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 27,4 miljoen en de baten op € 25,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 2,5 miljoen

Lasten

De lasten in 2014 dalen met € 3,5 miljoen ten opzichte van 2013. Dit is nodig om de verwachte daling van de omzet te kunnen opvangen. Dit wordt voornamelijk gerealiseerd door de posten inhuur (flexibele schil) naar een minimaal niveau te brengen en door het opleidingsbudget te verlagen.

Baten

De verwachte omzet daalt in 2014 met € 6,2 miljoen ten opzichte van 2013. Dit is een gevolg van de maatregelen binnen het Vereveningsfonds en de crisis in de fysieke sector. Hiertegenover staat een verlaging van de lasten en een onttrekking aan de bedrijfsvoeringsreserve.

Dienst Ruimtelijke Ordering (DRO)

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor DRO € 0. De lasten zijn geraamd op € 12,2 miljoen en de baten op € 12,2 miljoen. Voor de Begroting 2014 zijn geen mutaties in de reserves geraamd.

De omzet van DRO binnen deze doelstelling betreft de personele inzet op projecten, die door DRO in rekening worden gebracht bij binnen- en buitengemeentelijke opdrachtgevers.

Het bedrag 2014 is gebaseerd op de te dekken apparaatskosten in 2013, verminderd met de dekking uit de overige programma's waarbinnen DRO opereert. Deze omzet (en daarmee de apparaatskosten) beweegt mee met het werkaanbod

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling - € 0,4 miljoen en in 2014 € 0. Dit is een toename van € 0,4 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- een stijging van de lasten met € 0,4 miljoen doordat de resultaatverplichting van het facilitair deel van DRO vanaf 2014 niet begroot en verantwoord wordt binnen het programma Facilitair en bedrijven, maar binnen het programma Algemene dekkingsmiddelen
- Een stijging van de lasten van € 0,3 miljoen door actualisatie van de formatiebegroting in het kader van P control
- Een daling van de lasten met € 0,5 miljoen door verwerking van taaktellingen in het kader van 1 stad 1 opgave.

Baten

- een stijging van de baten van € 0,2 miljoen, in verband met actualisatie van de formatiebegroting in het kader van de verscherpte P-control
- een daling van de baten met € 0,5 miljoen door verwerking van taaktellingen in het kader van 1 stad 1 opgave.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn geen mutaties ten opzichte van de Begroting 2014.

Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (OGA)

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor OGA € 5,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 70,6 miljoen en de baten op € 51,9 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,8 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 13,8 miljoen.

Lasten

De lasten van OGA binnen deze doelstelling hebben betrekking op:

- | | |
|---|----------------|
| ▪ Uitgaven Bureau Gemeentelijke Huisvesting (BGH) | € 34,7 miljoen |
| ▪ Investerings Foodcenter | € 16,4 miljoen |
| ▪ Uitgaven Beheer Gemeentelijk Vastgoed | € 10,7 miljoen |
| ▪ Werken in opdracht Gebiedsontwikkeling | € 8,8 miljoen |

Baten

De baten van OGA binnen deze doelstelling hebben betrekking op:

- | | |
|--|----------------|
| ▪ Inkomsten BGH | € 28,1 miljoen |
| ▪ Inkomsten Beheer Gemeentelijk Vastgoed | € 11,0 miljoen |
| ▪ Werken in opdracht Gebiedsontwikkeling | € 9,3 miljoen |
| ▪ Inkomsten Foodcenter | € 3,4 miljoen |

De mutaties met de reserves hebben volledig betrekking op de reserve Foodcenter. Het saldo van lasten en baten wordt verrekend met deze reserve, zodat het resultaat na reservemutatie nul is. Daarbij vormt de dotatie van € 0,8 miljoen de jaarlijkse rentetoevoeging aan de reserve en vormt onttrekking aan de reserve de dekking voor het saldo van lasten en baten.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 € 6,4 miljoen en in 2014 € 5,7 miljoen. Dit is een afname van € 0,7 miljoen.

De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,8 miljoen hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 13,8 hoger dan in 2013.

De verbetering van het saldo met € 0,7 miljoen wordt met name veroorzaakt door:

- | | |
|--|---------------|
| ▪ BGH | € 0,2 miljoen |
| ▪ Beheer Gemeentelijk Vastgoed | € 0,3 miljoen |
| ▪ Werken in opdracht Gebiedsontwikkeling | € 0,2 miljoen |

De verbetering komt door lagere omzetten en terugdringen van kosten, waarbij per saldo het efficiënter werken (minder uitgaven) de overhand heeft en tot een lagere druk op algemene middelen leidt.

BGH

De begrote lasten in 2014 zijn € 6,3 miljoen lager ten opzichte van de Begroting 2013. In de Begroting 2014 zijn frictielasten voor een bedrag van € 3 miljoen niet opgenomen. De overige verlaging van de lasten van € 3,3 miljoen wordt veroorzaakt door de in 2013 en 2014 af te stoten panden en deze leveren in 2014 een lastenverlichting op van € 4,4 miljoen. Daartegenover veroorzaken nieuwe investeringen een lastenverzwaring van € 0,9 miljoen en prijsindexatie van de niet-beïnvloedbare lasten heeft een lastenverhogend effect van € 0,2 miljoen. De verlaging van de baten van € 6,1 miljoen houdt verband met de derving van huurbaten door het afstoten van panden.

Werken in Opdracht

De daling van zowel de lasten als de omzet wordt veroorzaakt doordat het Ontwikkelingsbedrijf met ingang van 2013 over is gegaan op kavelsturing bij grondexploitaties als gevolg van de afnemende grondexploitatie-inkomsten. De systematiek 'kavelsturing' houdt onder meer in dat er in mindere mate proceskosten kunnen worden gemaakt. De winststijging is een gevolg van de bezuinigingen (-€ 1,2 miljoen) die hoger zijn dan de omzetzdaling (-€ 0,9 miljoen)

Beheer Gemeentelijk Vastgoed

Bij dit onderdeel ontstaat een dalende omzet van € 1,7 miljoen en lagere uitgaven van € 2,0 miljoen. Dat verdeelt zich over de volgende activiteiten:

Lasten

- er minder panden in beheer zijn van andere gemeentelijke diensten (€ 1,3 miljoen)
- lagere beheerkosten bij Tijdelijke Exploitatie als gevolg van minder verhuringen (0,4 miljoen)
- minder kosten Makelaardij (€ 0,2 miljoen) als gevolg van verlaging fte's binnen de afdeling.

Baten

- de omzet van Tijdelijke exploitatie geraamd op € 3,2 miljoen. Dat is een daling ten opzichte van de Begroting 2013 (omzet € 4,5 miljoen) door het beëindigen van meerdere verhuringen, waaronder enkele winstgevende objecten
- de baten voor objecten die voor andere gemeentelijke diensten beheerd worden bestaan voornamelijk uit huurinkomsten. Deze uitgaven nemen in de Begroting 2014 met € 1,4 miljoen af, met name doordat verschillende panden voor de Noordzuid-lijn en voor de NV Bavo en NV Hollands uit beheer zijn gegaan
- daarentegen wordt voor Permanent beheer een omzetstijging verwacht van € 0,8 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door verbeteringen in enkele winstgevende verhuringen of verhuringen die zijn omgezet van een negatieve exploitatie in een winstgevende exploitatie.

Foodcenter

Lasten

De lasten bij het Foodcenter stijgen met € 13,8 miljoen, dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Herstructurering Foodcenter. Deze lasten hebben betrekking op een betaling aan het consortium, de afrekening van de kredieten Noodreparatie dak Markthal en het voorbereidingskrediet Markthallen en een tussentijdse afrekening van het voorbereidingskrediet ontruiming KET.

Baten

De baten stijgen met € 0,8 miljoen. Het betreft hier inkomsten in het kader van de herstructurering FCA. Dit bedrag wordt gedoteerd aan de reserve.

10.4.5 Risico's

DRO

Voor de komende jaren is de omzet van DRO binnen deze doelstelling in het programma Facilitair en bedrijven onzeker. In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van ongewijzigd beleid, waarbij alleen vastgestelde bezuinigingen zijn verwerkt. De omvang van het werkpakket, en daaraan gekoppeld de omvang van de organisatie van DRO laat zich echter slecht voorspellen. DRO verwacht als gevolg van het stilleggen van projecten een drastische terugloop in het externe werkpakket. Deze kan nog niet worden gekwantificeerd. In de loop van 2013 zal hieromtrent duidelijkheid ontstaan. Dit zal worden betrokken bij de reorganisatie van de ruimtelijke sector.

OGA

BGH

BGH tracht de leegstand in gemeentelijke kantoorpanden tot een minimum te beperken. Er wordt onderscheid gemaakt in twee soorten leegstand: frictieleegstand en strategische leegstand. Een zekere frictieleegstand (maximaal 5%) van de beschikbare kantoorruimte is in een gezonde markt noodzakelijk om verhuizingen en veranderingen in de kernvoorraad mogelijk te maken. Strategische leegstand betreft vastgoed dat niet meer, of slechts incidenteel wordt verhuurd en waarbij de leegstand tot een negatief exploitatieresultaat leidt. Door de huidige ontwikkelingen binnen de gemeente, waardoor diensten sneller krimpen dan oorspronkelijk verwacht, treedt de komende jaren een grotere leegstand op dan voorzien. Naast bestaande reguliere (beheers)maatregelen volgt BGH de ontwikkelingen nauwgezet en past haar strategie daarop aan.

Daarnaast is het risico aanwezig dat het ontruimen van panden en verhuizen van gemeentelijke diensten later plaatsvindt dan gepland. Een oorzaak van vertraging is problemen met het wijzigen en verhuizen van bedrijfsspecifieke ICT-applicaties (een technisch gecompliceerd proces). Een andere oorzaak is dat verhuizingen van diensten naar gebouwen die BGH niet in beheer heeft vertraging oplopen. Het financiële gevolg is dat een te ontruimen pand langer moet worden gehuurd en de geplande besparing niet of vertraagd wordt gerealiseerd.

Advies en beheer gemeentelijk vastgoed

Er is een risicoanalyse gemaakt voor de activiteiten binnen Beheer en advies gemeentelijk vastgoed. Uit deze risicoanalyse komen drie risico's naar voren die als 'hoog' worden aangemerkt:

Afdeling en korte omschrijving van de oorzaak.	Korte omschrijving van het risico	Korte omschrijving van het gevolg	Kans op schade voor de gemeente	Beheersing
Oorzaak: boekwaarde onjuist (te hoog).	Risico: marktwaarde van objecten is lager dan de boekwaarde ervan.	Gevolg: afwaardering leidt tot exploitatieverlies dat (bij verkoop) ten laste van de exploitatie wordt gebracht.	Hoog	Streven naar een reële boekwaarde. Regelmatig (jaarlijks) worden objecten getaxeerd en worden indien nodig vervolgens boekwaarden aangepast.
Oorzaak: ongunstige ligging van pand	Risico: leegstand van gemeentelijke gebouwen	Gevolg: huurdering, extra (bemiddelings) kosten om een huurder te vinden.	Hoog	Een actieve opstelling van de beheerder / makelaar bij bemiddeling is van essentieel belang. Er is een website van verhuurbare en verkoopbare objecten opgezet en bijgehouden. De beheerders en makelaars onderhouden een netwerk dat regelmatig wordt aangesproken. Bij vrijwel alle leegstaande gebouwen zijn billboards geplaatst.
Oorzaak: grondexploitaties worden niet opgestart, lopende grondexploitaties worden beëindigd.	Risico: afname van panden en terreinen in beheer.	Gevolg: inkomstendering.	Hoog	Mogelijkheden om objecten in permanent beheer over te nemen worden overwogen gekwantificeerd en uitgevoerd (e.e.a. op basis van Directiebesluit OGA).

Herstructurering Food Center

De aanbesteding voor de herstructurering van het FCA is afgerond met een besluit van de gemeente om te gunnen aan het consortium Ballast Nedam Bouw & Ontwikkeling / Volker Wessels Vastgoed BV. Na gunning is ook de bij de herstructurering behorende Realisatie- en Exploitatieovereenkomst (REOK) getekend.

Het belangrijkste risico voor de herstructurering van het FCA voor de Gemeente Amsterdam is dat de opdrachtnemer van de herstructurering gebruik maakt van de mogelijkheid om de Realisatie- en Exploitatieovereenkomst (REOK) tussentijds te beëindigen. De eerste mogelijkheid daartoe is als de FCA-ondernemers in de periode van 12 tot 18 maanden na ondertekening REOK onvoldoende medewerking verlenen aan de uitvoering van het winnende plan, waardoor de businesscase van de opdrachtnemer niet meer geborgd kan worden. In dat geval komt de herstructurering niet van de grond en krijgt de Gemeente Amsterdam de verantwoordelijkheid voor het terrein weer terug. De beheersing van dit risico is gericht op het controleren en mogelijk bijsturen van dit proces aan de hand van eisen van voortgangsrapportages en contact te onderhouden met de FCA-ondernemers.

Daarnaast is het niet tijdig (voor 1 juli 2015) ontruimd leveren van het Kermisexploitanten terrein Vredenhofweg een belangrijk risico, omdat daar de herstructurering zal starten. Het tijdig ontruimd leveren is een verplichting van de Gemeente. Vertraging kan ervoor zorgen dat de businesscase van de opdrachtnemer niet meer geborgd is waardoor zij de REOK tussentijds kan beëindigen. De beheersing van dit risico is gericht op het intensiveren van de realisatie van nieuwe locaties en het motiveren van vrijwillige verplaatsing van gevestigde kermisexploitanten door deze financiële compensatie aan te bieden.

10.5 Reserves en Voorzieningen

10.5.1 Reserves

10. Programma Faciliteir en Bedrijven

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
	stel		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
	ling		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		(bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	10.1	WW en wachtgeld (SHI)	0,2	0,2	-	0,1	0,1	0,0	-	-
2	10.1	Dekking kapitaallasten achterstallig	5,4	0,3	-	1,1	(0,8)	(1,1)	(1,2)	(1,2)
3	10.1	Transitieplan	-	6,3	16,1	18,0	4,4	(4,7)	(4,7)	(4,7)
4	10.1	Uitvoeringsplan	13,5	8,7	-	4,7	3,9	2,9	2,0	1,4
5	10.1	Reserve meubilair CI&B	-	-	-	-	-	-	-	-
6	10.2	Algemene reserve (Wibautgroep)	0,3	0,3	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
7	10.2	Algemene bedrijfsreserve (PMB)	4,8	5,0	0,1	0,1	5,0	4,6	4,2	4,0
8	10.2	Algemene reserve (DAB - Materiaaldienst)	3,2	3,2	-	0,7	2,5	2,5	2,5	2,5
9	10.2	Egalisatiereserve P-beheer	0,6	0,6	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6
10	10.2	Huisvesting en meubilair (PMB)	0,2	0,2	-	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
11	10.2	WW-verplichtingen (Wibautgroep)	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
12	10.2	Professionalisering PMB	0,3	0,3	-	0,1	0,2	0,1	0,0	-
13	10.2	WW-verplichtingen (PMB)	0,5	0,5	-	0,1	0,4	0,3	0,3	0,3
14	10.2	Reserve Verbetering Bedrijfsvoering	0,2	(0,0)	-	-	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)
15	10.2	Reserve ABC-pool (DAO)	0,6	0,6	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6
16	10.2	Reserve AGA (DAO)	1,0	1,0	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0
17	10.2	Bureau Integriteit	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
18	10.2	Egalisatiereserve P-Net	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
19	10.2	Reserve WW (SHP)	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
20	10.2	Wachtgeld (DFM)	-	-	-	-	-	-	-	-
21	10.3	Algemene bedrijfsreserve (ACAM)	0,2	0,4	0,2	0,1	0,5	0,6	0,6	0,6
22	10.3	Algemene reserve (Stadtoezicht)	-	-	-	-	-	-	-	-
24	10.3	Egalisatiereserve nieuwe activiteiten	2,0	1,8	0,1	-	1,9	2,0	2,1	2,2
25	10.4	Algemene reserve (IBA)	3,1	3,1	-	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4
26	10.4	Reserve Gemeentelijke bijdrage	19,0	20,8	0,8	13,8	7,8	5,3	5,4	5,5
27	10.4	Wachtgeld (IBA)	1,5	1,4	-	0,2	1,2	1,0	0,8	0,6
28	10.4	Reserve nieuwe huisvesting (IBA)	0,0	-	-	-	-	-	-	-
29	10.4	Winstreserve (25%) (IBA)	2,3	2,1	-	1,9	0,2	(0,6)	(0,6)	(0,6)
Totaal reserves			59	56,73	17,35	42,68	31,4	16,97	15,42	14,66

DICT

ICT Centraal (Transitieplan) (3): dotatie € 16,1 miljoen en onttrekking € 18 miljoen

December 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de kredietaanvraag van € 34,1 miljoen voor de uitvoering van het Programma ICT Centraal. Daarvan was € 18 miljoen al opgenomen in de Begroting 2013. Bij de Kadernota 2014 is het resterende deel van € 16,1 miljoen toegekend.

Deze onttrekking betreft de uitgaven in het kader van de uitvoering van het Programma van ICT Centraal.

Onttrekking WW en wachtgeld (1, SHI): € 67.000

De reserve wordt aangewend voor jaarlijkse onttrekkingen WW en Wachtgeld.

Onttrekking Reserve Achterstallig Onderhoud (2): € 1,1 miljoen

De reserve is in 2012 afgesloten. Gedurende 2013-2017 worden de resterende kapitaallasten onttrokken aan deze reserve.

Onttrekking Stabilisatieplan/ uitvoeringsplan (4): € 3,2 miljoen

In april 2013 is de eindrapportage van het Stabilisatieplan opgeleverd aan B&W en de raadscommissie JIF. Hierin is aangegeven dat, na onttrekking van de kapitaallasten voor de investeringen gerealiseerd in 2011 t/m 2013, uiteindelijk een saldo van € 3,2 miljoen resteert in de Reserve Stabilisatieplan ICT. Het saldo van € 3,2 miljoen wordt bij de begroting 2014 gedoteerd naar de Reserve ICT Centraal (als onderdeel van de dotatie van € 16,1 miljoen). In 2014 resteert in de Reserve Stabilisatieplan ICT € 1,5 miljoen bestaande uit kapitaallasten.

PMB en Wibautgroep

Bedrijfsvoeringsreserve en overige reserves(6, 10, 11, 12 13) : € 0,3 miljoen

De begrote mutatie van de reserves in 2014 is een onttrekking van € 0,3 miljoen. Ten opzichte van de begrote mutatie 2013 van € 0,1 miljoen dus een stijging van € 0,2 miljoen. Dit betreft een aanwending van de bedrijfsvoeringsreserve en diverse andere reserves.

Winstreserve (7): € 0,1 miljoen

De begrote dotatie aan de winstreserve is voor 2014 € 0,1 miljoen, dit is € 0,1 miljoen minder dan de € 0,1 miljoen in 2013 als gevolg van lagere omzetverwachting.

OGA

Bestemmingsreserve Herstructurering Food Center Amsterdam(26)

In de Begroting 2014 is een bedrag van € 0,8 miljoen gedoteerd aan de reserve. Dit bedrag betreft de rentetoevoeging 2014.

In de Begroting 2014 is in totaal € 13,8 miljoen onttrokken aan bestemmingsreserve Herstructurering Foodcenter. Dit bedrag bestaat uit een betaling aan het consortium, de afrekening van de kredieten Noodreparatie dak en het voorbereidingskrediet Markthallen en een tussentijdse afrekening van het voorbereidingskrediet ontruiming KET.

IBA

Onttrekking reserves (27, 28, 29): € 3,2 miljoen

De begrote onttrekking van de reserves in 2014 is € 3,2 miljoen. Ten opzichte van 2013 is dit een stijging van € 2,7 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de verwachte omzetsdaling met name ten gevolge van maatregelen binnen het Vereveningsfonds, zonder dat daar een naventende lastendaling tegenover staat. Hiervoor wordt de bedrijfsvoerings- en winstreserve van IBA aangewend.

Winstreserve (25): € 0

De begrote dotatie aan de winstreserve is voor 2014 € 0, dit is € 0,2 miljoen lager dan de voor 2013 begrote € 0,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de verwachte omzetsdaling met name ten gevolge van maatregelen binnen het Vereveningsfonds.

10.5.2 Voorzieningen

10. Programma FEB

Nr	Voorziening	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/-	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Noordelijke ontsluiting Food Center	0,4	0,4	-	-	0,4	0,4	0,4	0,4
2	Onderhoudsfonds (DFM)	3,1	4,5	-	-	4,5	4,5	4,5	4,5
3	Groot onderhoud gebouw en terrein (DAB -	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
4	Aanspraken in het kader van spaarverlof	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Sociaal Plan Cition	5,4	5,4	-	-	5,4	5,4	5,4	5,4
6	Gemeentelijk Wagenpark	2,6	2,3	-	0,3	2,0	1,8	1,5	1,2
7	Voorziening Ontwikkelingen Parkeerbeheer	18,8	18,8	-	-	18,8	18,8	18,8	18,8
8	Voorziening Groot Onderhoud BHG	1,0	1,3	1,0	0,6	1,7	2,7	3,7	4,6
Totaal voorzieningen		31,49	32,91	1,08	0,98	33,01	33,72	34,42	35,13

DFM

Onderhoudsfonds DFM (2): € 1,0 miljoen

De budgetten voor groot onderhoud worden via de voorziening onderhoudsfonds geëgaliseerd. Reden hiervoor is dat de vervangingen en groot onderhoud van het stadhuis en de ambtswoning projectmatig worden uitgevoerd.. In de Kadernota 2013 is een structurele besparing van € 1,0 miljoen ingeboekt op het onderhoud van het stadhuis.

OGA

BGH (8): € 0,9 miljoen

Per 1 januari 2012 heeft de Stadsbank van Lening de voorziening groot onderhoud Oudezijds Voorburgwal 300 overgedragen aan BGH. In 2012 heeft BGH een meerjaren onderhoudsplan (MOP) opgesteld voor de vijf eigendomspanden die in beheer en gebruik zijn. Op basis van dit plan wordt een jaarlijkse dotatie van € 0,9 miljoen begroot aan de voorziening groot onderhoud. In 2014 is de verbouwing van de Voormalige Stadstimmertuin 4-6 gereed en zal ook daar een MOP voor worden opgesteld en wordt de dotatie verhoogd met het hiervoor benodigde bedrag. In de Begroting 2014 is hier rekening mee gehouden.

Voorziening Sociaal Plan Cition (5)

Deze voorziening heeft als doel het verschil tussen het huidige loon en de inschaling in de overheid BV Cition te betalen, conform de gemaakte afspraken bij de overgang van het personeel.

Voorziening Ontwikkelingen Parkeerbeheer (7)

Deze voorziening is bestemd voor frictiekosten bij het aanbestedingstraject van de overheid-BV Cition, conform de voordracht aan de raadsvergadering 2012/153.

IVV

Materiaaldienst (3)

Groot onderhoud gebouw en terrein: Deze voorziening wordt gebruikt voor het groot onderhoud.

11 Stedelijke ontwikkeling

Maatschappelijk effect

Amsterdam is een geliefde plek om te wonen, te werken en te recreëren – een compacte en duurzame stad in een groene omgeving. De woningmarkt biedt plaats aan jonge starters en gezinnen, kopers en huurders. De woningmarkt bestaat uit voldoende goedkope middensegment en duurdere woningen. Nieuw instromend talent heeft mogelijkheden om zich in onze stad te vestigen.

Kerncijfers

Programma Stedelijke Ontwikkeling <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten per doelstelling						
11.1 De metropoolregio groeit economisch sterk en duurzaam	750,2	240,9	186,7	180,1	95,3	96,1
11.2 Amsterdam stabiliseert de CO2-uitstoot. In 2025 is de CO2 uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990	4,4	1,3	1,4	1,0	-	-
11.3 Aanpak leegstaande kantoren	1,8	2,0	2,0	1,3	1,3	-
11.4 De hoeveelheid broedplaatsen groeit	1,5	1,0	1,0	1,5	-	-
11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt	53,2	35,7	34,4	40,5	37,1	36,7
11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1	0,9
11.7 Adequaate uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken	12,1	10,9	11,2	11,0	10,9	10,9
11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau NAP	6,7	8,2	6,4	-	-	-
11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau NAP	2,5	7,1	1,5	-	-	-
11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing	26,8	22,6	64,7	30,8	17,6	17,3
Totaal lasten	860,6	330,9	310,5	267,3	163,3	161,9
Baten per doelstelling						
11.1 De metropoolregio groeit economisch sterk en duurzaam	512,1	180,6	147,2	188,7	121,2	140,4
11.2 Amsterdam stabiliseert de CO2-uitstoot. In 2025 is de CO2 uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990	1,8	-	-	-	-	-
11.3 Aanpak leegstaande kantoren	0,5	2,0	2,0	-	-	-
11.4 De hoeveelheid broedplaatsen groeit	-	-	-	-	-	-
11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt	28,7	13,9	13,9	14,8	13,8	12,7
11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma	1,8	1,2	1,2	1,1	1,1	0,9
11.7 Adequaate uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken	7,4	7,8	7,8	8,0	8,0	8,0
11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau NAP	5,1	4,7	4,7	-	-	-
11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau NAP	-	-	-	-	-	-
11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing	60,2	25,0	47,9	34,0	30,7	30,1
Totaal baten	617,6	235,2	224,7	246,6	174,8	192,1
Saldo van baten en lasten	243,0-	95,7-	85,8-	20,7-	11,5	30,2
Toevoegingen aan reserves	628,7	29,9	32,1	129,6	110,4	141,5
Onttrekkingen aan reserves	818,6	74,2	66,4	96,3	73,3	85,4
Totaal mutaties reserves	189,9	44,3	34,3	33,3-	37,1-	56,1-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	53,1-	51,4-	51,5-	54,0-	25,6-	25,9-

Programmakkoordambities

Het college pakt de gevolgen van de economische crisis aan. De economische kracht van de regio Amsterdam groeit verder. Het college zorgt daarbij voor een aantrekkelijk klimaat om te wonen en te werken. Aandacht is er voor de aanpak van leegstaande kantoren en het zorgen voor doorstroming op en het toegankelijk houden van de Amsterdamse woningmarkt. Een goede woonruimte verdeling, zelfbouw, transformatie en duurzaamheid zijn hier de thema's.

Hoog in ons vaandel staat de leefbaarheid van de stad en haar toekomstbestendigheid en daarom zetten we in op een verstandige energiehuishouding, gekoppeld aan CO₂-reductie.

Ontwikkelingen en beleidskaders

Rijkskaders en ontwikkelingen

- Het 'Woonakkoord' zal grote implicaties hebben voor het gemeentelijke woonbeleid, zoals een forse afname van investeringen in de woningbouw. De voornaamste punten zijn:
 - de wijzigingen in het woningwaarderingstelsel zullen de huurontwikkeling en betaalbaarheid in de stad beïnvloeden. In 2014 zullen de gevolgen van deze stelselwijziging merkbaar zijn.
 - de verhuurderheffing uit het Regeerakkoord doet de investeringsruimte bij corporaties fors afnemen
- In 2013 is met rijk gesproken over borging van corporatieleningen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De huidige overeenkomst inzake achtervang¹ loopt per 1 januari 2015 af

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- Realisatie van de in de structuurvisie vastgelegde uitgangspunten, onder andere via het Strategisch Plan
- Nieuwe werkwijzen (snellere planprocessen, meer flexibiliteit, meer ruimte voor andere partijen) en nieuwe financieringsvormen (inclusief meer aandacht voor cashflowsturing) op het gebied van gebiedsontwikkeling in het licht van de economische crisis
- De woningbouwproductie is afgenomen en de kantorenmarkt kent nog steeds een grote leegstand. De nieuwbouwproductie zal vooralsnog niet zal toenemen
- Door het gebrek aan nieuwbouw stagneert ook de doorstroming steeds meer; met name in de corporatiesector wordt nog maar weinig verhuisd
- Het aantal verhuringen is ten opzichte van 2011 weer met 1500 afgenomen. Dat betekent dat er weinig ruimte is voor mensen die een (andere) woning nodig hebben. De druk vanuit specifieke doelgroepen blijft nog steeds groot en neemt zelfs iets toe
- Als gevolg van het inkomensafhankelijke huurbeleid zullen mogelijk meer scheefhuurders worden verleid om te verhuizen. Hoe groot dat effect zal zijn is echter nog niet duidelijk
- De woningproductie laat een verschuiving zien richting studenten- en jongerenhuis-vesting. De vraag naar deze eenheden neemt nog steeds toe
- De vraag naar zelfbouw loopt door, al zijn er nog wel op te lossen belemmeringen.
- Binnen de beperkte financiële kaders wordt vooral gemikt op nieuwe investeerders die door de gemeente optimaal gefaciliteerd zullen worden. De leegstand van de Amsterdamse kantorenvoorraad is met bijna 1,2 miljoen m² op ruim 7,3 miljoen m² hoog. De leegstand is het afgelopen jaar licht gedaald omdat een deel van de leegstaande kantoren is getransformeerd naar andere functies. Dit geldt ook voor bedrijfsruimten (met circa 14% leegstand). De vraag naar uitbreiding neemt af door de crisis maar ook door andere en meer efficiënte werkprocessen. Het accent in deze markten komt veel meer te liggen op herontwikkeling, sloop/nieuwbouw en transformatie en veel minder op het toevoegen van nieuwe kantoren en bedrijfshallen.
- De Gemeente Amsterdam heeft taken en verantwoordelijkheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot milieu, bouw en bodem, overgedragen aan de nieuw gevormde Omgevingsdienst NZKG. Amsterdam blijft bevoegd gezag voor de taken die bij de Omgevingsdienst zijn ondergebracht
- Het college heeft het voornemen om uw raad voor te stellen de Sloterdijken per 1 januari 2015 aan de aangrenzende stadsdelen toe te voegen. Sloterdijk 1 (binnen de ring A10) aan het Stadsdeel West en Sloterdijk (voormalig Teleport), Sloterdijk 2, Sloterdijk 3 en Sloterdijk 4 aan het Stadsdeel Nieuw West.

¹ Zie voor meer details over deze overeenkomst [de paragraaf Financiering](#).

11.1 De metropoolregio Amsterdam groeit economisch sterk en duurzaam

11.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Amsterdam wil de economische motor van Nederland zijn. Dat vereist intensieve zorg voor het leefmilieu in onze stad. De Structuurvisie benoemt hiervoor de belangrijkste ingrepen: de kernstad wordt intensiever gebruikt, we realiseren goede verbindingen met de regio en behouden omliggende landschappen.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Bevolkingsgroei	Aantal inwoners Ultimo	799.442		817.852	833.963	852.300

De indicator bevolkingsgroei is door de gemeente slechts indirect te beïnvloeden. Het beleid wil de ruimtelijke randvoorwaarden voor groei te scheppen. De indicator volgt de prognose van O+S van de bevolkingsgroei van Amsterdam voor 2015, 2020 en 2025.

11.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Grondexploitaties binnen het Vereveningsfonds (VEF)

Op basis van de EindejaarsRAG² 2012 is besloten met ingang van 2013 kavelsturing in te voeren, om focus aan te brengen. Er wordt alleen (verder) geïnvesteerd in die delen van de actieve plannen waar op kavelniveau aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de te verwachten opbrengsten zijn hoger dan nog te verrichten investeringen
- de opbrengsten zijn zeker
- de opbrengsten worden binnen een termijn van vier jaar gerealiseerd

Voor de periode tussen 2013-2016 worden bij de grootstedelijke plannen groene, blauwe en paarskavels onderscheiden, waarvan de groene kavels worden uitgevoerd omdat deze voldoen aan de criteria van kavelsturing. De blauwe voldoen niet aan alle hiervoor genoemde criteria. Voor de paarse kavels worden op geen enkele wijze kosten gemaakt.

Bij de kavelsturing zijn de regiewerkzaamheden van de verschillende grootstedelijke projectbureaus centraal gebundeld en ondergebracht in Team GO (Gebiedsontwikkeling). Via Team GO wordt gewerkt aan beheersing van proceskosten en uitvoeringskosten en tegelijk aan een snelle uitgifte van kavels, om de productie waar mogelijk weer op gang te krijgen.

Zuidas

Voor de gebiedsontwikkeling Zuidas wordt uitgegaan van een verdere ontwikkeling in de flanken.

Per deelgebied zijn voor 2014 zijn de volgende ontwikkelingen voorzien:

- Beethoven: de nieuwbouw van het hoofdkantoor van AKZO en Stibbe; start uitvoering van de plannen voor het Beatrixpark
- Kenniskwartier: afronding nieuwbouw Deloitte/AKD en werkzaamheden VU en VU/MC
- Gershwin: ontwikkeling woningbouw en kantoren op kavels 1A/2A (Beethovenstraat) en 14/16 (Buitenveldertselaan); oplevering van woningen in blok 3
- Ravel: oplevering van de studentenhuysvesting
- Roeskestraat: oplevering van de Paviljoens
- Kop Zuidas: bouw hotel langs Europaboulevard, nieuwbouw ROC, woningbouw kavel H
- RAI: start Scheldepleinbouw en afronding inrichting Europaplein.

Voor het project ZuidasDok worden voor de planuitwerking onder andere een project MER³ en een (ontwerp)tracébesluit gemaakt. Daarnaast zijn er de (voorbereiding van) de bouw van de fietsparkeergarage onder het Mahlerplein en het verleggen van kabels en leidingen.

² Resultaat Actieve Grondexploitaties

³ Milieueffectrapport (MER); een MER wordt opgesteld bij projecten die mogelijk belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu hebben.

Ruimtelijke ordening

Voor de activiteiten om de doelstelling te realiseren zijn de thema's Metropool (als strategische agenda), Transformatie en Stedelijke samenhang (kaders en wettelijke taken) leidend. Voor 2014 is het werk aan Haven-Stad een aandachtspunt; uit het transformatiebesluit (zomer 2013) volgt een uitvoeringsagenda die in de periode 2014-2025 wordt geïmplementeerd.

11.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	750,2	240,9	186,7	180,1	95,3	96,1
Baten	512,1	180,6	147,2	188,7	121,2	140,4
Saldo van baten en lasten	238,1-	60,3-	39,5-	8,6	25,9	44,3
Dotaties aan reserves	555,9	6,3	6,3	84,6	86,2	118,6
Onttrekkingen aan reserves	770,1	46,9	26,7	51,5	47,9	61,6
Mutaties reserves	214,2	40,6	20,4	33,1-	38,3-	57,0-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	23,9-	19,7-	19,1-	24,5-	12,4-	12,7-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 24,5 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 180,1 miljoen en de baten op € 188,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 84,6 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves op € 51,5 miljoen.

De Begroting 2013 inclusief eerste wijziging en de Begroting 2013 na 4-maandsrapportage zijn niet gebaseerd op de begin 2013 vastgestelde maatregel van kasstroomsturing op kavelniveau. Omdat de impact hiervan op de begroting groot is, is in bovenstaand overzicht voor het onderdeel Vereveningsfonds binnen deze doelstelling een kolom toegevoegd waarbij de Begroting 2013 is geactualiseerd, gebaseerd op de kavellijsten zolas deze op 7 mei 2013 zijn vastgesteld.

<i>(bedragen x 1 miljoen)</i>	Begroting 2013 (1 ^e wijz)	Begroting 2013 (4 ^e maands)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten						
Investerings in grondexploitaties	192,3	60,5	95,2	28,2	10,2	5,4
POR Zuidelijke IJ-oever	2,3	2,3	8,0	0,0	0,0	0,0
Noordelijke IJ-oever	3,7	3,7	5,0	0,0	0,0	0,0
Bestuurlijk Jaarplan	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8
Regieproductie	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
Vastgoedadvisering	1,0	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Westpoort	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0
Transformatie	2,0	2,0				
Explosieven	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal Lasten	206,6	74,8	114,1	33,3	15,3	10,5
Baten						
Opbrengsten grondexploitaties	158,3	154,0	137,0	77,0	97,0	10,0
POR Zuidelijke IJ-oever	2,3	2,3	6,0	0,0	0,0	0,0
Vastgoedadvisering	1,0	1,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Regieproductie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal Baten	161,8	157,5	143,4	77,4	97,4	10,4
Resultaat voor reserve	44,8	-82,7	-29,3	-44,1	-82,1	0,1
Dotaties aan reserves						
Vereveningsfonds		143,0	81,0	83,0	116,0	18,0
Zuidelijke IJ-oever	2,3	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	2,3	145,3	81,0	83,0	116,0	18,0
Onttrekking aan reserves						
Vereveningsfonds	32,1	47,0	37,0	32,0	27,0	11,1
Zuidelijke IJ-oever	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0

Transformatie	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	34,1	49,0	39,0	32,0	27,0	11,1
Mutaties Reserves	-31,8	96,3	42,0	51,0	89,0	6,9
Totaal Resultaat	13,0	13,6	12,7	6,9	6,9	7,0

* Investerings in grondexploitaties sluiten niet aan bij het overzicht in hoofdstuk 12 Overzicht baten en lasten inzake het Vereveningsfonds. In bovenstaande tabel is Investerings in grondexploitaties exclusief vastgoedadviesing en in Hoofdstuk 12 inclusief.

Lasten

- € 95,2 miljoen voor grondexploitaties binnen het Vereveningsfonds, onder meer kosten voor het verwerven en bouwrijp maken van grond en proceskosten (zie voor eigen financieel kader Vereveningsfonds [paragraaf 11.12 Vereveningsfonds](#))
- € 58,6 miljoen voor grondexploitaties Zuidas; de totale bijdrage aan het ZuidasDok bedraagt in 2014 € 9,8 miljoen, waarvan € 3,8 miljoen ten laste van de reserve Zuidas en
- € 6 miljoen een eenmalige bijdrage uit de algemene dienst (vrijval middelen vanwege het vervallen van de Amstelveenboog, na eerder bestuurlijk besluit – zie beslispunten BAAK)
- € 8,0 miljoen voor het Plan Openbare Ruimte (POR) Zuidelijke IJ-oever
- Jaarprogramma Stedelijke Ontwikkeling: € 5,8 miljoen (beleidsbudget, jaarlijks ingevuld in overleg met de wethouder)
- Noordelijke IJ-oever: € 5 miljoen
- Kosten Bureau Welstand: € 1,1 miljoen (gedekt uit legesinkomsten; zie ook baten)

Baten

- € 137 miljoen in verband met grondexploitaties binnen het Vereveningsfonds (zie voor eigen financieel kader Vereveningsfonds [paragraaf 11.12 Vereveningsfonds](#))
- Zuidas: € 43,6 miljoen (voornamelijk verkopen van (bouw)grond)
- Bureau Welstand: € 1,1 miljoen (uit legesinkomsten bouwvergunningen).

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves worden toegelicht in [paragraaf 11.11 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

In de meerjarenbegroting van het Vereveningsfonds treedt verandering op als gevolg van de verschillende geprognosticeerde resultaten per jaar, als gevolg van op sturing kavelniveau. Voor 2017 zijn geen cijfers beschikbaar, omdat de kavelsturing een periode van vier jaar beschouwd: in deze fase de horizon van 2013 t/m 2016.

De belangrijkste mutaties ten opzichte van de Begroting 2014 zijn:

- vanaf Begroting 2015 nemen de lasten af met € 13,8 miljoen, door afronding
 - Plan Openbare Ruimte (POR) Zuidelijke IJ-oever van € 8 miljoen
 - Incidentele prioriteit noordelijke IJ-oever van € 5 miljoen
 - Incidentele prioriteit beheerkosten Westpoort van € 0,8 miljoen
- Vanaf Begroting 2015 nemen ook de baten met € 6 miljoen af in verband met afronding van POR Zuidelijke IJ-oever. Deze baten zijn als volgt opgebouwd:
 - € 3,7 miljoen uit ISV-budget 2014 (prioriteit Kadernota)
 - € 1,3 miljoen uit ISV-budgetten uit eerdere jaren
 - € 1 miljoen bijdrage van Stadsregio
- Vanaf Begroting 2015 nemen de onttrekkingen aan de reserves met € 2 miljoen af in verband met afronding van werkzaamheden.
- In 2015 wordt in het kader van maatregel 5+6 van 1 stad 1 opgave: € 0,3 miljoen bezuinigd op het jaarprogramma stedelijke ontwikkeling
- Vanaf 2015 dalen de rentebaten en rentelasten verder door daling van de uitstaande leningportefeuille bij woningcorporaties (van 1,7 miljoen in 2014 naar € 0,5 miljoen, € 0,4 miljoen en € 0,3 miljoen in respectievelijk 2015, 2016 en 2017)

11.1.4 Investeringsen

De begrote investeringen worden op diverse plekken toegelicht.

11.1.5 Risico's

Grondexploitaties

De risico's worden nader toegelicht in [hoofdstuk 11.12 Vereveningsfonds](#).

Zuidas

De risico's die met betrekking tot de Zuidas worden gelopen, kunnen worden gedekt uit de grondexploitaties en de daaruit gevormde reserve. Er zijn op dit moment geen risico's die moeten worden afgedekt uit de algemene risicoreserve.

Het belangrijkste risico dat de Zuidas loopt is het niet kunnen realiseren van de gronduitgiften tegen de geraamde grondprijzen. Dit risico wordt gemonitord door het twee keer per jaar uitvoeren van scenario-analyses en het regelmatig laten toetsen van de afzetverwachtingen door externe deskundigen. Zo is het basisscenario dat ten grondslag ligt aan de begroting 2014 onlangs bijgesteld op basis van het advies van FAKTON, vastgelegd in het rapport: *Opinie meerjarige afzet en grondprijstellingen Zuidas Amsterdam* van 12 juni 2013.

Samen met het verwerken van de effecten uit de studies naar de kantorenvorraad heeft dit tot gevolg dat de Zuidas haar stelposten voor planningsoptimisme, overige risico's, Ravel en kantorenstrategie met bijna € 78 miljoen heeft laten toenemen. Daarnaast zijn de grondexploitaties neerwaarts bijgesteld door het verwerken van grondprijzdalingen op basis van de grondprijzennota. Het totaal resultaat van de flanken is als gevolg hiervan gedaald van € 384,5 miljoen (NCW 2013, actualisatie FP 2012) naar € 255,1 miljoen (NCW 2013, FP 2013). Als ook de vastgestelde bijdrage aan ZuidasDok vanuit de grondexploitaties Zuidas wordt meegenomen dan resteert nog € 102 miljoen NCW (2013).

Verder is ook bij de Zuidas kasstroomsturing op kavelniveau ingevoerd. Dat wil zeggen dat er alleen kavels worden ontwikkeld die binnen vier jaar netto een positieve kasstroom opleveren en waarbij de inkomsten zeker zijn. De proceskosten hierop aangepast.

HavenStad

De werkzaamheden tot aan besluitvorming met betrekking tot transformatie van het HavenStadgebied zijn gedekt uit de bestemmingsreserve strategiefase. Nadere uitwerking in 2014 wordt deels gedekt uit de transformatiereserve. Voor uitvoering is momenteel (nog) geen dekking binnen de begroting van de gemeente. Wanneer deze dekking niet kan worden gevonden, kan er geen uitvoering worden gegeven aan het genomen transformatiebesluit.

11.2 Amsterdam stabiliseert de CO₂-uitstoot. In 2025 is de CO₂ uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990

11.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Amsterdam wil in 2025 40% minder CO₂ uitstoten dan in 1990. In absolute termen betekent dat de stad in 2025 maximaal 2.052 kiloton CO₂ mag uitstoten. In 2012 is de groei van de uitstoot die zich jaarlijks voordeed tot staan gebracht. Gemiddeld is in de periode 1990-2012 de CO₂ -uitstoot van Amsterdam met 1,5% per jaar toegenomen. De laatste jaren was er een afvlakking van de groei te zien en in 2012 is de CO₂ -uitstoot voor het eerst gedaald. De uitdaging voor de komende jaren is deze dalende lijn te versnellen.

Een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening is ook essentieel om Amsterdam ook in de toekomst aantrekkelijk te houden voor burgers en bedrijven. Het onderliggende klimaat- en energieprogramma is er dan ook op gericht op:

- verlaging van de CO₂ -uitstoot van de stad, en zo bij te dragen aan de landelijke en Europese doelstellingen. De CO₂ doelstellingen van Amsterdam zijn:
 - 40% CO₂ -reductie in 2025 ten opzichte van 1990
 - stabilisatie van de CO₂ -uitstoot in 2014
- betaalbaar houden van de energierekening van Amsterdamse burgers en bedrijven
- creëren van 'groene banen' en het aantrekken van duurzame en innovatieve bedrijvigheid

Het klimaat- en energieprogramma is één van de vier pijlers van het stedelijke duurzaamheidsprogramma 'Amsterdam Beslist Duurzaam 2011 – 2014'. De Energiestrategie 2040 maakt onderdeel uit van de Structuurvisie Amsterdam 2040.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Jaarlijkse CO ₂ -uitstoot	1990			Jaarlijkse toename is tot staan gebracht		In 2025 terug-gebracht tot 2.052 Kiloton CO ₂

Jaarlijkse CO₂-uitstoot

Het programmabureau Klimaat en Energie rapporteert jaarlijks over de CO₂-uitstoot van de stad middels het CO₂ uitstootrapportage.

11.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

De diensten, projectbureaus, stadsdelen en gemeentelijke bedrijven blijven verantwoordelijk voor onderdelen van het stedelijke klimaat- en energieprogramma en het programmabureau Klimaat en Energie(K&E) vormt hierbij het overkoepelend programmamanagement. K&E bewaakt de voortgang van het Amsterdamse klimaat- en energieprogramma, voert ook zelf projecten uit, coördineert, initieert, en jaagt aan. Belangrijke activiteiten zijn:

- Het beoordelen van projecten die passen binnen het 20% deel van de pijler Klimaat, Duurzaamheid en Luchtkwaliteit (KDL) van het Amsterdams Investerings Fonds (AIF)
- De vertaling van de Energiestrategie 2040 naar concrete gebieden in de stad met behulp van de Energieatlas, zoals Energiek Zuidoost
- Als het lukt het provinciaal verbod (deels) op te heffen, zal uitvoering worden gegeven aan de door uw raad vastgestelde windvisie: locaties uitgeven voor windmolens en financieren vanuit het 80% deel van het AIF
- input leveren voor de uitvoeringsstrategie van energiebesparing woningen bedrijven, klimaatneutraal bouwen, routekaart gemeente CO₂-neutraal en de uitrol van stadswarmte
- zoveel mogelijk nieuwbouw klimaatneutraal realiseren en de menukaart klimaatneutrale zelfbouw ook bij zelfbouw toe te passen in (collectief) particulier opdrachtgeverschap

11.2.3 Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Lasten	4,4	1,3	1,4	1,0	-	-
Baten	1,8	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	2,6-	1,3-	1,4-	1,0-	-	-
Dotaties aan reserves	-	-	-	8,0	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,6	0,5	1,0	0,1	-	-
Mutaties reserves	0,6	0,5	1,0	7,9-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	2,0-	0,8-	0,4-	8,9-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 8,9 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 8,9 miljoen en de baten op € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 8 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

Programmabureau Klimaat & Energie € 0,9 miljoen en projectgebonden kosten € 0,1 miljoen. In 2014 is, evenals in 2013 een incidentele prioriteit van € 0,9 miljoen toegekend voor het programmabureau Klimaat en Energie. De activiteiten van het bureau worden daarnaast gedekt uit een bestemmingsreserve.

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves worden toegelicht in [paragraaf 11.11 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Vanaf 2015 is er vooralsnog geen budget meer voor het werk aan deze doelstelling.

11.2.4 Investeringsen

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.2.5 Risico's

Er zijn voor deze doelstelling geen risico's gemeld.

11.3 Aanpak leegstaande kantoren

11.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

In Amsterdam stond op 1 januari 2013 circa 1,2 miljoen m² (16%) van de kantorenvloeroppervlakte leeg. Een deel zal opnieuw als kantoor worden gebruikt, een deel zal worden getransformeerd en een deel zal worden gesloopt. De Gemeente Amsterdam heeft zich ten doel gesteld de Amsterdamse kantorenmarkt gezond te maken. In het Programmakkoord 'Kiezen voor de Stad' is transformatie van leegstaande kantoren naar andere functies (wonen, onderwijs, kleinschalige bedrijfsruimten etc.) een speerpunt. De ambitie is om 200.000 m² in de periode 2010-2014 een andere invulling te geven. Deze transformaties leveren een bijdrage aan het niet verder oplopen van de leegstand. Dit betekent dat vraag en aanbod met elkaar in evenwicht zijn en dat overcapaciteit wordt teruggebracht.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal m ² leegstaand kantoor dat getransformeerd ⁴ wordt naar nieuwe functies	117.100	Ultimo 2010	62.500				

11.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

Voor het verlagen van de leegstand van kantoorpanden in Amsterdam brengt de kantorenloods private en publieke partijen bij elkaar, pakt signalen op van planeigenaren en marktpartijen die aanlopen tegen belemmerende regelgeving voor transformatie en jaagt projecten aan. Het Gemeentebreed Transformatieteam (GTT) pakt deze signalen op en zoekt naar creatieve oplossingen om transformatie mogelijk te maken. De kantorenloods en het GTT trekken samen op en scheppen passende gemeentelijke condities met als doel transformaties te faciliteren, te stimuleren en te versnellen.

De verwachting is dat er in 2014 aparte transformatie exploitaties (TREX-en) zullen worden opgesteld om transformaties in de gebieden Sloterdijk I, Sloterdijk Teleport en voor zover mogelijk Sloterdijk II doelmatiger en effectiever te kunnen begeleiden en mogelijk te maken. Met het opstellen van deze TREX wordt aangesloten bij de bestuurlijk gedragen transformatieambitie voor HavenStad (Sloterdijk I en Sloterdijk/Teleport zijn onderdeel van het gebied HavenStad).

Het onderliggende actieplan wordt door de Kantorenloods en het Gemeentebreed Transformatieteam (GTT) opgepakt en uitgevoerd. In 2014 vindt de voortzetting en verdere uitwerking plaats van de actiepunten:

- voeren van jaarlijkse vervolggesprekken stadsdeelbestuurders en met eigenaren met de meeste leegstaande kantoorpanden;
- overleggen met het rijk over aanpassingen in wet- en regelgeving zoals de Crisis en Herstelwet, de Leegstandswet en de Wet Algemeen Besluit Omgevingsrecht (WABO). De aanpassingen zijn gericht op het vereenvoudigen van tijdelijk gebruik, een langere termijn van tijdelijk gebruik, het voor de gemeente beperken van het risico op planschadevergoeding;
- de kantorenloods en het GTT trekken samen op en zoeken naar creatieve oplossingen om transformatie mogelijk te makende werkgroep Kantorenstrategie denkt samen met andere partijen na over het zogenoemde *oud-voor-nieuw-principe* op de kantorenmarkt.

⁴ Transformatie is gereed als de deuren van de nieuwe functie zijn geopend.

11.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	1,8	2,0	2,0	1,3	1,3	-
Baten	0,5	2,0	2,0	-	-	-
Saldo van baten en lasten	1,3-	-	-	1,3-	1,3-	-
Dotaties aan reserves	5,8	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1,2	2,0	2,0	1,3	1,3	-
Mutaties reserves	4,6-	2,0	2,0	1,3	1,3	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	5,9-	2,0	2,0	-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties bedraagt voor deze doelstelling € 0 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 1,3 miljoen en de baten op € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen zijn geraamd op € 1,3 miljoen.

Lasten

In de Begroting 2014 is € 1,3 miljoen begroot. Dit bedrag bestaat uit twee componenten, namelijk € 0,8 miljoen voor Transformatie en € 0,5 miljoen voor de Kantorenloods.

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves worden toegelicht in [paragraaf 11.11 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 toegelicht:

- Vanaf Begroting 2016 zijn er geen lasten en geen onttrekkingen aan de reserve Transformatie begroot, omdat naar verwachting de stand van de reserve Transformatie ultimo 2015 nihil is.

11.3.4 Investerings

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.3.5 Risico's

Kantorenloods

De kantorenloods is afhankelijk van de medewerking, ambities en financiële mogelijkheden van eigenaren. Het risico bestaat dat transformaties niet worden gerealiseerd door onvoldoende investeringen vanuit de markt omdat externe partijen meer moeite hebben om de financiering rond te krijgen. Door het organiseren van expertmeetings en door intensieve communicatie met deze externe partijen wordt getracht dit risico te beheersen.

11.4 Aantal broedplaatsen groeit

11.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van broedplaatsen is gericht op het realiseren van betaalbare ateliers en (woon-) werkruimtes voor kunstenaars en creatieve ondernemers. Dit wordt gerealiseerd door advisering, bemiddeling en ondersteuning van broedplaatsinitiatieven in samenwerking met de doelgroepen, stadsdelen, centrale diensten, corporaties, makelaars, ontwikkelaars en banken.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal m ² broedplaats	6.700 (2010)	10.000 m ² , waarvan 4.000 m ² voor ateliers	20.000	10.000	10.000	p.m.

11.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Realisatie van nieuwe broedplaatsen met een minimum van 10.000 m², waaronder deel II van de HTS Wiltzanghlaan (5.100 m²), deel II van de Jacob Geelstraat (4.500 m²)
- Naast de beoogde opleveringen is een aantal locaties onderwerp van studie en ontwikkeling
- Broedplaatsen duurzaam vestigen door middel van langdurige huurcontracten of erfpachtuitgifte aan doelgroep organisaties zelf
- Versterken van de doelgroep door aanbod van expertise en advies, bemiddeling, financiële middelen, het Loket en de opleiding LAB Broedplaatsen
- Begeleiding van broedplaatsgroepen bij het opzetten van een broedplaats
- Behoud en verbetering van bestaande vrij- en broedplaatsenvoorraad waar dit kan

11.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	1,5	1,0	1,0	1,5	-	-
Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	1,5-	1,0-	1,0-	1,5-	-	-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	1,5-	1,0-	1,0-	1,5-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 1,5 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 1,5 miljoen en de baten op € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen.

Lasten

Kadernota prioriteit voor Bureau Broedplaatsen: € 1,5 miljoen. Hiervoor wordt subsidie verstrekt ten behoeve van realisatie van nieuwe broedplaatsen, begeleiding van broedplaatsgroepen, bemiddeling, het Loket en de opleiding LAB Broedplaatsen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- In de begroting is (vooralsnog) geen budget opgenomen voor 2015 tot en met 2017 voor deze doelstelling.

11.4.4 Investeringsen

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.4.5 Risico's

Broedplaatsen

Het gemeentelijke Bureau Broedplaatsen zet bij de realisatie van nieuwe broedplaatsen in op grotere objecten. De gemeente loopt het risico van verlies van investering als projecten uiteindelijk niet worden afgenomen. Dat risico wordt beheerst doordat Bureau Broedplaatsen bij de realisatie van nieuwe broedplaatsen strategische partners, zogenoemde Broedplaatsontwikkelaars, inschakelt. Voor bemiddeling tussen Bureau Broedplaatsen en de afnemende doelgroep zijn deze deskundigen onontbeerlijk. Daarnaast wordt er bij verstrekking van subsidie of lening streng getoetst op criteria aan de hand van het stappenplan in het broedplaatsenloket. De behoefte aan ruimte blijft in de creatieve sector groot.

11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt

11.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Amsterdam is een ongedeelde stad en het College wil dat dat ook zo blijft. Alle wijken van de stad moeten toegankelijk zijn voor alle (inkomens)groepen, zij het niet overal in dezelfde mate. Daarom streven we naar een gedifferentieerd aanbod aan woningen. Tegelijk moeten woningen ook beschikbaar komen. Doordat op dit moment weinig wordt verhuurd, is dat te weinig het geval. Daarom wil het college de doorstroming op de woningmarkt bevorderen.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Toevoegen 9.000 wooneenheden	2.952 ultimo	2011	2.524	2.250		
studentenhuisvesting en 2.500 voor jongeren	817 ultimo	2011	716	625		
2. Vergroten van het aandeel koopwoningen	28,9% 30,2	2009 2010	33,5%	35 %		
3. Aantal corporatiewoningen aangeboden met huur < € 554 ⁵	7.500	2008/ 2009	7.500	70 % van nieuwe verhuringen		
4. Aantal handhavingsbesluiten	1.570	2010	zie tekst	zie tekst		
5. Beheer van standplaatsen en huur-woonwagens ⁶	165 38	2007 2007	167 22	167 22		
6. Huisvesting van mensen met een bijzonder woonprobleem:	1.211	2011	1.315	1.402		
a. medisch en sociaal urgent (incl. (O)MPG en OOV*)	565		600	600		
b. maatschappelijke opvang en calamiteiten	253		335	405		
c. vrouwenopvang	53		60	60		
d. verblijfsgerechtigden	340		320	400		
7. Gerealiseerde woningen in de modale huursector (653 – 900, prijspeil mei 2011) motie 759 en motie 818	19.100	2011	300	300		

*) Overlastgevende multi-probleemgezinnen en zaken afkomstig vanuit de Directie Openbare Orde en Veiligheid

Toelichting indicator 1: Het aantal nog te realiseren eenheden per jaar vanaf 2013 is vanuit het totale programma gelijkmatig verdeeld over de jaren. De realisatie zal in de praktijk minder gelijkmatig zijn.

Toelichting indicator 3: In Bouwen aan de Stad 2 is afgesproken dat voldoende woningen met huur beneden € 554 (peildatum 2011) moeten worden aangeboden. Het aantal (7.500) is gebaseerd op 70 % van de in 2008 en 2009 voor verhuur beschikbaar gekomen corporatiewoningen

Toelichting indicator 4: Vanaf 2013 wordt gehandhaafd in flexibele teams. Een resultaat wordt pas ingeboekt als een benoemd probleem daadwerkelijk is opgelost. Uitgaande van het aantal opgeloste zaken in 2012 (pilotjaar) wordt ingeschat dat er jaarlijks 1.400 zaken kunnen worden opgelost.

Toelichting indicator 5: De Gemeente Amsterdam verhuurt 167 standplaatsen aan woonwagengebouwen, waarvan er 22 worden bezet door een huurwagengebouw die eigendom is van de

⁵ In Bouwen aan de Stad 2 is afgesproken dat voldoende woningen met huur beneden € 554 (peildatum 2011) moeten worden aangeboden. Het aantal (7.500) is gebaseerd op 70 % van de in 2008 en 2009 voor verhuur beschikbaar gekomen corporatiewoningen.

⁶DWZS werkt aan een herziening van het beheer van de standplaatsen van woonwagengebouwen. De Gemeente Amsterdam verhuurt 167 standplaatsen aan woonwagengebouwen. 22 standplaatsen worden bezet door een huurwagengebouw die eigendom is van de gemeente. De uitvoering ligt bij DWZS.

gemeente. Als goed verhuurder is de gemeente wettelijk verplicht onderhoud te plegen aan de woonwagens en standplaatsen, inclusief sanitaire units.

11.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

Voldoende aanbod woningen voor studenten en jongeren wordt bereikt met een mix van maatregelen in de nieuwbouw, inclusief transformatie van kantoren – zowel tijdelijk als permanent – en maatregelen in de bestaande woningvoorraad (labelen en tijdelijke verhuur in het kader van de Leegstandswet). Naast afspraken uit Bouwen aan de Stad 2, wordt actief gewerkt aan de implementatie van programma's voor beide doelgroepen. Het gaat hierbij om het uitvoeren van de volgende activiteiten:

- onderhouden van contacten met initiatiefnemers, stadsdelen, projectbureaus, studentenbelangenorganisaties
- het aanjagen van projecten en faciliteren van initiatiefnemers
- zoeken naar aanvullend planaanbod en nieuwe partijen voor de realisatie van jongeren- en studentenhuisvesting
- zorg dragen voor continuering van tijdelijke studentencplexen
- stimuleringsbijdragen beschikbaar stellen voor realisatie van jongeren- en studentenhuisvesting
- kennis delen binnen en buiten de gemeente over de mogelijkheden om jongeren- en studentenhuisvesting te realiseren en de haalbaarheid van initiatieven
- werken aan toesnijding van wet- en regelgeving op het product studentenwoning en het jongerencontract. monitoring van realisatie van jongerenhuisvesting en van studentenhuisvesting (in relatie tot de groei van de studentenaantallen)

Vergroten aandeel koopwoningen

- Met de corporaties, Huurdersvereniging Amsterdam en de stadsdelen zijn afspraken gemaakt om het vergroten van het aandeel koopwoningen te bereiken. Bouwen aan de Stad 2 en het Convenant Verkoop maken de verkoop van 5.000 woningen extra ten opzichte van de bestaande afspraken mogelijk. Verder zijn afspraken gemaakt die het verkoopproces moeten vereenvoudigen
- Om de doelstelling van 35 % eigen woningbezit te realiseren is inmiddels de starterslening, geïmplementeerd. Aan de uitvoering van de andere maatregelen wordt gewerkt in overleg met andere partijen
- Zelfbouw moet een volwaardig marktsegment worden op de Amsterdamse woningmarkt. Daarbij worden de volgende activiteiten uitgevoerd:
 - Zelfbouw bereikbaar maken voor zoveel mogelijk inkomens- en doelgroepen
 - het aanbod (kavels en leegstaand vastgoed) vergroten en laten aansluiten op de vraag
 - een goede spreiding van zelfbouwlocaties over de stadStadsdelen en grootstedelijke projecten worden gefaciliteerd en begeleid bij het realiseren van het aanbod en brengt potentiële zelfbouwers en aanbieders bij elkaar. De aanloopkosten voor zelfbouwgroepen zijn een punt van zorg. In de loop van 2013 worden voorstellen aan uw raad voorgelegd. Bedoeling is dat in 2014 een garantiefonds operationeel is en zelfbouwgroepen kan steunen

Aantal aangeboden corporatiewoningen

Als met meer dan 600 woningen naar beneden wordt afgeweken van de afspraak 7.500 woningen te bouwen met een huur beneden € 554. zal het college in overleg treden met de corporaties om te zorgen dat alle inkomensgroepen voldoende aan bod blijven komen. Naar aanleiding van ingrijpende landelijke ontwikkelingen zijn de aanbiedingsafspraken uit de overeenkomst Bouwen aan de Stad 2 herzien. De aanbiedingsafpraak heeft nu betrekking op de hele voorraad corporatiewoningen en niet meer alleen op de woningen met een huur tot € 681. Daarbij zijn in 2013 voor het eerst ook afspraken gemaakt over aanbidding van corporatiewoningen in het middensegment. Vanwege de lage mutatiegraad is er gekozen om een aanbiedingsafpraak in percentages te maken en niet in absolute aantallen. Na september 2013 moet er meer duidelijk zijn over het rijksbeleid en kan gezien worden of de afspraken kunnen worden verlengd of opnieuw moeten worden aangepast. In 2014 wordt gesproken over afspraken

voor de periode 2014-2018. Kleine en grote beleggers/investeerdere worden in het huurwoningensegment op een herkenbare plek binnen het gemeentelijk apparaat gefaciliteerd.

Nieuwe markten en investeerdersloket

Het netwerk van kleine en grote investeerders zal ook verder worden uitgebouwd. Het investeringsloket heeft dit netwerk nodig om Team Go, Projectbureau 1012, Projectbureau Zuidas en alle stadsdelen optimaal te bedienen. Vastgoedbeurzen als de EXPO REAL in Munchen en het Urban Investment Network van het Urban Land Institute (grootste mondiale vastgoednetwerk) zijn voor Amsterdam daarbij zeer belangrijk. Voor het acquireren van buitenlandse investeerders is het onvermijdelijk om externe adviezen te vragen. Voor het kennisdelen en onderhouden van netwerken wordt verder gebruik (digitale) media. Daarnaast is er het jaarlijkse projectenboek dat naast het leveren van een uitgebreide documentatie van alle gerealiseerde projecten in één jaar tevens een analyse maakt over diverse kwaliteitsaspecten.

De eindejaarsbijeenkomst voor alle publieke en private partijen in de woningbouwsector heeft een belangrijke functie om voor het verzamelde netwerk de bestuurlijke ambities te evalueren en voor het volgende jaar weer uit te spreken. De uitreiking van de drie gemeentelijke prijzen op dit gebied (Zuiderkerkprijs, Geurt Brinkgreve Bokaal, Groene Speld) staat daarbij inmiddels centraal.

Aantal handhavingsbesluiten

- Afgifte van 1.500 huisvestingsvergunningen voor de particuliere markt, van 2.700 vergunningen voor tijdelijke verhuur voor koopwoningen (700) en huurwoningen (2000) en van 350 verklaringen voor huisbewaring
- Meer onderzoek naar de achterliggende netwerken van huisjesmelkers en hun bezit over de stad voor een betere aanpak; opsporing woningaanbod op internet en in sociale media
- Uitvoering van drie extra huisjesmelkersprojecten omgedragsverandering af te dwingen. Van deze lik op stuk aanpak gaat een preventieve werking uit
- Het kader op hoofdlijnen voor vakantieverhuur, met als uitgangspunt het principe 'ja, tenzij' wordt voor 1 januari 2014 uitgewerkt. Naar aanleiding van de evaluatie shortstaybeleid zullen ook de regels voor dit segment opnieuw tegen het licht worden gehouden. De handhaving wordt versterkt.

Huisvesting van mensen met een bijzonder woonprobleem

- Urgentieverklaringen op medische en sociale gronden worden conform de door het college in 2010 vastgestelde criteria streng beoordeeld, waardoor het aantal de 600 niet overschrijdt.
- De taakstelling voor huisvestingvergunninghouders is in de loop van 2013 aanzienlijk hoger bijgesteld door de ontwikkelingen in Syrië en het kinderpardon. De verwachting is dat hierdoor ook 2014 een hoge taakstelling zal kennen. Door toename van de uitstroom uit de maatschappelijke opvang wordt er voor 2014 op gerekend dat er vanuit de wettelijke taak 865 personen worden gehuisvest.

11.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	53,2	35,7	34,4	40,5	37,1	36,7
Baten	28,7	13,9	13,9	14,8	13,8	12,7
Saldo van baten en lasten	24,5-	21,8-	20,5-	25,7-	23,3-	24,0-
Dotaties aan reserves	21,7	11,2	11,4	13,5	11,0	10,0
Onttrekkingen aan reserves	30,2	12,1	10,8	15,0	16,0	15,7
Mutaties reserves	8,5	0,9	0,6-	1,5	5,0	5,7
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	16,0-	20,9-	21,1-	24,2-	18,3-	18,3-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 24,2 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 40,5 miljoen en de baten op € 14,8

miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 13,5 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 15 miljoen.

Lasten

- € 14,3 miljoen Apparaatskosten Wonen
- € 12,5 miljoen lasten Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Erfpachtdeel
- € 4,0 miljoen voor subsidies Volkshuisvesting
- € 2,0 miljoen lasten voor Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Kabeltelevisie Amsterdam (KTA)deel
- € 1,7 miljoen incidentele prioriteit Woningbouwproductie van (Kadernota 2014), aan te wenden voor: Zelfbouw (€ 0,5 miljoen), Middensegment huur (0,2 miljoen) en € 1,0 miljoen voor een financieel garantiestelsel voor zelfbouw waardoor zelfbouwprojecten sneller gerealiseerd kunnen worden
- € 0,7 miljoen rentelasten Amsterdamse Midden Segment Hypotheek (AMH, hiertegenover staan ook baten)
- € 0,6 miljoen voor huisvesting statushouders
- € 0,5 miljoen voor beheer woonwagens en woonwagenlocaties
- € 0,4 miljoen meerjarige prioriteit voor Studentenhuisvesting
- € 0,2 miljoen uitgaven Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) 5e fonds
- € 0,1 miljoen rentelasten Starterslening (hiertegenover staan ook baten)
- Hogere lasten van € 3,75 miljoen als gevolg van de aangenomen motie 376 starterleningen (€ 2,5 miljoen) en motie 379 Warme voeten voor Amsterdammers (€ 1,25 miljoen).

Baten

- € 12,5 miljoen rentebaten Stimuleringsfonds Volkshuisvesting erfpachtdeel
- € 1,1 miljoen opbrengsten leges en boetes
- € 0,7 miljoen rentebaten AMH (Amsterdamse Midden Segment Hypotheek)
- € 0,3 miljoen huuropbrengsten woonwagens en woonwagenlocaties
- € 0,1 miljoen rentebaten Starterslening
- € 0,1 miljoen inkomsten in verband met woningbouwregisseur

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves de reserves worden toegelicht in [paragraaf 11.11 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- in 2015 is er voor een bedrag van € 0,2 miljoen aan taaktellingen 1Stad, 1Opgave verwerkt
- mutaties in 2015 en verder in de lasten veroorzaakt door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting KTA en erfpachtdeel
- verder ook door de rentelasten van het AMH fonds en de Starterslening
- de mutaties in de baten worden veroorzaakt door de rentebaten ten gunste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting erfpachtdeel, het AMH fonds en de Starterslening
- vanaf Begroting 2015 zijn de lasten jaarlijks € 1 miljoen lager, omdat er geen rekening is gehouden met zelfbouw (€ 0,75 miljoen) en middensegment huur (€ 0,2 miljoen). In de Begroting 2014 is voor beide activiteiten rekening gehouden met de incidentele prioriteit
- Vanaf Begroting 2015 wordt jaarlijks geen bedrag meer gedoteerd aan de reserve aanjagen woningbouwregie. De dotatie in 2014 betreft de incidentele prioriteit van € 1 miljoen voor het Garantiefonds zelfbouw
- Vanaf Begroting 2015 wordt jaarlijks € 0,2 miljoen minder onttrokken aan de reserve Aanjagen woningbouwregie. In de Begroting 2014 is dit bedrag incidenteel onttrokken voor de activiteiten zelfbouw

11.5.4 Investerings

In deze paragraaf worden de begrote investeringen in de periode 2014-2017 en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten op hoofdlijnen toegelicht.

11.5.5 Risico's

Stagnatie op de woningmarkt

Aanhoudende stagnatie op de woningmarkt waardoor de doorstroming op de woningmarkt steeds meer stopt. Met name in de corporatiesector wordt nog weinig verhuurd. In 2012 is de mutatiegraad daar opnieuw gedaald. Het aantal verhuringen is ten opzichte van 2011 weer met zo'n 1.500 afgenomen. De mutatiegraad in de sociale sector bedraagt nog maar 4%. Dat betekent dat er weinig ruimte is voor mensen die een (andere) woning nodig hebben. Temeer omdat de ruimte aan de onderkant van de woningmarkt ook nodig is voor specifieke doelgroepen zoals maatschappelijke opvang en statushouders. De druk vanuit die groepen blijft groot en neemt zelfs iets toe.

Investeringscapaciteit van de woningcorporaties

Bepaalde investeringscapaciteit van de woningcorporaties. Hierdoor valt te verwachten dat de investeringen in de woningbouw fors zullen afnemen. Ymere heeft bijvoorbeeld voor de komende jaren het investeringsvolume terug gebracht tot een derde van wat gebruikelijk was. Voor andere corporaties geldt eveneens dat hun investeringen terug zullen lopen, al verschilt dat van corporatie tot corporatie. Hoe dan ook zullen weinig nieuwe woningen worden gebouwd. Omdat ook de koopmarkt nog steeds in een dal zit, komen ook daar nauwelijks woningen tot stand.

Garantstellingen aan corporaties

Sinds 1995 worden leningen aan corporaties geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De gemeente neemt hierin een tertiair risico. Corporaties kunnen onder borging van het WSW leningen aantrekken voor hun sociale activiteiten. Het WSW staat borg voor de rente- en aflossingverplichtingen van de deelnemers. De mogelijke verplichtingen die voortvloeien uit de borgstelling worden gedekt uit het garantievermogen van het WSW. In 2012 is onderzoek gedaan naar de risico's van gemeentelijke achtervang bij de borging van corporatieleningen door het WSW. Op basis daarvan heeft het college aangegeven uit deze achtervangregeling te willen stappen, tenzij er een sterke verbetering plaatsvindt van de gemeentelijke informatie en toezichtpositie. In 2013 is met Rijk en in VNG-verband gesproken over het borgingsstelsel. Op basis daarvan zijn door het college voorstellen gedaan voor een nieuwe invulling van de positie van de Gemeente Amsterdam. Dit zal in 2014 verder uitgewerkt worden. De huidige achtervangovereenkomst loopt per 1 januari 2015 af en zal op basis van de gewenste nieuwe invulling worden herzien.

11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma

11.6.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het college zet in op een grootschalig programma van woningisolatie in de bestaande voorraad. In de bestaande woningvoorraad valt veel energiewinst te bereiken.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal labelsprongen ⁷ bij woningen sociale sector	PM	12.000 tot 18.000	10.000 tot 12.000			

11.6.2 Wat gaan we ervoor doen?

Via de Energielening Amsterdam 2012 faciliteert de gemeente particuliere huiseigenaren tot het aanbrengen van duurzame maatregelen aan hun woning. Daarnaast is in Bouwen aan de Stad 2 afgesproken dat de corporaties uitgaande van een verondersteld renovatie en nieuwbouwprogramma tussen de 12.000 en 18.000 labelstappen per jaar tot stand zullen brengen.

Het programma wordt ondersteund met een subsidie van € 2.000 per labelstap ten laste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Daarbij geldt een voorlopig subsidieplafond van € 33,1 miljoen. Omdat er minder nieuwbouw- en renovatieprogramma's zullen worden uitgevoerd wegens de bouwcrisis, moet de doelstelling van 18.000 labelstappen bijgesteld worden naar 10.000 labelstappen in 2014. Daarmee is € 11 miljoen premie gemoeid.

11.6.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1	0,9
Baten	1,8	1,2	1,2	1,1	1,1	0,9
Saldo van baten en lasten	0,4	-	-	-	-	-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	0,4	-	-	-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties bedraagt voor deze doelstelling € 0 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 1,1 miljoen en de baten op € 1,1 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen.

De binnen deze doelstelling begrote lasten en baten betreffen de rentelasten en doorberekening ervan. De eigenlijke middelen voor deze doelstelling zijn ondergebracht in het **Stimuleringsfonds Volkshuisvesting**, zie paragraaf 11.13.

Lasten

De lasten van € 1,1 miljoen betreffen de rentekosten van de lening aan Stadsgoed, waarmee het grootschalig woningisolatieprogramma wordt uitgevoerd. Deze lasten worden doorberekend (zie ook baten).

Baten

De baten bestaan uit doorberekende rentelasten van € 1,1 miljoen van de lening aan Stadsgoed, waarmee het grootschalig woningisolatieprogramma wordt uitgevoerd

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

⁷ Een labelsprong of labelstap is een verbetering met minimaal één klasse van het energielabel (lopend van G naar A)

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

De rentelasten dalen in 2015 tot en met 2017 in verband met de aflossing van de betreffende lening.

11.6.4 Investeringsen

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.6.5 Risico's

Voortduren van de bouwcrisis zorgt er ook voor dat er minder nieuwbouw- en renovatieprogramma's zullen worden uitgevoerd en dus minder isolatiemaatregelen. Hiermee bestaat de kans dat het resultaat van indicator *1. Aantal labelsprongen bij woningen sociale sector* niet behaald wordt.

11.7 Adequat uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken

11.7.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

In opdracht van de gemeente Amsterdam voert de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) bouw- en woningtoezichtstaken uit bij de grootstedelijke projecten en in Westpoort. Hierbij gaat het om vergunningverlening, toezicht en handhaving bij onder meer bouw, sloop en renovatie van gebouwen en infrastructurele werken. Bij de beoordeling van vergunningen en bij toezicht en handhaving wordt gelet op veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en inpassing in de omgeving.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Vergunningverlening binnen wettelijke termijn; percentage beschikkingen dat binnen de wettelijke termijn is afgegeven ⁸	97,4% van 1471	2008	99% van 750	99% van 700	99% van 700	99% van 700
2. Toetsing binnen wettelijke voorschriften; percentage besluiten dat in rechte in stand blijft ⁹	90% van 31	2008	90% van 50	90% van 50	90% van 50	90% van 50
3. Toezicht: er wordt niet gebouwd in afwijking van de vergunning: aantal bestuursdwangzaken ¹⁰	63 bestuursdwangzaken	2008	60 Bestuursdwangzaken	60 Bestuursdwangzaken	60 Bestuursdwangzaken	60 Bestuursdwangzaken
4. Toezicht op reguliere bouwvergunning en vergunningverlening: intensiteit en inzet wordt conform BOM behaald ¹¹	0		70% van BOM-cat.	70% van BOM-cat.	70% van BOM-cat.	70% van BOM-cat.

11.7.2 Wat gaan we ervoor doen?

Vergunningverlening

- Het organiseren van adequate vergunningverlening, stroomlijnen diverse adviezen binnen toetsingskader omgevingsvergunning
- Advisering en vergunningverlening ten behoeve van specifieke gebieden en infrastructurele projecten, zoals Zuidas, Zuidoostlob, SAA, SAAL, Zuidoostdok, Centraal Station, AMC, VU en tunnels. Het afstemmen van alle onderdelen van de omgevingsvergunning, zoals bouw, welstand, milieu, bodem en brandveiligheid; AMC en VU worden overgedragen vanuit de provincie Noord-Holland. Het behandelen van bezwaren en beroepen

Handhaving

- Het organiseren van adequaat toezicht op de in uitvoering zijnde bouwwerken waarvoor door OD NZKG een (bouw)vergunning is verleend en het handhaven bij die projecten in algemene zin in de grootstedelijke gebieden van de (bouw) wet- en regelgeving.

⁸ Betreft het totaal aantal activiteiten binnen de Wabo-vergunningen. Waarvoorheen voor elke activiteit een afzonderlijke vergunning werd afgegeven, is binnen het wettelijk kader van de Wabo de mogelijkheid geschapen om gecombineerde aanvragen voor verschillende activiteiten in één keer in te dienen. Het aantal vergunningen is dus niet evenredig aan het aantal activiteiten.

⁹ De kwaliteit van de primaire besluiten met betrekking tot vergunningverlening en handhaving kan worden gemeten aan de hand van de houdbaarheid in rechte. Hierbij moet wel de volgende kanttekening gemaakt worden: soms is het in het kader van de stedelijke ontwikkeling wenselijk de grenzen van de nieuwe regelgeving te onderzoeken. Het niet in stand blijven van een besluit in rechte, is derhalve niet zonder meer een signaal van mindere kwaliteit.

¹⁰ Het aantal bestuursdwangzaken is gerelateerd aan de verleende vergunningen.

¹¹ Het streven is om 70% inzet te hebben op de Bouwtoezicht Op Maat (BOM)-categorieën. De afwijking van 30% betreft de opschaling van de prioriteit (bij o.a. niet naleefgedrag) of juist een afschaling van de prioriteit. Het beleid zal naar aanleiding van op- of afschaling aangepast worden zodat op termijn er steeds minder op/afgeschaald zal hoeven worden en we uiteindelijk op een indicator uitkomen van 90% van de BOM-categorieën.

- Het leveren van adequate constructieve controles i.h.k.v. de (bouw)vergunningen die door OD NZKG geleverd worden in de grootstedelijke gebieden.
- Het leveren van constructieve adviezen in algemene zin op verzoek van de stadsdelen (betaalde dienstverlening)

11.7.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	12,1	10,9	11,2	11,0	10,9	10,9
Baten	7,4	7,8	7,8	8,0	8,0	8,0
Saldo van baten en lasten	4,7-	3,1-	3,4-	3,0-	2,9-	2,9-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	4,7-	3,1-	3,4-	3,0-	2,9-	2,9-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 3 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 11 miljoen en de baten op € 8 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen.

De belangrijkste budgetten worden hieronder opgesomd.

Lasten

- € 9 miljoen lasten voor de bouw- en toezichttaken binnen de omgevingsvergunning.
- Lasten voor het opdrachtgeverschap OD NZKG van € 0,3 miljoen.

Baten

€ 6,9 miljoen aan baten uit leges voor verrichte diensten en betaalde dienstverlening.

11.7.4 Investeringsen

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.7.5 Risico's

Digitale systemen

Het in gebruik nemen van noodzakelijke nieuwe digitale systemen op gebied van bouw- en woningtoezicht binnen de complexiteit van de Amsterdamse ICT infrastructuur, zorgt voor juridische, praktische en financiële risico's. Onvolkomenheden in het systeem kunnen ertoe leiden dat vergunningen ongemerkt van rechtswege tot stand komen.

Kostendekkendheid leges

Als gevolg van de economische crisis, neemt de aanneemsom van de bouwwerken, waar de op gebaseerd zijn, af en de leges nemen derhalve af in. Tegelijk is door gewijzigde wetgeving het aantal meldingen toegenomen waarover geen leges geheven kunnen worden. Er staan dus geen inkomsten tegenover de te maken kosten. De vooruitzichten op een verbetering van een toename van het aantal bouwaanvragen met een grote aanneemsom zijn somber te noemen.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Naar verwachting zal de Dienst Milieu en Bouwtoezicht per 1 januari 2014 definitief zijn opgeheven en opgaan in de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Hierin schuilt het risico van afstemming, verantwoordelijkheden, maar ook de inrichting van de ICT. Dit proces wordt nauwlettend gemonitord.

De verwachting is de gemeente Amsterdam en Omgevingsdienst de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2014 definitief kunnen maken aan het eind van 2013. Tot

die tijd kan de hoogte van de 'vaste' vergoeding worden aangepast. De voorbereiding van de DVO 2014 kan pas starten na de vaststelling van de begroting 2014 Omgevingsdienst. Deze vaststelling ligt na de deadline voor het aanleveren van de Amsterdamse begroting.

11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddelde niveau (NAP)

11.8.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het Programma Wijkaanpak houdt per 1 januari 2014 formeel op te bestaan. Het programma *Vertrouwen in de stad* valt onder Wijkaanpak en de doorlopende werkzaamheden en activiteiten worden ondergebracht bij het programma Hervorming Stedelijke Vernieuwing waarvan de uitvoering is geborgd in de stadsdelen.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Alle buurten en inwoners bereiken het gemiddelde niveau NAP op sociaal, fysiek en economisch niveau in 2018	Monitor Wijkaanpak (2008)	Jaarlijks gemiddelde van de stad als geheel is streefwaarde				

11.8.2 Wat gaan we ervoor doen?

Niet van toepassing.

11.8.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	6,7	8,2	6,4	-	-	-
Baten	5,1	4,7	4,7	-	-	-
Saldo van baten en lasten	1,6-	3,5-	1,7-	-	-	-
Dotaties aan reserves	0,9	-	0,5	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,8	-	1,8	-	-	-
Mutaties reserves	0,1-	-	1,3	-	-	-
Resultaat na reserveringen (ten laste van de algemene middelen)	1,7-	3,5-	0,4-	-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Vanaf 2014 is er voor deze doelstelling geen budget meer.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

11.8.4 Investerings

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.8.5 Risico's

Er zijn voor deze doelstelling geen risico's gemeld.

11.9 Een passend aanbod van maatschappelijk vastgoed in de stadsdelen

11.9.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Het PMI is opgericht in 2006 als vervolg op het programma Stenen voor Sociaal en kende als voornaamste doel om extra oppervlak aan maatschappelijke voorzieningen te realiseren. Met de vorming van de bestuursopdracht Hervorming Stedelijke Vernieuwing (HSV) d.d. 6 december 2011 is dit programmadoel losgelaten.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Aantal m ² bruto vloeroppervlak dat met de PMI-bijdrage kan worden gerealiseerd	PM Eind 2009	2.500				

11.9.2 Wat gaan we ervoor doen?

Met HSV is het initiatief genomen voor de hervorming van de stedelijke vernieuwing. Het doel is om te komen tot een reductie en herdefinitie van de opgave en een herprioritering van de centraal-stedelijke middelen. Er zijn verschillende budgetten ten behoeve van de stedelijke vernieuwing zoals ISV, Wijkaanpak, PMI, Stimuleringsfonds Volkshuisvesting samengevoegd. Na vaststelling van het verdeelbesluit 2013 worden vanuit het PMI nog lopende projecten beheerd tot en met 2017. Opgebouwde kennis rondom spreiding, ontwikkeling en beheer van sociale accommodaties wordt overgedragen aan initiatieven op sociaalfysiek terrein die, in het kader van 1 Stad 1 Opgave, in de stad plaats hebben.

11.9.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	2,5	7,1	1,5	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	2,5-	7,1-	1,5-	-	-	-
Dotaties aan reserves	3,7	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,5	2,6	10,6	-	-	-
Mutaties reserves	3,2-	2,6	10,6	-	-	-
Resultaat na reserveringen (ten laste van de algemene middelen)	5,7-	4,5-	9,1	-	-	-

Toelichting Begroting 2014

Vanaf 2014 is er voor deze doelstelling geen budget meer.

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves worden toegelicht in [paragraaf 11.11 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

11.9.4 Investerings

Krediet specifieke investeringen in de maatschappelijke sfeer

Het krediet van € 4,1 miljoen voor 'specifieke investeringen in de maatschappelijke sfeer' is met het Verdeelbesluit 2012 herverdeeld. Met het Verdeelbesluit 2013 (uitgevoerd in 2012) is € 0,3 miljoen van dit krediet, bestemd voor OKC Oostpoort, ingetrokken. In de Jaarrekening 2012 is dit krediet herbestemd voor het Amsterdamse Bos. Resteert een bedrag van € 3,8 miljoen waaruit in 2013 naar verwachting voorschotten ter waarde van € 1,4 miljoen zullen worden uitgekeerd. In 2014 wordt naar verwachting € 1,6 miljoen besteed. De kapitaallasten van het volledige krediet zijn opgenomen in de begroting van het programma [Openbare ruimte, groen, sport en recreatie](#).

11.9.5 Risico's

Er zijn voor deze doelstelling geen risico's gemeld.

11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing

11.10.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

In 2013 heeft het college besloten om de bestaande drieëndertig Stedelijke Vernieuwings-gebieden los te laten en de aandacht plus resterende middelen in te zetten op acht focusgebieden. De benaderingswijze heeft tot doel de leefkwaliteit in de acht buurtcombinaties te verbeteren en de sociaaleconomische positie van de bewoners naar een hoger niveau te tillen, reden de acht focusgebieden te kiezen op basis van de leefkwaliteit en de mate van aanwezigheid van sociaaleconomisch zwakke groepen in de buurt.

Omdat de ISV-middelen vanaf 2015 vervallen, is de focusaanpak ook bedoeld om te leren werken aan de stad met veel minder middelen, om te komen tot een andere maar tevens duurzame manier van samenwerking in de wijken.

Focusgebied	Verbetering leefkwaliteit		Verbetering sociaal-economische positie bewoners	
	Indicator	Nulmeting 2011 → streefwaarde 2013-2014	Indicator	Nulmeting 2011 bovengrens 2013-2014
Kolenkit	Tevredenheid buurt	6,0 → 6,4	Aandeel minimahuishoudens	27,9%
IJplein/Vogelbuurt	Tevredenheid buurt	6,4 → 6,8	Aandeel minimahuishoudens	28,4%
Nieuwendam-Noord	Tevredenheid buurt	6,5 → 6,9	Aandeel minimahuishoudens	23,0%
Volewijk	Tevredenheid buurt	6,6 → 6,9	Aandeel minimahuishoudens	28,6%
Slotermeer ZW	Tevredenheid buurt	6,4 → 6,8	Aandeel minimahuishoudens	24,5%
Slotermeer NO	Tevredenheid buurt	6,4 → 6,8	Aandeel minimahuishoudens	24,1%
Bijlmer Centrum	Tevredenheid buurt	6,5 → 6,8	Aandeel minimahuishoudens	26,1%
Holendrecht/Reigersbos	Tevredenheid buurt	6,9 → 7,2	Aandeel minimahuishoudens	23,9%

11.10.2 Wat gaan we ervoor doen?

Er zijn inmiddels door de stadsdelen actieprogramma's opgesteld waarmee aan de twee genoemde doelstellingen wordt gewerkt. De voortgang van de stedelijke vernieuwing wordt intensief gemonitord. De introductie van burgerpanels, en het bevragen van bewoners, is hiervan een belangrijk onderdeel.

11.10.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>						
Lasten	26,8	22,6	64,7	30,8	17,6	17,3
Baten	60,2	25,0	47,9	34,0	30,7	30,1
Saldo van baten en lasten	33,4	2,4	16,8-	3,2	13,1	12,8
Dotaties aan reserves	40,7	12,4	13,9	23,5	13,2	12,9
Onttrekkingen aan reserves	15,3	10,1	13,6	28,4	8,1	8,1
Mutaties reserves	25,4-	2,3-	0,3-	4,9	5,1-	4,8-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	8,0	0,1	17,1-	8,1	8,0	8,0

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 8,1 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 30,8 miljoen en de baten op € 34 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 23,5 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 28,4 miljoen.

Lasten

- De reserve Stimuleringsfonds wordt gevoed door de jaarlijkse meerwaarde (zie paragraaf 11.10.1 voor uitleg van meerwaarde). Voor 2014 is geraamd dat een bedrag van € 25,7 miljoen aan meerwaarde binnenkomt. Hiervan is 50% bestemd (namelijk € 12,8 miljoen) voor de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen en 50% voor de reserve Stimuleringsfonds vastgoeddeel (financieel beheer bij DWZS). Het bedrag van € 12,8 miljoen, dat naar de reserve Stimuleringsfonds vastgoeddeel gaat, is in deze doelstelling in de lasten opgenomen

- Jaarlijks wordt rente toegevoegd aan de reserves en voorzieningen van het Stimuleringsfonds gronddeel. In de Begroting 2014 is € 6,3 miljoen rente toegevoegd aan de voorzieningen
- In 2013 is de bestemmingsreserve BuurtRing Zuid ingesteld (valt onder de reserve Stimuleringsfonds gronddeel), conform de aanvullende afspraken op de Raamovereenkomst. Deze reserve wordt ingezet voor de aanleg van de BuurtRing Zuid in Geuzenveld Zuid door Stadsdeel Nieuw-West. In 2014 krijgt het stadsdeel € 3,7 miljoen (prijspeil 2014) voor de uitvoering
- In 2013 is de bestemmingsreserve Vrijval Nieuw-West ingesteld (valt onder de reserve Stimuleringsfonds gronddeel), conform de aanvullende afspraken op de Raamovereenkomst. Deze reserve wordt ingezet voor diverse bestedingsdoelen in Stadsdeel Nieuw-West. In 2014 krijgt het stadsdeel € 3,4 miljoen voor het opknappen van openbare ruimte en fysiek interim beheer
- In de Begroting 2014 is vanuit de reserve Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad een bedrag van € 2,9 miljoen (prijspeil 2014) gedoteerd aan de voorziening Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad. Dit bedrag is bestemd voor tweetal plannen, namelijk de Aireystrook en Nieuwenhuizenbuurt, die naar verwachting door stadsdeel Nieuw-West worden vastgesteld
- In de Begroting 2014 is een bijdrage van € 0,1 miljoen vanuit de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen aan het OGA voor de beheerkosten van het Stimuleringsfonds verwerkt

Baten

- Zoals hierboven aangegeven krijgt zowel de reserve Stimuleringsfonds gronddeel als de reserve Stimuleringsfonds vastgoeddeel jaarlijks meerwaarde. In de Begroting 2014 is rekening gehouden met € 25,7 miljoen aan meerwaarde
- Jaarlijks wordt rente toegerekend aan de reserves en voorzieningen van de Stimuleringsfonds gronddeel. In de Begroting 2014 is rekening gehouden met een rentebedrag van € 8,2 miljoen

Mutaties reserves

Dotaties en onttrekkingen aan de reserves worden toegelicht in [paragraaf 11.11 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

Lasten

- Vanaf de Begroting 2015 neemt de meerwaarde, dat naar de reserve Stimuleringsfonds vastgoeddeel gaat, jaarlijks af ten opzichte van de Begroting 2014 (12,8 miljoen):
 - in de Begroting 2015 is het € 1,65 miljoen lager
 - in de Begroting 2016 is het € 1,95 miljoen lager
 - en in de Begroting 2017 is het € 0,95 miljoen lager
- De incidentele lasten in de Begroting 2014 van in totaal € 10,1 miljoen zijn niet verwerkt in de Begroting 2015 en verder:
 - een bijdrage van € 3,7 miljoen aan het stadsdeel Nieuw-West voor de uitvoering van BuurtRing Zuid in Geuzenveld Zuid
 - een bijdrage van € 3,4 miljoen aan het stadsdeel Nieuw-West voor opknappen van openbare ruimte en fysiek interim beheer
 - een bedrag van € 2,9 miljoen is voorzien voor tweetal plannen, namelijk de Aireystrook en Nieuwenhuizenbuurt

Baten

- Vanaf de Begroting 2015 neemt de totale meerwaarde jaarlijks af ten opzichte van de meerwaarde in Begroting 2014 (€ 25,7 miljoen):
 - in de Begroting 2015 is het € 3,3 miljoen lager
 - in de Begroting 2016 is het € 3,9 miljoen lager

- en in de Begroting 2017 is het € 1,9 miljoen lager

Dotaties reserves

- Vanaf de Begroting 2015 is jaarlijks alleen nog rekening gehouden met de dotatie van de meerwaarde aan de reserve gronddeel Stimuleringsfonds algemeen en de dotatie van rente (€ 1,9 miljoen) aan de afzonderlijke reserves van het Stimuleringsfonds
De meerwaarde in de Begroting 2015 en verder (ten behoeve van gronddeel) is echter lager ten opzichte van de meerwaarde in Begroting 2014 (12,8 miljoen):
 - in de Begroting 2015 is het € 1,65 miljoen lager
 - in de Begroting 2016 is het € 1,95 miljoen lager
 - en in de Begroting 2017 is het € 0,95 miljoen lager
- De incidentele dotatie in Begroting 2014 van € 8,7 miljoen aan de reserve Parkstad is dus niet verwerkt in de Begroting 2015 en verder

Onttrekking reserves

- Vanaf de Begroting 2015 is jaarlijks alleen nog rekening gehouden met een onttrekking van € 8,1 miljoen aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen. Dit bedrag bestaat uit tweetal componenten, namelijk € 8 miljoen jaarlijkse bijdrage aan het Vereveningsfonds en € 0,1 miljoen bijdrage aan het OGA voor de beheerkosten van het Stimuleringsfonds
- De incidentele onttrekkingen in de Begroting 2014 van in totaal € 18,8 miljoen zijn dus niet verwerkt in de Begroting 2015 en verder:
 - € 8,7 miljoen aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel
 - € 3,7 miljoen aan de bestemmingsreserve BuurtRing Zuid
 - € 3,4 miljoen aan de bestemmingsreserve Vrijval Nieuw-West;
 - € 2,9 miljoen aan de reserve Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad

11.10.4 Investerings

Voor deze doelstelling zijn geen investeringen voorzien.

11.10.5 Risico's

Er zijn voor deze doelstelling geen risico's gemeld.

11.11 Reserves en Voorzieningen

11.11.1 Reserves

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
stel	ling		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
			ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		(bedragen x € 1	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	11.1	Algemene reserve grondexploitatie	(234,8)	(248,5)	81,0	37,0	(204,5)	(153,5)	(64,5)	(57,6)
2	11.1	Bestemmingsreserves	3,7	3,7	-	-	3,7	3,7	3,7	3,7
3	11.1	Reserve Zuidas Grondexploitatie	88,8	80,4	3,6	12,5	71,5	58,8	26,8	0,8
4	11.1	Zuidelijke IJ-oever	50,4	52,7	-	2,0	50,7	50,7	50,7	50,7
5	11.1	Reserve uitvoering strategie fase	0,3	(0,2)	-	-	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,2)
6	11.1	Aanleg van een tijdelijk strand op IJburg	0,0	-	-	-	-	-	-	-
7	11.10	Gronddeel Stimuleringsfonds	53,8	52,6	23,5	26,9	49,2	54,3	59,0	64,8
8	11.10	Hervorming stedelijke vernieuwing	-	1,5	-	1,5	-	-	-	-
9	11.2	Energiebesparing bestaande woningvoorraad van woningcorporaties	0,4	(0,4)	-	-	(0,4)	(0,4)	(0,4)	(0,4)
10	11.2	Reserve Klimaat	0,3	0,1	-	0,1	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)
11	11.2	Reserve Energie Verduurzaming van Woningen	-	-	8,0	-	8,0	8,0	8,0	8,0
12	11.3	Reserve Transformatie	4,6	2,6	-	1,3	1,3	-	-	-
13	11.5	Aanragen woningbouwproductie	0,8	0,5	1,0	0,3	1,2	1,1	1,1	1,0
14	11.5	Besluit Woninggebonden Subsidies 5e fonds	1,6	1,2	-	0,2	1,0	0,8	0,7	0,7
15	11.5	Stimuleringsfonds volkshuisvesting, KTA-deel	5,5	3,5	-	2,0	1,5	0,7	0,2	-
16	11.5	Stimuleringsfonds volkshuisvesting, erfpachtdeel	105,2	108,4	12,5	12,5	108,4	104,4	99,4	93,4
17	11.5	Creative Hotspots	0,4	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
18	11.5	Van koop naar huur	-	-	-	-	-	-	-	-
19	11.5	Reserve Studentenhuisvesting	0,8	1,0	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0
20	11.6	Eigen risico WW (DMB)	0,5	0,5	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
21	11.8	Wijkaanpak	1,3	-	-	-	-	-	-	-
22	11.9	Reserve Programma Maatschappelijke Investerings	10,6	-	-	-	-	-	-	-
23	11.9	Reserve Huisvesting OKC's	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves			94,15	59,78	129,64	96,34	93,08	130,18	186,31	166,66

Gehandhaafde reserves

Algemene reserve grondexploitatie.

Dit betreft de algemene reserve van het Vereveningsfonds (VEF) grondexploitatie. De in de tabel genoemde standen van deze reserve zijn niet op basis van kavelsturing, maar op basis van de oude systematiek. In onderstaande tabel zijn de standen van deze reserve op basis van kavelsturing te zien:

Winstbestemming	2012	2013	2014	2015	2016	Totaal
(bedragen x 1 miljoen)						
Dotatie Algemene Reserve						
Externe inkomsten		10	10	10	10	40
Winst Planafsluitingen stadsdelen		29	0	14	1	44
Winst groene kavels		21	61	16	9	107
Winst blauwe kavels			2	35	88	125
Vrijval voorzieningen		75	0	0	0	75
Stimuleringsfonds		8	8	8	8	32
Totaal		143	81	83	116	423
Onttrekking Algemene Reserve						
Apparaatskosten		6	5	5	5	21
Proceskosten groen		20	13	9	2	44
Proceskosten blauw		0	3	4	8	15
Rente		11	6	4	2	23
Overige kosten		5	5	5	5	20
Milieu en overig		5	5	5	5	20
Totaal		47	37	32	27	143
Toename Algemene Reserve		96	44	51	89	280
Stand Algemene reserve ultimo	-235	-139	-95	-44	45	

De in 2013 ingevoerde maatregelen kasstroomsturing op kavelniveau en de verrekening van het onderhanden werken met de het Vereveningsfonds leiden ertoe dat in 2013 de Algemene Reserve ten opzichte van de vastgestelde begroting 2013 sterk verbeterd. De winsten van kavels zullen tot een verdere toename van de Algemene Reserve leiden. De kavelsturing is een maatregel gericht op vier jaar die eindigt in 2016. Om die reden is er geen raming voor 2017.

Toelichting op de dotaties aan deze reserve:

- de externe inkomsten betreffen de te verwachte inkomsten met betrekking tot Bouwen aan de Stad 2. In 2013 zal dit naar verwachting € 10 miljoen bedragen. Ook in de komende jaren wordt dit verwacht
- het positieve resultaat van een groene kavel wordt genomen als alle opbrengsten zijn ontvangen en als het restant van de te nog te maken lasten overzienbaar is. In 2014 wordt een winst verwacht van € 61 miljoen
- de ramingen van de blauwe kavels zijn onderbouwd door de projectbureaus. In 2014 wordt een winst verwacht van € 2 miljoen
- de dotatie van € 8 miljoen afkomstig uit het Stimuleringsfonds is gebaseerd op de bestuurlijke afspraken Bouwen aan de Stad 2.

Toelichting op de onttrekkingen aan deze reserve:

- in 2014 bedragen de totale apparaat- en proceskosten € 21 miljoen. Hiervan is € 5 miljoen bestemd voor apparaat OGA en € 13 miljoen voor proceskosten groene en blauwe kavels
- op basis van de verwachte stand Algemene Reserve eind 2013 van € -139 miljoen wordt rekening gehouden met € 6 miljoen rente lasten
- de overige kosten van € 5 miljoen kennen een grote variatie. Dit betreft in ieder geval kapitaallasten met betrekking tot Planex, Vastgoedadviesing (€ 0,5 miljoen) en Woningbouwregie (€ 0,4 miljoen) en mogelijke kosten voor een second opinion of andere kosten als gevolg van externe omstandigheden
- in de begroting 2014 en in de jaren daarna wordt rekening gehouden met € 4,8 miljoen aan lasten ten behoeve van het programma Milieu.

Reserve uitvoering strategiefase.

Deze reserve is eind 2013 uitgeput en afgewikkeld.

Aanleg van een tijdelijk strand op IJburg.

Er zijn voor 2014 en verder geen mutaties begroot.

Aanjagen woningbouwproductie

- In de Begroting 2014 is een bedrag van € 1,0 miljoen (prioriteit Garantiefonds zelfbouw) gedoteerd aan de reserve aanjagen woningbouw. Dit bedrag maakt deel uit van de incidentele prioriteit van € 1,7 miljoen voor woningbouwregie
- Vanaf Begroting 2015 wordt geen bedrag meer gedoteerd aan de reserve aanjagen woningbouwregie in verband met het in 2014 aflopen van het huidige Programakkoord
- In de Begroting 2014 is in totaal € 0,3 miljoen onttrokken aan reserve aanjagen woningbouwregie. Hiervan is € 0,25 miljoen bestemd voor Zelfbouw en € 0,07 miljoen voor woningbouwregie
- Vanaf Begroting 2015 wordt jaarlijks € 0,2 miljoen minder onttrokken aan de reserve aanjagen woningbouwregie. In Begroting 2014 is dit bedrag incidenteel onttrokken voor de activiteiten zelfbouw.

Bestemmingsreserves grondexploitatie.

Eindstand 2013 van € 3,7 miljoen is opgebouwd uit middelen tijdelijke studentenhuysvesting € 1,5 miljoen en investeringsprojecten programakkoord 1998-2002 van € 2,2 miljoen. Naar verwachting worden deze bedragen in de loop van 2013 aangewend, een deel kan doorschuiven naar 2014. Hierover wordt in de 8-maandsrapportage of bij de Jaarrekening 2013 gerapporteerd. Op dit moment zijn er geen mutaties in de Begroting 2014 en verder.

Zuidelijke IJ-oever

- In de Begroting 2014 is een onttrekking van € 2,0 miljoen verwerkt, ter dekking van de totale lasten Plan Openbare Ruimte (POR) Zuidelijke IJ-oever van € 8,0 miljoen
- Eind 2014 is er nog € 50,7 miljoen in de reserve. Vanaf de Begroting 2015 zijn er geen onttrekkingen aan deze reserve begroot, omdat de fasering van de uitgaven nog niet vastligt. Er is een indicatie afgegeven dat voor de periode 2015 t/m 2017 het om bestedingen kan gaan van circa € 27 miljoen.

Reserve Zuidas Grondexploitaties.

De grondexploitatie resultaten van Dienst Zuidas worden bij planafsluiting en/of tussentijdse winstneming verrekend met de reserve grondexploitatie Zuidas. Ultimo 2012 bedroeg deze reserve € 58 miljoen. Aan de reserve wordt jaarlijks rente gedoteerd, in 2014 is dit € 3,6 miljoen. In 2014 wordt er een onttrekking begroot van € 12,5 miljoen. Dit bestaat uit proceskosten dit worden verrekend met de reserve van € 8,7 miljoen en de bijdrage aan het ZuidasDok (voor zover deze niet ten laste van de algemene dienst komt) van € 3,8 miljoen.

Gronddeel Stimuleringsfonds.

In de Begroting 2014 is in totaal € 23,5 miljoen gedoteerd aan de reserves gronddeel Stimuleringsfonds:

- € 12,8 miljoen meerwaarde gedoteerd aan de reserve gronddeel Stimuleringsfonds algemeen;
- € 8,7 miljoen gedoteerd aan de reserve Parkstad vanuit de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen;
- € 1,9 miljoen rente toegevoegd aan de reserves van het Stimuleringsfonds.

Vanaf de Begroting 2015 is jaarlijks alleen nog rekening gehouden met de dotatie van de meerwaarde aan de reserve gronddeel Stimuleringsfonds algemeen en de dotatie van rente (€ 1,9 miljoen) aan de afzonderlijke reserves van het Stimuleringsfonds.

De meerwaarde in de Begroting 2015 en verder (ten behoeve van gronddeel) is echter lager ten opzichte van de meerwaarde in Begroting 2014 (12,8 miljoen):

- in de Begroting 2015 is het € 1,65 miljoen lager
- in de Begroting 2016 is het € 1,95 miljoen lager
- en in de Begroting 2017 is het € 0,95 miljoen lager.

De incidentele dotatie in Begroting 2014 van € 8,7 miljoen aan de reserve Parkstad is dus niet verwerkt in de Begroting 2015 en verder.

Onttrekkingen reserve. In de Begroting 2014 is in totaal € 26,9 miljoen onttrokken aan de reserves gronddeel Stimuleringsfonds:

- € 8,7 miljoen onttrokken aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen ten gunste van de reserve Parkstad
- het Vereveningsfonds krijgt een bijdrage van € 8 miljoen uit de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen
- € 3,7 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserve BuurtRing Zuid. Dit bedrag krijgt het stadsdeel Nieuw-West voor de uitvoering de BuurtRing Zuid in Geuzenveld Zuid
- € 3,4 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserve Vrijval Nieuw-West. Dit bedrag krijgt het stadsdeel Nieuw-West voor het opknappen van openbare ruimte en fysiek interim beheer
- de voorziening Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad is met € 2,9 miljoen verhoogd ten behoeve van tweetal plannen. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad
- de bijdrage van € 0,1 miljoen aan het OGA voor de beheerkosten van het Stimuleringsfonds is onttrokken aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen.

Vanaf de Begroting 2015 is jaarlijks alleen nog rekening gehouden met een onttrekking van € 8,1 miljoen aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen. Dit bedrag bestaat uit tweetal componenten, namelijk € 8,0 miljoen jaarlijkse bijdrage aan het Vereveningsfonds en € 0,1 miljoen bijdrage aan het OGA voor de beheerkosten van het Stimuleringsfonds;

De incidentele onttrekkingen in de Begroting 2014 van in totaal € 18,8 miljoen zijn dus niet verwerkt in de Begroting 2015 en verder:

- € 8,7 miljoen aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel
- € 3,7 miljoen aan de bestemmingsreserve BuurtRing Zuid
- € 3,4 miljoen aan de bestemmingsreserve Vrijval Nieuw-West;
- € 2,9 miljoen aan de reserve Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad.

Reserve Transformatie:

- in de Begroting 2014 is een bedrag van € 1,3 miljoen onttrokken aan de reserve Transformatie ten behoeve van activiteiten Transformatie (€ 0,8 miljoen) en Kantorenloods (€ 0,5 miljoen)

- ook in de Begroting 2015 is een bedrag van € 1,3 miljoen onttrokken aan de reserve Transformatie ten behoeve van activiteiten Transformatie (€ 0,8 miljoen) en Kantorenloods (€ 0,5 miljoen)
- vanaf de Begroting 2016 is geen onttrekkingen aan de reserve Transformatie begroot, omdat de stand van de reserve Transformatie ultimo 2015 nihil is.

Creatieve hotspots.

Dit is een reserve voor subsidies aan projecten in het kader van Amsterdam Topstad voor het stimuleren van creatieve industrie. Er zijn geen mutaties in 2014 e.v. voorzien.

Reserve Studentenhuisvesting.

Geen mutaties in de Begroting 2014 en verder, omdat de (niet begrote) mutaties in 2013 in de 8-maandsrapportage worden verwerkt.

Besluit Woninggebonden Subsidies 5e fonds.

Dit fonds is toegewezen door middel van raadsbesluiten ter dekking van verschillende projecten. Er worden geen nieuwe toepassingen meer aangegeven. Het BWS 5e fonds wordt gevoed door de opbrengsten van de handhaving van anti-speculatiebedingen.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting KTA-deel.

De doelstelling van deze reserve is vastgelegd in het 'Reglementverdeling Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Amsterdam'. De KTA middelen worden verdeeld over drie doeleinden en wel vernieuwing Bijlmermeer, volkshuisvestingsinitiatieven in de bestaande voorraad en de realisatie van sociale huurwoningen in de uitbreidingsgebieden. Het fonds is gevoed met de opbrengsten verkoop aandelen KTA.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting erfpachtdeel.

Het Stimuleringsfonds Erfpacht wordt gevoed door de erfpachtopbrengsten in het kader van de erfpachtconversies. De bestemming van de middelen is vastgelegd in het raadsbesluit 'vormgeving bijdrageverstrekking Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Amsterdam: Erfpachtdeel'. Het gaat om de financiering vastgoed in de naoorlogse stedelijke vernieuwingsgebieden. De inkomsten betreffen de afdracht OGA ten behoeve van vastgoed. De afname betreft de verplichtingen die zijn aangegaan.

1. Eigen risico WW (DMB). Voor 2014 en verder zijn geen mutaties geraamd.
2. Wijkaanpak. Deze reserve is eind 2013 uitgeput en afgewikkeld.
3. Reserve Programma Maatschappelijke Investerings (PMI). Deze reserve is eind 2013 uitgeput en afgewikkeld.

Nieuwe reserves

Hervorming Stedelijke Vernieuwing.

Bij de 4-maandsrapportage 2013 is besloten tot de vorming van deze reserve en een dotatie van € 1,5 miljoen. Dit betreft de middelen voor de innovatieve bewonersinitiatieven die naar verwachting pas in 2014 tot besteding zullen komen. In 2014 zal deze reserve geheel worden onttrokken.

Reserve energie verduurzaming van woningen

Conform de besluitvorming bij de kadernota wordt er € 8 miljoen toegekend voor de verduurzaming van woningen. In afwachting van concrete voorstellen worden deze middelen in een reserve geplaatst.

11.11.2 Voorzieningen

Nr	Voorziening	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/-	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
	<i>(bedragen x € 1</i>								
1	Gronddeel Stimuleringsfonds	125,9	126,7	9,2	6,6	129,3	135,6	141,9	148,2
2	Voorziening Energieleningen	0,3	0,3	-	0,0	0,3	0,3	0,2	0,2
3	Voorziening Risico Doelstelling 2	1,4	1,4	-	-	1,4	1,4	-	-
5	AMH-fonds	5,6	5,5	0,7	1,0	5,2	4,9	4,6	4,3
6	Parkeergarages Bijlmermeer	5,1	3,1	-	2,0	1,1	-	-	-
7	Fonds disagio leningen	0,3	0,3	-	0,0	0,3	0,3	0,3	0,2
8	Risico's grondexploitatie	1.322,5	1.321,9	-	-	1.321,9	1.321,9	1.321,9	1.321,9
9	Starterslening	3,6	2,8	2,6	0,9	4,5	4,4	4,4	4,4
11	BWS Rente	0,1	0,1	-	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
12	Borgstelling leningen Triodosbank aan broedplaatsen	1,0	1,0	0,0	-	1,0	1,1	1,1	1,1
13	Voorziening Nationaal Restauratie Fonds	1,2	1,2	-	-	1,2	1,2	1,2	1,2
	Totaal voorzieningen	1466,99	1464,38	12,5	10,53	1466,36	1471,07	1475,57	1481,46

Afgewikkelde voorzieningen

Fonds Woningbedrijf.

Bij de verzelfstandiging van het Woningbedrijf zijn afspraken gemaakt met betrekking tot ziekenkostenvergoedingen voor voormalig personeel. Door wijziging van de regelgeving is deze voorziening eind 2012 op € 0 komen staan.

EFRO doelstelling 2 Groot Oost.

Dit is een Europees programma voor het gebied Groot Oost en Zuid Oost ten behoeve van het tegen gaan van stedelijk verval. Hiervoor is een programma opgesteld waaraan door de EU een bijdrage wordt gegeven uit het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling. De voorziening is eind 2012 op € 0 komen te staan.

Gehandhaafde voorzieningen

Gronddeel Stimuleringsfonds

- In de Begroting 2014 is € 6,3 miljoen rente gedoteerd aan de voorzieningen van gronddeel Stimuleringsfonds
- In de Begroting 2014 is vanuit de reserve Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad een bedrag van € 2,9 miljoen (prijspeil 2014) gedoteerd aan de voorziening Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad. Dit bedrag is bestemd voor twee plannen, namelijk de Aireystrook en Nieuwenhuizenbuurt, die naar verwachting door stadsdeel Nieuw-West worden vastgesteld
- Vanaf de Begroting 2015 is jaarlijks alleen nog € 6,3 miljoen rente gedoteerd aan de voorzieningen van gronddeel Stimuleringsfonds.
- In de Begroting 2014 is rekening gehouden met een planafsluiting in het stadsdeel Nieuw-West, namelijk het Restwerkenplan Zuidwest Kwadrant van € 6,6 miljoen;
- Vanaf de Begroting 2015 is geen aanwending begroot.

Voorziening energieleningen.

De voorziening dient ter dekking van de uitvoeringskosten van de energielening. Deze uitvoeringskosten bestaan uit communicatiekosten en uit door het SVN in rekening gebrachte beheerskosten over de verstrekte energieleningen.

Risico Doelstelling 2.

De voorziening is bestemd om eventuele aanspraken vanuit de EU op het terugvorderen van Europese subsidie te dekken. De voorziening is gevormd uit stedelijke middelen die bestemd waren voor het Europese programma maar die niet volledig zijn besteed.

AMH-fonds.

De voorziening is bedoeld voor de financiering van de Amsterdamse Middensegment Hypotheek. De inkomsten zijn rente-inkomsten van de hypotheekhouders. Naar aanleiding van de driejaarlijkse inkomstoetsen wordt, bij een stijging van het inkomen, een deel van het

aflossingsvrije/renteloze hypotheekdeel verschoven naar het hypotheekdeel waarover rente wordt betaald. Deze rente komt in het fonds. Tevens vindt er door de Directie Middelen en Control (DMC) een rentevergoeding plaats over het saldo van de voorziening, welke ook in het fonds terecht komt. De uitgaven uit het fonds betreffen de rentevergoeding aan DMC over het (nog) uitstaande hypotheekvolume.

Parkeergarages Bijlmermeer.

Het fonds is gevoed door middelen van het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting. Het fonds dient om de sloop van parkeergarages te financieren. Er zijn geen inkomsten meer.

Disagio leningen.

Voorziening geldt als dekking voor garantstellingen op kapitaalmarktleningen waarvan het risico niet is overgedragen aan het WSW.

Risico's grondexploitatie.

Als gevolg van de ingevoerde kasstroomsturing op kavelniveau en de verrekening van het onderhanden werk met het Vereveningsfonds zal de omvang van de risicovoorzieningen sterk dalen. De voorzieningen voor tekorten van grootstedelijke plannen, projectspecifiek en generiek, komen door de invoering van de kavelsturing te vervallen. Daarentegen zal een nieuwe voorziening worden gevormd voor onvermijdbare kaveloverstijgende verplichtingen:

- ultimo 2013 is de verwachte stand van de voorziening € 341 miljoen. Dit betreft € 83 miljoen onvermijdbare kosten, € 156 miljoen (negatieve) plannen stadsdelen, € 97 miljoen OOIJ en € 5 miljoen restplannen
- in de jaren 2014, 2015 en 2016 muteert alleen de component onvermijdbare kosten naar respectievelijk € 35, € 11 en € 0. Ultimo 2014, 2015 en 2016 is de stand van de voorziening respectievelijk € 293, € 269 en € 258

In de 8-maandsrapportage 2013 wordt hierover gerapporteerd.

Starterslening.

De voorziening Starterslening dient ter dekking van door DMC in rekening gebrachte rentelasten over de gestorte middelen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN). Vanuit deze middelen zijn de verstrekte Startersleningen gefinancierd. Bovendien worden vanuit deze voorziening de door het SVN in rekening gebrachte beheerskosten betaald. De inkomsten worden gevormd door de rente-inkomsten van hypotheekhouders. Na drie jaar gaan de hypotheekhouders rente en aflossing betalen, tenzij uit een hertoets van het inkomen blijkt dat dit, op grond van de normen van de NHG, (nog) niet mogelijk is. Er wordt dan nogmaals voor drie jaar uitstel van betaling van rente en aflossing verleend.

BWS rente.

Deze voorziening heeft tot doel de uitbetaling van het rentebestanddeel van de subsidie in de vorm van jaarlijkse bijdragen. De voorziening is gevoed door het rentebestanddeel dat het ministerie van VROM bij de gemeente heeft gestort. Ultimo 2009 heeft het ministerie de toekomstige bijdragen aan de gemeente afgekocht.

Borgstelling leningen Triodosbank broedplaatsen.

Op basis van deze borgstelling heeft de Triodosbank voor circa € 4 miljoen aan leningen verstrekt aan broedplaats projecten.

Voorziening Nationaal Restauratie Fonds.

De voorziening is bestemd voor dekking garantstelling voor leningen die door klanten bij het Nationaal Restauratiefonds zijn aangetrokken.

11.12 Vereveningsfonds

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de actuele stand en ontwikkelingen met betrekking tot het Vereveningsfonds en de grondexploitaties die voor rekening en risico van dit fonds komen.

11.12.1 Aanleiding, doel en effecten

De zorgwekkende financiële positie van het Vereveningsfonds eind 2012 en het berekende tekort van € 232 miljoen middels het weerstandsnormmodel (prognose stand algemene reserve van het fonds over 10 jaar) heeft er toe geleid om bestuurlijk fors in te grijpen. De ingreep betreft een totaalpakket; aangeduid als kasstroomsturing op kavelniveau.

De begin 2013 besloten bestuurlijke maatregelen van kasstroomsturing op kavelniveau vormen een tijdelijk integraal pakket van maatregelen om gedurende de crisis tot een beheersbare, verdere realisatie van de bestaande grondexploitaties te komen. Doel is de uitvoerings- en proceskosten de komende jaren zoveel mogelijk te beperken en de gecontracteerde kavels met positieve kasstromen en zekere opbrengsten te realiseren, alsmede gecoördineerd zoveel mogelijk potentiële, kansrijke en winstgevende kavels te verkopen.

De aansturing van kasstroom op kavelniveau betekent onder meer dat de grootstedelijke grondexploitaties worden omgezet in financieel actieve en financieel niet actieve delen. Voor de niet actieve financiële delen van de grondexploitaties geldt dat daar geen kosten mogen worden gemaakt of verdere investeringen worden verricht. Voorts wordt de positie van het onderhanden werk in 2013 zoveel mogelijk afgerekend met het Vereveningsfonds, omdat dit de weg opent voor het in de komende jaren gericht sturen op kavels in plaats van grotere en omvangrijkere grondexploitaties.

De ingezette maatregelen zijn nodig om de financiële positie van het fonds, in casu de negatieve algemene reserve, te herstellen en weer op te bouwen naar een positieve stand binnen vier jaar. Op langere termijn zijn ook de niet actieve kavels van de huidig bestuurlijke vastgestelde grondexploitaties in potentie winstgevend, doordat ook hiervoor geldt dat een groot deel in en rond deze kavels al is geïnvesteerd. Indien de woningmarkt de komende jaren 'uit bodemt' en herstelt zal dit zeker in positieve zin - zowel financieel als programmatisch - bijdragen aan een verdere verbetering van de financiële positie (weerstandvermogen) van het fonds en herstel van de af te zetten benodigde woningproductie.

Zowel organisatorisch als beheersmatig betekent deze omslag dat er forse veranderingen moeten worden doorgevoerd. Deze veranderingen zijn inmiddels ingezet. Belangrijke veranderingen zijn de omvorming van meerdere projectbureaus naar de inrichting van één team van experts, gericht op gecoördineerd contracteren van kavels. Eenduidige spelregels en breed gedragen opvattingen zijn nodig om tot goede *checks* en *balances* te komen. Gedurende dit jaar zal de inrichting van de organisatie verder vorm krijgen, inclusief de werkrelaties met andere organisatieonderdelen.

Het herstel van het Vereveningsfonds valt onder de Regeling Risicovolle Projecten. In dit kader is een inventarisatie uitgevoerd van mogelijk optredende risico's en beheersmaatregelen om de geïnventariseerde risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Deze inventarisatie is in dit hoofdstuk opgenomen.

In het kader van 1 Stad, 1 Opgave vinden verkenningen plaats over grondexploitaties die onder het Vereveningsfonds vallen en waarover de stadsdelen het financieel beheer voeren. Vooral voor de grotere grondexploitaties die niet op het eind van de levenscyclus verkeren, wordt overwogen ook kavelsturing in te voeren.

11.12.2 Kasstroomsturing op kavelniveau verder belicht

Kasstroomsturing op kavelniveau is er op gericht om een focus aan te brengen door te stellen dat er alleen in die delen van de actieve plannen (verder) wordt geïnvesteerd als er *op kavelniveau* aan alle van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. *de te verwachten opbrengsten zijn hoger dan nog te verrichten investeringen*, en;
- b. *de opbrengsten zijn zeker*, en;
- c. *de opbrengsten worden binnen een termijn van vier jaar gerealiseerd*.

De kavels kennen een onderverdeling die bestaat uit vijf groepen:

- GROEN. De kavels in deze groep voldoen aan de drie hiervoor genoemde criteria. Als gevolg daarvan wordt aan deze kavels doorgewerkt om te komen tot realisatie.

- **BLAUW.** De kavels in deze groep voldoen niet aan alle hiervoor genoemde criteria. Er wordt daarom via een centrale aanpak gewerkt aan de uitvoering van deze kavels om te komen tot een uitgifte.
- **PAARS.** Voor kavels in de groep paars gepland in 2013-2016 geldt dat er op geen enkele wijze kosten voor worden gemaakt;
- **BLANCO.** Voor kavels in de groep blanco gepland na 2016 geldt dat er op geen enkele wijze kosten voor worden gemaakt;
- **ONVERMIJDBARE UITGAVEN.** Dit is een overzicht van kavel overstijgende activiteiten waarvan de toekomstige uitgaven onvermijdelijk zijn doordat eerder verplichtingen zijn aangegaan.

De groene kavels en geraamde gelimiteerde onvermijdbare kosten zijn financieel actief. De blauwe, paarse en blanco kavels zijn financieel niet actief. De niet financieel actieve kavels kunnen actief worden ('promoveren') als wordt voldaan aan de uitgangspunten van kavelsturing. Die behelzen onder meer een positieve kasstroom en zekere opbrengsten (contract) binnen een termijn van vier jaar.

11.12.3 Verwachte afzetproductie

Recent heeft een inventarisatie van de kavellijsten plaatsgevonden ten aanzien van de woningaantallen:

- Groene kavels 526 woningen
- Blauwe kavels 2519 woningen
- Paarse kavels 1304 woningen

Het streven is om in de periode 2013-2016 de groene kavels en de helft van de blauwe kavels te realiseren.

11.12.4 Herstel van de financiële positie van het Vereveningsfonds

De ramingen zijn gebaseerd op de kavellijsten die in mei ter informatie zijn aangeboden aan de raadscommissie voor Grondzaken. Deze kavellijsten zijn bestuurlijk tussen de wethouder Grondzaken en de stadsdeelbestuurders besproken.

Toename Algemene Reserve door Kavelsturing

Winstbestemming (bedragen x 1 miljoen)	2012	2013	2014	2015	2016	Totaal
Dotatie Algemene Reserve						
Externe inkomsten		10	10	10	10	40
Winst Planafsluitingen stadsdelen		29	0	14	1	44
Winst groene kavels		21	61	16	9	107
Winst blauwe kavels			2	35	88	125
Vrijval voorzieningen		75	0	0	0	75
Stimuleringsfonds		8	8	8	8	32
Totaal		143	81	83	116	423
Onttrekking Algemene Reserve						
Apparaatskosten		6	5	5	5	21
Proceskosten groen		20	13	9	2	44
Proceskosten blauw		0	3	4	8	15
Rente		11	6	4	2	23
Overige kosten		5	5	5	5	20
Milieu en overig		5	5	5	5	20
Totaal		47	37	32	27	143
Toename Algemene Reserve		96	44	51	89	280
Stand Algemene reserve ultimo	-235	-139	-95	-44	45	

Uit voorgaand overzicht komt naar voren dat in de komende jaren de Algemene Reserve van het Vereveningsfonds sterk verbetert, waarbij aan het eind van de horizon van de kasstroomsturing op kavelniveau, de Algemene Reserve zal omslaan van een tekort van -/- € 235 miljoen eind 2012 in een overschot van € 45 miljoen eind 2016.

De eind 2012 gevormde voorziening op concernniveau van € 70 miljoen is gebaseerd op het ingeschatte tekort van de grondexploitaties als alleen de groene kavels worden gerealiseerd. Indien uit het overzicht de blauwe kavels en de proceskosten blauw, rekening houdend met een nadelig rente-effect worden geëlimineerd, bedraagt het tekort om en nabij € 70 miljoen. De verwachting is dat in 2013 en verdere jaren een substantieel deel van de blauwe kavels door het Team Gebiedsontwikkeling (Team GO) in de markt zal worden gezet.

11.12.4.1 Toelichting per post

Externe inkomsten

De externe inkomsten betreffen de te verwachten inkomsten met betrekking tot Bouwen aan de Stad 2¹². In 2013 zal dit naar verwachting € 10 miljoen bedragen. Ook in de komende jaren wordt dit verwacht.

Winstafsluiting Stadsdelen

De grondexploitaties waarvan de stadsdelen het financieel beheer voeren en die onder het Vereveningsfonds vallen volgen niet hetzelfde regime van de kavelsturing. Dit betekent dat pas bij afsluitingen van deze grondexploitaties wordt afgerekend met het fonds. De verwerkte winsten zijn gebaseerd op het huidige verwachte afsluitritme van stadsdeelplannen en de afrekening van deze saldi met het Vereveningsfonds.

Het aantal stadsdeelplanafsluitingen in 2014 bedraagt 3, maar heeft een financieel effect van nihil in verband met de in 2013 opschoning van de balans

Winst Groene kavels

Het positieve resultaat van een groene kavel wordt genomen als alle opbrengsten zijn ontvangen en als het restant van de te nog te maken lasten overzienbaar is. Bij het nemen van winst neemt de positie van de Algemene Reserve toe. Bij de raming van de winst is scherp gekeken naar de periode waarin deze naar verwachting wordt gerealiseerd. In 2014 wordt een winst verwacht van € 61 miljoen.

Winst Blauwe kavels

De ramingen van de blauwe kavels zijn onderbouwd door de projectbureaus. Team Gebiedsontwikkeling heeft deze kavels individueel ingeschat op potentieel. Bij de berekeningen is ervan uit gegaan dat 75 procent in de markt zal worden gezet tegen 75 procent van de ingeschatte opbrengstwaarde. Als 10 procent meer of minder in de markt zal worden gezet neemt de Algemene Reserve met circa € 12 miljoen toe (exclusief rente effecten) dan wel af ten opzichte van de ramingen in het overzicht. In 2014 wordt een winst verwacht van € 2 miljoen.

Vrijval voorzieningen

In 2013 zal tevens de positie onderhanden werken worden opgeschoond en worden afgerekend met het Vereveningsfonds. Dit is een van de bestuurlijke maatregelen van het EindejaarsRAG 2012. Het netto effect van deze eenmalige maatregel is ingeschat op € 75 miljoen waarbij de Algemene Reserve van een tekort van € 235 naar een tekort van € 160 miljoen zal worden teruggebracht conform de eerdere inschattingen bij het ERAG 2012. Dit bedrag is opgenomen onder vrijval voorzieningen. In de 8-maandsrapportage 2013 zal separaat over deze maatregel en het uiteindelijke financiële effect worden gerapporteerd.

Stimuleringsfonds

De bestuurlijk afgesproken dotatie van € 8 miljoen afkomstig uit het Stimuleringsfonds is gebaseerd op de afspraken van Bouwen aan de Stad 2.

Apparaatskosten en proceskosten Groen

Bij de invoering van de kavelsturing is een kader vastgesteld van € 65 miljoen waarbinnen de apparaatskosten en proceskosten voor groene kavels en onvermijdbare activiteiten (kaveloverstijgend) moeten blijven. De groene kavels en onvermijdbare activiteiten nemen in aantal sterk af. De proceskosten vertonen om die reden een dalende lijn. In 2013 zijn de proceskosten onderbouwd en als 'hard' beoordeeld. In 2014 en de jaren daarna moeten deze kosten nog nader worden onderbouwd waardoor ook deze 'uitharden'. Als normering zal hier het integrale proceskostenmodel worden gehanteerd (Faktonmodel). De apparaatskosten zijn voor

¹² Afspraken over het wonen tussen de gemeente, stadsdelen, Amsterdamse corporaties van Woningcorporaties en de Huurdersvereniging Amsterdam.

een groot deel vast. In 2014 zal een bezuiniging van 25% worden gerealiseerd door minder werk en door slimmer werken. Dit leidt in 2014 tot een bedrag van € 18 miljoen voor groene kavels en onvermijdbare activiteiten.

Proceskosten

De proceskosten worden jaarlijks ten laste van het Vereveningsfonds verantwoord. In voorgaande jaren werden de proceskosten verantwoord in het onderhanden werk en pas bij afsluiting van plannen afgerekend met de Algemene Reserve van het fonds. De kavelsturing geldt voor een periode van vier jaar. Door jaarlijks de gemaakte proceskosten af te rekenen met de Algemene Reserve wordt een beter beeld gegeven van de ontwikkeling en de positie van de Algemene Reserve per jaareinde. Dit sluit meer aan bij het voorzichtigheidsbeginsel zoals in het BBV en de richtlijnen is beschreven.

In 2014 wordt een bedrag van € 16 miljoen aan proceskosten (groen en blauw) ten laste van de Algemene Reserve gebracht.

Proceskosten blauw

De proceskosten blauw zijn variabel, ze zijn afhankelijk van de promotie van blauwe naar groene kavels. Als een kavel promoveert van blauw naar groen zal die kavel een bepaald bedrag meekrijgen aan proceskosten (op basis van het Fakton model). In principe is uitgegaan van € 15 miljoen voor 2014-2017, maar indien meer of minder van de blauwe kavels worden afgezet, zal dit leiden tot meer of minder proceskosten. Dit leidt op basis van de huidige aannames in 2014 tot een bedrag van € 3 miljoen.

Rente

De raming van de rentekosten is gebaseerd op de uitkomsten van het tekort van de Algemene Reserve van het voorgaande jaar. Naarmate de negatieve stand van de reserve afneemt, zullen ook de rentekosten afnemen.

Milieu

In de begroting 2014 en in de jaren daarna wordt rekening gehouden met € 4,8 miljoen aan lasten ten gunste van het programma Milieu.

Overige kosten

De overige kosten van € 5 miljoen kennen een grote variatie. Dit betreft in ieder geval kapitaallasten met betrekking tot Planex, Vastgoedadviesing (€ 0,5 miljoen) en Woningbouwregie (€ 0,4 miljoen) en mogelijke kosten voor een second opinion of andere kosten als gevolg van externe omstandigheden. In 2013 wordt rekening gehouden met extra kosten in verband met faillissement van een ontwikkelaar. In het overzicht zijn deze kosten jaarlijks geraamd op € 5 miljoen.

11.12.5 Kasstroomoverzicht kavelsturing

In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van de te verwachten kasstromen als gevolg van de maatregel kasstroomsturing op kavelniveau. Kasstromen geven het niveau aan van de te verwachten ontvangsten en uitgaven gerubriceerd naar onderdelen die financieel actief zijn.

(bedragen x 1 miljoen)

Kasstroom op kavelniveau	2013	2014	2015	2016
Gronduitgiften Groen	28	75	16	7
Gronduitgiften Blauw	5	40	33	79
OOIJ	-10	-10	-2	-2
Uitgaven groene Kavels	-5	-2	-5	-7
Uitgaven Blauwe kavels	-4	-5	-4	-19
Proceskosten en Apparaat OGA	-26	-21	-18	-15
Onvermijdbare kosten	-87	-48	-24	-11
Totaal	-99	29	-4	32

De kasstromen worden in sterke mate beïnvloed door de hoogte van de onvermijdbare kosten. De toename van de Algemene Reserve is groter dan de saldi van de kasstromen omdat in 2013 het afrekenen van het onderhanden werk met het fonds een extra positief resultaat (ingeschat op € 75 miljoen) zal gaan opleveren. Dit, ondanks het feit dat bij de afrekening van het onderhanden werk direct een voorziening voor de onvermijdbare uitgaven zal worden gevormd. Door deze te vormen voorziening zullen de onvermijdbare uitgaven na 2013 geen resultaat-effect meer hebben op de Algemene Reserve, terwijl ze wel na 2013 de kasstromen in negatieve zin beïnvloeden. Opvallend is de afname van de onvermijdbare kosten door het aflopen van aangegane verplichtingen. De groene kavels zullen met name in 2014 tot gronduitgiften leiden en daarna aflopen. De te promoveren blauwe kavels zullen naar verwachting in de latere jaren een wezenlijk onderdeel worden van de kasstromen.

11.12.5.1 Toelichting per post

Uitgiften en uitgaven groene kavels

De uitgiften van de per 7 mei 2013 aangemerkte groene kavels hebben in dit overzicht alleen betrekking op grootstedelijke plannen. De geraamde opbrengsten zijn, gebaseerd op de uitgifteramingen van de per 7 mei 2013 vastgestelde kavellijsten, verlaagd met 10 procent. Deze verlaging houdt verband met het feit dat in de praktijk blijkt dat de geraamde opbrengsten niet geheel zeker zijn. Uit voorzichtigheidsoverwegingen is daarom rekening gehouden met een afslag van 10 procent. Voor 2014 is de verwachting dat de groene kavels € 75 miljoen aan opbrengsten genereren.

Uitgiften en uitgaven blauwe kavels

Het Team Go heeft een inschatting gemaakt van blauwe kavels die kansrijk zijn om de komende jaren in de markt weg te zetten. Op basis van de professionele inschattingen van Fondsbeheer en Team Go zal naar verwachting 75% van de kansrijke kavels in de markt worden weggezet tegen 75% van de geraamde verkoopwaarde. In het overzicht is bij de ramingen rekening gehouden met deze inschattingen / ervaringsgegevens; het resultaat is een verwachte opbrengst van € 40 miljoen in 2014.

Oostelijke Ontsluiting IJburg (OOIJ); subsidies en uitgaven

De aansluiting van IJburg aan de snelweg aangeduid als OOIJ zal de komende jaren worden voltooid. OOIJ zal op dezelfde wijze als voorgaande jaren worden verantwoord. De gevormde voorziening voor OOIJ blijft in 2013 in stand. De subsidies (baten) en uitgaven (lasten) worden afzonderlijk verantwoord.

Proceskosten en apparaat

Dit zijn alle proceskosten (groen en gepromoveerde van blauw naar groen) en apparaatskosten OGA die met fondsbeheer samenhangen.

11.12.6 Risico's

Het Vereveningsfonds valt onder de Regeling Risicovolle Projecten. Onderstaand is een eerste inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's. Bij de geformuleerde risico's staan tevens beheersmaatregelen opgenomen die deze dienen te mitigeren.

Risico's	Beheersmaatregelen
Opbrengsten worden te hoog en te vroeg ingeschat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er wordt rekening gehouden met 10 procent onvoorzien 2. Er wordt op zijn vroegst winst genomen na de laatste opbrengst op een kavel 3. Opbrengstrealisatie en de hardheid van toekomstige opbrengsten middels goede contracten is een van de speerpunten van Team Go. 4. De projectcontrollers beoordelen de hardheid van de opbrengsten 5. Audit Unit houdt regelmatig kwaliteit audits op dit proces.
Geraamde kosten met name <i>cost to complete</i> bij de kavels en bij onvermijdbare activiteiten zijn niet volledig in beeld. Tegenhanger is dat er ook sprake is van te hoge ramingen waardoor ruimte in de begrotingsposten zal bestaan.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planeconomen onderbouwen de kosten. 2. Projectcontrollers beoordelen de ramingen. 3. Opbouwen kostendeskundigheid door samenwerking en leren van DIVV. SKK systematiek beter kunnen beoordelen. 4. Op fondsniveau rekening houden met een post onvoorzien ter dekking van dit risico. 5. Audit Unit houdt regelmatig kwaliteit audits op dit proces.
Er worden nieuwe verplichtingen aangegaan buiten de (bekende kavels) met betrekking tot bestaande grexen.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afgrenzingsproblematiek. Afspraken op managementniveau dat buiten de kaders van de kavelsturing geen andere verplichtingen worden aangegaan. 2. Projectcontrollers beoordelen vooraf bij voorbereidingen van het aangaan van verplichtingen (aanbestedingen) of wordt voldaan aan de kaders. 3. Audit Unit houdt regelmatig kwaliteit audits op dit proces.
Afspraken bij de plannen of binnen het fonds zijn niet goed of niet overzichtelijk in beeld. Administratie is niet ingericht op kavelsturing zodat (betrouwbare) informatie niet direct voor handen is.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fondsbeheer houdt per plan een logboek bij waarin alle afspraken worden vastgelegd. Dit logboek dient op een makkelijke wijze toegankelijk te zijn voor alle afdelingen en eventueel voor derden die betrokken zijn het proces van kavelexploitatie 2. Tussen DT/Team Go/Fondsbeheer en Planning en Control vindt een gestructureerde overdracht plaats van kennis. 3. Stadsdeelplannen naar kavelsturing of meer eenduidige afspraken. 4. Administratie en werkwijzen moeten worden aangepast. In eerste instantie in Planex (oplevering najaar 2013) en in tweede instantie in de financiële administratie.
De kavelsturing binnen Team Go en onafhankelijk fondsbeheer binnen de Financiële Functie betekenen minder werk en een nieuwe werkwijze voor afdelingen en voor medewerkers.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aandachtspunt en speerpunt voor het DT 2. Afdelingshoofden en afdelingen onderzoeken en inventariseren de bestaande werkzaamheden en de benodigde werkzaamheden. 3. Leanmanagement gericht op slimmer werken.
Inflexibiliteit en kennisverlies gedurende de crisismaatregel van kavelsturing bij verschillende scenario's van aantrekken van de woningbouw tot het langer aanhouden van de crisis.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Middellange termijn visie op verdere realisatie van de plannen na 2016 2. Scenariomodellen ontwikkelen.

11.12.7 Overzicht van baten en lasten inzake het Vereveningsfonds

Oneerstaand overzicht geeft het geheel van de baten en lasten van het Vereveningsfonds.

(bedragen x 1 miljoen)	2012	2013	2014	2015	2016	Totaal
Baten						
Gronduitgiften Groen		28	75	16	7	126
Gronduitgiften Blauw		5	40	33	79	157
Ooij subsidies		7	12	4		23
Externe inkomsten		10	10	10	10	40
Winst Planafsluitingen stadsdelen		29	0	14	1	44
Vrijval voorzieningen		75	0	0	0	75
Totaal baten		154	137	77	97	465
Lasten						
Uitgaven groene kavels		5	2	5	7	19
Uitgaven blauwe kavels		4	5	4	19	32
Ooij		17	20	6	2	45
Mutaties onderhanden werk		-7	37	-13	-39	-22
Apparaatskosten		6	5	5	5	21
Proceskosten groen		20	13	9	2	44
Proceskosten blauw		0	3	4	8	15
Rente		11	6	4	2	23
Overige kosten		5	5	5	5	20
Totaal lasten		61	96	29	11	197
Resultaat voor reservemutaties		93	41	48	86	268
Dotaties aan algemene reserve		143	81	83	116	423
Onttrekking aan algemene reserve		47	37	32	27	143
Mutaties reserves		-96	-44	-51	-89	-280
Resultaat na reservemutaties		-3	-3	-3	-3	
Stand van de algemene	-235	-139	-95	-44	45	
Beginstand Voorziening onvermijdbare lasten		170	83	35	11	
Onttrekking		-87	-48	-24	-11	
Eindstand Voorziening onvermijdbare lasten		83	35	11	0	

Het resultaat na reservemutaties is -/- € 3 miljoen. Dit is het saldo van € 8 miljoen afkomstig van het Stimuleringsfonds en € 5 miljoen dat naar andere programma-onderdelen gaat, zoals Milieu.

11.12.7.1 Grondslagen voor dit overzicht

Dit overzicht en de eerder gepresenteerde overzichten zijn opgesteld conform de verslaggevingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en in overeenstemming met de voorgeschreven richtlijnen van de Commissie BBV, zoals deze zijn verwoord in de notitie Grondexploitatie van februari 2012.

In deze paragraaf wordt conform artikel 16 BBV in aanvulling op de paragraaf grondbeleid de te verwachten prognoses gegeven van de te verwachten resultaten van het totaal van de grondexploitaties die onder het Vereveningsfonds vallen. De prognoses zijn gebaseerd op de per 2013 ingevoerde maatregelen inzake Kavelsturing.

De groene kavels en geraamde gelimiteerde onvermijdbare kosten zijn financieel actief. De blauwe, paarse en blanco kavels zijn financieel niet actief. De niet financieel actieve kavels kunnen actief worden ('promoveren') als wordt voldaan aan de uitgangspunten van kavelsturing. Die behelzen onder meer een positieve kasstroom en zekere opbrengsten (contract) binnen een termijn van vier jaar.

De gronduitgiften, subsidie en uitgaven van de actieve groene kavels en naar verwachting om te zetten (te 'promoveren') blauwe naar groene kavels worden in de exploitatie verantwoord via een afzonderlijke tegenpost verantwoord genaamd 'Mutatie Onderhanden Werk' en vervolgens ook op de balans gemuteerd. De gerealiseerde winsten van de financieel actieve kavels worden ook

verantwoord op deze wijze. De BBV-commissie schrijft deze presentatiewijze geldend voor grondexploitaties sinds 2012 voor. Bij de toelichting op post Mutatie Onderhanden Werken is een afzonderlijk overzicht om deze presentatiewijze te verduidelijken.

Mutatie onderhandenwerk <i>(bedragen x 1 miljoen)</i>	2013	2014	2015	2016	Totaal
Toename Onderhanden Werk					
Uitgaven groene kavels	5	2	5	7	19
Uitgaven blauwe kavels	4	5	4	19	32
Ooij	17	20	6	2	45
Winst groene kavels	21	61	16	9	107
Winst blauwe kavels		2	35	88	125
Totaal	47	90	66	125	328
Afname Onderhanden Werk					
Gronduitgiften Groen	28	75	16	7	126
Gronduitgiften Blauw	5	40	33	79	157
Ooij subsidies	7	12	4		23
Totaal	40	127	53	86	306
Toename Onderhanden Werk	7	-37	13	39	22

De geraamde onvermijdbare uitgaven zijn kaveloverstijgende uitgaven die als bovenwijkse kosten onvermijdelijk aan de bestaande grondexploitaties zijn verbonden en om die reden conform de voornoemde richtlijnen noodzakelijk worden gestort in een voorziening. De storting in de voorziening behoort tot de lasten van de grondexploitatie in 2013. De onttrekking van de onvermijdbare uitgaven is geen onderdeel van het overzicht van baten en lasten. Door middel van de kavelsturing bouwt de gemeente een passend weerstandsvermogen op voor de jaren na 2016 gebaseerd op de oorspronkelijke uitgangspunten zoals deze van kracht waren vóór 2003, toen de Algemene Reserve van het Vereveningsfonds omsloeg van een overschot in een tekort. In de ramingen is rekening gehouden met bepaalde projectspecifieke risico's.

Doordat alleen de groene kavels en onvermijdbare uitgaven financieel actief zijn hoeft alleen bij deze onderdelen rekening te worden gehouden met financiële risico's (zie paragraaf risico's). Het systeem waarbij op basis van generieke risico's op programma- en portefeuilleniveau voor negatieve plannen voorzieningen werden getroffen, is bij de ingevoerde kavelsturing niet meer van toepassing.

Positieve resultaten, ofwel winsten, worden pas in de jaarrekening verwerkt als zij met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Bij de kavels zal indien mogelijk voortijdig winst worden genomen (na realisatie van de opbrengsten), mits wordt voldaan aan de voorgeschreven richtlijnen. Voorgecalculeerde winst kan worden genomen als wordt voldaan aan een relatief zekere omstandigheid waarbij naar rato van de voortgang van de kavelexploitatie de winst is gerealiseerd. Deze methode staat bekend als de percentage of completion methode. Als niet aan de richtlijnen wordt voldaan kan winst pas worden genomen bij kavelafsluiting.

11.13 Stimuleringsfonds Volkshuisvesting

Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SFV) kent twee dekkingsbronnen met ieder een eigen bestemming:

- het KTA-deel binnen het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SFV-KTA) is éénmalig gevoed vanuit de opbrengsten uit de verkoop van de Kabeltelevisie Amsterdam
- het Erfpachtdeel binnen het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SFV-EP) wordt gevoed door de opbrengsten die ontstaan door afkoop bij heruitgifte, conversie en splitsing van erfpachtrechten van woningcorporaties.

De Commissie Stimuleringsfonds¹³ doet ons college, conform de taak zoals bij Raadsbesluit d.d. 9 december 1998 gegeven, voorstellen over de besteding van de middelen uit het SFV.

11.13.1 KTA-deel

Het KTA-deel is voor een groot deel uitgegeven. Middelen zijn besteed aan de vernieuwing van de Bijlmermeer, de realisatie van huurwoningen in de uitbreidingsgebieden en volkshuisvestingsinitiatieven in de vooroorlogse stad. Wat rest zijn, relatief kleine, bijdragen die worden uitgekeerd aan bijvoorbeeld de subsidie Beter Verbeteren. Aan het KTA deel worden al geruime tijd geen middelen en rente toegevoegd. Het geheel is belegd met eerder vastgestelde bijdragen. De omvang van deze bijdragen staat vast, er is geen risico op overschrijding. Nieuwe bestedingen zijn alleen mogelijk als in het verleden toegekende bijdragen niet worden besteed en vrijvallen. Op dit moment is er geen vrij besteedbare ruimte in het KTA-deel. Het KTA-deel speelt in de Begroting 2014 verder geen rol.

11.13.2 Erfpachtdeel Stimuleringsfonds

Het Erfpachtdeel is primair bestemd voor de herstructurering van Nieuw-West, West (Kolenkitbuurt) en Noord (De Banne en Nieuwendam). Hierbij geldt een fifty-fifty verdeling over 'grond' (tekorten op grondexploitaties) en 'vastgoed' (onrendabele vastgoedinvesteringen). Binnen het erfpachtdeel wordt dan ook gesproken over het vastgoeddeel en het gronddeel. Met de overeenkomst Bouwen aan de Stad II, de Raamovereenkomst en de Aanvullende Afspraken op de Raamovereenkomst is in de loop der tijd een aantal andere bestedingsdoelen hieraan toegevoegd. Het Erfpachtdeel bestaat op dit moment uit een Gronddeel, een Vastgoeddeel en een 'Algemeen' deel (overige bestedingen).

Het Erfpachtdeel staat er financieel, ondanks de recessie, nog steeds goed voor. Belangrijke redenen hiervoor zijn dat er de afgelopen jaren (2008 t/m 2012) meer inkomsten in het Erfpachtdeel binnen zijn gekomen dan geraamd, dat vanwege economische omstandigheden een aantal plannen (en hiermee uitgaven) is uitgesteld en dat er financiële 'buffers' zijn waarmee een aantal tegenvallers in grondexploitaties is opgevangen.

Het totale budgettaire kader van het (SFV-EP) is begrensd door dit budgettaire kader te beperken tot de geraamde inkomsten tot en met 2019. Tot en met 31-12-2012 is een bedrag van € 437 miljoen (nominaal, incl. rente) daadwerkelijk binnengekomen. In de periode 2013 tot en met 2019 is aan inkomsten € 158 miljoen geraamd (contant per 01.01.2013). In de Begroting 2014 wordt uitgegaan van inkomsten in 2014 van totaal € 25,7 miljoen. De kans is overigens groot dat ook in 2014 meer erfpachtrechten gesplitst zullen worden dan waar nu, in de Begroting 2014, van uit wordt gegaan. Er is bewust gekozen voor een behoudende raming van de voeding: het aantal splitsingsaanvragen is namelijk lastig te voorspellen.

De Begroting 2014 van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting staat grotendeels in het teken van, in een gematigd tempo en met een aangepast programma, voortzetten van de stedelijke vernieuwing. Conform de hierover vastgelegde afspraken in de Allonge op de Raamovereenkomst (vastgesteld op 13 maart 2013 door de Gemeenteraad). Hieronder wordt de bestedingsvoorstellen van gronddeel, vastgoeddeel en algemeen erfpachtdeel besproken.

¹³ bestaande uit vertegenwoordigers van de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties, de portefeuillehouder Wonen en Wijken en de diensten DWZS en OGA

11.13.2.1 SFV-EP Gronddeel

Grondexploitaties

Het gronddeel SFV wordt primair ingezet voor tekorten op grondexploitaties. Per Vernieuwingsplan is een taakstellende bijdrage beschikbaar ter dekking van het totaalsaldo aan actieve grondexploitaties en nog vast te stellen grondexploitaties.

N.a.v. de afspraken zoals vastgelegd in de Allonge wordt, in het kader van de Begroting 2014, de beschikbare bijdrage voor de Vernieuwingsplannen in Nieuw-West naar beneden bijgesteld naar € 55,3 miljoen

In totaliteit is een bedrag van € 117 miljoen beschikbaar voor grondexploitaties in Nieuw-West, West en Noord. Exclusief de plannen die vallen onder de raamovereenkomst Parkstad zijn er 27 grondexploitaties actief. Hiervan zijn er 21 negatief. Voor negatieve grondexploitaties is binnen het gronddeel SFV een voorziening getroffen. De stand van deze voorziening ultimo 2012 is € 107 miljoen. De netto uitgaven in de grondexploitaties bevinden zich nog steeds ruim onder deze voorziening. In 2014 wordt in Nieuw-West de afsluiting van het Restwerkenplan Zuidwest Kwadrant verwacht.

Reserve Parkstad

Ten behoeve van risico's en knelpunten in actieve grondexploitaties in Parkstad is er een Reserve Parkstad beschikbaar. In het kader van de aanvullende afspraken op de Raamovereenkomst (de Allonge), wordt deze Reserve in 2014 aangevuld met een bedrag van € 8,7 miljoen ten laste van het Gronddeel. Bestedingsvoorstellen ten laste van de Reserve Parkstad lopen mee in de Begroting.

In het kader van de Begroting 2014 worden voorgesteld een bijdrage van € 670.000, prijspeil 01.01.2013, ten laste van de Reserve Parkstad te verstrekken aan Eigen Haard ten behoeve van de herontwikkeling van deelgebied 2.2 van de Suchtelen van de Haarebuurt (SuHa II).

Plannen Raamovereenkomst Parkstad

In 2008 heeft de gemeente een Raamovereenkomst met de corporaties afgesloten waarbij de corporaties voor eigen rekening en risico de realisatie van een aantal 2^e fase UP's en 3^e fase VP's in Parkstad overnemen van de gemeente. De gemeente levert vanuit het Gronddeel SFV een vaste bijdrage ten behoeve van de realisatie van deze plannen. Vanwege de crisis is een aantal plannen uitgesteld en zijn de bijbehorende bijdragen vrijgevallen. In de Allonge is afgesproken met de corporaties dat er 8 UP's conform de Raamovereenkomst voor 2020 worden uitgevoerd. Dit is inclusief de plannen in de Kolenkitbuurt die vallen onder de Raamovereenkomst. Hiernaast zijn er 2 VP's die ten dele doorgaan voor 2020. In totaal is voor deze plannen € 23,7 miljoen beschikbaar. Voor 2014 is de planning van stadsdeel Nieuw-West om Aireystrook en Nieuwenhuizenbuurt vast te stellen. Er zijn totnogtoe geen ROK-plannen afgesloten, er is nog niets uitbetaald. Voor 2014 wordt dit ook niet verwacht.

Dotatie aan Vereveningsfonds

De onttrekking aan het gronddeel SFV ten behoeve van het Vereveningsfonds van totaal € 87,5 miljoen (prijspeil 2010), zoals afgesproken in Bouwen aan de Stad 2, vindt niet in één keer plaats maar in jaarlijkse termijnen op basis van beschikbare middelen. In 2011 is een bedrag van € 53,0 miljoen en in 2012 en 2013 is/wordt € 8 miljoen onttrokken. In 2014 is eveneens een jaarbedrag van € 8 miljoen begroot.

Aanvullende Afspraken Raamovereenkomst

In de Allonge is vastgelegd dat een aantal kostenposten, kostenposten die mede worden veroorzaakt door vertraging in de stedelijke vernieuwing, ten laste van het Gronddeel SFV worden gebracht. Hiervoor is een bedrag van € 12,9 mln gereserveerd. Het gaat om extra kosten in de openbare ruimte en verwervingskosten. In 2014 worden geen uitgaven verwacht.

11.13.2.2 SFV-EP Vastgoeddeel

Vastgoedpremies

Het vastgoeddeel SFV wordt primair ingezet t.b.v. onrendabele vastgoedinvesteringen in stedelijke vernieuwingsgebieden. Dit gebeurt in de vorm van een subsidie per sociale (doelgroep)woning. Op 12 juni 2013 heeft de Gemeenteraad ingestemd met een gewijzigde subsidieverordening. De wijzigingen betreffen de subsidies voor Nieuw-West: een groter deel van het beschikbare budget voor Nieuw-West wordt ingezet ten behoeve van renovatie (i.p.v. nieuwbouw). Ondertussen is, voor Nieuw-West, West en Noord tezamen, € 58 mln daadwerkelijk besteed aan vastgoedpremies en is nog € 42 miljoen beschikbaar voor de verschillende vernieuwingsgebieden.

Premieregeling basiskwaliteit

Uit het vastgoeddeel wordt de Premiereregeling Basiskwaliteit 2011 (€ 1,5 miljoen) gedekt, hieraan is ultimo 2012 een bedrag van € 183.000 uitgegeven.

Subsidieregeling labelstappen

In het vastgoeddeel resteert een bedrag van € 25,4 miljoen voor de subsidie Labelstappen ten behoeve van extra investeringen in energiebesparing in de bestaande woningvoorraad van corporaties. Ultimo 2012 is een bedrag van € 8,6 miljoen uitgegeven aan Labelstappen.

Garantiebedrag voor het Vereveningsfonds (Garantiemodel)

Conform Bouwen aan de Stad 2 betalen de corporaties de komende 10 jaren voor 30.000 verkochte woningen € 3.200 per woning (prijspeil 2010) aan de gemeente. De corporaties garanderen de afdracht voor 27.000 woningen, zo nodig te dekken uit het vastgoeddeel. Vooral snog wordt hiervoor € 61,6 miljoen (prijspeil 2013) gereserveerd.

Aanvullende Afspraken Raamovereenkomst

In de Allonge is vastgelegd dat een aantal kostenposten, kostenposten die mede worden veroorzaakt door vertraging in de stedelijke vernieuwing, ten laste van het Vastgoeddeel SFV worden gebracht. Hiervoor is een bedrag van € 4,9 mln gereserveerd. Het gaat om geraamde derving van grondopbrengsten en om sloopkosten. In 2014 worden geen uitgaven verwacht.

11.13.2.3 SFV-EP overige bestedingen

Kredietcrisismaatregelen

Deze regeling gold voor projecten die uiterlijk in 2010 starten met de bouw. In de Begroting 2012 is de stand opgemaakt en is besloten om restantbudget toe te voegen aan de Reserve Erfpachtdeel. In 2013 valt een bedrag van € 0,3 miljoen vrij dat wordt toegevoegd aan deze reserve.

Knelpuntenpot

Het restantbudget in de Knelpuntenpot is middels de Begroting 2013 bestemd t.b.v. het Budget Hervorming Stedelijke Vernieuwing. De enige uitbetaling die nog plaats moet vinden is ten behoeve van de oplevering van het Waterlandplein. Dit zal naar verwachting in 2013 plaatsvinden.

Vrijval Nieuw-West

Gemeente en Corporaties zijn, in aanvulling op artikel 73 uit Bouwen aan de Stad 2, overeen gekomen dat van de vrijval die ontstaat in plannen in Nieuw-West, 50% wordt ingezet in stedelijke vernieuwingsplannen in het desbetreffende stadsdeel, te weten Nieuw-West. De beschikbare vrijval bedraagt € 26,5 miljoen (prijspeil 2013). Deze vrijval is gestort in een aparte reserve binnen het erfpachtdeel: de Reserve Vrijval Nieuw-West.

Het beschikbare bedrag wordt ingezet in Nieuw-West ter dekking van (tijdelijke) fysieke maatregelen die nodig zijn om de negatieve effecten van de vertraging op te vangen. Het gaat om kosten in de openbare ruimte, interim beheerkosten, zeven zogenaamde Huizen van de Wijk

(aanpassen bestaand maatschappelijk vastgoed), gemaakte kosten m.b.t. aankoop Westburgcollege en ROC aan het August Allebéplein.

Begroot is dat uitgaven verspreid over de periode 2013 t/m 2019 plaats zullen vinden. In de Begroting 2014 is rekening gehouden met een bedrag van € 3,4 miljoen aan uitgaven.

Buurtring Zuid

In de Begroting 2013 is vastgesteld dat een bedrag van € 3,6 miljoen (prijspeil 2013) ten laste van het Erfpachtdeel wordt besteed aan de aanleg van de Buurtring Zuid in Geuzenveld Zuid. De verwachting is dat in 2014 uitgaven plaats zullen vinden.

11.13.2.4 Overzicht erfpachtdeel en bestedingsvoorstellen

SFV Erfpachtdeel budgettair kader	Uitgaven	Reservering	Totaal
(bedragen x € 1 miljoen) (prijspeil 01.01.2013)	verplicht	restant	
A Gerealiseerde meerwaarde 1995 t/m 2012			437,0
B VASTGOEDDEEL	69,9	142,5	212,4
1 Vastgoedpremies:			
Voorbeeldprojecten	8,3	8,7	
Kolenkitbuurt	3,3	5,8	
Nieuwendam Noord	7,2	13,7	
De Banne	13,3	1,6	
Nieuw-West	26,1	19,4	
2 Premiereregeling Basiskwaliteit	0,2	1,3	
3 Subsidie Labelstappen 2011-2014	11,4	25,4	
4 Reserve Garantiemodel 2011-2020	0	61,6	
5 Aanvullende Afspraken Raamovereenkomst	0	4,9	
C GRONDDEEL	84,8	198,7	283,5
6 Grondexploitaties:			
Kolenkitbuurt	0	12,0	
Nieuwendam Noord	1,7	21,2	
De Banne	1,3	25,8	
Nieuw-West	18,5	55,3	
Nieuw-West – vm ROK plannen	0	2,7	
7 Reserve Parkstad	1,8	8,8	
8 Raamovereenkomstplannen	0	23,7	
9 Fondsbeheer	0,5	0,8	
10 Onttrekking t.b.v. Vereveningsfonds	61,0	35,4	
11 Aanvullende Afspraken Raamovereenkomst		12,9	
D BESTEDINGEN ERFPACHTDEEL	16,4	36,2	52,6
12 Kredietcrisismaatregelen	4,7	0,3	
13 Knelpuntenpot	11,6	5,9	
14 Reserve Vrijval Nieuw-West:	0	26,5	
15 Buurtring Zuid	0	3,6	
E Totaal	171,1	377,4	548,5
16 Saldo			- 111,5
F Geraamde meerwaarde 2013 t/m 2019			158,3
17 Geraamde reserve			46,8

In voorgaand overzicht is samengevat weergegeven hoe het totale budgettair kader is opgebouwd, rekening houdend met de geraamde inkomsten en uitgaven t/m 2019.

In de kolom 'uitgaven/verplicht' is weergegeven wat er is uitgegeven (aan subsidies en reeds afgesloten grondexploitaties) en wat er verplicht is (subsidieaanvraag is goedgekeurd, daadwerkelijke uitbetaling moet nog plaatsvinden).

In de kolom 'reservering/restant' zijn de verschillende budgetten per bestedingsdoel terug te vinden (incl. budgetten voor grondexploitaties).

Uit het overzicht blijkt dat de geraamde reserve in het Erfpachtdeel € 46,8 miljoen bedraagt. Dit bedrag binnen het SFV is nog niet belegd is met bestedingen.

Het College stelt in het kader van de Begroting 2014 de volgende bestedingsvoorstellen voor ten laste van deze reserve:

1. Instemmen met het doen van uitgaven van € 8 miljoen, prijspeil 01.01.2013, ten behoeve van de transformatie van voormalige verzorgingshuizen tot jongerenhuisvesting, met als dekking een onttrekking aan de Reserve Erfpachtdeel
2. Instemmen met het doen van uitgaven van € 2 miljoen, prijspeil 01.01.2013, ten behoeve van de Starterslening, met als dekking een onttrekking aan de Reserve Erfpachtdeel
3. Instemmen met het doen van uitgaven van € 1 miljoen, prijspeil 01.01.2013, ten behoeve van Beter Verbeteren, met als dekking een onttrekking aan de Reserve Erfpachtdeel
4. Instemmen met het doen van uitgaven van € 4 miljoen, prijspeil 01.01.2013, ten behoeve van de fysieke vernieuwing van naoorlogse probleemwijken, met als dekking een onttrekking aan de Reserve Erfpachtdeel.

Hiernaast zal de Commissie SFV onderzoeken of binnen het budget van € 12 miljoen (€ 8 miljoen voor transformatie verzorgingshuizen plus € 4 miljoen voor stedelijke vernieuwingsgebieden) ruimte resteert voor een bijdrage voor de ombouw van verzorgingshuizen tot zelfstandige seniorenwoningen.

Rekening houdend met voorgaande bestedingsvoorstellen, resteert een reserve van € 31,8 miljoen. Dit bedrag is toereikend om onvoorziene tegenvallers en risico's in het Erfpachtdeel op te vangen.

Er zijn, in het kader van de Begroting 2014, geen voorstellen ten laste van het Vastgoeddeel. Wat betreft het Gronddeel stelt het College het volgende voor aan de Gemeenteraad:

- 5 Instemmen met de volgende uitwerking van de afspraken zoals vastgelegd in de Allonge bij de Raamovereenkomst Parkstad:
 - a. Instemmen met de bijstelling van het totaal budget in het Gronddeel SFV naar € 55,3 miljoen, NCW per 01.01.2013, voor actieve grondexploitaties in Nieuw-West
 - b. Instemmen met de toevoeging van een bedrag van € 8,3 miljoen, prijspeil 01.01.2013, aan de Reserve Parkstad, ten behoeve van risico's en knelpunten in actieve grondexploitaties in Parkstad.
- 6 Instemmen met het doen van uitgaven van € 670.000, prijspeil 01.01.2013 ten behoeve van de herontwikkeling door Eigen Haard van deelgebied 2.2 van de Suchtelen van de Haarebuurt (SuHa II), met als dekking een onttrekking aan de Reserve Parkstad.

11.13.3 Risico's en risicobeheer

Als gevolg van de afgenomen vraag op de woningmarkt verslechteren grondexploitaties door langere looptijden en door lagere en later te realiseren grondopbrengsten.

Ten aanzien van de vernieuwing van Nieuw West (waar de grootste vernieuwingsoperatie plaatsvindt) heeft de verslechterde woningmarkt en de verslechterde financiële positie van de woningcorporaties geleid tot aanpassing van de vernieuwingsplannen, zowel in de tijd als inhoudelijk. Deze aanpassing heeft gevolgen voor de afspraken die zijn vastgelegd in de Raamovereenkomst Parkstad. De corporaties en de Gemeente hebben – op basis van de in beeld gebrachte financiële consequenties van de aanpassingen –overeenstemming bereikt over het oplossen van de resulterende financiële problematiek. Dit is vastgelegd in een Allonge bij de Raamovereenkomst Parkstad, waarmee de Gemeenteraad op 13 maart 2013 heeft ingestemd. Met deze aanvullende afspraken zijn de risico's ingeperkt.

Ter beheersing van de risico's zijn binnen het Stimuleringsfonds de volgende beheersmaatregelen van toepassing:

- a. Binnen het SFV is op het niveau van het stedelijk vernieuwingsplan (daaronder vallen verschillende grondexploitaties) een taakstellend financieel kader vastgesteld. Er zijn kaders opgesteld waarbinnen OGA en stadsdelen hun risico's beheersen.
- b. Naar aanleiding van de aanvullende afspraken in 2012 is een aantal kaders van plannen in Nieuw-West herijkt. Geld dat hiermee per saldo is vrijgemaakt wordt deels ingezet voor een aantal kostenposten in de openbare ruimte (kostenposten die zijn ontstaan vanwege vertraging in en uitstel van plannen) en is deels toegevoegd aan de Reserve Parkstad. De Reserve Parkstad is bestemd voor knelpunten en risico's in actieve grondexploitaties, specifiek in Parkstad (Parkstad = Nieuw-West + de Kolenkitbuurt in West).

- c. In de Raamovereenkomst Integrale Gebiedsontwikkeling Parkstad is opgenomen dat de corporaties het financieel risico nemen voor de realisatie van de 3e fase Vernieuwingsplannen (VP's) en de Uitwerkingsplannen (UP's) binnen reeds vastgestelde VP's in Parkstad. Als plannen verslechteren is dit voor rekening van de corporatie. Met de aanvullende afspraken die in 2012 zijn gemaakt, is het aantal Raamovereenkomstplannen naar beneden bijgesteld. Middelen die hierdoor vrijvallen (in zowel het grond- als vastgoeddeel van het Stimuleringsfonds) zijn deels toegevoegd aan de algemene reserve Erfpachtdeel en deels in een aparte bestemmingsreserve, de Reserve Vrijval Nieuw-West, opgenomen. Deze Reserve wordt o.a. ingezet voor het risico van tegenvallende grondopbrengsten in grondexploitaties in Nieuw-West.

Hierboven is beschreven hoe in het Stimuleringsfonds checks and balances zijn ingebouwd waardoor risico's goed kunnen worden beheerst. Het is daarnaast van belang een afdoende buffer te handhaven om onverhoopte tegenvallers te kunnen opvangen. In de Begroting 2014 heeft deze algemene buffer in het Erfpachtdeel (grond- en vastgoeddeel tezamen) een omvang van € 31,8 miljoen. Ook het risico dat de toekomstige inkomsten niet in volle omvang gerealiseerd zullen worden, kan opgevangen worden binnen voornoemde buffer.

12 Bestuur en concern

Maatschappelijk effect

Het college heeft zijn ambities vastgelegd in het programmakkoord. Deze ambities realiseren we met een slanke, sobere ambtelijke organisatie gericht op de efficiënte uitvoering van de gemeentelijke kerntaken. De organisatie heeft een vaste, hoogwaardige kern, ondersteund door een flexibele schil.

Kerncijfers

Programma Bedrijven en Concern (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten per doelstelling							
12.1 Adviseren en ondersteunen van het college en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming	58,0	49,7	54,3	59,1	57,5	57,5	57,5
12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam	8,3	1,4	5,0	6,0	1,6	3,1	3,1
12.3 Beschikbaar stellen, publiceren en presenteren van onderzoeks- en statistische informatie.	5,1	5,2	5,1	5,3	5,3	5,3	5,3
12.4 Bestuur	2,7	2,5	2,5	2,7	2,6	2,6	2,5
12.5 Griffie	7,1	7,9	7,9	8,1	7,9	7,9	7,9
12.6 Ombudsman	2,1	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0
12.7 Nog niet ingevuld voor programma Bestuur en Concern	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	83,3	68,7	76,8	83,3	76,9	78,4	78,3
Baten per doelstelling							
en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming	11,0	3,0	3,0	11,3	11,2	11,2	11,2
12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam	0,7	0,3	0,3	0,4	0,5	2,0	1,9
12.3 Beschikbaar stellen, publiceren en presenteren van onderzoeks- en statistische informatie.	3,1	3,2	3,2	3,5	3,5	3,5	3,5
12.4 Bestuur	0,2	-	-	-	-	-	-
12.5 Griffie	0,1	-	-	-	-	-	-
12.6 Ombudsman	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
12.7 Nog niet ingevuld voor programma Bestuur en Concern	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	15,3	6,7	6,7	15,4	15,4	16,9	16,8
Saldo van baten en lasten	68,0-	62,0-	70,1-	67,9-	61,5-	61,5-	61,5-
Toevoegingen aan reserves	1,0	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1
Onttrekkingen aan reserves	0,7	0,2	1,6	0,3	-	-	-
Totaal mutaties reserves	0,3-	0,1	1,1	0,2	0,1-	0,1-	0,1-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	68,3-	61,9-	69,0-	67,7-	61,6-	61,6-	61,6-

Het programmakkoord kent geen specifieke ambities voor programma Bestuur en concern.

Ontwikkelingen en beleidskaders

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

Naar een nieuw flexibel organisatie-model

De gemeente kent tot op heden 26 diensten en 7 stadsdelen. In lijn met eerdere ontwikkelingen worden nu vier clusters ingesteld waarin alle diensten, met uitzondering van de Bestuursdienst, opgaan.

Bestuurs- en concernstaf

De burgemeester, het College en ambtelijk topmanagement worden ondersteund door een compacte Bestuurs- en concernstaf (waartoe de huidige Bestuursdienst zich zal ontwikkelen).

12.1 Adviseren en ondersteunen van het college en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming

12.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

De kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming wordt verbeterd.

12.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Strategische advisering in strategische, gevoelige of gecompliceerde dossiers of dossiers met een concernbelang en hoog afbreukrisico (bv.: wijziging bestuurlijk stelsel, Top 600, Taxidossier, integriteit en overeenkomsten, Innovatief aanbesteden, BIBOB, verzelfstandiging AEB, rechtspositie topfunctionarissen, coffeeshops, bestuurlijk stelsel)
- Advisering over concept-wetgeving en het opstellen en beheren van centraal stedelijke wetgeving (o.a. APV, Verordening op de Bestuurscommissies, Verordening op het burgerinitiatief het Referendum)
- Voorbereiden van beslissingen op bezwaar met een hoog afbreukrisico . Optreden als procesvertegenwoordiger in gerechtelijke procedures
- Public Affairs monitoring van de Haagse politieke agenda en advisering van het Bestuur over ontwikkelingen in de landelijke politiek
- Bijdragen aan de integrale Europa strategie van Amsterdam met de steden Londen, Parijs, Berlijn en Athene
- Bestuurlijke aanwezigheid in Brussel continueren door regelmatige werkbezoeken. Coördinatie en organisatie van de representatie van het gemeentebestuur Bijdragen aan een juiste beeldvorming over Amsterdam en regie voeren op het persbeleid Verzorgen van de crisiscommunicatie voor de stad Amsterdam en de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
- Optreden als verbindende schakel in diverse gremia zoals de G4 en de S9, de RUD, de Stadsregio, Noordvleugel, Schiphol, het Noordzeekanaalgebied en OV SAAL
- Coördinatie internationale betrekkingen: profilering en positionering van Amsterdam in relevante landen en buitenlandse steden in nauwe samenwerking met andere Amsterdamse partners
- Bijdragen aan de versterking van lokaal bestuur in herkomstlanden Marokko, Turkije, Curaçao, Sint Maarten en de versterking van de economische positie van Amsterdam in de acquisitielanden Brazilië, Japan, India, Turkije, China, Zuid Korea en Vietnam.

12.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	58,0	49,7	54,3	59,1	57,5	57,5	57,5
Baten	11,0	3,0	3,0	11,3	11,2	11,2	11,2
Saldo van baten en lasten	47,0-	46,7-	51,3-	47,8-	46,3-	46,3-	46,3-
Dotaties aan reserves	-	-	0,3	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,2	0,2	0,5	0,1	-	-	-
Mutaties reserves	0,2	0,2	0,2	0,1	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	46,8-	46,5-	51,1-	47,7-	46,3-	46,3-	46,3-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 47,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 59,1 miljoen en de baten op € 11,3 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 40,1 miljoen (apparaats)lasten voor de Bestuursdienst
- € 8,3 miljoen salarislasten voor medewerkers van de Raadsgriffie, Ombudsman en Rekenkamer en Raadsleden die worden doorbelast (zie ook baten)
- € 4,6 miljoen voor communicatie en externe betrekkingen van de Gemeente Amsterdam
- € 2,5 miljoen voor personeelskosten voor voormalige (opgeheven) diensttakken
- € 1,7 miljoen bijdrage van de Gemeente Amsterdam aan de Stadsregio Amsterdam (SRA), een samenwerkingsverband van gemeenten op het gebied van verkeer en vervoer, ruimtelijke ontwikkelingen, volkshuisvesting, economische zaken en jeugdzorg
- € 1,0 miljoen incidenteel voor 2014 voor Bestuurlijk Stelsel (instelling bestuurscommissies in plaats van stadsdelen en inpassing in de organisatie)
- € 0,4 miljoen voor de Kunstraad (overgeheveld vanuit het programma Cultuur en Monumenten)
- € 0,4 miljoen structureel voor de vervanging van Andreas

Baten

- € 8,3 miljoen aan baten in verband met doorbelasting van salarislasten van medewerkers van de Ombudsman (zie ook lasten)
- € 2,0 miljoen aan baten voor communicatie voor aan diensten en stadsdelen doorberekende kosten voor bijvoorbeeld Magazine Amsterdam
- € 0,7 miljoen inkomsten in verband met personeelskosten voor voormalige diensttakken staan bedragen

Mutaties reserves

Zie voor toelichting van de reserves [paragraaf 12.7 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- incidentele prioriteit versterking DMC van € 1,0 miljoen wordt voor 2015 gecorrigeerd
- incidentele prioriteit voor het bestuurlijk stelsel van € 1,0 miljoen wordt voor 2015 gecorrigeerd
- er is vanaf 2015 geen onttrekking meer aan de reserve Digitaal archief waardoor de onttrekking ten opzichte van 2014 daalt met € 1,0 miljoen

12.1.4 Investeringsen

Niet van toepassing.

12.1.5 Risico's

Voor doelstelling 12.1 zijn geen risico's gemeld.

12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam

12.2.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

De realisatie van het programmakkoord moet worden bereikt met een slanke, sobere ambtelijke organisatie gericht op een efficiënte uitvoering van de kerntaken van de gemeente.

12.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Structurele monitoring realisatie bezuinigingen en organisatieveranderingen
- Sturing en control op cijfers en prestaties van diensten
- Versteving concernadministratie, financiële kaderstelling voor de hele Gemeente. Consolidatie van de gemeentebegroting en rekening incl. stadsdelen inclusief de door Raad en B&W gewenste aspecten van leesbaarheid en stuurbaarheid
- Integratie van de (8) verordeningen art. 212 binnen de Gemeente naar 1 set spelregels en 1 Planning & Control cyclus
- Onderhoud en beheer ramings- en bekostigingsfunctie en sturen op kasstromen binnen het fysieke domein en sturing op een beheerste schuldontwikkeling
- Beheer leningen en garanties en risicomangement (conform uitkomsten rekenkameronderzoek)
- Beheer deelnemingen inclusief nieuwe deelnemingen Haven en EB. Resultaat: versterkt onderhoud van de governancerelatie met Raden van Commissarissen en invulling actief aandeelhouderschap conform beleid DOA 2
- Bij negen gemeentelijke organisaties wordt Amsterdam Financieel Systeem (AFS), inclusief digitale verwerking van inkoopfacturen en een uniforme werkwijze, geïmplementeerd.
- Verdere professionalisering van de beheerorganisatie en de gemeentebrede inkooporganisatie
- Organisatie ontwikkeling Amsterdam Financieel gezond (AFG)
- Adviseren van het bestuur inzake inkoop- en aanbesteding.
- Implementeren van het 10 wegen plan naar een innovatief aanbestedingsbeleid en professioneel opdrachtgeverschap Uitwerken van een plan om ICT-ondersteuning voor operationele en tactische inkoopprocessen in te richten en te verwerven
- Toepassing van de Wet op de ondernemingsraden in advisering en advisering aan diensten en stadsdelen en de ondersteuning en advisering van de WOR bestuurder in zijn overleg met de COR
- Vertaling van wetgeving op het terrein van arbeid en sociale zekerheid en afspraken met bonden naar de Amsterdamse 'CAO', de NRGa gericht op het behalen van besparingen uit 1S10
- Advisering aan College bij HR-dossiers en in het bijzonder de uitwerking van de kadernota op het gebied van strategisch personeelsbeleid en governance
- Strategische advisering aan het concern en advisering van diensten en stadsdelen bij complexe reorganisaties en/of grote risico's.
- Implementatie drieluik van talent-, opvolgings- en prestatie management en counselling voor het Topmanagement van 40 eindverantwoordelijken naar Top 150 en MD ontwikkeling
- Op- en inrichten Amsterdamse School
- Implementeren organisatie wijziging gemeentebrede juridische functie en invulling geven aan kaderstellende rol binnen de juridische functie en de rol van lead-buyer m.b.t. inschakeling van juridische dienstverleners en juridische opleidingen
- Adviseren aan gemeenteonderdelen omtrent de vormgeving van de juridische functie juridische kwaliteitszorg Kennisuitwisseling bevorderen tussen juridische functies binnen het concern en intensiveren van kennis en netwerkbijeenkomsten tussen gemeenteturisten. In 2014 zal het Juridisch Opleidingsprogramma Stadsdelen (JOPS) gemeentebreed worden uitgerold. De (inhoudelijke) coördinatie is belegd bij de Bestuursdienst
- De ontwikkeling van en toezicht op de huisstijl van de gemeentelIntranet/internet: integratie en versterking (redactionele) samenwerking met diensten en stadsdelen.

12.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	8,3	1,4	5,0	6,0	1,6	3,1	3,1
Baten	0,7	0,3	0,3	0,4	0,5	2,0	1,9
Saldo van baten en lasten	7,6-	1,1-	4,7-	5,6-	1,1-	1,1-	1,2-
Dotaties aan reserves	0,9	-	0,1	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,4	-	1,1	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,5-	-	1,0	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	8,1-	1,1-	3,7-	5,6-	1,1-	1,1-	1,2-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 5,6 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 6,0 miljoen en de baten op € 0,4 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 4,6 miljoen aan lasten voor het Amsterdams Financieel Systeem (AFS). Dit bestaat uit € 2,4 miljoen voor het programma AFS met als dekking een onttrekking uit de frictiekostenreserve en € 2,2 miljoen voor uitbreiding van de scope van AFS met digitale verwerking inkoopfacturen, waarvan € 1,6 miljoen als prioriteit toegekend is en € 0,6 miljoen wordt gedekt uit tarieven. Hiervoor wordt de implementatie van AFS in de gehele gemeentelijke organisatie voltooid in 2015. In 2014 wordt bij negen gemeentelijke organisaties AFS, inclusief digitale verwerking van inkoopfacturen en een uniforme werkwijze, geïmplementeerd. Verder wordt de beheerorganisatie geprofessionaliseerd.
- € 0,8 miljoen voor Personeelsbeleid en organisatieontwikkeling
- € 0,4 miljoen aan lasten voor Organisatieontwikkeling Amsterdam Financieel gezond (AFG)
- € 0,2 miljoen voor inkoop

Baten

- € 0,3 miljoen inkomsten aan doorberekende kosten in verband met op AFS aangesloten diensten en stadsdelen voor licenties en beheer AFS
- € 0,2 miljoen inkomsten (doorberekende kosten) voor deelnemers aan de concernconferentie

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- de lasten dalen vanaf de begroting 2015 ten opzichte van 2014 met € 4,4 miljoen wegens het wegvallen van de prioriteiten en de incidentele lasten verhoging ten behoeve van AFS
- vanaf 2016 stijgen zowel de lasten als de baten met € 1,5 miljoen als gevolg van het in beheer nemen van AFS (de projectfase is dan afgerond)

12.2.4 Investerings

Programma AFS scope uitbreiding Digitale verwerking inkoopfacturen (DVI) € 1,1 miljoen (incidenteel)

De functionaliteit voor het digitaal verwerken van inkoopfacturen wordt een intrinsiek onderdeel van AFS Het wordt stapsgewijs ingevoerd in het tempo van de AFS-uitrol, waarbij tevens het pad wordt geëffend voor aansluiting (van AFS) op Digipoort .

12.2.5 Risico's

Voor doelstelling 12.2 zijn geen risico's gemeld.

12.3 Prestatiemeting, onderzoekprogrammering en inzichtelijk maken van informatie

12.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Ondersteunen van het beleid- en besluitvormingsproces met statistische informatie, beleidsinformatie en onderzoek

12.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Verrichten van ongeveer 250 kleinere en grotere onderzoeken uitgevoerd samen met universiteiten en planbureaus
- Schetsen van een statistisch beeld van de ontwikkelingen in en om Amsterdam en statische informatie beschikbaar stellen aan beleidsmakers, burgers, bedrijven en instellingen
- Initiëren en coördineren van onderzoeksprogrammering en prestatiemeting
- In beeld brengen van ontwikkelingen en trends door grootschalig opgezette sociaal wetenschappelijk onderzoeken (Burger-, Veiligheids-, en Armoedemonitor, Staat van de Stad)
- Verder uitbouwen van de samenwerking met de Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit, Platform31, CBS, de planbureaus, de G4 en de regiogemeenten
- up-to-date houden van Statstad en de basis-meetset

12.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	5,1	5,2	5,1	5,3	5,3	5,3	5,3
Baten	3,1	3,2	3,2	3,5	3,5	3,5	3,5
Saldo van baten en lasten	2,0-	2,0-	1,9-	1,8-	1,8-	1,8-	1,8-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,1	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,1	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	1,9-	2,0-	1,9-	1,8-	1,8-	1,8-	1,8-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 1,8 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 5,3 miljoen en de baten op € 3,5 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

€ 5,3 miljoen aan lasten voor het Bureau Onderzoek en Statistiek: salarislasten, huisvestingslasten, automatiseringslasten enzovoort. Hiervoor wordt onderzoek voor de Gemeente Amsterdam verricht en wordt het beleid- en besluitvormingsproces ondersteund met statistische informatie, beleidsinformatie en onderzoek.

Baten

€ 3,5 miljoen aan inkomsten voor in opdracht van voornamelijk diensten en stadsdelen verricht onderzoek (een klein deel van de opdrachtgevers is buitengemeentelijk).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn in 2015 -2017 geen mutaties ten opzichte van de Begroting 2014.

12.3.4 Investerings

Niet van toepassing.

12.3.5 Risico's

Voor doelstelling 12.3 zijn geen risico's gemeld.

12.4 Bestuur

12.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Niet van toepassing

12.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

Niet van toepassing

12.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	2,7	2,5	2,5	2,7	2,6	2,6	2,5
Baten	0,2	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	2,5-	2,5-	2,5-	2,7-	2,6-	2,6-	2,5-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	2,5-	2,5-	2,5-	2,7-	2,6-	2,6-	2,5-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 2,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 2,7 miljoen en de baten op € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 0,2 miljoen voor jaarwedde van de burgemeester
- € 1,1 miljoen voor jaarwedden van de zeven wethouders
- € 0,7 miljoen voor de wethoudersassistenten. Hiervoor worden de zeven wethouders politiek ondersteund.
- € 0,7 miljoen voor uitkeringen en pensioenen aan gewezen wethouders en weduwen van (gewezen) wethouders.

Baten

Er zijn geen baten voor deze doelstelling.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Er zijn in 2015 -2017 geen mutaties ten opzichte van de Begroting 2014.

12.4.4 Investerings

Voor doelstelling 12.4 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

12.4.5 Risico's

De voorziening voor de verplichtingen aan voormalige wethouders is onvoldoende groot, en zal moeten worden verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door het zogenaamde 'langlevenrisico' van wethouders en is niet verzekerd. Op termijn, indien de huidige APPA regeling in stand blijft, kan dit leiden tot hoge kosten voor de gemeente. Mogelijk wordt op termijn een eigen wettelijke pensioenregeling voor politieke ambtsdragers binnen het ABP vastgesteld. Besluitvorming hierover heeft nog steeds niet plaatsgevonden. De financiële voorziening is in beide situaties niet toereikend om de toekomstige pensioenuitkeringen uit te betalen. Door Raet is in 2009 een eerste actuariële berekening gemaakt waaruit blijkt dat er een voorziening moet worden gevormd van ruim € 6 miljoen om aan toekomstige pensioenverplichtingen te voldoen. Met de bestuursdienst is afgesproken dat er een voorziening zal worden gevormd, indien de wetgeving

wijzigt. Er wordt op dit moment niet extra gedoteerd aan een voorziening, dus het optreden van het risico betekent een incidentele tegenvaller van € 6 miljoen.

12.5 Griffie

12.5.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

12.5.2 Wat gaan we ervoor doen?

12.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	7,1	7,9	7,9	8,1	7,9	7,9	7,9
Baten	0,1	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	7,0-	7,9-	7,9-	8,1-	7,9-	7,9-	7,9-
Dotaties aan reserves	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	0,2	-	-	-
Mutaties reserves	0,1-	0,1-	0,1-	0,1	0,1-	0,1-	0,1-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	7,1-	8,0-	8,0-	8,0-	8,0-	8,0-	8,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 8,0 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 8,1 miljoen en de baten op € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0,1 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,2 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 1,6 miljoen vergoeding en tegemoetkoming raadsleden (dit zijn de raadsvergoedingen).
- € 1,6 miljoen tegemoetkoming raadsfracties. Dit betreft een tegemoetkoming in de kosten die raadsfracties maken (voor fractieondersteuning, huisvesting enzovoort)
- € 0,1 miljoen uitkering- en pensioenvoorziening voor raadsleden
- € 1,0 miljoen Raadsbudget, onder andere voor kosten raadszaal, notuleren van vergaderingen en ontsluiting ervan (Raadsinformatiesysteem).
- € 0,6 miljoen onderzoeksbudget raad, hiervan kunnen raadsonderzoeken en –enquêtes worden bekostigd.
- € 1,4 miljoen kosten voor de Raadsgriffie, dit betreft vooral salarislasten voor medewerkers van de Raadsgriffie. Hiervoor wordt de gemeenteraad (logistiek) ondersteund bij raads- en commissievergaderingen en in het algemeen.
- € 1,7 miljoen bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam.

Baten

Er zijn geen baten voor deze doelstelling.

Mutaties reserves

Jaarlijks wordt aan de Reserve Verkiezingen conform het instellingsbesluit € 0,05 miljoen gedoteerd. In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 wordt aan de reserve Verkiezingen € 0,2 miljoen onttrokken. Zie voor verdere toelichting van de reserves [paragraaf 12.8 Reserves en voorzieningen](#).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

- De voor 2014 extra begrote lasten van € 0,2 miljoen worden vanaf de begroting 2015 weer ongedaan gemaakt
- De voor 2014 begrote onttrekking aan de Reserve Verkiezingen van € 0,2 miljoen wordt tevens ongedaan gemaakt

12.5.4 Investerings

Voor doelstelling 12.5 worden in 2014 geen investeringen voorzien.

12.5.5 Risico's

Het waarborgen van opgelegde geheimhouding, de continuïteit van geautomatiseerde systemen, het zijn van de laatste schakel gemeentelijke besluitvormingsproces en de toepassing en uitleg van juridische regelingen. Deze risico's worden onderkend en de getroffen beheersmaatregelen zijn voldoende.

12.6 Ombudsman

12.6.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

12.6.2 Wat gaan we ervoor doen?

12.6.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	2,1	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0
Baten	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Saldo van baten en lasten	1,9-	1,8-	1,8-	1,9-	1,8-	1,8-	1,8-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	1,9-	1,8-	1,8-	1,9-	1,8-	1,8-	1,8-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 1,9 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 2,1 miljoen en de baten op € 0,2 miljoen. De dotaties aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0 miljoen.

Lasten

Voor € 2,1 miljoen aan lasten voor het bureau Ombudsman. Hiervoor toetst de gemeentelijke ombudsman, als onafhankelijk instituut, gevraagd en ongevraagd het handelen en het gedrag van de lokale overheid ten aanzien van de burger toetst aan een stelsel van behoorlijkheidnormen.

Baten

Voor € 0,2 miljoen aan baten vanuit deelnemende gemeenten voor verleende diensten.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- De lasten in de begroting 2015 dalen met € 0,1 miljoen ten opzichte van de begroting 2014 door een verder daling van de rentelasten en personeelskosten.
- In 2016 dalen de lasten van de begroting ten opzichte van 2015 met circa € 0,1 miljoen wegens een daling in personeelskosten.

12.6.4 Investerings

Voor doelstelling 12.6 zijn in 2014 geen investeringen voorzien.

12.6.5 Risico's

Het presidium heeft in 2013 besloten tot het instellen van een gemeenschappelijke regeling voor de ombudsman met ingang van 1 januari 2014. Het risico dat de huidige deelnemende gemeenten zich alsnog gaan aansluiten bij de Nationale Ombudsman is verminderd omdat, overeenkomstig het advies van ACAM, de vaste kosten niet in rekening worden gebracht bij de overige gemeenten.

12.7 Reserves en Voorzieningen

12.7.1 Reserves

12. Programma Bestuur en Concern

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte dotatie 2014	Verwachte onttrekking 2014	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo	Verwachte stand ultimo
			2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
			<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
1	12.1	Egalisatiereserve tarief	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
2	12.1	Reserve Bestuursondersteuning	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
3	12.1	Digitaal archief	0,2	0,1	-	0,1	-	-	-	-
4	12.1	Bouwfraudegelden	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
5	12.1	WW (BDA)	0,5	0,5	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
6	12.1	Reserve commissie Deetman Stedelijk	-	-	-	-	-	-	-	-
7	12.2	Verbetering concerncontrol	0,3	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
8	12.2	Reserve Concernontwikkeling	1,4	0,8	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8
9	12.3	WW / Wachtgeld (O+S)	0,0	-	-	-	-	-	-	-
10	12.5	Vierjarige reserve Raadsgriffie	0,1	0,2	0,1	0,2	-	0,1	0,1	0,2
11	12.7	WW (Ombudsman)	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
12	12.7	Reserve WW (Raadsgriffie)	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
13	12.7	Raadsonderzoeken	1,5	1,5	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Totaal reserves			4,63	3,57	0,06	0,28	3,35	3,4	3,45	3,5

Afgewikkelde reserves

Digitaal archief (3)

Deze reserve wordt in 2014 geheel onttrokken conform planning en afgewikkeld.

Gehandhaafde reserves

De Egalisatiereserve tarief personeelsvoorzieningen (1)

Deze reserve is bedoeld om negatieve exploitatiesaldi op te kunnen vangen, zodat de tarieven niet hoeven te fluctueren. Voor 2014 en verder zijn er geen mutaties geraamd.

Reserve Bestuursondersteuning (2)

Er zijn geen mutaties geraamd in 2014 en verder.

Reserve Bouwfraudegelden (4)

Er zijn geen mutaties geraamd in 2014 en verder.

Reserve WW en Wachtgeld BDA (5)

Er zijn geen mutaties geraamd in 2014 en verder.

Reserve Verbetering concerncontrol (7)

In 2011 is als gevolg van raadsbesluit (2011/440) om de 10 lessen Noord/Zuidlijn te implementeren een reservering getroffen. Uitvoering is eind 2011 gestart. Dit project wordt in 2014 afgerond.

Reserve Concernontwikkeling (8)

Deze reserve wordt aangewend voor implementatie van het Amsterdams Financieel Systeem (AFS).

Vierjarige reserve verkiezingen Raadsgriffie (10)

Jaarlijks wordt aan de Reserve Verkiezingen conform het instellingsbesluit € 0,05 miljoen gedoteerd. In het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden, wordt deze reserve onttrokken ter dekking van kosten die voortvloeien uit de verkiezingen. Zo wordt er in 2014 € 0,2 miljoen onttrokken.

WW en Wachtgeldreserve Ombudsman (11)

Er zijn geen mutaties geraamd in 2014 en verder.

WW en Wachtgeldreserve Raadsgriffie (12)

Er zijn geen mutaties geraamd in 2014 en verder.

Raadsonderzoeken (13)

De hoogte van de onderzoeksreserve van de raad bedraagt maximaal € 1,5 miljoen. Uit deze reserve kunnen de door de gemeenteraad geïnitieerde raadsonderzoeken en raadsenquêtes worden bekostigd.

Nieuwe reserves

Er zijn voor dit programma geen nieuwe reserves gevormd.

12.7.2 Voorzieningen

4. Programma EJD

Nr	Voorziening	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
		ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>									
1	Privatisering Museum voor de Moderne Kunst	0,3	0,2	-	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
2	Vicarygoederen	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
3	Voormalig personeel GCEI	0,6	0,4	-	0,1	0,4	0,3	0,3	0,3
4	Waardeoverdracht pensioenen (gewezen)	2,1	2,1	-	-	2,1	2,1	2,1	2,1
5	Pensioenfonds Concertgebouwworkest	0,4	0,3	-	0,2	0,1	(0,0)	(0,2)	(0,3)
6	Pensioenfonds Crediet en Voorschot	0,1	0,1	-	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
7	Pensioenfonds Hulp voor Onbehuisden	0,1	0,1	-	0,0	0,0	0,0	(0,0)	(0,1)
8	Bejaardenoorden	0,9	0,8	-	0,2	0,6	0,4	0,3	0,2
9	Privatiseringsoperatie Slotervaartziekenhuis	0,5	0,4	-	0,1	0,4	0,3	0,3	0,3
10	Privatisering Stadsdrukkerij	0,4	0,2	-	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0
11	Privatisering GEAM Inservice	0,2	0,1	-	0,1	0,0	(0,0)	(0,0)	(0,1)
12	Privatisering Omegam	0,5	0,4	-	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2
13	Gildenfondsen	0,6	0,6	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6
16	Liefdadigheidsdoelen	0,7	0,7	-	-	0,7	0,7	0,7	0,7
17	Commissie Sanering Slotervaart	1,2	1,0	-	0,1	0,9	0,8	0,7	0,6
18	Privatisering GEAM blauw (WGF)	0,4	0,3	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
19	Voormalig personeel GPI	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
20	Voorziening naslepende kosten uit eerdere	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
21	Portaal Amsterdam	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal voorzieningen		9,1	7,91	0	0,86	7,05	6,29	5,77	5,29

Afgewikkelde voorzieningen

3. Portaal Amsterdam: deze voorziening is afgewikkeld.

Gehandhaafde voorzieningen

Voorziening 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 20 en 21

Dit betreft pensioenfondsen en voorzieningen die gevormd zijn bij privatiseringen voor het afdekken van financiële risico's en voor het afwikkelen van kosten van voormalige dienststakken. De verwachte onttrekking in 2014 bedraagt € 0,9 miljoen.

8. Vicarygoederen

Het doel van de voorziening is tweederde van de jaarlijkse rente-inkomsten van de Vicary-inschrijvingen in de Grootboeken der Nationale Schuld uit te keren voor opvoedingsdoeleinden of onderstand aan familieleden van de stichter.

9. Voorziening voormalige privatiseringen en verzelfstandigingen

In 2011 is deze voorzieningen gevormd voor bekende claims en nakomende kosten van de privatiseringen van GEAM en Omegam.

18. Algemeen Gildenfonds

De voorziening is gevormd met het doel de financiële ondersteuning van personen of hun nagelaten betrekkingen, die bij een van de gilden werkzaam zijn geweest.

19. Liefdadigheidsfonds

Het liefdadigheidsfonds is een fonds dat alleen mag worden gebruikt door het college.

Nieuwe voorzieningen

Er zijn voor dit programma geen nieuwe voorzieningen gevormd.

13 Dienstverlening

Maatschappelijk effect

De Amsterdammer moet in contact met de gemeente een gelijke, hoogwaardige dienstverlening ervaren. Bij elke ingang (telefonisch, digitaal, fysiek) moet hij dezelfde behandeling ervaren en informatie verkrijgen. De Amsterdammer weet wat hij van onze gemeente kan verwachten en waar hij het antwoord op zijn vraag kan vinden.

Kerncijfers

Programma Dienstverlening	Rekening 2012 incl. 1e wijz.	Begr.2013, na 4e maands	Begr.2013, 4e maands	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
Lasten per doelstelling							
13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer.	13,4	13,8	13,4	13,9	13,9	13,9	13,8
13.2 De dienst Persoons- en Geo informatie (DPG) is de stelselbeheerder van basisregistraties van de gemeente Amsterdam	28,7	25,0	24,1	29,7	27,5	27,0	25,1
13.3 Het stadsarchief is een innovatieve beheerder en dienstverlener van formaat...	16,3	14,8	14,4	14,8	14,7	14,5	14,4
13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van onroerend goed als onderpand	10,4	11,0	11,2	10,9	11,3	10,6	10,6
Totaal lasten	68,8	64,6	63,1	69,3	67,4	66,0	63,9
Baten per doelstelling							
13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer.	10,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2
13.2 De dienst Persoons- en Geo informatie (DPG) is de stelselbeheerder van basisregistraties van de gemeente Amsterdam	8,0	5,8	5,9	6,9	6,7	6,2	6,2
13.3 Het stadsarchief is een innovatieve beheerder en dienstverlener van formaat...	4,3	3,0	3,0	3,4	3,4	3,4	3,4
13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van onroerend goed als onderpand	13,6	11,9	12,8	11,3	11,2	11,2	11,2
Totaal baten	36,1	31,9	32,9	32,8	32,5	32,0	32,0
Saldo van baten en lasten	32,7-	32,7-	30,2-	36,5-	34,9-	34,0-	31,9-
Toevoegingen aan reserves	0,9	-	0,7	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1,0	0,3	0,4	0,7	0,9	-	-
Totaal mutaties reserves	0,1	0,3	0,3-	0,7	0,9	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	32,6-	32,4-	30,5-	35,8-	34,0-	34,0-	31,9-

Programmakkoordambities

De dienstverlening moet van topkwaliteit zijn.

Ontwikkelingen en beleidskaders

Rijkskaders en ontwikkelingen

- Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en E-Overheid, landelijk kader

Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

- Programmakkoord Amsterdam, vastgesteld door de gemeenteraad op 19 mei 2010
- Visie op Dienstverlening 2010-2014, vastgesteld door de gemeenteraad op 16 februari 2011
- Vorming Cluster Dienstverlening

13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer. Dit via het kanaal van zijn/haar voorkeur: aan de balie, per telefoon of digitaal.

13.1.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

De dienstverlening van de Gemeente Amsterdam is van topkwaliteit

Indicatoren	Nulmeting en peildatum		2013	2014	2015	2016	2017
1. Het beantwoorden van de aangeboden calls ¹	Minimaal 93%	continu	Minimaal 93%	Minimaal 93%	Minimaal 93%	Minimaal 93%	Minimaal 93%
2. De directe kosten per call ²	n.v.t.		Maximaal € 0,78 per minuut	nntb	nntb	nntb	nntb
3. De uptime ³ van de online dienstverleningstransacties	99 % van de tijd	continu	99 % van de tijd	99 % van de tijd	99 % van de tijd	99 % van de tijd	99 % van de tijd
4. De uptime van de kennisbank ⁴ als informatiebron voor algemene vragen voor alle drie de kanalen (balie, Digitale Loket en telefoon). ⁵	98 % van de tijd	continu	99 % van de tijd	99 % van de tijd	99 % van de tijd	99 % van de tijd	99 % van de tijd
5. DFM bewaakt samen met de diensten en stadsdelen de voortgang van het Programmaplan Dienstverlening en levert capaciteit naar vermogen	n.v.t.		Voortgangs rapportage	Afgerond	nvt	nvt	nvt

13.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Activiteiten binnen dienstverlening zijn gericht op het behalen van de ambities.

De volgende activiteiten worden daartoe in 2014 uitgevoerd:

- monitoren van de gemeentelijke ontwikkelingen in dienstverlening (alle kanalen)
- coördineren en faciliteren van de continue ontwikkeling van de Visie op Dienstverlening 2010 - 2014
- uitvoeren van de telefonische dienstverlening voor de gemeente in het Contactcenter Amsterdam (CCA)
- verbeteren van de telefonische dienstverlening door het vergroten van de samenwerking en aansluiting met de backoffices bij diensten en stadsdelen
- beheren van de online dienstverlening van de gemeente Amsterdam
- ontwikkelen en beheren van digitale publieksinformatie in één kennisbank voor gebruik door balie, online en telefoon
- verbeteren van de online dienstverlening, zodat de burger via makkelijke gebruiksvriendelijke wegen alle transacties die online mogelijk zijn, online kan regelen

¹ Er is altijd een klein percentage calls dat niet kan worden beantwoord, bijvoorbeeld omdat de beller ophangt nadat de telefoon een paar keer is overgegaan. Het percentage beantwoorde calls wordt permanent gemeten.

² De directe kosten zijn kosten voor personeel die zijn toe rekenen aan een gesprek. Ze geven aan hoe efficiënt het CCA werkt. De kosten worden per kwartaal gemeten en verantwoord in een financiële voortgangsrapportage. In 2013 treedt een lichte kostenstijging op. Dit in combinatie met langere afhandeltijden leidt tot een verhoging per gesprek die aan diensten en stadsdelen wordt doorbelast.

³ Uptime betekent dat het kanaal naar behoren functioneert en dus geraadpleegd kan worden. Op basis van een permanente meting wordt permanent gerapporteerd.

⁴ Voorheen 'De uptime van het Digitaal Loket (excl. DigiD-koppeling en GBA-gegevens)'. De omschrijving van deze indicator is gewijzigd. Het Digitaal Loket is vervallen; transacties lopen rechtstreeks via de website. De burger/ondernemer kan online een transactie indienen als het digitale kanaal de voorkeur geniet. Daarvoor moeten de dienstverleningstransacties minimaal 99 % van de tijd 'uptime' zijn.

⁵ Om de burger/ondernemer optimaal en eenduidig informatie en producten te verstrekken wordt één kennisbank voor zowel balie, Digitaal Loket als telefoon geraadpleegd. Daarvoor moet de uptime van de Kennisbank minimaal 99 % zijn. De Kennisbank kan met de inzet van de prioriteit ICT voorziening Kennisbank voor alle drie de kanalen worden ontsloten. De uptime wordt permanent gemeten door de leverancier en periodiek aan DFM gerapporteerd.

- onderzoeken op welke wijze de dienstverlening van de gemeente in de komende jaren kan worden geoptimaliseerd
- volgen van wet- en regelgeving op het gebied van dienstverlening en deze (laten) implementeren
- volgen van brede maatschappelijke trends in dienstverlening en het ondersteunen van de ontwikkeling hiervan voor de gemeente Amsterdam
- uitvoering van 1 Stad, 1 Dienstverlening als onderdeel van maatregel 12 van 1 Stad 1 Opgave

13.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	13,4	13,8	13,4	13,9	13,9	13,9	13,8
Baten	10,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2
Saldo van baten en lasten	3,2-	2,6-	2,2-	2,7-	2,7-	2,7-	2,6-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,2	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,2	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	3,0-	2,6-	2,2-	2,7-	2,7-	2,7-	2,6-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 2,7 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 13,9 miljoen en de baten op € 11,2 miljoen. Er zijn geen dotaties of onttrekkingen aan de reserves begroot binnen deze doelstelling. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 10,3 miljoen voor het Contactcenter Amsterdam (CCA). Dit betreft de begrote lasten van het CCA en worden geheel doorbelast aan diensten en stadsdelen. Voor dit budget wordt de telefonische dienstverlening voor de gemeente in het CCA uitgevoerd en wordt de telefonische dienstverlening verbeterd
- € 3,0 miljoen voor Online Dienstverlening. Hiervoor worden de online dienstverlening van de gemeente Amsterdam beheerd en de online dienstverlening verbeterd, zodat de burger via makkelijke gebruiksvriendelijke wegen alle transacties die online mogelijk zijn, online kan regelen.
- € 0,6 miljoen voor het bureau Gevonden Voorwerpen.

Baten

- € 10,3 miljoen voor het CCA. Dit zijn inkomsten in de vorm van doorbelasting van de kosten voor het CCA aan diensten en stadsdelen.
- € 0,8 miljoen voor Online Dienstverlening. Dit zijn inkomsten in de vorm van doorbelasting van de kosten voor Online Dienstverlening aan diensten en stadsdelen.
- € 0,1 miljoen bijdrage van gemeenten Diemen en Amstelveen en opbrengsten van geveilde gevonden voorwerpen.

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

Niet van toepassing.

13.1.4 Investeringsplan

Project CCA Schil

Op dit moment werken de CCA-medewerkers met een groot aantal informatiesystemen met ieder hun eigen inrichting. Om dit probleem op te lossen, is gestart met het project CCA Schil. Doel van het project is om één nieuw ICT-systeem te implementeren waarin medewerkers alle bestaande applicaties op een gebruiksvriendelijke manier terugvinden. Door deze innovatie verbetert de dienstverlening aan de burger – medewerkers vinden sneller een antwoord – en kan de afhandeltijd korter worden. De nieuwe schil gaan we ook gebruiken bij de vernieuwde dienstverlening aan de balie uit het project 1 Stad, 1 Dienstverlening (1S1D). Om de werking hiervan goed te onderzoeken wordt de schil in 2013 in de testwinkel van 1S1D getest. In die de test succesvol is, wordt eind 2013 een rendabel krediet aangevraagd voor de verdere implementatie van de schil op het CCA. De investeringen hiervoor zijn opgenomen in het Meerjarig Investeringsplan (MIP).

Vervanging telefooncentrale CCA

Het contactcenter werkt met een telefonieomgeving die meer dan 5 jaar oud is en verschillende tekortkomingen kent. De telefonieomgeving voldoet niet meer aan de functionele behoeften en wordt binnenkort niet langer ondersteund. Er is daarom een project gestart om de huidige samengestelde omgeving, de Aspect callcenteromgeving en de Ericsson telefooncentrale, te vervangen door een volledig geïntegreerde voorziening, die voldoet aan de huidige wensen en eisen van de gebruikers (DFM CCA) en de standaard richtlijnen van de Dienst ICT (DICT).

In 2014 wordt de voorziening daadwerkelijk geïmplementeerd en daarmee in gebruik genomen. Voor de investering wordt in 2013 een rendabel krediet aangevraagd. Voor de kosten die aan de gunning gerelateerd zijn (geschat: € 0,40 miljoen) is daarom 80% nodig voor 2013 en 20% voor 2014.

De dekking van de kapitaallasten is opgenomen in de abonnementsstarieven die aan de gebruikers in rekening zullen worden gebracht. De gemeentelijke organisatieonderdelen bieden hiervoor dekking binnen hun eigen begroting.

1 Stad 1 Dienstverlening

Op 2 juli 2013 heeft het college ingestemd met de concept-raadsvoordracht voor de aanvraag van een krediet van in totaal € 12,6 miljoen voor de investeringen voor het project 1 Stad 1 Dienstverlening. De investeringen bestaan uit een bedrag van € 3,0 miljoen voor ICT en een bedrag van ruim € 9,6 miljoen voor de inrichting van de loketten. De investeringen vinden plaats in 2013 en 2014.

Voor de investeringen wordt een afschrijvingstermijn van vijf jaar gehanteerd. In de kredietaanvraag wordt voorgesteld om de kapitaallasten van de investeringen voor 1 Stad 1 Dienstverlening tot en met 2015 ten laste te brengen van de frictiekostenreserve. Daarmee kan de besparing in 2015 van € 10 miljoen (conform het bedrag van de bestuursopdracht) structureel gerealiseerd worden. Vanaf 2016 worden de kapitaallasten gedekt uit de besparingen 1 Stad 1 Dienstverlening.

De kredietaanvraag wordt nog aan de raad voorgelegd. De investeringen zijn opgenomen in het Meerjarig Investeringsplan (MIP).

13.1.5 Risico's

Telefooncentrale CCA

Het contactcenter werkt met een telefonieomgeving die meer dan vijf jaar oud is en verschillende tekortkomingen kent. De telefonieomgeving voldoet niet meer aan de functionele behoeften en wordt binnenkort niet langer ondersteund.

Uitstel van het vervangingsproject is niet mogelijk, omdat de callcenteromgeving niet meer aansluit bij de werkwijze van de nieuwe telefonieaanbieder van de gemeente Amsterdam.

Hierdoor nemen de kosten toe. Daarnaast leidt uitstel tot risico's op continuïteit van het contact center.

1 Stad 1 Dienstverlening

De belangrijkste risico's die benoemd zijn in het implementatieplan 1 Stad 1 Dienstverlening:

- doorlooptijden van besluitvorming als gevolg van veelomvattend pakket in relatie tot de projectplanning
- weglekken budgetten en formatie
- implementatie backofficeprocessen stadsdelen en diensten buiten de scope van het project
- ICT procedures en aansluiting op architectuur Amsterdam. Na go live kan er sprake zijn van opstartproblemen omdat er kleine onvolkomenheden in processen of software zijn;
- acceptatie & cultuuromslag
- loslaten uitgangspunten en visie retailconcept
- de inrichting en exploitatie voor de nieuwe dienstverleningssituatie is nog niet vastgesteld en hangt af van de besluitvorming rondom het bestuurlijk stelsel. Deze besluitvorming heeft mogelijk invloed op de besparingsmogelijkheden binnen de businesscase
- realiseren huisvesting stadsloketten, onder andere inhuizing DWI (extra verhuis- en verbouwingkosten)

13.2 Beheren van basisregistraties en verstrekken van informatie uit die registraties voor de uitvoering van publieke taken

13.2.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Borgen van de registraties waarvan Amsterdam op grond van wetten en verordeningen bronhouder dan wel beheerder is.
- Borgen van de verstrekking van het aanbod van Basisinformatie op basis van wetgeving of klantvraag.
- Borgen van de integrale beschikbaarheid van brongegevens en leveringsketens in het stelsel, in overeenstemming met de eisen daaraan gesteld door afnemers, gemeentelijk en landelijk bestuur
- Ontwikkelen stelsel en monitoren gebruik.
- Zorg dragen voor de organisatie van de verkiezingen overeenkomstig de bepalingen van de Kieswet en het Kiesbesluit

13.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	28,7	25,0	24,1	29,7	27,5	27,0	25,1
Baten	8,0	5,8	5,9	6,9	6,7	6,2	6,2
Saldo van baten en lasten	20,7-	19,2-	18,2-	22,8-	20,8-	20,8-	18,9-
Dotaties aan reserves	-	-	0,6	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,1	0,1	0,2	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,1	0,1	0,4-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	20,6-	19,1-	18,6-	22,8-	20,8-	20,8-	18,9-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 22,8 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 29,7 miljoen en de baten op € 6,9 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- € 11,75 miljoen Inwinning en beheer: het borgen van de registraties waarvan Amsterdam op grond van wetten en verordeningen bronhouder dan wel beheerder is
- € 1,83 miljoen: het ontwikkelen van het stelsel van basisadministraties en het monitoren van het gebruik ervan door diensten en bestuurscommissies
- € 6,85 miljoen Informatie management: het borgen van de integrale beschikbaarheid van brongegevens en leveringsketen in het stelsel, in overeenstemming met de eisen daaraan gesteld door afnemers, gemeentelijk en landelijk bestuur
- € 2,54 miljoen Verstrekking en dienstverlening: het borgen van de verstrekking van het aanbod van Basisinformatie op basis van wetgeving of klantvraag
- € 5,98 miljoen. Verkiezingen, ontheffingen en stadspool: Het succesvol organiseren van de verkiezingen voor de gemeenteraad en stadsdeelcommissies op 19 maart 2014 en de verkiezingen Europees parlement op 22 mei 2014 binnen de kaders van de Kieswet en het Kiesbesluit, waarbij de voorlopige uitslag zo spoedig mogelijk bekend wordt gemaakt en het beschikbare budget niet overschreden wordt, De kosten voor de stadspool zijn de salarislasten van de allround medewerkers burgerzaken die door stadsdelen voor beperkte periode kunnen worden ingehuurd

Baten

- De baten betreffen voornamelijk inkomsten uit leges voor verrichte diensten

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht **Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014**.

Meerjarenbegroting 2015-2017

Hieronder worden de belangrijkste mutaties in de meerjarenbegroting 2015-2017 ten opzichte van de Begroting 2014 opgesomd:

- in 2015 vervalt het incidentele bedrag van 4,2 miljoen ten behoeve van de verkiezingen voor gemeenteraad/besturscommissies en het Europese parlement. Voor dat jaar is een bedrag begroot van € 2,3 miljoen voor de verkiezingen van provinciale staten en waterschappen
- in 2016 vervalt het incidentele bedrag van 2,3 miljoen voor de verkiezingen van provinciale staten en waterschappen en is 1,9 miljoen begroot voor de tweede kamer verkiezingen. IN 2017 vervalt deze post
- voor 2015 wordt een onttrekking begroot van € 0,6 miljoen aan de reserve Gegevensdistributie Basisregistraties

13.2.4 Investerings

Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie (GBA): voor 2014 tot/met 2016 totaal € 0,6 miljoen (1^e fase)

Voor de 1e fase van de vervanging modernisering GBA, conform landelijke wetgeving, (de vervanging van Key to burgerzaken), zal voor 2014, 2015 en 2016 een investering worden gedaan voor projectleiding en ondersteuning ad € 0,2 miljoen per jaar. Daarnaast is € 0,1 miljoen nodig om voor de invoering de fouten in de gemeentelijke basisregistratie personen op te lossen. De dekking komt uit vrijval van afschrijvingen.

Technologische vervanging applicaties: € 0,5 miljoen

De hostingservices voor de systemen Key to Burgerzaken en distributie van persoonsgegevens zijn verouderd. De infrastructuur en besturingssoftware is aan het einde van de levensduur.

Aanschaf burgerzakenprinters : € 0,3 miljoen

Dit is een bedrijfseconomische noodzaak na 5 jaar levensduur; de vervanging is al 2 jaar uitgesteld (van 3 tot 5 jaar).

Digitaal archiveren: € 0,1 miljoen

Stadsarchief heeft middels Collegebesluit opdracht gekregen leiding te geven aan dit project.

Vernieuwing en verbetering gegevensdistributie systemen: € 1,2 miljoen

Het gaat om de systemen waarmee de gegevens uit de basisregistraties worden geleverd aan de afnemers. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd ten gunste van de reserve (voor vernieuwing) en de voorziening groot onderhoud. De uitgave vindt naar verwachting plaats in 2015. De raming is gebaseerd op een kostencalculatie eind 2012.

Transitie/conversie naar aanleiding van wet Grootchalige Topografie (BGT): € 0,1 miljoen

Dit betreft hoofdzakelijk de conversie van de bestaande omgeving naar de nieuwe omgeving conform de wetgeving die in 2014 ingaat.

Systeem integratie basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met WOZ: € 0,2 miljoen

Het is noodzakelijk om de systeemomgevingen van de BAG (bij DBI) en de WOZ (bij Dbga) met elkaar te integreren. Hierdoor kan aanmerkelijk doelmatiger gewerkt worden. Naar huidige inschatting zal de besparing op de kosten de kapitaallasten kunnen dekken.

Implementatie basisregistratie Nieuwe Handelsregister (NHR): € 0,1 miljoen

Basisgegevens van alle niet-natuurlijke personen worden opgenomen in de basisregistratie Nieuw Handels Register. De Kamers van Koophandel zijn verantwoordelijk voor registratie en bijhouding. Vanaf 2014 wordt het gebruik van deze gegevens binnen de gehele overheid verplicht. In 2013 zullen de voorstellen ontwikkeld worden ten behoeve van de investering in 2014.

13.2.5 Risico's

Voor de gemeente Amsterdam is er een aanmerkelijk financieel risico indien er onvoldoende middelen beschikbaar komen voor de uitbreiding van capaciteit voor de stelsel beheertaak, en voor de aangevraagde investeringen. Bovendien zal de uitvoering van de wettelijke taken in gevaar komen met vooral risico's op imagoschade voor Amsterdam en ondoelmatig werken.

Verkiezingen en referenda

Het risico bij de verkiezingen is het aanmaken en verzenden van de oproepkaarten. Voor de gemeenteraad / bestuurscommissie verkiezingen moeten ruim 1,4 miljoen kaarten aangemaakt en bezorgd worden. Daar mogen geen dubbelingen in zitten. Het proces wordt door een externe partij uitgevoerd (Post NL). Bureau Verkiezingen heeft uiteraard scherpe afspraken gemaakt. Verder gaat de uitslag verwerking met behulp van door het ministerie voorgeschreven software.

13.3 Beheren en ontsluiten van de stadsarchieven en aanbieden van hoogwaardige en diverse cultuurhistorische producten in De Bazel

13.3.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Erfgoed wordt bewaard voor toekomstige generaties. Een goed functionerend archief is essentieel voor de democratische verantwoording van de gemeentelijke overheid. Archieven komen pas tot hun recht als zij gebruikt en gezien worden door Amsterdammers wereldwijd.

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Digitale archivering bij diensten en stadsdelen	Hybride archivering bij alle diensten/stadsdelen (2010)	15 diensten/stadsdelen	Volgens planning van het programma	alle diensten/stadsdelen	alle diensten/stadsdelen	Volgens planning van het programma
2. Beheer van archieven en collecties in depots en het E-depot	45.754 m ¹ 56,4 Tb (Juni 2011)	49.000 m ¹ 160 Tb	50.500 m ¹ 160 Tb	52.000 m ¹ 270 Tb	53.500 m ¹ 425 Tb	55.000 m ¹ 625 Tb
3. Digitale dienstverlening	9.350.000 records online 660.000 unieke webbezoekers (2010)	12 miljoen records online 700.000 unieke webbezoekers	12.750.000 records online 700.000 unieke webbezoekers	13.500.000 records online 700.000 unieke Webbezoekers	14.2500.000 records online 700.000 unieke Webbezoekers	15 miljoen records online 700.000 unieke Webbezoekers
4. De Bazel als centrum voor erfgoed, kunst en cultuur	120.000 bezoekers (2010)	110.000 bezoekers	100.000 bezoekers	100.000 bezoekers	100.000 bezoekers	100.000 bezoekers

13.3.2 Wat gaan we ervoor doen?

- opstarten van het 'programma Digitaal Archiveren 2015' opdat met ingang van 1 januari 2015 alle diensten en stadsdelen uitsluitend nog in digitale vorm archiveren
- verder ontwikkelen van het E-depot tot generieke voorziening van semi-statisch archiefbeheer
- verder ontwikkelen en uitbouwen van het E-depot tot essentieel onderdeel en standaard bouwblok van de gemeentelijke informatiearchitectuur
- organiseren van drie grote tentoonstellingen, (Freddy Heineken, foto's van Ed van der Elsen en Whistler of Breitner)
- verder ontwikkelen van bouwstenen voor het programma Historische Goudmijnen.
- uitbreiden publicaties voor buitenlandse missies met onder andere Zuid Korea, Brazilië, Vietnam, China en de VS. Ook wordt een publicatie voorbereid over de positie van Amsterdam binnen de Europese Unie
- ontwikkelen en implementatie van instrumenten voor het bestuur en de ambtelijke organisatie. Een campagne, genaamd 'breng je kennis op Amsterdams Peil', is hiervan onderdeel.

13.3.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	16,3	14,8	14,4	14,8	14,7	14,5	14,4
Baten	4,3	3,0	3,0	3,4	3,4	3,4	3,4
Saldo van baten en lasten	12,0-	11,8-	11,4-	11,4-	11,3-	11,1-	11,0-
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	12,0-	11,8-	11,4-	11,4-	11,3-	11,1-	11,0-

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling € 11,4 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 14,8 miljoen en de baten op € 3,4 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn geraamd op € 0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd.

Lasten

- De voornaamste lasten van het Stadsarchief Amsterdam (SAA) bestaan uit personeelskosten (€ 7,2 miljoen) en kapitaallasten (€ 4,3 miljoen)
- Lasten voor Onderhoud Archivalia (€ 0,2 miljoen)
- Lasten voor het Digitaal Depot (€ 0,2 miljoen)
- Lasten voor Digitalisering Archiefbescheiden (€ 0,2 miljoen)
- Externen binnengemeentelijk (WSW personeel) (€ 0,3 miljoen)

Baten

- Inkomsten advisering en ondersteuning (€ 1,3 miljoen)
- Leges voor verrichte diensten van het stadsarchief van € 0,3 miljoen)
- Stelpost 'niet-realiseerbare legesopbrengsten' € 0,1 miljoen)

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

13.3.4 Investerings

In deze paragraaf worden de begrote investeringen in de periode 2014-2017 en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten op hoofdlijnen toegelicht.

Het college-besluit van januari 2013 dat alle diensten en stadsdelen vanaf 1-1-2015 alleen nog digitaal mogen archiveren en de ontwikkeling van het E-depot tot generieke voorziening van semi-statisch archiefbeheer, zal zijn weerslag hebben op de omvang van het E-depot en de benodigde personele middelen. Het Stadsarchief heeft opdracht om drie pilots te starten bij een aantal diensten en stadsdelen om de geschiktheid van E-depot als generieke voorziening voor het Concern vast te stellen. Parallel daaraan wordt een architectuuruitwerking gemaakt van E-depot als generieke voorziening. Na positieve besluitvorming over de pilot worden de overige organisatieonderdelen op het E-depot aangesloten. Voor de totale uitrol wordt een periode voorzien van 3 tot 4 jaar. Bij de investeringsgelden 2014 is een bedrag groot € 0,2 miljoen opgenomen voor het aandeel van het Stadsarchief in de kosten van de pilots. Er loopt een subsidieaanvraag in het kader van de onderuitputting van de zogenaamde Erfo-gelden. Indien deze aanvraag wordt gehonoreerd, dan kan reservering van de investeringsgelden vrijvallen.

In verband met de in de praktijk tekortschietende techniek in de tentoonstellingsruimte (te hoge luchtvochtigheid) dient een aanpassing in de infrastructuur en de technologie te worden uitgevoerd. Hiervoor is in 2014 een investering van € 0,1 miljoen nodig.

Op de langere termijn (2021), is vervanging voorzien van werktuigbouwkunde zoals het ketelhuis. Op grond van de investeringen uit 2006 zal in 2021 ruim vier miljoen euro moeten worden vervangen. Dit bedrag is in het Tien jaren Investeringsprogramma opgenomen.

13.3.5 Risico's

Legesinkomsten

De bulk van de legesinkomsten wordt verkregen via de verkoop van reproducties van archiefmateriaal. Tot het jaar 2010 zijn de legesinkomsten zeer sterk gestegen dankzij de digitalisering. Doordat externe partijen de informatie – bijna – gratis beschikbaar stellen, zijn de inkomsten sinds maart 2011 teruggelopen. De meest recente gegevens geven aan dat dankzij grootschalige digitalisering, de legesinkomsten stabiliseren.

In het kader van de ombuigingsoperatie 'Inzet op Herstel' is een taakstelling van

€ 0,1 miljoen opgelegd in verband met kostendekkend maken van de leges. Bij herhaling is aangegeven en aangetoond dat de leges al kostendekkend zijn en nog hogere inkomsten onmogelijk zijn. In de Jaarrekening 2011 is de opgelegde taakstelling niet gehaald. Nu de taakstelling nog verder wordt verhoogd, hebben wij nu een stelpost opgenomen 'niet realiseerbare legesinkomsten'.

Functie Advisering en Ondersteuning

Hoewel er op dit moment nog voldoende vraag is naar het werk van de sectie advisering en ondersteuning is er onzekerheid of die vraag er op de langere termijn nog zal zijn.

13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van roerend goed als onderpand

13.4.1 Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?

Tegen inlevering van een onderpand kunnen burgers geld lenen.

13.4.2 Wat gaan we ervoor doen?

- Verstrekken van contant geld op onderpand tegen een rentetarief en een zo hoog mogelijke, solide beleensom, in vier bankfilialen verspreid in Amsterdam
- Maandelijks veilen van verstane panden goud, zilver en diamant
- Tweemaandelijks veilen van verstane gebruiksgoederen
- Verkopen van niet verkochte veilingpanden in de winkel 'de Gouden Vondst'
- Aanbieden van een stabiele en gebruiksvriendelijke internetvoorziening voor herbelenen.

13.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	10,4	11,0	11,2	10,9	11,3	10,6	10,6
Baten	13,6	11,9	12,8	11,3	11,2	11,2	11,2
Saldo van baten en lasten	3,2	0,9	1,6	0,4	0,1-	0,6	0,6
Dotaties aan reserves	0,9	-	0,1	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,7	0,2	0,2	0,7	0,9	-	-
Mutaties reserves	0,2-	0,2	0,1	0,7	0,9	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	3,0	1,1	1,7	1,1	0,8	0,6	0,6

Toelichting Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2014 voor deze doelstelling afgerond € 1,1 miljoen. De lasten zijn geraamd op € 10,9 miljoen en de baten op € 11,3 miljoen. Er zijn geen dotaties aan reserves geraamd en de onttrekkingen aan de reserves zijn geraamd op € 0,7 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste budgetten opgesomd. Zie voor toelichting van de reserves [paragraaf 13.5 Reserves en voorzieningen](#).

Lasten

De lasten betreffen personeelskosten (€ 4,4 miljoen), exploitatie- en beheerkosten (€ 3,7 miljoen) en kapitaallasten (ca. € 2,9 miljoen) met betrekking tot de Stadsbank.

Baten

De baten met betrekking tot de Stadsbank betreffen grotendeels de opbrengsten uit de beleningen, veilingen en de winkel (€ 11,1 miljoen).

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Zie voor de vergelijking van de Begroting 2013 met de Begroting 2014 het overzicht [Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014](#).

Meerjarenbegroting 2015-2017

De lasten nemen in 2015 toe ten opzichte van 2014. Dit betreft projectkosten, die worden gedekt uit de reserve 'Projecten, 25% van de winst'.

13.4.4 Investerings

Er zijn geen nieuwe investeringen in 2014-2017.

13.4.5 Risico's

De Stadsbank hanteert, in 2012 geactualiseerde, beleidsregels om de algemene (risico) reserve te bepalen. De twee risico's waar de reserve voor wordt aangehouden zijn: het risico van ontwikkelingen (dalingen) in de goudprijs en het risico van onvoorziene omzetsdalingen zowel bij de banken als bij de veiling en winkel.

13.5 Reserves en Voorzieningen

13.5.1 Reserves

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte	Verwachte
stel	ling		stand	stand	dotatie	onttrekking	stand	stand	stand	stand
			ultimo	ultimo	2014	2014	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
		(bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	+	-/-	2014	2015	2016	2017
1	13.2	WW-uitkeringen (DPG)	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
2	13.2	Gegevensverstrekking basisregistraties	-	0,6	0,0	-	0,6	-	-	-
3	13.4	Algemene reserve (Stadsbank van Lening)	4,9	4,9	-	-	4,9	4,9	4,9	4,9
4	13.4	Reserve verkoopwinst pand Lindengracht 204	0,8	0,7	-	0,0	0,7	0,7	0,6	0,6
5	13.4	Projecten (25% van de winst)	1,6	1,5	-	0,7	0,9	-	-	-
6	13.5	Reserve WW (SBL)	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal reserves			7,49	7,94	0,02	0,7	7,26	5,76	5,72	5,69

Afgewikkelde reserves

Niet van toepassing.

Gehandhaafde reserves

- Reserve WW (DBI): geen mutaties in 2014.
- Gegevensdistributie: Voor de per 1 januari 2013 nieuwe reserve gegevens distributie basisregistraties wordt een dotatie gedaan van €15.940
- Algemene Reserve Stadsbank van Lening: geen mutaties in 2014. Vanaf begin 2014 zit er € 4,8 miljoen in de reserve. Dit bedrag sluit aan bij de hoogte van de risico's (risico van dalingen in de goudprijs en risico van onvoorziene omzetsdalingen zowel bij de banken als bij de veiling en winkel)
- Reserve Projecten (25% van de Winst, Stadsbank): onttrekkingen ter dekking van de lasten van specifieke projecten (2014 en 2015) en een onttrekking om de dalende baten zoveel mogelijk op te vangen (2014)
- Reserve verkoopwinst pand Lindengracht 104: Deze reserve wordt de komende 20 jaren volledig uitgeput. Het betreft hier een reserve uit de verkoopopbrengst van het voormalig filiaal aan de Lindengracht. Bij toekenning van krediet voor de aankoop van een filiaal in Osdorp is tevens bepaald dat die verkoopwinst ten goede komt aan de investering in het filiaal Osdorp (raadsbesluit 12 maart 2008)
- Reserve WW (Stadsbank): geen mutaties

Nieuwe reserves

Niet van toepassing.

13.5.2 Voorzieningen

Nr	Voorziening	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
	<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>								
1	Voorziening FPU-gemeente	0,1	0,0	-	0,0	-	-	-	-
2	Legaat van Eck	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Lening)	0,2	0,3	0,1	-	0,4	0,4	0,5	0,6
4	Meten NAP net in 2004	0,1	0,2	0,1	-	0,3	-	0,1	0,1
5	Vervanging / vernieuwing Grafisch Vastgoed	0,3	0,4	0,1	-	0,5	0,0	0,0	0,0
6	Groot onderhoud (Stadsarchief)	0,9	1,1	0,3	0,1	1,4	1,5	1,7	0,7
7	Monumenteninformatiesysteem	0,1	-	-	-	-	-	-	-
Totaal voorzieningen		1,74	2,07	0,56	0,11	2,52	1,93	2,35	1,49

Afgewikkelde voorzieningen

- Monumenteninformatiesysteem
Deze voorziening is in 2013 afgewikkeld
- Voorziening FPU-gemeente
Als gevolg van de overeenkomst FPU-gemeente met het ABP (20 juni 2000), dient de gemeente bij een bepaalde categorie medewerkers die gebruik maakt van de FPU-regeling, een extra uitkering te doen. De verwachting is dat eind 2014 de voorziening volledig is besteed

Gehandhaafde voorzieningen

- Voorziening Legaat van Eck
Het legaat Van Eck is bedoeld voor aankopen. Daar het SAA het vruchtgebruik heeft, worden de rente-inkomsten jaarlijks gedoteerd
- Meten NAP net: Doel van de voorziening hermeten NAP is een opbouw om actualisatie van de geografische bestanden te realiseren. Eens in de 5 jaar dienen de geografische bestanden vernieuwd te worden. Met deze reserve worden grote schommelingen in de begroting voorkomen. Vanaf 2008 vindt hernieuwde opbouw plaats. Het plafond van de voorziening ligt op € 0,3 miljoen
- Onderhoudsfonds gebouwen (Stadsbank van Lening): dit is een voorziening voor het onderhoud van de drie panden. Volgens het meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd
- Vervanging / vernieuwing gegevensdistributie systemen: Het gaat hier om de distributie omgeving voor de diverse basisregistraties van DBI. De voorziening is een voorziening voor groot onderhoud, die vooral op ICT technisch vlak noodzakelijk is door de complexe ICT relaties en de snelle ICT ontwikkeling in de afgelopen jaren. De onttrekking aan de voorziening wordt tot nader order uitgesteld, omdat in de komende jaren twee verstrekkingssystemen worden vervangen. De gezamenlijke vervanging levert allerlei synergievoordelen en vooral een efficiëntere informatie voorziening
- Voorziening Groot onderhoud
Sinds 2009 heeft het SAA een meerjaren onderhoudsprogramma voor het onderhoud aan gebouw De Bazel. In dit plan zijn de te verwachten kosten voor onderhoud voor de komende 30 jaar weergegeven. Gemiddeld bedraagt dit € 0,3 miljoen. Dit bedrag wordt jaarlijks gedoteerd aan de voorziening.

Nieuwe voorzieningen

Niet van toepassing.

14 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen is geen zuiver programma, maar een verplicht begrotingsonderdeel waarin de belangrijkste algemene inkomstenbronnen van de gemeente worden verantwoord. Ten dele staat deze informatie ook bij de betreffende paragrafen en de hoofdlijnen.

Kerncijfers

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
Lasten per subprogramma							
14.1 Uitkering Gemeentefonds	-	-	-	-	-	-	-
14.2 Uitkering Stadsdeelfonds	679,5	647,1	661,4	567,7	547,8	547,8	547,8
14.3 Belastingen	36,6	34,1	35,6	32,3	32,1	32,1	32,1
14.4 Erfpacht	112,0	99,0	99,6	118,9	114,3	113,6	115,6
14.5 Financiering	322,0	333,1	318,6	323,6	321,9	313,8	308,5
14.6 Deelnemingen	10,1	10,2	10,2	23,8	23,9	23,9	23,9
14.7 Overige algemene dekkingsmiddelen	493,6	440,6	496,3	435,1	354,4	357,8	342,0
14.8 Amsterdams Investeringsfonds (AIF)	1,0	-	-	3,3	3,6	3,0	3,0
Totaal lasten	1.654,8	1.564,1	1.621,7	1.504,7	1.398,0	1.392,0	1.372,9
Baten per subprogramma							
14.1 Uitkering Gemeentefonds	1.542,6	1.481,7	1.487,5	1.539,9	1.432,0	1.424,4	1.420,4
14.2 Uitkering Stadsdeelfonds	-	-	-	0,3	-	-	-
14.3 Belastingen	214,4	212,9	217,8	214,7	211,9	212,5	213,1
14.4 Erfpacht	206,4	200,3	191,8	205,9	197,8	195,0	197,6
14.5 Financiering	453,2	465,9	468,5	518,7	520,8	512,6	506,3
14.6 Deelnemingen	45,7	28,7	42,9	91,0	91,7	80,7	80,7
14.7 Overige algemene dekkingsmiddelen	486,2	375,4	465,8	403,9	380,0	360,5	344,7
14.8 Amsterdams Investeringsfonds (AIF)	-	-	-	-	0,8	1,7	2,4
Totaal baten	2.948,5	2.764,9	2.874,3	2.974,4	2.835,0	2.787,4	2.765,2
Saldo van baten en lasten	1.293,7	1.200,8	1.252,6	1.469,7	1.437,0	1.395,4	1.392,3
Toevoegingen aan reserves	156,5	284,5	387,9	248,9	209,4	211,2	220,2
Onttrekkingen aan reserves	140,4	266,1	289,6	122,5	60,4	54,3	52,2
Totaal mutaties reserves	16,1-	18,4-	98,3-	126,4-	149,0-	156,9-	168,0-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	1.277,6	1.182,4	1.154,3	1.343,3	1.288,0	1.238,5	1.224,3

In Algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gemaakt tussen doelstellingen en middelen. De hier opgenomen inkomstenbronnen dienen als dekking voor uitgaven en doelstellingen in de programma's.

14.1 Uitkering gemeentefonds

Inleiding

De grootste inkomstenbron van de gemeente Amsterdam is de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze algemene uitkering omvat ook de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Deze laatste twee uitkeringsvormen zijn evenals de algemene uitkering in principe vrij besteedbaar. Artikel 8 Financiële verhoudingswet maakt het voor het Rijk mogelijk om op andere wijzen dan voor de algemene uitkering de omvang, verdeling en duur van de uitkering te bepalen. De algemene uitkering biedt dekking voor een deel van de uitgaven in de programma's van onze begroting. Elke verandering in de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds aan Amsterdam beïnvloedt de beschikbare ruimte in de begroting.

Hoe wordt de omvang van het gemeentefonds door het Rijk bepaald?

Het gemeentefonds is een fonds op de rijksbegroting. Drie factoren bepalen de omvang van het gemeentefonds: voedingsystematiek, taakgerelateerde mutaties en kortingen.

[De rode teksten, linken naar de betreffende lasten en baten in de bijlage, Lasten en baten per programma]

Voedingssystematiek

Mee- en tegenvallers in de uitgaven van de rijksbegroting hebben invloed op de omvang van het gemeentefonds, de 'trap op en trap af'. Nemen de rijksuitgaven toe, dan neemt de omvang van het gemeentefonds ook toe. Het omgekeerde geldt ook; de uitkering aan de gemeente daalt als het Rijk minder uitgeeft, bijvoorbeeld vanwege bezuinigingen. De positieve of negatieve bijstelling van de uitkering die volgt uit deze methodiek wordt het 'accres' genoemd.

Een positieve bijstelling van het accres wordt als volgt verdeeld; allereerst wordt gezien of dit bedrag nodig is voor het huidige takenpakket op basis van de ontwikkeling van een reeks structuurkenmerken van alle Nederlandse gemeenten (zie hieronder 'welk aandeel krijgt Amsterdam?'). Dit heet de uitkeringsbasis. Vervolgens besluit het Rijk over de wijze waarop een resterend positief bedrag wordt verdeeld over gemeenten. Zo kan het Rijk het accres inzetten voor nieuwe taken van gemeenten waarvoor op grond van artikel 2 van de Financiële verhoudingswet het gemeentefonds als dekking is aangegeven. Ook kan het accres dienen voor de dekking van het vervallen van inkomstenbronnen voor gemeenten, zoals het vervallen van de Onroerende Zaak Belasting (OZB) gebruikers belasting.

Daarnaast is afgesproken dat als gemeenten vanaf 2015 meer BTW declareren dan geraamd voor het BTW-compensatiefonds dit resulteert in een lager positief of een omvangrijker negatief accres. Het resterende accresbedrag wordt als algemene middelen (geld niet gekoppeld aan een specifieke taak / taakgebied) toegevoegd aan het gemeentefonds. Omgekeerd zal een negatief accres leiden tot een korting van het gemeentefonds.

In 2014 neemt de geraamde omvang van het gemeentefonds als gevolg van het accres toe. Deze toename is vooral het gevolg van een aantal voorgenomen pieken in de rijksuitgaven voor infrastructurele projecten. Deze toename is echter erg onzeker. De infrastructurele uitgaven van het Rijk vertonen in de praktijk namelijk grote schommelingen en kunnen sterk afwijken van de voornemens. Ook is de kans op mogelijke extra rijksbezuinigingen groot. Na de publicatie van de CPB cijfers maart jl. sprak men over een extra rijksbezuinigingspakket van € 4,3 miljard. Bij de Kadernota 2014 is hierop door de gemeente geanticipeerd door rekening te houden met een verlaging van de uitkering met € 9,1 miljoen.

Het rijksbezuinigingspakket is toegenomen tot € 6 miljard. In de begroting is de verwachte korting op de algemene uitkering van de centrale stad daarom verhoogt naar € 12,7 miljoen. Prinsjesdag (18 september 2013) zal meer duidelijkheid verschaffen over de inhoud van het pakket en in hoeverre de maatregelen effect zullen hebben op de gemeentefinanciën.

Voor andere taken / verantwoordelijkheden uit het gemeentefonds geldt een andere voedingssystematiek. Zo geldt voor de uitkering voor de WMO de methodiek indexering op basis van de ontwikkeling van het aantal extramurale ouderen.

Taakmutaties

Het Rijk kan besluiten dat gemeentelijke taken komen te vervallen, wijzigen, door een andere bestuurslaag moeten worden uitgevoerd, of juist aan gemeenten worden overgedragen. Dit laatste geldt bijvoorbeeld voor de aanstaande drie decentralisaties (voorgenomen nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet). Taakmutaties leiden, conform de afspraken uit de bestuursakkoorden, meestal tot uitnamen uit of toevoegingen aan het gemeentefonds.

De belangrijkste taakmutaties in 2014 betreffen de uitvoeringskosten voor inburgering nieuwkomers (taak is vervallen), de modernisering van de Gemeentelijke Basis Administratie (gewijzigde taak) en de transitie naar de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning per 2015 (nieuwe taak).

Kortingen

Het Rijk neemt soms bedragen uit het gemeentefonds, omdat het Rijk verwacht dat een gemeentelijke verantwoordelijkheid met minder middelen op passend niveau kan worden gerealiseerd of van oordeel is dat gemeenten de kosten uit eigen middelen moet dekken.

In 2014 worden door het Rijk de voor het fonds beschikbare middelen verminderd vanwege de afspraak over de BTW-verhoging in het regeerakkoord waardoor het gemeentefonds en provinciefonds samen € 200 miljoen worden gekort. Het effect hiervan voor Amsterdam is negatief, structureel € 14,7 miljoen. In 2015 worden het gemeente- en provinciefonds in ditzelfde kader aanvullend taakstellend gekort voor € 350 miljoen. Voor Amsterdam betekent dit dan een aanvullende korting van € 26 miljoen. Deze ontwikkeling is al verwerkt in de Kadernota 2014.

Welk aandeel krijgt Amsterdam uit het gemeentefonds?

Hierboven is toegelicht hoe de omvang van het gemeentefonds wordt bepaald. De verdeling van dit fonds over gemeenten gebeurt op basis van de structuurkenmerken van de diverse gemeenten die relevant zijn voor de kosten van de gemeentelijke verantwoordelijkheden. Deze structuurkenmerken (kostenfactoren) zijn vertaald in verdeelmaatstaven, zoals het aantal inwoners, het aantal huishoudens met lage inkomens, bodemgesteldheid en oppervlakte binnenwater. Het voorgaande betekent – grofweg - dat de uitkering uit het gemeentefonds voor Amsterdam toeneemt als Amsterdam meer inwoners krijgt en afneemt als er minder ouderen in Amsterdam wonen. Het is grofweg, omdat ons aandeel uit het gemeentefonds ook afhankelijk is van de ontwikkeling van verdeelmaatstaven van andere gemeenten.

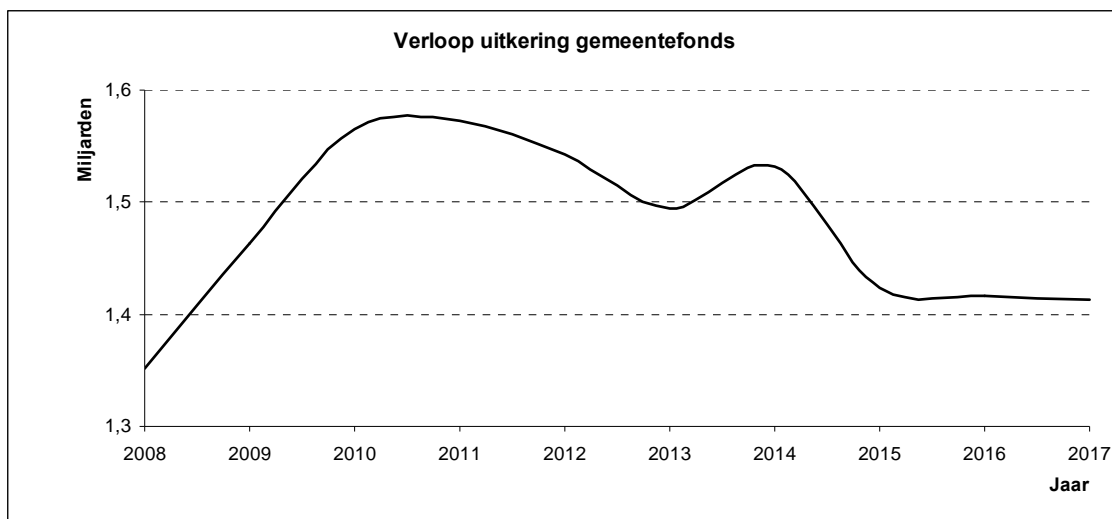
In de uitkering wordt tevens rekening gehouden met de mogelijkheid van gemeenten om eigen inkomsten te genereren via lokale heffingen, onroerende zaakbelastingen, en overige eigen inkomsten. Voor de lokale heffingen wordt door het Rijk aangenomen dat de gemeenten alle kosten doorbelasten naar de inwoners en bedrijven. Hiervoor ontvangen gemeenten geen bijdrage uit het gemeentefonds, met uitzondering van een tegemoetkoming voor kosten voor riolering door een slechte bodem. Voor de onroerende zaakbelastingen gelden dat het Rijk uitgaat van een normopbrengst per gemeente. Verder veronderstelt het Rijk dat gemeenten circa 5% van de kosten die worden gecompenseerd via de algemene uitkering dekt door andere eigen inkomsten. De veronderstellingen over onroerende zaakbelasting en overige eigen inkomsten zijn, via een negatieve maatstaf, verwerkt in de uitkering aan Amsterdam.

Hieronder staat de (geraamde) **ontwikkeling van de algemene uitkering** aan de gemeente Amsterdam, gebaseerd op de meicirculaire.

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	-	-	-	-	-	-	-
Baten	1.542,6	1.481,7	1.487,5	1.539,9	1.432,0	1.424,4	1.420,4
Saldo van baten en lasten	1.542,6	1.481,7	1.487,5	1.539,9	1.432,0	1.424,4	1.420,4
Dotaties aan reserves	1,2	1,2	1,2	1,2	0,6	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	0,6	4,9	-	-
Mutaties reserves	1,2-	1,2-	1,2-	0,6-	4,3	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	1.541,4	1.480,5	1.486,3	1.539,3	1.436,3	1.424,4	1.420,4

Voor 2014 wordt een uitkering van € 1.539,9 miljoen verwacht. Ten opzichte van de Begroting 2013 neemt de uitkering per saldo met naar verwachting € 58,2 miljoen toe. De ontwikkeling is, zoals hierboven toegelicht, zeer onzeker door de mogelijke rijksbezuiniging van € 6 miljard en lagere investeringsuitgaven van het Rijk. In de raming is voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een daling van € 12,7 miljoen door extra rijksbezuinigingen.

In onderstaande grafiek is de (verwachte) hoogte van de algemene uitkering voor de gemeente Amsterdam gedurende 10 jaren weergegeven. De toename in de jaren 2008-2010 bestaat voor de helft uit de overheveling van de (meerjarig incidentele) uitkeringen voor het grote stedenbeleid naar het gemeentefonds. De rest is het gevolg van taakmutaties, accres en de veranderingen in de verdeling.



De fluctuaties in de uitkeringshoogte zijn de resultante van het accres, de taakmutaties, de decentralisatie- en integratieuitkeringen, maatstaven en eigen inkomsten. De aanstaande decentralisaties zijn niet in de raming voor 2015 en verder opgenomen, omdat de dekking volgens de brieven van het Rijk waarschijnlijk gebeurt via een nieuw sociaal deelfonds. In het najaar van 2013 wordt de wet- en regelgeving hierover door de Tweede Kamer behandeld.

Hoe verwerkt Amsterdam de uitkering uit het gemeentefonds in de begroting?

De uitkering die de gemeente uit het gemeentefonds ontvangt mag de gemeente naar eigen inzicht besteden, maar wel binnen de wettelijke voorschriften. De gemeente hoeft dus niet het bedrag dat het Rijk bestempelt voor een decentralisatie-uitkering of andere taak (volledig) aan dat doel te besteden. De gemeente hanteert in 2014 dezelfde systematiek als in voorgaande jaren. Dit houdt in dat de gemeente een bijdrage verstrekt aan de dienst die of het stadsdeel dat een bepaalde taak uitvoert. Voor de stadsdelen wordt, evenals in de gemeentefondssystematiek, op basis van maatstaven bepaald wat het benodigde bedrag per stadsdeel is (zie ook de volgende paragraaf). Voor de diensten geldt dat het historische budget (het budget van vorig jaar) wordt geactualiseerd op basis van ervaringsgegevens. De resterende positieve of negatieve mutatie van de algemene uitkering wordt meegenomen in het oordeel over de financiële ruimte. Afhankelijk hiervan zijn er middelen beschikbaar voor prioriteiten of toevoeging aan de algemene reserve of zijn er bezuinigingen of ombuigingen noodzakelijk.

Wat zijn de aangekondigde ontwikkelingen van het Rijk voor het gemeentefonds?

Het Rijk informeert de gemeente jaarlijks via de zogenaamde mei- en septembercirculaires over de ontwikkeling van het gemeentefonds. In deze circularies staan ook de nieuwe gemeentelijke taken of taken die vervallen.

Het Rijk is voornemens om per 2015 de resultaten van het onderzoek naar de herijking van het gemeentefonds te verwerken in de verdeling van het gemeentefonds. De herijking is een gevolg van de (jaarlijkse) evaluatie van de werking van het fonds, die voor 2015 vooral gericht is op de vraag of de verdeling van de middelen objectief – passend bij de structuurkenmerken die de kosten bepalen – is. De herijking omvat, voor het eerst, ook de vaste bedragen van de G4, waaronder Amsterdam. Het vaste bedrag is bedoeld voor grootstedelijke problematiek en bedraagt in 2014 voor Amsterdam € 189 miljoen. Het Rijk is voornemens om het 'hek' rond het vaste bedrag op te heffen en dit deel van de uitkering ook via structuurkenmerken te verdelen over de gemeenten met grootstedelijke problematiek. De uitkomst van deze herijking zal waarschijnlijk financiële gevolgen hebben voor de begroting van 2015 van de gemeente Amsterdam. De omvang is nog niet te ramen.

Na 2014 volgt uit het regeerakkoord een aantal omvangrijke generieke kortingen en taakmutaties op het gemeentefonds welke van invloed zijn op de meerjarenbegroting. Zoals de taakmutatie

voor onderwijshuisvesting (uitname € 256 miljoen landelijk), de kortingen voor opschaling (€ 180 miljoen landelijk) en het btw compensatiefonds (korting € 484 miljoen landelijk). Deze correcties zijn al in de gemeentelijke financiële meerjarenperspectieven van de Kadernota 2014 verwerkt. Daarnaast is rekening gehouden met de in het regeerakkoord toegezegde armoedemiddelen (€ 80 miljoen landelijk) welke naar verwachting in de septembercirculaire van het gemeentefonds beschikbaar worden gesteld.

14.2 Uitkering stadsdeelfonds

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	679,5	647,1	661,4	567,7	547,8	547,8	547,8
Baten	-	-	-	0,3	-	-	-
Saldo van baten en lasten	679,5-	647,1-	661,4-	567,4-	547,8-	547,8-	547,8-
Dotaties aan reserves	-	0,5	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	0,5-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten laste van de algemene middelen)	679,5-	647,6-	661,4-	567,4-	547,8-	547,8-	547,8-

Welke omvang ontvangen de stadsdelen gezamenlijk?

Via de uitkering uit het Stadsdeelfonds krijgen de stadsdelen financiële middelen voor de uitoefening van hun taken en bevoegdheden. De middelen zijn door de stadsdelen vrij te besteden. De omvang van het stadsdeelfonds is een afgeleide van de wijze waarop de omvang van de gemeentefonds wordt bepaald. Het aandeel van de stadsdelen in de algemene ontwikkeling van het gemeentefonds (zoals accres) bedraagt in 2014 40,4%. Voor taakmutaties en decentralisatieuitkeringen kunnen andere percentages gelden, afhankelijk of het een taak van de centrale stad of de stadsdelen is.

Hoe worden de middelen verdeeld over de stadsdelen?

De verdeling van het stadsdeelfonds over de stadsdelen gebeurt, evenals bij het gemeentefonds, via de verdeelmaatstaven, die behoren bij de structuurkenmerken van de stadsdelen voor de kosten die behoren bij de taken en bevoegdheden. Stadsdelen hebben daarnaast nog taakgerelateerde en eigen inkomsten. Met de verschillen in inkomstencapaciteit tussen de stadsdelen wordt in enige mate rekening gehouden.

Wat zijn de toekomstige ontwikkelingen?

De begroting geeft de ontwikkeling weer van het stadsdeelfonds op basis van het huidige bestuurlijk stelsel tot maart 2014. In maart 2014 verandert het bestuurlijk stelsel met het instellen van bestuurscommissies in de stadsdelen. De verdeling van taken en bevoegdheden en de daarmee samenhangende budgetten binnen de gemeente wijzigt hierdoor. Wanneer de budgettaire gevolgen van de gewijzigde taak- en bevoegdheidsverdeling bekend zijn, worden deze in bovenstaande raming verwerkt. In de paragraaf bedrijfsvoering is een nadere toelichting opgenomen.

Toelichting op de omvang van het stadsdeelfonds in 2014

De omvang van het stadsdeelfonds is voor 2014 begroot op € 567,4 miljoen op basis van de taakverdeling tussen centrale stad en de stadsdelen op 1 januari 2014. Dit bedrag bestaat voor € 560,4 miljoen uit de algemene uitkering stadsdeelfonds, € 10,4 miljoen incidenteel uit de Kadernota voor de Rode Loper en € 1,5 miljoen budgetten met specifiek bestedingsdoel voor stadsdelen. Ook is er rekening gehouden met een daling van het stadsdeelfonds met € 5 miljoen (oplopend naar € 7,5 miljoen in 2015) wegens de afname van het aantal bestuurders door de wijziging van het bestuurlijk stelsel. Voor de centrale stad vormt de uitkering van de middelen voor het stadsdeelfonds een last in de begroting. Het totale resultaat ten laste van de algemene middelen daalt van € 647,6 miljoen in de begroting 2013 met € 80,2 miljoen naar € 567,4 miljoen

in 2014. Deze daling is het gevolg van de volgende ontwikkelingen (de mutaties zijn structureel tenzij anders aangegeven).

Mutaties uit de Kadernota

- € 10,4 miljoen incidentele toename in verband met de bijdrage aan de Rode Loper
- € 5 miljoen structurele afname wegens de verandering van het bestuurlijk stelsel. De verandering van het bestuurlijk stelsel is van invloed op de kosten van stadsdelen; de kosten voor bestuursorganen dalen. Omdat het stadsdeelfonds een kostengeoriënteerd stelsel is, zal op basis van de verordening een uitname uit het stadsdeelfonds plaatsvinden. Het bedrag is structureel ingeschat op een bedrag van € 7,5 miljoen, waarvan € 5 miljoen in 2014 en € 2,5 miljoen in 2015 is begroot. Over de verdeling zal nadere besluitvorming plaatsvinden

Mutaties als gevolg van de ontwikkeling van de uitkering van het gemeentefonds

- Door de groei van de uitkering uit het gemeentefonds neemt ook de omvang van het stadsdeelfonds toe. De toevoeging hiervoor bedraagt € 24,7 miljoen
- er is in 2014 een korting van € 5,9 miljoen op het stadsdeelfonds vanwege de generieke korting in het gemeentefonds voor de BTW verhoging
- Het effect afbouwen van de tijdelijke regeling voor het opvangen van herverdeeleffecten wegens het afschaffen van de OZB gebruikersheffing voor het stadsdeelfonds zorgt voor een toevoeging van € 2,8 miljoen
- De wijzigingen in de verdeling van de beschikbare middelen binnen het gemeentefonds leiden per saldo tot een toevoeging aan het stadsdeelfonds van € 5,0 miljoen. De aanpassingen in de onroerende zaak belastingcapaciteit bij het gemeentefonds leiden tot een uitname van € 2,2 miljoen bij het stadsdeelfonds.
- een lagere dotatie aan de reserve restant gehouden accres gemeentefonds van € 0,5 miljoen

Overige toevoegingen aan het stadsdeelfonds

- Toevoeging van € 3,1 miljoen vanwege areaal- en waardeontwikkeling OZB (€ 2,9 miljoen) en de ontwikkeling van de canonopbrengsten bij herziening van de particuliere erfpachtrechten aan het einde van het tijdvak (€ 0,2 miljoen) omdat het stadsdeelfonds evenredig meedeelt in de ontwikkeling van alle algemene middelen.
- Toevoeging € 1 miljoen aan het stadsdeelfonds vanwege extra reclame-inkomsten (mupi's)
- Een incidentele toevoeging van € 0,4 miljoen voor beheerkosten van stadsdeel Zuidoost voor het Arenagebied.
- Een incidentele toevoeging van € 3,2 miljoen aan het stadsdeelfonds (amendement 320 uit de Kadernota 2014) ter compensatie van de incidentele verlaging van de tarieven voor reclamebelasting
- Toevoeging van € 0,2 miljoen voor de Centra voor Jeugd en Gezin
- Verder valt een bijdrage van € 1,0 miljoen voor de rode loper vrij op basis van besluitvorming bij de Jaarrekening 2012
- Toevoeging van € 0,4 miljoen als gevolg van de overdracht van de bestuurstaken in recreatieschap Twiske-Waterland van de centrale stad aan stadsdeel Noord (raadsbesluit december 2012)

Uitnames uit het stadsdeelfonds: vooral vanwege 1 Stad 1 Opgave

- € 11,3 miljoen voor bibliotheekwerk. De gemeenteraad heeft op 3 juli 2013 deze taak als een stedelijke verantwoordelijkheid aangewezen (maatregel 1 en 4 1S1O). Als gevolg van dit besluit worden de budgetten (lasten en baten) per 1 januari 2014 overgedragen van de stadsdelen naar de stad. Dit betekent een verschuiving van de lasten en baten van algemene dekkingsmiddelen naar het programma Educatie, Jeugd en Diversiteit
- € 87,9 miljoen voor primair onderwijstaken. De gemeenteraad heeft op 3 juli 2013 de onderwijstaken voor primair onderwijs inclusief onderwijshuisvesting primair onderwijs als een stedelijke verantwoordelijkheid aangewezen (maatregel 1 en 4 1S1O). Als gevolg van dit besluit worden de budgetten (lasten en baten) per 1 januari 2014 overgedragen van de stadsdelen naar de stad. Dit betekent een verschuiving van de lasten en baten van algemene dekkingsmiddelen naar het programma Educatie, Jeugd en Diversiteit

- € 9,7 miljoen incidenteel voor frictiekosten bij 1 Stad, 1 Opgave. In de Kadernota 2013 is opgenomen dat voor de voorinvesteringen en de frictiekosten die de maatregelen uit 1 Stad, 1 Opgave met zich meebrengen, de in de septembercirculaire veronderstelde nominale compensatie in het gemeentefonds wordt gereserveerd. Dit resulteert in een uitname uit het stadsdeelfonds die oploopt tot € 20,4 miljoen in 2014. Na 2014 zullen de frictiekosten naar verwachting afnemen en komen deze middelen weer vrij beschikbaar. In 2014 is conform de kadernota een bedrag van € 9,7 miljoen uit het stadsdeelfonds genomen. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve frictiekosten heroverwegingen
- € 32,4 miljoen structurele uitname voor de besparingen 1 Stad 1 Opgave. De totale opgave voor de stadsdelen in 2014 bedraagt € 44,4 miljoen structureel (extracomptabel wijzigingsvoorstel voor € 43,3 miljoen), waarvan € 12 miljoen al in 2013 is opgenomen
- € 25,9 miljoen incidentele toevoeging. De besparingen van 1S1O zijn ingezet om de verwachte daling van het gemeentefonds op te vangen. De Begroting 2014 is gebaseerd op de meicirculaire van het gemeentefonds. Daarin ontwikkelt het accres zich positief. Vanwege de gunstige ontwikkeling in het gemeentefonds ontstaat er door de besparingen van 1S1O in 2014 incidentele ruimte. Het bedrag van € 25,9 miljoen is toegevoegd aan het stadsdeelfonds. Het is het aandeel van de stadsdelen na aftrek van de meeropbrengst (gedoteerd aan de frictiereserve) en na verdeling van de totale opbrengst conform de in de Kadernota besloten verdeling (60/40)
- € 1,4 miljoen wegens ICT besparingen opgenomen in het Programakkoord, olopend naar € 1,7 miljoen structureel vanaf 2015

Tot slot. In 2004 is besloten aan de algemene uitkering stadsdeelfonds middelen toe te voegen ter compensatie van de groei van IJburg, zodanig dat de groei van IJburg niet ten koste gaat van de middelen voor andere stadsdelen. In totaal is de afgelopen jaren € 4 miljoen aan het stadsdeelfonds toegevoegd. Net als in 2013 is in 2014 geen toevoeging aan de algemene uitkering stadsdeelfonds opgenomen. Gebleken is dat op basis van de gerealiseerde groei van het aantal woningen op IJburg dit niet nodig is.

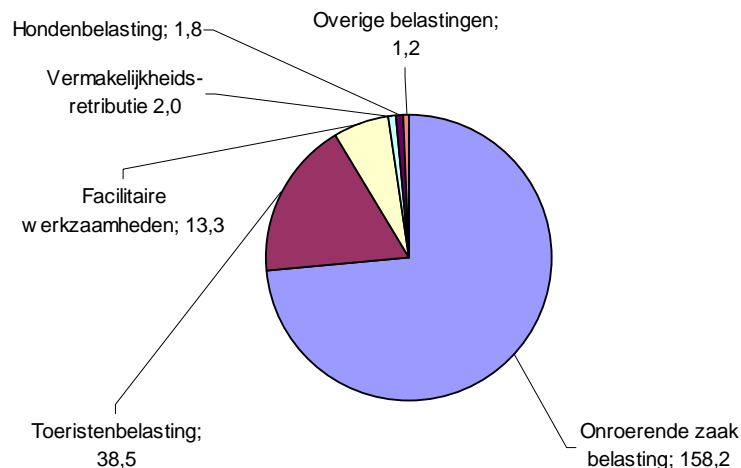
14.3 Belastingen

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	36,6	34,1	35,6	32,3	32,1	32,1	32,1
Baten	214,4	212,9	217,8	214,7	211,9	212,5	213,1
Saldo van baten en lasten	177,8	178,8	182,2	182,4	179,8	180,4	181,0
Dotaties aan reserves	-	-	2,4	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	0,1	-	2,4	-	-	-	-
Mutaties reserves	0,1	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	177,9	178,8	182,2	182,4	179,8	180,4	181,0

De door de gemeente geïnde belastingen vormen na de rijksuitkeringen via het gemeentefonds de grootste bron van inkomsten voor de gemeente. Onder de algemene dekkingsmiddelen worden in 2014 de volgende belastingen begroot: onroerendezaakbelasting ten laste van eigenaren en gebruikers, toeristenbelasting, vermakelijkheidsretributie, hondenbelasting, roerende-ruimtebelasting, reclamebelasting, precariobelasting en leges. Daarnaast worden hier inkomsten begroot voor heffings- en inningswerkzaamheden die binnen de gemeente worden doorbelast en voor de advies- en controlewerkzaamheden van het Fiscaal Advies Centrum.

In 2014 wordt bijna € 215 miljoen aan opbrengsten verwacht. Onderstaand diagram laat de opbouw hiervan zien.

Opbrengsten belastingen 2014 (bedragen € * miljoen)



Het diagram maakt zichtbaar dat de onroerende-zaakebelasting (OZB) de hoogste inkomsten genereert, € 158,2 miljoen. Qua inkomsten wordt binnen dit programma OZB gevolgd door de toeristenbelasting met € 38,5 miljoen. De opbrengsten van de afvalstoffenheffing komt ten gunste van de stadsdelen en de verwachte inkomsten van de rioolheffing worden in het programma Milieu & water toegelicht. Kosten voor heffing- en inning van deze middelen worden doorbelast en daarom als opbrengst geboekt in het programma Algemene dekkingsmiddelen; het betreft de € 13,3 miljoen aan opbrengsten uit de facilitaire werkzaamheden. De inkomsten van 'overige belastingen' ad € 1,2 miljoen komen voornamelijk uit roerende-ruimtebelasting, reclamebelasting en leges.

De totale baten bij de belastingen nemen in 2014 ten opzichte van 2013 toe met € 1,8 miljoen. Dit positieve saldo is met name te verklaren door een meeropbrengst van € 3,6 miljoen door areaaltoename en een meeropbrengst bij de toeristenbelasting ten opzichte van de bij de

Kadernota 2013 bestuurlijk afgesproken tijdelijke tariefsverhoging van 0,5 %. Ook stijgen de opbrengsten van werkzaamheden voor derden met € 0,6 miljoen. Daarentegen dalen de baten bij de OZB met € 2,2 miljoen door een stijging van de leegstand van kantoorpanden en winkels als gevolg van de economische crisis en daalt de inkomsten Reclamebelasting met € 0,2 miljoen als gevolg van de motie 320 aangenomen bij de behandeling van Kadernota 2014. Deze inkomstendaling Reclamebelasting wordt gedekt door begrote rentebaten, elders in dit programma. Verder zijn er nog kleine mutaties ten aanzien van de andere belastingen die elkaar opheffen.

De lasten dalen naar verwachting in 2014 met € 1,9 miljoen ten opzichte van 2013. Dit komt door het terugbrengen van de formatie en het beëindigen van projectmatige trajecten voor 2014.

14.4 Erfpacht

Amsterdam geeft bouwrijpe grond uit in erfpacht. De erfpachter betaalt canon als vergoeding voor het gebruik van de grond gedurende een afgesproken tijdvak (meestal 50 jaar). Bij het einde van een tijdvak wordt de canon herzien op basis van de dan vigerende marktwaarde van de grond. Als de waarde van de grond verandert door een wijziging van de bestemming of bebouwing van de grond wordt de canon eveneens aangepast. Erfpachters mogen de toekomstige canonbetalingen voor de resterende looptijd van hun tijdvak afkopen. Bij tussentijdse afkoop van een canon wordt de afkoopsom bepaald door de actuele grondwaarde die over het algemeen hoger is dan de oorspronkelijke grondwaarde. Het verschil is de zogenoemde *meerwaarde afkoopsommen*.

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	112,0	99,0	99,6	118,9	114,3	113,6	115,6
Baten	206,4	200,3	191,8	205,9	197,8	195,0	197,6
Saldo van baten en lasten	94,4	101,3	92,2	87,0	83,5	81,4	82,0
Dotaties aan reserves	100,2	86,0	86,0	92,4	85,8	84,6	88,6
Onttrekkingen aan reserves	49,9	43,8	43,8	48,0	43,6	43,0	45,0
Mutaties reserves	50,3-	42,2-	42,2-	44,4-	42,2-	41,6-	43,6-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	44,1	59,1	50,0	42,6	41,3	39,8	38,4

Het resultaat op erfpacht wordt met name bepaald door de canon- en meerwaardeopbrengsten, voor zover deze laatste niet worden toegevoegd aan bestemmingreserves, na aftrek van de rente- en uitvoeringskosten.

Het belangrijkste onderdeel van lasten zijn de rentelasten: in 2014 geraamd op € 68,2 miljoen op de te financieren in erfpacht uitgeven grondwaarde van € 1,5 miljard, zijnde het deel van in erfpacht uitgegeven grondwaarde dat niet is afgekocht.

De canonontvangsten worden voor 2014 op circa € 94,3 miljoen geraamd, de afkoopsommen worden geraamd op € 92,4 miljoen waarvan € 36,7 miljoen wordt toegevoegd aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SFV) en het Vereveningsfonds. De meerwaarde bij afkoop van particuliere erfpachtcontracten komt ten goede van de Algemene Middelen en deze wordt voor 2014 geraamd op € 3,0 miljoen.

Het geraamde bruto erfpachtresultaat na mutatie reserves, maar voor afdrachten aan SFV/VEF neemt in 2014 toe met circa € 5 miljoen ten opzichte van 2013. De hogere afdrachten van de meerwaarde van afkoopsommen van corporatiewoningen aan het SFV van € 13,7 miljoen veroorzaken echter dat het netto geraamde erfpachtresultaat ten gunste aan de algemene middelen uitkomt op € 34,4 miljoen. Een andere bijdrage aan het resultaat ten gunste van de algemene middelen, waarover eerder besluitvorming heeft plaatsgevonden, is € 8,2 miljoen vrijval uit de in het verleden opgebouwde reserve meerwaarde afkoopsommen. Het totale netto resultaat ten gunste van de algemene middelen voor 2014 komt daarmee uit op € 42,6 miljoen.

De afzonderlijke exploitatielasten en -baten worden hieronder nader toegelicht:

- De omvang van de afkoopsommen van corporatiewoningen neemt in 2014 sterk toe. De oorzaak is meer tussentijds afkoop van canonbetalende rechten, maar ook omdat in 2014 verhoudingsgewijs veel corporatierechten aan een nieuw tijdvak beginnen. Op grond van de met de corporatie in het verleden gemaakte afspraken moeten deze verplicht worden afgekocht. Het effect is enerzijds lagere canonopbrengsten, maar tegelijkertijd ook hogere meerwaarde afkoop die wordt afgedragen aan het SFV en het VEF, per saldo een daling van het erfpacht resultaat.
- Met de overdracht van grond bij de verzelfstandiging van de Haven neemt de canonbetalende erfpachtgrond met € 300 miljoen toe. Dit betekent circa € 13,7 miljoen extra rentelasten. De dekking vindt plaats uit de dividendopbrengsten van de deelneming in de Haven, zodat er per saldo geen effect is op het erfpachtresultaat.
- De lasten nemen toe met € 1 miljoen door een verhoging van de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren omdat in toenemende mate bedrijven niet in staat blijken om de canon te voldoen;
- Voor de komende jaren worden geen gerestitueerde afkoopsommen beëindigde rechten begroot, omdat deze afkoopsommen zeer grillig verlopen (2011 € 11,2 miljoen en 2012 € 1,5 miljoen).
- De canonopbrengsten dalen met € 4,7 miljoen ten opzichte van de Begroting 2013 vanwege tussentijdse afkopen als gevolg van de omzetting van canonbetalende corporatierechten in afkoopsommen. Maar ten dele is er compensatie door canonbetalingen van nieuwe uitgiften.
- In 2014 wordt incidenteel rekening gehouden met een last van € 1,1 miljoen vanwege projectmatige kosten die verband houden met de modernisering van het erfpachtstelsel.

(bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	stand eind 2013	dotatie 2014	onttrekking 2014	stand eind 2014	stand eind 2015	stand eind 2016	stand eind 2017
Afkoopsommen erfpacht	4.422,0	4.480,0	92,4	39,7	4.532,7	4.582,1	4.630,9	4.681,70
Afkoopsommen erfpacht 2 ^e termijn	1,1	1,1	0,0	0,0	1,1	1,1	1,1	1,1
Egalisatiereserve splitsingsunit	1,8	1,8	0,0	0,2	1,7	1,5	1,3	1,1
Totaal reserves	4.424,9	4.482,9	92,4	39,9	4.535,5	4.584,7	4.633,3	4.683,9

Toelichting mutaties reserves

- Dotatie reserve afkoopsommen erfpacht:* in 2014 wordt een dotatie van € 92,4 miljoen verwacht, € 6,4 miljoen meer dan in 2013 omdat corporaties verplicht moeten afkopen en omdat in 2014 verhoudingsgewijs voor veel corporatierechten een nieuw erfpachtijdvak begint.
- Onttrekking reserve afkoopsommen erfpacht:* de geraamde onttrekking aan de reserve afkoopsommen is met € 39,7 miljoen, € 11,9 miljoen hoger dan in 2013, omdat er meer canon van corporatierechten wordt afgekocht waardoor de meerwaarde wordt afgedragen aan de fondsen (SFV en VEF).

14.5 Financiering

Op dit onderdeel begroot de gemeente de baten en lasten en de reservemutaties die te maken hebben met de financiering of de algemene (risico)reserve van de gemeente. De verplichte paragraaf financiering bevat een uitgebreide toelichting op de gemeentelijke financiering.

Bedragen x € 1 miljoen	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	322,0	333,1	318,6	323,6	321,9	313,8	308,5
Baten	453,2	465,9	468,5	518,7	520,8	512,6	506,3
Saldo van baten en lasten	131,2	132,8	149,9	195,1	198,9	198,8	197,8
Dotaties aan reserves	10,8	150,6	165,1	90,9	113,5	116,9	121,9
Onttrekkingen aan reserves	2,4	65,0	65,0	-	-	-	-
Mutaties reserves	8,4-	85,6-	100,1-	90,9-	113,5-	116,9-	121,9-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	122,8	47,2	49,8	104,2	85,4	81,9	75,9

Naar verwachting zal het financieringsresultaat na bestemming in 2014 € 104,2 miljoen bedragen waarna het gedurende de volgende jaren zal afnemen tot € 75,9 miljoen in 2017.

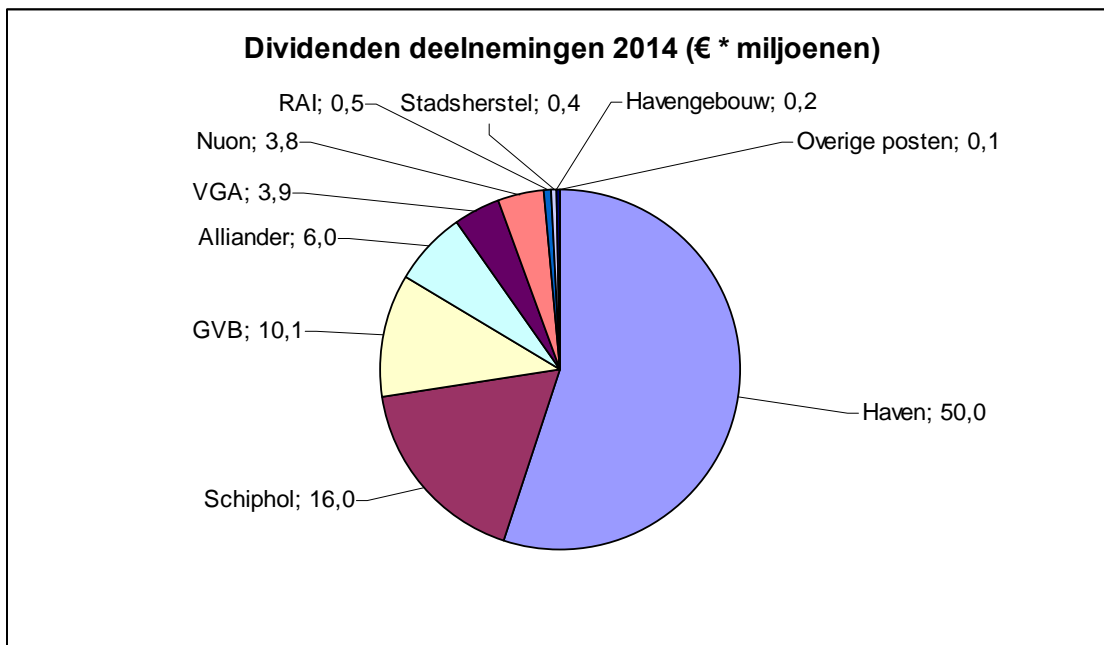
Het financieringsresultaat bestaat uit het resultaat van het omslagstelsel, het resultaat eigen financieringsmiddelen en de reservemutatie op de algemene risico reserve. Het omslagstelsel wordt nader toegelicht in de financieringsparagraaf en het resultaat daarvan in de bijlage kapitaallasten. De algemene risico reserve wordt nader toegelicht in de paragraaf risico's en weerstandvermogen. Het resultaat eigen financieringsmiddelen bestaat uit de rente over reserves en voorzieningen die bij DMC staan waaraan rente wordt toegevoegd en de rente over eigen financiering waarvan de rente ten gunste van het resultaat wordt gebracht. De daling van het resultaat na bestemming komt door de afname van de eigen financieringsmiddelen. Deze dalen omdat de reserves voor de aanleg van de Noordzuidlijn tot besteding komen.

14.6 Deelnemingen

De Gemeente Amsterdam is aandeelhouder in ruim dertig vennootschappen. Een aantal van deze deelnemingen keert jaarlijks vanuit hun winst een dividend uit. De dividenden zijn een belangrijke inkomstenbron van de Gemeente Amsterdam en zijn daarom opgenomen in de Algemene dekkingsmiddelen.

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	10,1	10,2	10,2	23,8	23,9	23,9	23,9
Baten	45,7	28,7	42,9	91,0	91,7	80,7	80,7
Saldo van baten en lasten	35,6	18,5	32,7	67,2	67,8	56,8	56,8
Dotaties aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	35,6	18,5	32,7	67,2	67,8	56,8	56,8

In totaal wordt in 2014 € 91 miljoen aan baten verwacht. Dat is het dividend dat door deelnemingen aan de gemeente wordt uitgekeerd. Onderstaand diagram laat de opbouw van het verwachte dividend in 2014 zien.



In de Begroting 2014 is Havenbedrijf Amsterdam NV voor het eerst opgenomen als deelneming. Het begrote dividend voor 2014 en verder is € 50 miljoen. Het dividend van Havenbedrijf

Amsterdam NV dient deels ter dekking van de rentelasten voor de in erfpacht uitgegeven gronden in het havengebied die bij de gemeente op de balans staan.

Bij de Kadernota 2014 is het verwachte dividend van Schiphol bijgesteld van € 12 miljoen naar € 16 miljoen. De reden hiervoor is dat het dividend de afgelopen jaren ruim hoger was dan de begrote uitkering van € 12 miljoen. Het college verwacht voor de komende jaren ook hogere uitkeringen dan € 12 miljoen. GVB heeft de afgelopen paar jaar goede resultaten gedraaid. Dit maakt een hogere dividenduitkering mogelijk. In 2013, 2014 en 2015 wordt een dividend van € 10,1 miljoen verwacht, € 6,5 miljoen hoger dan eerder was geraamd voor die jaren. Verder verwacht VGA de komende jaren een beter resultaat dan eerdere jaren. Hierdoor kan de dividendraming verhoogd worden van € 3,1 miljoen naar € 3,9 miljoen. Alle andere dividenden zijn begroot conform de ramingen in de Begroting 2013.

Omdat het AEB bij het opstellen van deze begroting nog niet verzelfstandigd is, is deze nog niet als deelneming verwerkt in de begroting 2014.

De begrote lasten zijn de rentelasten die samenhangen met de deelnemingen. Deze volgen uit de investeringen in de deelnemingen, zoals verstrekte leningen of aandelenkapitaal. Deze rentelasten bedragen € 23,9 miljoen en zijn berekend over de boekwaarde van deelnemingen op de gemeentebalans. Deze lasten zijn hoger dan in de begroting 2013, omdat Havenbedrijf Amsterdam NV er als deelneming bij gekomen is. Zowel voor Havenbedrijf Amsterdam als GVB geldt dat er ter dekking van de financieringslasten een reserve van respectievelijk € 304,8 miljoen en € 78,8 miljoen getroffen is (zie onderdeel reserves en voorzieningen). De hoogte van deze reserves is gelijk aan de boekwaarde van de deelneming op de gemeentebalans.

14.7 Amsterdams investeringsfonds

Algemene toelichting

Het AIF is opgezet met het doel investeringen te doen die bijdragen aan het versterken van de stedelijke infrastructuur voor de toekomst. Bijzondere voorwaarde is dat de investeringen zich maatschappelijk en/of economisch moeten terugverdienen. Dat betekent dat er sprake moet zijn van rendement, maar ook dat investeringen zoveel mogelijk worden gedaan in de vorm van leningen en/of participaties, waarbij de uitgezette gelden na een afgesproken periode weer terugvloeiën in het fonds.

Er is een opzet gekozen waarbij het fonds is opgedeeld in een 80% financieel deel en een 20% maatschappelijk deel. Het geld uit het 80% deel moet in ieder geval financieel renderen. Het geld uit het 20% deel wordt aangewend voor primair maatschappelijke projecten met op de achtergrond de gedachte dat deze ook zoveel mogelijk financieel renderen. Dit kan dan bijvoorbeeld gaan om risicovolle aandelenparticipaties of leningen voor projecten die anders niet van de grond komen. In het maatschappelijk deel is het echter ook mogelijk om subsidies of bijdragen te verstrekken. In dat geval ligt het accent op het maatschappelijk terugverdienen en niet op de financiële rentabiliteit. Om de financiële rentabiliteit te benadrukken wordt aan het nog niet bestede deel van het fonds rente toegerekend.

Het fonds kent drie pijlers:

- Stedelijke ontwikkeling en bereikbaarheid
- Economie en innovatie
- Klimaat, duurzaamheid en luchtkwaliteit

Voor projecten die uit het fonds gefinancierd kunnen worden zijn door de gemeenteraad algemene spelregels bepaald. Behalve de algemene spelregels gelden er per pijler ook door de gemeenteraad vastgestelde specifieke criteria waaraan voldaan moet worden.

Alle bestedingsvoorstellen worden voorgelegd aan de gemeenteraad, tenzij door de gemeenteraad een zogenaamd verzamelcompartiment, dat is een bundeling van

samenhangende activiteiten, is vastgesteld. Binnen zo'n compartiment kan het college van Burgemeester en Wethouders een bestedingsvoorstel, uiteraard voor zover dat past binnen het compartiment, goedkeuren.

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	1,0	-	-	3,3	3,6	3,0	3,0
Baten	-	-	-	-	0,8	1,7	2,4
Saldo van baten en lasten	1,0-	-	-	3,3-	2,8-	1,3-	0,6-
Dotaties aan reserves	24,3	6,2	6,8	6,7	6,9	7,2	7,2
Onttrekkingen aan reserves	33,0	-	-	3,3	3,6	3,0	3,0
Mutaties reserves	8,7	6,2-	6,8-	3,4-	3,3-	4,2-	4,2-
Resultaat na reserveringen (ten laste van de algemene middelen)	7,7	6,2-	6,8-	6,7-	6,1-	5,5-	4,8-

Het AIF heeft invloed op zowel de lasten als de baten in de begroting. Omdat de lasten en baten afgerekend worden met het fonds is er echter geen invloed op het begrotingsresultaat. In onderstaande tabel zijn de lasten, baten en reservemutaties opgenomen. De opgenomen baten zijn exclusief de aan het fonds toe te rekenen rente. Deze baten maken onderdeel uit van de baten die binnen de financieringsfunctie (onderdeel 14.5) zijn geraamd. In de bovenstaande tabel is wel de dotatie aan het AIF van het totaal van de baten opgenomen. Het resultaat dat hierdoor ontstaat na reservemutaties wordt voor het AIF echter volledig geneutraliseerd door het resultaat in de financieringsfunctie dat betrekking heeft op het AIF.

De **lasten** worden gevormd door de verstrekking van subsidies of bijdragen, deze komen overwegend voor in de 20 % delen van de pijlers. De bestedingen in het 80% deel leiden niet tot een last omdat het fonds in dit geval het bedrag van de lening of participatie dekt die zichtbaar wordt in de balans en niet in de exploitatie.

De **baten** worden gevormd door de opbrengsten die gegenereerd worden met de uitgezette leningen of participaties en de ontvangen rente over de stand van de nog niet uitgegeven bedragen in het fonds aan het einde van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar (in dit geval dus de stand eind 2013). In 2013 zijn een aantal voorstellen door de raad vastgesteld die zullen leiden tot uitzettingen van leningen en participaties van enige omvang. Dat komt echter pas laat in 2013 op gang, waardoor de omvang van de opbrengsten in 2013 en naar verwachting ook 2014 nog van beperkte betekenis zal zijn. Om die reden is vooralsnog afgezien van het ramen van opbrengsten in die jaren.

In onderstaande tabel is weergegeven welke bedragen zijn geraamd voor subsidies en bijdragen (in de 20% delen) en uitzettingen (leningen en participaties, vooral in de 80% delen). De verwerking van die mutaties leidt tot een nieuwe stand die wordt gehanteerd om de rentetoevoeging voor 2014 te bepalen. Uit de tabel is verder af te leiden dat de verwachte lasten in de 20% delen € 8.7 miljoen en de 80% delen € 1 miljoen zullen zijn. Voor 2014 gelden bedragen van € 3,2 miljoen respectievelijk € 15,0 miljoen. De rentetoevoegingen in die jaren zijn geraamd op € 6,8 miljoen respectievelijk € 6,7 miljoen. Via reservemutaties worden de lasten en baten overgebracht naar de reserve AIF.

Amsterdams Investeringsfonds	Pijler Klimaat, Duurzaamheid en Luchtqualiteit		Pijler Economie en Innovatie		Pijler Stedelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid		Totalen
	Maatschappe- lijk deel (20%)	Financieel deel (80%)	Maatschappe- lijk deel (20%)	Financieel deel (80%)	Maatschappe- lijk deel (20%)	Financieel deel (80%)	
<i>(Bedragen in miljoenen)</i>							
Rentegevende stand eind 2012	14,6	58,1	12,6	50,8	3,0	12,0	151,1
Verwachte bestedingen 2013	-1,0	-1,0	-5,2	0,0	-2,5	0,0	-9,7
Rente 2013	0,7	2,6	0,6	2,3	0,1	0,5	6,8
Baten 2013	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verwachte rentegevende eindstand 2013	14,3	59,7	8,0	53,1	0,6	12,6	148,3
Verwachte bestedingen 2014	-1,0	-5,0	-2,2	-5,0	0,0	-5,0	-18,2
Rente 2014	0,6	2,7	0,4	2,4	0,0	0,6	6,7
Baten 2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verwachte rentegevende eindstand 2014	13,9	57,4	6,1	50,5	0,7	8,2	136,8

14.8 Overige algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2012	Begroting 2013 (1e wijz)	Begroting 2013 (4e maand)	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Lasten	493,6	440,6	496,3	435,1	354,4	357,8	342,0
Baten	486,2	375,4	465,8	403,9	380,0	360,5	344,7
Saldo van baten en lasten	7,4-	65,2-	30,5-	31,2-	25,6	2,7	2,7
Dotaties aan reserves	20,0	40,0	126,4	57,8	2,6	2,5	2,4
Onttrekkingen aan reserves	55,0	157,3	178,5	70,6	8,3	8,3	4,2
Mutaties reserves	35,0	117,3	52,1	12,8	5,7	5,8	1,8
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	27,6	52,1	21,6	18,4-	31,3	8,5	4,5

Het subonderdeel Overige algemene dekkingsmiddelen bestaat uit algemene begrotingsposten, apparaatskosten en mutaties van reserves voor zover deze niet zijn gekoppeld aan de overige onderdelen van de begroting. Ten opzichte van de Begroting 2013 dalen op dit onderdeel de lasten met € 5,5 miljoen naar € 435,1 miljoen. De baten stijgen ten opzichte van 2013 met € 28,5 miljoen naar € 403,9 miljoen. Het saldo ten laste van de algemene middelen na reservemutaties wordt € 18,4 miljoen.

14.8.1 Algemene begrotingsposten

	Rekening 2012	Begroting 2013 Inclusief 1e wijz.	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
Lasten	163,6	128,6	191,0	100,4	23,9	27,5	11,9
Baten	155,6	59,5	154,7	68,5	48,7	29,4	13,8
Resultaat voor reservemutaties	-8,0	-69,0	-36,3	-32,0	24,8	1,9	1,9
Dotaties aan reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onttrekkingen aan reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mutaties reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	-8,0	-69,0	-36,3	-32,0	24,8	1,9	1,9

Ten opzichte van de Begroting 2013 dalen de lasten op dit onderdeel met € 28,2 miljoen naar € 100,4 miljoen en de baten stijgen met € 9,0 miljoen naar € 68,5 miljoen. Het saldo van dit onderdeel is € 32,0 miljoen ten laste van de algemene middelen. Het saldo stijgt met € 37 miljoen ten opzichte van de Begroting 2013.

De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- De stelpost voor kapitaallasten voor het (gedeeltelijk) niet tot uitgaaf komen van voorgenomen onrendabele investeringen bedraagt aan de lastenkant € 51,1 miljoen en aan de batenkant met € 51,1 miljoen.
- De begrote dotatie voor het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing is € 31,0 miljoen, dat is € 3,7 miljoen lager dan de begroot voor 2013. Het betreft de toevoeging aan het ISV-budget van de van het Rijk in 2014 te ontvangen middelen. Verder wordt er vanwege aanwending € 1,2 miljoen aan het budget onttrokken.
- De verwerking van de rentelasten van € 13,7 miljoen van de in het erfpacht uitgegeven grond in het havengebied, zie 14.6 deelnemingen.
- Bij de baten een stelpost voor de rijksbezuinigingen van € 9,1 miljoen, zie 14.1 gemeentefonds.
- De verantwoording van de rente, € 7,4 miljoen, over een lening aan de Haven
- Het na een herijking vrijvallen van € 3,2 miljoen uit de voorziening juridische risico's.
- Overige mutaties met een totaal positief effect op het saldo van € 8,1 miljoen voor verschillende stelposten voor het budgetair verwerken van prioriteiten en posterioriteiten

(€4,3 miljoen), frictiekosten (€ 1,0 miljoen), onvoorziene uitgaven (- € 2 miljoen) en de Samen Doen (5,5 miljoen) en de som van overige lasten (€ 0,6 miljoen).

14.8.2 Apparaatskosten

<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Rekening 2012	Begr.2013, incl. 1e wijz.	Begr. 2013, na 4e maands	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	330,0	312,1	305,3	334,6	330,6	330,3	330,2
Baten	330,6	315,9	311,1	335,4	331,3	331,0	330,8
Resultaat voor reservemutaties	0,5	3,8	5,8	0,8	0,8	0,7	0,7
Dotaties aan reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onttrekkingen aan reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mutaties reserves	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	0,5	3,8	5,8	0,8	0,8	0,7	0,7

Op dit onderdeel van de begroting worden de apparaatskosten van een aantal diensten begroot. Het betreft DIVV, DMO, DRO, DWI, DWZS, GGD en OGA. Deze kosten worden toegerekend aan doelstellingen die in de programma's zijn opgenomen. De doorbelasting is binnen algemene dekkingsmiddelen aan de batenkant opgenomen. In principe dient op dit onderdeel geen saldo te staan. Dat in 2014 een saldo wordt geraamd ten gunste van de algemene middelen is het gevolg van taakstellingen. De verplichte paragraaf bedrijfsvoering bevat de toelichting van de apparaatskosten.

14.7.3 Mutaties reserves

<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Rekening 2012	Begr.2013, incl. 1e wijz.	Begr. 2013, na 4e maands	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Baten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultaat voor reservemutaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dotaties aan reserves	20,0	40,0	126,4	57,8	2,6	2,5	2,4
Onttrekkingen aan reserves	55,0	157,3	178,5	70,6	8,3	8,3	4,2
Mutaties reserves	35,0	117,3	52,1	12,9	5,8	5,8	1,8
Resultaat na reservemutaties (ten gunste van de algemene middelen)	35,0	117,3	52,1	12,9	5,8	5,8	1,8

Op dit onderdeel worden in 2014 de mutaties van de volgende reserves begroot: reserve frictiekosten 1 Stad 1 Opgave, reserve Frictiekosten Heroverwegingen 2011-2012, reserve incidentele ruimte, Garantiefonds Gemeentelijke Kredietbank, reserve fusie waterbeheer, reserve lening NEMO, reserve ondersteuning kwetsbare groepen, Reserve IBOI Indexering 2de Zeesluis, reserve verzelfstandiging AEB, reserve Beurs van Berlage, reserve Middelen t.b.v. PMI en evenementen 2012-2014, en bedrijfsvoeringsreserves (divv, DMO, DRO, DWI). De toelichting op de mutaties staat bij de desbetreffende reserves in het onderdeel 14.8 Reserves en voorzieningen.

14.8 Reserves en voorzieningen

14. Algemene Dekkingsmiddelen

Nr	Doel	Reserve	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/-	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>										
1	14.1	Egalisatiereserve kasschuif Gemeentefonds	2,4	3,6	1,2	0,6	4,3	-	-	-
3	14.3	Basisregister WOZ	0,4	0,4	-	-	0,4	0,4	0,4	0,4
7	14.4	Meerwaarden afkoopsommen Grondbedrijf	48,6	32,9	-	8,2	24,7	17,7	10,7	3,7
8	14.4	Afkoopsommen erfpacht	4.422,0	4.480,0	92,4	39,7	4.532,7	4.582,1	4.630,9	4.681,7
9	14.4	Afkoopsommen erfpacht 2e termijn	1,1	1,1	-	-	1,1	1,1	1,1	1,1
10	14.4	Egalisatiereserve splitsingsunit	1,8	1,8	-	0,2	1,7	1,5	1,3	1,1
11	14.5	Algemene Reserve	230,9	267,2	-	-	267,2	267,2	267,2	267,2
12	14.5	Egalisatiefonds kapitaallasten	60,0	123,8	90,9	-	214,7	328,2	445,2	567,1
13	14.6	Beurs van Berlage	2,4	2,4	-	-	2,4	2,4	2,4	2,4
14	14.7	Algemene reserve (DRO)	2,3	2,3	-	-	2,3	2,3	2,3	2,3
15	14.7	Reserve WW (DWI)	1,6	1,6	-	-	1,6	1,6	1,6	1,6
16	14.7	Reserve bedrijfsvoering (OGA)	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
17	14.7	Garantiefonds Gemeentelijke Kredietbank	1,2	1,2	0,3	0,3	1,2	1,2	1,2	1,2
18	14.7	Reserve Bouwfonds	7,3	7,3	-	-	7,3	7,3	7,3	7,3
19	14.7	Reserve fusie waterbeheer	53,8	52,2	2,4	3,9	50,7	49,1	47,5	45,9
20	14.7	Reserve WW-premies (dIVV)	0,3	0,1	-	0,1	0,0	-	-	-
21	14.7	NUON-opbrengsten	213,1	77,5	-	-	77,5	77,5	77,5	77,5
22	14.7	Reserve verzelfstandiging AEB	-	14,0	-	-	14,0	14,0	14,0	14,0
23	14.7	Reserve frictiekosten 1 Stad 1 Opgave	-	28,3	55,1	11,1	72,3	68,4	64,3	64,3
24	14.7	Reserve incidentele ruimte	5,8	63,5	-	48,5	15,0	15,0	15,0	15,0
25	14.7	WW-uitkering en reïntegratie (DMO)	0,9	0,9	-	0,2	0,7	0,5	0,3	0,1
26	14.7	Reserve Middelen t.b.v. PMI en evenementen	9,5	2,0	-	2,0	-	-	-	-
27	14.7	Reserve Frictiekosten Heroverwegingen 2011-2012	25,7	13,0	-	4,5	8,5	8,5	8,5	8,5
28	14.7	Reserve lening NEMO	7,1	11,3	-	-	11,3	11,3	11,3	11,3
29	14.7	Reserve ondersteuning kwetsbare groepen	0,9	1,6	-	-	1,6	1,6	1,6	1,6
30	14.7	Reserve deelneming Haven	-	304,8	-	-	304,8	304,8	304,8	304,8
31	14.7	Reserve IBOI Indexering 2de Zeesluis	-	0,5	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
34	14.8	Reserve Amsterdams Investeringsfonds	151,1	157,9	6,7	3,3	161,4	164,7	168,8	173,1
35	14.7	Deelneming GVB	78,8	78,8	-	-	78,8	78,8	78,8	78,8

Egalisatiereserve kasschuif gemeentefonds

In de jaren 2011-2014 ontvangen gemeenten via het gemeentefonds middelen die in 2015 weer volledig terugbetaald moeten worden. Het gaat om een renteloze lening voor het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening (NUP). De totale periode 2011-2015 bezien zijn er geen extra middelen te besteden, De toevoegingen in 2011-2014 zijn apart gezet om weer volledig terug te kunnen betalen, De reserve egalisatiereserve kasschuif gemeentefonds heeft als doel deze schommeling in het gemeentefonds op te vangen. De reserve dient als dekking voor de terugbetaling in 2015. In 2014 wordt het in het gemeentefonds ontvangen bedrag van € 1,2 miljoen toegevoegd aan de reserve. In 2015 valt de reserve dan volledig vrij.

Het college stelt voor om in 2014 incidenteel € 0,6 miljoen aan de reserve te onttrekken voor overkoepelende beheertaken voor de gemeentelijke basisinformatie. Dit ter overbrugging van de periode waarin de bekostigingssystematiek van deze taken voor de gehele stad wordt uitgewerkt. In 2015 zal het in 2014 onttrokken bedrag weer volledig worden teruggestort in de reserve. Hiermee blijft de benodigde omvang van de reserve op peil.

Reserve Basisregister WOZ

De reserve dient ter dekking van de kosten van de aansluiting op van de gemeente op de Landelijke Voorziening WOZ. De aansluiting betreft een eenmalige onvermijdelijke uitgave van € 0,4 miljoen.

Meerwaarden afkoopsommen grondbedrijf

De bedragen waarmee de erfpachtafkoopsommen de grondwaarden overtreffen, werden tot 2001 aan deze reserve toegevoegd. Sinds 2001 geldt een andere beleidslijn en sinds 2005 is er jaarlijks vrijval vanuit de reserve. De begrote vrijval in 2014 is € 8,2 miljoen

.Afkoopsommen erfpacht

In deze reserve worden de van erfpachters ontvangen afkoopsommen gestort. De rente over de reserve dient als dekking voor de rentelasten over de waarde van de in erfpacht uitgegeven grond. **Zie ook 14.4 Erfpacht.**

Afkoopsommen erfpacht 2^e termijn

De reserve afkoopsommen 2^e termijn wordt gevoed door vrijval uit de reserve afkoopsommen bij herziening van rechten. De vrijval ontstaat indien in het eerste tijdvak is afgekocht, maar in het tweede tijdvak canon wordt betaald. De mutaties van deze reserve zijn niet goed te ramen. Voor 2014 worden geen mutaties begroot.

Egalisatiereserve splitsingsunit

Deze reserve dient ter verevening van de kosten voor het maken van splitsingen van erfpachtrechten voor corporaties en de hiervoor ontvangen vergoedingen die in de tijd niet gelijk lopen. Voor 2014 wordt een onttrekking van € 0,2 miljoen begroot.

Algemene Reserve

Deze reserve wordt toegelicht in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen. Voorheen heette deze reserve de Algemene Risico Reserve. Conform het nieuwe beleid voor reserves en voorzieningen waartoe de gemeenteraad in de zomer van 2013 besloot is de naam aangepast in Algemene Reserve. Voor 2014 worden geen mutaties begroot.

Egalisatiefonds kapitaallasten

Het uiteindelijke resultaat uit het omslagstelsel wordt toegevoegd of onttrokken aan het egalisatiefonds kapitaallasten. Deze reserve heeft een maximale omvang van € 60 miljoen. Als de dotatie aan deze reserve leidt tot een omvang hoger dan de maximale omvang van € 60 miljoen valt bij de jaarrekening het meerdere boven de € 60 miljoen vrij, waarvan dan 75% voor de centrale stad is en 25% voor de stadsdelen en Waternet. Voor 2014 wordt een dotatie van € 90,9 miljoen verwacht.

Beurs van Berlage

De renteopbrengsten van deze reserve dienen ter dekking van de rentelast te dekken van een aan de Beurs van Berlage Vastgoed B.V. verstrekte lening, waarover de gemeente geen rente ontvangt.

Algemene reserve DRO

De dienst DRO heeft facilitaire onderdelen. Deze reserve dient om verschillen in het facilitaire resultaat op te vangen. Er worden voor 2014 geen onttrekkingen of toevoegingen begroot.

WW reserves (DWI, DIVV en DMO)

In 2014 wordt aan deze reserves in totaal € 0,3 onttrokken voor WW verplichtingen.

Garantiefonds Gemeentelijke kredietbank Amsterdam

Als een cliënt niet aan zijn of haar verplichtingen kan voldoen, kan de Gemeentelijke Kredietbank een beroep doen op dit garantiefonds. Aan het fonds wordt jaarlijks € 0,3 miljoen gedoteerd. Er wordt vanuit gegaan dat voor eenzelfde bedrag een beroep op het Garantiefonds wordt gedaan.

Reserve Bouwfonds

Deze reserve is in 2000 gevormd uit de opbrengst van de verkoop van aandelen in de NV Bouwfonds Nederlandse gemeenten. De rente over de reserve vormt de dekking voor de vervallen dividendopbrengst en de rentelast over een deel van het aandelenkapitaal in de NV Zeedijk.

Reserve fusie waterbeheer

Bij de overgang in 1997 van de gemeentelijke waterkwaliteits- en kwantiteitstaken naar wat tegenwoordig heet de Stichting Waternet zijn afkoopsommen ontvangen die in de periode tot 2047 stapsgewijs vrijvallen aan de algemene middelen, € 3,9 miljoen in 2014. De begrote dotaties bestaan uit de over de stand van de reserve berekende rente, die wordt jaarlijks gedoteerd. In 2014 is dat € 2,4 miljoen

Nuon opbrengsten

Bij de verkoop van de aandelen in Nuon is de verkoopopbrengst, in afwachting van een definitieve bestemming, aan deze reserve toegevoegd. Voor 2014 worden geen mutaties verwacht.

Reserve verzelfstandiging AEB

Bij de Jaarrekening 2012 is voor € 14 miljoen een reserve verzelfstandiging AEB gevormd om indien nodig de effecten op te kunnen vangen van een niet volledige terugbetaling van de achtergestelde lening aan AEB. In 2014 zijn geen mutaties begroot.

Reserve fusie frictiekosten 1 Stad 1 Opgave

In 2013 is voor de dekking van frictiekosten bij 1 Stad 1 Opgave een reserve ingesteld. Conform bestuurlijke besluitvorming wordt deze reserve in 2013 en 2014 gevoed met ingehouden loon- en prijsbijstellingen en de incidentele overmaat besparingen van 1s1o in 2014 van. In 2014 wordt € 55,1 miljoen gedoteerd en € 11,1 miljoen onttrokken. De geraamde stand is € 72,3 miljoen ultimo 2014.

Reserve incidentele ruimte

De reserve incidentele ruimte wordt gevoed met het rekeningresultaat van het voorgaande boekjaar. Deze middelen worden ingezet ter dekking van lasten in het eerstvolgende boekjaar. In 2013 is aan deze reserve het rekeningresultaat 2012 gedoteerd. Het gaat om € 63,5 miljoen. In 2014 zal € 48,5 miljoen aan deze reserve worden onttrokken ter dekking van lasten in dat jaar. De resterende € 15 miljoen wordt ingezet voor het versneld afschrijven van investeringen in het kader van maatregel 7+8 van 1 Stad 1 Opgave.

Reserve middelen voor PMI en Evenementen 2012 - 2014

Deze reserve dient voor de dekking van het Programma maatschappelijk investeren (PMI) en Evenementen. In 2014 wordt de laatste € 2 miljoen onttrokken aan deze reserve.

Reserve frictiekosten heroverwegingen 2011 – 2012

Voor de dekking van frictiekosten als gevolg van de ombuigingsoperatie Inzet op herstel 1 is in 2012 een reserve gevormd. Voor dekking uit deze reserve komen in aanmerking:

- kosten die samengaan met personeelsreductie: boventaligheid en daarmee samenhangende talent- en mobiliteitsontwikkeling
- kosten als gevolg van innovaties op bedrijfsvoering met een rendabele grondslag
- randvoorwaardelijke algemene proceskosten

In 2014 wordt € 4,5 miljoen onttrokken aan de reserve. Daarvan is € 2,4 miljoen voor de implementatie van het Amsterdams Financieel Systeem (conform het go-besluit van de gemeenteraad van 11 juli 2012), € 1,1 miljoen voor frictiekosten vanwege het afstoten van panden en het verhuizen van diensten en € 1 miljoen voor organisatie ontwikkeling (conform de Kadernota 2014).

Reserve lening NEMO

In 1999 verstrekke de gemeente aflossingsvrije en renteloze lening met een looptijd van dertig jaar voor de doorstart van NEMO. De financieringsbehoefte als gevolg van deze lening wordt door deze reserve gedekt.

Reserve ondersteuning kwetsbare groepen

Via het gemeentefonds worden middelen ter beschikking gesteld als compensatie voor cumulatieve effecten van rijksbezuinigingen bij kwetsbare groepen. Ultimo 2013 resteert er van deze middelen € 1,6 miljoen.

Reserve deelneming Havenbedrijf Amsterdam NV

Door de verzelfstandiging van de dienst Haven zijn de activa en passiva van de dienst Haven voor een belangrijk deel overgedragen. Als gevolg daarvan zijn deze uit de administratie van de

gemeente verwijderd. Daarvoor in de plaats is de deelneming in Havenbedrijf Amsterdam NV gekomen. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, die in dit geval bestaat uit de gekochte aandelen (€ 45.000) en de waarde van het overgedragen hoofderfpachtrecht die in het eigen vermogen van de NV als agioreserve is opgenomen. De inbreng van het hoofderfpachtrecht wordt gefinancierd met een bestemmingsreserve 'deelneming Havenbedrijf Amsterdam NV' omdat de gemeente deze waarde met eigen middelen financiert. Omdat geen externe financiering is aangetrokken, betekent dat ook dat het bezit van de deelneming in Havenbedrijf Amsterdam NV niet leidt tot rentelasten voor de gemeente.

Reserve IBOI indexering tweede Zeesluis

Onderdeel van het convenant tussen Rijkswaterstaat, Provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam uit 2009 is afgesproken dat Amsterdam € 122,3 miljoen (p.p. 2007) bijdraagt aan de realisatie van de sluis. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de IBOI-index. Bij de Begroting 2013 bleek de getroffen dekking ontoereikend voor de benodigde IBOI-indexering. Daarop is in de Begroting 2013 aanvullend deze reserve van € 0,5 miljoen gevormd. Voor 2014 en daarna worden geen mutaties verwacht.

Reserve Amsterdams Investeringsfonds

Zie 14.7 voor de toelichting op het Amsterdams Investeringsfonds.

Reserve deelneming GVB

Deze reserve heeft te maken met de deelneming NV GVB. De rente over deze reserve dient ter dekking van de rentelast over de boekwaarde van deze deelneming.

14.8.4 Voorzieningen

Algemene Dekkingsmiddelen

Voorziening	Werkelijke stand ultimo 2012	Verwachte stand ultimo 2013	Verwachte dotatie 2014 +	Verwachte onttrekking 2014 -/-	Verwachte stand ultimo 2014	Verwachte stand ultimo 2015	Verwachte stand ultimo 2016	Verwachte stand ultimo 2017
<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>								
Garanties, geldleningen en claims	4,3	4,3	-	-	4,3	4,3	4,3	4,3
Verstreckte geldleningen	7,1	7,1	-	-	7,1	7,1	7,1	7,1
Voorziening geormerkte gelden GWA/SVA	1,0	1,0	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0
Voorziening t.b.v. risico's Vereveningsfonds	70,0	70,0	-	-	70,0	70,0	70,0	70,0
Juridische risico's	39,0	39,0	-	3,2	35,8	35,8	35,8	35,8
Sophia Augusta / Lopez Suasso	0,6	0,6	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6
Willet Holthuysen	0,2	0,2	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
Risico's Beurs van Berlage	1,0	1,0	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0
Voorziening ivm verzelfstandiging Haven	4,2	4,2	-	-	4,2	4,2	4,2	4,2
Voorziening frictiekosten boventallige facilitaire medewerkers	-	0,8	1,3	-	2,1	2,7	2,7	2,7
Voorziening exogene risico's Noord-Zuidlijn	-	20,0	-	-	20,0	20,0	20,0	20,0
aal voorzieningen	127,35	148,13	1,34	3,2	146,27	146,88	146,88	146,88

Garanties, geldleningen en claims

Deze voorziening dient de risico's af te dekken die de gemeente loopt op aan derden verstreckte garanties. Verder dekt de voorziening aan garanties gerelateerde claims van derden richting de gemeente.

Verstreckte geldleningen

Bij verstreckte geldleningen zit een opslag in het rentepercentage dat in rekening wordt gebracht. Deze opslag wordt jaarlijks toegevoegd aan de voorziening ter dekking van terugbetaalrisico's.

Voorziening geormerkte gelden GWA/SVA

Voor het afdekken van de risico's die verbonden zijn aan het optimaliseren van de kosten van het voertuigenpark van de gemeente Amsterdam is in 2010 een voorziening getroffen.

Voorziening voor risico's Vereveningsfonds

Bij de Jaarrekening 2012 getroffen voorziening van € 70 miljoen voor het risico dat binnen het Vereveningsfonds onvoldoende dekking beschikbaar zal zijn voor de uitgaven vanuit dat fonds.

Juridische risico's

Deze voorziening dient ter afdekking van risico's (kabinet) die de gemeente naar aanleiding van lopende juridische procedures.

Sophia Augusta/Lopez Suasso

De gemeente ontving in 1890 een erfenis onder de voorwaarde dat de renteopbrengst wordt ingezet bij de pensioenvorming van personeel. De verwachte stand ultimo 2014 bedraagt € 0,6 miljoen.

Willet Holthuysen

In 1889 ontving de gemeente een legaat, een woning met inboedel en een bedrag van € 90.756, dat werd nagelaten onder de voorwaarde dat de renteopbrengst wordt ingezet bij de pensioenvorming van personeel. Door rentetoevoeging is dit bedrag inmiddels aangegroeid tot € 0,16 miljoen.

Risico's Beurs van Berlage

Via deze voorziening dekt de gemeente de risico's bij de deelneming Beurs van Berlage.
Voorziening in verband met de verzelfstandiging Haven

Deze voorziening is gevormd bij de Jaarrekening 2012 omdat de gemeente aan Haven Amsterdam de kosten moet vergoeden voor door het verzelfstandigde havenbedrijf te treffen voorzieningen op personeelsgebied.

Voorziening frictiekosten boventallige facilitaire medewerkers

Voor de realisatie van de besparing uit Inzet op Herstel I voor de gemeentelijke huisvesting, zijn alle facilitaire taken van de aangesloten gebouwen gecentraliseerd binnen een dienst. Dit leidt tot mogelijke personele frictiekosten, waarvoor een reserve is gevormd. Dit alles conform uw besluitvorming in de raad in december 2012 ten aanzien van de reorganisatie nieuw facilitair beheer. De raming, gebaseerd op een opgave per dienst, is dat in 2014 €1,3 miljoen uit de voorziening zal worden aangewend.

Voorziening exogene risico's Noordzuidlijn

Deze voorziening is gevormd conform besluitvorming bij de 4 Maandsrapportage 2013. De voorziening van €20,0 miljoen voor specifiek de exogene risico's bij het project is onderdeel van het Risicofonds Noordzuidlijn. De voorziening is gevormd met middelen uit de bestaande voorziening Noordzuidlijn die daartoe zijn vrijgevallen.

15 Investeringsbudget stedelijke vernieuwing

In 2010 startte het Rijk met de derde termijn Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV3). Begin 2010 heeft de Gemeente Amsterdam een ebschikking ontvangen voor circa € 230 miljoen voor ISV3 (2010 t/m 2014).

Het budgettair kader voor het verdelingsvoorstel ISV 3

Budgettair kader ISV3 <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2010	2011	2012	2013	2014	Totaal	Het totale budgett aire kader
Budget	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000	230.000	
Rekeningresultaat	-1.938	-84	4.231	0	0	2.209	
Bezuiniging PA		-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-32.000	
Totaal budget	44.062	37.916	42.231	38.000	38.000	200.209	

voor ISV3 is € 230 miljoen. Uitgangspunt is een gelijkmatige verdeling van het beschikbare budget over de jaren. Dat betekent dat er per jaar een budget van € 46 miljoen beschikbaar is. Om te komen tot het feitelijk te besteden jaarlijkse budget moeten een tweetal correcties worden doorgevoerd:

Verwerking bezuiniging programakkoord

In het Programakkoord is besloten om structureel € 8 miljoen op het ISV te bezuinigen. In het verdelingsvoorstel is dat zichtbaar gemaakt door op de jaarschijven 2011 tot en met 2014 per jaar € 8 miljoen te bezuinigen.

Verwerking rekeningresultaat 2012

Het rekeningresultaat van het vorige jaar (t-1, ofwel 2012) wordt ten laste (of ten gunste) gebracht van volgende begrotingsjaar (t+1, ofwel 2014). Het rekeningresultaat 2012 is € 4,2 miljoen positief.

Verdeelvoorstel Begroting 2014

In onderstaande tabel staan de prioriteiten die het college voorstelt te honoreren op grond van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV).

Verdeelvoorstel ISV

Omschrijving	Aanvraag	Categorie	Toegekend
Hervorming stedelijke vernieuwing; verbetering leefkwaliteit en sociaal economische positie van kwetsbare gebieden in Amsterdam	€ 16.844.500	ISV	€ 16.844.500
Knelpunten stadsdelen	€ 2.155.500	ISV	€ 2.155.500
Extra hervorming stedelijke vernieuwing	€ 1.581.000	ISV	0
Vernieuwing Bijlmermeer	€ 310.000	ISV	€ 310.000
Noorderpark	€ 1.300.000	ISV	€ 500.000
Bodemsanering gasfabrieken	€ 10.370.000	ISV	€ 10.370.000
Stelpost bodemsanering	€ 1.500.000	ISV	€ 1.500.000
Geluidsanering verkeerslawaaai	€ 3.000.000	ISV	€ 3.000.000
Zuidelijke IJ-oever	€ 3.670.000	ISV	€ 3.670.000
Monumentensubsidie	€ 1.500.000	ISV	€ 1.500.000
Prioriteit achterstallig onderhoud woonwagens t.l.v. ISV		ISV	€ 1.200.000
Prioriteit de Rode Loper		ISV	€ 1.181.000
Totaal	€ 42.231.000		42.231.000

Bijzonderheid bij dit voorstel is dat het de laatste substantiële verdeling betreft. Na 2014 ontvangt de gemeente geen rijksbijdrage meer. De enige voeding die het ISV dan nog kent, is vrijval en rente. Vanaf 2015 zal de begroting dus aanzienlijk minder omvangrijk zijn en daarna ook snel in omvang afnemen. Voor 2014 is er nog wel een aanzienlijke toevoeging door rente en vrijval (rekeningresultaat 2012: € 4,2 miljoen). Het budget voor 2014 is € 42,2 miljoen en is als volgt

opgebouwd: € 46 miljoen (rijksbijdrage) minus € 8 miljoen (besparing uit programakkoord) plus € 4,2 miljoen (rekeningresultaat 2012).

Hervorming Stedelijke Vernieuwing (€ 16,9 miljoen)

In 2012 heeft uw Vergadering beleid t.a.v. Hervorming Stedelijke Vernieuwing vastgesteld. Het doel van dit programma is om veel gericht en in een beperkt aantal gebieden interventies te plegen die moeten bijdragen aan het herstel van die gebieden. Het gaat daarbij om een aantoonbare verbetering van de leefkwaliteit en om aantoonbare verbetering van de sociaal-economische positie (zie doelstelling 11.10 in het programma stedelijke ontwikkeling). In de begroting 2013 was vanuit ISV circa € 18 miljoen beschikbaar

Knelpunten stadsdelen (€ 2,1 miljoen)

In de begroting 2013 is € 5 miljoen aan stadsdelen toegekend in de vorm van een knelpuntenpost. In de Kadernota 2014 is geen budget voor knelpunten gereserveerd. Een aantal stadsdelen heeft aangegeven ook in 2014 knelpuntenbudget nodig te hebben. Om de laatste knelpunten op te kunnen vangen, wordt nu € 2,1 miljoen aan knelpunten toegekend voor stadsdelen West, Oost, Centrum en Zuid. De indicatieve verdeling is als volgt:

Stadsdelen	Bedragen x €
Centrum	155.000
West	1.065.500
Zuid	235.000
Oost	700.000
Totaal	€ 2.155.500

Vernieuwing Bijlmermeer (€ 0,31 miljoen)

Sedert 1992 betalen Woningstichting Rochdale, de Gemeente en Stadsdeel Zuidoost als opdrachtgevers van de vernieuwing van de Bijlmermeer gezamenlijk de kosten van het Projectbureau Vernieuwing Bijlmermeer (PVB). Nu Rochdale de komende jaren niet meer kan investeren in de Bijlmermeer, beëindigt Rochdale haar bijdrage. Gemeente en Stadsdeel hebben besloten het PVB in stand te houden tot en met 2014. Het PVB heeft opdracht gekregen om bezuinigingen door te voeren waardoor het budget met ingang van 2014 wordt verlaagd van € 930.000 naar € 620.000. Gemeente en Stadsdeel dragen ieder voor de helft bij in de dekking van dit bedrag.

Groen, Noorderpark (€ 0,5 miljoen)

In 2001 heeft de deelraad van stadsdeel Noord de Toekomstvisie Panorama Noord vastgesteld. Daarin is opgenomen het voornemen om één groot centraal park te realiseren, het Noorderpark. De centrale stad en indirect het Rijk hebben de afgelopen jaren meegewerkt aan de realisatie van het park in de vorm van het beschikbaar stellen van cofinanciering uit de groengelden en uit rijks gelden (ISV en GIOS). In 2014 wordt opnieuw € 0,5 miljoen beschikbaar gesteld door de centrale stad.

Bodemsanering Gasfabrieken (€ 10,37 miljoen)

Amsterdam saneert de gasfabrieksterreinen: de Westergas, de Oostergas, de Zuidergas en de gasfabriek Marnixstraat. Het Rijk draagt 33% bij in de kosten m.u.v. Westergas (90%), Oostergas (50%) en de waterbodems bij de gasfabrieken (100%).

Dit saneringsprogramma, vastgelegd in het convenant bodemontwikkelingsbeleid (getekend door: VROM, VWS, IPO, VNG en Unie van Waterschappen) loopt van 2010 tot en met 2019. Voor 2014 is € 10,37 miljoen benodigd conform het meerjarenverdelingsvoorstel.

Stelpost Bodemsanering (€ 1,5 miljoen)

Dit bedrag is minimaal nodig om aan de verplichting richting het Rijk (vastgelegd in convenant Bodem) te kunnen voldoen.

Sanering verkeerslawaaï (€ 3 miljoen)

Deze toekenning betreft een minimumvariant. De Rijksbijdrage aan ISV voor dit doel zou een grotere bijdrage rechtvaardigen, maar er wordt gekozen voor het toekennen van de (volledige) minimumvariant.

Zuidelijke IJeuvers (€ 3,67 miljoen)

Hiervoor gelden meerjarige afspraken ter dekking van het Plan Openbare Ruimte Zuidelijke IJeuvers. Het opgenomen budget is conform die afspraken. Van dit bedrag is € 2,3 miljoen bestemd voor de uitvoering van het POR en € 1,3 miljoen voor gebiedsregie Stationseiland. De aanvraag is conform de meerjarenbegroting en is moeilijk beïnvloedbaar als gevolg van eerdere raadsbesluiten.

Monumentensubsidie (€ 1,5 miljoen)

Dit bedrag is conform de meerjarenbegroting en is gelijk aan het toegekende bedrag van 2013. De gemeenteraad heeft op 25 januari 2012 de 'Bijzondere subsidieverordening monumentale gebouwen, complexen en gebieden, Amsterdam 2012' vastgesteld. Deze regeling is de enige mogelijkheid tot subsidie van restauratie en onderhoud van monumenten die de gemeente aan eigenaren van monumenten biedt. Jaarlijks worden circa 20 tot 25 subsidieverzoeken ingediend, voor een gezamenlijk bedrag van ruim € 11 miljoen. Met het gevraagde budget uit het ISV 2014 kan ongeveer 13 tot 14 procent worden gehonoreerd.

Prioriteit achterstallig onderhoud woonwagens (€ 1,2 miljoen)

De gemeente is verhuurder van 17 huurwoonwagens en van 167 standplaatsen voor woonwagens. Deze standplaatsen worden verhuurd inclusief sanitaire unit. Ten behoeve van het wegwerken van het achterstallig onderhoud aan de 17 woonwagens en de woonwagenstandplaatsen is een bedrag van € 1,2 miljoen nodig.

Prioriteit de Rode Loper (€ 1,2 miljoen)

De Rode Loper zorgt voor een aangenamer verblijfsklimaat en een mooiere entree van de stad door de openbare ruimte boven het tracé van de Noord/Zuidlijn herin te richten. Eerder is besloten om het resterende bedrag van € 25 miljoen van de programmakkoordprioriteit voor P+R te reserveren voor verwante doelstellingen uit het programmakkoord op gebied van bereikbaarheid van de stad en kwaliteit van de openbare ruimte. Hierbij is maximaal € 22,5 miljoen bestemd voor het project Rode Loper (in centrum en zuid). De eerste financiële tranche (€ 11,8 miljoen) is aangevraagd en toegekend bij de Kadernota 2013. Conform het raadsbesluit van 28 november 2012 wordt bij de Kadernota 2014 een bedrag van € 10,7 miljoen beschikbaar gesteld. Dit bedrag kan worden gedoteerd aan de bestemmingsreserve van Stadsdeel Centrum. Een bedrag van € 9,2 miljoen komt ten laste van de algemene middelen. Het restant van € 1,5 miljoen wordt voor € 1,2 miljoen gedekt uit het ISV en € 0,3 miljoen uit het mobiliteitsfonds.

Mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014 per doelstelling

1 Openbare orde en veiligheid

1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 27,6 miljoen en in 2014 € 25,5 miljoen. Dit is een afname van € 2,1 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,7 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 1,8 lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

De lasten dalen in 2014 met € 3,8 miljoen ten opzichte van 2013.

- Lagere lasten van € 10,2 miljoen door correctie incidentele prioriteiten 2013 (Top600, Invoering kaderwet prostitutie, Vreemdelingswetgeving, Treiteraankpak, uitvoering Toezicht en Handhaving)
- Prioriteiten Kadernota 2014: € 9,8 miljoen. Dit zijn de volgende prioriteiten:
 - *Top600 (€ 0,45 miljoen incidenteel)*: De aanpak Top600, gestart in 2011, is een belangrijk instrument in de aanpak van de zware geweldsdelicten. De aanpak vermindert het aantal veelplegers van geweldsdelicten, overvallen, straatroof en woninginbraken. Een bedrag van € 0,45 miljoen wordt ingezet om de aanpak in 2014 in de organisatie te borgen
 - *Prostitutiebeleid (€ 0,5 miljoen incidenteel)*: De Nota van Uitgangspunten Prostitutiebeleid 2012-2017 is door de gemeenteraad vastgesteld. De aangepaste APV treedt 1 juli 2013 in werking en zal 1 januari 2014 operationeel zijn (nieuwe vergunningen, Toezicht en Handhaving op orde, aanpak van de illegale prostitutiebranche). Dit vraagt in 2013 en 2014 extra inzet aan capaciteit van bestuursadviesing en beleidsontwikkeling op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (€ 0,5 miljoen)
 - *Treiteraankpak (€ 0,45 miljoen incidenteel)*: De treiteraankpak is sinds begin 2013 in uitvoering en is gericht op bescherming van de slachtoffers van intimidatie in de woonomgevingsoort, eerder ingrijpen en het stoppen van de daders. Er is een stedelijk top10 team ingesteld met het volledig mandaat om de meest complexe zaken tot een goed einde te brengen. Het college stelt in 2014 een bedrag van € 0,45 miljoen beschikbaar
 - *Vreemdelingenbeleid (€ 0,42 miljoen incidenteel)*: De stand van de reserve Fonds Gevolgen Vreemdelingenwet is ultimo 2012 € 0,4 miljoen. Voor 2013 is een bedrag van € 0,2 miljoen beschikbaar gesteld. De uitgaven die in de afgelopen 5 jaar ten laste van het fonds zijn gebracht komen gemiddeld neer op € 0,5 miljoen. Voor 2013 en 2014 wordt hetzelfde niveau verwacht. Dit leidt er toe dat voor 2014 een aanvullend bedrag nodig is van € 0,4 miljoen. Het college stelt hier een bedrag van € 0,4 miljoen voor beschikbaar
 - *Systeem Horeca / Coffeeshops (€ 0,27 miljoen incidenteel)*: Zowel voor horeca als voor coffeeshops is sprake van een intensieve aanpak t.g.v. veranderde regelgeving en nieuwe problematiek. De verandering van de drank en horecawet brengt nieuwe gemeentelijke handhavingstaken met zich mee. De invoering daarvan vergt regie en een nauwkeurige begeleiding. Het college stelt hiervoor een bedrag van € 0,27 miljoen beschikbaar.
 - *Handhaving in de openbare ruimte - Dienst Stadtoezicht (€ 3,2 miljoen structureel € 1,7 miljoen incidenteel)*: De dienst Stadtoezicht is vanaf 2013 een reguliere dienst die verantwoordelijk is voor stadsdeeloverstijgende handhaving. Het

college heeft op 18 september 2012 besloten om de capaciteit voor de handhaving in de openbare ruimte voor 2013 en latere jaren op hetzelfde niveau te houden als in 2012. Dit besluit heeft een meerjarig karakter. Onderzoek naar de kostenstructuur heeft inzichtelijk gemaakt dat hiervoor structureel € 4,9 miljoen extra noodzakelijk is. Bij deze aanvraag is nog geen rekening gehouden met de uitwerking van 1S1O. Het college stelt voor om hiervoor € 3,2 miljoen structureel beschikbaar en € 1,7 miljoen incidenteel. Hiermee is de begroting van dienst Stadstoezicht meerjarig sluitend: na verwerking van 1S1O is structureel vanaf 2015 geen extra structurele dekking nodig

- *Reorganisatiebedrijf Stadstoezicht (€ 1,9 miljoen incidenteel):* Het Reorganisatiebedrijf DST (REObedrijf) bestaat omdat een groot aantal medewerkers als gevolg van de vele reorganisaties boventallig zijn geworden. Daarnaast zijn de wettelijk verplichte kosten van voormalig personeel bij het REObedrijf ondergebracht. Het college stelt hier € 1,9 miljoen voor beschikbaar
- *Pool Amsterdam (€ 0,9 miljoen incidenteel):* De prioriteit voor de Pool Amsterdam (PAM) is het gevolg van de omzetting van het onbevoegde toezicht naar bevoegde handhaving. De onbevoegde toezichthouders zijn in de PAM geplaatst en kunnen op die manier maximaal 4 jaar (2 jaar in uitgestelde boventalligheid en 2 jaar in boventalligheid) onbevoegd werk in de Gemeente uitvoeren. Daarmee wordt externe inhuur op die werkzaamheden verminderd, met als gevolg lagere lasten voor de Gemeente als geheel. Voor het PAM is € 0,9 miljoen beschikbaar
- De taken van de Commissie Politieklachten door de gemeente worden overgeheveld naar het Rijk. De lasten ter hoogte van € 0,4 miljoen vervallen
- Lagere lasten van € 1,0 miljoen in verband met onterechte structurele ophoging in de 8^e maandsrapportage 2012 van de lasten voor inzet van straatcoaches. Dit betreft een correctie uit 2012
- De uitgaven in het kader van de aanpak Wallengebied zijn in 2014 € 0,9 miljoen lager geraamd
- Als gevolg van 1 Stad 1 Opgave maatregel 16 Toezicht en handhaving zijn hogere lasten van € 0,3 miljoen opgenomen aan beheerskosten voor Informatie Gestuurd Handhaven (IGH)
- Conform besluitvorming Begroting 2013 is het budget voor “Bestuurlijke bestrijding georganiseerde criminaliteit” structureel opgehoogd met € 0,5 miljoen vanaf 2014
- De lasten voor het reguliere Toezicht en Handhaving in het kader van Openbare orde en Veiligheid dalen met € 0,5 miljoen. In de lasten is de besparing van € 0,7 miljoen vanuit de diverse opgaven uit 1 Stad, 1 Opgave opgenomen. Daarnaast zijn de lasten met circa € 0,2 miljoen toegenomen door het stedelijk project *Digitalisering Archivering*, doorbelasting kosten intranet en vernieuwing van de wegsleep applicatie
- Reorganisatiebedrijf stadstoezicht: de lasten dalen met € 0,9 miljoen in verband met een uitstroom van ongeveer 16 fte
- De lasten voor Pool Amsterdam (PAM) dalen met € 0,2 miljoen in verband met uitstroom van medewerkers

Baten

De baten dalen in 2014 met € 0,6 miljoen ten opzichte van 2013.

- De taken van de Commissie Politieklachten door de gemeente worden overgeheveld naar het Rijk. De baten ter hoogte van € 0,5 miljoen vervallen
- De baten voor het reguliere Toezicht en Handhaving in het kader van Openbare orde en Veiligheid zijn per saldo toegenomen met € 0,2 miljoen. Enerzijds nemen de baten toe door de verwerking van maatregel 16 van 1 Stad 1 Opgave “Bestuurlijke Strafbeschikkingen” à € 0,3 miljoen en anderzijds nemen de baten af als gevolg van het wegvallen de verhuur van de Lediging Telling en Transport bunker (LTT) door Cition waardoor de baten afnemen met € 0,1 miljoen
- Reorganisatiebedrijf stadstoezicht: de baten dalen met € 0,2 miljoen. Er worden voorzichtigheidshalve geen baten uit detacheringsopbrengsten begroot. Meer en

meer vindt uitleen “om niet” plaats, omdat alleen op die basis andere organisaties nog bereid zijn mensen tijdelijk een werkplek te geven

- De baten voor Pool Amsterdam (PAM) dalen met € 0,1 miljoen in verband met de uitstroom van medewerkers

1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 6,2 miljoen en in 2014 € 4,4 miljoen. Dit is een daling van € 1,8 miljoen. Er wordt in 2014 niet onttrokken aan reserves (evenals in 2013), in 2014 vinden geen toevoegingen en dotaties plaats aan reserves. Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties toegelicht.

De lasten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 af met € 1,8 miljoen. De belangrijkste mutaties zijn:

- door het wegvallen van twee incidentele prioriteiten uit de begroting 2013, Preventief Interventie Team € 1,3 miljoen en Risicjongeren € 1,1 miljoen, dalen de lasten met € 2,4 miljoen
- in de Begroting 2013 is voor de uitvoering van de incidentele prioriteit Jeugd budget verschoven van het programma Educatie jeugd en diversiteit naar Openbare orde en veiligheid ad € 1,2 miljoen. Deze eenmalige verschuiving wordt teruggedraaid in de Begroting 2014
- In de kadernota 2014 is een incidentele prioriteit opgenomen van € 1,6 miljoen voor het Preventief Interventie Team (PIT)

1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 72,5 miljoen en in 2014 € 71,1 miljoen. Dit is een afname van € 1,4 miljoen.

Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader toegelicht:

- de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan de regionale brandweezorg is (mede) afhankelijk van het aantal inwoners. Voor 2012 is de bijdrage op dit punt nog niet aangepast. Voor 2012 en 2013 leidt dit tot een toename van de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan de regionale brandweer van € 0,1 miljoen
- lagere lasten van € 1,75 miljoen structureel in verband met verwerking Posterioriteit brandweezorg uit Inzet op Herstel 1. Dit betreft de 2^e tranche van de ombuigingstaakstelling van € 2,75 miljoen vanaf 2014. Deze taakstelling wordt gerealiseerd door:
 - Efficiënter maken van de organisatie buiten de repressieve dienst (analyse overhead, afstoten overtollig onroerend goed en onderzoeken mogelijkheden uitbesteding (met name opleidingscentrum BOCAS)
 - Anders inrichten repressieve dienst door totale opgaven 107 Fte door het schrappen van een aantal niet wettelijke opstelplaatsen, het schrappen van de 7^e man op 6 Amsterdamse autospuiten en het samenvoegen van 2 kazernes in stadsdeel Zuidoost
- € 0,3 miljoen hogere lasten door toegekende prioriteit brandweezorg voor loon- en prijsontwikkeling 2013. De veiligheidsregio volgt de loon- en prijsontwikkelingen van de gemeente Amsterdam. De loonontwikkeling van 0,42% ingaande 2013 die in 2012 is bekendgemaakt is nog niet verwerkt in de begroting 2013 van de Veiligheidsregio. Bij de opstelling van de Begroting 2014 is deze meegenomen in de actualisatie 2013

1.4 Veiligheidsbureau

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014

5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 9,1 miljoen en in 2014 € 8,9 miljoen. Dit is een afname van € 0,2 miljoen.

Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader opgesomd.

De lasten in 2014 stijgen met € 0,1 miljoen ten opzichte van 2013, baten stijgen met € 0,3 miljoen.

- De conducteursbijdrage is overgeheveld van Programma Verkeer en Infrastructuur naar het Programma Openbare Orde en Veiligheid. In de 4-maandsrapportage 2013 is een technische correctie opgenomen. Dit heeft geleid tot een toename van directe materiële lasten met € 1,0 miljoen en een toename van de baten ook met € 1,0 miljoen
- De lasten en de baten dalen met € 0,7 miljoen binnen deze doelstelling als gevolg van een technische correctie; het beschikbare budget blijft gelijk (Programma Verkeer en infrastructuur)
- Voor 2014 is de handhaving op Taxi incidenteel uitgebreid. Hierdoor zijn zowel de lasten als de baten met € 0,4 miljoen gestegen. De lasten (en baten) voor taxihandhaving zijn in 2014 € 1,1 miljoen in dit Programma en worden betaald vanuit het Programma Verkeer en Infrastructuur
- De extra inzet voor € 0,4 miljoen in de vorm van particuliere taxihosts in 2013 wordt afgebouwd in 2014 omdat de Toegelaten Taxi Organisaties (TTO's) een grotere rol hebben in de controle van de eigen chauffeurs. De baten en lasten dalen met € 0,4 miljoen
- In 2013 is € 0,3 miljoen incidenteel ingezet voor extra taxihandhaving (in de 4demaandsrapportage is de invulling vastgesteld). De lasten vervallen in 2014
- De baten nemen toe met € 0,3 miljoen als gevolg van de verwerking van 1S10 'Toezicht Bestuurlijke Strafbeschikkingen'.

2 Werk en inkomen

2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 50,8 miljoen en in 2014 € 54,9 miljoen. Dit is een toename van € 4,1 miljoen. In 2014 wordt net als in 2013 niet gedoteerd aan reserves en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 14,0 miljoen hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

De declarabele lasten dalen in totaal me € 21,6 miljoen

- De gesubsidieerde werkregelingen worden meerjarig afgebouwd en in 2014 leidt dit er toe dat de lasten met € 5,7 miljoen dalen ten opzichte van 2013. In 2014 neemt het aantal actieve klanten voor respectievelijk ID en WIW af
- Aan maatschappelijke participatie wordt in 2014 € 2,9 miljoen minder uitgegeven
- De lasten voor voorbereiding naar werk en leren voor de arbeidsmarkt blijven nagenoeg gelijk in de begroting 2014, omdat de gemeente kiest voor het handhaven van de focus op uitstroom naar werk. Er is in totaal op deze onderdelen sprake van een kleine stijging van € 0,3 miljoen ten opzichte van 2013 en er vindt

een verschuiving plaats als het gaat om de activiteiten waar deze middelen aan worden besteed. Bij de voorbereiding voor werk ligt de nadruk op activiteiten van Herstelling en Werk & Uitvoering RBA 1 (€ 2,7 miljoen meer uitgaven dan in 2013) en minder op begeleiden en detacheren – RBA 2 (€ 2,5 miljoen minder uitgaven dan in 2013). Bij leren voor de arbeidsmarkt worden substantieel meer middelen besteed aan het Werkgeversservicepunt, jobhunters en het loopbaancentrum (€ 2,6 miljoen meer dan in 2013) en minder aan loonkostensubsidies en werkgeversarrangementen € 2,6 miljoen minder dan in 2013)

- Op het onderdeel ondersteunende instrumenten is een kleine mutatie te zien van € 0,4 miljoen meer uitgaven in 2014 dan in 2013 als gevolg van meer trajectvergoedingen en hogere uitgaven inzet verzuimcontrole en Individueel Psychodiagnostisch Onderzoek (IPO)
- Bij het onderdeel overig is met name te zien dat de ruimte voor intensivering van € 13,2 miljoen in 2013 naar nul gaat in 2014. De vrij besteedbare ruimte die er is, betreft de ruimte in het spaarsaldo, waarvan de verwachting is dat deze in de periode 2014 tot en met 2017, met € 18,5 miljoen zal dalen. Daarnaast nemen de uitgaven in 2014 ten aanzien van de niet declarabele uitgaven toe, gedekt uit de Reserve Taal en Werk. Dit als resultante van de omkat operatie, waar specifieke kosten declarabel zijn gemaakt in het Participatiebudget en een reserve kon worden gevormd uit de algemene middelen die door deze operatie zijn vrij gemaakt
- Verder spreken we nu niet meer van de Wet Werken Naar Vermogen, maar de nieuwe Participatiewet en wordt rekening gehouden met € 0,5 miljoen minder uitgaven hieromtrent dan in de begroting 2013 opgenomen.

De niet declarabele lasten stijgen met € 21,6 miljoen

- Om de jeugdwerkloosheid te bestrijden wordt in 2014 € 5,1 miljoen meer uitgaven begroot dan in 2013, waarvan 2,5 miljoen conform amendement 318
- Bij de Kadernota 2014 is motie 315 'rentebaten' aangenomen (zie algemene dekkingsmiddelen). In deze motie wordt € 15 miljoen beschikbaar gesteld. De amendementen 380 'Investeren in Sociale Firma's' en 318 'Jeugdwerkloosheid' geven respectievelijk voor € 1,4 en € 2,5 miljoen invulling aan deze middelen
- In de Kadernota 2014 is een compensatie aan Pantar van € 3 miljoen opgenomen voor verloren opbrengsten als gevolg van de overgang van RBA naar DWI. Pantar is in voorgaande jaren in staat geweest om met opbrengsten uit het RBA de tekorten op de sociale werkvoorziening te dekken
- Voor de WW-kosten van ex-Stadstoezicht medewerkers wordt in 2014 € 1,3 miljoen aan uitgaven begroot, die in 2013 niet aan de orde waren
- De uitgaven Kinderopvang dalen in 2014 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2013, echter is per abuis in de 1^e begrotingswijziging 2013 een te grote uitname gedaan voor kinderopvang kosten met een negatieve last als gevolg. Dit leidt tot een correctie van € 1,1 miljoen meer uitgaven in 2014 ten opzichte van de Begroting 2013, terwijl de in 2014 de uitgaven voor Kinderopvang op nul staan, omdat de taak is overgeheveld naar de belastingdienst
- In 2013 is een bestedingsplan Taal en Werk opgesteld met een uitwerking in zowel 2013 als 2014. De uitgaven 2013 waren nog geen onderdeel van de begroting inclusief 1^e wijziging, maar de uitgaven 2014 á € 9,9 miljoen zijn wel opgenomen in de begroting 2014. Dit zijn uitgaven op diverse terreinen:
 - Voorbereiding Participatiewet
 - (Blijven) werken in de zorg
 - Investeren in WSP = investeren in werkgevers
 - Gemeente Amsterdam als showcase voor overige werkgevers
 - Herontwerp matchingsproces
 - Intensivering Top 600
 - Ajax Campus
 - Versterken aansluiting tussen onderwijs en werk deel 1

- Arbeidsfit houden van WWB-ers met korte afstand tot de arbeidsmarkt
- Vervolgaanbod op maatschappelijke participatie (incl. NUG) vanuit stadsdelen
- Ten aanzien van de Sargentini banen wordt € 0,2 miljoen minder uitgegeven in lijn met de afbouw gesubsidieerde arbeid
- Voor de meeste uitgaven zijn reserves beschikbaar, behouden of gevormd bij de Jaarrekening 2012. De verwerking hiervan heeft plaatsgevonden bij de 4-maandsrapportage 2013. De dekking voor de amendementen zijn de rentebaten die worden begroot bij concern
- De toegerekende uitvoeringskosten dalen in 2014 ten opzichte van 2013 met € 3,5 miljoen. Deze daling in de toegerekende uitvoeringskosten wordt veroorzaakt door verlaging van de apparaatskostenbegroting door bezuinigingen (1s1o, ioh1, centralisatie huisvesting en ict). Daarnaast is RBA begeleiding en detacheren toegevoegd aan de apparaatskosten, waarvan een groot deel wordt toegerekend aan het Participatiebudget, met per saldo een daling van de toegerekende apparaatslasten tot gevolg.

De baten dalen in 2014 ten opzichte van 2013 met € 17,4 miljoen.

- De baten van het Rijk in het Participatiebudget dalen in 2014 met € 9,2 miljoen ten opzichte van de Begroting 2013
- De inleenvergoedingen waren in de Begroting 2013, inclusief 1^e wijziging nog niet opgenomen. Inmiddels is duidelijk dat in 2013 € 4,2 miljoen aan inleenvergoedingen worden verwacht (verwerkt bij de 4-maandsrapportage 2013). Ten opzichte van de begroting 2013 is er dus nog een stijging te zien van € 1,3 miljoen aan inleenvergoedingen in 2014. Voorsnog zijn de ESF inkomsten nihil, terwijl deze in 2013 nog meer dan € 3 miljoen waren, dus een daling van € 3 miljoen
- Omdat de lasten meer dalen dan de baten wordt € 6,4 miljoen gedoteerd aan het spaarsaldo Participatiebudget in 2014. In de begroting 2013 werd nog een onttrekking begroot van 0,64 miljoen. Dit houdt in een mutatie in 2014 ten opzichte van de begroting 2013 van € 7,1 miljoen
- De verwachting is dat € 0,5 miljoen aan baten nog worden gegenereerd ten behoeve van de compensatie van Pantar van € 3 miljoen

2.2 Meer jongeren gaan terug naar school of aan het werk

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014

2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet sociale werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen is in 2013 voor deze doelstelling feitelijk gelijk aan het resultaat in 2014, maar dit wordt niet zichtbaar in bovenstaand overzicht vanwege de verwerking van lasten bij doelstelling 2.1. Dan resteert het enige verschil ten opzichte van 2013 en dat is de onttrekking van € 2 miljoen aan de reserve Taal en Werk.

Lasten

- De lasten zijn gestegen met € 2 miljoen. Naast de structurele bijdrage van € 1,4 miljoen is in de Kadernota 2014 incidenteel een bedrag van € 2 miljoen toegekend als bijdrage aan de exploitatie van Pantar. Deze bijdrage wordt gedekt uit de Reserve Taal en Werk, waarover bij de Jaarrekening 2012 is besloten en de financiële verwerking is opgenomen in de 4-maandsrapportage 2013
- Eind 2012 is een besluit genomen over de overdracht van taken aan DWI en zijn

een aantal aanvullende financiële afspraken gemaakt. Deze afspraken worden in 2013 nog nader uitgewerkt mede in het kader van de Verbonden Partij relatie.

- Pantar ontvangt van de gemeente compensatie voor het financiële nadeel dat zij ondervindt bij de overgang van begeleiden en detacheren (B&D). Dit betreft een bedrag van € 3 miljoen en wordt gedekt uit het Participatiebudget, zie hiervoor doelstelling 2.1 en de paragraaf reserves en voorzieningen. Deze bijdrage is in principe structureel, met de randvoorwaarde dat hiervoor ruimte blijft bestaan in het Participatiebudget en geen sprake is van afbouw van deze taken
- Meerjarige afspraken leiden er toe dat Pantar in 2015 en 2016 naast de structurele bijdrage van € 1,4 miljoen, nog respectievelijk € 1,6 en € 1,2 miljoen ontvangt conform aanvraag meerjarige prioriteit in de kadernota 2014. De reden hiervoor is dat het Rijk de aankomende jaren haar bijdrage per SE verlaagd. De randvoorwaarde hierbij is dat de beïnvloedingsmogelijkheden die Pantar heeft, zoals sturen op personele lasten, ten volle worden benut
- Ten opzichte van 2013 wordt middels een grove inschatting aangegeven dat Pantar een groter operationeel tekort verwacht (naast het tekort op het subsidieresultaat), waarvoor geen dekkingsvoorstel in de Begroting 2014 is opgenomen
- Tot slot is er nog een aantal principe afspraken gemaakt ten aanzien van het Eigen Vermogen. Op basis van het risicoprofiel van Pantar wordt in 2013 (8-maandsrapportage) bezien wat de hoogte van het EV dient te zijn. Dit heeft als effect op 2014, dat er geen ruimte meer zal zijn voor het dekken van risico's anders dan acute bedrijfsvoeringsrisico's. Dit omdat de risico's omtrent het subsidieresultaat voor rekening van de Gemeente Amsterdam zijn gekomen
- Pantar heeft aangegeven een extra tekort te verwachten in 2014 van € 1,1 miljoen, daarmee totaal € 2,5 miljoen. Voor 2014 is geen dekking beschikbaar en het onderzoek naar het risicoprofiel Pantar 2013 is nog niet afgerond. Dit onderzoek is noodzakelijk om afspraken te maken over het noodzakelijke eigen vermogen van Pantar in 2014 en verder
- Bovengenoemde aanvullende financiële afspraken zijn van belang in het bepalen van de bijdrage aan Pantar en leidt er toe dat Pantar conform begroting 2013 ruimte dient te zoeken binnen de eigen begroting 2014 voor dit extra tekort.

Baten

- De bijdrage van het Rijk is gelijk gebleven in 2014, maar zal in de aankomende jaren gaan dalen
- De baten van Pantar zijn gestegen als gevolg

2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 2,4 miljoen en in 2014 € 2,2 miljoen. Dit is een afname van € 0,2 miljoen. De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 6,5 hoger dan in 2013. Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader toegelicht:

Lasten

- De Begroting 2013 was nog gebaseerd op het Beleidsplan Burgerschap en Educatie, waarbij de nadruk lag op inburgeringstrajecten met een langere doorlooptijd en een hogere gemiddelde prijs. In 2014 wordt met het Beleidsplan Educatie Werkt! € 1,3 miljoen minder kosten gemaakt voor taaltrajecten. Daarnaast zijn het merendeel van de gestarte inburgeringstrajecten in 2013 (financieel) afgerond. Dit heeft een afname van € 9 miljoen aan lasten tot gevolg in
-

2014 ten opzichte van 2013.

- De lasten nemen tevens af door het wegvallen van de taak Kinderopvang, waardoor een kostenpost van € 0,9 miljoen niet meer in 2014 is opgenomen
- Verder nemen de lasten af, omdat nog niet zeker is of uitgaven kunnen worden gedaan in het kader van het overgangsrecht. Op dit moment is hiervoor geen dekking, dus kunnen uitgaven van € 1,3 miljoen niet worden gedaan
- Dan is nog een tweetal saldoneutrale wijzigingen aan de orde bij deze doelstelling. In 2013 was nog een bedrag van € 1 miljoen voor prioriteiten beschikbaar, die ten laste van de algemene middelen konden worden gebracht. Deze prioriteiten worden in 2014 gedekt uit het Participatiebudget en de Reserve Taal en Werk
- In het beleidsplan Educatie Werkt! is een verschuiving van trajecten voor vrijwillige en verplichte inburgeraars naar taaltrajecten voor taalbehoefigen. In 2014 zal ten opzichte van 2013 € 3,0 miljoen meer aan lasten worden gemaakt voor deze taaltrajecten
- Verder is er sprake van een stijging van de toegerekende uitvoeringskosten ten opzichte van begroting 2013 met € 3,4 miljoen. Omdat de apparaatskosten van dit onderdeel dalen, lijkt dit tegenstrijdig. De oorzaak ligt echter in de techniek van kostentoekening. In de kostenverdeelstaat apparaatskosten werd bij E&I tot en met (begroting) 2013 rekening gehouden met (GSB)batens, die in voorgaande jaren niet apart zichtbaar zijn gemaakt en rechtstreeks in mindering zijn gebracht op de toe te rekenen apparaatskosten. De toegerekende uitvoeringskosten worden nu voor € 4,2 miljoen gedekt via de reserve Educatie Werkt.

Baten

- Aan de batenkant wordt de daling veroorzaakt door een lagere rijksbijdrage voor inburgering van € 9,0 miljoen, een lagere rijksbijdrage voor educatie van € 0,6 miljoen en een lagere onttrekking uit het spaarsaldo Participatiebudget van € 2,8 miljoen.
- Eén van de functies van het spaarsaldo is om de uitgaven van trajecten verspreid over een aantal jaren op te vangen. Om te voorkomen dat de gemeente geen dekking heeft voor de aangegane verplichtingen door gestarte trajecten, is er een spaarsaldo WPB budget nodig om de dan nog lopende trajecten te financieren.

2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 110,9 miljoen en in 2014 € 97,4 miljoen. Dit is een afname van € 13,5 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,4 lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 3,1 hoger dan in 2013. Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader toegelicht:

De verschillen tussen begroting 2013 en 2014 worden verklaard door wijzigingen in het aantal uitkeringen en de hoogte van de gemiddelde uitkering aan de lastenkant en door wijzigingen in ontvangsten en de hoogte van het Rijksbudget aan de batenkant.

Lasten

- De totale uitgaven voor deze doelstelling nemen ten opzichte van 2013 toe met € 49,4 miljoen voornamelijk doordat de verwachting is dat de aantallen toenemen met 1901 klanten ten opzichte van 2013. Deze toename is het gevolg van de recessie en voor een klein deel het gevolg van gewijzigd Rijksbeleid. De toename vanwege verslechterde conjunctuur is afgeleid van de landelijke ramingen van het CPB. De uitvoeringskosten stijgen eveneens als de aantallen klanten stijgen. Naast de stijging van de aantallen is tevens de gemiddelde prijs per uitkering gestegen met € 845 per jaar
 - De toegerekende uitvoeringslasten dalen in 2014 met € 10,7 miljoen ten opzichte
-

van 2013, waarvan circa € 6 miljoen als gevolg van personele bezuinigingen in het kader van de gemeentelijke bezuinigingen (ketensamenwerking, loH, 1S1O). Daarnaast is sprake van een daling ten aanzien van huisvesting- en ICT lasten.

Baten

- De inkomsten nemen ten opzichte van 2013 toe met € 59,5 miljoen simpelweg omdat meer Rijksbudget wordt verwacht. Dit met name vanwege het bestuursakkoord 2012 en de focus op een budget voor gemeenten dat volstaat.

2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 48,0 miljoen en in 2014 € 49,8 miljoen. Dit is een toename van € 1,9 miljoen. De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,8 hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- In 2014 wordt € 2,8 miljoen meer uitgegeven aan voorzieningen bijzondere bijstand. Dit is € 2 miljoen meer aan ATCG, €1 miljoen meer aan bijzondere bijstand en € 0,2 miljoen minder uitgaven aan langdurigheidstoelagen (LDT)
- In 2014 wordt € 0,5 miljoen meer uitgegeven aan voorzieningen armoedebeleid dan in 2013. Dit komt met name door een verschuiving van inzet middelen tussen voorzieningen voor kinderen van minima (€ 1,2 miljoen minder uitgaven) en ouderen (€ 1,1 miljoen meer uitgaven), inclusief meer uitgaven € 0,9 miljoen aan compensatie voor aanvullend openbaar vervoer voor ouderen. Het resterende verschil is toe te wijzen aan het wegvallen van de nader te verdelen middelen van € 0,55 miljoen voor kwijtschelding (€ 0,35 miljoen) en een restant overige activiteiten
- Aan overige voorzieningen wordt in 2014 € 1,9 miljoen meer uitgegeven dan in 2013, omdat de lasten € 1,5 miljoen zijn gestegen met het overgaan van Bureau Stadspas van DMO naar DWI. Dit zijn programmakosten en verder is € 0,4 miljoen beschikbaar voor Samen Doen in 2014
- In 2013 was nog een aparte incidentele bijdrage van € 0,4 miljoen aan de kwijtschelding afvalstoffenheffing opgenomen
- De toegerekende uitvoeringskosten zijn gedaald met € 1,3 miljoen ten opzichte van 2013

Baten

Aan de batenkant wordt een daling verwacht van 0,9 miljoen ten opzichte van 2013, omdat de baten bijzondere bijstand € 1 miljoen lager uitvallen. Daartegenover staat een stijging van de baten met € 0,1 miljoen vanwege overgang Bureau Stadspas naar DWI.

2.7 Versterken van de schuldhulpverlening

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 18,8 miljoen en in 2014 € 19,6 miljoen. Dit is een toename van € 0,8 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- De lasten zijn € 2,1 miljoen hoger in 2014 onder meer als gevolg van diverse uitgaven aan activiteiten voor minima in het kader van de cumulatiemiddelen. Met de taakstelling van € 0,9 miljoen in het kader van 1 Stad 1 Opgave zijn de lasten
-

totaal € 1,2 miljoen hoger dan in 2013
In 2014 zijn daarnaast de uitvoeringskosten € 0,4 miljoen lager dan in 2013.

3 Zorg

3.1 Amsterdammers kunnen volwaardig participeren en kiezen uit een samenhangend pakket van zorg-, woon- en mobiliteitsvoorzieningen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 137,4 miljoen en in 2014 € 137,4 miljoen. Er zijn in 2013 en 2014 geen dotaties aan reserves en de onttrekkingen aan de reserves zijn in 2014 € 0,7 miljoen hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Deze begroting gaat uit van de budgettaire nullijn. Doordat de Wmo openeinderegelingen veelal voor meerdere jaren worden aanbesteed, heeft de gemeente prijsafspraken gemaakt met de diverse leveranciers. In de meerjarige aanbestedingsovereenkomsten is afgesproken dat de prijzen jaarlijks geïndexeerd kunnen worden met een index die op de betreffende voorziening van toepassing is. Het hanteren van de nullijn op materiele uitgaven enerzijds en de contractuele verhoging van de tarieven anderzijds leidt tot een situatie, waarbij (bezuinigings)maatregelen genomen moeten worden om negatieve resultaten te voorkomen.

Lasten

- Voor de Hulp bij het huishouden (Hbh, zorg in natura) wordt in de rompbegroting 2014 rekening gehouden met een prijsindexering van 1,5% (gebaseerd op de CAO-ontwikkeling). Dit resulteert in een lastenverhoging van € 0,8 mln. Voor meer inzicht in de ontwikkeling van de vraag naar Hulp bij het huishouden wordt een vraaganalyse opgesteld, waarover in de loop van 2013 zal worden gerapporteerd
- In de Begroting 2014 bij het Aanvullend Openbaar Vervoer is uitgegaan van een onveranderde vraag. Wel is rekening gehouden met een prijsindexering van 3% (NEA¹-index) waardoor de kosten toenemen met € 0,4 miljoen. De uitvoeringskosten zullen vanaf 2014 structureel worden verlaagd met € 0,5 miljoen aangezien er minder extra kosten nodig zijn voor o.a. de implementatie van aanbesteding en bezuinigingstaken. De lasten nemen per saldo dus af met € 0,1 miljoen
- Bij de Woonvoorzieningen zijn de verstrekkingen van de woonruimteaanpassingen en de roerende woonvoorzieningen in de begroting 2014 volgens contractbepaling geïndexeerd met de CPI van 2,5%. Hierdoor stijgen de kosten met € 0,1 miljoen
- Voor 2014 is bij de Vervoersvoorzieningen voor wat betreft de naturaverstrekkingen rekening gehouden met een contractuele CPI prijsindexering van 2,5%. Dit resulteert in een kostenstijging van € 0,4 miljoen
- Daling van € 0,1 miljoen ter dekking van de apparaatkosten als gevolg van uitbreiding van de formatie ten behoeve van Wmo.
- Voor de Wmo indicatiestellingen is rekening gehouden met een verlaging van € 0,5 miljoen door een vermindering van de productie in 2014.
- Er is bij de apparaatskosten een structurele taakstelling verwerkt van € 0,3 miljoen
- Het budget van de Stichting Sensor is overgeheveld van doelstelling 3.2 (Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg) naar deze doelstelling omdat Sensor zich niet specifiek op dak- en –thuislozen richt, maar telefonisch ondersteuning biedt aan Amsterdammers met psychosociale problemen
- Voor 2014 heeft het rijk een derde tranche van € 1,4 miljoen beschikbaar gesteld voor het vervolgtraject van de invoering van de AWBZ-begeleiding. Dit is een stijging van € 0,2 miljoen ten opzichte van 2013
- Lagere lasten van € 0,1 miljoen door verwerking van een bezuiniging als gevolg

van de inrichting van het stedelijk subsidieloket.

Baten

- De eigen bijdrage is afhankelijk van de ontwikkeling van de vraag naar Hulp bij het huishouden. Het effect daarvan op de eigen bijdrage wordt ook betrokken bij de analyse van de vraag naar de Hulp bij het huishouden
- Bij de eigen bijdragen in het Aanvullend openbaar vervoer (AOV) is rekening gehouden met een indexatie van 3% op basis van de verwachte stijging van het OV-tarief. Dit leidt tot een inkomstenstijging van € 0,1 miljoen

3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Lasten

Afname met €10,4 miljoen

- De lasten dalen met € 0,9 miljoen wegens bezuinigingen en met € 0,4 miljoen door het wegvallen van incidentele prioriteiten
- Daarnaast is een budget € 0,3 miljoen overgeheveld naar de doelstelling 3.1 van Amsterdam voor Elkaar, omdat de betrokken instelling Sensor zich niet op dak- en thuislozen richt (= doelstelling 3.2), maar telefonisch ondersteuning biedt aan Amsterdammers met psychosociale problemen
- De lasten nemen toe met € 0,5 miljoen door een incidentele prioriteit voor prostitutiebeleid
- Uit de reserve begeleid wonen wordt een bedrag onttrokken van € 1,0 miljoen om voor dit doel te worden ingezet. De lasten worden hiermee verhoogd
- Het Rijk heeft met de meicirculaire gemeentefonds het verdeelmodel maatschappelijke opvang bijgesteld, resulterend in een toename van € 1,6 miljoen
- Een bezuiniging als gevolg van de inrichting van het stedelijk subsidieloket geeft een lastendaling van € 0,1 miljoen
- De begrote daling in de apparaatlasten Zorg van € 0,2 miljoen betreft verwerking van het 1 Stad 1 Opgave en centralisering van de budgetten voor huisvesting en facilitair.

Baten

De baten nemen toe met € 0,2 miljoen als gevolg van het ramen van huurinkomsten uit de verhuur van een door de gemeente gerealiseerde opvangvoorziening aan het R. Kochplantsoen. Het effect in de begroting is neutraal aangezien de kapitaallasten met eenzelfde bedrag toenemen.

3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,8 miljoen en in 2014 € 0,8 miljoen. Er is geen toename of afname in de begroting.

3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 10,8 miljoen en in 2014 € 11,3 miljoen. Dit is een toename van € 0,5 miljoen.

Lasten

- De lasten nemen toe met € 0,9 miljoen door extra middelen vanuit het Rijk voor de

-
- bestrijding van ouderenmishandeling en aanpak van geweld in huiselijke kring
 - De lasten dalen met € 0,3 miljoen wegens een administratieve correctie. Dit betrof een last voor de mannenopvang die dubbel in de begroting was opgenomen
-

3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg

Toelichting mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014.

Het resultaat na reserves ten laste van de algemene dienst bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 14,7 miljoen en in 2014 € 13, miljoen. Dit is een afname van € 1,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,1 miljoen hoger dan in 2013. De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 gelijk aan die van 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- Verwerking van taakstellingen uit Inzet op Herstel 1 en 2 van € 0,7 miljoen
- De maatregel ACAM was incidenteel voor de jaren 2012 en 2013. Deze dient derhalve in 2014 te worden teruggedraaid
- Correctie incidentele posten uit de begroting 2013 waardoor de lasten dalen met € 1,9 miljoen:
 - € 0,8 miljoen voor de Top 600.
 - € 0,4 miljoen prioriteit WW en Wachtgeld
 - € 0,7 miljoen in verband met wegvallen doeluitkering crisisdienst
- Verwerking van bij de Kadernota 2014 toegekende prioriteiten van in totaal € 2,3 miljoen:
 - € 0,7 miljoen prioriteit voor de Top 600
 - € 0,7 miljoen prioriteit in verband met wegvallen doeluitkering crisisdienst
 - € 0,3 miljoen prioriteit korting medische heroïne behandeling
 - € 0,2 miljoen prioriteit screening van zwerfjongeren
 - € 0,4 miljoen prioriteit WW/Wachtgeld
- Verwerking van taakstellingen uit 1 Stad, 1 Opgave van in totaal € 1,6 miljoen:
 - € 0,8 miljoen maatregel 13: versobering arbeidsvoorwaarden
 - € 0,5 miljoen maatregel 1+4: sociaal domein
 - € 0,2 miljoen maatregel handhaving
 - € 0,1 miljoen maatregel 14: inkoop

3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht heeft; jongeren nemen daarbij een prominente plaats in

Toelichting mutaties Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat na reserves ten laste van de algemene dienst bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 10,1 miljoen en in 2014 € 9,3 miljoen. Een afname van € 0,8 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 gelijk aan die van 2013. De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,3 miljoen hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- Verwerking van taakstellingen uit Inzet op Herstel 1 en 2 van € 0,5 miljoen
- Vrijval incidentele prioriteit Stille Dilemma's uit de begroting 2013 waardoor de lasten dalen met € 0,3 miljoen
- Verwerking van bij de Kadernota 2014 toegekende prioriteiten van in totaal € 0,3 miljoen voor Stille Dilemma's
- Verwerking van taakstellingen uit 1 Stad, 1 Opgave van in totaal € 1,6 miljoen:
 - € 0,8 miljoen maatregel 13: versobering arbeidsvoorwaarden
 - € 0,5 miljoen maatregel 1+4: sociaal domein
 - € 0,2 miljoen maatregel handhaving
 - € 0,1 miljoen maatregel 14: inkoop

4 Educatie, jeugd en diversiteit

4.1 De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 31,4 miljoen en in 2014 € 28,8 miljoen. Dit is een daling van € 2,6 miljoen. Er wordt in 2014 niet gedoteerd aan reserves (evenals in 2013) en de onttrekking aan reserves zijn in 2014 € 1,1 miljoen lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Lasten: afname €2,4 miljoen

- Het vervallen van de incidentele prioriteit Kwaliteit Onderwijs uit de Begroting 2013 ad € 2,5 miljoen
- De volledige onttrekking en inzet in 2013 van de reserve Kwaliteit Voortgezet Onderwijs ad € 1,1 miljoen. Hierdoor dalen de lasten met € 1,1 miljoen
- Als gevolg van het beëindigen van de inkoop van de activiteit Kunstkijkuren dalen de lasten met € 0,7 miljoen
- Als gevolg van een verschuiving vanuit doelstelling 11.9 van het Programma Stedelijke ontwikkeling naar doelstelling 4.1 van Programma Educatie, Jeugd en Diversiteit stijgen de lasten met € 0,5 miljoen. Deze verschuiving betreft de uitvoeringskosten van het Maatschappelijk Vastgoed/onderwijshuisvesting
- € 1,4 miljoen lagere lasten in verband met diverse taakstellingen uit Inzet op Herstel I,II en 1 Stad 1 Opgave op het apparaat Onderwijs (inclusief ondersteunende afdelingen)
- Incidentele prioriteit voor Kwaliteit Onderwijs ad € 1,9 miljoen uit Kadernota 2014

Baten: toename €1,3 miljoen

- Dekking van de prioriteit Kwaliteit Onderwijs door meer activiteiten bij de stadsdelen te verantwoorden binnen de regeling Onderwijsachterstandenbeleid/VVE, ad € 1,9 miljoen
- De volledige onttrekking en inzet in 2013 van de reserve Kwaliteit Voortgezet Onderwijs. Hierdoor dalen de baten in 2014 ten opzichte van 2013 met € 1,1 miljoen
- Stopzetten inkoop kunstkijkuren door stadsdelen bij Centrale stad. De baten dalen dan ook met € 0,7 miljoen
- Vervallen baten stadsdelen € 1,5 miljoen, in het kader van Voor- en Vroegschoolse educatie

4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 51,2 miljoen en in 2014 € 54,3 miljoen. Dit is een stijging van € 3,1 miljoen. Er vinden in 2014 geen onttrekkingen uit of toevoegingen aan reserves plaats. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

De lasten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 toe met € 3,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties opgesomd.

- De verwachte investeringen in onderwijshuisvesting in 2013 van € 78 miljoen in onderwijshuisvesting leiden in 2014 tot 4,3 miljoen hogere kapitaallasten
- Het vervallen van de incidentele prioriteit onderwijshuisvesting van € 4,9 miljoen uit

de Kadernota 2013

- In de kadernota 2014 is een prioriteit opgenomen van € 4,5 miljoen voor niet-kapitaallasten onderwijshuisvesting. Hierdoor stijgen de lasten met eenzelfde bedrag
- Bijstelling van de kapitaallasten 2013 op basis van de werkelijke investeringen 2012 leidt tot een daling van de lasten met € 0,8 miljoen.

De baten in de Begroting 2014 van deze doelstelling blijven nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2013.

4.3 Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 20,6 miljoen en in 2014 € 31,7 miljoen.. Dit is een stijging van € 11,1 miljoen. Er vinden in 2014 geen toevoegingen aan reserves plaats. In 2014 wordt, evenals in 2013, 0,1 miljoen aan de reserves onttrokken. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Lasten

De lasten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 toe 10,6 miljoen. De belangrijkste mutaties zijn:

- het vervallen van de incidentele prioriteiten uit de kadernota 2013 Om het Kind (€ 1,2 miljoen) en de kwaliteitsaanpak kinderopvang (€ 0,5 miljoen)
- in de Begroting 2013 is voor de uitvoering van de incidentele prioriteit ook structureel budget verschoven van het programma Educatie, Jeugd en Diversiteit naar het programma Openbare Orde en Veiligheid. Bij de begroting 2014 wordt deze verschuiving teruggedraaid. Hierdoor stijgen de lasten met € 1,2 miljoen
- op 2 oktober 2012 heeft het college ingestemd met de ombuiging Samen Doen in de Buurt ad € 2,0 miljoen bij de gemeentelijke diensttakken en stadsdelen. Conform besluit wordt € 0,4 miljoen geëffectueerd bij de activiteit MPG
- in 2013 is een ESF-subsidie van € 0,5 miljoen geraamd voor de activiteit Risicojongeren door Streetcornerwork. De ESF subsidie in 2014 vervalt. Zowel de baten als de lasten worden verlaagd met € 0,5 miljoen
- prioriteiten 2014: € 12,2 miljoen. De lasten stijgen met 12,2 miljoen door de verwerking van de toegekende prioriteiten in de Kadernota 2014, namelijk Om het Kind (ad € 6,2 miljoen) en Samen DOEN in de Buurt (ad € 6,0 miljoen).De dekking voor de prioriteit Samen DOEN in de Buurt komt uit nieuw voor oud bij diensten en stadsdelen

Baten

De baten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 af met € 0,5 miljoen als gevolg van het wegvallen van de ESF subsidie zoals hierboven beschreven.

4.4 Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 6,3 miljoen en in 2014 € 5,4 miljoen. Dit is een daling van 0,9 miljoen. Er vinden in 2014 geen toevoegingen aan reserves plaats, er wordt 0,4 miljoen aan de reserves onttrokken. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

De lasten nemen ten opzichte van de Begroting 2013 toe € 0,9 miljoen af. De belangrijkste mutaties zijn:

- het wegvallen van de incidentele prioriteiten uit de kadernota 2013 van € 0,6 miljoen. (Burgerschap, Discriminatiebestrijding en herdenking slavernijverleden)
- bezuiniging op het budget dat beschikbaar is om subsidies te verlenen in het kader van de Subsidieverordening Integratie en Participatie (SIP), € 0,3 miljoen
- bezuinigingen in het kader van Inzet op Herstel 1 en 2, 1 Stad 1 Opgave. (€ 0,3 miljoen)
- vermindering van de subsidie aan de stichting Mozeshuis in 2014 (€ 0,1 miljoen)
- prioriteit 2014: In de Kadernota 2014 is een prioriteit opgenomen van € 0,4 miljoen ter bestrijding van discriminatie

4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken

5 Verkeer en infrastructuur

5.1 Minder ernstige verkeersslachtoffers

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1,7 miljoen en in 2014 € 1,7 miljoen

Lasten

- De lasten nemen af door activiteiten vanuit het Centraal Mobiliteit fonds (€ 0,5 miljoen), voor een toelichting zie de betreffende paragraaf.

De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,5 lager dan in 2013.

5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 9,1 miljoen en in 2014 € 8,9 miljoen. Dit is een afname van € 0,2 miljoen.

Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader opgesomd.

De lasten in 2014 stijgen met € 0,1 miljoen ten opzichte van 2013, baten stijgen met € 0,3 miljoen.

- De conducteursbijdrage is overgeheveld van Programma Verkeer en Infrastructuur naar het Programma Openbare Orde en Veiligheid. In de 4-maandsrapportage 2013 is een technische correctie opgenomen. Dit heeft geleid tot een toename van directe materiële lasten met € 1,0 miljoen en een toename van de baten ook met € 1,0 miljoen
- De lasten en de baten dalen met € 0,7 miljoen binnen deze doelstelling als gevolg van een technische correctie; het beschikbare budget blijft gelijk (Programma Verkeer en infrastructuur)
- Voor 2014 is de handhaving op Taxi incidenteel uitgebreid. Hierdoor zijn zowel de lasten als de baten met € 0,4 miljoen gestegen. De lasten (en baten) voor taxihandhaving zijn in 2014 € 1,1 miljoen in dit Programma en worden betaald vanuit het Programma Verkeer en Infrastructuur
- De extra inzet voor € 0,4 miljoen in de vorm van particuliere taxihosten in 2013 wordt afgebouwd in 2014 omdat de Toegelaten Taxi Organisaties (TTO's) een grotere rol hebben in de controle van de eigen chauffeurs. De baten en lasten dalen met € 0,4 miljoen
- In 2013 is € 0,3 miljoen incidenteel ingezet voor extra taxihandhaving (in de 4demaandsrapportage is de invulling vastgesteld). De lasten vervallen in 2014
- De baten nemen toe met € 0,3 miljoen als gevolg van de verwerking van 1S10 'Toezicht Bestuurlijke Strafbeschikkingen'.

5.3 Amsterdam is bereikbaar

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,8 miljoen en in 2014 € 1,5 miljoen. Dit is een toename van € 0,7 miljoen. De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 3,1 miljoen hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- De lasten nemen af doordat de activiteiten Westrandweg zijn afgerond (€ 0,2 miljoen)
- De lasten nemen toe door activiteiten vanuit het Centraal Mobiliteitfonds (€ 3,5 miljoen), voor een toelichting zie de betreffende paragraaf.
- De exploitatie lasten van P+R-terreinen neemt toe door de groei van het aantal plekken (€ 0,4 miljoen) en door activiteiten binnen P+R ,extra lasten (€ 0,7 miljoen)
- De exploitatie van de Noordzeekanaal veren is sinds medio 2013 onderdeel van het contract pontveren. Daarmee verschuiven de baten / lasten van deze doelstelling naar doelstelling 5.4 goede mobiliteit in de stad. (€ 10 miljoen)

Baten

- De exploitatie van de Noordzeekanaal veren is sinds medio 2013 onderdeel van het contract pontveren. Daarmee verschuiven de baten / lasten van deze doelstelling naar doelstelling 5.4 goede mobiliteit in de stad. (€ 10 miljoen)
- De baten voor de exploitatie van P+R-terreinen nemen toe door de groei van het aantal plekken (€ 0,4 miljoen).

Onttrekking reserves

- De onttrekking betreft de middelen uit het Centraal Mobiliteitfonds, voor een toelichting zie de betreffende paragraaf.
- Afronden van het project Westrandweg zorgt voor het stoppen van de onttrekking aan de reserve (€ 0,2 miljoen).
- Het programma P+R onttrekt, door extra activiteiten, meer aan de reserve in 2014 dan in 2013 (€ 0,7 miljoen)

5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat na reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 38,8 miljoen en in 2014 € 35,9 miljoen. Dit is een afname van € 2,9 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 64,5 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 145 miljoen lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Door de afronding van de Westerdoksdijk zijn de lasten in 2014 lager (€ 2,4 miljoen)
 - Door de voortgang op het Project IJSEI zijn de uitgave ten opzichte van 2013 lager (€ 16 miljoen)
 - De exploitatielasten voor Parkeergebouwen stijgen door de uitbreiding van het aantal parkeergarages (€ 3,6 miljoen)
 - De exploitatie van de Noordzeekanaal veren is sinds medio 2013 onderdeel van het contract pontveren. Daarmee verschuiven de baten / lasten van deze doelstelling naar doelstelling 5.4 goede mobiliteit in de stad (€ 10 miljoen)
 - De overige verschillen worden verklaard door een stijging van activiteiten vanuit het Centraal Mobiliteitsfonds, zie daarvoor de betreffende paragraaf. (€ 2 miljoen)
-

-
- Hogere lasten door het opnemen van de middelen voor het Oostveer (€ 0,85 miljoen)
 - Lagere lasten bij de dienst Metro (€ 132,8 miljoen), door een verschuiving in het kasritme.

Baten

- De exploitatie van de Noordzeekanaal veren is sinds medio 2013 onderdeel van het contract pontveren. Daarmee verschuiven de baten / lasten van deze doelstelling naar doelstelling 5.4 goede mobiliteit in de stad (€ 10 miljoen)
- De baten vanuit Parkeergebouwen nemen toe (€ 3,3 miljoen)
- De baten bij de dienst Metro dalen met € 68,9 miljoen door het vervallen van de eenmalige overheveling (€ 65 miljoen) van de algemene risicoreserve naar de reserve kosten gemeentelijk aandeel NoordZuidlijn voor de kosten Vijzelgracht. Zie hiervoor ook de begroting 2013 pagina 114.

Onttrekking reserves

- Het gemeentelijke aandeel in Auto-onderdoorgang busstation IJSEI is in 2014 lager (€ 16,3 miljoen)
- De onttrekking ten behoeve van de activiteiten uit het Centraal Mobiliteitsfonds zijn hoger, zie de betreffende paragraaf (€ 2,0 miljoen)
- Door het afronden van de Westerdoksdijk is de onttrekking uit de reserve lager (€ 2,4 miljoen)
- De onttrekking voor Real Time Parkeren is lager (€ 0,3 miljoen)
- Lagere onttrekking aan de reserve NoordZuidlijn (€ 128,9 miljoen), door een gewijzigd kasritme.

Toevoegingen aan reserves

- Lagere dotatie aan de reserve gemeentelijk aandeel NoordZuidlijn (€ 65 miljoen). Voor een toelichting zie de baten.

5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,0 miljoen en in 2014 € 0,0 miljoen. Dit is een toename van € 0,0 miljoen. De onttrekking aan reserves zijn in 2014 € 5,6 hoger dan in 2013.

Lasten

- De uitgaven voor het verbeteren van de luchtkwaliteit nemen toe naarmate de peildatum dichterbij komt

Baten

- De baten voor het verbeteren van de luchtkwaliteit nemen tot naarmate de peildatum dichterbij komt

5.6 Amsterdam is schoon en heel

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 98,3 miljoen en in 2014 € 88,4 miljoen. Dit is een afname van € 9,9 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 11,7 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 5,6 hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Het beheer en onderhoud van de wegtunnels stijgt door een toename van het aantal tunnels. (€ 0,5 miljoen)
- Kapitaallasten van de wegtunnels en openbare verlichtingen nemen toe (€ 1 miljoen)
- Ten laste van reserve beheer stedelijke infrastructuur wordt de Rode Loper uitgevoerd (€ 4 miljoen)
- De uitgaven Parkeerbeheer stijgen (€ 0,7 miljoen)
- Hogere uitgaven vanuit het mobiliteitsfonds (€ 3,1 miljoen)
- Lagere uitgaven Openbaar Vervoer (€ 12,4 miljoen)
- De taakstelling voor vervanging van de wegen als onderdeel van de stedelijke infrastructuur wordt in deze doelstelling verwerkt (van € 0,2 miljoen oplopend tot 0,4 miljoen)

Baten

- De baten Parkeerbeheer dalen (€ 0,3 miljoen)
- De baten reclame en verkeerssystemen stijgen (€ 0,3 miljoen)
- Een lagere rijksbijdrage Openbaar Vervoer (€ 12,4 miljoen)

Dotaties reserves

- De prioriteit Rode Loper wordt zichtbaar door de dotatie aan de stedelijke infrastructuur, deze is in 2014 lager (€ 10,8 miljoen)

Onttrekking reserves

- De onttrekking aan de reserve beheer stedelijk infrastructuur stijgt vanwege de Rode Loper (€ 1,6 miljoen)
- De onttrekking voor activiteiten vanuit het Mobiliteitsfonds nemen toe (€ 3 miljoen)

6 Openbare ruimte, groen, sport en recreatie

6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke Metropoolregio Amsterdam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 18,3 miljoen en in 2014 € 16,3 miljoen. Dit is een afname van € 2,0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,8 miljoen hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 3,7 miljoen lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Lagere lasten van € 0,1 miljoen voor het Jaarprogramma Openbare Ruimte en Groen in verband met taakstellingen bedrijfsvoering en primair proces.
- Lagere lasten Groengelden van € 5,5 miljoen: het kasritme van de groengelden verschilt van jaar tot jaar. De lasten worden in 2014 geraamd op € 1,7 miljoen, € 5,5 miljoen lager dan de begroting 2013.
- Overdracht beheer recreatieschappen Twiske en Waterland aan stadsdeel Noord leidt tot lagere lasten van € 0,4 miljoen
- ISV: het toegekende bedrag in het kader van ISV ligt in 2014 € 2,5 miljoen lager dan in 2013.
- Een laten verlaging door het verwerken van de bezuinigingen 1 Stad 1 Opgave (€ 0,1 miljoen) en Inzet op Herstel (€ 0,1 miljoen).
- Voor het groot onderhoud van het Bos wordt bij de begroting 2014 een voorziening getroffen. Daarvoor is een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening begroot van € 0,3 miljoen. Hiervoor wordt -€ 0,2 miljoen vrijgemaakt uit eigen middelen.

Baten

- Dekking uit ISV middelen is € 2,5 miljoen lager dan in 2013 door minden binnen deze doelstelling toegekende prioriteiten dan in 2013.
- Overdracht beheer recreatieschap Waterland aan stadsdeel Noord leidt tot lagere baten van € 0,1 miljoen, als gevolg van het vervallen van de bijdrage van het stadsdeel.
- Voor het groot onderhoud van het Bos wordt bij de begroting 2014 een voorziening getroffen. Daarvoor is een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening begroot van € 0,3 miljoen. Extra inkomsten bezoekerscentrum Amsterdamse bos € 0.1 miljoen

6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Lasten

De lasten zijn in 2014 € 1,7 miljoen lager dan in 2013 in verband met het uitgeput dan wel overgedragen zijn van een drietal reserves eind 2013. Het gaat om lasten voor:

- Museumplein: De bestemmingsreserve Museumplein wordt in 2013 volledig afgewikkeld waardoor de lasten dalen ten opzichte van de begroting 2013 met € 0,4 miljoen. Eventueel daarna nog te maken kosten worden door het stadsdeel gedragen.
- Leidseplein: De bestemmingsreserve Leidseplein wordt per 31/12/2013 overgedragen aan stadsdeel Centrum (lasten dalen ten opzichte van de begroting begroting 2013 met € 0,1 miljoen)
- Openbare Ruimte Gelden: Het resterende bedrag van de openbare ruimte gelden wordt in 2013 volledig besteed (lasten dalen ten opzichte van de begroting begroting 2013 met € 1,1 miljoen)

6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op olympisch niveau

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 20,5 miljoen en in 2014 € 20 miljoen. Dit is een afname van € 0,5 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,6 miljoen lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- Een daling van de lasten met € 4,3 miljoen door het wegvallen van incidentele prioriteiten voor Evenementen (€ 1,5 miljoen), Olympische ambitie (€ 2,0 miljoen), JOGG (€ 0,4 miljoen) en Combinatiefunctionarissen (€ 0,4 miljoen). Hiervan werd € 0,9 miljoen gedoteerd aan de reserve EK-atletiek
- Een stijging van de lasten € 3,4 miljoen door het toekennen van prioriteiten voor Evenementen (€ 1 miljoen), Sportplan 2013-2016 (€ 2 miljoen) en combinatiefunctionarissen (€ 0,4 miljoen). Van de prioriteiten wordt € 0,3 miljoen gedoteerd aan de Reserve EK-atletiek
- Lastenverhoging als gevolg van de aanpassing van de begrote salariskosten aan het realistisch salarisniveau, vooral door gestegen ABP-premie. Deze verhoging heeft geen effect op het resultaat ten laste van de algemene middelen
- Structureel hogere lasten van € 0,7 miljoen voor combinatiefuncties ten behoeve van de buurtsportcoaches (meicirculaire Rijk)
- Een daling van de lasten in verband met de verwerking van bezuinigingen 1 Stad 1 Opgave en inzet op herstel met € 0,6 miljoen

6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in Amsterdam

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014

7 Cultuur en monumenten

7.1 Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 3,6 miljoen en in 2014 € 3,8 miljoen. Dit is een toename van € 0,2 miljoen. De dotaties en onttrekkingen wijzigen niet ten opzichte van 2013.

Lasten

- Voor 2014 is een incidentele prioriteit groot € 1,5 miljoen toegekend voor subsidie ten behoeve van het renoveren/herstellen van monumentale gebouwen
- Voor 2014 is een incidentele prioriteit van € 0,25 miljoen toegekend voor de wettelijke taken voortvloeiend uit de Unesco-status en het gemeentelijk depot voor archeologische bodemvondsten
- De lasten voor Noord/ Zuidlijn archeologie lopen met € 0,14 miljoen terug
- In het kader van de taakstelling Integratie stedelijke websites zijn de budgetten van BMA vanaf 2014 structureel verlaagd (€ 21.920)
- De verhoging van de leges inkomsten uit inzet op herstel 1 blijkt niet realiseerbaar. De lasten voor deze doelstelling worden daarmee verlaagd met € 0,1 miljoen
- De lasten stijgen met € 0,1 miljoen wegens structureel technisch onderhoud
- De lasten dalen met circa € 0,17 miljoen wegens het verwerken van de bezuiniging maatregelen

Baten

- De baten voor Noord / Zuidlijn archeologie lopen met € 0,14 miljoen terug
- De inkomsten voor bureau monumenten stijgen met circa € 0,2 miljoen als gevolg van de nieuwe richtlijnen met betrekking tot personeel en formatie beheer

7.2 Kunstenplan: talentontwikkeling

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 95,7 miljoen en in 2014 € 94,4 miljoen. Dit is een toename van € 1,9 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,4 lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,4 hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Lasten

- De uitgaven zijn niet in alle jaren van het Kunstenplan gelijk vanwege de uitstapregeling. In 2014 zijn de uitgaven incidenteel € 0,8 miljoen lager
 - De lasten dalen met € 0,1 miljoen vanwege de bezuinigingen op de subsidieverleningen van het kunstenplan in het kader van 1S1O.
 - De kapitaallasten op de doelstelling Kunstenplan dalen met € 0,3 miljoen
 - Vanwege de in mei besloten investering in het danshuis, stijgen de lasten met € 0,1 miljoen aan kapitaallasten
 - Met de vaststelling van het Kunstenplan is besloten om de reserve cultureel beleggen in te zetten voor de implementatie van het basispakket. De lasten voor het basispakket zijn in 2014 € 0,3 miljoen hoger. Ter dekking wordt hetzelfde bedrag onttrokken aan de reserve cultureel beleggen
 - De lasten stijgen met € 0,1 miljoen voor het jongeren cultuurfonds
 - De kapitaallasten voor de Waag stijgen met € 0,2 miljoen. Conform het kredietbesluit van 13 maart 2013 wordt dit voor € 0,1 miljoen gedekt uit de prioriteit
-

de Waag van de Kadernota 2013 en voor € 0,1 miljoen binnen de exploitatie van de cultuurpanden gedekt.

- De huurinkomsten voor de gemeente van de Stadsschouwburg, het Muziekgebouw aan 't IJ, het Amsterdam Museum en het Stedelijk Museum zijn aangepast met € 0,3 miljoen. Omdat de subsidies aan de instellingen voor het huurgedeelte op basis van bestaande afspraken evenredig worden verhoogd, is deze wijziging budgettair neutraal
- Lasten dalen met € 0.4 miljoen doordat de lasten van de kunstraad in het programma bestuur en concern (doelstelling 12.2) zijn verantwoord

Baten

- De baten stijgen met € 0,3 miljoen wegens verhoging huurinkomsten
- De baten dalen met € 0,1 miljoen voor de exploitatie kunstenplan

Dotaties reserves

- De dotaties aan de reserve dalen met € 0,4 miljoen

Onttrekking reserves

- Onttrekking reserves € 0,3 miljoen ten behoeve van cultuur educatie
- Vanwege cultuureducatie en talentontwikkeling wordt € 0,1 miljoen aan de reserve talentontwikkeling onttrokken voor het jongeren cultuurfonds

7.3 Kunstenplan: prachtstad

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1,7 miljoen en in 2014 € 4 miljoen. Dit is een toename van € 2,3 miljoen. Er zijn geen dotaties of onttrekkingen voor deze doelstelling. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De lasten nemen toe met structureel € 2,2 miljoen door het verwerken van de structurele prioriteit lokale media.

Baten

De baten dalen met € 2,3 miljoen door het wegvallen inkomsten kabelgelden.

7.4 Professionalisering ontwikkeling, eigendom, beheer en onderhoud van cultureel vastgoed

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 14.2 miljoen en in 2014 € 14 miljoen. Dit is een afname van € 0.15 miljoen. Er zijn geen dotaties of onttrekkingen aan reserves voor deze doelstelling. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De lasten dalen met € 0,15 miljoen veroorzaakt door een afname in de beheerskosten voor het muziektheater en een afnamen in de materiële kosten.

Baten

Er zijn geen baten voor deze doelstelling.

7.5 Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014.

7.4 Diversen kunst en cultuur

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014.

8 Milieu en water

8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014.

8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 22,5 miljoen en in 2014 € 25,3 miljoen. Dit is een toename van € 2,8 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- De lasten dalen met € 0,7 miljoen door lagere apparaatskosten bij DMB
- Lasten gronddepots hebben betrekking op het beheerswerkzaamheden en fysieke exploitatie van deze depots alsmede de apparaatskosten die verband houden met grondstroomcoördinatie binnen de grondexploitatieplannen. Deze lasten zijn in 2014
€ 0,2 miljoen lager doordat een deel van het terrein van het depot Top/Noodstort niet meer in gebruik is voor deze activiteit, door verminderde vraag vanuit de grondexploitaties
- Met de ontvlechting van de DMB zijn tevens doublures in de begroting weggenomen. De activiteiten voor bodemcoördinatie/nazorg en onderhoudskosten Diemerzeedijk werden voorheen bij zowel OGA en DMB begroot. Dit zorgt in 2014 voor een verlaging van € 3,3 miljoen. Voor het onderdeel bodemcoördinatie is dit een budgetneutrale wijziging, aangezien ook de baten met een zelfde bedrag dalen
- De activiteiten met betrekking tot Warmtenet lopen af per 1 juli 2013, en worden in 2014 niet meer begroot, met een effect van € 0,1 miljoen verlaging in de begroting
- De dotatie aan de Voorziening Bodemsanering, ten behoeve van concrete saneringsactiviteiten in de stad, is structureel € 3,5 miljoen
- De subsidie bevordering milieubesef wordt, conform raadsvoordracht van 20 juni 2012, van 2013 op 2014 verlaagd met € 50.000. Vanaf 2015 zal – ook conform deze voordracht – nog slechts € 150.000 worden uitgekeerd. In de begroting 2015 - 2017 wordt echter nog € 200.000 aan lasten opgenomen om de vooruitbetaalde bedragen in 2012 en 2013 te compenseren. Vanaf 2018 komt de verlaging van de subsidie daadwerkelijk ten gunste van de Algemene Dienst

Baten

Per saldo zijn de baten € 3,5 miljoen lager in 2014.

- De effecten van de economische ontwikkelingen binnen de grondexploitatieplannen hebben gevolgen voor de omzet van de gronddepots. De baten zijn daarom met € 1,2 miljoen verlaagd

De verlaging van de baten met € 2,3 miljoen voor bodemcoördinatie houdt verband met de overdracht van nazorgtaken van de op te heffen Dienst Milieu en Bouwtoezicht. De resterende baten hebben betrekking op betaalde advieswerkzaamheden met betrekking tot bodemsaneringen

8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 14,2 miljoen en in 2014 € 13,5 miljoen. Dit is een afname van € 0,7 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

- lagere lasten bij het baggeren/drijfvuilvissen (€ 0,5 miljoen)
- hogere baten bij het havengeld pleziervaart (€ 0,3 miljoen)

8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 3,2 miljoen en in 2014 € 0,6 miljoen. Dit is een afname van € 2,6 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

- hogere lasten bij het de rioleringstaken (€ 2,1 miljoen), onder ander het gevolg van het niet meer ten laste van de stadsdelen brengen van de lasten voor het aansluiten van straatkolken op het rioolstelsel (€ 1,1 miljoen) en het ten laste van het rioolrecht brengen van baggerkosten (€ 0,5 miljoen)
- hogere baten uit de egalisatievoorziening rioolrecht ten opzichte van 2013 van € 1,8 miljoen
- lagere opbrengsten verwacht met betrekking tot het rioolrecht (€ 0,2 miljoen)
- hoger saldo op de huis en kolkaansluitingen (€ 0,1 miljoen)
- een dotatie aan de nieuwe voorziening renovatie riolering (€ 2 miljoen)

8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties is net als in 2013 voor deze doelstelling sluitend. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0,1 miljoen lager dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,8 miljoen hoger dan in 2013.

De toename van de lasten komen voor € 0,4 miljoen voort uit stijgende kapitaalslasten. Daarnaast is er een toename van € 0,4 miljoen aan hogere loonstijging SAW-cao Waternet ten opzichte van Gemeente-cao en voor € 0,1 miljoen aan stijging overige kosten. In 2014 wordt geen tariefswijziging voorgesteld.

9 Economie en haven

9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de Metropoolregio Amsterdam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 2,8 miljoen en in 2014 € 2,3 miljoen. Dit is een afname van € 0,5 miljoen. De onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 5,3 miljoen lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- Met het volstorten van de bestemmingsreserve NEMO bij de jaarrekening 2012 is bij de kadernota 2014 besloten de rente en dotatie reserve NEMO op te nemen als posterioriteit. Er is € 0,3 miljoen bezuinigd op het beleidsbudget in het kader van de 1 Stad 1 Opgave.
 - vanaf 2013 worden de managementkosten in het Life Sciences Fonds Amsterdam niet meer geactiveerd, Hiertoe heeft een budgetneutrale verschuiving plaatsgevonden binnen doelstelling 9.1 van € 0,1 miljoen. (+ en -)
-

-
- De reserve AEB is in 2013 onttrokken waardoor tevens de lasten waren verhoogd. Daarmee dalen de lasten in 2014 voor circa € 5.3 miljoen.
 - De kapitaallasten voor matrix nemen saldoneutraal toe met € 0,3 miljoen

Baten

Rentecomponent matrix gebouw stijgt saldo neutraal met € 0,3 miljoen.

9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal ondernemersklimaat

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 8,8 miljoen en in 2014 € 10,3 miljoen. Dit is een toename van € 1,5 miljoen. Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader toegelicht.

Lasten

- Verwerking structurele budgetten in het kader van de Inzet op herstel, bedrijfsvoeringstaakstelling, 1S1O en de maatregel integreren websites van € 0,25 miljoen.
- Technische verschuiving Expatcenter: € 0,75 miljoen van doelstelling 9.3 naar 9.2 Personeelslasten stijgen saldoneutraal met € 0.4 miljoen vanwege bruto raming.
- De lasten stijgen met € 0.5 miljoen in verband met impuls MKB

Baten

De baten stijgen met circa € 0.4 miljoen in verband met nieuwe richtlijnen voor de personeelslasten.

9.3 Vermarkten van de Metropoolregio Amsterdam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 8,2 miljoen en in 2014 € 8,1 miljoen. Dit is een afname van € 0,2 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn nagenoeg gelijk gebleven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- Met het besluit van 11 december 2012 heeft het college besloten het budget ten behoeve van de Clipper vaardagen over te hevelen van de Haven naar Economische Zaken voor een bedrag van € 0,3 miljoen
- In de kadernota 2014 is een bedrag van € 0,85 miljoen beschikbaar gesteld voor procongress en IBC en € 1 miljoen voor het evenementenfonds. Wegvallen prioriteit procongress € 0,45 miljoen en evenementenfonds € 1 miljoen uit 2013?
- Met het volstorten van de bestemmingsreserve NEMO bij de jaarrekening 2012 zijn de begrotingsposten rente en dotatie reserve NEMO als posterioriteit opgenomen. Verwerking post t.b.v. dotatie reserve van € 0,4 miljoen.
Technische begrotingswijzing expatcenter € 0,75 miljoen naar doelstelling 9.2. Daarnaast is het beschikbare structurele budget voor de structurele subsidie aan de Stichting Amsterdam Marketing ten behoeve van de citymarketing activiteiten aangepast.

Baten

Door een structureel lager bezoekersaantal dalen de inkomsten uit het Holland Casino.

10 Facilitair en bedrijven

Voor de doelstellingen in het programma Facilitair en bedrijven zijn de mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014 gehandhaafd in de financiële paragraaf (*Wat mag het kosten?*).

11 Stedelijke ontwikkeling

11.1 De Metropoolregio Amsterdam groeit economisch sterk en duurzaam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt voor deze doelstelling in 2013 € 19,7 miljoen en in 2014 € 24,5 miljoen, een toename van € 4,8 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 78,3 hoger dan in 2013 en de onttrekkingen zijn in 2014 € 4,6 hoger dan in 2013. De *belangrijkste* mutaties worden hieronder toegelicht.

Het verschil wordt voor € 0,3 miljoen (nadelig) veroorzaakt door een groot aantal verschillen in de baten/lasten van en dotaties/onttrekkingen aan het Vereveningsfonds. Van het uitgangspunt dat het Vereveningsfonds een gesloten systeem is wordt twee keer afgeweken, met een dotatie van € 8 miljoen aan het fonds vanuit het voor Bouwen aan de Stad2 en met een onttrekking aan het fonds van € 5,2 miljoen voor lasten voor twee andere doelstellingen (€ 4,8 miljoen voor *8.2 Amsterdam is vitaal leefbaar en duurzaam* en € 0,4 miljoen voor *11.5 Bevorderen van toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt.*)

Lasten

- € 97,1 miljoen lagere lasten voor grondexploitaties binnen het vereveningsfonds (*zie voor toelichting 11.12 Vereveningsfonds*)
- De lasten voor de Zuidas stijgen met € 35,5 miljoen als gevolg van:
 - daling van de proceskosten door kasstroomsturing op kavelniveau: € 1,8 miljoen
 - stijging als gevolg van het effect van nieuwe BBV-regel dat lasten en baten voor grondexploitaties in de exploitatie worden verantwoord en via een tegenboeking (onderhanden werk) naar de balans gemuteerd: € 25,7 miljoen
 - bijdrage aan project ZuidasDok: € 9,8 miljoen
 - geringe stijging van de directe projectuitgaven ten opzichte van 2013 van € 1,8 miljoen op basis geactualiseerd basisscenario in het Financieel Perspectief 2013.
- Het vervallen van € 3,7 miljoen incidentele middelen Nota Ruimte / Noordelijke IJ-oever, waarvoor een bedrag van € 5 miljoen in de plaats komt, toegekend in de Kadernota 2014 (€ 1,3 miljoen nadeel)
- Een saldovoordeel van € 2,3 miljoen op het onderdeel Plan Openbare Ruimte Zuidelijke IJ-oever door het vervallen van een dotatie aan de reserve in 2014. De verhoogde lasten (€ 5,7 miljoen) worden volledig gecompenseerd door verhoogde baten vanuit het ISV (€ 3,7 miljoen) en onttrekking reserve (+ € 2,0 miljoen)
- Inzet op Herstel 1: € 0,3 miljoen (lagere lasten Jaarprogramma Stedelijke Ontwikkeling)
- 1 Stad 1 Opgave : € 0,3 miljoen; lagere lasten jaarprogramma Stedelijke Ontwikkeling: € 0,3 miljoen (vervallen werkzaamheden Strategiefase)
- Daling van € 2,6 miljoen door lagere rentelasten (en rentebaten) in verband met een daling van de uitstaande leningportefeuille bij woningcorporaties

Baten

- Baten Vereveningsfonds: -/- € 21,3 miljoen (*zie paragraaf 11.12 Vereveningsfonds*)
- -/- € 0,3 miljoen bij Vastgoedadvisering (werk in opdracht)
- Zuidas: + € 29,1 miljoen (effect batenkant van invoering nieuwe BBV-regel)
- Lagere rentebaten (en rentelasten) door daling van de uitstaande leningportefeuille bij woningcorporaties: -/- € 2,6 miljoen
- Nieuwe raming lasten en baten Bureau Welstand: +€ 0,2 miljoen (zie ook lasten).

Dotaties reserves

- De dotaties aan reserves worden vrijwel geheel voor het Vereveningsfonds bepaald
- € 0,4 miljoen lagere dotatie aan de reserve Zuidas. Dit betreft uitsluitend de rentebijdrage (4,5%) over de stand van de reserve Zuidas die jaarlijks met die stand fluctueert

Onttrekking reserves

- De onttrekkingen aan reserves worden vrijwel geheel voor het Vereveningsfonds bepaald
- De reserve strategiefase wordt naar verwachting uiterlijk 2013 uitgeput, hierdoor is de onttrekking in 2014 € 0,3 lager dan in 2013

11.2 Amsterdam stabiliseert de CO₂-uitstoot; in 2025 is de CO₂-uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste/ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,8 miljoen en in 2014 € 0,8 miljoen. Dit is een toename van € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0 hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,4 lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De lasten dalen in 2014 met € 0,5 miljoen, doordat de onttrekking aan de reserve energiebesparing bestaande woningvoorraad komt te vervallen.

Onttrekking reserves

De reserve energiebesparing bestaande woningvoorraad wordt naar verwachting uiterlijk 2013 uitgeput (daling € 0,8 miljoen). De resterende begrote onttrekking betreft € 0,1 miljoen ten laste van de bestemmingsreserve Klimaat & Energie.

11.3 Aanpak leegstaande kantoren

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de Algemene Middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 2 miljoen en in 2014 nihil. Dit is een afname van € 2 miljoen. Deze afname is volledig te wijten aan een financieel-technische aanpassing en heeft te maken met een onttrekking aan het Vereveningsfonds (waarbinnen de bestemmingsreserve Transformatie geïncorporeerd is). In 2013 was de dekking voor de lasten zowel als onttrekking uit de reserve als ook als bate vanuit het fonds opgenomen. Deze dubbeltelling is nu opgeheven.

Lasten

De lasten zijn naar verwachting in 2014 lager dan in 2013 (van € 2,0 naar € 1,3 miljoen) als gevolg van het onderbrengen van exploitatielasten (en baten) in aparte Transformatie-exploitaties (Trex-en). Om transformaties in de gebieden Sloterdijk I, Sloterdijk Teleport en voor zover mogelijk Sloterdijk II doelmatiger en effectiever te kunnen begeleiden en mogelijk te maken, wordt erop ingezet om in met ingang van 2013 voor deze gebieden Trex-en op te zetten en bestuurlijk te laten vaststellen.

Onttrekking reserves

Als gevolg van afname van de lasten Transformatie met € 0,7 miljoen in de Begroting 2014, neemt ook de onttrekking aan de reserve Transformatie met € 0,7 miljoen af ten opzichte van de Begroting 2013.

11.4 De hoeveelheid broedplaatsen groeit

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1 miljoen en in 2014 € 1,5 miljoen. Dit is een toename van € 0,5 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn in 2014 € 0 en daarmee gelijk aan 2013. De belangrijkste mutaties:

Lasten

In de Kadernota 2014 is € 1,5 miljoen incidenteel voor 2014 toegekend, dit is € 0,5 miljoen meer dan voor 2013 is toegekend.

11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 20,9 miljoen en in 2014 € 20,5 miljoen. Dit is een afname van € 0,4 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 2,3 hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 2,9 hoger dan in 2013. Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Lagere uitgaven voor het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) 5^e fonds: € 0,2 miljoen
- Hogere uitgaven voor het Stimuleringsfonds Erfpacht: € 4,5 miljoen
- Lagere rentelasten voor AMH van € 0,3 miljoen door een lagere uitstaande leningportefeuille
- Lagere uitgaven voor Creatieve Hotspots: € 0,2 miljoen; er worden geen nieuwe subsidies meer verstrekt
- Lagere uitgaven voor van Koop naar Huur: € 1,3 miljoen. Deze regeling is in 2012 beëindigd.
- Lagere apparaatskosten voor in totaal € 1,9 miljoen. Hierin zijn de volgende zaken verwerkt:
 - prioriteit 2014 huisjesmelkers + € 0,3 miljoen
 - terugdraaien incidentele prioriteit handhaving leegstand kantoren - € 0,2 miljoen
 - uitbreiding formatie door extra huisvestingsvergunningen + € 0,1 miljoen
 - aandeel apparaat Wonen in taakstellingen Inzet op Herstel 1 - € 0,3 miljoen
 - aandeel apparaat Wonen 1Stad1Opgave - € 0,9 miljoen
 - aandeel apparaat Wonen taakstelling stedelijke websites - € 0,1 miljoen
 - effect centralisatie budgetten huisvesting, facilitair en ICT - € 0,8 miljoen
- Lasten voor de onderdelen Zelfbouw (+ 0,25 miljoen) en Middensegment huur (+0,2 miljoen) nemen toe in de Begroting 2014 met in totaal € 0,5 miljoen

Baten

- Hogere opbrengsten leges huisvestingsvergunning voor € 0,1 miljoen. Een toelichting hierop wordt in de paragraaf lokale heffingen gegeven
- Hogere geraamde inkomsten uit de meerwaarde van erfpachtconversies ten gunste van het Stimuleringsfonds Volkhuysvesting Erfpacht van € 1,3 miljoen
- Lagere rentebaten voor AMH € 0,3 miljoen door een lagere uitstaande leningportefeuille
- Verhoging taakstellende inkomsten 1Stad, 1Opgave met betrekking tot boetes wonen voor € 0,2 miljoen
- In de Begroting 2014 is de dubbeltelling van € 0,4 miljoen (bijdrage vanuit het Vereveningsfonds) geëlimineerd. Zowel in de Begroting 2013 als in 2014 is rekening gehouden met € 0,05 miljoen inkomsten woningbouwregisseur

Dotaties reserves

- De mutatie van € 1,3 miljoen wordt veroorzaakt door de hogere geraamde inkomsten voor het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Erfpachtdeel
- In de Begroting 2014 is een dotatie van € 1 miljoen (prioriteit Garantiefonds zelfbouw) verwerkt. In de Begroting 2013 was er geen sprake van een dotatie.

Onttrekking reserves

- Deze lagere onttrekking van € 2,9 miljoen wordt veroorzaakt door de:
 - € 4,5 miljoen hogere uitgaven voor het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Erfpachtdeel
 - € 1,3 miljoen lagere uitgaven op de reserves van Koop naar Huur
 - € 0,2 miljoen lagere uitgaven Creatieve Hotspots
 - € 0,2 miljoen lagere uitgaven Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) 5e fonds

11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1,2 miljoen en in 2014 € 1,1 miljoen. Dit is een afname van € 0,1 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn in 2014 met € 0 gelijk aan die in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De rentelasten zijn € 0,1 miljoen minder in verband met de aflossing van de betreffende lening.

11.7 Adequaat uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken

Voor deze doelstelling zijn geen significante mutaties van Begroting 2013 naar Begroting 2014.

11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau (NAP)

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 3,5 miljoen en in 2014 € 0 miljoen. Dit is een afname van € 3,5 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn in 2014 € 0 en daarmee gelijk aan die in 2013.

Lasten

- Tot en met 2013 werden op deze doelstelling de lasten van het Project- en adviesbureau SPA voor de sociale sector in Amsterdam verantwoord. Met ingang van de Begroting 2014 zijn deze lasten opgenomen binnen **doelstelling 10.4 van het programma Facilitair en Bedrijven**.
- In 2013 was een incidentele prioriteit van € 3,6 miljoen opgenomen met betrekking tot de hervorming stedelijke vernieuwing. Voor 2014 is dit niet het geval.

Baten

Tot en met 2013 werden op deze doelstelling de baten van het Project- en adviesbureau SPA voor de sociale sector in Amsterdam verantwoord. Met ingang van de begroting 2014 zijn deze lasten opgenomen binnen doelstelling 10.4 van het programma Facilitair en Bedrijven.

11.9 Een passend aanbod van maatschappelijk vastgoed in de stadsdelen

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 4,5 miljoen en in 2014 € 0 miljoen. Dit is een afname

van € 4,5 miljoen. De onttrekkingen aan de reserves zijn in 2014 € 2,6 miljoen lager dan in 2013. Er waren lasten voor een bedrag van € 5,8 miljoen: een prioriteit 2013 van € 3,2 miljoen (in 2013 conform collegebesluit 26-2-2013 in het kader HSV overgeheveld naar begroting DWZS en onttrekkingen uit de reserve PMI en Huisvesting ten behoeve van PMI (€ 2,6 miljoen saldoneutraal). Begrote onttrekking uit reserve en inzet van middelen zijn in de 4-maandsrapportage van 2013 gecorrigeerd.

11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 0,1 miljoen en in 2014 € 8,1 miljoen. Dit is een toename van € 8,0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 9,6 miljoen hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 14,8 miljoen hoger dan in 2013. Hieronder worden de *belangrijkste* mutaties nader toegelicht.

Lasten

In de Begroting 2014 is meerwaarde, dat naar de reserve Stimuleringsfonds vastgoed gaat, € 6,35 miljoen hoger ten opzichte van de Begroting 2013 als gevolg van meer lasten van corporatierechten

Baten

- In de Begroting 2014 is de totale meerwaarde (gronddeel en vastgoeddeel) € 12 miljoen hoger dan in de Begroting 2013
- In de Begroting 2013 was rekening gehouden met een toevoeging van € 3,9 miljoen de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen ten laste van reserve Knelpunt Stimuleringsfonds. In de Begroting 2014 is geen rekening gehouden met deze incidentele mutatie
- In 2014 wordt geen planafsluiting verwacht; in de Begroting 2013 was rekening gehouden met een planafsluiting van € 0,5 miljoen
- Jaarlijks wordt rente toegerekend aan de reserves en voorzieningen van de Stimuleringsfonds gronddeel. In Begroting 2014 is rekening gehouden met € 0,7 hogere rente baten ten opzichte van Begroting 2013
- In 2014 is de meerwaarde die gedoteerd wordt aan de reserve gronddeel Stimuleringsfonds algemeen € 6,3 miljoen hoger dan in 2013
- Zowel in de Begroting 2014 als in Begroting 2013 is rekening gehouden met incidentele dotaties aan de reserves van Stimuleringsfonds. In 2014 zijn deze incidentele dotaties echter € 4,3 miljoen hoger dan in 2013:
 - in de Begroting 2014 is een dotatie van € 8,7 miljoen aan de reserve Parkstad de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen verwerkt
 - in de Begroting 2013 zijn tweetal dotaties aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen verwerkt; een dotatie van € 3,9 miljoen vanuit de reserve Knelpunt Stimuleringsfonds en een dotatie van € 0,5 miljoen in verband met een planafsluiting

Onttrekking reserves

- Zowel in de Begroting 2014 als in Begroting 2013 is rekening gehouden met incidentele onttrekkingen aan de reserves van Stimuleringsfonds. In 2014 zijn deze incidentele onttrekkingen € 14,8 miljoen hoger dan in 2013:
 - in de Begroting 2014 is € 8,7 miljoen aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen onttrokken ten gunste van de reserve Parkstad
 - in de Begroting 2014 is € 3,7 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserve BuurtRing Zuid. Dit bedrag krijgt het stadsdeel voor de uitvoering de BuurtRing in Geuzenveld Zuid
 - in de Begroting 2014 is € 3,4 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserve

-
- Nieuw-West. Dit bedrag krijgt het stadsdeel Nieuw-West voor opknappen van openbare ruimte en fysiek interim beheer;
- in de Begroting 2014 is de voorziening Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad met € 2,9 miljoen verhoogd. Bedrag is onttrokken aan de reserve Uitwerkingsplannen Raamovereenkomst Parkstad
 - in de Begroting 2013 is € 3,9 miljoen onttrokken aan de reserve Knelpunten; Stimuleringsfonds ten behoeve van de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen
- In 2014 is € 2 miljoen meer onttrokken aan de reserve Stimuleringsfonds gronddeel algemeen ten gunste van het Vereveningsfonds
-

12 Bestuur en concern

12.1 Adviseren en ondersteunen van het college en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 46,5 miljoen en in 2014 € 47,3 miljoen. Dit is een toename van € 0,8 miljoen. De dotaties aan reserves zijn, evenals in 2013, in 2014 € 0 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,1 lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Kadernota 2014 prioriteit van € 0,5 miljoen structureel en € 1,0 miljoen incidenteel voor versterking van Directie Middelen en Control
- Kadernota 2014 prioriteit Bestuurlijk stelsel € 1,0 miljoen incidenteel
- Kadernota 2014 prioriteit Verantwoordelijke hoofdstad stedenband met krimp gemeenten waardoor de lasten stijgen met € 0,1 miljoen
- Verwerking diverse besparing uit Inzet op Herstel 1 € 2.1 miljoen
- Verwerking 1 Stad, 1 Opgave waardoor de lasten dalen met € 0,7 miljoen
- Centralisatie van e-net budgetten leidt tot lagere lasten van € 0,1 miljoen
- € 8,3 miljoen salarislasten voor medewerkers van de Raadsgriffie, Ombudsman en Rekenkamer en Raadsleden in verband met de nieuwe regels rondom raming salarislasten en formatie, deze worden doorbelast.
- Het budget voor de Kunstraad wordt van programma Cultuur en Monumenten overgeheveld naar dit programma en deze doelstelling waardoor de lasten stijgen met € 0,4 miljoen
- Wegens de overdracht van taken van het programma Zorg naar dit programma en deze doelstelling stijgen de lasten met € 0,1 miljoen
- Door het stopzetten van taken voor de Commissie voor politiekachten (CPK) dalen de lasten met € 0,1 miljoen
- De overdracht van taken ten behoeve van de Haven Amsterdam leidt tot een stijging van lasten van € 0,3 miljoen, de dekking wordt gevormd door dividenden van de verzelfstandigde Haven
- Verlaging van de lasten met € 0,3 miljoen omdat de exploitatiekosten van het onroerend goed van de voormalig Dienst Amsterdam Beheer (DAB) aan de Theemsweg niet meer onder deze post worden verantwoord

Baten

Er zijn € 8,3 miljoen aan baten uit doorbelasting van salarislasten van medewerkers (zie ook lasten).

Onttrekking reserves

De onttrekking aan de reserve Digitaal archief is in 2014 € 0,1 miljoen lager dan in 2013 in verband met het aflopen van deze reserve (het restant van € 0,1 miljoen wordt in 2014 onttrokken).

12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1,1 miljoen en in 2014 € 5,6 miljoen. Dit is een toename van € 4,5 miljoen. Er zijn in 2014 evenals in 2013 geen mutaties in reserves. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Prioriteit Kadernota 2014 Organisatieontwikkeling van € 1,0 miljoen incidenteel
- De lasten stijgen met € 2,4 miljoen voor het programma AFS waar de middelen worden onttrokken uit de reserve frictiekosten.
- Een toegekende prioriteit van € 1,6 miljoen incidenteel voor uitbreiding van de scope (digitale verwerking inkoopfacturen) van AFS.
- De lasten voor Personeelsbeleid en organisatieontwikkeling dalen met € 0,2 miljoen.

Baten

De baten stijgen met een bedrag van € 0,1 miljoen uit inkomsten tarieven in verband met scope uitbreiding AFS.

12.3 Prestatiemeting, onderzoekprogrammering en inzichtelijk maken van informatie

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 2,0 miljoen en in 2014 € 1,8 miljoen. Dit is een afname van € 0,2 miljoen. Er zijn in 2014, evenals in 2013, geen mutaties in reserves. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

De lasten zijn met € 0,1 miljoen gestegen door een lichte toename van het aantal medewerkers en gestegen kosten van het bestaande personeel. Deze kosten worden gedekt door hogere inkomsten uit opdrachten en een hogere arbeidsproductiviteit.

Baten

De baten stijgen met € 0,3 miljoen als gevolg van een toename van het verwachte aantal opdrachten en een hogere arbeidsproductiviteit.

12.4 Bestuur

12.5 Griffie

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 8,0 miljoen en in 2014 € 8,0 miljoen. Dit is een toename van € 0 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 gelijk aan die in 2013 en de onttrekking aan de reserves is in 2014 € 0,2 hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- De lasten stijgen met € 0,2 miljoen door de gemeenteraadsverkiezingen op 5 maart 2014, (zie toelichting reserves)
- In het kader van 1 Stad, 1 Opgave is een bedrag van € 8.000 als taakstelling verwerkt

Baten

Niet van toepassing

Dotaties reserves

Jaarlijks wordt aan de Reserve Verkiezingen conform het instellingsbesluit € 0,05 miljoen gedoteerd (zie toelichting reserves).

Onttrekking reserves

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 wordt aan de reserve Verkiezingen € 0,2 miljoen onttrokken.

12.6 Ombudsman

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1,8 miljoen en in 2014 € 1,9 miljoen. Dit is een toename van € 0,1 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 € 0 hoger dan in 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0 hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht.

Lasten

- € 0,02 miljoen lagere lasten door verwerking van maatregelen uit 1 Stad, 1 Opgave.
- € 0,01 miljoen lagere lasten in verband met centralisatie van bepaalde ICT budgetten (bekostigingsmodel DICT)

Baten

- € 0,05 miljoen hogere baten incidenteel voor 2014 als gevolg van hoger aantal verwachte af te handelen klachten van deelnemende gemeenten

13 13 Dienstverlening

13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer via het kanaal van zijn of haar voorkeur: aan balie, telefoon of digitaal

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 2,6 miljoen en in 2014 € 2,7 miljoen. Dit is een toename van € 0,1 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn in 2014 0 gelijk aan die in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Verlaging lasten met € 0,4 miljoen (onderwerpen herverdeling diverse taakstellingen en verwerking maatregel B11)
- Verhoging lasten met € 0,5 miljoen als gevolg van nieuwe Begroting 2014 CCA en Online Dienstverlening (zie ook baten).
- Verlaging lasten met € 0,1 miljoen als gevolg van van de besparingsoperatie Inzet op Herstel 1 2014.

Baten

- Verlaging baten met € 0,5 miljoen vanwege de structurele verdeling van de taakstelling integreren websites naar de betrokken diensten. Ddit is budgettair neutraal.
- Verhoging baten met € 0,5 miljoen als gevolg van begroting 2014 CCA en Online Dienstverlening

13.2**Beheren van basisregistraties en verstrekken van informatie voor de uitvoering van publieke taken**

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 19,1 miljoen en in 2014 € 22,8 miljoen. Dit is een toename van € 3,7 miljoen. De dotaties aan reserves zijn in 2014 niet gewijzigd ten opzichte van 2013 en de onttrekking aan de reserves zijn in 2014 € 0,1 lager dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Voor het organiseren van de verkiezingen voor de gemeenteraad en de bestuurscommissies op 19 maart 2014 is € 2,6 miljoen begroot. Dit bedrag is opgenomen in het Financieel Meerjaren Perspectief uit de Kadernota 2014
- Voor het organiseren van de verkiezingen voor het Europees parlement op 22 mei 2014 is € 1,6 miljoen begroot. Dit bedrag is opgenomen in het Financieel Meerjaren Perspectief uit de Kadernota 2014
- Als gevolg van de ombuigingen van Inzet op herstel 1 zijn de lasten met € 0,1 miljoen gedaald
- De salarislasten en inkomsten van de Stadspool Burgerzaken zijn in deze begroting opgenomen. Hierdoor zijn zowel de lasten als de inkomsten structureel met € 0,5 miljoen verhoogd (zie ook baten)
- In 2014 wordt het Register Niet Ingezetenen (RNI) ingevoerd. Dit is een onderdeel van de basisregistratie Personen en is een wettelijke taak. Hiervoor is € 0,3 miljoen in de begroting opgenomen. De volledige dekking bestaat uit inkomsten uit inschrijvingen en een bijdrage uit het rijk
- In 2014 wordt de Basisregistratie Nieuw Handelsregister ingevoerd. Basisgegevens van alle niet-natuurlijke personen worden in deze basisregistratie opgenomen. Hiervoor is € 0,2 miljoen in de begroting opgenomen. Hiertegenover staat een even hoge bijdrage vanuit deelnemende diensten en bestuurscommissies
- Door de overdracht van het burgerzakenloket aan stadsdeel Centrum dalen de lasten met € 0,2 miljoen (budgetneutraal, de baten dalen met eenzelfde bedrag)
- In 2014 wordt € 0,6 miljoen uitgegeven ten behoeve van de overkoepelende stelselbeheertaken. Deze uitgaven wordt incidenteel gedekt door een onttrekking uit de reserve kasschuif gemeentefonds (zie het programma Algemene Dekkingsmiddelen). Bij de jaarrekening 2014 wordt deze reserve weer aangevuld
- Door de verhuizing van DBI, de bezuinigingen in het kader van Inzet op Herstel 1, B11 en 1 Stad 1 Opgave dalen de lasten met € 1,2 miljoen.

Baten

- Ten behoeve van de invoering van RNI ontvangt DBI € 0,3 miljoen van het rijk
 - De bijdrage voor het gebruik van de Basisregistratie Nieuw Handelsregister door deelnemende diensten en bestuurscommissies bedraagt in 2014 € 0,2 miljoen
 - De baten stijgen met € 0,6 miljoen als gevolg van een onttrekking uit de reserve kasschuif gemeentefonds (zie Algemene Dekkingsmiddelen) ten
-

behoefte van de stelselbeheertaken

- Door het opnemen van de salarislasten van de Stadspool Burgerzaken) stijgen de inkomsten met eenzelfde bedrag, € 0,5 miljoen
- Door de overdracht van het burgerzakenloket aan stadsdeel Centrum dalen de baten met € 0,2 miljoen (budgetneutraal)
- € 0,1 miljoen lagere inkomsten door het wegvallen van de onttrekking uit de reserve WW.

Dotaties reserves

- Niet van toepassing.

Onttrekking reserves

- De begrote onttrekking is € 0,1 miljoen lager dan in 2013, omdat de WW reserve in 2013 volledig is onttrokken.

13.3 Beheren en ontsluiten van de stadsarchieven en aanbieden van diverse en hoogwaardige cultuurproducten in De Bazel

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten laste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 11,8 miljoen en in 2014 € 11,4 miljoen. Dit is een afname van € 0,54 miljoen. De dotaties en onttrekkingen aan reserves zijn in 2014 € 0 en daarmee gelijk aan die in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

- Inzet op Herstel 1 maatregel synergie staffuncties (B11) is verwerkt voor € 0,2 miljoen.
- Vanaf 2013 wordt een drietal ICT producten centraal bekostigd. Dit leidt tot lagere lasten van € 0,1 miljoen
- Lagere kapitaallasten € 0,1 miljoen
- In het kader van 1 Stad 1 Opgave is vanaf 2013 de begroting structureel verlaagd met € 0,03 miljoen
- De incidentele prioriteit Historische Goudmijnen is in de Begroting 2014 opgenomen (€ 0,1 miljoen)

Baten

- De derde tranche van de posterioriteit kostendekkend maken leges (€ 40.000) is in de begroting 2014 verwerkt
- In verband met wegvallende inkomsten zijn die inkomsten binnen deze doelstelling verlaagd met € 0,1 miljoen. Het effect is, gemeentebreed, saldoneutraal.
- De posterioriteit personeel en inkoop (Inzet op Herstel 1 en 1 Stad 1 Opgave) is in de Begroting 2014 verwerkt voor € 0,2 miljoen

13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van roerend goed als onderpand

Toelichting mutaties – Begroting 2013 naar Begroting 2014

Het resultaat ná reservemutaties ten gunste van de algemene middelen bedraagt in 2013 voor deze doelstelling € 1,1 miljoen en in 2014 eveneens € 1,1 miljoen. In 2014 zijn de lasten € 0,1 miljoen lager en de baten zijn € 0,6 miljoen lager dan in 2013. Zowel in 2013 (afgerond) als in 2014 zijn er geen dotaties aan reserves. De onttrekkingen aan de reserves zijn in 2014 € 0,5 miljoen hoger dan in 2013. Hieronder worden de belangrijkste mutaties nader toegelicht:

Lasten

De lasten in 2014 zijn ten opzichte van 2013 gedaald met ruim € 0,1 miljoen. Hierbij is onder andere de bezuiniging uit Inzet op Herstel 1 verwerkt, vrijval van kapitaallasten, de bezuiniging 1 Stad 1 Opgave en de effecten vanuit de 4-maandsrapportage (onder meer begrotingswijziging DICT).

Baten

Per saldo dalen de baten in 2014 met € 0,6 miljoen ten opzichte van 2013. Bij de opstelling van de Begroting 2013 was de goudprijs op een historisch hoogtepunt. De goudprijs is na een jarenlange stijging begin 2013 gaan dalen. De Stadsbank heeft daarom de beleenprijzen in 2013 verlaagd, waardoor de baten dalen. Daarnaast wordt er in deze begroting van uit gegaan dat de nieuwe wetgeving omtrent pandbeleningen zal ingaan per 1 januari 2014. Deze wet schrijft voor dat naast de in rekening te brengen beleenvergoeding (rente) geen andere beleenkosten in rekening gebracht mogen worden. Dat betekent dat het zogenaamde starttarief en de boeterente komen te vervallen. Om deze dalende baten op te kunnen vangen wordt het uitbetalen van de overschotten, die (kunnen) ontstaan na verkoop van panden, stopgezet. Het gaat hier om panden die noch worden herbeleend, noch teruggehaald. Verder wordt de zogenaamde heffing voor verkoopkosten tijdelijk verhoogd.. Deze heffing wordt in mindering gebracht op ontstane overschotten. De beleenvergoeding (rentetarief) voor alle klanten is vooralsnog ongewijzigd ten opzichte van 2013.

Dotaties reserves

Niet van toepassing.

Onttrekking reserves

In 2014 wordt € 0,5 miljoen meer onttrokken aan de reserve 'Projecten, 25% van de winst' dan in 2013. Deze hogere onttrekking betreft met name compensatie van dalende baten.

3 Verplichte paragrafen

1 Risico's en weerstandsvermogen

2 Financiering

3 Lokale heffingen

4 Verbonden partijen

5 Onderhoud van kapitaalgoederen

6 Gemeentelijk Grondbeleid

7 Bedrijfsvoering

8 Investeringsparagraaf

9 Duurzaamheid

1 Risico's en weerstandsvermogen

1.1 Uitgangspunten van het risico beleid

Een risico is een gebeurtenis of omstandigheid met één of meerdere oorzaken en met negatieve gevolgen op het behalen van doelstellingen. Risico's nemen is een onvermijdelijk aspect van publiek bestuur. Belangrijke uitgangspunten van het gemeentelijke risicobeleid zijn:

- risicomangement is geen doel op zich, maar moet helpen bestuurlijke doelstellingen zo goed mogelijk te realiseren
- risico management is een kwestie van cultuur – vertrouwen is een sleutelbegrip –, mensen praten alleen tijdig over risico's in een cultuur waarin een risico niet als een fout wordt gezien. Dat vertrouwen moet aanwezig zijn in de communicatie over risico's binnen het ambtelijk apparaat, het college en de gemeenteraad
- risicomangement zorgt ervoor dat risico's tijdig zijn onderkend, zodat ze kunnen worden beheerst; het is een sturingsinstrument om op efficiënte wijze resultaten te bereiken
- het gaat er niet om risico's koste wat kost te vermijden, maar het college moet kunnen aantonen dat al het mogelijke wordt gedaan om goed met risico's om te gaan
- risicomangement moet binnen de gemeentelijke organisatie verankerd zijn als besturingskader en proces

1.2 Het risicobeleid in 2014

1.2.1 Algemeen

Het risicobeleid is uitgewerkt in de nota Risicomangement, Visie op Control, de Regeling Risicovolle Projecten, de nota Balanssturing en andere interne richtlijnen. Binnen de gemeente wordt risicomangement bevorderd door verspreiding van kennis en ervaringen, via een kenniskring, een website, workshops en seminars. Belangrijk is het gebruik van een gemeenschappelijke taal. Daartoe is een handzaam en gemakkelijk toegankelijk boekje verspreid (*Wat zou ARIE doen?*) waarin de principes van het risicomangement uiteen worden gezet. In de afgelopen jaren is ontegenzeggelijk vooruitgang geboekt in het tijdig onderkennen en beheersen van risico's. Zo wordt in de resultaatafspraken van elke directeur met de Gemeentesecretaris bij ieder beoogd resultaat aangegeven wat de belangrijkste risico's zijn en hoe deze worden beheerst. Bij de behandeling van het Generaal Verslag van ACAM tijdens het raadsdebat over de Jaarrekening 2012 gebruikte een lid van de gemeenteraad de volgende metafoor voor het risicomangement: een groot aantal paraplu's tegen de regen, zonder de zekerheid dat die allemaal samen een waterdicht dak vormen. Ook het college meent dat het risicomangement als sturings- en beheersinstrument nog te weinig structureel is verankerd in de bedrijfsprocessen binnen de gemeente. In zijn reactie op de verslagen van ACAM en de Rekeningencommissie bij de gemeenterekening 2012 is het college ingegaan op de daartoe ingezette acties, die deel uitmaken van het verbeteringsproces wordt uitgevoerd als één van de negen actielijnen van de implementatie van de Visie op Control. Onderdelen van die actielijn zijn:

- de ontwikkeling van een gemeentebreed sturingsmodel waarin rollen, taken en verantwoordelijkheden in het proces van risicomangement expliciet benoemd worden (het zogeheten 'drie verdedigingslijnen' model)
- het gebruik van ISO 31000 richtlijn voor de positionering van risicomangement binnen de bedrijfsprocessen
- de ontwikkeling van een gemeenschappelijk risicodatasysteem waarmee risico's gemonitord kunnen worden. Voorjaar 2013 is een licentie genomen op NARIS, een door enkele stadsdelen en veel gemeenten gebruikte systeem. NARIS wordt nu geleidelijk bij de diensten geïmplementeerd
- verdere verbetering van het proces van de bepaling van het weerstandscapaciteit

De nota Balanssturing is opgesteld. Deze bevat spelregels die aan het risicobeleid raken, met name spelregels voor het weerstandsvermogen, renterisico's en risico opslag voor leningen en garanties en voor investeringen.

De nota balanssturing stelt ondermeer voor om bij de financiële afwegingen over investeringen de risico's te betrekken door middel van een risico opslag. De hoogte van de risico opslag moet afhangen van het risicoprofiel van de investering en eventueel van de exploitatie. Dit laatste is vooral aan de orde bij investeringen die inkomsten moeten genereren. Voor een deel moet hierover nog besluitvorming plaatsvinden, waarna implementatie in 2014 kan plaatsvinden.

1.2.2 Bedrijfsprocessen

De ondersteunende onderdelen van de bedrijfsvoering zijn in het verleden decentraal ontwikkeld, met als belangrijk risico dat op concernniveau onvoldoende informatie bestaat over kwaliteit en efficiency van de bedrijfsprocessen. De concernsturing van de financiële en personele functies wordt daarom versterkt.

De beheersing van de risico's in de gemeentelijke informatievoorziening (IV) vraagt voortdurende aandacht. De kaderstelling, toetsing en beoordeling in de gemeentelijke informatievoorziening is de verantwoordelijkheid van het CIO Office. Het gaat bij IV onder meer om de inrichting van de processen in Amsterdam, de gegevens die in de processen worden gebruikt en de applicaties (software, websites) en databases die nodig zijn om een proces efficiënt uit te voeren. Het hoofd van de CIO Office rapporteert per kwartaal over projecten met een IV-component en over beveiligingsincidenten aan het gemeentebrede ambtelijk team IV.

Er is door het CIO office project portfoliomanagement opgezet, het PPM-proces. Dit is een nieuw instrument waarbij het CIO-office projecten met een informatievoorzieningcomponent toetst en beoordeelt aan de hand van de gemeentelijke criteria voor risicobeheersing, de financiële consequenties en de bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen.

Een nieuw instrument ter beheersing van de risico's binnen de bedrijfsprocessen is het Audit jaarplan dat in 2013 voor het eerst is opgesteld door DMC en ACAM en vervolgens is vastgesteld door het CMT. De audits zijn gericht op de vraag of we voldoen aan wettelijke en interne regels, aan interne afspraken, op de stand van zaken met betrekking tot de control en beheersing van het realiseren van resultaten en doelstellingen en op de beheersing van risico's.

In de **paragraaf Bedrijfsvoering** van deze begroting wordt nader ingegaan op de risico's binnen de bedrijfsvoering en de beheersing hiervan.

1.2.3 Projecten en programma's

Tijdig onderkennen en beheersen van risico's is een essentieel onderdeel van projectmanagement. Als reactie op het rapport van de enquêtecommissie Noord/Zuidlijn heeft het college *10 lessen Noord/Zuidlijn* vastgesteld en is, om deze structureel binnen de gemeente te verankeren, het programma *LetOp/10 lessen*¹ gestart. Het programma wordt in 2014 afgerond. In 2013 is het programma geëvalueerd. De conclusie is dat programma zijn nut heeft bewezen. Één van de aanbevelingen is het structureel borgen en faciliteren van tegenspraak binnen projecten.

De Regeling Risicovolle Projecten is een belangrijk (extra) instrument voor de sturing en beheersing van projecten. In juni 2013 is een evaluatie van de Regeling Risicovolle Projecten afgerond met als conclusies dat de regeling positief wordt beoordeeld en er geen behoefte bestaat aan additionele maatregelen of richtlijnen.

¹ LetOp staat voor: *Leren En Tegenspraak Organiseren in Projecten*

De regeling was medio 2013 van toepassing op de volgende projecten:

- Noord/Zuidlijn
- Amsterdam Metro Systeem (AMSYS)
- Project 1012
- Zuidas
- Implementatieplan verbetering beheer Vereveningsfonds
- Modernisering Erfpachtstelsel
- Zeetoeegang IJmond (2^e sluis)
- Stabiliteits- en verbeterplan Dienst ICT
- Rationalisering IT Applicaties
- Renovatie Metro Oostlijn (ROL)
- Renovatie Amsterdamse Wegtunnels (RAW)
- Amsterdams Financieel Systeem (AFS)
- Vorming Regionale Uitvoeringsdienst
- Implementatie Basisregistraties
- 1 Stad 1 Dienstverlening
- De drie decentralisaties in het sociaal domein
 - Jeugdzorg
 - Herziening WMO en decentralisatie AWBZ
 - Participatiewet

In de afzonderlijke programma's van de begrotingen en jaarrekeningen van diensten en in de voortgangsrapportages van projecten wordt uitgebreid aandacht besteed aan de risico's per project.

1.3 De belangrijkste risico's in 2014

In deze paragraaf worden de majeure gemeentebrede risico's beschreven. Specifieke risico's worden toegelicht bij de doelstellingen van de verschillende programma's en in de verplichte paragrafen.

1.3.1 De economische omgeving

De economische vooruitzichten voor de komende jaren blijven zorgelijk en zijn buitengewoon onzeker. Het risico dat de huidige recessie zich voortzet in een langdurige zware recessie is sinds de oorlog nog nooit zo groot geweest. De uitgangspositie van Amsterdam is vergeleken met de andere Nederlandse gemeenten relatief goed. Echter, de Amsterdamse regio presteert economisch de laatste jaren minder dan twintig vergelijkbare Europese regio's.

Het college heeft een nieuwe stresstest laten uitvoeren, opgenomen in de Kadernota 2014. De stresstest 2013 laat zien dat een verder teruglopende economie een beperkt effect zal hebben op de gemeentebegroting voor 2014, maar dat de jaren daarna de financiële problemen fors kunnen oplopen. De gevolgen zijn vooral zichtbaar in het programma Werk en inkomen en (zij het in mindere mate) in het programma Zorg. Ook onze eigen inkomsten (belastingen, dividenden) komen onder druk te staan als de economische situatie verder verslechtert.

In het Financieel Meerjaren Perspectief 2014-2018 en in de Kadernota 2014 is in beperkte mate rekening gehouden met mogelijke nieuwe tegenvallers, onder andere door maar een deel van de besparing vanwege de nominale inhouding nu al te besteden.

De stresstest leert ook dat als de gesimuleerde schokken werkelijkheid worden, de gemeente mogelijkheden heeft om die gevolgen op te vangen. Of, en in hoeverre, de weerbaarheid in geval van nood voldoende is, hangt sterk af van onze wendbaarheid:

- beleidsmatig: de bereidheid om bestuurlijke doelstellingen te heroverwegen als het nodig is
- organisatorisch: de flexibiliteit van onze organisatie, een belangrijk aspect van 1 Stad 1 Opgave

1.3.2 Rijksbeleid gemeentefonds

Zoals elke gemeente is ook Amsterdam sterk afhankelijk van het rijksbeleid. Rijksbezuinigingen hebben vanwege de 'trap op trap af'-systematiek een negatief effect op de ontwikkeling van de gemeentefondsuitkering. Het huidige regeerakkoord biedt maar ten dele zekerheid over wat de gemeenten te wachten staat de komende jaren. Die onzekerheid wordt vergroot door de internationale condities waaronder het kabinet moet opereren, mede in combinatie met de begrotingsregels waartoe Nederland zich als lidstaat van de EU heeft verbonden. Door de grote onzekerheid over mogelijke nieuwe bezuinigingen (mogelijk tot € 6 miljard) is nu geen goede nieuwe prognose te maken van de te verwachten kortingen. Voorzichtigheidshalve heeft het college in de Begroting 2014 een stelpost van € 12,7 miljoen opgenomen voor mogelijke extra kortingen in het Gemeentefonds.

De verdelingssystematiek van het gemeentefonds zal vanaf 2015 gewijzigd worden. De herijking van het verdeelsysteem van de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds houdt voor Amsterdam een risico in. Onder andere zou de hoogte van het vaste bedrag voor de G4 (voor Amsterdam bijna € 300 miljoen) ter discussie gesteld kunnen worden.

Elders in deze begroting wordt uitvoerig ingegaan op de ontwikkelingen van de rijksbijdragen, de daarbij te onderkennen risico's en de wijze waarop wij die, in samenwerking met andere gemeenten, willen beheersen.

1.3.3 Decentralisatie rijkstaken sociale domein

De komende drie grote decentralisaties in het sociale domein worden elders in deze begroting uitvoerig toegelicht. Om de grootste gemeenschappelijke risico's te noemen:

- de financiële omvang is nog niet bekend. Ook is het nog onzeker welke beleidsvrijheid de gemeenten krijgen bij de besteding van de overgedragen budgetten. Hetzelfde geldt voor de verdeelsystematiek. Het feit dat in deze fase over deze onderwerpen nog zo veel onzekerheid bestaat is een risico op zich
- de samenhang tussen de drie operaties, zowel in opzet als uitvoering en de samenhang met andere ingrijpende operaties (herziening bestuurlijk stelsel, organisatie ontwikkeling en 1S1O). Deze dubbele samenhang maakt het proces extra gecompliceerd maar creëert ook kansen
- gewekte verwachtingen: de gemeente krijgt een aantal taken overgedragen met zeer forse bezuinigingen. Het is onvermijdelijk dat de decentralisatie samengaat met een verlaging van het publieke voorzieningenniveau, waarvoor de gemeente dan verantwoordelijk én aanspreekbaar zal worden gehouden
- de bezuinigingen alleen al noodzaken tot een nieuwe werkwijze, met een groter beroep op zelfredzaamheid, waarvan niet alleen de reikwijdte nog onbekend is maar ook of er maatschappelijk draagvlak voor te vinden zal zijn
- de decentralisatie zal een ingrijpende wijziging inhouden van de wijze waarop wij de taken in het sociaal domein sturen, organiseren en uitvoeren. Het vergt een andere cultuur van werken. Op dit moment is het nog zoeken naar geschikte modellen
- de noodzakelijke samenwerking met andere partners; het zijn er veel en de nieuwe werkwijze zal ook voor hen grote veranderingen met zich meebrengen, die de gemeente maar ten dele kan beïnvloeden. Zij hebben hun eigen belangen en daarmee is er risico van afwenteling op de Gemeente Amsterdam

De beheersing van de risico's verdient extra aandacht; hiervoor worden meerdere instrumenten ingezet:

- het college heeft besloten de Regeling Risicovolle Projecten van toepassing te verklaren op de drie decentralisaties

- voor elk onderdeel wordt een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA)² gemaakt in aanvulling op de MKBA's laat het college een risico analyse maken voor de gemeente op het niveau van de drie decentralisaties gezamenlijk
- overleg met andere gemeenten en het Rijk om de wet- en regelgeving zodanig in te richten dat het de gemeentelijke risico's zo goed mogelijk beperkt en beheersbaar maakt

1.3.4 Ombuigingen en hervormingen

In 2014 en 2015 moeten stadsbreed omvangrijke ombuigingen worden gerealiseerd:

- Inzet op Herstel 1 en 2: structureel € 32 miljoen in 2014
- 1 Stad 1 Opgave: oplopend tot structureel € 121 miljoen in 2015

Nauw verbonden met de ombuigingstaakstelling is een ingrijpende hervorming van de gemeentelijke organisatie en de herziening van het bestuurlijk stelsel. Een operatie van deze orde van grootte is niet zonder risico's. Het college heeft de volgende maatregelen genomen om die risico's zo goed mogelijk te beheersen:

- strakke bestuurlijke sturing door de verantwoordelijke portefeuillehouders met regelmatige bespreking van de voortgang binnen het college
- de verandertrajecten worden ondersteund door een programmaorganisatie die zorgt voor de voorbereiding van de besluitvorming en implementatie van de veranderingen. Het programmateam onder leiding een apart benoemde programmadirecteur is verantwoordelijk voor de regie van het proces en integraliteit en voor de inbreng van de benodigde expertise
- daarnaast is er een uitgebreid viermaandelijks monitorsysteem om de realisatie van de ombuigingen (in financiële zin) te bewaken
- een reserve van € 76,6 miljoen voor frictiekosten

1.3.5 Grondexploitaties

Amsterdam wordt hard geraakt door de vastgoedcrisis. De lopende grondexploitaties zijn ontwikkeld op basis van miljarden aan verwachte grondopbrengsten. In het programma Stedelijke ontwikkeling en de paragraaf Grondbeleid wordt ingegaan op de actuele prognoses van de grondexploitaties waarvan de resultaten neerslaan in het Vereveningsfonds, het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SFV) en in de reserve Zuidas.

Vereveningsfonds

De prognoses uit het Resultaat Actieve Grondexploitaties 2012 (RAG2012) waren voor het college aanleiding tot extra maatregelen om de risico's in de grondexploitaties beter te beheersen. Een van de maatregelen was de vorming van een extra voorziening van € 70 miljoen. In de begroting 2014 van OGA is een scala aan beheersmaatregelen opgenomen met betrekking tot a. kasstroomsturing op kavelniveau, b. herinrichting van de projectenbureaus en c. de herpositionering van de fondsbeheerder. Per 1 juli 2013 is een start gemaakt met een implementatieplan, ondertussen wordt gewerkt volgens de drie hoofdmaatregelen. Het college verwacht dat – na het nemen van deze maatregelen – de bestaande risico buffers binnen het Vereveningsfonds voldoende zullen zijn.

*Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SFV)*³

De risico's van de grondexploitaties binnen het SFV bestaan vooral uit de afgenomen vraag op de woningmarkt en verslechterde financiële positie van de woningcorporaties. Dit heeft geleid tot aanpassingen van de plannen, vastgelegd in een allonge⁴ bij de Raamovereenkomst Parkstad,

² Een Maatschappelijke Kosten- en batenanalyse brengt in beeld welke maatschappelijke én financiële kosten en baten optreden op een domein na verandering van de bestaande situatie

³ Zie het programma Stedelijke ontwikkeling voor een nadere toelichting op de voeding en besteding van het SFV

⁴ Aanvullende clausule vastgelegd op aangehechte bijlage die integraal deel uitmaakt van de overeenkomst.

waarmee de gemeenteraad in maart 2013 heeft ingestemd. Dit biedt extra dekking voor risico's, naast de algemene buffer van € 30 miljoen.

Zuidas

Specifiek voor de Zuidas dienen de resultaten van de grondexploitaties voor een bedrag van € 186,2 miljoen (prijspeil 2013) als dekking voor de gemeentelijke bijdrage aan het dok (maximaal € 207,7 miljoen, prijspeil 2013). Het Financieel Perspectief 2013 van de Zuidas laat zien dat er nog steeds voldoende marge is binnen de verwachte resultaten van de grondexploitaties en de daarbinnen opgenomen risicobuffers. De scenario's uit het Financieel Perspectief maken wel duidelijk dat de marges klein worden als de huidige marktsituatie zich op de lange termijn voortzet.

Facilitaire dienstonderdelen

Facilitaire dienstonderdelen die het grootste deel van hun omzet behalen in de ruimtelijke sector (PMB, IBA, DRO, OGA) worden geconfronteerd met de gevolgen van de teruglopende budgetten van grondexploitaties. Hierdoor dreigen de bedrijfsresultaten te verslechteren. Facilitaire dienstonderdelen hebben meestal een flexibele schil (personeel dat niet in vaste dienst is) en bedrijfsreserves om dit risico op te vangen. Bij een verder terugloop bieden deze onvoldoende dekking.

1.3.6 Financiering

De gemeente financiert een deel van haar uitgaven met externe leningen. Dit gebeurt door middel van lang- en kortlopende leningen. Per jaar wordt van de langlopende leningen, die in totaal € 2,9 miljard (ultimo 2012) bedroegen, zo'n 10% geherfinancierd. De kort lopende leningen bedroegen € 440 miljoen (ultimo 2012). Het renterisico is dat het te betalen rentepercentage voor de voor herfinanciering en voor financiering van nieuwe investeringen nieuw aan te trekken leningen hoger is dan begroot in het Financieel Meerjaren Perspectief. Het renterisico wordt opgevangen met een marge in de interne omslagrente enerzijds en de Rente Risico Reserve met een omvang van

€ 60 miljoen (ultimo 2012) anderzijds.

Daarnaast is er het beschikbaarheidsrisico van financiering. Dit risico treedt op wanneer partijen niet meer bereid zijn de gemeente geld te lenen. Dit gebeurt als kapitaalverschaffers de gemeente insolvelabel achten. In de nota balanssturing heeft het college maatregelen aangekondigd om de financieringsrisico's te verminderen, onder ander door de besluitvorming over de begroting niet alleen te baseren op de beschikbare ruimte (in termen van baten en lasten), maar ook rekening te houden met de gevolgen voor kasstromen en de (ontwikkeling van) de uitstaande schuld.

In de nota Balanssturing is het voorstel opgenomen om de Rente Risico Reserve te integreren met de Algemene (Risico) Reserve. Zie voor verdere informatie [de paragraaf Financiering](#).

1.3.7 Leningen en garanties

Ultimo 2012 hadden de centrale stad en de stadsdelen samen € 710 miljoen aan leningen uitstaan en voor € 13,4 miljard aan garanties verstrekt. Een aantal hiervan heeft een verhoogd risicoprofiel. Als uitwerking van de nota balanssturing heeft de gemeenteraad de nota 'Leningen en garanties' vastgesteld, waarin wordt uitgegaan van een risicogestuurd beheer. Onder andere is als regel opgenomen dat voortaan bij een door de gemeente verstrekte lening, een risico-opslag op de rente wordt gelegd; bij een garantieverstreking wordt een risicopremie in rekening gebracht. De risico-opslagen en garantiepremies worden toegevoegd aan de Algemene Risico Reserve. Zie voor verdere informatie [de paragraaf Financiering](#).

1.3.8 Deelnemingen

Het gemeentelijk aandelenbezit moet op historische verkrijgingprijs worden gewaardeerd, tenzij de marktwaarde daaronder ligt – in dat geval moet worden afgewaardeerd. Gemeentebreed wordt het effect van verplichte afwaardering als gering beschouwd omdat de gezamenlijke boekwaarde circa € 250 miljoen (exclusief Haven en AEB) bedraagt, terwijl de huidige gezamenlijke marktwaarde op meer dan een miljard euro wordt geschat. Dit laat onverlet dat de deelnemingenportefeuille een aantal deelnemingen bevat waarbij het risico van afwaardering aanwezig is. Dit betreft deelnemingen die te lijden hebben onder de economische tegenwind, bijvoorbeeld in de vastgoedsector, en waarvan ingeschat wordt dat de marktwaarde niet veel hoger is dan de boekwaarde. Ook voor GVB is dat risico aanwezig, maar tegenover de boekwaarde van deze deelneming staat een even grote reserve.

Havenbedrijf en Schiphol

Een ander risico is dat dividenden lager uitvallen dan begroot. De gemeente heeft als bestendige gedragslijn behoedzaam te begroten en het risico heeft zich de afgelopen jaren dan ook niet voorgedaan. Gezien de bijzonder onzekere economische situatie is het risico echter niet te verwaarlozen. Het grootste deel van de dividendbaten in 2014 komen voor rekening van het Havenbedrijf en Schiphol.

Voor wat betreft de in 2013 gevormde (100%) deelneming Havenbedrijf is er, mede afhankelijk van de investeringsbehoefte, een risico dat het dividend de komende jaren kleiner zal zijn dan begroot. Echter, de eerste drie jaar na de verzelfstandiging zal de begroting, inclusief investerings- en financieringsplan, behalve door de RvC ook door de aandeelhouder goedgekeurd moeten worden. Aldus heeft de gemeente invloed op de omvang van de investeringen en kan daarmee sturen op vrije kasstromen en financiële ruimte voor dividend.

Afval Energie Bedrijf

Uw raad heeft besloten tot verzelfstandiging van het AEB. Tijdens het proces van verzelfstandiging zijn risico's naar boven gekomen, met name het risico dat bij de huidige markt voor afval en elektriciteit, de investeringen die Amsterdam in het verleden heeft gedaan afgeboekt moeten worden. Verder is het risico dat de verzelfstandiging nadelige fiscale consequenties zal hebben. *Ruling* met de belastingdienst moet uitwijzen welke consequenties dat zullen zijn. Ter dekking van deze risico's zijn bij de verdere uitwerking beheersingsmaatregelen genomen en ze zijn als resterend risico meegenomen in de berekening van benodigde weerstandscapaciteit. Deze resterende risico's voor de gemeente hebben betrekking op tegenvallende kasstromen van AEB, die dividend, rente en aflossing in gevaar kunnen brengen. Tevens is er een reservering gedaan van

€ 14 miljoen. In de raadsstukken over de verzelfstandiging AEB is de gemeenteraad hierover nader geïnformeerd. Naar verwachting is AEB op 1 januari 2014 verzelfstandigd. Het is op dit moment niet uit te sluiten dat in dit proces nog nieuwe risico's aan de dag treden.

Aandelen Nuon

Er is een klein risico dat de gemeente het resterend deel van de opbrengst van haar aandelen Nuon (circa € 190 miljoen, waarvan € 77 miljoen nog niet bestemd maar wel als ruimte in FMP opgenomen) in 2015 niet zal ontvangen indien Vattenfall failliet gaat⁵. In dat geval kan de gemeente haar verkochte aandelen (voor circa € 75 per aandeel) voor de nominale waarde (€ 5) terugkopen.

Zie voor meer informatie over deelnemingen [de paragraaf Verbonden partijen](#).

⁵ Kredietwaardeerders achten dit risico gering.

1.3.9 Overige verbonden partijen

Behalve via financiële banden werkt de gemeente met een groot aantal private organisaties in diverse andere vormen samen om haar doelstellingen te realiseren. Te denken valt aan woningcorporaties, scholen zorginstellingen et cetera. Ervaringen in de laatste jaren (bijvoorbeeld met Amarantis) leren dat, als deze organisaties in problemen komen, zij soms een beroep op gemeentelijke financiële steun. Ook al is dat formeel niet afdwingbaar, de gemeente is dan soms gedwongen bij te springen om een ongestoorde doorgang van de dienstverlening te kunnen waarborgen. Deze risico's zullen de komende tijden zeker niet afnemen en verdienen expliciete aandacht.

Mede op basis van de door de gemeenteraad aangenomen motie 781' bij de Begroting 2013 vindt momenteel een stresstest plaats onder Zorg en Welzijnsorganisaties.

1.3.10 Gemeentebelastingen en tarieven

Jaarlijks ontvangt de centrale stad € 250 miljoen aan belastingen, heffingen en leges (zie de [paragraaf Lokale heffingen](#)), waarvan de ozb de belangrijkste is.

Staan beleid is een daling of stijging van de heffingsgrondslag te compenseren met een aanpassing van het tarief. De verslechterende economie kan leiden tot het risico dat het maatschappelijk draagvlak onder dit beleid onder druk komt te staan. Tot op heden heeft dit risico zich nog niet voorgedaan omdat de waardedalingen beperkt zijn.

Ander risico's zijn de toename van wanbetaling van belastingen en een groeiend beroep op kwijtscheldingsregelingen als gevolg van de toename van armoede. Tot op heden hebben deze risico's zich nog maar in beperkte mate voorgedaan.

Tenslotte neemt als gevolg van de verslechterde economie en vastgoedmarkt het risico toe van derving van belastingen en heffingen door leegstand van kantoren. In 2014 wordt een daling van de inkomsten ozb als gevolg van leegstand verwacht van ruim € 2 miljoen.

1.3.11 Fiscaliteit

Het Bureau Fiscaal Advies en Control (FAC) is belast met het opstellen van gemeentebrede interne procedures om ervoor te zorgen dat de gemeente voldoet aan de gemaakte afspraken met de Belastingdienst in het kader van het Horizontaal Toezicht⁶. Door monitoring en audits kan worden vastgesteld dat de gemeente voldoet aan de eisen van het Horizontaal Toezicht en de fiscale risico's voldoende zijn beheerst. Over de exacte eisen van het Horizontaal Toezicht vindt nog overleg plaats met de Belastingdienst.

Een andere fiscale ontwikkeling is het voornemen van de staatssecretaris van Financiën om, op aandringen van de Europese Commissie, vennootschapsbelasting (Vpb) te heffen op gemeentelijke activiteiten die concurreren met private ondernemingen. Achtergrond van dit voornemen is het beleid van de lidstaten van de EU om een gelijk speelveld te creëren. Invoering van Vpb kan een aanzienlijk financieel risico betekenen voor de gemeente. Er vindt, in samenwerking met andere gemeenten en de VNG, overleg plaats met het ministerie. Inzet van Amsterdam is dat de Vpb-vrijstelling alleen ter discussie kan staan indien de gemeente als gevolg van zo'n vrijstelling de marktwerking verstoort.

Vanaf 2015 komt er een plafond op het BTW-compensatiefonds (BCF). Als een gemeente meer declareert dan het plafond wordt het meerdere door het gemeentefonds – en dus voor eigen rekening van de gemeenten – betaald. Het Rijk werkt nog aan de wijze waarop een en ander wordt toegepast. De financiële consequenties zijn voor Amsterdam nog niet goed te schatten.

⁶ Kern van het Horizontaal Toezicht is dat de Belastingdienst de mate en intensiteit van zijn toezicht afstemt op de kwaliteit van de werking van de fiscale beheersing binnen de gemeente.

1.3.12 Wetsvoorstel houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF)

De transacties van gemeenten zijn onderdeel van het EMU-saldo van Nederland, dat moet voldoen aan de door de gezamenlijke lidstaten van de EU vastgestelde begrotingsnormen. Met de Wet HOF (die naar verwachting wordt ingevoerd in 2013) werkt deze begrotingsnorm door naar elke individuele gemeente. De Wet HOF beperkt de ruimte van gemeenten voor uitvoering van een eigen financieel beleid. Amsterdam loopt het risico dat haar investeringsbeleid niet past binnen de eisen die de wet HOF stelt. Het in januari 2013 gesloten onderhandelingsakkoord tussen het kabinet en de VNG heeft het risico voor Amsterdam de eerstkomende jaren beperkt. Het college zal in diverse gremia haar invloed aanwenden om ervoor te zorgen dat de beleidsruimte van Amsterdam optimaal blijft.

1.3.13 Calamiteit (Kleine Kansen Grote Gevolgen risico's)

In de stresstest 2012 is als schok een humanitaire ramp meegenomen. Op basis van vergelijkbare rampen (zoals de vuurwerkramp in Enschede) raamde SEO de lasten voor de gemeente in de orde van € 70 tot € 160 miljoen, afhankelijk van het deel dat ten laste zou komen van Amsterdam.

De gemeente heeft onvermijdelijk te maken met risico's die een zeer kleine kans (minder dan 1 promille) hebben dat zij zich voordoen, maar die als zij zich voordoen zeer grote schade kunnen veroorzaken. Voorbeelden zijn er te over: een overstroming, neerstorten van een vliegtuig in de stad, ontploffing van een gastanker op het IJ enzovoort. De beheersing van dit soort risico's behoort tot de kerntaken van het publiek bestuur – en dat is mede de reden dat de kansen zo klein zijn. Zie bijvoorbeeld het programma Openbare orde en veiligheid. Alertheid op nieuwe, nog niet onderkende, KKG-risico's blijft echter geboden.

1.3.14 herziening erfpachtstelsel

Het college ontwikkelt voorstellen om het erfpachtstelsel te herzien. De risico's hebben vooral betrekking op:

- het maatschappelijk draagvlak voor het erfpachtstelsel
- de gevolgen voor het financieel resultaat erfpacht
- de gevolgen voor de gemeentelijke balans (financiering van het erfpachtstelsel)
- de kosten van de implementatie en uitvoering van het nieuwe stelsel

De gemeenteraad wordt uitvoerig geïnformeerd over de stelselherziening, de risico's en de beheersing daarvan.

1.4 Weerstandsvermogen

1.4.1 Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Ook bij een optimaal risicomangement zijn er risico's die de gemeente niet zelf kan of wil⁷ beheersen. Voor deze *resterende risico's* moet binnen de gemeentebegroting dekking aanwezig zijn. De omvang hiervan wordt bepaald door het gemeentelijke beleid inzake het weerstandsvermogen, zijnde de verhouding tussen:

- *beschikbare weerstandscapaciteit* waarmee de gevolgen van risico's gedekt kunnen worden en
- *benodigde weerstandscapaciteit* vanwege risico's waarvoor geen specifieke beheersmaatregelen zijn getroffen (resterende risico's)

Het *Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten* (BBV) schrijft voor dat de gemeente jaarlijks beleid formuleert over het weerstandsvermogen. Er is geen wettelijke norm voor de omvang van het weerstandsvermogen.

Het stand beleid binnen Amsterdam inzake het weerstandsvermogen is dat de Algemene Risico Reserve voldoende moet zijn om de gekwantificeerde resterende risico's te kunnen dekken. Het college presenteert op basis van de actuele resterende risico's in elke jaarrekening en begroting een voorstel voor de omvang van de Algemene Risico Reserve.

Actuele inzichten vragen om een herbezinning op het beleid inzake het weerstandsvermogen:

- de stresstest maakt duidelijk dat bij echt zwaar weer de Algemene Risico Reserve tekort schiet
- de centrale stad en de stadsdelen kunnen door harmonisatie en uniformering hun gezamenlijke weerstandscapaciteit optimaliseren
- het risicoprofiel van de gemeente neemt toe; het aanhouden van steeds grotere reserves als weerstandscapaciteit, gaat ten koste van de beschikbare begrotingsruimte

In het kader van de nota Balanssturing zijn spelregels ontwikkeld die meer structuur geven aan het beleid inzake het weerstandsvermogen. De regels hebben vooral betrekking op de jaarlijkse vaststelling van de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit. Het is daarbij zaak dat reëel wordt geraamd wat nodig is en een volledig beeld bestaat van wat beschikbaar is. Daarnaast zal, conform de spelregels, elk college zich expliciet moeten uitspreken over de risicobereidheid, en dat tot uiting laten komen in het gewenste weerstandsvermogen.

Het college heeft nog geen standpunt ingenomen over de spelregels. Het ligt in de rede dat deze worden betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe Programakkoord 2014-2018. Overigens zijn de spelregels voor een groot deel de vastlegging van beleid dat in de loop van de afgelopen jaren is gegroeid.

1.4.2 Actualisatie van de benodigde weerstandscapaciteit

De resterende risico's (die diensten en projecten niet zelf kunnen beheersen) zijn gekwantificeerd op basis van kans op optreden en maximale schade. De basis hiervoor zijn de resterende risico's die diensten hebben gemeld bij de Begroting 2014. DMC heeft deze gevalideerd en aangevuld met gemeentebrede risico's. Om recht te doen aan de ervaring dat risico's zich nooit allemaal tegelijkertijd voordoen is met behulp van een simulatie⁸ geschat welke weerstandscapaciteit met 90% zekerheid nodig is. Aldus komt de benodigde weerstandscapaciteit uit op € 261 miljoen.

⁷ Bijvoorbeeld omdat de kosten van de beheersing niet opwegen tegen de maximale mogelijke schade (voorbeeld: geen verzekering tegen risico ontwerpfouten Noord/Zuidlijn).

⁸ Simulatie aan de hand van de zogeheten Monte Carlo methode.

Hierbij past wel enige relativering:

- alleen de gekwantificeerde risico's zijn opgenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, echter niet alle resterende risico's zijn kwantificeerbaar
- elke kwantificering is een momentopname, de meeste risico's zijn naar hun aard dynamisch
- de kans op optreden en de maximale schade zijn bijna altijd met onzekerheden omgeven
- er bestaat soms samenhang tussen risico's ('een ongeluk komt nooit alleen') die niet in de kwantificering tot uiting komt⁹

1.4.3 Actualisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat primair uit de Algemene (Risico) Reserve. In het verleden werd de reserve jaarlijks opgehoogd met de rekeningcourant- of omslagrente, als proxy voor prijsstijgingen. In de nieuwe beleidsregels voor reserves en voorzieningen heeft de Gemeenteraad ingestemd met de regel dat bestemmingsreserves alleen worden geïndexeerd indien de gemeenteraad hiertoe expliciet heeft besloten. In lijn hiermee wordt voortaan de Algemene (Risico) Reserve niet meer geïndexeerd. Hiervan uitgaande zal de stand ultimo 2013 uitkomen op € 267 miljoen¹⁰.

De gemeente heeft naast de Algemene Risico Reserve nog de volgende mogelijkheden om de gevolgen van risico's te dekken:

- sinds 2002 kunnen tegenvallers in de uitvoering van de begroting altijd worden gedekt door incidentele baten en positieve exploitatieresultaten. Geen enkel jaar was er een negatief rekeningresultaat dat moest worden gedekt uit de Algemene Risico Reserve. Behoedzaam ramen blijkt dus een nuttige risico beheersingsmaatregel te zijn
- de gemeente beschikt over additionele reserves die binnen het bestaand beleid geheel of ten dele kunnen worden aangewend als dekking voor risico's. Ultimo 2012 beschikte de centrale stad over € 1,9 miljard aan bestemmingsreserves¹¹, een deel hiervan is nog niet bestemd. Een voorbeeld hiervan is het nog niet bestemde deel van de nog te ontvangen Nuon-middelen (€ 77 miljoen)
- de gemeente kan, als de nood aan de man is, belastingen verhogen. De verwachte omvang van de gemeentelijke belastingen voor 2014 is circa € 250 miljoen
- ook kan de gemeente financiële en materiele activa verkopen die niet nodig zijn voor de realisatie van haar beleidsdoelen. In de praktijk zijn die mogelijkheden beperkt en afhankelijk van marktomstandigheden

1.4.4 Actualisatie Algemene Risico Reserve

Gegeven de actuele inzichten in benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit is het de vraag of wat beschikbaar is ook voldoende is, anders gezegd: welk weerstandsvermogen is wenselijk? Voor de beantwoording van die vraag is het volgende van belang:

- de stresstest leert dat als het echt tegenzit de financiële problemen heel groot kunnen worden. Daar staat tegenover dat wij meerdere instrumenten hebben om problemen te voorkomen en gevolgen op te vangen
- versterking van de ARR betekent onvermijdelijk een extra beslag op de (incidentele) ruimte
- de actuele omvang van de Algemene Risico Reserve (ARR) € 6 miljoen boven de kwantitatief geschatte benodigde weerstandscapaciteit
- circa 8% van het totaal van onze begroting (geschoond voor interne overboekingen)¹²

⁹ Een economische crises veroorzaakt hogere lasten voor de Bijstand maar is ook een van de oorzaken van daling van de ozb en de uitkering uit het gemeentefonds. De stresstest laat zien dat de totale financiële gevolgen dan fors kunnen oplopen.

¹⁰ Het via een 8-maandsmutatie in de Jaarrekening 2012 verbeterde bedrag was € 271 miljoen, gecorrigeerd voor onderdelen die, op basis van besluitvorming in het verleden, zijn aangewend voor specifieke doeleinden. In dat bedrag is met een te hoge prijscompensatie gerekend; na correctie hiervoor komt deze op € 267 miljoen.

¹¹ Exclusief de reserve afkoopsommen die in feite geen reserve is maar een intern financieringsmiddel

¹² € 3,3 miljard inclusief resultaat AEB en Haven (en niet de omzet).

- de benodigde weerstandscapaciteit en daarmee de ARR kan naar beneden indien wij besluiten activiteiten te stoppen die daar een grote bijdrage aan leveren

De berekening van de weerstandscapaciteit indiceert dat de algemene risico reserve op dit moment op voldoende niveau is.

1.5 Spelregels weerstandsvermogen en integratie centrale stad en stadsdelen

Het college heeft in de Kadernota 2013 de integratie aangekondigd van het weerstandsvermogen en risicomanagement van centrale stad en stadsdelen¹³. Dit voornemen is, samen met de stadsdelen, uitgewerkt in gezamenlijke spelregels voor het beleid inzake benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit en daarmee het weerstandsvermogen. Het college moet hierover nog een standpunt innemen. De mate van integratie van de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit van centrale stad en stadsdelen is onderdeel van de besluitvorming over de financiële verantwoordelijkheden van de bestuurscommissies. In het bijzonder hangt dit af van de mate van budgetverantwoordelijkheid: indien een bestuurscommissie zelf verantwoordelijk is voor dekking van overschrijdingen van haar budget, dan zal een bestuurscommissie behoefte hebben aan een eigen Algemene Reserve om eventuele risico's te dekken.

¹³ Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie 1072 ('één norm voor algemene reserves van stadsdelen') waar de gemeenteraad bij de behandeling van de Kadernota 2013 mee instemde.

2 Financiering

2.1 Financiering

Deze paragraaf beschrijft de wijze waarop de financieringsfunctie van de gemeente is ingericht. Onder de financieringsfunctie wordt verstaan het opnemen van leningen evenals het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van alle financiële risico's die aan de financieringsfunctie zijn verbonden.

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Deze zijn voor de gemeente verder uitgewerkt en vastgelegd in het Treasury statuut. Het Treasury statuut beschrijft het Treasury beleid van de gemeente dat een zeer prudent karakter heeft. Met de introductie van het schatkistbankieren waarbij lokale overheden eventuele tegoeden op de bankrekening moeten gaan aanhouden in de Nederlandse schatkist wijzigt de Wet fido en zal het Treasury statuut van de gemeente ook worden aangepast.

2.1.1 Nota Sturen op balans

De nota Sturen op balans, die op 12 september 2013 aan uw raad is voorgelegd, wijst op het belang van financiering naast dekking bij investeringsbeslissingen. Want al was er voor in het verleden genomen investeringsbeslissingen altijd dekking aanwezig was, een toename van de financieringsbehoefte werd hierdoor niet voorkomen en daarmee nam ook de schuld toe.

De nota Sturen op balans betoogt, dat reserves en voorzieningen in feite uitgestelde schulden zijn. Wanneer er in een jaar dus per saldo wordt onttrokken aan reserves en voorzieningen in het kader van dekking van investeringen, leidt dit meteen tot een toename van de financieringsbehoefte en daarmee tot een toename van de werkelijke schuld.

In de nota Sturen op balans wordt voorgesteld om een instrumentarium te ontwikkelen en in te voeren, dat uw raad ondersteunt bij het maken van een integrale afweging in het kader van investeringsbeslissingen. Er worden een aantal indicatoren geïntroduceerd waarvan de ontwikkeling in samenhang dient te worden beschouwd. Het gaat om de volgende indicatoren.

- Sluitende begroting
- Weerstandsvermogen
- EMU-saldo
- Schuldratio
- Rentedruk
- Dekkingsquote

Sluitende Begroting

Het maken van een sluitende Begroting zit al in de genen van de gemeentefinanciën.

Weerstandsvermogen

Het bepalen van het aanwezige weerstandsvermogen in relatie tot het benodigde weerstandscapaciteit wordt geadresseerd in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen. De overige indicatoren gaan over kasstromen, schuldontwikkeling en de mate waarin kapitaallasten de vrij beschikbare ruimte in de Begroting beïnvloeden.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is gericht op de netto kasstromen van de gemeente. Daarbij mag het saldotekort voor 2013 de toegestane referentiewaarde van een tekort van € 261 miljoen niet overschrijden. Voor 2014 wordt op basis van de begroting een nieuwe referentiewaarde toegekend. Het afgelopen jaar is het Wetsvoorstel HOF door de Tweede Kamer goedgekeurd, waarbij voor de decentrale overheden een gezamenlijke macronorm is vastgesteld. Pas wanneer deze wordt overschreden zal binnen het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFV) naar individuele gemeentes worden gekeken. De mogelijkheid van sancties is daarbij nagenoeg uitgesloten. De Eerste Kamer heeft op 25 juni een voorlopig verslag opgemaakt, met daarin veel

vragen aan de regering; na beantwoording daarvan zal de Senaat een definitief standpunt innemen.

Voor de inschatting van het EMU-saldo wordt momenteel de standaardrapportage via de EMU-enquête (gebaseerd op begrotingscijfers) gebruikt, met tussentijdse aanvulling van realisatiecijfers via de Informatie voor Derden rapportages (IV-3) richting CBS. De daarin verstrekte informatie wijkt af van de uiteindelijke realisaties onder andere doordat er enerzijds planoptimisme in de begrotingscijfers zit en anderzijds tussentijdse wijzigingen in faseringen van projecten niet altijd goed verwerkt worden in de IV-3 rapportages.

Het instrumentarium van kasstroomprognoses dat vorig jaar werd geïntroduceerd in samenhang met het dit jaar geïntroduceerde Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) moet tot een scherpere benadering leiden die meer inzicht in prognoses en afwijkingen geeft. Wanneer in het komend jaar bij de cyclusmomenten meer ervaring wordt opgedaan door de diensten – en in een later stadium ook door de stadsdelen – met het invullen van de prognoses in de formats, zal er een betere inschatting van de ontwikkeling van het EMU-saldo gemaakt kunnen worden. Dan zal – via de referentiewaarden – ook beter kunnen worden aangegeven hoe dit zich verhoudt tot het toegestane saldo.

Schuldratio, rentedruk en dekkingsquote

De schuldratio geeft de verhouding weer tussen de externe schuld en het balanstotaal. De ontwikkelingen van rentedruk en dekkingsquote geven aan welk deel van de algemene dekkingsmiddelen worden beklemd door rentelasten respectievelijk rente en afschrijvingen.

In opvolging van hetgeen in de begroting van 2013 over het investering- en financieringsprogramma is benoemd, is onder de noemer van het programma ‘Sturen op Balans’ ten behoeve van de Begroting 2014 een uitvraag gedaan naar het MIP.

Het MIP is het instrument dat inzicht geeft in investeringsgerelateerde kasstromen, alsmede in de daarmee gepaard gaande rentelasten en afschrijvingslasten. In andere begrotingformats wordt de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen opgegeven. Samen maken de formats het mogelijk om een balansprognose te maken. Bij de Begroting 2015 zal hiervoor een eerste aanzet worden gegeven.

Voor het uitvragen van kasstromen bestond nog geen gemeentebreed instrumentarium. Met de nota Sturen op balans, wordt via twee kanalen inzicht hierin geboden, namelijk via een specifiek format kasstroomprognose en via het eerder genoemde MIP. Het MIP richt zich echter specifiek op de kasstromen die aan investeringen gerelateerd zijn. Ten behoeve van de Begroting 2014 zijn formats ontwikkeld. Het voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat deze formats gewijzigd gaan worden zodat ze meer aansluiten bij de totale financieringsbehoefte voor de financiering.

Balansprognose en werking indicatoren

In het kader van de nota Sturen op balans is afgesproken dat voor die onderdelen die naar verwachting een relatief grote politiek bestuurlijke impact hebben, impactanalyses worden gemaakt op basis van de begrotingscijfers 2014. Pas daarna worden aanpassingen van de regels voor activering, waardering en afschrijving en het rentestelsel voorgesteld.

Het MIP is een instrument in ontwikkeling. De daarvoor noodzakelijke formats worden aangepast, de databestanden worden geactualiseerd en gecompleteerd. De data van de stadsdelen worden toegevoegd en gaan een integraal onderdeel uitmaken van het MIP en daarmee van de balansprognoses. Na besluitvorming over de deelnota's zullen de effecten daarvan worden vertaald naar de Begroting 2015 en volgende jaren. Het werken met de indicatoren en het duiden van de daaruit voortvloeiende signalen is een leerproces en zal doorlopen in de toekomst. Ook een meerjarige balansprognose is een instrument in ontwikkeling en zal naast het sturen op de begroting de belangrijke functie krijgen de raad het inzicht te verschaffen in de financiële effecten van, onder andere, investeringsbesluiten.

2.1.2 Investerings

De financieringsbehoefte van de gemeente is afhankelijk van de ontwikkeling van de investeringen. De toekomstige investeringen bestaan uit materiële vaste activa en financiële vaste activa. Materiële vaste activa zijn met name gronden, gebouwen en grond-, weg-, en

waterbouwkundige werken. Deze worden nader toegelicht in de investeringsparagraaf. Hieruit blijkt dat het balanstotaal van de materiële vast activa in 2014 stijgt met € 184,0 miljoen.

Financiële vaste activa zijn voornamelijk aandeelekapitaal in deelnemingen en verstrekte leningen. Deze worden later in deze paragraaf nader toegelicht. In 2014 daalt het balanstotaal van de financiële vaste activa met € 2,6 miljoen.

Mutatie vaste activa (bedragen x € 1 miljoen)	2014
Mutatie materiële vaste activa ¹	184,0
Mutatie financiële vaste activa	(2,6)
Totaal	181,4

In 2014 is de totaal mutatie van de financieringsbehoefte van de vaste activa € 181,4 miljoen gebaseerd op de mutaties van de materiële en financiële vaste activa.

2.1.3 Kasgeldlimiet

De Wet fido begrenst via de kasgeldlimiet het deel van de totale schuld dat een kortlopend karakter mag hebben. De kasgeldlimiet bepaalt dat het bedrag dat via leningen met een looptijd korter dan 1 jaar geleend mag worden – zijnde de kortlopende schuld –, maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag bedragen. Zonder deze beperking zouden gemeenten volledig met goedkope kortlopende middelen in financieringsbehoefte kunnen voorzien. Bij een snelle en sterke stijging van de kortlopende rente zou het begrotingsevenwicht dan in gevaar kunnen komen.

Renterisico op de kortlopende schuld (bedragen x € 1 miljoen)	2012 (werkelijk)	2013 (geraamd)	2014 (geraamd)
<i>Berekening kasgeldlimiet</i>			
Begrotingstotaal	5.316	5.523	5.388
Kasgeldlimiet (8,5% van omvang Begroting)	452	469	458
Kortlopende schuld	440	450	450
Ruimte (+) / overschrijding (-)	12	19	8

In bovenstaande tabel wordt de kasgeldlimiet tot en met 2014 weergegeven. De gemeente beoogt de kasgeldlimiet zo optimaal mogelijk te gebruiken. Zodra blijkt dat de kasgeldlimiet in de komende maanden structureel zal worden overschreden, worden langlopende geldleningen aangetrokken om daarmee de kortlopende schuld te verlagen.

2.1.4 Renterisiconorm

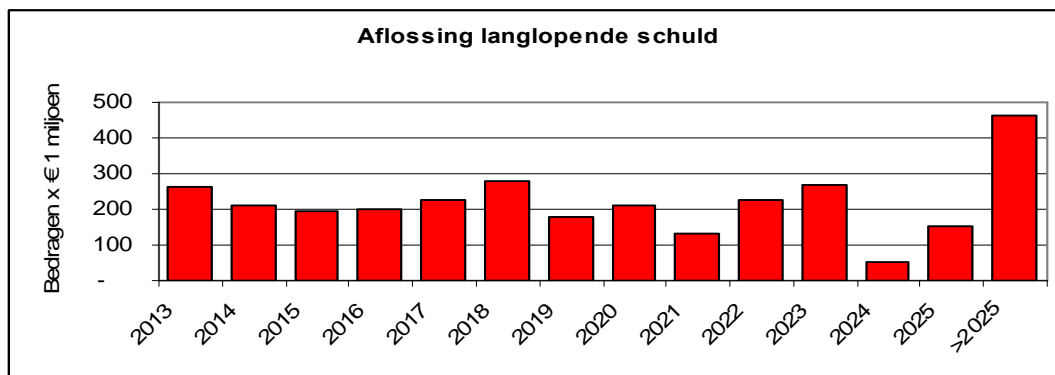
De Wet fido begrenst via de renterisiconorm het deel van de totale langlopende schuld dat in een gegeven jaar een renterisico mag hebben. De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag van de langlopende schuld dat binnen een gegeven jaar verplicht moet worden afgelost, of waarvan de rente moet worden herzien, maximaal 20% van het begrotingstotaal mag bedragen. Het doel van deze norm is dat de lange leningenportefeuille zodanig over de jaren verdeeld is dat het renterisico dat voortkomt bij herfinanciering en renteherzieningen gelijkmatig over de jaren wordt gespreid.

Renterisiconorm en renterisico op langlopende schuld (bedragen x € 1 miljoen)	2012 (werkelijk)	2013 (geraamd)	2014 (geraamd)
<i>Berekening renterisiconorm</i>			
Begrotingstotaal	5.316	5.523	5.388
Renterisiconorm (20% van omvang Begroting)	1.063	1.105	1.078
Aflossingen op langlopende schuld	225	265	210
Ruimte (+) / overschrijding (-)	839	839	867

In bovenstaande tabel wordt de renterisiconorm tot en met 2014 weergegeven. Daaruit komt naar voren dat de gemeente ruimschoots aan de risiconorm voldoet.

¹ Mutatie materiële vaste activa betreft het verschil in balanstotaal tussen de stand van de materiële vaste activa per 1 januari en 31 december van het jaar en is de resultante van de uitgaven voor investeringsprojecten minus ontvangen bijdrage(n) derde(n), afschrijvingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen.

Zoals uit onderstaande grafiek blijkt is de aflossingsverplichtingen van de huidige langlopende schuld² goed gespreid over de jaren zodat er per jaar minder dan 10% van de huidige opgenomen langlopende schuld hoeft te worden afgelost. Hierdoor is het herfinancieringsrisico zeer beperkt.



2.1.5 Het omslagstelsel

De Gemeente Amsterdam beschikt over zowel interne- als externe financieringsmiddelen. De externe financieringsmiddelen worden aangetrokken op zowel de geldmarkt (kortlopende leningen) als de kapitaalmarkt (langlopende leningen). Naast de externe financieringsmiddelen beschikt de gemeente over interne financieringsmiddelen zijnde de reserves en voorzieningen. Deze kunnen voor financiering worden gebruikt tot het moment waarop de middelen worden ingezet voor het doel waarvoor ze bestemd zijn. Dit vermindert de behoefte aan externe financiering. Omdat de financieringswijze in beginsel geen rol mag spelen bij de uiteindelijke kostprijsberekening van een gemeentelijke taak, wordt ook rente over interne financieringsmiddelen berekend. Deze rente wordt 'rente eigen financieringsmiddelen' genoemd. De financieringslasten en -baten worden vervolgens doorberekend (omgeslagen) over de gemeentelijke organisatieonderdelen. Dit systeem van omslaan van de rente wordt het renteomslagstelsel of kortweg het omslagstelsel genoemd. Het uiteindelijke resultaat (baat of last) wordt vervolgens toegevoegd of onttrokken aan de rente-egaliseringsreserve. Deze reserve heeft een maximale omvang van € 60 miljoen. Als de dotatie aan deze reserve leidt tot een omvang hoger dan de maximale omvang van € 60 miljoen valt het meerdere boven de € 60 miljoen vrij ten gunste van de algemene dienst, waarvan 75% voor de centrale stad is en 25% voor de stadsdelen en Waternet. Ultimo 2012 bedroeg deze reserve € 60 miljoen, zodat de verwachte dotaties in 2013 in de resultatenrekening zullen vrijvallen.

Omslagrente

Het rentepercentage dat aan de gemeentelijke organisatieonderdelen wordt doorberekend heet de omslagrente. Het streven is een evenwichtige ontwikkeling van de omslagrente waarbij schommelingen van de rente over de externe financieringsmiddelen gematigd doorwerken in de omslagrente. Dat voorkomt verstoring van het meerjarig begrotingsbeeld. Voor de begrotingsperiode bedraagt de omslagrente 4,5%. In het kader van het programma balanssturing wordt momenteel het beleid inzake het omslagstelsel en de omslagrente herzien en doorgerekend.

2.1.6 Opgenomen langlopende schuld

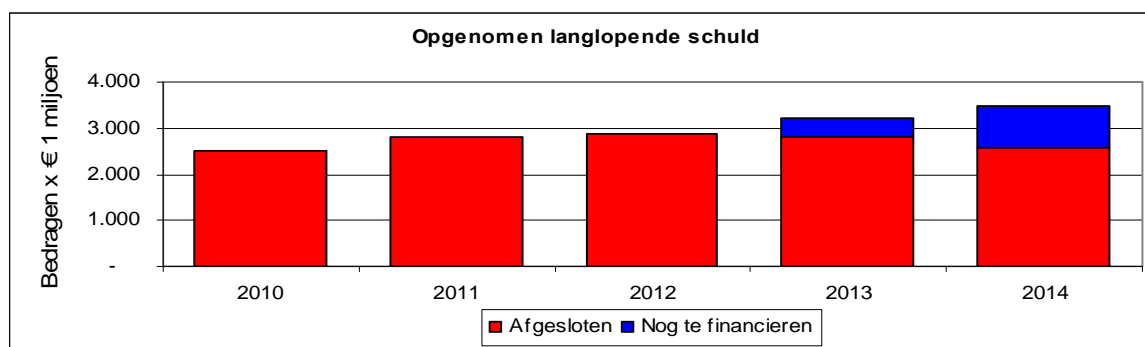
In 2014 zal naar verwachting het de opgenomen langlopende schuld stijgen met € 270 miljoen naar € 3,5 miljard. Dit is gebaseerd op de ontwikkeling van de mutaties van de materiële en financiële vaste activa en van de reserves en voorzieningen.

² Stand per augustus 2013.

Mutatie externe financieringsmiddelen	<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	2014
Mutatie materiële vaste activa ³		184,0
Mutatie financiële vaste activa		(2,6)
Subtotaal		181,4
Mutatie interne financieringsmiddelen, dotatie (-) / onttrekking (+)		99,9
Totaal		281,3

De mutatie van de externe financieringsmiddelen is gebaseerd op mutaties van de materiële en financiële vaste activa die stijgt met € 173 miljoen waarbij de mutatie van de beschikbare interne financieringsmiddelen afneemt met € 100 miljoen door per saldo meer onttrekkingen dan dotaties aan reserves en voorzieningen. Dit saldo van € 281 miljoen zal extern gefinancierd moeten worden.

De grafiek op de volgende pagina toont het verloop van de opgenomen langlopende leningen over de jaren onderverdeeld naar afgesloten en nog te financieren. De rente over de afgesloten langlopende schuld bedraagt naar verwachting ultimo 2014 gemiddeld 3,6%. De rente over de nog te financieren langlopende schuld is begroot op 3,5%.



2.1.7 Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn voornamelijk aandeelkapitaal in deelnemingen en verstrekte leningen.

Mutatie financiële vaste activa	<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	2014
Mutatie FVA deelnemingen		-
Mutatie FVA verstrekte leningen stadsdelen		50,0
Mutatie FVA verstrekte leningen derde		(52,6)
Totaal		(2,6)

Voor 2014 staat de beoogde verzelfstandiging van het Afval Energie Bedrijf (AEB) gepland. In deze Begroting is het AEB echter nog als dienst verwerkt. Voor 2014 worden geen andere mutaties in het aandelenkapitaal in deelnemingen verwacht. In 2014 stijgt naar verwachting de omvang van verstrekte leningen aan stadsdelen met € 50 miljoen. Door aflossingen van leningen verstrekt aan het GVB en Woningcorporaties nemen de financiële vaste activa per saldo af met € 2,6 miljoen in 2014. De verstrekte leningen aan derde inclusief het totaal overzicht worden verderop in deze paragraaf toegelicht.

2.1.8 Verstrekte langlopende geldleningen en garanties

Medio 2013 is het leningen- en garantiebeleid herzien. Het leningen- en garantiebeleid is vernieuwd omdat het voorgaande beleid gedateerd was. Maar ook om invulling te geven aan de aanbevelingen van de Rekenkamer Metropool Amsterdam. Met de herziening zijn het proces, het beheer, de informatievoorziening en de verantwoordelijkheden omtrent leningen en garanties duidelijk vastgelegd en zijn de vereisten aangescherpt. Verder is bepaald dat ongeacht de omvang alle verstrekte leningen en garanties – ook die vanuit de stadsdelen – voor goedkeuring aan uw raad worden voorgelegd.

³ Mutatie materiële vaste activa betreft het verschil in balanstotaal tussen de stand van de materiële vaste activa per 1 januari en 31 december van het jaar en is de resultante van de uitgaven voor investeringsprojecten minus ontvangen bijdrage(n) derde(n), afschrijvingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen.

Het nieuwe beleid wordt vanaf de tweede helft van 2013 geïmplementeerd. Dit betekent dat de bestaande lening- en garantieportefeuille in overeenstemming met het nieuwe beheersbeleid zal worden ingericht en dat alle betrokken partijen binnen de gemeente ingelicht worden over het nieuwe beleid en naar dat beleid moeten gaan werken. De afronding van deze implementatie zal naar verwachting tot in 2014 doorlopen.

Leningen worden verstrekt indien het publiek belang hiermee is gediend en er geen andere financiers zijn om de financiering te verstrekken. Uitgangspunt is dat het vooraf duidelijk moet zijn dat aan alle aflossings- en renteverplichtingen voldaan kan worden. Dit is echter niet zonder risico's. Juist het karakter van publiek belang en de afwezigheid van de mogelijkheid tot externe financiering maakt het risico bovengemiddeld. Garanties worden verstrekt indien dit een toegevoegde waarde oplevert ten opzichte van een lening. De algemene risico's die de gemeente loopt bij het verstrekken van leningen en garanties worden gedekt door de algemene risico reserve. Bij specifieke risico's wordt een voorziening getroffen.

2.1.9 Verstrekte leningen

In 2014 neemt de omvang van de verstrekte leningen aan derden (exclusief stadsdelen) af met € 53 miljoen tot € 693 miljoen. De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door aflossingen van leningen verstrekt aan het GVB en de woningcorporaties.

Schuldrest ultimo (bedragen x € 1 miljoen)	2012	2013	2014	Indicatie risico	Verantwoordelijke organisatie
Amsterdam Science Park	5	5	4	Laag	Bestuursdienst
Beurs van Berlage Vastgoed	2	2	2	Hoog	Bestuursdienst
Carré	12	12	11	Middel	Bestuursdienst
Energie leningen	1	2	3	Middel	DWZS
GVB Activa	328	305	269	Laag	Bestuursdienst
GVB Veren	5	4	3	Laag	Bestuursdienst
Havenbedrijf Amsterdam	-	147	147	Laag	Bestuursdienst
Leaseplan	52	52	52	Laag	Bestuursdienst
Nationaal restauratiefonds	5	-	-	-	DWZS
Nemo	11	11	11	Hoog	Bestuursdienst
Regionale Brandweer Amsterdam-Amstelland	41	43	43	Laag	Bestuursdienst
RON	10	-	-		Havenbedrijf
Schuldsanering	10	9	9	Hoog	DWI
Stadsgoed	32	26	26	Laag	Bestuursdienst
Stichting Afvalservice West	3	3	3	Laag	Stadsdeel West
Stichting Het Slotervaartziekenhuis	5	5	-	Hoog	Bestuursdienst
Stichting Stadsschouwburg Amsterdam	12	11	11	Laag	TBD
Verstrekte AIF leningen	0	1	16	Middel	AIF
Verstrekte Amsterdamse Middensegment Hypotheekleningen	30	28	26	Laag	DWZS
Verstrekte startersleningen	22	19	18	Laag	DWZS
Westpoort Warmte	31	26	25	Middel	Afval Energie Bedrijf
Woningbouwcorporaties	91	33	11	Laag	DWZS
Overig leningen < € 1 miljoen	3	2	1		
Totaal	710⁴	745	693		

Per lening wordt een indicatie van het financieringsrisico gegeven. Een indicatierisico laag, middel of hoog betekend dat er een lage, gemiddelde of hoge kans bestaat dat de aflossing en (of) rentebetalingen niet volledig worden ontvangen. De leningen met een indicatierisico van middel of hoog en nieuw verstrekte leningen worden hieronder nader toegelicht.

Beurs van Berlage

Aan de Beurs van Berlage is een lening verstrekt waarvan € 2 miljoen ultimo 2012 resteert. Vanwege het exploitatieresultaat is een reserve getroffen voor de gehele omvang van de lening.

⁴ In de Jaarrekening 2012 was de omvang van de verstrekte leningen ultimo 2012 € 707 miljoen. In dit overzicht ontbrak de lening van € 5 miljoen aan het Nationaal Restauratiefonds, die per abuis als verstrekte garantie was opgenomen, en daarnaast was er een post afrondingsverschillen opgenomen die inmiddels gecorrigeerd is.

Het financieringsrisico wordt geschat als hoog. Door het treffen van de reserve is er geen risico voor de begroting.

Carré

Aan Carré zijn twee leningen verstrekt voor in totaal van € 12 miljoen ultimo 2012. Hiervan is € 7 miljoen aflossingsvrij en loopt tot 2044. De andere lening wordt jaarlijks afgelost en loopt tot 2028. Het exploitatieresultaat van Carré was in 2012 negatief. Een verbeterplan voor 2013 is ingediend. De huidige kasstroomprognose lijkt voldoende om aan de aflossingsverplichting en rentebetaling te kunnen voldoen. Momenteel wordt onderzocht of de financiële positie van Carré kan worden geoptimaliseerd door de beschikbare liquide middelen te gebruiken voor het aflossen van de langlopende leningen. Omdat het onderzoek van de optimalisatie van de financiële positie nog niet is afgerond en het exploitatieresultaat nog niet sterk is verbeterd, wordt het financieringsrisico geschat op middel.

Havenbedrijf Amsterdam

In 2013 is in het kader van de verzelfstandiging van het Havenbedrijf Amsterdam een nieuwe lening verstrekt. Dit is een aflossingsvrije lening van € 147 miljoen met de mogelijkheid deze te verhogen met € 50 miljoen voor toekomstige investeringen. De lening heeft een looptijd van 3 jaar. Het streven is dat uiterlijk in 2017 het Havenbedrijf Amsterdam extern wordt gefinancierd waardoor de lening van de gemeente wordt terugbetaald. Het financieringsrisico wordt geschat op laag.

Het verstrekken van leningen in het kader van verzelfstandiging van het Havenbedrijf Amsterdam heeft geen impact op de externe financiering aangezien het een substitutie is van eerder verstrekte kapitaalschuld en eigen vermogen aan de voormalige dienst Haven.

Nemo

Aan Nemo is een eeuwigdurende aflossings- en rentevrije lening van € 11 miljoen verstrekt. Op het pand rust een recht van tweede hypotheek nadat de gemeente in 2001 het recht van eerste hypotheek heeft gegeven aan een andere bank voor € 2 miljoen. Door de aard van de lening is reeds een reserve gevormd voor het gehele bedrag. Omdat in de overeenkomst geen einddatum is gesteld en er bovendien aanzienlijke grootonderhoudskosten zijn, wordt het financieringsrisico geschat op hoog. Door het treffen van de reserve is er geen risico voor de Begroting.

Schuldsanering

In het kader van schuldsanering – dat onderdeel is van het gemeentelijk beleid voor armoedebestrijding – heeft DWI ultimo 2012 voor € 10 miljoen aan leningen uitstaan. Het risico dat terugbetaling niet of slechts gedeeltelijk zal plaatsvinden wordt gezien het huidige economische klimaat, hoog geacht. Als maatregel van risicobeheersing worden deze leningen intensief gemonitord. Desondanks wordt het financieringsrisico geschat op hoog.

Slotervaartziekenhuis

De Stichting Slotervaartziekenhuis is in 2012 in hoger beroep gegaan tegen het vonnis waarin de stichting gesommeerd werd de achtergestelde lening van € 4,6 miljoen terug te betalen aan de Gemeente Amsterdam. De gemeente heeft dit hoger beroep gewonnen. Er is een betalingsregeling voor de achterstallige en lopende rente afgesproken waarbij Stichting Slotervaartziekenhuis haar eerste betalingen van heeft voldaan. In de komende maanden wordt een betalingsregeling uitgewerkt voor de hoogte van het leenbedrag. Gezien de achtergrond van deze lening en omdat de hoofdsom en een gedeelte van de achterstallige rente nog niet is terugbetaald, wordt het financieringsrisico geschat op hoog.

Westpoort Warmte

Aan Westpoort Warmte is een lening verstrekt voor de investering in stadswarmte. Financiering wordt op 50/50 basis verstrekt door de aandeelhouders Nuon en gemeente Amsterdam. In aanvulling op de bestaande verstrekte leningen heeft de raad nog voor € 19,5 miljoen aan kredietruimte toegezegd. Vooralsnog zijn de investeringen over minder afgebouwde woningen

omgeslagen en daarom is het financieringsrisico geschat op middel. Als onderdeel van de beoogde verzelfstandiging van AEB zal de financiering worden verstrekt via AEB mits er geen zwaarwegende gronden zijn om dit niet te doen. Dit wordt in de uitvoeringsfase verzelfstandiging AEB nader uitgewerkt.

Betalingsachterstanden leningen

Behalve bij de Stichting Slotervaartziekenhuis waarbij inmiddels een betalingsregeling is afgesproken en de eerste betalingen zijn ontvangen, zijn in de eerste helft van 2013 geen betalingsachterstanden opgetreden.

Verstreckte garanties

In 2014 neemt de omvang van de verstreckte garanties af met € 1.179 miljoen naar 11.420 miljoen. De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door de verlaging van de achtervangpositie WSW. Garanties worden niet op de balans verantwoord, maar wel vermeld in de Begroting en jaarrekening.

Garantieomvang <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	2012	2013	2014	Indicatie risico	Verantwoordelijke organisatie
Achternvangpositie WEW	3.253	3.253	3.100	Laag	DWZS
Achternvangpositie WSW	9.727	9.000	8.000	Laag	DWZS
Amsterdamsche Compagnie	2	2	2	Hoog	Bestuursdienst
De Meervaart	2	2	2	Middel	SD Nieuw-West
Garantiesubsidie Keersluis	4	4	4	Middel	SD Noord
Gemeente garanties wonen	18	15	10	Laag	DWZS
Gewaarborgde leningen Nat. Restaurantiefonds	9	7	7	Laag	DWZS
Gewaarborgde leningen risico WSW	279	242	224	Laag	DWZS
Gewaarborgde leningen zonder contragarantie	9	7	7	Laag	DWZS
Kantoorgebouw Waterbeheer en Rioolzuivering	51	51	49	Laag	Bestuursdienst
Sportfondsenbad	9	9	9	Hoog	SD West
Stichting Felix Meritis Beheer	3	3	3	Hoog	Bestuursdienst
Stichting Impuls Westelijke Tuinsteden	1	1	1	Laag	SD Nieuw-West
Stichting Orfeos Studios	26	-	-	Hoog	SD Oost / DMO
Overig garanties < € 1 miljoen ⁵	3	3	3		
Totaal	13.395⁶	12.598	11.420		

Per garantie wordt een indicatie van het financiële risico gegeven. Een indicatie van het financiële risico laag, middel of hoog betekend dat er een lage, gemiddelde of hoge kans bestaat dat de garantie wordt ingeroepen waardoor de gemeente het garantie gedeeltelijk of in zijn geheel moet verstrekken aan de begunstigde. De garanties met een indicatierisico van middel of hoog of met een grote omvang worden hieronder nader toegelicht.

Achternvangpositie met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Het WSW borgt de leningen die corporaties afsluiten op de kapitaalmarkt. De Gemeente Amsterdam vormt samen met andere Nederlandse gemeenten en het Rijk een tertiaire achtervang voor de leningen. Het gaat bij de achtervang voor WSW om een totaal ultimo 2012 van € 9.727 miljoen aan leningen. De verwachting is dat het totaal aan leningen zal afnemen in de komende jaren. De achtervang werkt als volgt. Eerst moeten de corporaties zelf hun reserve aanspreken om verliezen te dekken. Daarna wordt het vermogen van het waarborgfonds aangesproken. Als het fonds onder een bepaald peil zakt, moeten Rijk en gemeenten het tekort samen aanvullen (elk 50%⁷), door het verstrekken van renteloze leningen aan het fonds, die worden terugbetaald zodra het vermogen van het fonds weer op peil is. De met deze renteloze leningen gemoede rentederving komt ten laste van de kredietverstrekkers. De kans dat

⁵ Overige garanties < € 1 miljoen ultimo 2012 welke in het overzicht niet specifiek worden genoemd zijn Sporthal Gaasperdam € 0,2 miljoen, Microkredietenfonds € 0,4 miljoen, Stichting Broedplaatsen € 0,4 miljoen, Startende Ondernemers € 0,3 miljoen, Stichting Ateliers € 0,5 miljoen, Joodse Kinder gemeenschap Cheider (0,1 miljoen, Stichting IJscapital Jaap Eden € 0,5 miljoen en stichting Financiering Sport accommodaties € 0,8 miljoen.

⁶ In de Jaarrekening 2012 was de omvang van de verleende garanties ultimo 2012 € 13.400 miljoen. In dit overzicht was per abuis de lening van € 5 miljoen aan het Nationaal restaurantiefonds opgenomen als verleende garantie.

⁷ De precieze verdeling is 50% Rijk, 25% schadegemeenten (dat zijn de gemeenten binnen de grenzen waarvan één of meerdere woningcorporaties in problemen gekomen zijn) en 25% alle overige gemeenten.

aanspraak gemaakt wordt op de gemeentelijke achtervang lijkt gering, maar de effecten kunnen groot zijn als dit gebeurt. Zo hebben de renteloze leningen bijvoorbeeld invloed op de bruto schuldquote en de rentelast van de gemeente, aangezien deze dit zelf wel moet financieren met langlopende schuld. De structuur van waarborgen lijkt solide, maar het juridisch raamwerk is complex en nog nimmer getest. Op 1 januari 2015 loopt de overeenkomst met het WSW af. Voorafgaand wordt deze overeenkomst opnieuw onderhandeld en zal de nieuwe overeenkomst tijdig ter goedkeuring aan de raad worden voorgelegd. Het financiële risico wordt op laag geschat.

Achternvangpositie met het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).

Het WEW borgt de leningen die burgers hebben afgesloten voor het kopen van een huis onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Doordat de gemeente deze overeenkomst is aangegaan met het WEW kunnen inwoners van Amsterdam vanaf 1995 deel kunnen nemen aan de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Daarnaast zijn de oude gemeentegaranties, inclusief een afkoopsom, overgedragen aan het WEW. De omvang van de garantstelling ultimo 2012 bedraagt € 3.253 miljoen. Het WEW staat garant bij de hypotheekvertrekkende banken voor de terugbetaling van het restant van het hypotheekbedrag bij gedwongen verkoop van de woning. Hoewel het risico klein wordt geschat, kan bij een langdurige recessie het fondsvermogen van het WEW te veel afnemen. Dan wordt aanspraak gemaakt op de achtervang door Rijk en gemeenten, wat ook hier neerkomt op het verstrekken van renteloze leningen, in dit geval aan het WEW (en ook dan is de verdeelsleutel: Rijk 50%, schadegemeenten 25% en alle overige gemeenten 25%). Rijk en VNG hebben afgesproken dat vanaf 2011 de achtervang voor nieuwe leningen met NHG voor 100% voor rekening van het Rijk komt. Amsterdam blijft nog achtervang voor de tot en met 2010 verstrekte leningen met NHG. Aangezien er geen nieuwe leningen meer bijkomen en er op bestaande leningen wordt afgelost is de verwachting dat het grootste gedeelte van de garantstellingen in circa vijftien jaar verdwenen zal zijn. Het financiële risico wordt laag geschat.

De Amsterdamse Compagnie

De aandeelhouders van de Amsterdamse Compagnie hebben een verplichting het kapitaal in stand te houden op 20%. Momenteel zit de Amsterdamse Compagnie hieronder. Aangezien de Amsterdamse Compagnie niet aan de minimaal vereiste kapitaal in stand houdingsratio voldoet en het waarschijnlijk is dat er door de aandeelhouders verplicht moet worden bijgestort om hier wel aan te gaan voldoen wordt het financiële risico op hoog geschat.

De Meervaart

Stadsdeel Nieuw-West heeft een garantie van € 1,72 miljoen verstrekt voor De Meervaart. De Meervaart zag de congresopbrengsten in 2012 dalen. Door de verlaagde inkomstenverwachting wordt het financiële risico geschat op middel.

Garantiesubsidie Keersluis

Stadsdeel Noord heeft een garantie afgegeven van € 4 miljoen voor Keersluis BV/ Renaval BV. Daarnaast kan het stadsdeel tot een maximum van 35% aan kosten en rente over dit bedrag worden aangesproken. Er is borgtocht⁸ verstrekt aan de hypotheekverstrekker; het stadsdeel heeft zich verplicht bij faillissement 4.500 m² bruto vloeroppervlakte aan bedrijfsunits over te nemen. De executiewaarde van de bedrijfsunits is volgens de opgave van het stadsdeel € 5,4 miljoen. Het financiële risico wordt geschat op middel.

Gewaarborgde leningen risico Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

De garanties zijn afgegeven voor een leningbedrag van € 279 miljoen en vallen onder het WSW tot 1995 verstrekte de gemeenten garanties op de door woningcorporaties aangetrokken leningen. In 1995 heeft het WSW deze rol van de gemeenten overgenomen en vervullen de gemeenten de rol van achtervang. Bij de overgang heeft het WSW het grootste deel van de in

⁸ Borgtocht is een overeenkomst waarbij een derde partij zich verbindt aan een overeenkomst tussen schuldeiser en schuldenaar. De derde partij staat borg voor de schuldenaar indien deze zijn/haar verplichtingen niet kan voldoen aan schuldeiser.

eerdere jaren door de gemeente verstrekte garanties overgenomen. Het financiële risico is in lijn met de hierboven beschreven achtervang WSW en wordt op laag geschat.

Sportfondsenbad

Aan de stichting is een borgstelling van 100% afgegeven voor een geldlening die is afgesloten ten behoeve van Sportplaza Mercator. Het risico dat gebruik gemaakt zal moeten worden van de garantie wordt ingeschaald als hoog. De gevolgen van een eventueel faillissement worden deels ondervangen door het recht van eerste hypotheek en aanpassing van de erfpachttak. Stadsdeel West wordt bij een faillissement eigenaar van het zwembad. Het stadsdeel loopt dan wel een exploitatierisico. Daarom wordt het financiële risico op hoog geschat.

Stichting Felix Meritis Beheer

De gemeente heeft een borgstelling afgegeven aan een tweetal financiers van het Felix Meritis Beheer, dat de eigenaar is van het pand waarin het Felix Meritis is gevestigd. Het exploitatieresultaat van het Felix Meritis staat onder druk waardoor de huur niet betaald kan worden. Daarom heeft de beheerder geen inkomsten en kan op zijn beurt niet aan de verplichtingen richting de financiers voldoen. Momenteel zijn Felix Meritis Beheer, de financiers en de gemeente in gesprek over deze situatie en mogelijke oplossingen. Het financiële risico wordt geschat op hoog.

Schatkist bankieren

Het kabinet heeft besloten om voor de decentrale overheden schatkistbankieren zonder leenfaciliteit in 2013 verplicht in te voeren. Schatkistbankieren houdt in dat eventuele tegoeden moeten worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Het doel is een optische verlaging van de staatsschuld met 4%. De gemeente is momenteel zich aan het voorbereiden om later in het najaar van 2013 te kunnen voldoen aan het schatkistbankieren. Het drempelbedrag dat staat voor het maximale saldo dat de gemeente mag aanhouden op haar bankrekeningen is recent aangepast. Het drempelbedrag is nu gekoppeld aan het begrotingstotaal en daardoor meer passender is voor gemeentes met een grote Begroting zoals onze gemeente. Bij een Begroting van € 5,3 miljard wordt het drempelbedrag € 13,4 miljoen, wat een werkbaar bedrag is voor onze gemeente.

3 Lokale heffingen

Overeenkomstig de Gemeentewet bevat de begroting een paragraaf over inkomsten, belastingen, tarieven en leges.¹ Achtereenvolgens worden behandeld:

- belastingen en retributies
- leges
- tarieven stadsdelen
- lokale lastendruk
- kwijtscheldingsbeleid

3.1 Belastingen en retributies

Onderstaande tabel geeft de geraamde inkomsten uit belastingen en retributies weer.

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
a. Rioolheffing	64.875	64.428	65.152	65.265	65.211	65.280
b. Roerende ruimtebelastingen	381	382	402	402	402	402
c. Onroerende zaakbelastingen	156.740	159.801	158.165	158.689	159.200	159.799
d. Hondenbelasting	1.772	1.751	1.751	1.751	1.751	1.751
e. Toeristenbelasting	37.936	34.965	38.533	35.030	35.030	35.030
f. Vermakelijkheidsretributie	1.990	2.021	1.994	1.994	1.994	1.994
g. Precario en reclamebelasting	401	400	179	407	407	407
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	199.220	199.320	201.252	200.153	198.784	199.383
Totaal belastingmiddelen	264.095	263.748	266.404	263.538	263.995	264.663

Onderstaande tabel bevat de belastingtarieven op basis waarvan de inkomsten zijn geraamd. De belastingverordeningen 2014 met tarieven worden uw raad later in 2013 aangeboden.

Tarievenoverzicht	Tarief 2012	Tarief 2013	Tarief 2014	Grondslag heffing
Rioolheffing	149,41	149,41	149,41	per aansluiting
OZB / RRB ²				
- Gebruik niet-woningen	0,14926%	0,15291%	0,15291%	van WOZ- waarde
- Eigendom woningen	0,05723%	0,05950%	0,05950%	idem
- Eigendom niet-woningen	0,18670%	0,19126%	0,19126%	idem
Hondenbelasting	103,18	103,18	103,18	per hond
	392,28	392,28	392,28	per kennel
Toeristenbelasting	5%	5,5%	5,5%	omzet
Vermakelijkheidsretributie				
- Rondvaartboten	0,60	0,60	0,60	per instapper
- Waterfietsen	0,30	0,30	0,30	per opstapper

a. Rioolheffing

De gemeente heft rioolheffing van burgers die een aansluiting hebben op de gemeentelijke riolering (aansluitrecht). Het tarief is berekend op basis van verwachte kosten en het aantal aansluitingen in 2014. Bij de Kadernota 2013 is besloten de dekkingsgraad te verhogen naar 99%. Voornamelijk leidt dit niet tot een tariefsverhoging. Het tarief 2014 blijft gelijk aan 2012: € 149,41 per aansluiting op het gemeentelijke rioleringstelsel. Het gelijkblijvende tarief leidt tot een tekort in de exploitatie van € 6,4 miljoen. Voorgesteld wordt dit tekort te onttrekken uit de egaliseringsreserve rioolheffing. De komende jaren wordt een zeer beperkte areaalgroei verwacht door de achterblijvende nieuwbouw als gevolg van de crisis.

b en c. Onroerende zaakbelastingen en roerende-ruimtebelastingen

OZB en RRB kennen drie gelijke tarieven voor eigenaren van woningen en niet-woningen en gebruikers van niet-woningen. OZB en RRB wordt vanaf 2009 geheven op basis van een percentage van de WOZ-waarde. Voor de OZB is het voorlopige tarief 2014 gecorrigeerd voor de

¹ Art. 12, lid 1 van de Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet.

² Roerende woon- en bedrijfsruimtebelastingen.

eerste prognose van de waardeontwikkeling van prijspeil 2012 (voor belastingjaar 2013) naar prijspeil 2013 (voor belastingjaar 2014). De prognose voor 1-1-2012 t/m 1-1-2013 laat een daling van de waardeontwikkeling zien. Een gelijke opbrengst genereren, zonder rekening te houden met de areaalwijziging, doet het tarief stijgen. De definitieve OZB-tarieven voor 2014 worden berekend zodra de mutatie in de WOZ-waarden van prijspeil 2012 naar prijspeil 2013 preciezer bepaald kan worden. Naar verwachting gebeurt dit in september 2013.

Volgens de gebruikelijke gedragslijn wordt de gemiddelde waardestijging of waardedaling van de WOZ-waarde gecompenseerd in het tarief voor de onroerende zaakbelastingen. Dit zal niet leiden tot een toename (of afname) van de totale OZB-opbrengsten voor de gemeente, behoudens de nominale correctie die het gevolg is van de jaarlijkse prijscorrecties. Voor een individuele belastingplichtige kan sprake zijn van een verhoging of verlaging van de WOZ-waarde, afhankelijk van de waardeontwikkeling van de eigen woning.

Landelijke versus Amsterdamse ontwikkeling

Volgens de Waarderingskamer is de gemiddelde WOZ-waarde van alle woningen in Nederland tussen 2011-2012 gedaald met 3,6%. De gemiddelde WOZ-waarde van alle woningen in Amsterdam daalde in die periode echter met 3,8%. Amsterdam volgt, in tegenstelling tot de vorige waarderingsperiode, de landelijke trend. Zoals gezegd is de nieuwe WOZ-waarde die op basis van de waardepeildatum 1 januari 2013 bepaald is voor het belastingjaar 2014, nog in onderzoek en moet nog vastgesteld worden.

d. Hondenbelasting

Het houden van een hond wordt belast met hondenbelasting. Het ongedifferentieerd tarief per hond blijft in 2014 gelijk ten opzichte van 2013. Daarnaast is er een vast tarief voor geregistreerde kennels. Ook hier is geen sprake van een stijging. Vrijstelling wordt verleend voor politie- en blindengeleide honden en opgeleide honden voor mensen met een handicap.

e. Toeristenbelasting

Het tarief is een vast percentage van de overnachtingvergoeding (exclusief ontbijt) in hotels en andere belastingplichtige objecten zoals campings. De belastingopbrengst is afhankelijk van de bezettingsgraad en de kamerprijzen. Het tarief voor de toeristenbelasting wordt in 2013 en 2014 tijdelijk verhoogd van 5% naar 5,5%. De Gemeente Amsterdam investeert in toezicht, veiligheid en leefbaarheid, maar ook de aanpak van overlastgevers kost de stad veel geld. Het college vindt het redelijk dat de mensen die hiervan profiteren als zij onze stad bezoeken in die kosten bijdragen. Naast de hogere opbrengsten als gevolg van deze tijdelijke stijging, is een deel van de stijging te verklaren door reguliere omzetsijging.

f. Vermakelijkheidsretributie

De vermakelijkheidsretributie wordt geheven van aanbieders van vermaak op het water tegen vergoeding. De heffing kent twee vaste tarieven per persoon: € 0,60 voor rondvaartboten en € 0,30 voor waterfietsen en stationerende vaartuigen. Er wordt geen tariefaanpassing voorgesteld: nominale aanpassing leidt door afronding tot gelijkblijvende tarieven. Verwacht wordt dat de opbrengst vermakelijkheidsretributie in 2014 ligt daalt ten opzichte van 2013.

g. Overige gemeentelijke belastingen en heffingen (inclusief Precario en liggeld)

De bevoegdheden over een deel van de lokale heffingen zijn overgedragen aan de stadsdelen (afvalstoffenheffing, reinigingsrecht bedrijven, precariobelasting en de leges). Bij de raadsbehandeling van de Kadernota 2014 is amendement 320 vastgesteld, dat voorziet in een lastenverlichting voor ondernemers van € 3,5 miljoen. In 2014 worden daartoe de tarieven van de reclamebelasting eenmalig verlaagd. De stadsdelen worden voor de gedeerde inkomsten gecompenseerd. Hiervoor wordt dekking gevonden in een deel van de te begroten rentebaten in 2014. Haven Amsterdam, die het gebied Westpoort in beheer heeft, heeft de mogelijkheid Precario via privaatrechtelijke overeenkomsten rechtstreeks innen. De heffingen door de centrale diensten – leges en rechten – volgen in de volgende paragraaf.

3.2 Leges

Onderstaand overzicht geeft de kostendekkendheid van leges weer. De toelichting gaat net als in de begroting 2013 in op het verzoek van de raad (motie 553 uit 2010) om aan te geven welke stappen zijn of worden ondernomen om kosten te verminderen die worden toegerekend aan de tarieven.

Soort leges	Lasten €	Baten €	Dekkings-%
a. Stadsarchief:			
Onderzoek en Reproducties	112.000	112.500	100,4%
b. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied:			
Verlening bouw- en gebruiksvergunningen	5.524.000	6.000.000	108,0%
Vergunningverlening ³	15.000	9.200	63,0%
Adviseren en informeren Milieu ⁴	81.000	80.000	99,0%
c. Dienst Basisinformatie:			
Uittreksel burgerlijke stand	93.000	91.100	98,0%
Transportkosten GBA	11.900	10.900	91,8%
Uittreksels elektronisch	44.900	43.740	97,4%
Uittrekstel bevolkingsregister schriftelijk	92.300	90.280	97,8%
Erfrecht- en archiefonderzoek	143.800	141.600	98,5%
Taxi ontheffing	25.000	25.000	100,0%
Benoeming buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand	37.100	36.000	97,1%
d. Dienst Wonen, Zorg en Samenleven:			
Huisvestingsvergunning	380.000	237.065	62,4%
Tijdelijke verhuur	270.000	386.250	143,1%
e. Waternet:			
Ligplaats-, verbouwings-, vervangings-, en exploitatievergunningen	40.000	32.000	80,0%
Sleep- en bewaarloon	40.000	40.000	100%
Binnenhavengeldverordening, pleziervaart (retributie)	5.800.000	3.100.000	53,5%
Verordening Huisaansluitingen Afvalwater Amsterdam (retributie)	2.000.000	2.000.000	100%
f. Dienst Belastingen:			
Bestemmingsgegevens	65.100	65.100	100%
g. Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer:			
Dagontheffing milieuzone	60.000	200.000	333%
Langdurige ontheffing milieuzone	204.000	60.000	29%

a. Stadsarchief

Een steeds groter percentage van de producten wordt digitaal geleverd. De inkomsten zullen in 2014 naar verwachting op eenzelfde niveau liggen als in 2012. De redenen van een stabilisatie van de omvang van de leges zijn gelijk aan vorig jaar:

- elders wordt (sinds maart 2011) grotendeels dezelfde informatie ook gratis of tegen lagere tarieven aangeboden. Dit komt voort uit de (politieke) visie op Open Data waardoor er nu ook commerciële partijen zijn die tegen andere tariefstelling vergelijkbare producten aanbieden
- de productie van nieuwe scans staat onder druk nu het vinden van extra financiering in (innovatie) subsidies vrijwel niet meer mogelijk is. Onder druk van de bezuinigingen in de rompbegroting kan de post voor digitalisering archiefbescheiden niet stijgen, terwijl dat wel nodig is om het niveau van de inkomsten te handhaven

Gezien de economische situatie en de bevrozing van de lonen van veel burgers zal ervoor worden gekozen de prijzen van de leges zoveel mogelijk gelijk te houden. Uiteraard zullen we ons conformeren aan een mogelijke nominale verhoging.

³ De milieuvergunningen betreffen geluidsbegrenzers, vuurwerkverkoop en ontheffingen geluid- en lichthinder.

⁴ Het advies en informeren betreft archiefonderzoeken en makelaarsfaxen bodem.

b. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ⁵

Het aantal aanvragen voor een bouwvergunning is laag door de recessie, maar ook door de overdracht van grootstedelijke gebieden aan stadsdelen. Door bezuinigingen en efficiencyverhoging zijn de kosten lager. Vanaf het tweede kwartaal 2013 komen echter aanvragen voor bouwvergunningen binnen met hogere bouwsommen. Het doortrekken van dit gegeven naar 2014 geeft voor bouwvergunningverlening een dekkingspercentage boven de 100%. De makelaarsfaxen bodem zijn in aantal sterk afgenomen. Dit is in de begroting (baten) nog niet verwerkt. De kostendekkendheid is verbeterd en op gewenst niveau. Voor de vuurwerkvergunningen is vastgesteld dat de lasten niet kunnen worden verlaagd. Hier zal een tariefaanpassing voor 2014 worden voorgesteld.

Aan de hand van een kostprijsonderzoek in het kader van het gelijktrekken van leges binnen de gemeente wordt voorgesteld om het tarief 2014 van enkele vergunningen fors te verhogen. Met name de vergunningen voor het exploiteren van een terras en voor een evenement waren niet kostendekkend. Gezien het feit dat dit soort vergunningen in het Westpoortgebied weinig wordt uitgegeven heeft deze tariefsstijging een marginaal effect op de gemeentelijke begroting.

c. Dienst Basisinformatie (DBI)

DBI heeft voor 2014 een bedrag van € 439.000 aan legesinkomsten geraamd. Het betreft leges voor het verstrekken van uittreksels uit het bevolkingsregister en de burgerlijke stand, archiefonderzoek, verklaringen en taxiontheffingen. De totaal hiervoor geraamde kosten bedragen € 448.000. Het gemiddelde dekkingspercentage 98%. Deze dekking van 98% is maximaal vanwege vastgestelde rijkstarieven voor uittreksels burgerlijke stand.

Als gevolg van overdracht van taken medio 2012 naar Stadsdeel Centrum zijn de inkomsten voor uittrekselverstreking GBA en burgerlijke stand met € 250.000 euro gedaald; de kosten daalden navenant door overdracht van personeel aan Stadsdeel Centrum. Doordat de nieuwe regelgeving een 3-jaar-cyclus voorschrijft, wordt het inkomstenverloop vanaf 2013 van de taxiontheffingen en vergunningen grilliger. Er is in 2013 sprake van hoge opbrengsten en kosten; in 2014 en 2015 van lagere opbrengsten en kosten. De raming voor 2014 daalt met € 122.000. Bij de 8 - Maandsrapportage 2013 kan meer inzicht worden geboden.

d. Dienst Wonen, Zorg en Samenleven

Voor 2014 is een verhoging van de leges voor de huisvestingsvergunning voorzien van € 7. Particuliere verhuurders hebben per brief laten weten geen convenant met de gemeente te willen afsluiten in het kader van woonruimteverdeling. Dat betekent dat de taken op het gebied van vergunningverlening en handhaving met betrekking tot de particuliere sector onverkort blijven bestaan. Bij de capaciteitsberekeningen in het kader van de herziening van het stelsel van woonruimteverdeling is ervan uitgegaan dat door het afsluiten van een convenant minder capaciteit nodig zou zijn vanwege minder werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Nu duidelijk is dat het beoogde convenant niet zal worden afgesloten ontstaat een dekkingstekort omdat de leges niet kostendekkend zijn. Om dit te compenseren is een verhoging van de leges voorzien. Met de kostendekkendheid van tijdelijke verhuur wordt ook een deel van het tekort bij de huisvestingsvergunningen gecompenseerd.

e. Waternet

Waternet heeft dertien verschillende soorten leges. De leges voor ligplaats-, verbouwings-, vervangings- en exploitatievergunningen zijn niet kostendekkend. Dit wordt met name veroorzaakt door de leges rond woonboten, waarbij Waternet zich committeert aan de vastgestelde legestarieven die zijn vastgesteld door Werkgroep Uniforme Tarieven. Voorgesteld

⁵ Per 9 januari 2013 is de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG) van kracht. Hiermee heeft de Gemeente Amsterdam taken en verantwoordelijkheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving m.b.t. milieu, bouw en bodem, overgedragen aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG). Tot 9 januari 2013 werden deze taken uitgevoerd door de Dienst Milieu en Bouwtoezicht (DMB). Amsterdam blijft bevoegd gezag voor de taken die bij de Omgevingsdienst zijn ondergebracht. Er is nog geen definitief besluit tot opheffing DMB omdat pas op 21 mei 2013 het Sociaal Plan kon worden ondertekend door de vakbonden en de verschillende colleges. Het definitieve besluit tot opheffing DMB zal naar verwachting plaatsvinden na het zomerreces 2013; deze paragraaf loopt hierop vooruit.

wordt om in 2014 te komen tot één legestabel voor de gemeente Amsterdam op basis van een uniforme methodiek voor kostentoerekening. Aan de hand van een kostprijsonderzoek zullen de belangrijkste tarieven Binnenwater (met name ligplaatsvergunning woonboot (ex art.2.3.1 VHB) bij verlenging bestaande vergunning) aanzienlijk worden verhoogd. Door deze aanpassing zullen de tarieven kostendekkend zijn.

f. Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam

De leges voor het leveren van bestemmingsgegevens zijn geheel kostendekkend. De aan de leges toegerekende kosten zijn de minimaal benodigde kosten voor de levering van de gegevens.

g. Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer

De lasten voor het verstrekken van dagontheffingen milieuzone zijn laag, omdat de verstrekking van de dagontheffing bijna volledig digitaal gaat. Personele kosten zijn miniem in dezen. De geschatte lasten voor het verstrekken van langdurige ontheffingen milieuzone zijn hoog, omdat voor het verstrekken van de langdurige ontheffing door de Gemeente Amsterdam een adviescommissie is ingesteld. Deze adviescommissie beoordeelt alle aanvragen voor een langdurige ontheffing apart. Voor het beoordelen van de aanvragen zijn uitgebreide administratieve en juridische handelingen noodzakelijk waardoor de lasten hoog zijn. In de begroting voor het beheer van de milieuzone worden de lasten en baten voor het verstrekken van langdurige en dagontheffingen samen gevoegd. De legesinkomsten voor het verstrekken van beide ontheffingen zijn niet kostendekkend. Er is verder dekking uit het mobiliteitsfonds. De verwachting is dat de legesinkomsten iets stijgen in verband met de aanscherping milieuzone regelgeving van 1 juli 2013 jl.

3.3 Tarieven stadsdelen

Uniforme legestarieven 2014

Stadsdelen en centrale stad werken samen bij het vergelijkbaar maken van legestarieven. Dankzij intensieve inspanningen om legestarieven gelijk te trekken kan voor 2014 één gezamenlijke legestabel worden aangeboden voor de hele stad, met één enkel tarief per legesproduct. Productdifferentiatie blijft mogelijk maar alleen op basis van een substantieel afwijkend dienstverleningsniveau. Vanwege de gewenste transparantie (en Europese richtlijnen) zijn alle legesproducten van stadsdelen onderworpen aan een kostprijsonderzoek, waarbij gebruik is gemaakt van een uniforme methodiek voor kostentoerekening in het kader van Besturen zonder Ballast. Enkele legestarieven zijn aangepast aan de hand van de uitkomsten van dat kostprijsonderzoek. Bestuurlijk zal het beleid er op gericht zijn om (gemiddeld) tarieven te kunnen verlagen dan wel kostendekkend te maken, in ieder geval niet te verhogen. Naar verwachting zal in het najaar van 2013 besluitvorming plaatsvinden over één gezamenlijke legestabel 2014 binnen gemeente Amsterdam.

Afvalstoffenheffing: afvalbeheer en afvalinzameling

De centrale stad en de stadsdelen willen graag de stijging van de afvalstoffenheffing matigen en de samenwerking vergroten. De samenwerking moet leiden tot meer kostenefficiëntie met behoud van decentrale uitvoering. In een bestuursopdracht wordt ondermeer gebruikt gemaakt van het onderzoek naar het optimaliseren van de afvalketen. Ambtelijk wordt een nieuwe systematiek omtrent afvalbeheer en -inzameling voorbereid. Besluitvorming over de nieuwe systematiek wordt in het najaar van 2013 verwacht en is naar verwachting van toepassing vanaf 2015.

Bouwleges

De bouwleges van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG) komen inmiddels overeen met die van de stadsdelen. Alleen voor bouwsommen hoger dan € 5 miljoen rekent

NZKG een lager percentage.⁶ Als de tarieven van de stadsdelen volledig worden gevolgd, zouden de legesinkomsten meer dan kostendekkend worden geraamd. Dit is niet toegestaan.

3.4 Lokale lastendruk

Over de lokale lastendruk wordt jaarlijks door diverse organisaties gepubliceerd. Gelet op de bezwaren die kleven aan deze publicaties, wordt al jaren volstaan met een vergelijking van de verschillende tarieven van de andere grote steden.⁷ De volgende tabel geeft een overzicht van de tarieven die het grootste deel uitmaken van de woonlasten voor huishoudens. De woonlasten 2013 in Amsterdam wijken in gunstige zin af van de gemiddelde woonlasten van de G4. Voor de afvalstoffenheffing is het niet gewogen gemiddelde van de tarieven van de stadsdelen genomen.

Woonlasten 2008-2013 van meerpersoonshuishoudens						
Jaar	A'dam	R'dam	Den Haag	Utrecht	Gemiddeld	A'dam t.o.v. gem.
2008	563	575	550	684	593	-5%
2009	542	609	549	704	601	-10%
2010	571	620	523	694	602	-5%
2011	621	625	551	705	626	-1%
2012	631	685	543	720	645	-2%
2013	628	720	547	731	657	-4%

3.5 Kwijtscheldingsbeleid

Bij het verlenen van kwijtschelding is de gemeente gebonden aan de door de rijksoverheid vastgestelde regels. Wij passen die regels maximaal toe: de kwijtscheldingsnorm is vastgesteld op 100% van de bijstandsnorm. De kwijtscheldingsnormen zijn afhankelijk van de leeftijd en gezinssamenstelling van de aanvrager. Sinds 2013 kunnen ook kleine zelfstandigen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing.

In de begroting wordt voor 2013 een overschrijding van de kwijtschelding verwacht, waarvan de reden de huidige economische situatie is, waarin veel meer mensen een beroep op kwijtschelding doen. Voor de Begroting 2014 worden 68.000 toegekende verzoeken geprognosticeerd, wat in geld € 1,7 miljoen meer is dan oorspronkelijk voor 2013 begroot. De aantallen voor 2014 zijn gebaseerd op een onderzoek van O+S dat eind 2012 is gedaan.

De kosten van de kwijtschelding komen deels ten laste van de centrale stad en worden deels doorberekend in de tarieven van de stadsdelen via een solidariteitsheffing. Onderdeel van besluitvorming vormen de tarieven die voor afvalstoffenheffing in 2014 worden gehanteerd en het aandeel van de solidariteitsheffing daarin. Daarnaast dient de bijdrage van de centrale stad voor 2014 te worden vastgesteld. Vanaf 2015 zal de centrale stad niet meer financieel bijdragen aan het kwijtscheldingsbeleid.

⁶ Achtergrond van het verschil met stadsdelen is dat NZKG meer bouwaanvragen behandelt in het hogere segment met hogere bouwsommen. Het verschil is de afgelopen jaren aanzienlijk minder geworden, maar niet verdwenen.

⁷ In deze publicaties wordt bij het bepalen van de lastendruk veelal uitgegaan van verschillende gegevensverzamelingen en verschillende berekeningmethoden. In de ene publicatie wordt gewerkt met gemiddelden, in de andere worden verschillende standaardprofielen onderscheiden of wordt alleen een aantal tevoren geselecteerde heffingen opgenomen. Hierbij gaat het dan ook vrijwel altijd bij uitsluiting om de lasten voor bewoners (en niet voor de bedrijven).

4 Verbonden partijen

4.1 Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in het beleid en de veranderingen inzake rechtspersonen waarin de gemeente een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Het gaat hierbij om privaatrechtelijke rechtspersonen (vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties), publiekrechtelijke rechtspersonen en ook om Europese groeperingen voor territoriale samenwerking (EGTS). Er is sprake van een financieel belang als de gemeente een lening heeft verstrekt, een garantie heeft afgegeven of aandeelhouder is. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente zeggenschap heeft in de rechtspersoon via het aandeelhouderschap en/of via het recht tot voordracht of benoeming van personen in de bestuursorganen van de rechtspersoon.

Doel van de paragraaf Verbonden partijen is het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het publieke belang met behulp van rechtspersonen wordt behartigd, welke resultaten zijn geboekt en welke risico's de gemeente loopt door de relatie met de verbonden partij.

Meer informatie over de verbonden partijen van de gemeente is te vinden in de afzonderlijke jaarrekeningen van de gemeentelijke diensten en op de website <http://www.amsterdam.nl/gemeente/organisatie-diensten/sites/deelnemingen/deelnemingen>

4.2 Herijking gemeentelijke deelnemingen

Conform het gemeentelijke deelnemingenbeleid zijn in 2011 alle gemeentelijke deelnemingen herijkt. Dit houdt in dat alle deelnemingen zijn beoordeeld op het behartigen van het publieke belang en op de financiële risico's. Op 17 januari 2013 is de raadscommissie EZP de stand van zaken van de herijking besproken. De onderstaande tabel geeft de huidige status weer, met dien verstande dat de deelnemingen waarover in 2011 is besloten dat we ze willen behouden niet in de tabel zijn opgenomen (**onder 4.5 is een volledige lijst opgenomen**). Dat laatste geldt ook voor de havengerelateerde deelnemingen, omdat inmiddels besloten is dat deze deelnemingen meegaan met Havenbedrijf Amsterdam NV. In 2015 zal het college de gemeentelijke deelnemingen opnieuw aan een herijking onderwerpen.

Stand van zaken herijking

Deelneming	Besluit herijking 2011	Stand van zaken
AT5	Aandeel afstaan	Nadat de activiteiten van AT5 zijn overgenomen door Amstel Televisie Vijf, heeft het college besloten om in lijn met het herijkingsbesluit de overgebleven BV te liquideren. De ontbinding van de vennootschap is eind 2012 afgerond.
NV Maatschappij tot exploitatie v/h Hotel en Café Hollandais	Liquideren	Het streven is de NV voor 31 december 2013 te liquideren.
Wetenschap & Technologie Centrum Watergraafsmeer (WTCW)	Afstoten	WTCW is in 1999 opgericht ten behoeve van beheer, verdeling en controle van subsidies op het terrein van Science Park. In de laatste herijking deelnemingen is bepaald dat deze deelneming wordt afgestoten of geliquideerd. De UvA (penvoerende instelling van de vennootschap) heeft plannen voor een geheel andere rol van WTCW op Science Park en zal deze in het laatste kwartaal van 2013 ontvouwen in het bestuurlijk opdrachtgeversoverleg. De afstoting of liquidatie wordt opgeschort tot deze plannen duidelijk zijn.

Deelneming	Besluit herijking 2011	Stand van zaken
Scheepsexploitatie Maatschappij Bavo N.V.	Liquideren	Het streven is de liquidatie in 2013 af te ronden. De fiscale effecten van de verschillende liquidatieroutes blijken echter groot. Nader fiscaal advies wordt nu ingewonnen.
- KWH Water BV (5%) - Reststoffenunie Waterleidingbedrijven BV (5%) - Het Waterlaboratorium NV (33%) - NV Watertransportmij. Rijn-Kennemerland (WRK) (50%)	Afstoten naar Waternet	Op 12 juni 2013 heeft het college ingestemd met de overdracht aan Waternet. Naar verwachting kan deze overdracht in 2013 geformaliseerd worden.
De Amsterdamse Compagnie NV	Onderzoek naar verkoopmogelijkheden	Pogingen van de twee aandeelhouders (Stadsgenoot en gemeente) tot verkoop van de aandelen of van de individuele panden zijn niet geslaagd. Dit heeft onder andere te maken met de lage prijzen die momenteel voor panden betaald worden. Gezien het bovenstaande hebben de aandeelhouders in april 2013 besloten DAC voorlopig als beheermaatschappij voort te zetten en geen nieuwe projecten meer te ontplooiën. Hierbij wordt gestreefd naar <i>operational excellence</i> , waarbij van groot belang is dat de bezettingsgraad en de huurinkomsten minimaal op peil blijven. Aangezien de aandeelhouders een bijstortverplichting hebben zodra de solvabiliteit onder 20% komt, is het essentieel dat de financiële risico's beheerst en verminderd worden. Ook het jaar 2014 zal in het teken hiervan staan.
Havengebouw Amsterdam	Verkoopprocedure voortzetten, zodra er een goed bod komt	De gemeente heeft verschillende pogingen ondernomen om het aandeel te verkopen, die echter niet tot verkoop hebben geleid. De potentie van het pand en de onderneming is groot; in de huidige vastgoedmarkt is het echter nagenoeg onmogelijk voor potentiële kopers een bieding te doen die aan de verwachtingen van het college van B&W kan voldoen. Het college heeft besloten tot medio 2018 af te zien van verdere verkoop pogingen. Ingezet wordt op optimalisatie van financiering en governance.
Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten U.A. (SHPV)	Aanhouden plus aangenomen motie	Per motie is het college opgeroepen te onderzoeken of het betrekken van meerdere gemeenten bij SHPV tot de mogelijkheden behoort en welke effecten dat voor de Gemeente Amsterdam heeft. Hierover is in juni 2013 aan de raadscommissie EZP gerapporteerd:
Coöperatie Wigo4It U.A.	Aanhouden plus aangenomen motie	Zie SHPV.
Stadion Amsterdam NV (ArenA)	Aanhouden plus aangenomen motie	Per motie is het college opgeroepen: 1) normaal dividendbeleid te ontwikkelen voor de Arena 2) een voorstel te doen om de boekwaarde in overeenstemming te brengen met de marktwaarde 3) in 2012 met een businesscase te komen om aan te tonen hoe de aandeelhouderswaarde kan groeien en op welke termijn er dan een gezonde uitbreiding kan plaatsvinden

Deelneming	Besluit herijking 2011	Stand van zaken
		Onderdeel 2 van de motie is uitgevoerd in de Jaarrekening 2011 van de gemeente. Naar verwachting kan over onderdelen 1 en 3 in de herfst van 2013 gerapporteerd worden aan uw raad. Onderdeel 3 volgt in 2013.

4.3 Deelnemingenbeleid

In 2012 heeft het college twee belangrijke kaderstellende beleidsstukken opgesteld: het beloningsbeleid voor deelnemingen en Doelgericht op Afstand II (DOA II).

Het kabinet wil de 'WNT-norm' uit de Wet Normering Topinkomens verlagen van 130% naar 100% van het ministersalaris. Het streven is die norm per 1 januari 2015 in te voeren. Het college blijft de ontwikkelingen hierbij volgen.

DOA II is een bestuurlijke actualisatie van het deelnemingenbeleid zoals dat in 2008 werd vastgesteld. Aanleiding voor deze actualisatie is de ontwikkeling in wet- en regelgeving op dit gebied, de toenemende maatschappelijke aandacht voor governancevraagstukken en specifiek de toenemende aandacht voor het actief aandeelhouderschap. De geactualiseerde notitie herbevestigt de bestuurlijke keuzes uit 2008, die er vooral op gericht zijn activiteiten waar mogelijk op afstand te plaatsen. Maar er worden ook nieuwe keuzes voorgesteld voor het actief aandeelhouderschap. Het jaar 2014 wordt benut deze keuzes nader in te vullen en toe te passen.

In DOA II gaan we specifiek in op de deelnemingen, maar niet op stichtingen waarbij de gemeente betrokken is. Bij de bespreking van de 'update herijkingen deelnemingen' in de raadscommissie EZP van 17 januari 2013 heeft de wethouder Deelnemingen een aparte beleidsnota hierover toegezegd. In deze nota zullen de verenigingen, coöperaties en de gemeenschappelijke regelingen, waarvan de gemeente lid is, meegenomen worden. Hiermee is het hele spectrum van de verbonden partijen gedekt. De besluitvorming over deze nota zal naar verwachting nog in 2013 plaatsvinden.

4.4 Opbrengsten en lasten

	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
<i>(Bedragen x € 1 miljoen)</i>					
Havenbedrijf Amsterdam NV	n.v.t.	50,0	50,0	50,0	50,0
NV Luchthaven Schiphol	12,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Alliander	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
NV Nuon Energy	2,9	3,8	4,5	-	-
GVB Holding NV	3,6	10,1	10,1	3,6	3,6
NV Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam	3,1	3,9	3,9	3,9	3,9
RAI Holding BV	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
NV Stadsherstel Amsterdam	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
NV Het Havengebouw Amsterdam	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bank Nederlandse Gemeenten NV	-	-	-	-	-
Overige	-	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal opbrengst deelnemingen (volgnr. 9130103)	28,7	91,0	91,7	80,7	80,7
Totaal rentelasten (volgnr. 9130103)	10,2	23,9	23,9	23,9	23,9
Saldo baten minus lasten	18,5	67,1	67,8	56,8	56,8

In bovenstaande tabel zijn de opbrengsten en lasten opgenomen van de deelnemingen die op de balans staan van de concerncontroller.

In de Begroting 2014 is Havenbedrijf Amsterdam NV voor het eerst opgenomen als deelneming. Het begrote dividend is € 50 miljoen. Het dividend van Havenbedrijf Amsterdam NV dient deels ter dekking van de rentelasten van voor de in erfpacht uitgegeven gronden in het havengebied die bij de gemeente op de balans staan.

AEB is nog niet verzelfstandigd en derhalve niet als deelneming maar als dienst opgenomen in deze begroting. Bij de besluitvorming over de verzelfstandiging is vastgelegd dat in de periode, waarin de gemeente AEB nog financiert, een dividend uitgekeerd zal worden dat afgestemd is op de ramingen van de winstafdracht als dienst. Er geldt wel dat er, net zoals in de huidige situatie, weinig speling zit tussen de business case van AEB en de meerjarenramingen.

Bij de Kadernota 2014 is het verwachte dividend van Schiphol bijgesteld van € 12 miljoen naar € 16 miljoen. De reden hiervoor is dat het dividend de afgelopen jaren ruim hoger was dan de begrote uitkering van € 12 miljoen. Het college verwacht voor de komende jaren ook hogere uitkeringen dan € 12 miljoen. GVB heeft de afgelopen paar jaar goede resultaten gedraaid. Dit maakt een hogere dividenduitkering mogelijk. In 2013, 2014 en 2015 wordt een dividend van € 10,1 miljoen verwacht, € 6,5 miljoen hoger dan eerder was geraamd voor die jaren. Verder verwacht VGA de komende jaren een beter resultaat dan eerdere jaren. Hierdoor kan de dividendraming verhoogd worden van € 3,1 miljoen naar € 3,9 miljoen. Alle andere dividenden zijn begroot conform de ramingen in de begroting 2013.

De begrote lasten zijn de rentelasten die samenhangen met de deelnemingen. Deze volgen uit de investeringen in de deelnemingen, zoals verstrekte leningen of aandelenkapitaal. Deze rentelasten bedragen € 23,9 miljoen en zijn berekend over de boekwaarde van deelnemingen op de gemeentebalans. Deze lasten zijn hoger dan in de begroting 2013, omdat Havenbedrijf Amsterdam NV er als deelneming bij gekomen is.

4.5 Verbonden partijen onder beheer Concerncontroller (DMC)

In het overzicht hieronder zijn de belangrijkste verbonden partijen opgenomen die door de Directie Middelen en Control worden beheerd.

NB: tenzij anders vermeld zijn de jaarrekeningen over 2012 van de hieronder opgevoerde verbonden partijen vastgesteld en gedeponeed.

Havenbedrijf Amsterdam NV	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Als internationaal knooppunt draagt Havenbedrijf Amsterdam NV in belangrijke mate bij aan het internationale handelsverkeer in onze stad.
Wijze van behartiging	De gemeente behoudt invloed op maatschappelijke doelen omdat de publiekrechtelijke rollen en instrumenten, zoals de rol van regelgever, handhaver, toezichthouder en mandaatgever, bijvoorbeeld op het terrein van ruimtelijke ordening, veiligheid en milieu bij de gemeente zijn gebleven. Daarnaast behoudt de gemeente invloed via het eigendom van de grond, als opdrachtgever, als financier en als enig aandeelhouder.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	€ 304,8 miljoen (boekwaarde aandelen) € 147,1 miljoen verstrekte lening.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Op 1 april 2013 is de gemeentelijke dienst Haven Amsterdam verzelfstandigd tot overheids-NV. Verzelfstandiging stelt het Havenbedrijf Amsterdam NV beter in staat de doelstellingen uit de Havenvisie 2008-2020 te realiseren en de regionale samenwerking, internationale concurrentiepositie te versterken en duurzaam te groeien. De begroting (en jaarrekening) van de gemeentelijke dienst haven Amsterdam maakt als gevolg van de verzelfstandiging geen deel meer uit van de gemeentebegroting (en gemeenterekening). Uw raad heeft op 29 november 2012 (bij de afronding onderzoeksfase verzelfstandiging haven) onder andere hoofdlijnen over de governance van het havenbedrijf Amsterdam vastgesteld. In het verlengde hiervan wordt in 2014 de strategie van het Havenbedrijf Amsterdam NV ter vaststelling voorgelegd aan het college in zijn rol als aandeelhouder. Het college zal de stukken hierbij in 2014 voor wensen en bedenkingen voorleggen aan de gemeenteraad. De jaarrekening van het Havenbedrijf zal worden vastgesteld door het college als aandeelhouder. De visie Noordzeekanaalgebied (NZKG) die de vijf betrokken gemeenteraden (voor de zomer 2013) en de staten van Noord-Holland in 2013 (23 september) hebben vastgesteld en de huidige Havenvisie 2008-2020 vormen het vertrekpunt voor de nieuwe strategische bedrijfsvisie. Het Havenbedrijf zal jaarlijks in de raadscommissie BWK een toelichting geven. De havens in het NZKG (zeehavens Amsterdam) leveren een bijdrage aan

Havenbedrijf Amsterdam NV	
	de economie en werkgelegenheid van de Metropool Regio Amsterdam en is de vierde haven van Europa. Het college zal in zijn rol als aandeelhouder blijven inzetten op een duurzame groei van de haven die gericht is op markten met toekomstperspectief, waaronder duurzame energie, containers, cruise en de off shore. Op 22 juni 2012 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu een voorkeursbeslissing genomen over een eerdere aanleg van een grotere nieuwe zeesluis. Op 11 juni 2012 heeft uw gemeente raad hiermee ingestemd, inclusief bijbehorende additionele besluiten over bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage en de voortzetting van de planstudie. Het tweede go/no go besluit wordt voorzien voor de eerst helft van 2015.
Gemeentelijke risico's	De verzelfstandiging heeft het risicoprofiel veranderd: de gemeente loopt als aandeelhouder het risico dat de in het Financieel Meerjaren Perspectief vastgestelde dividendopbrengsten niet worden gerealiseerd. In overleg met de NV Haven zal dit risico zo goed mogelijk worden beheerst.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.

Luchthaven Schiphol	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Schiphol
Publiek belang behartigd	Het publieke belang is dat Schiphol als 'bestemmingenmachine' met een uitgebreid netwerk blijvend kan functioneren op de huidige locatie. Als internationaal knooppunt draagt Schiphol in belangrijke mate bij aan het internationale handelsverkeer in onze stad. Ons luchthavenbeleid is gericht op een verantwoorde ontwikkeling van de luchthaven Schiphol, waarbij wij streven naar het zoveel mogelijk economisch profijt halen uit de aanwezigheid van de luchthaven en het zoveel mogelijk beperken van overlast en hinder.
Wijze van behartiging	20% aandeelhouderschap
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde: € 16,9 miljoen
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Schiphol blijft de 3 ^e intercontinentale luchthaven van Europa (gemeten via aantal intercontinentale verbindingen). Zie verder bij 'Publiek belang behartigd'.
Gemeentelijke risico's	Eventuele slechte (financiële) prestaties leiden tot een lager dividend, maar waarschijnlijk is de vermindering van de economische spin off de grotere schade. Financiële risico's voor de gemeente zijn beperkt, vanwege de lage boekwaarde van de deelneming.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.

GVB Holding NV	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het publiek belang is het voorzien in de behoefte aan openbaar en overig collectief vervoer.
Wijze van behartiging	Het publiek belang wordt primair behartigd via het opdrachtgeverschap van gemeente en Stadsregio Amsterdam. De gemeente is voorts 100% aandeelhouder van GVB.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	€ 78,83 miljoen (boekwaarde) Strategische activa van GVB en de veren van GVB zijn gefinancierd door de gemeente met leningen in 2014 met een omvang van € 270 miljoen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	<ul style="list-style-type: none"> - In 2014 worden de volgens planning in 2013 gemaakte afspraken in kader van de aanpassing van de OV-concessie en het contract Beheer & Onderhoud railinfrastructuur verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Meer dan in voorafgaande jaren kan dit in samenwerking met GVB. Gewerkt wordt aan o.a. de invoering van een modernere set van prestatie-indicatoren voor de railinfrastructuur. - Uitvoering experiment gratis openbaar vervoer voor ouderen. Met de inzet van gratis openbaar vervoer voor ouderen willen we de kans dat minimaouderen in een sociaal isolement raken verkleinen. Ouderen hebben hierdoor meer mogelijkheden om bijvoorbeeld sociale of culturele activiteiten te ontplooiën.
Gemeentelijke risico's	Het bedrijfsresultaat en de waarde(ontwikkeling) van GVB is grotendeels afhankelijk van de contracts- en concessieafspraken die gemaakt worden met gemeente en Stadsregio Amsterdam. Dit risico is dus goed beheersbaar.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.

Cition BV (Parkeer BV)	
-------------------------------	--

Cition BV (Parkeer BV)	
Rechtsvorm	BV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Parkeerbeheer Amsterdam
Wijze van behartiging	Het publiek belang wordt primair behartigd via het opdrachtgeverschap van de gemeente. De gemeente is voorts 100% aandeelhouder van Cition.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde € 18.000 Het financiële belang van Cition voor de stad is primair gelegen in de werkzaamheden die het bedrijf uitvoert in opdracht van de stad.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Cition is in 2010, na ontvlechting met de Dienst Stadstoezicht verzelfstandigd. Cition voert in opdracht van de stadsdelen de fiscale parkeerhandhaving uit. De stand van zaken is dat uw raad op 25 april 2012 zijn wensen en bedenkingen heeft geuit in reactie op het voorgenomen besluit van het college om de parkeeractiviteiten aan te besteden, waarbij het personeel en werkzaamheden over zouden gaan naar de 'winnende' partij. De reorganisatie van de parkeerketen is een belangrijk actiepoint in het kader van 1S1O, met gevolgen voor de plaats van de kosten en het opdrachtgeverschap voor het beheer en onderhoud van parkeerautomaten binnen de Gemeente Amsterdam.
Gemeentelijke risico's	Het bedrijfsresultaat en de waarde(ontwikkeling) van Cition is grotendeels afhankelijk van de wijze waarop de gemeente de parkeerketen zal organiseren.
Verwachte wijzigingen in 2014	Dit hangt af van de resultaten van de reorganisatie parkeerketen.
NV VGA	
Rechtsvorm	VGA Verzekeringen bestaat uit twee bedrijven: de Gemeentelijke Dienst Verzekeringszaken (GDV) en NV Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam (VGA). In de praktijk zijn beide bedrijven met elkaar verbonden.
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het publieke belang van VGA is het optimaal beschermen van de verzekerbare belangen van de gemeente Amsterdam en haar medewerkers. Er is sprake van een wettelijke verplichting om een schadeverzekeringsbedrijf onder te brengen in een NV. Daarom is naast de diensttak VGA ook een NV opgericht.
Wijze van behartiging	100% van de aandelen
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde is € 9,4 miljoen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	De belangrijkste beleidsdoelstellingen voor 2014 zijn ten eerste het optimaliseren van de dienstverlening aan zakelijke en particuliere klanten, ten tweede het versterken van de positie in de Metropoolregio en ten derde het verder vermarkten van risicomanagementproducten die VGA aanbiedt.
Gemeentelijke risico's	VGA is afhankelijk van diensten die zich verzekeren. Bij uitplaatsing van diensten vervalt de 'plicht' zich bij VGA te verzekeren, hetgeen de omzet en dekking kan beïnvloeden
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.
Alliander	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Arnhem
Publiek belang behartigd	Alliander bestaat uit ondernemingen Liander en Liandon. Netbeheerder Liander heeft 2,8 miljoen klanten en verzorgt de aansluiting en het transport van gas en elektriciteit in ongeveer een derde van Nederland, waaronder Amsterdam. Liandon levert diensten op het gebied van aanleg en onderhoud van complexe energie-infrastructuren. Daarnaast levert Alliander via zijn dochter Ziut een belangrijke bijdrage aan de veiligheid in onder andere Amsterdam met straatverlichting en verkeerssystemen. Voor burgers en ondernemers is een goed werkend en betaalbaar distributienetwerk van gas en elektriciteit cruciaal.
Wijze van behartiging	9,2% aandeelhouder
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde is € 72,6 miljoen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Momenteel investeert Alliander zo'n half miljard per jaar in het toekomstklaar maken van de energie-infrastructuur. Ook in 2014 zal Alliander in (duurzame) energie-infrastructuur investeren, onder andere in de 'verslimming' en verzwaring van de netwerken in het kader van de energietransitie. In 2014 wil Alliander het hoge tempo van saneringen om de netwerken toekomstklaar te maken vasthouden en in Amsterdam voor blijven lopen op de doelstellingen als het gaat om vervangingen van onder andere gietijzer. Daarnaast worden in Amsterdam slimme meters

Alliander	
	geïnstalleerd. Verder is Alliander een founding partner van Amsterdam Smart City.
Gemeentelijke risico's	De Autoriteit Consument & Markt stelt de (maximale) tarieven vast. Vanwege de reguleringssystematiek zijn de inkomsten van Alliander weinig risicovol. Wel zullen naar verwachting vanaf 2014 de tarieven dalen en zal de winst van Alliander dientengevolge naar beneden moeten worden bijgesteld. Dit heeft effect op het dividend, maar gezien de behoedzame raming in de gemeentebegroting is verlaging hiervan niet noodzakelijk.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.
Rai Holding BV	
Rechtsvorm	BV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het creëren van economische bedrijvigheid als spin-off van de georganiseerde beurzen en evenementen in het complex.
Wijze van behartiging	25% aandeelhouder
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde is € 22,7 miljoen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Het behouden van onze plek binnen de wereldwijde top 10 van congressteden is een belangrijke doelstelling voor 2014. De Rai heeft hierin en belangrijke rol.
Gemeentelijke risico's	Eventuele slechte (financiële) prestaties leiden tot een lager dividend, maar waarschijnlijk is de grotere schade de vermindering van de economische spin off. Financiële risico's voor de gemeente zijn beperkt, vanwege de lage boekwaarde van de deelneming en de geringe omvang van het geraamde dividend (€ 0,5 miljoen).
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.
NV Zeedijk	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	De NV behartigt twee publieke belangen. Sinds de oprichting streeft de NV succesvol naar het vergroten van de leefbaarheid en van (bonafide) economische activiteiten op de Zeedijk. Daarnaast werkt de NV sinds enkele jaren samen met de gemeente aan het onttrekken van panden uit het criminogene circuit.
Wijze van behartiging	80% aandeelhouderschap
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde is € 6,5 miljoen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Zie 'Publiek belang behartigd', inhoudelijk ging de onderneming door op de ingeslagen weg.
Gemeentelijke risico's	Zoals bij elke onderneming geldt: bij financiële slechte prestaties kunnen de te behalen doelstellingen in gevaar komen.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.
Stadion Amsterdam NV (Amsterdam Arena)	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het publiek belang is realisatie/in standhouding van een multifunctioneel stadion.
Wijze van behartiging	48% certificaathouder (zonder stemrecht). Eén commissaris door de gemeente benoemd.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde in gemeentebalans: € 6,6 miljoen
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Onder andere verdere verduurzaming. In 2015 wil Amsterdam Arena een klimaatneutraal stadion zijn. Uitbouwen maatschappelijke rol (ondersteuning van imago stad Amsterdam, aanjager en medeontwikkelaar ArenA Boulevard-gebied).
Boekjaar van meest recent vastgestelde jaarrekening	Stadion Amsterdam kent een gebroken boekjaar; het meest actuele verslagjaar liep van 1 juli 2012 tot 30 juni 2013.
Boekjaar van laatste bij KvK gedeponeerde jaarrekening	1 juli 2012 tot 30 juni 2013.
Gemeentelijke risico's	In de gemeentelijke Jaarrekening 2011 is de boekwaarde afgewaardeerd. Er is een risico op verdere waardedaling, maar gezien de huidige financiële situatie van Stadion Amsterdam is dat risico momenteel klein.

Verwachte wijzigingen in 2014	In 2013 doet Stadion Amsterdam een voorstel voor nieuw dividendbeleid. Dat beleid zal voor het eerst toegepast worden bij de vaststelling van de cijfers over het boekjaar 2013-2014.
-------------------------------	---

Beurs van Berlage (incl Palazzo Pubblico Amsterdam BV)

Rechtsvorm	- BV (beherend vennoot en 'special purpose vehicle' Palazzo Pubblico Amsterdam) - CV (voor exploitatiemaatschappij)
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	De in 2008 gestarte samenwerking van de gemeente met drie private partijen heeft als doelstelling om het rijksmonument Beurs van Berlage een (hernieuwde) invulling te geven, waarbij het draait om de kernbegrippen 'maatschappelijk', 'creatief' en 'cultureel'. Bovendien speelt de Beurs van Berlage een centrale rol in het 1012-project (opwaardering Amsterdam-Centrum & De Wallen) en het project Rode Loper (opwaardering Damrak-Rokin-Vijzelstraat).
Wijze van behartiging	25% aandeelhouderschap
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde: € 28.000 (CV), € 4.500 (BV). Lening van € 1,8 miljoen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	De Beurs van Berlage gaat ook in 2014 krachtig door met het opbouwen van een marktgerichte organisatie die zichzelf (financieel) kan redden en een positieve bijdrage levert aan de omgeving.
Gemeentelijke risico's	Er zit nog veel potentie in de Beurs. Binnen enkele jaren is een positief resultaat realistisch. Maar dat neemt niet weg dat dit met onzekerheid omgeven is. Voor de verstrekte lening is derhalve een voorziening getroffen.
Verwachte wijzigingen in 2014	Herziening van de governance: Het loskoppelen van de aandeelhoudersfunctie van controle, toezicht en inhoudelijke inbreng m.b.t. de bedrijfsvoering. Onderdeel daarvan is het instellen van een Raad van Commissarissen.

Exploitatiemaatschappij Carré

Rechtsvorm	BV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het gemeentelijke aandeelhouderschap is de basis die het mogelijk maakt in dit monumentale pand afwisselende en toegankelijke programmering te bieden aan een brede doelgroep. De gemeente is ook eigenaar van het pand en de grond.
Wijze van behartiging	100% aandeelhouder
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde € 159 duizend, leningverstrekker voor € 11 miljoen. Momenteel wordt de financiële positie geoptimaliseerd door de beschikbare liquide middelen te gebruiken voor het aflossen van de langlopende leningen.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Ook in 2014 zal Koninklijk Theater Carré grootschalig amusement en belangwekkende laagdrempelige voorstellingen voor een breed publiek presenteren. Maar ook 2014 zal voor Carré een moeilijk jaar worden. Voornaamste risico is het verlies dat geleden wordt op slecht lopende shows.
Gemeentelijke risico's	Zie 'Te bereiken beleidsresultaten in 2014'.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.

NV Stadsherstel Amsterdam

Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Stadsherstel zorgt er door middel van het opkopen en restaureren van in verval geraakte monumenten voor dat beeldbepalend erfgoed (in Amsterdam) wordt behouden. Stadsherstel is een belangrijke partner voor de gemeente bij de 1012 aanpak.
Wijze van behartiging	13% aandeelhouder
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde € 8,3 miljoen. De gemeente heeft voor ruim € 1 miljoen aan garanties afgegeven aan Stadsherstel.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Zie 'Publiek belang behartigd'
Gemeentelijke risico's	Naast de crisis in de vastgoedmarkt, zijn de vele veranderingen in regelgeving, zoals in de berekening van huurprijzen, vervallen van vrijstelling van overdrachtbelasting of wijziging in de woningwet, een risico. Hierdoor kunnen de doelstellingen of het dividend van Stadsherstel in gevaar komen.

NV Stadsherstel Amsterdam	
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.
NV Maatschappij tot Exploitatie v/h Hotel en Café 'Hollandais'	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het beheer van de cultuurpanden Bellevue en Kleine Komedie.
Wijze van behartiging	100% aandeelhouder. Ambtenaar van OGA voert directie.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	€ 1,2 miljoen (boekwaarde)
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Zie 'Publiek belang behartigd'.
Gemeentelijke risico's	Beperkte financiële risico's. Belangrijkste risico's zijn onverwachte bouwkundige problemen. De NV heeft een reserve om dit soort risico's op te vangen.
Verwachte wijzigingen in 2014	Tijdens de herijkingen is besloten de NV te liquideren. Naar verwachting is de liquidatie uiterlijk in 2014 afgerond.
NV Het Havengebouw Amsterdam	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Geen, het medeaandeelhouderschap in onroerend goed is geen publiek belang op zich zelf. De kans is klein dat het de gemeente lukt om haar eigen aandelen tegen een realistische waarde verkocht te krijgen. Derhalve wordt ingezet op betere governance van het Havengebouw en verbetering van de liquiditeitspositie.
Wijze van behartiging	51% aandeelhouder. Recht op benoeming van één commissaris.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	€ 240.000 (boekwaarde)
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Geen, zie 'Publiek belang behartigd'. De gemeente heeft verschillende pogingen ondernomen om het aandeel te verkopen. Deze hebben echter niet tot verkoop geleid. De potentie van het pand en de onderneming is groot; in de huidige vastgoedmarkt is het echter nagenoeg onmogelijk voor potentiële kopers een bieding te doen die aan de verwachtingen van het college van B&W kan voldoen. Het college heeft besloten tot medio 2018 af te zien van verdere verkoop pogingen. Ingezet wordt op optimalisatie van financiering en governance.
Gemeentelijke risico's	Leegstand is voor Het Havengebouw de grootste risicofactor. Het grootste deel van het pand is echter momenteel langjarig verhuurd (aan Cordaan en aan Havenbedrijf Amsterdam NV). Financiële risico's voor de gemeente zijn laag, vanwege de lage boekwaarde van de deelneming.
Verwachte wijzigingen in 2014	De optimalisatie van financiering en governance kan in 2014 leiden tot veranderingen in de aandeelhoudersrelatie.
Nuon Energy	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	n.v.t. vanuit de rol van aandeelhouder, is daarom verkocht. Bij de verkoop zijn afspraken vastgelegd over specifieke publieke aspecten.
Wijze van behartiging	2% aandeelhouder tot 1 juli 2015
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	n.v.t.
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	n.v.t.
Gemeentelijke risico's	Ten aanzien van dividenden en opbrengsten gelden vastgelegde afspraken. Er is een klein risico dat de gemeente het resterend deel van de opbrengst van haar aandelen Nuon (circa € 190 miljoen, waarvan € 77 miljoen nog niet bestemd maar wel als ruimte in FMP opgenomen) in 2015 niet zal ontvangen indien Vattenfall failliet gaat. In dat geval geldt een terugkoopregeling.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t. De verkoop van de laatste tranche aandelen is gepland op 1 januari 2015.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Den Haag
Publiek belang behartigd	BNG treedt op de geld- en kapitaalmarkt op als centrale inkooporganisatie voor de lagere overheden.
Wijze van behartiging	1,1% van de aandelen

NV Bank Nederlandse Gemeenten	
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Boekwaarde € 1,4 miljoen
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	Zie 'Publiek belang behartigd'. Er worden, gezien vanuit het aandeelhouderschap, geen bijzondere ontwikkelingen verwacht in 2014.
Gemeentelijke risico's	Risico's zijn klein. BNG is één van de meest kredietwaardige banken ter wereld.
Verwachte wijzigingen in 2014	n.v.t.
Watertransport Rijn-Kennemerland (WRK)	
Rechtsvorm	NV
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang behartigd	Het veiligstellen van de drinkwatervoorziening van Amsterdam en omstreken.
Wijze van behartiging	50% aandeelhouderschap en het leveren van één commissaris.
(Schatting) hoogte financiële relatie in 2014	Balanswaarde eigen vermogen (Amsterdams deel): € 22.689 Verder opgenomen in begroting Waternet: <ul style="list-style-type: none"> ▪ lasten Waternet voor ruw waterlevering van WRK: € 6,4 miljoen ▪ baten Waternet uit dienstverleningsovereenkomst bedrijfsvoering: € 6,8 miljoen
Te bereiken beleidsresultaten in 2014	WRK voert de voorzuivering en transport van ruw water uit voor industrie en duinwater.
Gemeentelijke risico's	De gebruikelijke risico's die verbonden zijn aan het aandeelhouderschap.
Verwachte wijzigingen in 2014	Op 12 juni 2013 heeft het college het ingestemd met overdracht aan Waternet. Naar verwachting kan de overdracht van WRK in 2013 geformaliseerd worden.

4.6 Overige belangrijke ontwikkelingen

Matrix Innovation Center

Ultimo 2011 was de bezettingsgraad bij Matrix Innovation Center 87% en ontwikkelde zich in 2012 tot 92% (einde van het jaar). Hieruit blijkt dat er ondanks de ingrijpende gevolgen van economische stagnatie voor de vastgoedmarkt er behoefte is aan bedrijfsverzamelgebouwen in de nabijheid van de onderzoeksinstellingen op het Science Park. Wel staan de te realiseren huurprijzen onder druk.

Schiphol Area Development Company (SADC)

SADC draagt bij aan het versterken van de internationale concurrentiepositie van de regio door het faciliteren en aantrekken van internationale ondernemingen. In 2009 hebben de aandeelhouders uitgesproken om SADC te versterken met de inbreng van grond en kapitaal ter waarde van € 80 miljoen. In 2012 is door het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (OGA) bij SADC voor € 20 miljoen aan kapitaal ingebracht. Dekking voor deze kapitaalstorting is te vinden in de opbrengst van het grondexploitatieplan Lutkemeer. Deze GREX zal in 2013 tot opbrengsten leiden, omdat de Lutkemeergrond door Amsterdam aan SADC verkocht zal worden. Dat zal de kapitaalstorting vanuit OGA compenseren. Met de realisatie van deze grondverkoop zal het met SADC verbonden risico voor de Gemeente Amsterdam flink afnemen. De huidige financiële en vastgoedcrisis vormt een aanzienlijk risico voor SADC als gebiedsontwikkelaar van bedrijven- en kantorenlocaties. Weliswaar is de solvabiliteit van de onderneming goed, maar de liquiditeitspositie komt in gevaar wanneer SADC er niet in slaagt de komende jaren voldoende grond te verkopen. De afgelopen jaren was de grondverkoop nagenoeg nihil en zijn gestelde doelen niet gehaald. In haar rol als aandeelhouder dringt de gemeente Amsterdam aan op kostenbeheersing en realisme bij het formuleren van toekomstverwachtingen. SADC stelt zich ook actief op om herstructurering en parkmanagement op bedrijventerreinen mogelijk te maken.

Recreatieschappen

De deelname van Amsterdam in een aantal recreatieschappen geeft veel bestuurlijke drukte en de opwaartse druk op de beheerkosten is aanleiding om samen met de partners in de regio nieuwe vormen van beheer en ontwikkeling van het landschap te ontwikkelen binnen de beschikbare middelen. Amsterdam heeft besloten uit te treden uit het recreatieschap

Vinkeveense Plassen (afgerond) en het Goois Natuurreservaat (af te ronden in 2014) en zich te concentreren op het landschap in de directe nabijheid van de stad.

Stadsregio Amsterdam

Het kabinet heeft medio juni 2013 besloten de Wet gemeenschappelijke regelingen plus-regio's (Wgr-plus), zoals de Stadsregio Amsterdam, af te schaffen. De verkeer- en vervoertaak van de plusregio's Rotterdam, Haaglanden en Amsterdam gaat, vanwege de complexiteit in de grootstedelijke regio's, naar twee vervoerregio's: Amsterdam-Almere en Rotterdam-Den Haag. De inwerkingtreding is voorzien voor 1 januari 2015.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Op 9 januari 2013 is door de Gemeente Amsterdam, de Gemeente Haarlemmermeer, de Gemeente Zaanstad, de gemeenten in de regio Amstelland-Meerlanden en de Provincie Noord-Holland de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) opgericht. De Omgevingsdienst bewaakt en bevordert de kwaliteit van de fysieke leefomgeving door taken betreffende vergunningen, toezicht en handhaving uit te voeren. De Gemeente Amsterdam heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de Omgevingsdienst. Het coördinerend opdrachtgeverschap voor de OD NZKG is belegd bij Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling.

4.7 Overzicht gemeentelijke verbonden partijen

Hieronder is een uitputtend overzicht weergegeven van de gemeentelijke verbonden partijen, zoals deze in de rekeningen van de afzonderlijke diensten worden opgevoerd en toegelicht.

Naam	Rechtsvorm	Beherende dienst
Vereniging van Directeuren van Gemeentelijke Accountantsdiensten	Vereniging	ACAM Accountancy en Advies
NV Afvalverwerkingsinrichting Gemeente Amsterdam	NV	Afval Energie Bedrijf (AEB)
NV AEC	NV	Afval Energie Bedrijf (AEB)
NV HRC	NV	Afval Energie Bedrijf (AEB)
Westpoort Warmte BV	BV	Afval Energie Bedrijf (AEB)
Stadsregio Amsterdam	Gemeenschappelijke Regeling	BDA
Regionale Informatie en Expertise Centrum Amsterdam-Amstelland	Regionaal samenwerkingsverband	BDA
Rekenkamer	Gemeenschappelijke Regeling	BDA
Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	Gemeenschappelijke Regeling	BDA/ GGD Amsterdam
Cition BV	BV	BDA
GVB Holding NV	NV	Concern
Havenbedrijf Amsterdam NV	NV	Concern
Alliander	NV	Concern
Nuon Energy	NV	Concern
Luchthaven Schiphol	NV	Concern
NV Het Havengebouw Amsterdam	NV	Concern
Rai Holding BV	BV	Concern
NV Zeedijk	NV	Concern
Beurs van Berlage	CV/BV	Concern
NV Stadsherstel Amsterdam	NV	Concern
Exploitatiemaatschappij Carré	BV	Concern
NV Bank Nederlandse Gemeenten	NV	Concern
NV VGA	NV	Concern
Stadion Amsterdam NV	NV	Concern/ IVV
NV Mij. tot Expl. v/h Hotel en Café 'Hollandais'	NV	Concern/ OGA
Stichting J.H. Christiaanse	Stichting	Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam
ODE Energie	BV	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Naam	Rechtsvorm	Beherende dienst
VVE Parkeergarage Markenhoven	Vereniging	DIVV
VVE P1 Arena	Vereniging	DIVV
VVE Piet Hein (Pass Terminal)	Vereniging	DIVV
VVE Willemspoort	Vereniging	DIVV
VVE P18 HES/ ROC	Vereniging	DIVV
Amsterdam Participatie Glasvezelnet Holding	BV	Dienst Ruimtelijke Ordening
Gemeenschappelijk Glas Amsterdam	BV	Dienst Ruimtelijke Ordening
Glasvezelnet Amsterdam	BV	Dienst Ruimtelijke Ordening
Stichting Prioriteit Glasvezelnet Amsterdam	Stichting	Dienst Ruimtelijke Ordening
Stichting Goois Natuurreservaat	Stichting	Dienst Ruimtelijke Ordening
Recreatieschap Spaarnwoude	Gemeenschappelijke Regeling	Dienst Ruimtelijke Ordening
Recreatieschap Groengebied Amstelland	Gemeenschappelijke Regeling	Dienst Ruimtelijke Ordening
Recreatieschap Vinkeveense plassen	Gemeenschappelijke Regeling	Dienst Ruimtelijke Ordening
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Gemeenschappelijke Regeling	Dienst Ruimtelijke Ordening
Wigo4it U.A.	Coöperatieve Vereniging	Dienst Werk en Inkomen
Pantar	Stichting	Dienst Werk en Inkomen
Schiphol Area Development Company	NV	Economische Zaken
Matrix Innovation Center (voorheen Amsterdam Science Park)	CV/NV	Economische Zaken
WTCW	CV/NV	Economische Zaken
Amsterdam Economic Board	Stichting	Economische Zaken
Amsterdam Clipper Beheer	BV	Economische Zaken
Amsterdam Marketing	Stichting	Economische Zaken
Amsterdamse Compagnie	NV	Economische Zaken
Life Sciences Fonds Amsterdam	BV	Economische Zaken
Stichting Landelijk Coördinatiecentrum voor Reizigersadviesing	Stichting	GGD Amsterdam
GR Amstelland	Gemeenschappelijke Regeling	GGD Amsterdam
Scheepsexploitatiemaatschappij BAVO	NV	OGA
Brasa	Stichting	OGA
Gemeente Amsterdam Participatie Lutkemeer	BV	OGA
N.V. Watertransportmaatschappij Rijn-Kennemerland	NV	Waternet
Het Waterlaboratorium N.V.	NV	Waternet
KWR	BV	Waternet
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	BV	Waternet

5 Onderhoud van kapitaalgoederen

5.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft de gemeenteraad inzicht in de onderhoudssituatie van de kapitaalgoederen die in het bezit zijn van de gemeente Amsterdam. De Begroting 2014 geeft ten opzichte van de Begroting 2013 voor het onderhoud van de kapitaalgoederen een stijging van € 5,2 miljoen aan en vergeleken met de Jaarrekening 2012 een daling van € 6,0 miljoen.

Het belangrijkste verschil komt door de verzelfstandiging van de Haven. De Haven verantwoordde voorheen in de categorieën, wegen, kades/steigers, gebouwen en installaties/machines en apparaten. De categorie kades en steigers, waar de Haven als enige dienst in verantwoordde, komt hierdoor op € 0 uit.

Onderhoudslasten per categorie (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Wegen	10,0	10,7	5,2
Bruggen	6,4	6,5	6,5
Sluizen en oevers	1,3	1,8	1,9
Tunnels	2,8	3,0	3,6
Kades/steigers	0,6	1,0	0,0
Riolering	33,8	36,1	37,0
Water	3,2	4,3	3,4
Groen	0,6	0,8	0,7
Gebouwen	13,7	12,4	8,5
Materieel	0,7	1,0	0,0
Openbare verlichting	10,6	10,7	11,0
Verkeersregelinstallaties	6,1	6,6	7,6
Infrastructuur metro/tram	49,4	35,6	45,5
Installaties, machines en apparaten	35,6	33,2	35,1
Totaal	174,8	163,6	168,9

5.2 Beheren op Niveau – de visie op het beheer van de stedelijke infrastructuur

De verdeling van de verantwoordelijkheden rond het beheer van de infrastructuur in Amsterdam zijn vastgelegd in de Nota Stedelijke Infrastructuur. In deze nota wordt aangegeven voor welke infrastructuur de stadsdelen en voor welke infrastructuur de centrale stad verantwoordelijk is. Voor het beheer van de stedelijke infrastructuur is de *Nota BON (Beheren op Niveau)*, vastgesteld door de gemeenteraad in november 2008. Daarin worden – vanuit het perspectief van de gebruiker – een viertal kwaliteitsniveaus ontwikkeld: minimum, sober, verzorgd en top. In de nota wordt per kwaliteitsniveau de mate van veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid beschreven die de stad van het betreffende niveau mag verwachten. Deze kwaliteitsbeelden hebben een integraal karakter, terwijl de relatie tussen investeringen, activiteiten en kwaliteitsniveaus zo veel mogelijk is geëxpliciteerd. Daardoor biedt de nota het bestuur een helder overzicht van de keuzemogelijkheden en de (financiële) consequenties die daaraan verbonden zijn. De vier beheerniveaus die in *Beheren op Niveau* zijn uitgewerkt worden in de tabel samengevat naar hun effecten.

In de onderstaande tabel worden de beheerniveaus samengevat:

	Minimum	Sober	Verzorgd	Top
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - Omrijden door incidenten - Veel stremmingen door storingen - Geen afstemming - Doorstroming neemt af 	<ul style="list-style-type: none"> - Soms omrijden - Stremmingen door storingen - Beperkte afstemming - Doorstroming wordt op peil gehouden 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauwelijks omrijden - Klein aantal stremmingen door storingen - Goede afstemming - Doorstroming verbeterd, met name op de belangrijkste verkeersaders 	<ul style="list-style-type: none"> - Zelden omrijden - Zelden stremmingen door storingen - Doorstroming verbeterd op gehele hoofdnetten
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> - Veiligheid gewaarborgd - Verkeersveiligheid neemt af - Reële kans op aansprakelijkheidsstelling 	<ul style="list-style-type: none"> - Verkeersveiligheid blijft constant - Enige kans op aansprakelijkheidsstelling 	<ul style="list-style-type: none"> - Verkeersveiligheid neemt toe, - Nauwelijks kans op aansprakelijkheidsstelling 	<ul style="list-style-type: none"> - Verkeersveiligheid neemt fors toe, - Minimale kans op aansprakelijkheidsstelling
Leefbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - Overlast geluid en lucht - Slecht beheer is zichtbaar - Veel 'klad en plak' - Geen stadsilluminatie 	<ul style="list-style-type: none"> - Soms overlast geluid/lucht - Aanzien op sober niveau - Veel klad en plak, alleen aanstootgevende teksten snel verwijderd - Veel standaardmateriaal, - Monumentale bruggen en sluizen zien er niet mooi uit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Overlast geluid/lucht neemt af - Toegankelijkheid OV verbeterd - Monumentale bruggen en sluizen zien er mooi uit. - Materiaal passend in omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> - Geen overlast geluid/lucht door slechte staat/doorstroming - Toegankelijkheid OV verbeterd fors - Snelle aanpak klad en plak overal - Stadsilluminatie breidt uit, ook naar grootstedelijke evenementen

De gemeente Amsterdam hanteert vanaf 2012 het niveau sober voor beheer en onderhoud van de infrastructuur. Consequenties hiervan zijn in beeld gebracht in de nota Beheren op Niveau (BoN-nota). Met een amendement op de Kadernota 2013 heeft de gemeenteraad het college gevraagd de pijnlijke kanten van het beheerniveau sober aan te pakken en heeft hier voor de periode van twee jaar geld vrijgemaakt. Een sober onderhouden infrastructuur betekent in algemene zin dat een verschuiving plaatsvindt van pro-actief en preventief onderhoud naar een meer re-actief en correctief onderhoud.

5.3 Wegen

Om de technische staat van de wegen op orde te brengen kan gekozen worden uit groot onderhoud, vervanging en reconstructie. Het groot onderhoud betreft de vervanging van de toplaag van het asfalt en veelal ook delen van de onderlagen. Voor het groot onderhoud wordt jaarlijks een programma opgesteld.

Voor de kwaliteit van de wegvakken wordt gebruik gemaakt van een landelijke normering. Het beheerniveau voor de wegen ligt op het niveau sober.

Een belangrijke graadmeter voor de technische staat van de wegen van het hoofdnet auto is het percentage wegen dat in onvoldoende technische staat verkeert. Om dit te kunnen beoordelen wordt eens in de twee jaar een globale visuele inspectie uitgevoerd. Deze inspectie is begin 2013 voor het laatst uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen, dat 11% van de wegen/wegvakken van het Hoofdnet Auto in onvoldoende technische staat verkeren.

Voor 4% van de wegen/wegvlakken van het Hoofdnet Auto geldt dat de kwaliteit matig is. In 2014 worden diverse wegvakken die in slechte staat zijn door middel van groot onderhoud opgeknapt. Ook staan een aantal reconstructies van wegvlakken op het programma.

5.4 Bruggen en sluizen

In de hoofdinfrastructuur van Amsterdam bevinden zich 279 bruggen en 38 sluizen en waterkeringen. Het kwaliteitsniveau van beheer en onderhoud van bruggen en sluizen is in 2012 gedaald richting het niveau sober. De effecten hiervan zijn zichtbaar door toename van graffiti op

de objecten. Met de uitvoering van amendement 434, vervuiling, verloedering en graffiti (Kadernota 2013) worden deze gevolgen tijdelijk, gedurende 2013 en 2014, weggenomen.

Project Centrale Object Bediening

In het project Centrale Object Bediening, dat duurt tot en met 2017, worden in de komende jaren 62 beweegbare bruggen en sluizen omgebouwd, zodat deze vanaf een centrale post kunnen worden bediend. De projectleiding is overgedragen aan Waternet. De Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer (DIVV) participeert in het project en zorgt voor de ombouw (geschikt maken voor afstandbesturing) van de installaties.

5.5 Oevers en scheepvaartvoorzieningen

Het beheer en onderhoud voor dit areaal wordt uitgevoerd conform het niveau Sober Dit houdt in dat het areaal veilig wordt gehouden. Vervanging vindt alleen plaats wanneer de funderingen onherstelbaar zijn aangetast en de oever of de kade duidelijk verzakt of instorting dreigt. Voor een tweetal oevers langs het Westerkanaal en de Kostverlorenvaart (t.h.v. de Tweede Kostverlorenkade) is gebleken dat deze constructies niet meer voldoen.

5.6 Tunnels

De tunnels in beheer en onderhoud van de gemeente Amsterdam voor 2013 zijn:

- IJ-tunnel
- Pet Heintunnel
- Arena tunnel

Om alle tunnels aan de veiligheidswet te laten voldoen, wordt geïnvesteerd in de renovatie van installaties en maatregelen. In de zomer van 2009 is gestart met deze werkzaamheden. De IJtunnel heeft hierdoor een verbeterd onderhoudsniveau gekregen, het komende jaar moeten nog renovatiewerkzaamheden worden gepleegd. Vanaf 2012 is ook verdere invulling gegeven aan het veiligheidsbeheersplan, waarmee de beheerorganisatie en de beheerprocessen inzichtelijk gemaakt worden.

5.7 Rioleringen

5.7.1 Beleidskader rioleringstaak

Het onderhoud van kapitaalgoederen wordt onderverdeeld in onderhoud aan het rioolstelsel en onderhoud aan de rioolgemalen. De onderhoudstoestand van de kapitaalgoederen kan als goed bestempeld worden. Uitval van gemalen en klachten van burgers blijven binnen de grenzen van het toelaatbare. Door middel van assetmanagement vindt gericht onderhoud en vervanging plaats. Hierbij worden bedrijfszekerheid, veiligheid, kwaliteit, imago, milieu en schade meegenomen in de beslissingen. De samenhang tussen de riolering en de gemalen enerzijds en de zuiveringen anderzijds is daarbij het uitgangspunt.

5.7.2 Rioolstelsel

De riolering wordt periodiek en toestandsafhankelijk schoongehouden om overlast voor de burgers, de vuiluitworp op het oppervlaktewater en wateroverlast op straat te beperken. Vanuit het onderhoud en de inspectie wordt het functioneren en de risico's van het riool vastgesteld. Daarnaast wordt door inspectie de constructieve toestand van het rioolstelsel in kaart gebracht. Overlast door hevige neerslag (zoals in de zomer van 2012) wordt geëvalueerd en gebruikt voor verbetering van de bedrijfsvoering.

5.7.3 Rioolgemalen

Waternet heeft gekozen voor een onderhoudsbeleid waarbij het onderhoud wordt gepleegd op basis van risicoanalyse. Hiervoor zijn dezelfde criteria als voor de riolering van belang: bedrijfszekerheid, veiligheid, kwaliteit, imago, milieu en schade. Op basis van het risico worden de rioolgemalen curatief of preventief onderhouden.

5.8 Water

5.8.1 Beleidskader drinkwatertaak

Het onderhoud van kapitaalgoederen van drinkwater wordt onderverdeeld in onderhoud aan het leidingnet en onderhoud aan de drinkwaterzuiveringsinstallaties. De onderhoudstoestand van deze kapitaalgoederen kan als goed bestempeld worden. Uitval van installaties en klachten van klanten beperken zich tot een minimum. Door middel van assetmanagement vindt gericht onderhoud en vervanging plaats. Hierbij worden leveringszekerheid, veiligheid, kwaliteit, imago, milieu en schade meegenomen in de beslissingen. Het assetmanagement heeft daarbij betrekking op het gehele proces van bron tot tap.

5.8.2 Leidingnet

De binnenzijde van het leidingnet wordt toestandsafhankelijk schoongehouden. De vanaf de straat zichtbare en bedienbare objecten van het leidingnet worden risico afhankelijk gecontroleerd.

5.8.3 Drinkwaterzuiveringsinstallaties

Voor de zuiveringsinstallaties is gekozen voor een onderhoudsbeleid waarbij het onderhoud wordt gepleegd op basis van risicoanalyse. Het onderhoudsmanagement systeem wordt permanent geactualiseerd, waardoor stijlanalyses steeds beter kunnen plaatsvinden.

5.9 Groen

De gemeente Amsterdam beheert in het Amsterdamse Bos (inclusief sportpark en Bosbaan) ongeveer 1000 ha groen, met daarin wegen en paden bruggen, oevers, gebouwen en materiaal.

Dagelijks onderhoud Amsterdamse Bos

De kosten van het dagelijks onderhoud in het Amsterdamse Bos hebben betrekking op het onderhoud van de terreinen, onderhoud van de gebouwen, onderhoud aan installaties en de schoonmaakkosten en onderhoud aan voertuigen.

Groot onderhoud Amsterdamse Bos

Bij het onderhoud van wegen en fietspaden het Amsterdamse Bos moet het onderhoud van wegen en fietspaden voldoen aan wettelijke verplichte eisen voortvloeiend uit de wegenwet. Bij de Begroting 2014 wordt hiertoe een voorziening voor groot onderhoud getroffen. De jaarlijkse dotatie aan deze voorziening bedraagt € 0,26 miljoen. De eerste onttrekking vindt plaats in 2015, waarbij de werkzaamheden onder meer bestaan uit het opnieuw asfalteren van wegen en paden.

5.10 Gebouwen

5.10.1 Dienst Facilitair Management (DFM)

Stopera en ambtswoning

DFM is verantwoordelijk voor het onderhoud van het Stadhuis en de ambtswoning.

De onderhoudssituatie van zowel het Stadhuis als de ambtswoning is op hoofdlijnen op niveau 3 en dat is ook het gewenste niveau, wat overeenkomt met het instandhouding van de objecten.

De actualisatie van de meerjarenonderhoudsbegroting is afgerond. Deze actualisatie is gebaseerd op de systematiek van de conditieafhankelijk onderhoud op elementniveau. De begroting is hierbij opgesteld op basis van de werkelijke conditie van de verschillende onderdelen ten opzichte van een vooraf vastgestelde conditie.

In de Kadernota 2013 is een structurele besparing van € 1,0 miljoen opgenomen voor het onderhoud van het Stadhuis. Deze besparing wordt in 2013 gerealiseerd op esthetisch onderhoud (schilderwerk, vloerbedekking). Een structurele besparing op het onderhoud is niet mogelijk, omdat versobering van groot onderhoud ervoor zorgt dat de staat van het pand snel achteruit gaat. Daarom is in de bezuinigingsmonitor een risico aangegeven voor de structurele besparing.

5.10.2 Stadsarchief Amsterdam (SAA)

De Bazel

Om de onderhoudskosten structureel te kunnen beheersen heeft het SAA Monumentenwacht Noord-Holland opgedragen om een inspectierapport inclusief een 30-jarig programma van onderhoud op te stellen voor het gebouw De Bazel. Uit het inspectierapport blijkt dat de constructieve toestand van het gebouw goed is en de onderhoudstoestand redelijk goed. Op basis van dit inspectierapport is de begroting van het SAA aangepast van jaar tot jaar.

Halverwege 2012 is gestart met een verbouwing, waarbij gelijk de winkelkozijnen en een aantal grote ruiten en tentoonstellingspanelen zijn gerestaureerd. Met behulp van een subsidie van de provincie Noord-Holland voor de uitgevoerde verbouwing, zijn tevens twee nieuwe entrees gerealiseerd. De verbouwing wordt in het eerste halfjaar van 2013 afgerond. Voor 2014 worden voor het groot onderhoud geen grote investeringen voorzien.

5.10.3 Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GGD)

In de periode 2010/2011 zijn voor bijna alle GGD locaties MJOP's uitgevoerd. In 2014 en de daarop volgende jaren kan aan de hand van de MJOP's het noodzakelijke onderhoud en de daarbij behorende kosten nauwkeuriger in kaart worden gebracht. Op basis van de MJOP's en de toekomstplannen per locatie kunnen ook de hoogte van de benodigde voorzieningen en de jaarlijkse dotaties nauwkeuriger worden vastgesteld.

Nieuwe Achtergracht

Conform het MJOP worden diverse belangrijke werkzaamheden uitgevoerd, onder andere aan het Streeklab en het binnenterrein.

Streeklab

Halverwege 2013 start de verbouwing van het Streeklab, zodat het lab voldoet aan de meest recente wet- en regelgeving op het gebied van TB-Laboratoria. De werkzaamheden zullen naar verwachting afgerond zijn in het voorjaar van 2014.

Binnenterrein

Het binnenterrein wordt grootschalig gerenoveerd.

Overige locaties

Voor de overige locaties worden diverse werkzaamheden uitgevoerd conform de MJOP's.

5.10.4 DWZS

Woonwagens en woonwagenstandplaatsen

De gemeente Amsterdam onderhoudt vijftien woonwagenlocaties met in totaal 167 standplaatsen en heeft 31 woonwagens die worden verhuurd. De uitgaven voor (reguliere) onderhoud van de woonwagens en de standplaatsen in 2014 zijn in de begroting geraamd op € 86.492.

In 2012 is een plan voor het meerjarig onderhoud opgesteld. Hierbij is achterstallig onderhoud geconstateerd van de woonwagens en woonwagenstandplaatsen. Om dit achterstallig onderhoud weg te werken is bij de Kadernota 2014 een prioriteit van € 1,2 miljoen aangevraagd en toegekend. Deze prioriteit wordt gedekt uit de ISV begroting.

Panden voor maatschappelijke opvang

In 2011 is een pand aangekocht voor het ontwikkelen van een woonvoorziening voor ex-dak- en thuislozen. De totale kosten bedragen € 6,62 miljoen waarvan € 3,25 miljoen gedekt wordt uit een krediet. Het andere deel van de aanschaf- en verbouwingskosten (€ 3,37 miljoen) is voor € 2,07 miljoen gedekt binnen de begroting maatschappelijke opvang 2011 en 2012. Het resterende gedeelte van € 1,3 miljoen wordt gedekt in de begroting maatschappelijke opvang 2013.

5.10.5 Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (OGA)

Het beheer van kapitaalgoederen binnen het OGA is gericht op het exploiteren van onroerende zaken op een zodanige manier, dat een optimaal financieel rendement wordt bereikt binnen de vastgestelde beleidskaders.

De onderhoudskosten hebben betrekking op de panden en terreinen in de categorieën:

- permanent beheer
- tijdelijke exploitatie
- Bureau Gemeentelijke Huisvesting (BGH)
- Foodcenter
- grondbanken
- beheer in opdracht van derden

Het beleid voor het onderhoud voor het permanent en tijdelijk beheer wordt door het OGA gemaakt. Het onderhoud en beheer in opdracht van derden is afhankelijk van wat de opdrachtgever aangeeft. In lijn met deze tweedeling wordt binnen de operationele en financiële beleidskaders voor het onderhoud van de kapitaalgoederen onderscheid gemaakt tussen permanente en tijdelijke exploitatie.

Voor alle panden in Permanent Beheer (met uitzondering van de panden van het Food Center) is een Meerjarig Onderhoudplan (MJOP) aanwezig. In het nieuwe beheersysteem Horizon is in het eerste kwartaal van 2012 een MJOP module geïnstalleerd, zodat goed zichtbaar is welk werk in enig jaar moet worden uitgevoerd en de invloed daarvan op de begroting. De financiële consequenties zijn per pand in de begroting van OGA verwerkt. Het streven is de extra kosten die nodig zijn om de onroerende zaak een beter milieulabel te geven, te verbijzonderen.

Permanent beheer

Voor de panden in permanent beheer is het doel ze in een goede staat van onderhoud te brengen en te houden. Er is een groeiende aandacht voor duurzaamheid: alle panden die bij OGA in permanent beheer zijn, hebben een milieulabel (energielabel). Bij het uitvoeren van werkzaamheden wordt rekening gehouden met verbetering van het milieulabel (labelsprong). Het gebruik van duurzame materialen heeft de voorkeur. In 2013 wordt een pilot gehouden met het opstellen van MJOP's, waarbij de conditie van de gebouwen wordt gemeten. Hierna (in 2014) worden de MJOP's geactualiseerd, voor een betere sturing op onderhoud en duurzaamheid.

Tijdelijke exploitatie

Tijdelijk beheer is bijvoorbeeld het beheer van een opstal na verwerving in het kader van een grondexploitatie. Het kan dan gaan om een te slopen opstal, maar ook de verworven verzakte panden bij station Vijzelgracht vallen eronder. Aangezien de panden deel uitmaken van planologische ontwikkelingen is er geen sprake van een MJOP. Het onderhoud is dus beperkt. De doelstelling bij tijdelijke exploitatie is wind- en waterdicht houden van de panden. Bij gevaar of calamiteiten wordt ingegrepen.

Het toekennen van een milieulabel aan panden in tijdelijke exploitatie is niet zinvol, omdat de panden op de nominatie staan te worden gesloopt of herontwikkeld.

Food Center

Het beheer van het Food Center Amsterdam (FCA) behelst het terrein aan de Jan van Galenstraat en de panden daarop. Deze panden zijn opgenomen in het overzicht permanent beheer. In afwachting van de uitkomsten van de concurrentiegerichte dialoog inzake de herstructurering van FCA, wordt aan de panden slechts het hoognodige onderhoud uitgevoerd.

Bureau Gemeentelijke Huisvesting

BGH heeft panden in beheer die worden gebruikt voor de eigen huisvestingsbehoefte van de gemeente Amsterdam. De panden zijn in eigendom of worden gehuurd. Het gewenste onderhoudsniveau voor de panden is klasse 3: beperkte functionele gebreken, nauwelijks of geen hinder voor het bedrijfsproces, eventuele gebruikshinder eenvoudig op te vangen. Voor alle panden is een MOP opgesteld om deze panden op het gewenste niveau te krijgen en behouden.

De Stadsbank van Lening (een van de eigendomspanden) had voor het pand aan de Oudezijds Voorburgwal 300 al een voorziening Groot Onderhoud getroffen en deze voorziening is overgedragen aan het BGH. De voorziening is bij de Jaarrekening 2012 veralgemeniseerd voor al het groot onderhoud aan de eigendomspanden.

5.10.6 Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO)

Cultuurgebouwen

In de nota 'Cultuur onder dak' van 2008 heeft de gemeenteraad het beleid vastgesteld inzake het onderhoudsniveau van cultuurgebouwen. Onderhoudsniveau 3 van de zespunts-schaalverdeling¹ die de Rijksgebouwendienst hanteert, wordt voldoende geacht. In het Kunstenplan 2013-2016 wordt dit beleid voortgezet.

DMO heeft 21 cultuurgebouwen in eigendom. Voor twaalf panden in stadsdeel Centrum verzorgt DMO het eigenaarsonderhoud:

- De Appel
- De Balie
- FOAM
- Hollandsche Schouwburg
- Amsterdams Marionettentheater
- De Melkweg
- Multatulimuseum
- Nederlands Instituut voor Mediakunst
- Paradiso
- Rembrandthuis
- Rozentheater
- De Waag Society

Op 13 maart 2013 heeft uw raad een krediet van € 5,1 miljoen ter beschikking gesteld voor het herstel van de fundering van De Waag. Naar verwachting zijn deze werkzaamheden in het derde kwartaal van 2014 afgerond.

Behalve de twaalf cultuurgebouwen waarvoor de dienst het eigenaarsonderhoud verzorgt heeft DMO nog negen cultuurgebouwen² in bezit, waarbij *de huurders* verantwoordelijk zijn voor alle eigenaarlasten inclusief die van het groot- en vervangingsonderhoud.

Voor alle panden is een Meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld, deze worden aan de hand van de ervaringen over de afgelopen jaren geactualiseerd. Omdat de onderhoudslasten fluctueren en toekomstig onderhoud moet zijn gewaarborgd, worden de lasten via de in 2013 gevormde voorziening onderhoud cultuurpanden geëgaliseerd. Het resterende exploitatieresultaat (positief of negatief) wordt jaarlijks met de reserve *onderhoud cultuurpanden* verrekend. Deze is bestemd voor huisvestingsuitgaven die geen onderdeel uitmaken van de MOP's, zoals onvoorziene risico's en het optimaliseren van de panden.

Sportgebouwen

Vanaf 2011 wordt jaarlijks € 0,12 miljoen uit de exploitatie van de Sporthallen Zuid toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud ten behoeve van het MOP. Conform het MOP wordt de gevormde voorziening in 2019 ingezet voor Groot onderhoud. Voor 2014 staat voor de Sporthallen Zuid uitsluitend dagelijks onderhoud gepland.

² Openbare Bibliotheek Amsterdam, Stadsschouwburg, Stedelijk Museum en depot, Amsterdam Museum en depot, Museum Willet Holthuysen, Muziekgebouw aan het IJ en Theater Carré.

Onderwijsgebouwen

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de onderwijsgebouwen. De besturen van scholen voor voortgezet onderwijs dragen de financiële verantwoordelijkheid voor het gehele onderhoud. Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs geldt dat de schoolbesturen voor het onderhoud aan de buitenzijde van de gebouwen een vergoeding kunnen aanvragen. De aanvraagprocedure en de voorzieningen waarvoor vergoeding kan worden aangevraagd, liggen vast in de Verordening huisvesting (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs Amsterdam 2006. Het economisch claimrecht van de onderwijsgebouwen die door de gemeente zijn bekostigd ligt bij de gemeente.

Voor de onderhoudvoorzieningen is voor de komende periode een inschatting gemaakt, omdat het onderwijshuisvestingprogramma 2014 in december aan het college en de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Vanaf 2015 worden de budgetten voor het buitenonderhoud en zogenaamde aanpassingen aan scholen Primair Onderwijs en Speciaal Onderwijs overgeheveld aan de schoolbesturen (hiervoor geldt een overgangsregeling).

Gebouwen Amsterdamse Bos inclusief sportpark en Bosbaan

In de strategische vastgoedportefeuille zijn de exploitatiemogelijkheden van alle gebouwen in het Amsterdamse Bos opgenomen. Op basis van dit plan zijn voor 2014 keuzes gemaakt over het gewenste onderhoudsniveau en het al dan niet aanhouden van deze gebouwen. Het vervangingsonderhoud in 2014 heeft betrekking op vijf (dienst-) woningen in het Amsterdamse Bos, waarvan er elk jaar één wordt gerenoveerd. De laatste renovatie staat in 2018 gepland.

5.10.7 Dienst Stadstoezicht

Pand Nieuwpoortstraat

Stadstoezicht verhuurt het pand aan de Nieuwpoortstraat nog steeds aan Cition. Het onderhoud wordt uitgevoerd op basis van het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Cition, de huurder, maakt bij aanpassingen aan het pand alleen gebruik van de vaste huisinstallateurs.

5.10.8 Stadsbank van Lening

Onderhoudssituatie gebouwen

De Stadsbank van Lening heeft drie gebouwen in eigendom, namelijk:

- Leidsekruisstraat 34 hoek Korte Leidsedwardsstraat 52
- Gerard Doustraat 156 / Albert Cuyppstraat 181
- Osdorpplein 516-518 hoek M. van Geffenstraat 118

Daarnaast maakt de Stadsbank gebruik van twee huurlocaties: Bijlmerplein 133 en de Oudezijds Voorburgwal / Nes 57-57A.

Het onderhoud aan de panden wordt aan de hand van een tienjarig onderhoudsplan uitgevoerd. Dit plan is voor het laatst in 2011 geactualiseerd.

5.11 Verkeersregelinstallaties

Bij de technische vervanging van een verkeersregelinstallatie wordt, mede in het kader van duurzaamheid, gekeken en gemeten of de infrastructuur (masten, bekabeling) langer mee kan dan twintig jaar. Zodra een regelkast wordt vervangen, worden ook de lantaarns vervangen door ledlantaarns die werken op lage spanning. Dit komt de veiligheid ten goede. Wanneer de verkeerstechnische situatie het toestaat komen er bij een vervanging ook basisvoorzieningen voor wachttijdmelders, terugmeld drukknoppen en akoestische signalering.

5.12 Verkeersinformatiesystemen

Zowel de vaste als de dynamische systemen zijn in twee stappen teruggebracht naar het niveau sober. Dit betekent dat:

- de inwendige verlichting van bewegwijzering minder vaak wordt geïnspecteerd en uitval van lampen gaat ontstaan
- de levensduur van masten met één jaar wordt verlengd
- meer projectkosten ten laste van derden wordt gebracht
- schades minder snel gerepareerd worden

Binnen de vaste systemen worden auto-, fiets- en voetgangersbewegwijzering aangelegd en onderhouden conform landelijke richtlijnen. De ontwikkeling van de afgelopen jaren met betrekking tot de meer dynamische systemen is gekoppeld aan de ambities van verkeersmanagement, ofwel het beter benutten van de huidige infrastructuur door onder andere het ontwikkelen van scenario's voor verschillende verkeerssituaties (spits, incident, evenement) ten einde een maximale benutting, betrouwbare reistijd en minimale omgevingshinder te bewerkstelligen. Door de komst van de Westrandweg is de bewegwijzering in het Westpoortgebied compleet herzien en vernieuwd; dit in samenwerking met RWS-NH en Havens Amsterdam.

5.13 Openbare verlichting

Het beheer van de openbare verlichting is in 2012 naar het niveau sober gegaan. De huidige staat van het areaal is momenteel op veel plekken tussen het niveau verzorgd en sober in. In 2006 is het *Beleidsplan Openbare Verlichting 2005-2015* vastgesteld. Het beleidsplan legt de ambities vast met betrekking tot aanleg, beheer, wijziging en vervangingsprogramma's. Via een integrale aanpak bestaande uit inspectiebeleid, het objectbeheersysteem en het meerjaren vervangingsprogramma wordt de openbare verlichting beheerd.

Stadsilluminatie

Stadsilluminatie draagt bij aan de sfeer en beleving van de openbare ruimte van de stad 's avonds en 's nachts en daarmee ook aan het gevoel van sociale veiligheid. Ook heeft illuminatie een economische dimensie omdat het toerisme en een goed functionerend uitgaansleven bevordert

Stadsklokken

De stadsklokken die Amsterdam nu rijk is, verkeren in goede staat en worden op een zelfde wijze beheerd als de openbare verlichting. Twee keer per jaar, (zomertijd en wintertijd) worden de klokken visueel geïnspecteerd. Eén keer per drie jaar vindt een integrale inspectie plaats, waarbij door middel van een grondige schouw de technische staat waarin de stadsklokken verkeren, wordt geanalyseerd. Op basis daarvan wordt het meerjaren vervangingsprogramma geactualiseerd. De klokken gaan ongeveer vijftien jaar mee.

5.14 Infrastructuur tram/metro/bus

In 2013 wordt een kwaliteitsmeting (nulmeting) naar de feitelijke (technische) kwaliteit van het areaal uitgevoerd. De resultaten leggen de huidige kwaliteit objectief vast.

5.14.1 Metro-infrastructuur

Door de uitvoering van grote renovatieprojecten uit het MeerjarenVervangingsProgramma Metro (MVP-Metro) is de kwaliteit van verouderde delen van de metroinfrastructuur de laatste jaren verbeterd. Net als de infrastructuur van de Ringlijn en Amstelveenlijn zal die van de Oostlijn op het niveau 'verzorgd' komen. Netwerkdelen die in 2012 tot 2014 nog uitgevoerd gaan worden, zijn de stationstoegangen van de Oostlijn. Naar het aantal storingen gemeten is het netwerk voor de reizigers op het niveau 'verzorgd'. Voor het treinbesturingssysteem (Signalling) en het centrale bedieningssysteem (CBI) is de theoretische technische levensduur echter overschreden. In het kader van het MVP-Metro worden deze systemen grotendeels vervangen en robuust gemaakt. Vanwege de lagere budgetten voor het dagelijks onderhoud (ook voor de metro-infra) wordt het dagelijks onderhoud in 2014 op een risicogestuurde wijze aangestuurd. Dat wil zeggen dat het

onderhoud gedifferentieerd wordt naar het gebruik en dat verminderde beschikbaarheid, betrouwbaarheid en comfort daar waar mogelijk acceptabel is, maar dat het wel ten koste gaat van het beheerniveau.

5.14.2 Tram-infrastructuur

De traminfrastructuur scoort op dit moment onder het niveau verzorgd. De technische staat is redelijk, maar de kwaliteit staat onder druk en er zijn te weinig middelen om de infrastructuur weer op het niveau verzorgd te krijgen.

Op het gebied van de toegankelijkheid en de doorstroming zijn verbeteringen gewenst. In het kader van 'Een nieuwe kijk op OV' werken gemeente en Stadsregio aan een investeringsprogramma voor met name de tram-infrastructuur (waaronder versnellings- en toegankelijkheidsmaatregelen). Voorbereiding van implementatie en uitvoering hiervan zal in 2014 starten.

5.15 Installaties, machines en apparaten

Deze categorie behelst voornamelijk het onderhoud aan de installaties van het Afval Energie Bedrijf (AEB), die onder andere afval omzetten in elektriciteit. Het gaat om de Afvalenergiecentrale (AEC) en de Hoog Rendementscentrale (HRC). Deze installaties zijn in het bezit van de naamloze vennootschap AVI, dat 100% eigendom is van de Gemeente Amsterdam. De installaties worden dan ook tot de kapitaalgoederen van de gemeente gerekend en in de balans opgenomen onder financiële vaste activa. Daarnaast worden de parkeerautomaten apart besproken, omdat ze een groot aandeel hebben in de totale onderhoudskosten voor deze categorie.

5.15.1 Afval Energie Bedrijf

AEB benut een aantal installaties ten behoeve van met name afvalverbranding, energieopwekking, rookgasreiniging. Deze installaties vergen diverse vormen van onderhoud. Er wordt correctief en preventief onderhoud gepleegd aan de installaties, dit is het normale dagelijkse onderhoud. Daarnaast wordt elke verbrandingslijn eens in de twee jaar gereviseerd om hem weer voor een periode van twee jaar te kunnen laten draaien, dit valt onder de noemer groot onderhoud. Ook wordt vervangingsonderhoud gepleegd aan de installatieonderdelen om ervoor te zorgen dat deze zijn aangepast aan veranderende marktomstandigheden, milieueisen en veiligheidseisen. Niet alle installatieonderdelen gaan even lang mee, sommige onderdelen moeten eens in de vijf jaar, sommige eens in de 10 à 12 jaar worden vervangen. En daarnaast worden er, waar mogelijk, technische verbeteringen aan de installaties gedaan. Dit wordt gefinancierd via investeringskredieten en een voorziening Groot Onderhoud. De meerjarige onderhoudsplanning vormt de basis voor al deze vormen van onderhoud.

5.15.2 Parkeerautomaten

In 2013 wordt een deel van het areaal vernieuwd. De reorganisatie van de parkeerketen is een belangrijk actiepoint in het kader van 1Stad 1 Opgave met gevolgen voor de plaats van de kosten en het opdrachtgeverschap voor het beheer en onderhoud van parkeerautomaten binnen de Gemeente Amsterdam. Op 1 januari 2013 is het Parkeer Regie Orgaan (PRO) opgericht en in de loop van 2013 zal het opdrachtgeverschap voor beheer en onderhoud parkeerautomaten van DIVV naar PRO gaan. Dit heeft als doel de expertise te centraliseren en synergie te bewerkstelligen tussen het opdrachtgeverschap voor geldverkeer, fiscale handhaving en beheer en onderhoud parkeerautomaten. Naast deze verschuiving is besloten tot een uitdunning van 40% van het parkeerautomatenpark per maart 2013.

Het hele automatenpark wordt muntloos en gaat over op kentekeninvoer, wat eind 2012 voor 30% van de automaten nog niet het geval was. De eisen aan beschikbaarheid en kwaliteit voor het dagelijks beheer en onderhoud van de parkeerautomaten zijn in een Service Level Agreement met Cition (uitvoerder van operationeel beheer en onderhoud) en de stadsdelen (opdrachtgevers) vastgelegd. Uitbreidingsplannen bij de stadsdelen zijn voornamelijk niet bekend.

6 Gemeentelijk grondbeleid

6.1 Grondbeleid in een veranderende omgeving

Amsterdam voerde een actief grondbeleid door locaties te (her)ontwikkelen en bouwrijpe grond in erfpacht uit te geven. De grondopbrengsten als gevolg daarvan en de omvang van de grondproductie zijn bepalend voor de te genereren dekking van ruimtelijke investeringen. Deze actieve rol van de gemeente in gebiedsontwikkeling is veranderd, als gevolg van de kredietcrisis en de erop volgende schulden crisis. Deze rolverandering kan als volgt kort gekarakteriseerd worden:

- van grote gebiedsontwikkelingen naar kleiner en meer maatwerk
- van polderen met bekende partijen naar samenwerken met nieuwe partijen
- van blauwdruk en jaren vooruit plannen naar flexibel, ondernemend en betrouwbaar
- van alles vooraf vastleggen naar maatwerk
- van opleggen en afdwingen naar samenwerken en faciliteren
- van toetsen en bijsturen naar visie en strategie
- van strikt gescheiden geldstromen naar strategisch vermogensbeheer

De rol van de gemeente evolueert daarmee tot primair een faciliterende. Kenmerkend voor die rol zijn samenwerking en maatwerk, binnen duidelijk afgebakende (grondprijz)kaders. Concreet betekent de veranderde rol van de gemeente dat de vraag uit de markt leidend is en dat de gemeente nog maar aan een beperkt deel van de projectenportefeuille actief hoeft te werken. Er wordt terughoudender gewerkt aan nieuwe plannen, de nadruk verschuift van het initiëren van nieuwe grootschalige gebiedsontwikkelingen naar het uitgeven van bouwrijpe grond onder reeds bestaande bouwkavels die op korte termijn een gunstig marktperspectief hebben, en waarvan de opbrengsten de kosten overstijgen. Ook organisatorisch heeft dat gevolgen: de centrale regie ligt in handen van het in 2013 geformeerde Team Gebiedsontwikkeling, dat de voormalige projectdirecties vervangt.

6.2 Grondprijzbeleid

Ook in deze veranderde omgeving blijft het residuele grondprijzbeleid een van de bouwstenen van het Amsterdamse grondbeleid. Dit beleid komt concreet tot uitdrukking in de *Grondprijzenbrief* waarin de hoofdlijnen van de grondprijzbepaling voor de belangrijkste ruimtelijke functies in Amsterdam (wonen, werken, recreëren et cetera) worden weergegeven. De Grondprijzenbrief 2014 zal eind 2013 door de raad worden vastgesteld. Deze brief is openbaar en bevat de bandbreedte van de grondprijzen per functie op hoofdlijnen, alsmede, ten behoeve van het beheer van bestaande erfpachtrechten, de grondprijzen voor woningen per buurt in Amsterdam.

Naast het openbare gedeelte van de Grondprijzenbrief, stelt de gemeenteraad een kabinet-deel vast, met daarin opgenomen de grondprijzen voor de verschillende functies en locaties die de basis vormen voor de grondprijz waarover in concrete projecten wordt onderhandeld. Halverwege het jaar worden de marktontwikkelingen op de verschillende vastgoedmarkten en op de bouwmarkt geanalyseerd, en wordt nagegaan of er aanleiding is voor aanpassing van de grondprijzen.

In het grondprijzbeleid wordt de prijs van grond bepaald door de marktconforme nieuwbouwwaarde (verkoopprijs of beleggingswaarde) van het vastgoed te verminderen met de bouwkosten en de bijkomende kosten van de beoogde bebouwing (inclusief opslag voor rendement). Het verschil (het residu) is de waarde die aan de grond wordt toegeschreven. Amsterdam hanteert hierbij een genormeerde residuele methode, waarbij voor een te (her)ontwikkelen locatie per functie gemiddelde marktconforme commerciële waarden worden bepaald. De gemiddelde bouwkosten en bijkomende kosten worden hierbij gebaseerd op een aantal referentieprojecten. Voor enkele functies, bijvoorbeeld sociaal maatschappelijke voorzieningen en kleinschalige bedrijfsruimten binnen woonmilieus, gelden vaste grondprijzen.

De nieuwe manier van werken (flexibeler, faciliterend) die onder andere in Team Go! haar uitwerking vindt, zorgt in toenemende mate voor grondprij advisering die via maatwerk (en in afwijking van de genormeerde rekenmodellen) tot stand komt. De legitimiteit en marktconformiteit van de gehanteerde genormeerde en maatwerkgrondprijzen wordt op verschillende manieren ter controle aan de raad voorgelegd. Zo is sinds de Grondprijzenbrief 2012 een externe adviesgroep actief, die in opdracht van de raad jaarlijks het nieuwe grondprijbeleid reviewt. Daarnaast wordt vanaf de Grondprijzenbrief 2014 zowel bij de vaststelling als bij de halfjaarlijkse update van de prijzen gerapporteerd over de genormeerde grondprijzen in relatie tot recente maatwerkadviezen, de recent gerealiseerde grondprijsovereenkomsten en de recent gerealiseerde grondprijzen via uitgiften.

6.3 Transformatie

De hierboven geschetste systematiek van grondprijbepaling geldt met name bij nieuwe erfpachtuitgiften. De aandacht geldt niet langer primair de grote gebiedsgewijze ontwikkeling van voornamelijk uitleggebieden (die leidt tot nieuwe uitgiften), het zwaartepunt verlegt zich steeds meer naar de ruimtelijke opgaven die de bestaande stad stelt. Dit leidt veelal tot transformatie van bestaande gebouwen, waardoor het onderliggende erfpachtrecht gewijzigd moet worden. Ook voor dit soort projecten is het genormeerde residuele grondprijbeleid uitgangspunt. Specifieke omstandigheden van deze herontwikkelingsprojecten maken het vaak noodzakelijk dat de afgegeven grondprijadviezen maatwerk zijn.

De gemeente kent bij de transformatie van verouderde gebieden drie prioriteiten:

Stedelijke vernieuwing in naoorlogse wijken

Het gaat om de Westelijke Tuinsteden (Parkstad) en om delen van Stadsdeel Noord en Stadsdeel Zuidoost. De gemeente draagt hieraan financieel bij via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Bedrijfsgebieden

Het gaat om diverse bedrijfsgebieden uit de jaren '60, '70 en '80, zoals die gevonden worden tussen het Amstel Station en de Amsterdam Arena en in Amsterdam Noord. De gemeente werkt in regionaal verband samen met Haven Amsterdam en de Schiphol Area Development Company (SADC) aan de herontwikkeling. Daarnaast levert de gemeente de kwartiermaker voor het in 2010 opgerichte pilot-bureau Herstructurering Bedrijventerrein Metropool Regio Amsterdam.

Leegstaande kantoren

Op de kantorenmarkt is het overaanbod aan bestaand vastgoed structureel en stadsbreed. De gemeente heeft via de Kantorenstrategie in eerste instantie de planvoorraad voor nieuwbouw van kantoren verkleind, om het overschot op de kantorenmarkt niet verder te vergroten. Inmiddels is de focus verlegd naar de bestaande voorraad, die verkleind dient te worden via transformatie en sloop.

Om transformatie te faciliteren en te stimuleren (maar niet te subsidiëren) heeft de gemeente in 2006 de Kantorenloods aangesteld. Deze kantorenloods fungeert als procesaanjager en -versneller. Het in 2011 ingestelde gemeentebrede transformatieteam (GTT) verzorgt de beleidskant. Dit team adresseert de opgave door het opstellen en laten vaststellen van een (financieel) beleidskader voor de uitvoering van transformatie, het ontwikkelen van instrumenten. Daarnaast wordt een proceskader geformuleerd voor de gemeentelijke rol in het proces van transformatie. Met deze kaders en instrumenten moet de (actieve) rol van private partijen in het transformatieproces vergroot en zo nodig afgedwongen worden.

In 2014 zullen alle hierboven genoemde activiteiten worden voortgezet. Over de bereikte resultaten en de voortgang wordt tweemaal per jaar aan de raadscommissie Bouwen Wonen en Klimaat gerapporteerd.

7 Bedrijfsvoering

7.1 Inleiding

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van alle primaire en ondersteunende processen in een organisatie.

De kosten van de bedrijfsvoering binnen de gemeente Amsterdam worden in 2014 geraamd op circa € 849 miljoen. De opbouw van dit bedrag en de definitie die hierbij is gehanteerd wordt beschreven in onderdeel 7.11 Apparaatskosten en onderdeel 7.12 Personeel en organisatie. Bij de Kadernota 2013 is besloten voorstellen te ontwikkelen voor de aansturing en organisatie van de PIJOFACH functies. Hierbij zijn de volgende bedrijfsvoeringsfuncties betrokken: Personeel, ICT/Informatisering/Automatisering, Management Informatie, Juridische Zaken, Organisatie, Financien en Control, Archivering, Communicatie, Facilitair, Huisvesting en inkoop. De uitwerking en implementatie hiervan is in 2013 gestart.

Deze paragraaf informeert u over de ontwikkelingen rond deze onderwerpen.

7.2 Organisatieontwikkeling

De gemeentelijke organisatie verandert de komende jaren in één flexibele, effectieve en goedkopere organisatie. Uitgangspunt is om met minder mensen en minder geld beter werk te leveren voor de bewoners en bedrijven in de stad. Amsterdam gaat gebiedsgericht werken waarbij de focus meer dan nu ligt op de concrete uitvoering in plaats van op het ontwikkelen van beleid. Resultaat voor de stad staat voorop en bestuurders en ambtenaren zijn verantwoordelijk en aanspreekbaar op het behalen van het beoogde resultaat. De huidige zesentwintig gemeentelijke diensten verdwijnen en gaan op in vier nieuw te vormen clusters. Sociaal en Veilig, Ruimte en Economie, Dienstverlening en Informatie en Ondersteunende bedrijfsvoering. Elke cluster bestaat uit resultaat verantwoordelijke eenheden (RVE's).

Ambtenaren zijn in dienst van de hele gemeente Amsterdam en niet meer van een afzonderlijk onderdeel; daarmee kunnen ze flexibel worden ingezet. Al eerder werd bekend dat de zeven stadsdelen zeven compactere bestuurscommissies worden. Met deze vereenvoudiging van de organisatie kan de gemeente Amsterdam sneller anticiperen op de vraagstukken in de stad. De organisatieverandering hangt nauw samen met het nieuwe bestuurlijk stelsel en de drie grote decentralisaties van rijkstaken naar de gemeente.

7.3 Implementatie visie op Control

De kern van de Visie op Control is dat de controller het management en het bestuur ondersteunt in hun verantwoordelijkheid voor de procesbeheersing. Eind 2012 is aan de commissie JIF een implementatieplan met negen actielijnen gepresenteerd, waarvan de volgende drie de belangrijkste zijn.

Vereenvoudiging P&C-cyclus

In de P&C-kalender voor 2013 zijn alle processen rond de kadernota, begroting en rekening zo ingepast dat besluitvorming van de rekening vòòr 1 juli en indiening van de begroting op 15 november mogelijk is.

Uniformering berekeningsgrondslagen

Met ingang van de Begroting 2013 zijn uniforme definities van apparaatskosten opgenomen in de begrotingen van alle gemeentelijke organisatieonderdelen. Een project is gestart om de gemeentelijke kostprijzen en tarieven te uniformeren.

Risicomanagement

Eind 2014 voldoet het risicomanagement voor financiën, inkoop, personeel en organisatie aan de Europese norm voor risicomanagement (ISO 31000); eind 2016 beschikt de gemeente voor alle functies van de bedrijfsvoering over een systeem van risicomanagement.

In het kader van Amsterdam Financieel Gezond zijn aanvullende maatregelen genomen die de control versterken (zie de Kadernota 2013):

- binnen het Amsterdams Investeringsprogramma zijn lopende en geplande investeringen gemeentebreed geïnventariseerd
- er is een normatieve schuldquote ontwikkeld
- er is een gemeentelijke stresstest uitgevoerd; de verworven inzichten worden betrokken bij de besluitvorming over het weerstandsvermogen
- het college heeft besloten tot integratie van het weerstandsvermogen van centrale stad en stadsdelen en een gezamenlijk systeem van risicomanagement

7.4 Eén Stad één Financieel Stelstel (1S1F)

Budgetten 2014 voor bestuurscommissies

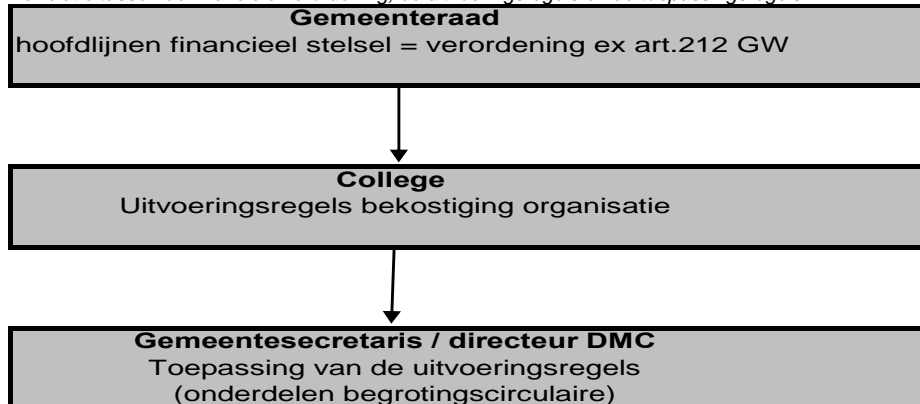
Als gevolg van het besluit van de gemeenteraad d.d. 12 juni 2013 over een nieuw bestuurlijk stelstel vervallen alle stadsdeelbudgetten aan de gemeenteraad. Het project 1S1F berekent de omvang van de budgetten voor de nieuwe bestuurscommissies. De budgetten worden eind 2013 aan de raad voorgelegd, samen met een concretisering van de bevoegdheden. Het college houdt rekening met flexibiliteit in de omvang van de budgetten in de komende jaren.

Nieuwe regels voor de gewijzigde financiële verhoudingen

De huidige verordening op de stadsdelen wordt 19 maart 2014 vervangen door de verordening op de bestuurscommissies. De verordening op het stadsdeelfonds vervalt eveneens. Daarvoor in de plaats komen voor de gehele organisatie geldende regels (één financieel stelstel voor Amsterdam). De gemeenteraad stelt de kaders. Dit betreft onder andere de programma-indeling en de toekenning van budgetten aan programma's. De kaders voor het financieel stelstel worden vastgelegd in een nieuwe financiële verordening, zoals bedoeld in artikel 212 van de Gemeentewet.

Het college is belast met het uitvoeren van het beleid. Daarvoor heeft het college – binnen de door de raad gestelde kaders – uitvoeringsregels nodig voor de bekostiging van de organisatie. Deze uitvoeringsregels worden tezamen met de financiële verordening uitgewerkt. Tot slot stellen de gemeentesecretaris en de directeur Middelen en Control regels op voor de toepassing van de uitvoeringsregels. Bijvoorbeeld de regels voor boeking van uitgaven in het Amsterdam Financieel Systeem. De gemeenteraad ontvangt in het najaar 2013 van het college een voorstel voor de nieuwe financiële verordening en bijbehorende uitvoeringsregels.

De relatie tussen de financiële verordening, de uitvoeringsregels en de toepassingsregels



Een nieuw financieel stelstel voor de raming en bekostiging van uitgaven

De huidige stadsdelen ontvangen via het geobjectiveerde stadsdeelfonds een genormeerd budget voor de aan hen toegekende taken. Ook in het nieuwe financiële stelstel worden uitgaven geraamd en organisatieonderdelen bekostigd op basis van objectieve maatstaven.

Het nieuwe financiële stelsel wordt gefaseerd ingevoerd. Vanaf de Begroting 2015 worden de budgetten van bestuurscommissies conform het stelsel bepaald. De implementatie voor de resultaatverantwoordelijke eenheden (rve's) wordt per cluster gezien. In- en externe ontwikkelingen, zoals de decentralisaties op het terrein van jeugd, zorg en werk en inkomen, zijn hierop van invloed.

7.5 Informatie en communicatietechnologie

Programma ICT Centraal

Het programma ICT Centraal is 20 december 2012 goedgekeurd door de gemeenteraad en 1 april 2013 van start gegaan. Het doel is een gezamenlijke ICT-infrastructuur voor alle diensten en stadsdelen.¹ De volgende acties worden uitgevoerd:

- uitrol van een gestandaardiseerde digitale werkplek, waarop kantoorautomatiseringapplicaties en businessapplicaties worden ontsloten
- het verhuizen van de servers en de businessapplicaties van de huidige (vijftig) decentrale datacenters naar één van de twee centrale datacenters
- het ontmantelen van de overbodige vijftig datacenters
- het centraliseren van de decentrale automatiseringsafdelingen bij diensten en stadsdelen naar één centrale ICT-beheerorganisatie (Dienst ICT)

Dienst ICT is straks de centrale organisatie voor het leveren van de ICT-infrastructuur binnen de gemeente. Afnemers zullen in een aantal tranches migreren. Het bestuur wordt over de voortgang geïnformeerd via kwartaalrapportages conform de Regeling Risicovolle Projecten. De planning is dat in 2014 het grootste deel van de migratie wordt uitgevoerd.

Personele gevolgen van ICT Centraal

De reorganisatie betreft al het automatiseringspersoneel van de gemeente (inclusief Dienst ICT). In 2013 wordt besloten over het plaatsingsproces. Het is mogelijk dat niet alle huidige A-medewerkers geplaatst kunnen worden. Dat zou tot frictiekosten leiden. Medewerkers van diensten en stadsdelen die wel worden geplaatst stromen geleidelijk in bij de Dienst ICT. Opleiding van medewerkers in het kader van de reorganisatie leidt eveneens tot frictiekosten. De frictiekosten komen ten laste van de Reserve Frictiekosten Heroverwegingen 2011-2012. Bij de besluitvorming op 20 december 2012 is rekening gehouden met frictiekosten voor een bedrag van € 4,5 miljoen. Op basis van het feitelijke plaatsingsproces worden de frictiekosten definitief bepaald.

Begrotingsconsequenties voor DICT van ICT Centraal

Budgetten van diensten en stadsdelen met betrekking tot ICT-infrastructuur worden gecentraliseerd. Dit leidt tot een reeks begrotingswijzigingen. De begroting van de Dienst ICT wordt geleidelijk verhoogd, de begrotingen van de betrokken diensten en stadsdelen verlaagd. De *due diligence* door ACAM (derde kwartaal 2013) bepaalt of de huidige ICT-budgetten bij diensten en stadsdelen voldoende zijn om hen daarvoor ICT tegen een normaal prijsniveau te kunnen leveren.

MAN en tweede datacenter

12 juni 2013 heeft de gemeenteraad ingestemd met de kredietaanvragen voor het project MAN (vervanging gemeentelijk netwerk) en de realisatie middels Telehouse (uitbesteding) van een tweede datacenter (zodat het aantal datacenters van vijftig teruggebracht kan worden naar twee). Beide projecten zullen in 2014 worden afgerond.

7.6 Implementatie Amsterdams Financieel Systeem (AFS)

In 2012 heeft uw raad ingestemd met het go-besluit voor de uitrol van het AFS. Medio 2013 zijn er vier stadsdelen en drie diensten overgestapt op AFS. Daarna volgt ieder halfjaar een groep

¹ Met uitzondering van Haven Amsterdam, Cition, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG), GVB en Waternet

van vier tot zeven diensten, bedrijven en stadsdelen. Eind 2015 zal de hele gemeente op AFS zijn aangesloten. Over de implementatie wordt halfjaarlijks aan uw vergadering gerapporteerd.

7.7 Inkoop

De externe bestedingen van de gemeente (inclusief stadsdelen) bij leveranciers bedragen jaarlijks ruim € 1 miljard. De Amsterdamse inkoopfunctie ondersteunt het bestuur en de gemeentelijke organisaties daarbij. Uitgangspunten zijn een optimale prijs/kwaliteit- verhouding, rechtmatigheid en duurzaamheid.

Soortgelijke inkoop wordt op een beperkt aantal plekken geclusterd bij zogenaamde Lead Buyers. Daarnaast wordt het programma '10 wegen naar een innovatief aanbestedingsbeleid en professioneel opdrachtgeverschap' geïmplementeerd. Doel: de Gemeente Amsterdam moet in alle fases van het inkopen de juiste keuzes maken en zich een professionele marktpartij tonen. De verdere professionalisering van de inkoopfunctie levert de stad naast betere producten en diensten ook besparingen op, onder andere door bundeling van inkoopvolume.

7.8 Communicatie

Binnen de communicatiefunctie wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijfsvoering en strategische taken. Deze paragraaf heeft alleen betrekking op bedrijfsvoering. Communicatie binnen de gemeentelijke organisatie is decentraal georganiseerd, maar kent een goed netwerk en een aantal gezamenlijke kaders waarbinnen wordt gehandeld. In 2013 is uitvoering van de bestuursopdracht voor de PIJOFACH functies gestart. Hierdoor wordt in 2014 de centrale regie op de communicatiefunctie in het concern verder verankerd. De nadruk ligt op bundeling van communicatiemiddelen, communicatiefuncties en expertise.

7.9 Huisvesting

TransFM visie op facilitair beheer

In 2011 is gestart met de projectorganisatie TransFM, verder benoemd als TransFM I. TransFM I regelt het facilitair beheer voor de kantoorpanden van de Gemeente Amsterdam.

In 2014 wordt TransFM I onderdeel van DFM. De projectkosten voor TransFM I eindigen per 1 januari 2015. Tussen het moment waarop projectkosten worden gemaakt en het moment van dekking bestaat een kasritmeverschil. Dit wordt opgelost door de projectkosten voor te financieren uit de frictiereserve. Vanaf 2018 zijn de projectkosten volledig terugverdiend.

TransFM II

In het kader van de bezuinigingsopdracht '1 Stad, 1 opgave' (bestuursopdracht 15) gaat het Bureau Gemeentelijke Huisvesting (BGH) vanaf 2013 de centrale regie voeren op de huisvesting van de centrale stad en stadsdelen. In de loop van 2014 neemt DFM, in samenwerking met BGH en de stadsdelen, de voorbereidingen voor de centralisatie van de facilitaire dienstverlening voor de stadsdelen en het stadhuis ter hand. We noemen dit TransFM II (stadsdelen).

7.10 Risicobeheersing bedrijfsvoering

Bedrijfsprocessen

Risicomanagement binnen de bedrijfsvoering is een van de actielijnen van de Visie op Control. De ondersteunende onderdelen van de bedrijfsvoering zijn in het verleden decentraal ontwikkeld. Daardoor is op concernniveau niet altijd vast te stellen of de kwaliteit van voldoende niveau is. De concernsturing wordt daarom versterkt, onder andere door de invoering van één financieel systeem (AFS), formatiemanagement, het Amsterdams Management Informatiesysteem (MIA) en door centralisatie van huisvesting en facilitair management.

In 2013 is voor het eerst een Audit-jaarplan opgesteld ten behoeve van de risicobeheersing binnen bedrijfsprocessen. De audits zijn gericht op het voldoen aan regelgeving, de control op het realiseren van doelstellingen en risicobeheersing.

Risicobeheersing in de gemeentelijke informatievoorziening vraagt continu extra aandacht. De uitvoering van het Stabilisatieplan ICT wordt in 2013 afgerond. Het vervolgplan is ICT Centraal (zie hierboven 7.5 Informatie en communicatietechnologie). De Regeling Risicovolle Projecten is van toepassing en DICT is onder financieel toezicht geplaatst. In het programonderdeel ICT Centraal moet in 2014 de beheersing van de risico's van de reguliere ICT-infrastructuur structureel worden geborgd.

We hebben eveneens aandacht voor het risico van het in gebreke blijven van informatiesystemen, die cruciaal zijn voor de gemeentelijke bedrijfsvoering. De CIO-office stelt hiertoe het stedelijk informatiebeveiligingsbeleid vast.

Risico's in projecten worden beheerst met het project Portfoliomanagement, door toetsing van projecten met een informatievoorzieningcomponent. Daarnaast adviseert de CIO-office over projecten met een informatievoorzieningcomponent in het kader van de Regeling Risicovolle Projecten.

Het college heeft 18 december 2012 de regeling 'Financieel toezicht instrumentarium' van toepassing verklaard op de control van de Dienst Werk en Inkomen (DWI). Het college heeft een Toezicht Commissie (TC) ingesteld die toezicht houdt op de voortgang die DWI boekt met haar verbeterplan. Het oordeel van de TC over de 4-Maandsrapportage 2013 van DWI is positief. De TC heeft wel een aantal belangrijke aandachtspunten. Zo wordt het structureel maken van de financiële beheersing zonder externe hulp als risico benoemd.

Projecten en programma's

Eén van de resultaten van de raadsenquête Noord/Zuidlijn waren de *10 lessen Noord/Zuidlijn*. In 2011 is het programma *LetOp²/10 lessen* gestart. Dit programma bevordert reflectieve ontwikkeling bij ambtenaren en bestuurders. Onder meer door het organiseren van tegenspraak. Evaluatie in 2013 wees uit dat het model van tegenspraak zijn nut heeft bewezen. In 2014 wordt het programma afgerond. Het college beraadt zich over de wijze waarop tegenspraak structureel binnen projecten geborgd kan worden.

Regeling Risicovolle Projecten

De Regeling Risicovolle Projecten is een belangrijk instrument voor de sturing en beheersing van projecten. De regeling waarborgt dat er bij de voorbereiding en uitvoering voldoende aandacht is voor risicobeheersing, met name door de organisatie van 'tegenspraak'. Juni 2013 is een evaluatie afgerond met als conclusie dat de Regeling Risicovolle Projecten in een behoefte voorziet en over het algemeen positief wordt beoordeeld.

7.11 Apparaatskosten

7.11.1 Definitie

De raad stelt de baten en lasten per programma vast. Binnen elk programma worden doelstellingen onderscheiden, die gekoppeld zijn aan begrotingsvolnummers. De programmakosten bestaan uit kosten voor het ondersteunend proces en kosten voor het primair proces. Beide processen kennen personele en materiële lasten. Binnen dit geheel zijn de apparaatskosten als volgt gedefinieerd:

De apparaatskosten zijn de kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie van de gemeente, en ze bestaan uit:

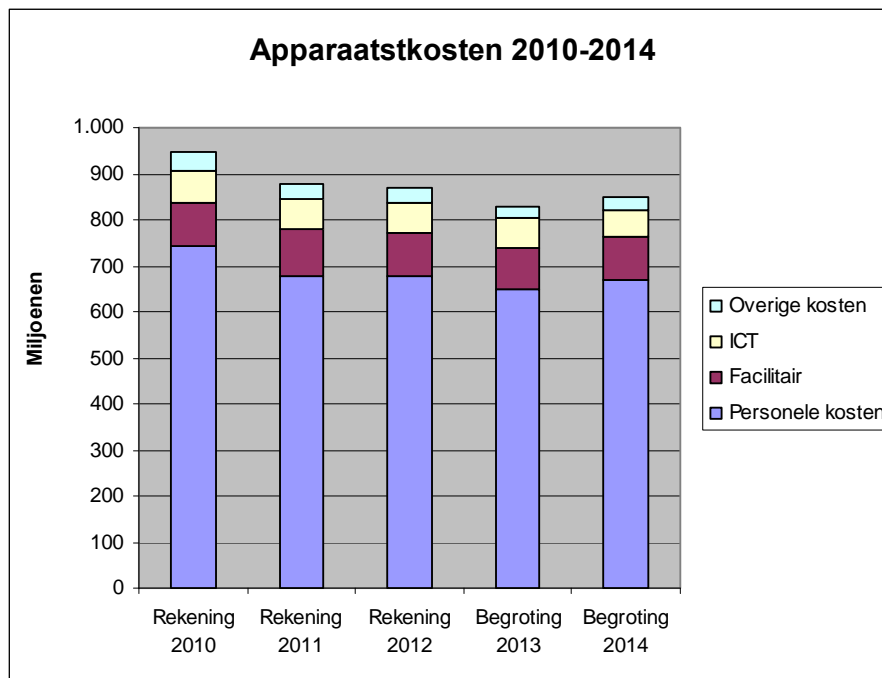
- *de totale personele kosten (eigen personeel + inhuur) in het ondersteunende en primaire proces*
- *de materiële kosten van de ondersteunende processen (met ICT en facilitair/ huisvesting als de twee grootste componenten)*

² Leren en Tegenspraak Organiseren in Projecten.

7.11.2 Ontwikkeling van de apparaatskosten 2012-2014

De apparaatskosten bedroegen in 2010 nog € 948 miljoen. In 2012 bedragen de apparaatskosten € 870 miljoen. De apparaatskosten dalen verder tot circa € 849 miljoen in de begroting 2014. Rekening houdend met de prijsontwikkeling laten de apparaatskosten ten opzichte van 2012 een reële daling zien van circa 6%.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de apparaatskosten zichtbaar.



Toelichting: de apparaatskosten zijn exclusief Haven

In onderstaande tabel zijn de onderdelen van de apparaatskosten verder gespecificeerd

Omvang en samenstelling apparaatskosten (netto)* - bedragen x € (bedragen x € 1.000)	Rekening 2010	Rekening 2011	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2014 - Rekening 2012
Personele kosten	744.788	678.849	678.938	647.903	667.922	-11.016
Facilitair	93.500	99.347	93.830	91.105	96.926	3.095
ICT	68.892	67.704	65.102	64.648	56.275	-8.827
Overige kosten	40.659	33.209	32.008	25.373	28.121	-3.887
Totaal apparaatskosten	947.839	879.109	869.878	829.029	849.245	-20.634
Mutatie procentueel						-2%

In bovenstaande tabel is een daling zichtbaar van de apparaatskosten van 870 miljoen in 2012 naar 849 miljoen in 2013. De daling is zichtbaar binnen de component personele en ict kosten. De lagere personele kosten hangen samen met lagere externe inhuur, met minder uitgaven voor secundaire arbeidsvoorwaarden (versoering) en met bezuinigingsmaatregelen (o.a. 1 stad 1 opgave).

De apparaatskosten per fte zijn zichtbaar in onderstaande tabel.

Omvang en samenstelling apparaatskosten per fte (netto)	Rekening 2010	Rekening 2011	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2014 - Rekening 2012
Personele kosten	85.060	79.790	82.047	77.352	80.570	-1.477
Facilitair	10.678	11.677	11.339	10.877	11.692	353
ICT	7.868	7.958	7.867	7.718	6.788	-1.079
Overige kosten	4.644	3.903	3.868	3.029	3.392	-476
Totaal apparaatskosten per fte	108.250	103.327	105.121	98.977	102.442	-2.679
Mutatie procentueel						-3%

Fte in de Jaarrekening 2010, 2011 en 2012 staan voor bezetting; in de Begroting 2013 en 2014 voor formatie. De cijfers zijn exclusief Haven.

In de tabel is het volgende zichtbaar.

De apparaatskosten per fte dalen met 3%.

In de Rekening 2012 zijn de kosten per fte nog € 105.121. In de begroting 2014 zijn deze € 102.442.

Deze daling van de apparaatskosten per fte hangt met name samen met de daling van de personele en ict kosten. De personele kosten bestaan uit salarissen, externe inhuur en overige personele kosten.

Enerzijds stijgen de personele kosten per fte door de salarisstijging (pensioencomponent en salarisstijging vanuit CAO aanpassing). Anderzijds daalt de inhuurcomponent in sterke mate.

Door die sterkere daling van de externe inhuurcomponent dalen de personele kosten per fte in het geheel.

De ICT kosten per fte dalen o.a. door de lagere onderhoudscomponent.

7.11.3 Personele kosten

De personele kosten zijn veruit het belangrijkste onderdeel van de apparaatskosten. In de begroting 2014 bedragen de totale personeelskosten € 668 miljoen, dat is ruim driekwart van het totaal van de apparaatskosten. De samenstelling en ontwikkeling van de personele kosten in de tijd is als volgt.

Samenstelling personele kosten* (netto)	Rekening 2010	Rekening 2011	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2014 - Rekening 2012
<i>(bedragen x € 1.000)</i>						
Salarissen en sociale uitkeringen	569.472	573.436	578.333	558.252	583.912	5.579
Overige personeelskosten	35.788	30.260	25.469	26.559	28.879	3.410
Inhuur externen en investering	139.528	75.153	75.136	63.092	55.131	-20.005
Totaal personele kosten	744.788	678.849	678.938	647.903	667.922	-11.016
Mutatie procentueel						-2%

De bedragen zijn netto, dus gecorrigeerd voor interne verrekeningen. De cijfers zijn exclusief Haven.

De raming van de personele kosten in 2014 is 2% (€ 11 miljoen) minder dan de realisatie in 2012.

De daling wordt vooral veroorzaakt door de verlaging van de kosten voor *externe inhuur*. Deze bedroeg in 2012 nog € 75 miljoen en wordt voor 2014 op € 55 miljoen geraamd.

Hierbij past wel de kanttekening dat de ervaring leert dat de realisatie van inhuur vaak hoger is dan de raming. Dit hangt o.a. samen met onverwachte gebeurtenissen (in 2013 bijvoorbeeld de kroning), incidentele projectmiddelen (waarvoor extra geld komt) en niet ingevulde formatie.

Bij de vergelijking van de rekening 2012 en de begroting 2014 is de stijging zichtbaar van de salarissen en sociale lasten. De stijging is een gevolg van de hogere pensioenkosten, de CAO-stijging welke geëffectueerd is in augustus 2012, de opname van Pantar in de organisatie, additionele taken en tenslotte de implementatie van een verbeterde systematiek voor de opstelling van de salarisbegroting van vaste en tijdelijke medewerkers onder contract van de gemeente Amsterdam.

Als gevolg van bezuinigingsmaatregelen van inzet op herstel 1 en 2, 1 Stad 1 Opgave, de taakstelling vereveningsfonds en maatregelen vanuit de versoberings van de arbeidsvoorwaarden is een daling van de salariskosten ingezet die verder ingevuld gaat worden vanuit de organisatie ontwikkeling die plaatsvindt.

De stijging van de *overige personele kosten* hangt met name samen met het invoegen van Pantar Detacheren en Begeleiden.

7.11.4 ICT kosten

In de apparaatskosten zijn zowel de kosten van generieke ICT voorzieningen als die van specifieke applicaties ten behoeve van primaire processen meegenomen. De diensten hebben in hun begrotingen 2014 bruto € 98 miljoen aan ICT-kosten opgenomen. Hiervan heeft een belangrijk deel betrekking op levering door de dienst ICT. De totale omzet waarvan de DICT in de Begroting 2014 uitgaat is circa € 42 miljoen. Daarom is € 56 miljoen (= 98 -/ 42) aan ICT kosten benoemd in bovenstaand onderdeel 7.11.2.

Hiernaast kennen de dienst DICT en andere diensten personele kosten (salaris en inhuur), specifiek voor ICT. Deze zijn opgenomen als personele kosten. De invoering van het bekostigingsmodel DICT zorgt voor lagere kosten (€ 2 miljoen) voor de binnengemeentelijke dienstverlening van DICT. De verdere verlaging van de ICT kosten bestaat uit een lagere raming van de ICT kosten voor onderhoud en afschrijvingen.

7.11.5 Facilitaire kosten

Het college heeft in 2011 de Huisvestingsvisie vastgesteld. Hiermee moet een substantieel bedrag aan ombuigingen (oplopend tot structureel € 16 miljoen) worden gerealiseerd in 2015. Elders in de paragraaf bedrijfsvoering wordt uitvoerig ingegaan op de huisvesting en het facilitair beheer zoals opgenomen in de huisvestingsvisie. In de Visie heeft het college besloten tot een centralisatie van uitgaven en ontvangsten in verband met de reguliere huisvesting (voornamelijk kantoren) met uitzondering van heel specifieke ruimtes (zoals laboratoria, raadzaal en dergelijke). De centralisatie heeft betrekking op zowel gebouwgebonden (bijvoorbeeld huur en energiekosten, circa 70%) als organisatiegebonden huisvestingskosten (zoals beveiliging, schoonmaak, catering, samen circa 30%). In 2012 is begonnen met de overheveling van huisvestingsbudgetten (inclusief activa, reserves en voorzieningen) van de betreffende diensten naar het bureau Gemeentelijke Huisvesting Amsterdam (GHA), een resterend deel van het budget blijft bij de diensten die daarmee specifieke facilitaire dienstverlening van de dienst facilitair management inkopen.

In 2014 vinden de laatste verbouwingen en verhuizingen plaats uit bovenstaande business cases. Er zal echter veel nieuwe turbulentie ontstaan als gevolg van het organisatieontwikkelplan en de bezuinigingsopdracht 1S10 (vorming RVE's en de vermindering van fte's van de gemeentelijke organisatie). Dit resulteert in een minimale stijging van facilitaire kosten in de begroting 2014. Echter, rekening houdend met de prijsontwikkeling (2% voor 2013 en 2,75% voor 2014), dalen de facilitaire kosten in de begroting 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2012.

7.12 Personeel en Organisatie

Ontwikkeling van de organisatie

De omgeving waarin in de overheid werkt verandert in snel tempo. De rol van de overheid verandert daarmee ook. Minder gericht op bepalen en oplossen en meer gericht op faciliteren en ruimte laten aan partijen om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Bewoners, bedrijven en bezoekers verwachten terecht dat de overheid zich aan deze ontwikkelingen aanpast. Hiervoor moet de gemeentelijke organisatie anders worden ingericht.

Belangrijke pijlers om tot een resultaatgerichte organisatie te komen zijn een uitstekende dienstverlening en goede samenwerkingsverbanden met maatschappelijke partners, ondernemers en bewoners. Hier wordt in de periode 2013-2016 verder naar toe gewerkt. Hiervoor moeten de informatiehuishouding en de systemen op orde zijn. Daar wordt de komende tijd hard aan gewerkt. Daarnaast investeert Amsterdam in haar ambtenaren om ervoor te zorgen dat ze de competenties houden of krijgen die nodig zijn in de nieuwe organisatie. Het gaat niet alleen om een structuurverandering, maar echt om een andere manier van werken met flexibele en goede werknemers.

De huidige zesentwintig diensten, met uitzondering van de Bestuursdienst, verdwijnen. De gemeente Amsterdam gaat werken in vier nieuwe clusters: Sociaal & Veilig, Ruimte & Economie,

Dienstverlening & Informatie en Ondersteunende Bedrijfsvoering. De essentie van de vorming van de clusters is dat ze flexibel worden ingericht voor de specifieke doelen en vraagstukken van de stad. Het levert een heldere taakverdeling en minder overlap tussen organisatieonderdelen op. En het levert meer tijd, geld en energie op daar waar het nodig is. De bestuursdienst wordt een compacte concern- en bestuursstaf.

Elk cluster bestaat uit een aantal resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE's). Deze eenheden werken samen met partners in de stad aan resultaten op een specifiek terrein. Bijvoorbeeld een RVE Sport, een RVE Jeugd of een RVE Vastgoed. Ze hebben een scherp afgebakend terrein. Dit maakt ze in de meeste gevallen klein in omvang en flexibel inzetbaar. Als de taak ophoudt of verandert is ingrijpen in de eenheid relatief gemakkelijk. Door met vier clusters te werken kunnen ambtenaren makkelijker daar binnen de hele gemeentelijke organisatie worden ingezet waar hun expertise en ervaring gewenst is. In de nieuwe structuur komen minder managementlagen. De gemeentesecretaris is vanaf 2014 eindverantwoordelijk. Dat betekent dat alle gemeenteambtenaren vanaf 2014 onder zijn leiding vallen. Ook de ambtenaren van de bestuurscommissieorganisaties.

Formatiebegroting 2014

Het grootste deel van de apparaatskosten bestaat uit personele kosten. Met de aanscherping en harmonisatie van de regels om de formatie te begroten kunnen salariskosten beter beheerst worden. Zo is in deze begroting uitgegaan van de werkelijke gemiddelde salariskosten per medewerker, waarmee de relatie tussen begroten in geld en fte beter op elkaar aansluit. Hiermee volgt het College aanbevelingen op van de Rekenkamer Amsterdam om de personeelsinformatievoorziening te verbeteren, zoals ook is aangekondigd in de raadsbrief van 12 februari jl.

Formatieontwikkeling bij de Diensten

De formatieontwikkeling van begroting 2013 naar 2014 exclusief Pantar laat een teruggang zien in FTE van 8.376 fte naar 8.077 fte.

Dit is een teruggang van bijna 300 fte.

Pantar is nu opgenomen in de begroting 2014. Inclusief Pantar is een fte ontwikkeling van 8.376 fte in begroting 2013 naar 8.290 fte in begroting 2014 zichtbaar.

Minder uitgaven voor secundaire arbeidsvoorwaarden

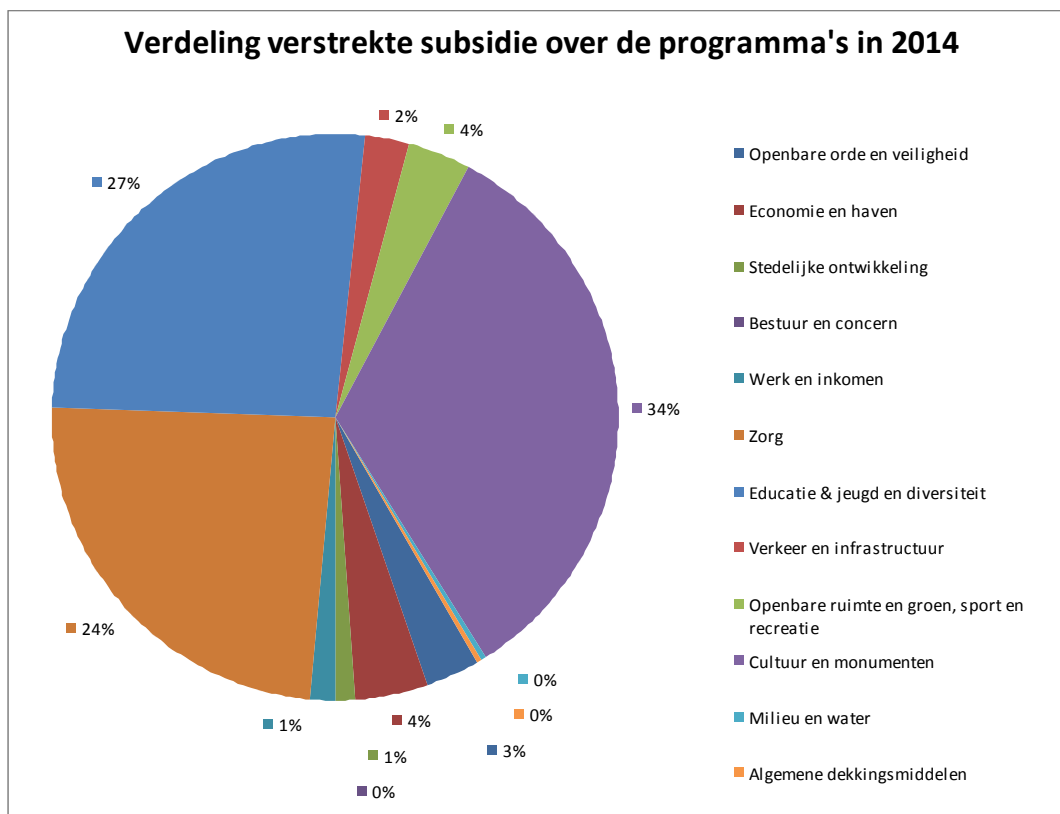
De gemeente zal in 2014 in totaal € 9 miljoen (centrale stad: € 5,7 miljoen) minder uitgeven aan secundaire arbeidsvoorwaarden. Met een aantal onderwerpen zoals gratificaties en arbeidsmarkttoelagen zal terughoudender worden omgegaan. Voor andere onderwerpen (bijvoorbeeld overwerk) worden de bestaande regels strakker toegepast. Tenslotte is een aantal arbeidsvoorwaarden ondergebracht in de (fiscale) werkkostenregeling. Die vergoedingen zijn onbelast en de werkgeverslasten dalen daardoor substantieel. Het versoberingspakket is in goed overleg met de vakbonden afgesproken in combinatie met onder andere de actualisering van het Sociaal Plan Amsterdam.

7.13 Subsidies

7.13.1 Inleiding

Jaarlijks wordt binnen de Gemeente Amsterdam rond de € 500 miljoen aan subsidies verstrekt, rond € 340 miljoen door de centrale stad en rond € 160 miljoen door de stadsdelen. Het inzetten van subsidies is één van instrumenten die het college ter beschikking staan om begrotingsdoelstellingen te realiseren. Het diagram laat zien hoe de door de centrale stad verstrekte subsidies in 2014 over de programma's verdeeld worden. Aan het einde van deze subparagraaf is een tabel opgenomen waarin inzicht gegeven wordt in het aandeel dat de subsidies hebben in de verwezenlijking van de doelstellingen. Maar eerst wordt ingegaan op de uniformering en vereenvoudiging van de subsidies, die momenteel hun beslag krijgen in de oprichting van een centraal subsidiebureau en de inrichting van een openbaar subsidieregister, beiden voorzien voor medio 2014. Daarna gaan we

achtereenvolgens in op de subsidiestaat die onderdeel uitmaakt van de begroting en op de wijze waarop de wijze waarop de subsidie verstrekking juridisch en inhoudelijk getoetst wordt. Daar ook stelt het college uw raad voor de Rekenkamer Metropool Amsterdam de opdracht te geven structureel onderzoek te doen naar de effectiviteit en doeltreffendheid van de subsidieverstrekking op een aantal aan te wijzen beleidsterreinen.



7.13.2 Uniformering en vereenvoudiging subsidies

Op 1 januari 2011 ging het Programma Uniformering en Vereenvoudiging Subsidies van start, als onderdeel van Inzet op Herstel. Aanvankelijk was het programma alleen op de centrale stad gericht, maar de Bestuursopdracht uit de Kadernota 2013 verbreedde het lopende programma naar de stadsdelen. Het leidde ondermeer tot een aanvullende financiële taakstelling die het totaal op € 3,5 miljoen bracht, waarvan een deel in 2013 gerealiseerd is en de rest in 2014 en 2015.

Naast het realiseren van de taakstelling wil het college vooral ook een belangrijke kwaliteitsverbetering bewerkstelligen. De huidige subsidiepraktijk in Amsterdam is versnipperd. Op ieder beleidsterrein vindt men rond de subsidieverordeningen een andere methodiek en andere beleidsregels. Het levert bij de ontvangende partijen een weinig consistent beeld van de gemeente op, waarbij nog komt dat de informatie over subsidieverstrekking niet bepaald inzichtelijk is. Het college onderkende deze en formuleerde voor het programma de volgende doelstellingen:

- uniformiteit en vereenvoudiging van interne processen (efficiency en effectiviteit)
- transparantie in informatieverstrekking en informatievergaring
- vermindering van administratieve lasten en verbetering van de dienstverlening

Aan deze – kwalitatieve – doelstellingen koppelde het college een viertal concrete resultaten:

- één website (Amsterdam.nl/subsidies) voor informatie en advies
- één digitaal loket het aanvragen van een subsidie en voor het verkrijgen van inzicht in de status en het volgen van een aanvraag
- één digitaal subsidiebeheerssysteem voor de verwerking van aanvragen.
- een openbaar subsidieregister

We gaan er van uit dat het stedelijk subsidiebureau medio 2014 operationeel is, al moet daarbij aangetekend worden dat de feitelijke ingangsdatum mede afhankelijk is van het reorganisatietraject en de implementatie van het nieuwe stedelijke systeem van subsidiebeheer. De basis voor de inrichting is de in december 2012 vastgestelde vereenvoudigde Algemene Subsidieverordening Amsterdam (ASA 2012). Het stedelijke subsidiebureau gaat de subsidieverstrekking verzorgen voor de centrale stad en de stadsdelen (en hun opvolgers de bestuurscommissies).

Wat het college met het programma voor ogen staat is een eenvoudiger en sneller verlopend proces van subsidieverlening voor burgers, instellingen en bedrijven. Zo'n vereenvoudigd en meer eenduidig proces leidt tot besparingen, zowel voor de verstrekker van subsidie als voor de ontvanger, en zal het gemeentelijke subsidieproces transparanter maken. Het niet langer dubbel laten uitvoeren van taken door diensten en stadsdelen is nadrukkelijk onderdeel van het proces en ook dat zal resulteren in kostenbesparing en tijdswinst. Voor het bestuur is er het effect dat er een adequaat overzicht van de gemeentelijke subsidies is en inzicht in de besteding. Amsterdammers, instellingen en bedrijven kunnen zodra het subsidiebureau operationeel is voor alle gemeentelijke subsidies (van aanvraag tot verlening) bij één digitaal loket terecht.

Doordat alle subsidieaanvragen straks via één digitaal loket binnen komen en door één systeem verwerkt worden, wordt het veel eenvoudiger dan nu het geval is om een totaal overzicht te geven van de door de gemeente verstrekte subsidies en welk bedrag een individuele instelling in enig jaar aan subsidie heeft ontvangen en voor welke programmadoelstelling.

Afgesproken is dat alle relevante gegevens over alle subsidies die de Gemeente Amsterdam verstrekt opgenomen worden in het openbaar subsidieregister. Het nieuwe subsidiebeheersysteem is naar verwachting medio 2014 operationeel. Het systeem wordt dan eerst gevuld met nieuwe subsidieaanvragen (voor subsidiejaar 2015) en daarna met de verantwoording van de in 2015 verstrekte subsidies. Momenteel wordt onderzocht hoe de informatie in het openbaar register opgenomen kan worden, zonder daarbij in strijd te handelen met de wet bescherming persoonsgegevens. Daarnaast wordt de vraag beantwoord of de informatie on-line beschikbaar komt of op aanvraag beschikbaar wordt gesteld. Uiteraard speelt hierbij het kostenaspect een belangrijke rol.

7.13.3 De subsidiestaat

Met de subsidiestaat in de gemeentebegroting stelt de gemeenteraad het budgettaire kader vast voor de subsidieverstrekking door het college. De subsidiestaat is opgenomen in de cijfermatige overzichten van de begroting en valt uiteen in twee delen, de subsidiestaat en een lijst van stelposten.

De eigenlijke **subsiestaat** bevat een overzicht van de specifieke subsidies die het college wil verstrekken omdat uw raad in het verleden op basis van vastgesteld beleid een subsidierelatie is aangegaan. Het gaat hier om het maximaal te verstrekken subsidiebedrag (subsidieplafond) op basis van continuering van activiteiten.

In de cijfermatige overzichten volgt op de subsidiestaat **een lijst van stelposten**. Deze lijst bevat subsidies die wel bestemd voor door uw raad vastgesteld beleid, en dus gekoppeld zijn aan een programma en een doelstelling, maar die nog niet in alle gevallen door de subsidieverstrekken dienst (definitief) aan een specifieke instelling gekoppeld zijn. Voor een deel van deze bedragen worden tijdens de raadsbehandeling van de Begroting 2014 bestedingsvoorstellen gedaan, maar het college verstrekt, voor activiteiten die vallen binnen het vastgestelde beleid, ook gedurende het jaar subsidies ten laste van de stelposten. De directeuren van de subsidieverstrekken diensten beoordelen, namens het college, of de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd (kunnen) bijdragen aan de realisatie van de doelstelling waarvoor de stelpost gevormd is.

Het bestuurlijke proces rond aanvragen en verleningen ten laste van stelposten verloopt voor een groot deel via het college en de desbetreffende raadscommissie, die al dan niet akkoord gaat met de voorstellen tot honorering (of afwijzing) van de aanvragen. Op eenmalige aanvragen die binnen een vooraf bestuurlijk bepaald beleidskader passen, wordt in de meeste gevallen in mandaat geantwoord, namens het college, door de dienstdirecteur.

7.13.4 Beoordeling gesubsidieerde activiteiten

Iedere subsidie draagt bij aan één van de begrotingsdoelstellingen. Na afronding van de activiteiten of na afloop van het boekjaar, voert de subsidieverstrekken dienst twee toetsen uit, waarmee

beoordeeld wordt of de gesubsidieerde activiteit conform de aanvraagbeschikking is uitgevoerd, een rechtmatigheidstoets en een inhoudelijke toets.

Rechtmatigheidstoets

De centrale vraag is of de activiteiten in financieel en juridisch opzicht conform de subsidiebeschikking is uitgevoerd. De gemeenteaccountant controleert de wijze waarop deze rechtmatigheidstoets door de subsidieverstrekkenende diensten wordt uitgevoerd.

Inhoudelijke toets (doeltreffendheid)

De centrale vraag is of de activiteiten in inhoudelijk opzicht conform de subsidiebeschikking wordt uitgevoerd. Op basis van de informatie die de instelling aan de gemeente verstrekt wordt beoordeeld of de instelling aan de voorwaarden heeft voldaan die bij de subsidieverstrekking zijn gesteld.

Als de toetsen tot een positief oordeel leiden wordt door de dienstdirecteur, in mandaat, namens het college, een vaststellingsbeschikking voor de subsidie afgegeven. Is het oordeel niet positief, dan wordt er overgegaan tot een afwijkende vaststellingsbeschikking die kan leiden tot (gedeeltelijke) terugvordering.

7.13.5 Advies college: structureel onderzoek door de Rekenkamer

Najaar 2013 stelt de Rekenkamer Metropool Amsterdam haar onderzoeksprogramma op. Raadsfracties krijgen gelegenheid hiervoor onderwerpen aan te dragen. Het college adviseert de raad om de Rekenkamer te suggereren het onderzoek naar de effecten van subsidieverstrekking structureel in haar jaarprogramma op te nemen (ieder jaar één of twee beleidsterreinen). De Rekenkamer is vanwege haar onafhankelijke positie bij uitstek geschikt de effectiviteit van subsidies te beoordelen. Daarnaast heeft de Rekenkamer in het verleden al verschillende onderzoeken naar subsidieverstrekking verricht³.

7.13.6 Aandeel subsidies in realisatie doelstellingen en lasten programma's

Tijdens de behandeling van de ASA 2012 op 6 december 2012 in de commissie AZ gaven de commissieleden aan meer inzicht te willen in de rol die verstrekte subsidies spelen bij het realiseren van begrotingsdoelstellingen. Om uw raad daarvan een beeld te geven zijn in de tabel hieronder de subsidies afgezet tegen het totaal aan lasten dat voor 2014 wordt geraamd voor de verwezenlijking van de desbetreffende doelstelling en ook voor het programma als geheel. Daarnaast is, ter vergelijking, het aandeel van de begrote salarissen van de betrokken medewerkers van de Gemeente Amsterdam in de tabel opgenomen en ook de geraamde kosten voor materiaal en overig, bestaande uit inkoop goederen en diensten (waaronder de inhuur van extern personeel), rente en afschrijvingen en binnengemeentelijke verrekeningen. Onderstaande tabel laat zien dat er doelstellingen zijn waarvan de realisatie geheel afhankelijk is van subsidies, maar dat er ook doelstellingen zijn waar de rol van de subsidies marginaal is. Wat we met de tabel vooral ook duidelijk willen maken is dat subsidie maar één van de factoren is die een rol spelen bij de uitvoering van het door uw raad vastgestelde beleid.

³ Subsiëring welzijnsinstellingen (februari 2006), vervolgonderzoek subsidiëring welzijnsinstellingen (april 2008) en aansturing welzijnsinstellingen (juni 2012); doelbereik en controle kunst- en cultuurbeleid (september 2008), verdeling subsidies en cultureel ondernemerschap (april 2009), opvolgingsonderzoek kunst- en cultuurbeleid (april 2012) en subsidies Veiligheidsfonds (oktober 2010).

Programma	Doelstelling	Lasten totaal	Sub- sidies	Sala- rissen	Materiaal en overig	Lasten totaal	sub- sidies	sala- rissen	materiaal en overig
1. OOV	1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd	36.566	8.411	12.204	15.951	100%	23%	33%	44%
	1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast	4.363	1.882	766	1.714	100%	43%	18%	39%
<i>Openbare orde en veiligheid – totaal</i>		<i>124.436</i>	<i>10.294</i>	<i>17.673</i>	<i>96.469</i>	<i>100%</i>	<i>8%</i>	<i>14%</i>	<i>78%</i>
2. WEI	2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk	155.049	1.400		153.649	100%	1%	0%	99%
	2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving.	23.596	3.555		20.042	100%	15%	0%	85%
	2.6 Amsterdams minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd.	52.387	902		51.485	100%	2%	0%	98%
	2.7 Versterken van de schuldhulpverlening	19.593	140		19.453	100%	1%	0%	99%
Werk en inkomen – totaal		1.072.524	5.997	0	1.066.527	100%	1%	0%	99%
3. Zorg	3.1 Amsterdammers kunnen volwaardig participeren en kiezen uit een samenhangend pakket van zorg- woon- en mobiliteitsvoorzieningen.	153.296	19.736		133.560	100%	13%	0%	87%
	3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg	62.549	52.716	300	9.532	100%	84%	0%	15%
	3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen	757	145		612	100%	19%	0%	81%
	3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld	11.291	9.887		1.403	100%	88%	0%	12%
Zorg – totaal		395.879	82.484	60.701	252.693	100%	21%	15%	64%
4. EJD	4.1 De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen	224.701	50.226	12.607	161.869	100%	22%	6%	72%
	4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	54.529	12.929		41.599	100%	24%	0%	76%
	4.3 kinderen, jongeren en ouders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	32.968	14.618	2.192	16.159	100%	44%	7%	49%
	4.4 Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	5.837	2.077	867	2.894	100%	36%	15%	50%
	4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	29.493	15.666		13.827	100%	53%	0%	47%
Educatie, jeugd en diversiteit – totaal		347.528	95.516	15.665	236.347	100%	27%	5%	68%
5. VEI	5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam	375.421	124	7.364	367.933	100%	0%	2%	98%
	5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	30.898	8.070		22.828	100%	26%	0%	74%
Verkeer en infrastructuur – totaal		595.721	8.194	7.364	580.163	100%	1%	1%	97%
6. ORGSER	6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke metropoolregio Amsterdam.	19.429	5.295	2.463	11.671	100%	27%	13%	60%
	6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op olympisch niveau	23.223	6.322	3.392	13.509	100%	27%	15%	58%
	6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in amsterdam	1.181	1.154		27	100%	98%	0%	2%
Openbare ruimte en groen, sport en recreatie – totaal		47.631	12.771	5.855	29.005	100%	27%	12%	61%
7. CEM	7.2 Kunstenplan	113.522	101.339		12.183	100%	89%	0%	11%
	7.3 Een Amsterdams mediabeleid	3.994	3.770		224	100%	94%	0%	6%
	7.4 Overige kunst en cultuur	14.042	8.454	990	4.598	100%	60%	7%	33%
Cultuur en monumenten – totaal		138.078	113.564	3.515	20.999	100%	82%	3%	15%
8. MEW	8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader	217.411		31.076	186.335	100%	0%	14%	86%
	8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam	32.362	767		31.595	100%	2%	0%	98%
Milieu en water – totaal		450.026	767	31.076	418.183	100%	0%	7%	93%

Programma	Doelstelling	Lasten totaal	Sub- sidies	Sala- rissen	Materiaal en overig	Lasten totaal	sub- sidies	sala- rissen	materi- aal en overig
9. Economie	9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de metropoolregio Amsterdam	27.073	800		26.273	100%	3%	0%	97%
	9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal vestigingsklimaat	10.750	260	6.379	4.112	100%	2%	59%	38%
	9.3 Vermarkten van de metropoolregio Amsterdam	11.299	6.693		4.605	100%	59%	0%	41%
Economie en haven – totaal		49.124	7.753	6.379	34.992	100%	16%	13%	71%
11. SO	11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt	54.047	3.968		50.079	100%	7%	0%	93%
Stedelijke ontwikkeling – totaal		397.074	3.968	605	392.501	100%	1%	0%	99%
12. BEC	12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam	6.002	102	143	5.757	100%	2%	2%	96%
Bestuur en concern – totaal		83.399	102	49.751	33.546	100%	0%	60%	40%
Totaal		5.880.818	341.410	583.656	4.955.751	100%	6%	10%	84%

In bovenstaande tabel zijn alleen die programma's en doelstelling opgenomen waarin sprake is van subsidieverstrekking door de centrale stad.

Subsidiestaat

In onderstaand overzicht staan de subsidies die het college wil verstrekken indien de raad instemt met continuering van het tot nu toe gevoerde beleid. Naast subsidies bevat deze staat ook stelposten (begrotingsbedragen waarvoor nog geen bestuurlijke best

Begrotingsvolgnummer	Doelstellingsnummer	Omschrijving subsidie of gesubsidieerde organisatie	dienst	Begroting 2014 Bedragen in €
10		Openbare orde en veiligheid		
140.06.01	1.1	Cheider	BDA	43.000
		Spirit	BDA	2.875.227
		St. Slachtofferhulp	BDA	61.557
		Stichting Aanpak Overlast Amsterdam	BDA	4.824.012
		Stichting Buurtbemiddeling Amsterdam	BDA	77.639
620.04.03	1.2	Openbare orde en veiligheid	DMO	380.270
		Spirit - Nieuwe perspectieven	DMO	1.379.786
		Stichting Halt	DMO	122.410
				9.763.901
20		Werk en inkomen		
611.04.13	2.1	Sargentini	DWI	1.400.000
623.02.01	2.4	ETV diverse instellingen	DWI	350.000
		Taalcoaches diverse instellingen	DWI	250.000
		TOB / Instap diverse instellingen	DWI	900.000
623.03.01	2.4	Stadsdelen	DWI	750.000
		SVAZ	DWI	1.080.000
		VUA	DWI	224.944
611.04.12	2.6	Stelpost werk	DWI	-
614.02.01	2.6	Jeugd Sport Fonds	DWI	770.000
614.02.08	2.6	Clientenraad DWI	DWI	38.000
		Clientenraad WSW	DWI	24.000
		Leefkringhuizen nieuwendammerham	DWI	20.000
		St. de Regenboog Inloophuizen	DWI	-
		St.Voedselbank Amsterdam	DWI	103.000
614.02.09	2.6	Hogeschool van Amsterdam	DWI	50.000
614.02.01	2.7	Stichting samenwerking bijzondere noden	DWI	140.000
				6.099.944
30		Zorg		
620.03.02	3.1	St. Welzijn Doven Amsterdam SWDA	DWZS	192.190
620.08.03	3.1	Alarmaansluitingeng/ATA	DWZS	817.900
		Alarmering ATA	DWZS	41.950
		WTV	DWZS	1.160
620.11.03	3.1	uitkeringen uit res. & fonds BIMZ	DWZS	52.950
622.01.04	3.1	CABO	DWZS	238.740
		Chinese ouderenvereniging Tung Lok	DWZS	15.730
		Humanitas Afdeling Amsterdam	DWZS	29.960
		Joods Maatschapp. werk/ Maatschapp.werk *	DWZS	383.405
		Joods Maatschapp. werk/ Sociaal Cultureel Clubwerk	DWZS	87.520
		Kenniscentum voor ouderen (Stichting Hofje)	DWZS	4.590
		Markant expertisecentrum	DWZS	300.840
		Sensor	DWZS	325.940
		Stg Jam/ouderensfestival	DWZS	18.960
		Stichting Chen Hui	DWZS	9.160
		Subsidieplafond A	DWZS	1.725.956
		Subsidieplafond B "Innovatiebudget"	DWZS	300.840
		Vrijwilligersacademie	DWZS	208.040
622.01.06	3.1	AWBZ- pakketmaatregel	DWZS	2.767.090
622.01.07	3.1	Vrijwilligerscentrale Amsterdam	DWZS	351.280
		Vrijwilligersverzekering	DWZS	183.860
622.01.08	3.1	Invoering AWBZ-kosten decentralisatie	DWZS	1.345.000
622.01.11	3.1	Wijkverpleegkundigen	DWZS	1.412.286
652.04.01	3.1	Vraagsturing Maatwerk	DWZS	1.903.410
714.01.05	3.1	Ago Zwembad	DWZS	289.400
		Ago Zwembad (renovatie)	DWZS	36.120

714.01.06	3.1	Prisma	DWZS	264.360
		Belangenbehartiging instellingen	DWZS	317.030
		Vereniging Clientenbelang Amsterdam	DWZS	1.824.300
620.03.01	3.2	Maatschappelijke steunsystemen stadsdelen	DWZS	2.210.400
		Nazorg detentie - Ministerie van Justitie/Bonjo	DWZS	25.000
		Productgroep ambulante begeleiding	DWZS	5.406.210
		Productgroep inloopvoorzieningen	DWZS	527.200
		Productgroep preventie	DWZS	2.911.310
		Productgroep sociaal netwerk	DWZS	993.280
		Productgroep wonen	DWZS	25.427.070
		Productgroep zorgtoeleiding	DWZS	1.662.550
		Regiogemeente intensivering verslavingszorg	DWZS	82.720
		Regiogemeenten Brijder	DWZS	171.860
		Regiogemeenten OGGZ beleid	DWZS	402.980
		Stichting Z	DWZS	-
		Tender inloop	DWZS	2.457.140
		Voorziening De Ruysdael	DWZS	984.720
620.03.02	3.3	Visio /Losb	DWZS	14.600
620.03.08	3.4	Productgroep ambulante begeleiding	DWZS	3.183.180
		Productgroep preventie	DWZS	110.050
		Productgroep wonen	DWZS	3.563.300
620.03.09	3.4	Productgroep ambulante begeleiding	DWZS	626.750
				66.210.287
40		Educatie, jeugd en diversiteit		
480.04.01	4.1	Onderwijs zieke kinderen	DMO	77.920
		RTV NH - School tv	DMO	268.520
		Servicehuis Personeel	DMO	204.450
		Stichting Onderwijs Consumenten Organisatie	DMO	300.840
620.04.02	4.3	Altra Fiom	DMO	678.261
		Altra Weer aan de slag	DMO	501.400
		Combiwel	DMO	-
		HVO Querido	DMO	-
		Leger des Heils, Goodwillcentrum Amsterdam	DMO	-
		ROC van Amsterdam	DMO	-
		Spirit	DMO	-
		Stadsregio - bestuurskosten	DMO	530.180
		Stichting Opvangcentra de Elandsstraat	DMO	-
		Stichting Volksbond Amsterdam	DMO	-
		Streetcornerwork	DMO	1.467.781
		Zwerfjongeren	DMO	6.950.050
630.01.01	4.3	Argan	DMO	304.230
		Bond voor Vakantiekampen	DMO	83.510
		Duinridders	DMO	33.840
		Elleboog	DMO	809.816
		Esthon/Vredesjongerenwerk	DMO	16.580
		Het Gespuis	DMO	50.000
		Nowhere	DMO	180.840
		Stichting Scouting Amsterdam	DMO	133.210
		Vakantiekamp Agnes	DMO	87.520
511.02.01	4.4	Mozeshuis	DMO	250.970
		Nationaal instituut Slavernijverleden en Erfenis	DMO	156.780
		St. Meldpunt Discriminatie Amsterdam	DMO	416.400
		Stichting Herdenking Slavernijverleden 2013	DMO	-
630.01.10	4.4	ASKV	DMO	51.000
		Nationaal instituut Slavernijverleden en Erfenis	DMO	175.000
510.01.01	4.5	Openbare Bibliotheek Amsterdam	DMO	15.665.956
				29.395.054
50		Verkeer en infrastructuur		
214.01.05	5.4	Fietsersbond		124.000
				124.000

60		Openbare ruimte, groen, sport en recreatie		
560.03.10	6.1	Artis	DMO	4.753.700
560.03.11	6.1	Hortus	DMO	540.950
530.01.03	6.3	Jaap Eden Ijscomplex	DMO	1.230.809
		Max Euwe Centrum	DMO	29.250
530.02.15	6.3	Amsterdam Marathon	DMO	236.300
		CTO (Centrum voor Topsport en Onderwijs Amsterdam)	DMO	-
		Stichting EK Atletiek 2016	DMO	-
		Topsport Amsterdam	DMO	588.977
530.05.02	6.3	Stichting Sportservice Amsterdam	DMO	3.253.570
140.02.01	6.4	dierenambulance	DRO	272.665
		educatie en voorlichting	DRO	130.870
		vrij levende dieren	DRO	93.000
		zwerfdieren	DRO	444.000
				11.574.091
70		Cultuur en monumenten		
511.01.05	7.2	Cultuur- Ondernemen	DMO	1.530.610
		Mocca	DMO	843.630
540.01.03	7.2	SEP	DMO	219.760
		Africa in the Picture Film Festival	DMO	48.640
		Amsterdam Roots Festival	DMO	119.870
		Amsterdam Sinfonietta	DMO	132.140
		Amsterdams Grafisch Atelier	DMO	53.180
		Amsterdams Marionetten Theater	DMO	37.960
		Amsterdams Uitburo	DMO	123.870
		Amsterdamse Cello Biënnale	DMO	99.890
		ARCAM	DMO	189.790
		ARTZUID Internationale Sculptuurroute Amsterda	DMO	99.890
		Asko Schönberg	DMO	176.190
		Bekijk 't	DMO	149.840
		BosTheater	DMO	249.730
		Calefax rietkwintet	DMO	30.830
		Cappella Amsterdam	DMO	61.670
		Caspar Rapak	DMO	35.460
		Centrum Beeldende Kunst Zuidoost	DMO	84.910
		Cinedans	DMO	47.950
		Cinekid	DMO	477.480
		Danstheater AYA	DMO	153.830
		de amsterdamse jeugdeJAterschool	DMO	102.450
		De Diamantfabriek	DMO	99.890
		De Noorderparkkamer	DMO	72.920
		De ROZEN	DMO	254.720
		Don't Hit Mama	DMO	93.900
		Dood Paard	DMO	194.790
		Edit Kaldor	DMO	48.450
		El Hizjra	DMO	48.450
		EYE Film Instituut Nederland	DMO	159.790
		Festival Cinéma Arabe	DMO	48.450
		Filmtheater Rialto	DMO	299.520
		Grachtenfestival Amsterdam	DMO	49.950
		GRAP	DMO	199.790
		Handtheater	DMO	74.920
		Henny Jurriens Stichting	DMO	117.370
		Het Ketelhuis	DMO	139.850
		Het Veem Theater	DMO	179.800
		HOLY Animatie	DMO	48.450
		If I Can't Dance	DMO	69.930
		Imagine Film Festival	DMO	94.890
		ISH	DMO	175.810
		Ives Ensemble	DMO	42.550
		Julidans	DMO	121.870
		KLIK! Amsterdam	DMO	67.930
		LeineRoebana	DMO	159.830
		Leo Smit Stichting	DMO	21.180
		Likeminds	DMO	229.750
		Maria Austria Instituut	DMO	-
		Marmoucha	DMO	24.070
		MaxTak	DMO	28.960
		MC Theater	DMO	-
		Mediamatic	DMO	174.810
		Nachtgasten	DMO	24.970
		nbprojects	DMO	67.930
		Nederlands Blazers Ensemble (NBE)	DMO	132.140

		Nederlands Theater Festival	DMO	79.910
		NedPhO / NedPhO GO!	DMO	80.220
		Nieuw West/Marien Jongewaard	DMO	48.450
		Nowhere	DMO	99.890
		Oorkaan	DMO	79.910
		Orkater	DMO	539.420
		Over het IJ Festival	DMO	164.820
		P/////AKT	DMO	33.460
		Pakhuis de Zwijger	DMO	130.360
		Pels	DMO	124.870
		Perdu	DMO	110.500
		Poldertheater	DMO	57.930
		Read my world	DMO	129.860
		Rijksakademie van beeldende kunsten	DMO	99.890
		School der Poëzie	DMO	99.890
		SLAA	DMO	179.800
		Sonic Acts	DMO	48.450
		STEIM	DMO	63.930
		Stelpost Vrije Ruimte	DMO	249.680
		stichting Afrovides	DMO	48.450
		Stichting Brokken	DMO	19.980
		Stichting De Nieuw Amsterdam	DMO	134.860
		Stichting ITs Festival Amsterdam	DMO	117.370
		Stichting Kulsan	DMO	24.070
		stichting Kunstvlaai	DMO	43.460
		Stichting Mugmetdegoudentand	DMO	199.790
		Stichting NDSM-Werf	DMO	119.870
		Stichting Nieuw Ensemble	DMO	154.160
		Stichting Noorderkerkconcerten	DMO	19.980
		Stichting Pera	DMO	28.960
		Stichting Ricciotti ensemble	DMO	17.620
		Stichting Samponé Music Productions	DMO	28.960
		Stichting Taalvorming	DMO	57.940
		stichting Thami Mnyele	DMO	26.970
		Submarine Channel	DMO	78.420
		Tafel van Vijf	DMO	29.960
		The Beach	DMO	57.940
		The One Minutes	DMO	48.450
		Theater RAST	DMO	159.830
		Theatergroep Flint	DMO	57.940
		Theatergroep Golden Palace	DMO	59.940
		Theaterzaken Amsterdam	DMO	112.880
		Tropenmuseum Junior	DMO	199.790
		Ulrike Quade Company	DMO	59.940
		Urban Myth	DMO	72.920
		vereniging maatschappij discordia	DMO	117.370
		Waag Society	DMO	149.840
		Zina	DMO	249.730
540.04.07	7.2	Aslan Muziekcentrum	DMO	439.530
		Bijlmer Parktheater	DMO	424.540
		Bimhuis	DMO	1.142.760
		Dansmakers Amsterdam	DMO	399.570
		de Appel arts centre	DMO	416.550
		De Balie	DMO	665.280
		De Kleine Komedie	DMO	424.540
		De Meervaart	DMO	424.540
		De Toneelmakerij	DMO	764.130
		Foam	DMO	659.280
		Frascati	DMO	1.915.920
		Het Koninklijk Concertgebouw NV	DMO	1.009.910
		Het Muziektheater Amsterdam	DMO	6.863.560
		Het Nationale Ballet	DMO	4.282.360
		Holland Festival	DMO	706.230
		International Choreographic Arts Centre (ICK)	DMO	629.320
		International Documentary Film Festival Amsterdam	DMO	549.400
		Jeugdtheater de Krakeling	DMO	900.020
		Koninklijk Concertgebouworkest	DMO	6.007.040
		Leerorkest Amsterdam	DMO	439.530
		Melkweg	DMO	838.090
		Muziekgebouw aan 't IJ	DMO	2.691.080
		Muziekschool Amsterdam	DMO	3.228.925
		Paradiso	DMO	650.300
		Paradiso Melkweg Productiehuis	DMO	82.410
		Podium Mozaïek	DMO	424.540

		Stadsschouwburg Amsterdam	DMO	4.468.410
		Stichting BAMB	DMO	468.140
		Stichting Felix Meritis	DMO	77.720
		Theater Bellevue	DMO	1.073.840
		Tolhuistuin	DMO	220.620
		Toneelgroep Amsterdam	DMO	3.253.040
		Vondelpark Openluchttheater (VOLT)	DMO	48.640
		W139	DMO	349.620
540.04.08	7.2	Beheerstichting Muziekgebouw (BAMB, huur)	DMO	2.551.970
		Stadsschouwburg (huur)	DMO	5.070.500
		Stadsschouwburg (kapitaallasten)	DMO	285.000
541.01.07	7.2	Amsterdam Museum	DMO	8.102.870
		Bijbels Museum	DMO	217.770
		Museum Ons' Lieve Heer op Solder	DMO	374.870
		Stedelijk Museum Amsterdam	DMO	11.639.400
541.01.08	7.2	De Nieuwe Kerk	DMO	129.860
		Harry Mulisch Huis	DMO	97.390
		Imagine IC	DMO	249.730
		Museum Het Rembrandthuis	DMO	924.000
		Museum Het Schip	DMO	129.820
		Stichting Multatuli Huis	DMO	-
		Verzetsmuseum Amsterdam	DMO	379.590
541.01.09	7.2	Amsterdam Museum (subsidie ivm. huur)	DMO	1.916.640
		Amsterdam Museum (subsidie SW'er)	DMO	-
		Stedelijk Museum (subsidie ivm. huur)	DMO	6.018.970
		Stedelijk Museum gemeentelijke kunstaankopen	DMO	192.170
580.02.04	7.5	Algemene Programma Raad	DMO	71.050
		Publieke omroep Amsterdam (vh. Salto)	DMO	3.641.570
540.04.01	7.6	Amsterdams Fonds voor de Kunst	DMO	7.967.090
540.04.05	7.6	Carré, waarderingssubsidie	DMO	458.320
		Muziekschool, wachtgeld	DMO	9.480
		Vrienden der Aziatische Kunst	DMO	19.590
				110.942.865
80		Milieu en water		
723.01.23	8.2	De Gezonde Stad	DRO	208.850
723.01.24	8.2	ANMEC	DRO	557.868
				766.718
100		Economie en haven		
310.05.03	9.1	Amsterdam Innovatie Motor / Amsterdam Economic Board	EZ	300.000
		Amsterdam University College	EZ	500.000
310.04.01	9.3	Amsterdam Marketing	EZ	4.600.000
		IBC	EZ	150.000
				5.550.000
120		Stedelijke ontwikkeling		
822.06.14	11.5	Backoffice huurteams (ASW)	DWZS	236.420
		Huurdersvereniging Amsterdam	DWZS	486.740
		Meldpunt ongewenst verhuurgedrag (ASW)	DWZS	197.360
		Stichting Amsterdams Steunpunt Wonen (ASW)	DWZS	1.170.910
		Wijksteunpunten Wonen	DWZS	1.239.880
		Wijksteunpunten Wonen huurteams	DWZS	636.530
				3.967.840
140		Bestuur en concern		
002.02.08	12.2	Wibautleerstoel	BDA	49.750
002.05.09		SVGA	BDA	52.533
				102.283
		Eindtotaal		244.496.983

Subsidies ten laste van stelposten

Begrotingsvolgnummer	Doelstellingsnummer	Omschrijving subsidie of gesubsidieerde organisatie	dienst	Begroting 2014 Bedragen in €
10		Openbare orde en veiligheid		
140.06.07	1.1	Vreemdelingenbeleid	BDA	530.000
				530.000
30		Zorg		
620.08.03	3.1	Informatiesystemen (Planec)	DWZS	437.530
		Regeling Maaltijdvoorziening	DWZS	765.420
		Stedelijk budget Wozodi	DWZS	395.130
		Stimuleringsreg. Woon servicewijken	DWZS	2.631.830
622.01.04	3.1	Stelpost MM	DWZS	6.620
		Stelpost Subsidieplafond A	DWZS	26.870
714.01.06	3.1	Stelpost Patienten- en consumentbeleid	DWZS	22.550
620.03.01	3.2	AWBZ- pakketmaatregel	DWZS	133.220
		Beschermd en Weerbaar naar 6200308	DWZS	-
		Herverdeling rijksbijdrage maatsch. opvang	DWZS	5.215.410
		Kadernota 2012 Prostitutie	DWZS	500.000
		OB psychosociaal	DWZS	2.489.490
		Sobere huisvesting	DWZS	1.000.000
		Uitvoering prostitutienota	DWZS	115.900
620.03.06	3.2	Prostitutiebeleid	DMO	-
620.03.09	3.3	Prostitutienota	DWZS	130.000
620.03.08	3.4	Beschermd en weerbaar	DWZS	939.020
		Geweld achter de voordeur sruct prio	DWZS	515.550
		mannenopvang	DWZS	300.000
		OB psychosociaal	DWZS	340.330
		Regiogemeente	DWZS	215.840
		Tolken	DWZS	73.380
		We Can Young	DWZS	20.000
				16.274.090
40		Educatie, jeugd en diversiteit		
480.04.02	4.1	bijdragen VVE stadsdelen	DMO	39.951.200
		overige subsidies VVE	DMO	
		Schakelklassen, kopklassen en nieuwkomers	DMO	4.074.017
480.04.10	4.1	Aanval op de Uitval	DMO	796.061
480.04.13	4.1	Bestedingsplan SO	DMO	1.837.741
480.04.14	4.1	Kwaliteitsimpuls VO	DMO	1.011.845
		Participatie envelop/ Maatschappelijke stages	DMO	337.520
		Verlengde Schooldag	DMO	270.190
480.04.15	4.1	KBA programma	DMO	22.255
480.04.16	4.1	RMC kwalificatieplicht	DMO	1.073.516
480.08.01	4.2	Speciaal Onderwijs huren, erfpacht en doorlopende verpl	DMO	2.343.280
		Voortgezet Onderwijs huren, erfpacht en doorlopende verp	DMO	8.531.480
480.08.02	4.2	Doorlopende verplichtingen + SBO lasten	DMO	2.054.700
620.04.02	4.3	AWBZ	DMO	1.805.160
		Multiprobleemgezinnen	DMO	755.842
630.01.01	4.3	Algemeen Jongerenwerk	DMO	195.538
		Vrijwillig jeugd- en jongerenwerk	DMO	33.838
630.01.02	4.4	Subsidieverordening Integratie en Participatie	DMO	733.424
630.01.10	4.4	Antiracisme / emancipatie	DMO	-
		Diversiteitsbeleid	DMO	97.769
		Homo-emancipatie	DMO	97.769
		Innovatief emancipatiebeleid	DMO	97.769
		Preventie radicalisering	DMO	-
		Sociale verbinding en vrouwen	DMO	-
				66.120.914

50		Verkeer en infrastructuur		
723.01.07	5.5	Diverse:	DIVV	
		Oplaad infrastructuur - Combinatie	DIVV	-
		Oplaad infrastructuur - Privé	DIVV	-
		Oplaad infrastructuur - Semi	DIVV	-
		Rondvaart CCR 3	DIVV	240.000
		Verschonen wagenpark, stimuleren elektrisch vervoer - Au	DIVV	600.000
		Verschonen wagenpark, stimuleren elektrisch vervoer - Be	DIVV	270.000
		Verschonen wagenpark, stimuleren elektrisch vervoer - Ta	DIVV	360.000
		Verschonen wagenpark, stimuleren elektrisch vervoer - Vr	DIVV	600.000
		Verschonen wagenpark, stimuleren schone brandstof Eurc	DIVV	6.000.000
				8.070.000
60		Openbare ruimte, groen, sport en recreatie		
530.01.03	6.3	OZB bijdrage watersportverenigingen	DMO	36.120
		Reductie huur gymnastieklokalen openbaar onderwijs	DMO	148.480
530.02.04	6.3	Sportevenementen	DMO	-
530.02.15	6.3	prioriteit Evenementen	DMO	747.158
		prioriteit Uitvoering Sportplan	DMO	-
530.05.02	6.3	Aangepast sporten	DMO	51.710
140.02.01	6.4	overig	DRO	213.583
				1.197.051
70		Cultuur en monumenten		
511.01.05	7.2	Talentontwikkeling	DMO	830.000
540.01.03	7.2	Vrije ruimte Kunstenplan	DMO	-
540.04.06	7.2	Amateurkunst	DMO	669.230
		Cultureel beleggen	DMO	194.120
		Dans	DMO	246.970
		Flexibele uitgaven	DMO	126.849
		Onderhoud	DMO	496.460
540.04.07	7.2	Functionele ruimte Kunstenplan	DMO	-
580.02.04	7.5	Lokale media	DMO	57.190
				2.620.819
100		Economie en haven		
310.05.03	9.1	Amsterdam Innovatie Motor / Amsterdam Economic Board	EZ	-
		Amsterdam University College	EZ	-
		Diverse ontvangers	EZ	-
		SADC	EZ	-
		Stelpost Board	EZ	-
		Stelpost kennis & innovatie	EZ	-
		Stichting Amsterdam Economic Board	EZ	-
		Stichting EDDBA Almere	EZ	-
		World Smart Capital Initiative	EZ	-
310.05.01	9.2	Bedrijveninvesteringszones	EZ	260.000
		Stelpost ondernemerschap	EZ	-
310.04.01	9.3	Holland Casino promotiefonds	EZ	175.000
		Stelpost citymarketing	EZ	50.903
320.03.01	9.3	Stelpost vestigingspremies Fonds Ontwikkelingsmaatscha	EZ	203.710
580.02.06	9.3	Evenementenfonds	BDA	1.513.784
				2.203.397
120		Stedelijke ontwikkeling		
620.07.03	11.0	PMI - OKC	DMO	-
620.07.04	11.8	Prioriteit Wijkaanpak	DMO	-
				-
150		Algemene dekkingsmiddelen		
913.01.01	15.0	Vicarygoederen	BDA	-
				-
		Eindtotaal		97.016.271

8 Investeringsparagraaf

8.1 Inleiding

Als uitvloeisel van de Nota Sturen op Balans wordt bij deze begroting voor de eerste keer een paragraaf gepresenteerd over het investeringsprogramma van de gemeente Amsterdam. Dit omdat we voor het eerst de beschikking hebben over een integraal Meerjarig Investeringsplan (MIP). Het opstellen van een MIP bij de Begroting 2014 is een eerste stap in de richting van een Planning- en Control instrumentarium, waarmee de gemeente inzicht krijgt in de consequenties van het investeringsbeleid voor de gemeentelijke balans en de gemeentelijke schuld in de toekomst.

Dit Planning- en Control instrumentarium is in ontwikkeling en zal naar verwachting bij de Kadernota 2015 afgerond zijn. Hiermee zal het MIP als instrument zicht geven op de ontwikkeling van de financieringsbehoeften (dekking, risico en financiering).

Deze paragraaf geeft vooral een toelichting op de ontwikkelingen van de diverse onderdelen uit het MIP, gezien vanuit de gestelde kaders en onderverdelingen. De financiële gevolgen van de diverse aspecten, zijn daar waar ze neerslaan in de Begroting 2014, verwerkt in de betreffende onderdelen (bijv. financiering).

8.2 Investerings

Traditioneel is er een plafond aan het realiseren van die ambities doordat er een structureel begrotingsevenwicht moet zijn in termen van dekking van lasten door baten. Ondanks begrotingsevenwicht is de gemeentelijke schuld de laatste 10 jaar met ruim € 1,5 miljard is opgelopen tot ruim € 3,5 miljard. De belangrijkste drijfveer hierachter vormen de gemeentelijke investeringen.

Kredietstatussen

Elke investering is onderverdeeld in een van vier onderstaande kredietstatussen:

- de reeds afgesloten kredieten, die opgenomen zijn onder de vaste activa met hun afschrijvingsritme en de kapitaallasten
- de reeds geautoriseerde, maar nog niet afgesloten kredieten. Dit geeft inzicht in de mate waarin geautoriseerde kredieten reeds tot uitgaven hebben geleid en welke uitgaven en eventuele bijdragen er op welke momenten nog te verwachten zijn
- de reeds gealloceerde investeringen, waarbij de betreffende kredieten nog niet geautoriseerd zijn. Hierbij is van belang om te weten, wanneer de in het verleden gealloceerde investeringen daadwerkelijk tot uitvoering komen
- nieuwe nog te alloceren investeringen, waarbij van belang is wanneer uitgaven plaats gaan vinden, wat de omvang en het moment van aanvang van kapitaallasten is en wanneer welke dekkingsbijdragen plaatsvinden

De investeringen per kredietstatus wordt hieronder weergegeven:

Kredietstatus (Bedragen in €)	2014	2015	2016	2017	Totaal
a. Reeds afgesloten	0	0	0	0	0
b. Reeds geautoriseerd, nog niet afgesloten	707.444.939	493.210.988	362.758.565	255.686.931	1.819.101.424
c. Reeds gealloceerd, nog niet geautoriseerd	38.167.000	17.576.000	11.087.000	6.847.000	73.677.000
d. Nieuwe nog te alloceren investeringen	55.563.032	65.320.616	80.152.635	77.066.148	278.102.431
Eindtotaal	801.174.971	576.107.604	453.998.200	339.600.079	2.170.880.854

Investerings met kredietstatus C heeft de raad al over besloten, de bijbehorende kapitaallasten zijn al gedekt, alleen de bijbehorende kredietverlening is nog niet geautoriseerd. Dit betekent dat deze investeringen in principe nog heroverwogen kunnen worden.

Investerings met kredietstatus D zijn geheel nieuw. Bij deze begroting zijn de bijbehorende kapitaallasten gealloceerd in de begroting en derhalve gedekt. De bijbehorende kredietverlening moet nog door de raad geautoriseerd worden.

Investeringscategorieën

De investeringen worden naar 3 investeringscategorieën ingedeeld:

1. Stad zijn: die investeringen die wettelijk verplicht zijn en/of erop gericht zijn het bestaande voorzieningenniveau van de stad te handhaven, bijvoorbeeld vervangingsinvesteringen.
2. Stad verbeteren: die voorzieningen die erop gericht zijn, de levensduur van een bestaand activum te verlengen, dan wel de prestaties van het activum te verbeteren, bijvoorbeeld renovatie Olympisch Stadion.
3. Stad maken: die investeringen die een geheel nieuw activum realiseren, bijvoorbeeld aanleg van de NZ-lijn.

De investeringen ingedeeld naar investeringscategorie zien er als volgt uit:

Investeringscategorie (Bedragen in €)	2014	2015	2016	2017	Totaal
1. Stad zijn	284.363.568	190.505.017	120.515.223	102.027.777	697.411.585
2. Stad verbeteren	72.367.299	41.797.422	37.955.155	28.943.076	181.062.952
3. Stad maken	444.444.104	343.805.165	295.527.822	208.629.226	1.292.406.318
Eindtotaal	801.174.971	576.107.604	453.998.200	339.600.079	2.170.880.854

In de periode 2014 t/m 2017 wordt in totaal voor € 2,2 miljard geïnvesteerd. Uit het overzicht ontstaat het beeld dat de investeringen afnemen. Of dat ook echt zo is, is vooralsnog niet duidelijk. Het kan ook zo zijn dat het moeilijk is om toekomstige investeringen te bepalen. Komende jaren zal het MIP op dit punt worden verbeterd.

In de categorie Stad maken wordt de komende jaren het meest geïnvesteerd (€ 1,3 miljard, circa 60% van de totaalinvesteringen), waarvan voor een bedrag van € 1,1 miljard in met name Noord-Zuidlijn.

Van bruto naar netto investering

Veel investeringen kennen een bijdrage, die de totale te activeren investeringssom verlaagd. Bijdragen kunnen bestaan uit bijdrage derde, bijdrage van een reserve/fonds of overige bijdrage. Door op de investeringen de direct gerelateerde bijdragen, reserves en voorzieningen (conform BBV voorschriften), te verlagen houden we netto-investering over. De netto-investering is de basis voor het activeren en afschrijven en het berekenen van de omslagrente. De projectuitgaven die door bijdragen worden gedekt zijn in de begroting opgenomen als kosten, de bijbehorende bijdragen zijn in de begroting opgenomen als opbrengsten. Van de totale investeringssom in 2014 van € 801,2 miljoen wordt € 471,1 miljoen aan bijdrage verwacht wat leidt tot een netto investeringsbedrag van € 330,1 miljoen.

De netto-investeringen zien er de komende jaren als volgt uit:

Kredietstatus (Bedragen in €)	2014	2015	2016	2017	Totaal
a. Reeds afgesloten	0	0	0	0	0
b. Reeds geautoriseerd, nog niet afgesloten	244.834.339	134.972.047	95.236.410	54.976.931	530.019.728
c. Reeds gealloceerd, nog niet geautoriseerd	38.167.000	17.576.000	11.087.000	6.847.000	73.677.000
d. Nieuwe nog te alloceren investeringen	47.113.032	63.500.976	79.002.635	76.616.148	266.232.791
Eindtotaal	330.114.371	216.049.023	185.326.045	138.440.079	869.929.518

De komende 4 jaar wordt dus van de € 2,2 miljard aan investeringen in totaal voor € 869,9 miljoen geactiveerd.

8.3 Kapitaallasten – Rente en afschrijvingen

De kapitaallasten, rente en afschrijvingen, zijn onderdeel van de begroting. Een toename van de kapitaallasten drukt dus op de begrotingsruimte. Hoe meer er geïnvesteerd wordt hoe groter de kapitaallasten. Het is derhalve van belang om de ontwikkeling van de kapitaallasten te monitoren.

De totale kapitaallasten ontwikkelen zich als volgt:

Kredietstatus (Bedragen in €)	2014	2015	2016	2017
a. Reeds afgesloten	195.982.041	183.296.833	172.525.864	162.557.671
b. Reeds geautoriseerd, nog niet afgesloten	157.516.973	171.521.174	178.078.559	180.652.404
c. Reeds gealloceerd, nog niet geautoriseerd	2.379.350	5.557.898	6.814.217	7.614.348
d. Nieuwe nog te alloceren investeringen	889.213	7.735.021	13.301.762	20.637.452
Eindtotaal	356.767.577	368.110.926	370.720.402	371.461.875
Waarvan onrendabel	172.677.478	183.137.814	186.073.007	188.985.901

Onrendabele investeringen zijn investeringen die op zichzelf geen of onvoldoende kasstroom genereren om de kapitaallasten van deze investeringen structureel te kunnen dekken. Dekking moet dus geheel of gedeeltelijk komen uit de vaste inkomsten van de gemeente, zoals bijvoorbeeld gemeentefonds en belastingen.

De kapitaallasten van de investeringen met kredietstatus C en D zijn wel onderdeel van het MIP, maar geen onderdeel van de dienstbegroting, omdat in de dienstbegroting alleen de kapitaallasten van investeringen zijn opgenomen waarvan de kredietverlening door de raad is geautoriseerd. Bij de concerncontroller wordt wel een stelpost opgenomen voor de dekking van de kapitaallasten van de onrendabele investeringen (quotum onrendabel).

8.4 Boekwaarde materiele vaste activa (MVA)

Op basis van deze netto-investeringen en de daarmee gepaard gaande afschrijvingen en de afschrijvingen van reeds geactiveerde investeringen is het (verwachte) verloop van de boekwaarde van de materiele vaste activa als volgt:

Kredietstatus (Bedragen in €)	2012	2013	2014	2015	2016	2017
a. Reeds afgesloten	6.380.717.454	6.232.946.838	6.111.642.063	5.999.939.984	5.894.538.375	5.794.789.840
b. Reeds geautoriseerd, nog niet afgesloten	2.183.788.364	2.789.808.022	3.017.312.479	3.111.557.469	3.181.849.838	3.227.128.241
c. Reeds gealloceerd, nog niet geautoriseerd	0	30.583.570	67.747.481	82.814.219	90.813.642	94.132.908
d. Nieuwe nog te alloceren investeringen	0	3.629.440	44.273.444	102.776.635	178.052.546	242.093.177
Eindtotaal	8.564.505.818	9.056.967.870	9.240.975.466	9.297.088.308	9.345.254.400	9.358.144.166
Toename	0	492.462.052	184.007.596	56.112.842	48.166.093	12.889.766

De boekwaarde ultimo 2012 sluit aan met de Jaarrekening 2012, voor zover de Haven buiten beschouwing wordt gelaten:

MVA jaarrekening 2012	€ 9.076.090.657
Correctie Haven	€ 512.088.396 -/-
Overige verschillen	€ 503.557 +/-
Gecorrigeerde MVA	€ 8.564.505.518

De toename in 2013 is vooral toe te schrijven aan het in 2013 overboeken van de grondwaarde van het Havenbedrijf aan OGA (grond ter waarde van bijna € 326 miljoen); als het havenbedrijf in de cijfers had gezeten was het een verschuiving geweest, maar omdat het Havenbedrijf niet meer in de cijfers zit lijkt het een toename. Daarnaast veroorzaken investeringen van vooral wegen, onderwijs en NZ-lijn voor een toename van de boekwaarde.

In 2014 is een toename in de boekwaarde van de Materiele Vaste Activa (MVA) te verwachten van € 184,0 miljoen ten opzichte van de verwachte boekwaarde ultimo 2013. De activering van de nieuwe investeringen (in 2014: € 330,1 miljoen) wordt dus voor een deel gecorrigeerd door de afschrijvingen van de reeds bestaande activa. De toename van de MVA heeft invloed op de financieringsbehoefte.

8.5 Nog door de raad te autoriseren investeringen

Bij investeringen met kredietstatus D dient nog besluitvorming plaats te vinden door de raad. Hierbij valt onderscheid te maken in de volgende investeringscategorieën:

d. Nieuwe nog te alloceren investeringen	
Kredietstatus	2014
	(Bedragen in €)
1. Stad Zijn: indexeringen	2.937.000
1. Stad Zijn: wettelijke verplichtingen	100.000
1. Stad Zijn: vervangingsinvesteringen	23.007.557
1. Stad Zijn: overig	15.206.000
1. Stad verbeteren	10.400.000
1. Stad maken	29.549.475
Eindtotaal	81.200.032

Vervangingsinvesteringen

De Stad zijn, Vervangingsinvesteringen zijn de als vroeger bekendstaande routinematige investeringen:

Naam dienst	Omschrijving (nieuwe) investering	2014 (Bedragen in €)
Afval Energie Bedrijf	Aanpassing DGA opslag en transport	310.000
	Aanpassing SOI scheiding recycle materiaal	700.000
	Terrein AEB Noord bouwrijp maken	1.920.000
	Vervanging instrumentatie en controls Turbine 20	4.763.000
	Vorbereiding turbine ombouw tbv WPW	300.000
	Warmtewisselaar 01 tbv WPW	2.000.000
Dienst Basisinformatie	Modernisering Gemeentelijke Basis Administratie (mGBA) - fase 1	550.000
	Technologische vernieuwing applicaties persoonsgegevens	450.000
	Vervanging burgerzaken printers amsterdam	300.000
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	18x schuiver t.b.v. Gladheidbestrijding	144.000
	3x strooier t.b.v. Gladheidbestrijding	165.000
	4x tekstwagen op zonne-energie tbv Verkeersvoorzieningen	45.000
	bedrijfsgebouw en terrein Theemsweg i.v.m. verhuizing	5.200.000
	uitbreiding calciuminstallatie tbv Gladheidbestrijding	75.000
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	1/3 Regeling 2014	640.000
	Amsterdamse Bos, vervangingsinvesteringen 2014 t/m 2017	738.565
	DMO apparaat 2014	250.000
	Sporthallen Zuid 2014	200.000
	Sportpark Amsterdamse Bos en Bosbaan, vervangingsinvesteringen 2014 t/m 2017	179.352
Dienstverlening en Facilitair Management	Vervanging telefooncentrale CCA	80.000
Geneeskundige en Gezondheidsdienst Amsterdam	Aanschaf bloeddrukmeters	20.000
	Algemeen meubilairkrediet	100.000
	Algemeen verbouwkrediet GR Amstelland	300.000
	Algemeen verbouwkrediet NA	200.000
	Digitale vastlegging projecten	60.000
	Implementatie accountmanagement webapplicaties	60.000
	Implementatie Mobile Management	90.000
	Inrichten implementeren DMS	300.000
	SOA EPD	80.000
	Uitbreiding ESX omgeving	55.000
	Uitbreiding Kidos	400.000
	Uitbreiding MIS Diver	100.000
	Uitbreiding mobiele apparatuur	112.500
	Uitbreiding storage capaciteit	95.000
	Uitbreiding website & App Groeigids	185.000
	Uitbreiding Wifi buitenlocaties	80.000
	Verbetering bandbreedte buitenlocaties	120.000
	Vervanging accesslaag switches	95.000

	Vervanging audiometers	35.000
	Vervanging datacenter database-appservers	55.000
	Vervanging datacenter terminalservers	45.000
	Vervanging echoscreens	20.000
	Vervanging en uitbreiding desktops	180.000
	Vervanging koelkasten	15.000
	Vervanging Meetnet apparatuur	70.000
	Vervanging stoven en centrifuge	30.000
	Vervanging telefoontoestellen	90.000
	Vervanging weegschalen e.d.	25.000
Stadsarchief Amsterdam	Machines en apparaten	635.010
	Overige materiele vaste activa	345.130
Totaal		23.007.557

Investerings waarvan de raad de bijbehorende kredietverlening nog moet autoriseren
Van de nog niet geautoriseerde investeringen van totaal € 81,2 miljoen blijft na aftrek van de vervangingsinvesteringen (€ 23,0 miljoen) in totaal € 58,2 miljoen over waarvan de besluitvorming aangaande de kredietverlening nog in de raad zal plaatsvinden:

Naam dienst	Omschrijving (nieuwe) investering	2014
concern controller	IBOI 2014 vorige tranches Zeesluis	2.937.000
	tranche 4/7 2014 Zeesluis IJmuiden	14.700.000
Dienst Basisinformatie	Basisregistratie Nieuw Handelsregister (NHR) pm, nader voorstel	100.000
	Digitaal archiveren	75.000
	Systeemintegratie Basis registratie adres/gebouw en WOZ	200.000
	Transitie/conversie i.v.m. wet Basisreg.Grootschalige Topografie (BGT)	125.000
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	Herijking bruggen 15-18	250.000
	Illuminatie 2014	79.000
	Kade en walmuren stadsdeel centrum 2014	875.000
	UV Baden Powellweg	2.000.000
	UV Basisweg recon + verv	3.100.000
	UV BRU 155, bbr over kattesoot	240.000
	UV BRU 199 vern. E+W install	350.000
	UV BRU 237, bbr over Nwe	400.000
	UV BRU 50,br over nwe	240.000
	UV Nwe oeverconstructie KVV	150.000
	VB Meer en Vaart ts	100.000
	VB Nassaukade singelgr	100.000
	VB Stadshouderskade	820.000
	VB Surinameplein reconstructie	100.000
	VB Vernieuwen oevercontr.	1.200.000
	VB Wibautstraat	150.000
	Vervanging en aanpassing VRI's en VKM-installaties 2014	400.000
	Vervanging en herprofilering Openbare verlichting 2014	3.652.000
	Voorber. br117 Raadhstr	1.000.000
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	onderwijshuisvestingplan 2014	10.000.000
	onderwijshuisvestingplan 2014 nieuwbouw	16.500.000
Dienst Metro	Voorcalculatie 2013 en nacalculatie 2012 NZL	-11.200.000
Dienstverlening en Facilitair Management	1S1D: inrichting loketten	8.072.970
	1S1D: investeringen ICT	1.476.505
	Totaal	58.192.475

De genoemde bedragen betreffen alleen de geraamde uitgaven/reserveringen van de jaarschijf 2014 van de investering. De totale investeringssom behorende bij de investeringen zullen bij de 1^e begrotingswijziging 2014 geactualiseerd worden.

9 Duurzaamheid

9.1 Inleiding

In het programmakkoord 2010-2014 *Kiezen voor de stad*, heeft het college zijn ambitie vastgelegd:

In 2014 is de stad duurzaam. De openbare ruimte blijft van hoge kwaliteit. We kunnen meer met minder energie, dankzij nieuwe technologie en woningisolatie. De aandacht voor klimaat, energie en luchtkwaliteit heeft geleid tot concrete projecten die niet alleen goed zijn voor het milieu maar ook financieel voordelig zijn, zoals elektrisch rijden, warmtekoude opslag, innovatieve afvalverwerking en windenergie.

Voor de verwezenlijking van deze ambitie hebben wij het programma *Amsterdam Beslist Duurzaam 2011-2014* opgesteld, vanuit de gedachte dat het aanbrengen van samenhang tussen de verschillende duurzaamheidsthema's de gezamenlijke inzet en de investeringen in de stad versterkt. Het duurzaamheidsprogramma kent vier pijlers, focusgebieden waarin de gemeente het verschil maakt én waarmee ze samenhang aanbrengt. Deze pijlers zijn *Klimaat en energie*, *Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit*, *Duurzame innovatieve economie* en *Materialen en consumenten*.

De keuze voor deze vier thema's betekent ook dat we een aantal zaken niet doen. Waar we ervoor kiezen om iets *niet* te doen is dat meestal ingegeven door de omstandigheid dat andere partners in de stad dit al oppakken en realiseren, of dat de effecten te klein zouden zijn ten opzichte van de inspanning. Het duurzaamheidsprogramma houdt de korte termijn *en* de lange termijn in het oog en focust op 'meer doen met minder', niet alleen in financiële zin, maar ook in het gebruik van energie, grondstoffen en andere schaarse hulpbronnen.

Met het programma willen we ook een breder draagvlak creëren bij de Amsterdamse bedrijven (en hun medewerkers) voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen en voor samenwerking tussen overheid en bedrijven. De samenhang en samenwerking in het streven naar kwaliteit moet – zeker op de langere termijn – leiden tot zowel verlaging van kosten als tot een betere leefomgeving.

Duurzaamheidsprogramma Amsterdam Beslist Duurzaam 2011-2014	
Pijler	Doel
Klimaat en energie	Door energiebesparing, het lokaal opwekken van duurzame energie en efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen neemt de CO ₂ -uitstoot van de stad af.
Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit	Amsterdam is een bereikbare stad onder voorwaarde dat het verkeer- en vervoersysteem duurzaam is.
Duurzame innovatieve economie	(Inter)nationale bedrijven kiezen voor Amsterdam omdat duurzaam ondernemen in Amsterdam goed mogelijk is.
Materialen en consumenten	Amsterdam is een vitale stad waar inwoners en bedrijven grondstoffen effectief gebruiken, waar bewoner en bezoeker duurzaam kunnen consumeren en de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft.

Iedere pijler kent een aantal speerpunten. Voor de speerpunten zijn werkprogramma's opgesteld, waarbinnen een breed scala aan projecten is gestart, die in de komende jaren worden uitgevoerd.

9.2 De Amsterdamse duurzaamheidsindex

Elk jaar meten we binnen de context van het duurzaamheidsprogramma de mate waarin we er als stad in slagen om verder te verduurzamen. Het basisjaar is 2010. Voor elke pijler zijn twee kwantitatieve indicatoren vastgesteld en daarnaast zijn er twee algemene indicatoren benoemd. Deze tien indicatoren vormen de stedelijke duurzaamheidsindex. De indicatoren hebben een directe relatie met de projecten die in 2013 worden gerealiseerd. Voor zover dit past binnen de P&C cyclus wordt over duurzaamheid gerapporteerd. De gegevens voor de gebruikte indicatoren voor de duurzaamheidsindex over enig begrotingsjaar zijn niet eerder dan aan het einde van het eerste of het begin van het tweede kwartaal van het daaropvolgende jaar beschikbaar. De index over 2013 verschijnt eind maart. begin april 2014.

De rapportage maakt de samenhang tussen ambities, projecten en resultaten zichtbaar en biedt aanknopingspunten voor bijsturing. De duurzaamheidsindex is vanaf eind 2011 operationeel en is voor het eerst opgenomen in de Jaarrekening 2011.

Algemene indicatoren		Indexgetal I 2010	Indexgetal I 2011	Indexgetal I 2012
1	CO ₂ emissie per inwoner Uitstoot van CO ₂ in ton CO ₂ per inwoner per jaar (bron: uitstoot conform CO ₂ -jaarverslag, inwoneraantal O+S)	100	99,4	97,4
2	NOx emissie per inwoner Gemiddelde concentratie NO ₂ + gemiddelde concentratie NO van 10 meetstations in µg/m ³ (bron: metingen luchtkwaliteit GGD)	100	97,8	95,4
Klimaat en energie				
3	Energieverbruik kleinverbruikers per inwoner Energiegebruik particulieren in GJ per inwoner per jaar	100	96,6	94,3
4	Duurzame energieproductie per inwoner (inverse) Duurzame energieproductie in GJ per inwoner per jaar (bron: jaarverslag AEB, programmabureau Klimaat en Energie)	100	93,1	95,1
Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit				
5	Aandeel van de fiets in de modal split (inverse) Aandeel van de fiets in het totaal van de passeringen fiets+auto op 15 meetpunten rond het Centrum (bron: DIVV)	100	99,5	99
6	Aandeel schone vrachtauto's en bestelauto's (inverse)* (% vrachtauto's met Euro 4 of schoner + % bestelauto's met Euro 4 of schoner) / 2. (bron: TNO)	100	85,7	70,6
Duurzame innovatieve economie				
7	Aantrekkelijkheid Amsterdam voor vestiging nieuwe bedrijven Notering op ranglijst European Cities Monitor (ECM), inverse niet nodig (bron: Cushman & Wakefield)	100	89,5	89,5
8	Energieverbruik bedrijven per toegevoegde waarde Verbruik elektriciteit + aardgas in megajoule (MJ) per euro toegevoegde waarde. Toegevoegde waarde: gegevens van het CBS/LISA, bewerkt door TNO en VU en beschikbaar gesteld door dienst Onderzoek & Statistiek. Het gaat hierbij om de toegevoegde waarde van de lokale Amsterdamse bedrijfsvestigingen. (bron: Liander, toegevoegde waarde O+S)	100	97,1	96,6
Materialen en consumenten				
9	Hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner Huishoudelijk restafval in kg per inwoner (bron: CBS, zie Jaarboek O+S tabel 10.1.3)	100	95,7	94
10	Leefomgevingsindicator groen/tevredenheid (inverse) Rapportcijfer o.b.v. vraag 'Hoe tevreden bent u met uw buurt?' (bron: Wonen in Amsterdam)	100	100,5	100,4
Indexgetal totaal		100	95,5	93,2

* Waarneming bestelbusjes 2010 = waarneming begin 2011

De gebruikte indexen zijn zo vormgegeven dat 2010 op het niveau 100 is gesteld. Alle streefrichtingen zijn naar omlaag waardoor er een inverse is genomen als een stijging (bijvoorbeeld van het fietsgebruik) als positief wordt gewaardeerd. De inverse is van toepassingen voor de indicatoren *Duurzame energieproductie/inwoner*, *Aandeel fiets in de modal split*, *Aandeel schone vrachtauto's en bestelauto's*, *Leefomgevingsindicator groen/tevredenheid*.

9.3 Duurzaamheidsprojecten in 2014

In deze paragraaf geven we een overzicht op hoofdlijnen per pijler, waarbij we ons beperken tot de grootste projecten waaraan in 2014 gewerkt zal worden.

9.3.1 Pijler Klimaat en energie

Naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering

De gemeenteraad heeft zich ten doel gesteld de gemeentelijke organisatie in 2015 klimaatneutraal te hebben. Nadat in 2011 na een quick scan is gerapporteerd dat deze doelstelling niet gehaald kon worden, is met uw raad afgesproken om een routekaart op te stellen naar een nieuw doeljaar. Deze routekaart was in 2013 gereed met 2025 als het nieuwe doeljaar. Er wordt een breed pallet van maatregelen ingezet binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering. De belangrijkste maatregelen om de belasting op het milieu te kunnen verminderen of zelfs te vermijden betreffen de duurzame inkoop, de gemeentelijke huisvesting en straatverlichting. Cruciaal is de oplevering – op termijn – van aantrekkelijke businesscases.

Het college beschouwt de onderliggende monitoring van de duurzaamheid van onze bedrijfsvoering als een belangrijke benchmark voor de plaatsbepaling van de Gemeente Amsterdam als duurzame organisatie en we dragen alle gemeentelijke diensten en bedrijven dan ook op bij de Jaarrekening 2014 nauwkeurig opgave te doen van de gevraagde gegevens.

Energiebesparing in de woningvoorraad

Er zijn verschillende instrumenten in werking gebracht die leiden tot de reductie van CO₂ in de woningvoorraad. Het convenant met de woningbouwcorporaties is een zeer effectieve, want hierin zijn afspraken gemaakt over het aantal labelstappen die de corporaties maken, terwijl de corporaties samen de helft bezitten van de Amsterdamse woningvoorraad. Dit convenant loopt eind 2014 af. In 2014 moet dus in goed overleg worden bepaald hoe hier vervolg aan gegeven gaat worden. Voor de andere helft van de woningvoorraad is onder andere vanuit het Amsterdams Investeringsfonds (AIF) de Amsterdamse Energielening ingesteld. In aanvulling hierop hebben stadsdelen een subsidie ter beschikking gesteld, waarmee een deel van de kosten gedekt kan worden.

Energie efficiënte datacenters

Ruim 60% van de CO₂-uitstoot van de stad komt voort uit 'utiliteit'. Dat is een verzamelnaam voor alle niet-wonen functies. Voor verschillende functies bestaan verschillende aanpakken, die ook in 2014 worden voortgezet. Zo is in 2013 een convenant 'Energieke Scholen 2' getekend, waarmee in twee jaar tijd dertig scholen energiezuinig worden gemaakt.

Een bijzondere groep grootverbruikers in Amsterdam zijn de datacenters, die een kwart uitmaken van het totale aantal datacenters dat in Nederland is gevestigd is. Door haar ligging is Amsterdam een belangrijk ICT-cluster in Europa. De datacenters zijn samen goed voor ongeveer 10% van het totale elektriciteitsverbruik van de in 22.000 Amsterdamse bedrijven. Met het toenemende dataverkeer zal de sector naar verwachting verder groeien. Het is daarom belangrijk om samen met deze sector beleid te ontwikkelen dat is gericht op energiebesparing en efficiency, waarbij we wel een aantrekkelijke vestigingsplaats blijven voor datacenters. Op basis van een integrale beleidsnotitie, waarbij handhaving wordt gecombineerd met locatiebeleid en financiële prikkels is het vergroenen van datacenters in 2013 verder ter hand genomen, en dat wordt in 2014 voortgezet.

In overleg met Stichting Green IT Amsterdam en Agentschap NL is een Green Deal afgesloten met het Rijk over het creëren van een *level playing field* op landelijk niveau over de wijzen van omgaan met normen en handhaving, en over ondersteuning van de Stichting Green IT Amsterdam vanuit het Rijk. De gemeente zal samen met de Stichting Green IT Amsterdam uitvoering geven aan deze Green Deal.

Uitbreiding windenergie op Amsterdams grondgebied

Doel is de capaciteit van windenergie in Amsterdam op de langere termijn te verdrievoudigen, zodat een derde van alle Amsterdamse huishoudens voorzien kan worden van windenergie. Windenergie is op dit moment de meest rendabele vorm van duurzame energieproductie en levert een grote bijdrage aan CO₂-reductie. Het succes van de Amsterdamse aanpak is echter voor een groot deel afhankelijk van wet- en regelgeving van provincie en Rijk (Luchthavenindelingsbesluit, Rijksstructuurvisie, provinciaal beleid). Na vaststelling van de Windvisie in september 2012, is verder gewerkt aan het wegnemen van bezwaren vanuit de provincie en worden de uiterste grenzen opgezocht om de plaatsing van windmolens toch mogelijk te maken.

Belangrijke (gemeentelijke) partners bij de uitrol van windenergie in 2013 en daarna, zijn stadsdeel Noord en het havenbedrijf. Via de 'windcoalitie', waarin deze partijen in deelnemen, wordt samenwerking met en participatie van bedrijven en burgers – maar ook omliggende gemeenten en Waternet – gezocht om windenergieprojecten mogelijk te maken. Dit wordt onder meer via bestemmingsplanprocedures en aanvragen voor bouwvergunningen gedaan voor locaties in de haven in stadsdeel Noord.

Tot slot onderzoeken we samen met het Rijk of het mogelijk is om tijdelijke vergunningen voor windenergie af te geven in transformatiegebieden, die door de economische crisis voorlopig braak liggen, zoals afgesproken in de Green Deal.

Zonvisie

In het voorjaar 2013 is door uw raad de Zonvisie vastgesteld. Het streven is nu om het opwekken van zonne-energie door burgers en bedrijven op grote schaal mogelijk maken. Zonne-energie zorgt voor minder CO₂-uitstoot, houdt de energierekening van Amsterdammers betaalbaar en zorgt voor het versterken van de lokale economie.

In Amsterdam is ruim 11 km² dak geschikt voor zonnepanelen. De ambitie is in 2020 in Amsterdam genoeg zonnestroom op te wekken voor 45.000 huishoudens. De doelstelling is om in 2020 160 MW zonnestroom per jaar op te wekken. Voor 2040 is het streefcijfer 1000 MW. Om dit te realiseren zijn acht actielijnen benoemd, met daarbinnen 22 projecten, die belemmeringen wegnemen en letterlijk en figuurlijk ruimte bieden aan Amsterdammers om van zonenergie gebruik te kunnen maken. In 2013 is een aantal projecten reeds gerealiseerd, zoals het oprichten van een 'zonplatform' inclusief zonatlas, een aantal spraakmakende plaatsingen van zonnesystemen (deels gefinancierd uit het AIF), zonprojecten met woningcorporaties.

Stadswarmte

Het gebruik van restwarmte om woningen en bedrijven te verwarmen via 'stadswarmte' levert een erg grote bijdrage aan de verwezenlijking van de ambitie van Amsterdam CO₂ te reduceren: per aangesloten woning 50 tot 80% CO₂-reductie. Westpoort Warmte (WPW) en Nuon-warmte hebben in 2013 circa 3.000 woningequivalenten aangesloten (waarvan 2.000 door WPW). De terugval van het aantal nieuwbouwprojecten wordt zo veel mogelijk gecompenseerd door het aansluiten van bestaande bouw. In 2013 is besloten om de prioriteit voor de komende jaren te leggen op het aansluiten van stadswarmte op een groot deel van de bestaande stad. Tot dusver lag de prioriteit bij het aansluiten van stadswarmte bij nieuwbouw. Het besluit van 2013 behelst ook dat eigenaren en gebruikers door verleiding zullen moeten worden overtuigd. En stadswarmte zal stap voor stap, per gebied uitgerold worden op basis van een voor dat gebied geschikte aanpak. Elk nieuw gebied zal voorzien worden van een uitgewerkte business case, van het huidige gesloten netwerk zal worden gewerkt naar meer openheid, en er wordt ingezet op een verdere verduurzaming van de bronnen.

In stadsdeel Noord en Nieuw-West wordt hier als eerste uitvoering aan gegeven. Uitgangspunt is dat de warmtevoorziening: betaalbaar, betrouwbaar en duurzaam is voor de gebruikers.

Pijler Klimaat, duurzaamheid en luchtkwaliteit van het Amsterdams Investeringsfonds (IAF)

Bij de besluitvorming over de criteria en werkwijze van de pijler Klimaat, duurzaamheid en luchtkwaliteit (november 2011) koos de raad ervoor om 80% van de middelen te gebruiken voor grootschalige energieprojecten met een beperkt risico, en 20% in te zetten voor meer maatschappelijke en innovatieve projecten. In juli 2012 is een voorstel aangenomen voor het oprichten van een extern beheerd fonds waarin een aanzienlijk deel uit het 80%-deel is ondergebracht (45 miljoen). Na een aanbestedingstraject voor de selectie van een geschikte professionele fondsbeheerder, is het fonds in september 2013 operationeel en kunnen via dit externe fonds de eerste projectvoorstellen gehonoreerd worden. Dit proces wordt voortgezet in 2014.

Na het besluit over de inzet van het 80%-deel van het pijlerdeel Klimaat, duurzaamheid en luchtkwaliteit van het AIF is in 2013 de aandacht gericht op de inzet van het 20%-deel van dit fonds. In 2013 zijn de eerste projecten geselecteerd en ook in 2014 zullen projecten geselecteerd worden. Waar mogelijk zal met de uitvoering begonnen worden. De gemeente voert voor dit deel van deze pijler zelf de acties uit en is ook verantwoordelijk voor contractbeheer en communicatie rond de AIF-pijler Klimaat, duurzaamheid en luchtkwaliteit.

Klimaatneutraal bouwen

De Gemeente Amsterdam heeft als doelstelling om vanaf 2015 uitsluitend nog klimaatneutraal te bouwen, en tot die tijd moet 40% van de projecten klimaatneutraal zijn. Daarmee lopen we vijf jaar vooruit op landelijke en Europese afspraken, die klimaatneutraal bouwen vanaf 2020 verplicht stellen. Door eerder te starten voorkomen we onnodig energieverbruik en onnodig hoge energierekeningen voor de bewoners. Op deze manier wordt de markt ook geprikkeld om nu al meer ervaring op te doen met klimaatneutraal bouwen. Dit levert nieuwe werkwijzen en financieringsconstructies op en daarmee nieuwe kansen voor de bouwsector. De crisis in de woningmarkt leidt tot vertraging bij het verwezenlijken van deze ambitie. Toch wordt er in delen van de stad nu al gewerkt aan mooie energiezuinige projecten, zoals in Houthavens, Zuidas en Buiksloterham. In aanvulling hierop is gestart met het idee om een proef te doen met een extra ambitie: 'energienota-nul' huizen. Dat idee is in 2013 geboren en wordt in 2014 verder uitgewerkt.

De overheid als facilitator

Amsterdammers nemen steeds meer het heft in eigen handen, zeker in energieprojecten. Huurders willen zonnepanelen op hun dak, huiseigenaren willen hun woning isoleren, ondernemers verduurzamen hun bedrijfsvoering. Bewegingen die een nog groter effect hebben als de gemeente zo veel mogelijk faciliteert. Het programmabureau Klimaat & Energie en de stadsdelen nemen een actieve rol in het faciliteren van energieprojecten van Amsterdammers, door kennis te delen, door partijen te verbinden, door fysiek ruimte te bieden en door te financieren (AIF).

In 2013 verscheen een nieuwe welstandsnota, *Schoonheid van Amsterdam*. Met deze nota wordt een vereenvoudiging en harmonisatie van vijftien welstandsnota's tot één enkele nota beoogd die geldt voor de gehele stad, waarbij de ruimtelijke systemen leidend zijn en niet de stadsdeelgrenzen. De nota leidt tot meer transparantie en duidelijkheid, waarbij het uitgangspunt blijft dat de schoonheid van Amsterdam wordt behouden en bevorderd. Duurzaamheidscriteria worden in de nota op een zodanige manier meegenomen dat aan de gemeentelijke ambities op dit vlak recht wordt gedaan. De nota biedt de mogelijkheid tot meer individuele keuzes en draagt bij aan deregulering zonder het handhaven van de huidige kwaliteit van de stad uit het oog te verliezen.

Europese projecten: TRANSFORM

De gemeente Amsterdam is *lead partner* in een Europees project, door Europa gefinancierd, genaamd TRANSFORM. In dit project dat startte in 2013 en voltooid moet zijn in 2015, wordt samen met vijf andere grote Europese steden en tientallen bedrijven gewerkt aan een verbetering van de strategie om steden energiezuiniger te maken. In elke stad wordt tegelijk de

strategie in de praktijk gebracht in een *living lab*. In Amsterdam is dat het gebied 'Energiek Zuidoost', het gebied tussen de Arena, het AMC en Gaasperdam. In dit gebied wordt met de daar gevestigde bedrijven en woningbouwcorporaties samengewerkt in concrete projecten.

Amsterdam Smart City

De gemeente neemt deel aan een publiek-private samenwerking genaamd Amsterdam Smart City. De andere twee founding partners zijn Alliander en KPN. Daarnaast zijn meer dan negentig bedrijven aangesloten bij dit open platform, dat via toegepaste innovatie kansen voor bedrijven creëert, die onder andere moeten leiden tot CO₂-reductie.

9.3.2 Pijler Duurzame bereikbaarheid en luchtkwaliteit

Fietsparkeren

Een belangrijke voorwaarde voor de gewenste verdere groei van het fietsgebruik in de stad is de aanpak van het fietsparkeren. Met name rondom OV-knooppunten (NS-stations) en in uitgaans- en winkelgebieden zal door een combinatie van handhaving en investeringen in stallingsfaciliteiten de overlast worden teruggedrongen en de capaciteit uitgebreid. Ook het aanleggen van stallingsfaciliteiten bij nieuwbouw is een belangrijk aandachtspunt. Deze inzichten zijn uitgewerkt in het Meerjarenplan Fiets 2013-2016.

Stedelijk en regionaal OV-net

Om groei van het OV-gebruik in de regionale en stedelijke mobiliteit bij afnemende exploitatiebijdragen vanuit de Rijksoverheid te realiseren, wordt in en samen met de regio gewerkt aan de optimalisatie van het gebruik van de regionale en stedelijke OV-netwerken. Dit gebeurt door bestaande OV-infrastructuur (zowel lokaal als regionaal en nationaal) beter te benutten, enerzijds door meer vrijheid aan de exploitanten te geven binnen afgesproken kaders, anderzijds door de exploitanten stevige prestatieprikkels te geven.. Ook wordt geïnvesteerd in een betere doorstroming op het stedelijke plusnet. Zo kan tegen lagere kosten een beter OV-product aangeboden worden. Daarmee kan het OV ook op termijn op een kostenefficiënte manier een bijdrage blijven leveren aan de duurzaamheid van Amsterdam.

Uitrol oplaadinfrastructuur elektrisch rijden

De doelstelling voor 2015 is het zogeheten verschonen van circa 2.000 zakelijke veelrijders richting elektrisch rijden. Ook in 2014 is er subsidie beschikbaar voor de aanschaf van elektrische taxi's, bestelauto's, kleine vrachtwagens en bedrijfswagens die veel kilometers in de stad rijden. Naast een aanschafsubsidie voor elektrische voertuigen is de aanleg van de oplaadinfrastructuur en de promotie van elektrisch rijden belangrijk. Het aantal van 600 openbare oplaadpunten dat er op dit moment is, groeit in 2014 naar 1200 tot 1500 punten. Met een groeiend aantal elektrische voertuigen (elektrisch en plug-in hybride) wordt de zichtbaarheid van elektrische auto als volwaardig alternatief vergroot en de koppositie van Amsterdam op dit gebied versterkt. Dit leidt tot een betere luchtkwaliteit door verminderde uitstoot van fijn stof en vergroot daarmee de duurzaamheid van de stad als geheel.

Duurzaam goederenvervoer over weg en water

Met verschillende maatregelen en in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven wordt gewerkt aan de verduurzaming van goederenleveranties in de stad. Deze maatregelen zijn zowel gericht op efficiëntere levering aan winkels en bedrijven door bundeling van goederenleveranties als op de inzet van schonere voertuigen.

Met betrekking tot dat laatste blijken vooral subsidies voor zakelijke veelrijders effectief te zijn voor verbetering van de luchtkwaliteit. Ondernemers die veel rijden en over willen stappen op schoner vervoer kunnen sinds 2012 al subsidie krijgen voor de aanschaf van elektrische voertuigen. Vanaf 1 mei 2013 staat de regeling ook open voor andere schone voertuigen, zoals Euro VI, groen gas en hybride. Voorwaarde voor deze subsidie is dat ondernemers minimaal vijf keer per week binnen de Amsterdamse milieuzone moeten zijn. De Euro VI subsidieregeling voor zakelijke veelrijders met personen- of bestelvoertuigen loopt door in 2014. De Euro VI-regeling voor vrachtoertuigen stopt per 2014, omdat vanaf dat moment de Euro VI-norm geldt voor alle

voertuigen die uit de fabriek komen. Er is overigens ook subsidie beschikbaar voor schonere voertuigen.

Naast het verruimen van de subsidieregelingen zullen ook andere maatregelen geïntensiveerd worden. In lijn met de eerdere verruiming van de venstertijden¹ – waardoor er minder vrachtwagenkilometers gemaakt hoeven te worden – zal er ingezet worden op maatregelen die het bedrijfsleven stimuleren en faciliteren om schoner te vervoeren. Een voorbeeld daarvan is een plan van aanpak voor het stimuleren van schone vracht- en bestelvoertuigen, waarbij extra prikkels het voordelig moeten maken om schone bestel- en vrachtvoertuigen in te zetten. Te denken valt aan privileges op het vlak van ontheffingen bij verboden en het faciliteren van overslaglocaties, alles in nauwe samenwerking met de stadsdelen.

Het voorkeursnet voor goederenvervoer is gericht op betere doorstroming van vrachtwagens, wat gunstig is voor de luchtkwaliteit. Daarnaast weert de milieuzone voor vrachtauto's, waarvoor de toegangseis sinds 1-7-2013 Euro IV is, de meest vervuilende voertuigen uit de stad.

9.3.3 Pijler Duurzame innovatieve economie

Internationale Acquisitie

Amsterdam zet in op een vestigingsklimaat voor ondernemers die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. Amsterdam richt zich in de acquisitie van internationale bedrijven nadrukkelijk ook op bedrijven die investeren in de ontwikkeling van duurzame technieken, duurzame toepassingen en duurzame (zakelijke) producten. De kansen in de markt liggen op het gebied van elektrisch vervoer, duurzaam bouwen en *sustainable finance*, waarvan elektrisch vervoer momenteel de meest veelbelovende is.

Onderdeel van de promotie van de Amsterdamse regio als vestigingslocatie is duurzaam ondernemerschap. De Amsterdam Economic Board versterkt het internationale netwerk voor duurzame economische ontwikkeling en ondernemers die geïnteresseerd zijn in duurzaam ondernemen kunnen voor meer informatie terecht op de website van Amsterdam.

Amsterdam Green Metropole

Amsterdam Green Metropole is een project dat de krachten van vijf organisaties die actief zijn op het gebied van nieuwe business met duurzaamheid versterkt en bundelt: Amsterdamse Innovatie Motor (AIM), Syntens, NED, GreenIT, VU en UvA. Het doel van het project Amsterdam Green Metropole is bij te dragen aan een duurzame en economisch sterke metropool Amsterdam. Het tot stand brengen van een Amsterdams Clean Tech Centre for Sustainable Business is een van die bijdragen, want daarmee beschikt Amsterdam over een internationaal aansprekend en innovatief kennis- en bedrijvenscluster op het gebied van schone technologie en duurzame energie(transitie) in Amsterdam.

Van Amsterdam Green Metropole wordt de volgende impact verwacht:

- via New Business Development het scouten, screenen en ondersteunen van zestig nieuwe bedrijven, resulterend in 150 arbeidsplaatsen
- via Innovation Support voor marktverkenning, het organiseren van tien innovatielabs en de ontwikkeling van zes projecten
- de realisatie van Center of Excellence voor de huisvesting van minimaal dertig bedrijven en de creatie van 75 flexplekken
- de realisatie van een uniek loket voor duurzame, innovatieve ondernemers resulterend in de creatie van ruim 500 (indirecte) arbeidsplaatsen

¹ Door de gemeente bepaalde tijdstippen waarop winkels in een bepaald gebied bevoorradt mogen worden door vrachtwagens.

9.3.4 Pijler Materialen en consumenten

Circulaire economie

In 2012 verscheen *Amsterdamse Kringlopen in Beeld*, waarin de huidige en de gewenste situatie voor zes kringlopen (water, afval, voedsel, fosfaat, elektriciteit en stadswarmte) beschreven worden. De kringlopen elektriciteit en stadswarmte vormen onderdeel van de energietransitie (en vallen onder de pijler Klimaat en Energie). De eerste vier kringlopen (water, afval, voedsel en fosfaat) zijn verder onderzocht door de Universiteit Wageningen. Doel van dit onderzoek was onder meer om het handelingsperspectief van de Gemeente Amsterdam met betrekking tot deze kringlopen duidelijk te krijgen, het identificeren van ontbrekende schakels en schaalniveaus binnen Amsterdam dan wel de Metropool Regio Amsterdam (MRA) en het in beeld brengen van de mogelijkheden van het behalen van *quick wins*. De uitwerking hiervan wordt opgepakt in concrete projecten binnen de beleidsvelden water, afval, fosfaat en voedsel. Zo zullen de uitkomsten voor de voedselkringloop worden meegenomen in de op te stellen voedselvisie. Voor de fosfaatkringloop zullen, naast de start van het demonstratiebedrijf in het Havengebied, projecten uitgevoerd worden voor het terugwinnen van fosfaat (en nutriënten) uit afvalwater bij de Heineken Music Hall en Arena. Hierbij wordt nauw samengewerkt met Waternet en bedrijven in het havengebied. De aanbevelingen voor het sluiten van de afvalkringloop worden meegenomen in de uitwerking van de stedelijke ambitie voor afval en de daarmee samenhangende uitvoeringsprojecten zoals de gescheiden kunststofinzameling.

Bij de grondstoffentransitie gaat het om twee cycli; biologische kringloop, waarbij biomassa-reststromen weer terugkomen in het milieu. En een technische kringloop van niet-organische producten en materialen. De grondstoffentransitie wordt nader uitgewerkt in een beleidsprogramma onderdeel grondstoffen.

Biobased economy.

Onderdeel van de circulaire economie is de zogenaamde 'Biobased Economy (BBE)' waarin gewassen en reststromen uit de landbouw en voedingsmiddelenindustrie worden ingezet voor niet-voedseltoepassingen. Een economie dus waarin deze groene grondstoffen (biomassa) worden gebruikt als materialen, chemicaliën, transportbrandstoffen en energie (elektriciteit en warmte). De Gemeente Amsterdam en de MRA hebben het in zich om een belangrijke rol te spelen in de biobased economy. De goederen- en grondstofstromen die via de haven en luchthaven passeren bieden tezamen met de aanwezige kennisinstellingen kansen om in Nederland een vooraanstaande rol te spelen in het stimuleren van een biobased economy. Er zijn op dit gebied al een aantal initiatieven gestart.

In MRA-verband is een inventarisatie gestart naar biomassastromen in de regio teneinde de mogelijkheden te onderzoeken van een biomassacentrale in deze regio. Daarnaast is de Amsterdam Economic Board gestart met het project 'Biobased connections' om in een samenwerking van marktpartijen, kennisinstellingen en overheden MRA te positioneren als biobased economy. Onder deze aanpak vallen momenteel zes biomassaprojecten; dat moeten er binnen twee jaar vijftien worden. Het uitwisselen van kennis en ervaringen tussen de projecten zou moeten resulteren in meerwaarde en versnelling van de afzonderlijke projecten. Inmiddels is voor dit project ook een Europese subsidie toegekend.

Duurzaam Inkopen

Amsterdam heeft in 2013 het Uitvoeringsprogramma duurzaam inkopen 2013-2014 vastgesteld. Voor duurzaam inkopen is de volgende algemene doelstelling geformuleerd: *In elk inkooptraject wordt duurzaamheid meegewogen en waar mogelijk vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden.*

Dit uitvoeringsprogramma kent drie speerpunten:

1. *Landelijk basisniveau duurzaam inkopen*
Doel is het voldoen aan het landelijk beleid en richtlijnen. Amsterdam voldeed in 2012 voor meer dan 90% aan deze doelstelling.
2. *Hoogstaand Amsterdams Peil*
Amsterdam onderzoekt bij inkoop in de marktverkenning welke duurzaamheidsaspecten bovenop het basisniveau haalbaar en effectief zijn, waarbij de gemeente slimmer, integraal en verantwoord inkoop. De inspanningen richten zich op inkooptrajecten in de GWW-sector.
3. *Innovatief en professioneel duurzaam inkopen*
Duurzaamheid en innovatieve aanbiedingen worden bij de inkoopvoorbereiding en het opstellen van de bestekken gestimuleerd.

De resultaten en de scope van het uitvoeringsprogramma duurzaam inkopen worden geëvalueerd, waarbij wordt ingegaan op de vraag of de kansen voor duurzaamheid bij inkoop voldoende worden benut.

Woonkwaliteit en leefbaarheid (voorheen 'de vitale stad')

De structuurvisie Amsterdam 2040 richt zich op een hogere woonkwaliteit en een hogere kwaliteit van de openbare ruimte. Ook het duurzaamheidsprogramma benadrukt het belang van een goede leefbaarheid in een zich steeds verder verdichtende stad. Het gaat vooral om aspecten als geluidhinder en externe veiligheid (bv. risico's van gevaarlijke stoffen in bedrijven én bij transport). Met betrekking tot luchtkwaliteit wordt verwezen naar paragraaf 8.3.2. Met betrekking tot geluid kan gesteld worden dat deze niet alleen hinderlijk is maar ook leidt tot forse gezondheidseffecten. Geluid heeft na luchtkwaliteit de grootste gezondheidsimpact (bron GGD-Amsterdam).

In 2014 spelen voor geluid onder meer de volgende zaken:

- Actieplan geluid Amsterdam 2013-2018: vaststelling door het college. Dit plan wordt opgesteld in het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaai. Naast bronmaatregelen als toepassing van geluidreducerend asfalt en gevelsanering bevat het ook maatregelen die positief uitwerken op de hinderbeleving van bewoners
- Uitvoeringsprogramma van het Actieplan Geluid opstellen. Bouwstenen voor dit programma zijn onder andere:
 1. stille plekken in de stad en stille zijden bij zwaar geluidbelaste woningen die een positief effect hebben op de hinderbeleving van bewoners
 2. ervaringen van bewoners met (geluid)overlast in de stad
 3. gerealiseerde Amsterdamse oplossingen voor bouwen op geluidbelaste locaties (bijvoorbeeld bij Laan van Spartaan, Funen en Sciencepark)
- (Vernieuwde) hogere waarden (geluid)beleid van Amsterdam: vaststelling door het college. De verplichte toepassing bij de verlening van hogere waarden van een stille zijde bij woningen is de kern van dit beleid

9.4 Doelstellingen duurzaamheid 2011-2014 in Begroting 2014

In deze subparagraaf zijn de doelstellingen uit de verschillende programma's van de Begroting 2013 verzameld die direct of indirect betrekking hebben op duurzaamheid. De doelstellingen zijn niet dekkend voor het totale pallet aan acties die worden ondernomen.

9.4.1 Programma Stedelijke ontwikkeling

Doelstelling: 11.2 Amsterdam stabiliseert de CO₂-uitstoot. In 2025 is de CO₂ uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Jaarlijkse CO ₂ -uitstoot	1990	Jaarlijkse toename is tot staan gebracht (en in 2025 teruggebracht tot 2.052 Kiloton CO ₂)				

Doelstelling: 11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma

Indicator	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal labelsprongen bij woningen sociale sector		12.000 tot 18.000	10.000 tot 12.000	PM	PM	PM

9.4.2 Programma Verkeer en infrastructuur

Doelstelling 5.4: Goede mobiliteit in Amsterdam

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Bushaltes die toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking	Bushaltes toegankelijk: 0	2008	Afhankelijk van nieuwe haltelijsten	Afhankelijk van nieuwe haltelijsten		
2. Aantal auto's dat stadsdeel Centrum in- en uitrijdt op een gemiddelde werkdag tussen 7.00 en 19.00 uur	156.000	2009	144.000	141.000	138.000	135.000
3. Aantal reizigerskilometers per fiets in Amsterdam op een gemiddelde werkdag	2.260.000	(2005-2008)	2.354.000	2.373.000	2.392.000	2.411.000
4. Bezettingsgraad fietsparkeervoorzieningen CS	117%	2011	110%	105%	100%	100%

Doelstelling 5.5: Betere luchtkwaliteit in Amsterdam

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Oordeel NSL of Amsterdam op schema ligt om doel 2015 te bereiken		Ontwikkeling op schema	Ontwikkeling op schema	Amsterdam voldoet aan norm		
2. Stikstofdioxide knelpuntenstraten in 2015	2	2011		0		
3. Fijnstof knelpuntenstraten	5	2011		0		

9.4.5 Programma Milieu en water

Doelstelling: 8.1 Afval en riwoolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader

Indicatoren	Nulmeting peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Verwerking stedelijk/en bedrijfsafval in tonnen	1.328.800 (2010)	1.374.721	1.392.505	1.392.505	1.392.505	1.392.505
2. Verwerking riwoolslib in tonnen	76.000 (2010)	82.700	109.000	109.000	109.000	109.000
3. Verwerking gevaarlijk afval in tonnen	16.162 (2010)	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
4. Verwerking grof afval in tonnen	81.832 (2010)	73.000	64.000	64.000	64.000	64.000
5. Electriciteitsproductie in MWh	920.200 (2010)	1.002.898	985.466	985.466	985.466	985.466

6. Terugwinnen ferro/ non-ferro metalen in tonnen	24.400 (2010)	33.563	32.090	32.090	32.090	32.090
7. Verwerking afvalwater	16.665 (2014)	-	16.665	16.665	16.665	16.665

Doelstelling: 8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. 100% van de Toetsen aanvraag omgevingsvergunning aan de Wet milieubeheer (voorheen milieuvergunningen) binnen Wabo termijn	87% (2009)	100%	100%	100%	100%	100%
2. Inzet van informatie gestuurd milieutoezicht (IGH) op basis van (geografische) risicoanalyse	3 pilots (2010)	10%	20%	30%	30%	30%
3. 100% van de beschikkingen op een saneringsplan binnen wettelijke termijn	93% (2010)	100%	100%	100%	100%	100%
4. Percentage van het inkoopvolume waarin duurzaamheid is meegewogen en is vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden	86% (2011)	≥85%	100%	100%	100%	100%

9.4.6 Programma Facilitair en Bedrijven

Doelstelling: 10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvo

Indicatoren	Nulmeting en peildatum	2013	2014	2015	2016	2017
1. Centralisatie facturenstroom energie	n.v.t.		100%	100% van diensten en stadsdelen	100% van diensten en stadsdelen	100% van diensten en stadsdelen
2. Energie monitoring	n.v.t.		Uitwerking 5% energiereductie op basis van 261 aansluitingen op monitoring- systeem	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1000 aansluitingen op monitoring- systeem	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1488 aansluitingen op monitoring- systeem	Uitwerking 5% energiereductie op basis van 1488 aansluitingen op monitoring- systeem ²

² Uitbreiding afhankelijk van aansluitingen van panden buiten diensten en stadsdelen, bv. scholen en sportgebouwen

4 Bijlagen - Cijfermatige overzichten

Leeswijzer

Totaal overzicht van de programmabegroting

Baten en lasten per programma

Overzicht kapitaallasten

Raming EMU saldo

Personele verantwoording

Leeswijzer

In deze bijlage vindt u een aantal financiële overzichten op detailniveau.

De bijlage bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Totaal overzicht van de programmabegroting op niveau van de programma's.
2. Baten en lasten per programma en doelstelling
De programmabegroting bestaat uit programma's en de bijbehorende doelstellingen.
De doelstellingen zijn in deze bijlage op begrotingsvolnummer gedetailleerd en in baten en lasten weergegeven. De begrotingsvolnummers staan gelijk aan een activiteit of subsidie.
3. Overzicht kapitaallasten 2014
Naast afschrijvingen wordt ook de rente over de door de gemeente aangetrokken geldleningen, via een omslagstelsel, doorbelast aan de desbetreffende begrotingsposten.
4. Het geraamde EMU-saldo over de jaren 2014 tot en met 2017
Met ingang van 2006 moeten de gemeenten in hun begroting een driejaarsraming opnemen van hun eigen EMU-saldo. Hiermee wordt landelijk inzicht verkregen in het deel van het nationale financieringstekort dat veroorzaakt wordt door gemeenten.
5. De personele verantwoording bestaande uit apparaatskosten, ziekteverzuim, formatie in fte, personeelskosten, externe inhuur en diversiteit en leeftijdsopbouw medewerkers

Totaal overzicht van de programmabegroting

Programmabegroting 2014

<i>Bedragen x € 1</i>	Rekening 2012	Begr.2013, incl. 1e wijz.	Begr.2013, na 4e maands	Begroting 2014
Lasten per doelstelling				
1. Openbare orde en veiligheid	117.712.202	136.379.276	136.465.822	129.515.418
2. Programma Werk en Inkomen	982.972.597	997.065.336	1.022.719.495	1.051.923.598
3. Programma Zorg	374.881.298	391.370.132	395.160.246	395.518.691
4. Programma Educatie, Jeugd en Diversiteit	205.994.142	202.287.182	207.984.193	347.528.311
5. Programma Verkeer en Infrastructuur	362.267.163	670.451.492	536.049.395	547.360.656
6. Programma Openbare ruimte en groen, sport en recreatie	59.915.743	61.532.974	60.802.551	46.580.958
7. Programma Cultuur en Monumenten	153.386.416	138.319.588	140.721.564	137.921.741
8. Programma Milieu en Water	442.981.623	441.918.720	442.742.067	450.025.899
9. Programma Economie en Haven	139.792.336	121.463.400	122.425.367	22.761.731
10. Programma Facilitair en Bedrijven	355.963.517	320.119.558	317.797.189	334.200.846
11. Programma Stedelijke Ontwikkeling	860.031.604	331.101.707	310.689.516	267.437.471
12. Programma Bestuur en Concern	83.270.583	68.722.260	76.752.389	83.343.577
13. Programma Dienstverlening	68.679.335	64.488.908	62.974.678	69.185.913
Totaal lasten	4.207.848.559	3.945.220.533	3.833.284.472	3.883.304.810
Baten per doelstelling				
1. Openbare orde en veiligheid	9.778.848	16.731.179	18.338.956	16.489.293
2. Programma Werk en Inkomen	801.922.821	770.561.520	763.062.520	806.224.555
3. Programma Zorg	152.417.697	154.690.194	156.260.194	154.780.994
4. Programma Educatie, Jeugd en Diversiteit	76.587.766	76.267.850	78.289.506	112.804.034
5. Programma Verkeer en Infrastructuur	218.440.412	272.602.188	303.140.502	217.226.691
6. Programma Openbare ruimte en groen, sport en recreatie	4.877.518	7.325.199	8.265.499	4.794.693
7. Programma Cultuur en Monumenten	20.287.138	22.517.909	22.844.149	20.325.387
8. Programma Milieu en Water	428.657.828	417.713.793	419.529.999	420.267.117
9. Programma Economie en Haven	151.861.549	135.400.013	136.241.353	2.726.388
10. Programma Facilitair en Bedrijven	327.094.283	289.746.715	286.405.341	284.548.383
11. Programma Stedelijke Ontwikkeling	617.691.176	235.171.727	224.754.017	246.530.202
12. Programma Bestuur en Concern	15.307.792	6.690.828	6.690.828	15.430.805
13. Programma Dienstverlening	35.973.177	31.814.237	32.888.637	32.758.447
Totaal baten	2.860.898.005	2.437.233.352	2.456.711.501	2.334.906.989
Saldo van baten en lasten	-1.346.950.554	-1.507.987.181	-1.376.572.971	-1.548.397.822
Algemene dekkingsmiddelen				
14.1 Uitkering Gemeentefonds	1.542.572.374	1.481.702.211	1.487.478.907	1.539.854.345
14.2 Uitkering Stadsdeelfonds	-679.530.856	-647.143.209	-661.385.235	-567.388.807
14.3 Belastingen	177.863.262	178.775.757	182.186.597	182.418.528
14.4 Erfpacht	94.407.500	101.291.988	92.247.238	86.958.348
14.5 Financiering	131.188.293	132.824.677	149.918.897	195.144.189
14.6 Deelnemingen	35.523.469	18.500.000	32.700.000	67.101.759
14.7 Overige algemene dekkingsmiddelen	-7.446.913	-65.207.895	-30.474.891	-31.196.103
14.8 Amsterdams Investeringsfonds (AIF)	-980.716	0	0	-3.249.408
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	1.293.596.413	1.200.743.529	1.252.671.513	1.469.642.851
Resultaat voor reserveringen	-53.354.141	-307.243.652	-123.901.458	-78.754.970
Toevoegingen aan reserves -	957.235.412	485.644.355	646.248.489	492.884.007
Onttrekkingen aan reserves +	1.106.383.415	792.888.007	770.301.582	571.638.977
Totaal mutaties reserves	149.148.003	307.243.652	124.053.093	78.754.970
Resultaat na reserveringen (ten gunste van de algemene middelen)	95.793.862	0	151.635	0
Niet in rekening 2012 verwerkte reserve voorstellen	32.277.117			
Resultaat na verwerking reserve voorstellen	63.516.745			

Baten en lasten per programma en per doelstelling

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
-------------	--------------	-------------------	-----------------------------	-----------------------------	----------------

Programma 1. Openbare orde en Veiligheid

Doelstelling 1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd

1400304	Commissies en secretariaten politieorganen	529.632	458.790	518.790	95.494
1400601	Veiligheidsplan	24.938.096	17.217.517	17.288.017	15.535.204
1400605	Informatiehuishouding radicalisering	379.362	446.745	446.745	415.704
1400606	Bestuurlijke bestrijding (georganiseerde) criminaliteit	6.484.339	735.000	1.244.604	1.545.992
1400607	Vreemdelingenbeleid	422.470	530.000	530.000	530.000
9220251	Handhavingsacademie	1.023.648	1.335.037	1.335.037	1.365.057
9220252	REO bedrijf DST	-	3.152.921	3.397.911	2.234.771
9220253	Pool Amsterdam	-	1.667.939	1.667.939	1.479.469
1400611	Aanpak Wallengebied	-	2.327.500	2.327.500	1.400.000
9220254	Lasten Stadstoezicht, de veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd	-	17.571.835	16.897.385	17.043.845
9801002	Dotatie reserve Aankopen Van Traa-team (BDA)	7.000.000	-	-	-
9801018	Dotatie reserve gevolgen vreemdelingenwetgeving	-	210.000	210.000	-
9801024	Dotatie reserve OOV (BMO)	210.000	-	-	-
9801054	Dotatie reserve Wij Amsterdammers (BMO)	-	-	-	-
9801063	Dotatie reservering Decentralisatiegelden OOV	-	285.618	285.618	-
9801064	Dotatie reserve decentralisatie uitkering Pilot Coffeeshops	-	-	-	-
9801069	Dotatie reserve Invoeringkaderwet prostitutie	400.000	-	-	-
9801070	Dotatie reserve Regie-unit OBT	400.000	207.000	207.000	-
3100505	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Zeedijk	134.950	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		33.912.497	45.443.284	45.653.928	41.645.536
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		8.010.000	702.618	702.618	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		41.922.497	46.145.902	46.356.546	41.645.536

Doelstelling 1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast

6200403	Jeugd en Veiligheid	4.359.724	4.687.385	3.407.385	2.762.621
6200406	Preventief Interventie Team	1.874.273	1.550.000	1.800.000	1.600.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		6.233.997	6.237.385	5.207.385	4.362.621
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		6.233.997	6.237.385	5.207.385	4.362.621

Doelstelling 1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg

1200101	Brandweezorg	70.787.248	70.839.657	70.407.657	69.431.657
1200103	Kapitaallasten verstrekte geldlening aan Regionale Brandweer Amsterdam Amstelland	1.828.009	1.828.008	1.936.700	1.936.702
1200301	Crisisbeheersing	403.827	688.424	688.424	688.424
1200303	Functioneel leeftijdsontslag Brandweer	235.019	-	-	-
1400303	Nazorg calamiteiten	-	100	100	-
3300206	Brandblusvoorzieningen (Waternet)	896.151	901.300	901.300	901.300
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		74.150.254	74.257.489	73.934.181	72.958.083
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		74.150.254	74.257.489	73.934.181	72.958.083

Doelstelling 1.4 Veiligheidsbureau

1200201	Veiligheidsregio	1.943.959	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		1.943.959	-	-	-
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		1.943.959	-	-	-

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 1. Openbare orde en Veiligheid					
Doelstelling 1.1 De veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd					
1400304	Commissies en secretariaten politieorganen	591.943	623.454	588.454	95.000
1400601	Veiligheidsplan	2.521.558	1.630.000	1.630.000	1.630.000
1400605	Informatiehuishouding radicalisering	-	-	-	-
1400606	Bestuurlijke bestrijding (georganiseerde) criminaliteit	592.092	735.000	735.000	735.000
1400607	Vreemdelingenbeleid	109	-	-	-
9220251	Handhavingsacademie	1.022.863	1.335.041	1.335.041	1.365.037
9220252	REO bedrijf DST	-	767.263	1.012.263	600.000
9220253	Pool Amsterdam	-	649.688	649.688	525.000
1400611	Aanpak Wallengebied	-	-	-	-
9220254	Lasten Stadstoezicht, de veiligheid in alle 78 buurten is verbeterd	-	7.864.949	7.755.949	8.020.583
9801002	Onttrekking reserve Aankopen Van Traa-team (BDA)	5.550.807	2.327.500	2.327.500	1.400.000
9801018	Onttrekking reserve gevolgen vreemdelingenwetgeving	422.361	530.000	530.000	110.000
9801024	Onttrekking reserve OOV (BMO)	1.048.602	379.000	1.547.000	322.665
9801054	Onttrekking reserve Wij Amsterdammers (BMO)	-	285.618	285.618	-
9801063	Onttrekking reservering Decentralisatiegelden OOV	-	881.041	881.041	850.000
9801064	Onttrekking reserve decentralisatie uitkering Pilot Coffeeshops	74.183	48.612	48.612	-
9801069	Onttrekking reserve Invoeringkaderwet prostitutie	86.811	200.000	200.000	113.189
9801070	Onttrekking reserve Regie-unit OBT	50.000	200.000	200.000	300.000
3100505	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Zeedijk	134.950	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		4.863.515	13.605.395	13.706.395	12.970.620
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		7.232.764	4.851.771	6.019.771	3.095.854
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		12.096.279	18.457.166	19.726.166	16.066.474
Doelstelling 1.2 Minder jeugdcriminaliteit en overlast					
6200403	Jeugd en Veiligheid	150.000	-	-	-
6200406	Preventief Interventie Team	292.365	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		442.365	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		442.365	-	-	-
Doelstelling 1.3 Crisisbeheersing en brandweezorg					
1200101	Brandweezorg	212.321	-	-	-
1200103	Kapitaallasten verstrekte geldlening aan Regionale Brandweer Amsterdam Amstelland	1.828.009	1.828.009	1.936.701	1.936.702
1200301	Crisisbeheersing	28.679	-	-	-
1200303	Functioneel leeftijdsontslag Brandweer	-	-	-	-
1400303	Nazorg calamiteiten	-	-	-	-
3300206	Brandblusvoorzieningen (Waternet)	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		2.069.009	1.828.009	1.936.701	1.936.702
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		2.069.009	1.828.009	1.936.701	1.936.702
Doelstelling 1.4 Veiligheidsbureau					
1200201	Veiligheidsregio	1.943.959	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		1.943.959	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.943.959	-	-	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 1.5 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig					
1400309	Taxi handhaving	1.471.495	1.600.000	1.600.000	200.000
9220255	Lasten Stadstoezicht, openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	-	8.841.118	10.070.328	10.349.178
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		1.471.495	10.441.118	11.670.328	10.549.178
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		1.471.495	10.441.118	11.670.328	10.549.178
Programma 1. Openbare orde en Veiligheid					
Totaal lasten programma		117.712.202	136.379.276	136.465.822	129.515.418
Totaal baten programma		9.778.848	16.731.179	18.338.956	16.489.293
Saldo van baten en lasten		-107.933.354	-119.648.097	-118.126.866	-113.026.125
Reserve mutaties					
Dotaties aan reserves		8.010.000	702.618	702.618	-
Onttrekkingen aan reserves		7.232.764	4.851.771	6.019.771	3.095.854
Resultaatbestemming		-777.236	4.149.153	5.317.153	3.095.854
Resultaat na bestemming		-108.710.590	-115.498.944	-112.809.713	-109.930.271

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 1.5 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig					
1400309	Taxi handhaving	460.000	1.600.000	1.600.000	200.000
9220255	Lasten Stadstoezicht, openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	-	-302.225	1.095.860	1.381.971
Totaal baten doelstelling voor bestemming		460.000	1.297.775	2.695.860	1.581.971
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		460.000	1.297.775	2.695.860	1.581.971

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 2. Werk en inkomen					
Doelstelling 2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk					
6110109	Werkfonds WIW (DWI)	-	-	-245.000	-
6110401	Stelpost werk	-	-	-	7.000.000
6110410	Kinderopvang bijstandsgerechtigden	3.731.384	-1.132.522	-1.132.522	-
6110412	Stelpost werk (DWI)	149.899	442.000	442.000	442.000
6110413	Gemeentelijke middelen WWB werkbudget	2.483.772	1.645.000	1.645.000	2.865.000
6110415	Gemeentelijk overig	-	-	-	14.195.180
6110417	Blijf aan de bal banen (incidentele prioriteit 2010)	238	-	-	-
6110419	Bestrijding jeugdwerkloosheid	135.496	-	2.371.850	5.098.660
6230101	WWB-middelen	100.884.723	96.332.990	91.129.990	78.892.565
6230150	Uitvoeringskosten reïntegratie (WPB)	35.101.662	50.094.330	48.465.110	46.555.830
9804505	Dotatie reserve Huisvesting kinderopvang Triade (DWI)	-	-	-	-
9808029	Dotatie reserve Bestrijding Jeugdwerkloosheid (DWI)	-	-	-	-
9808034	Dotatie reserve frictiekosten PAO	-	-	-	-
9808035	Dotatie reserve decentralisatie uitkering pilot loondispensatie	-	-	-	-
9808043	Dotatie reserve preventieve onderwijs uitgaven	21.700.000	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		142.487.174	147.381.798	142.676.428	155.049.235
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		21.700.000	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		164.187.174	147.381.798	142.676.428	155.049.235
Doelstelling 2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet Sociale Werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers					
6110101	Sociale Werkvoorziening	91.583.699	90.714.710	90.714.710	92.714.710
6110102	Pantar	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		91.583.699	90.714.710	90.714.710	92.714.710
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		91.583.699	90.714.710	90.714.710	92.714.710
Doelstelling 2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving					
6230201	Inburgering (WPB)	27.023.821	21.771.000	46.947.000	14.237.500
6230250	Uitvoeringskosten inburgering (WPB)	6.088.163	3.433.440	3.321.770	4.993.030
6230301	Educatie (WPB)	6.808.223	3.622.000	3.622.000	2.965.000
6230350	Uitvoeringskosten educatie (WPB)	2.774.061	770.470	745.429	1.400.950
9808030	Dotatie reserve Instapcursussen (DWI)	-	-	-	-
9808040	Dotatie reserve Uitvoeringskosten E&I	-	-	-	-
9808045	Dotatie reserve Taal en Werk	-	-	23.700.000	-
9808046	Dotatie reserve Uitvoeringskosten Educatie Werkt	-	-	9.000.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		42.694.268	29.596.910	54.636.199	23.596.480
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	32.700.000	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		42.694.268	29.596.910	87.336.199	23.596.480
Doelstelling 2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen					
6100102	Bijstand aan thuiswonende personen van 65 jaar en ouder	231.453	-	-	-
6100103	Bijstand aan thuiswonende personen jonger dan 65 jaar	540.408.844	564.184.200	564.184.200	619.657.550
6100104	Wet Investeren in Jongeren	972.534	-	-	-
6100105	Bijstand aan elders verzorgden/verpleegden	4.557.360	5.392.890	5.392.890	4.742.230
6100110	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	7.312.756	6.988.290	6.988.290	10.960.820
6100111	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	1.432.399	1.179.410	1.179.410	1.997.710
6100120	Wet inkomensvoorziening kunstenaars	3.880.540	-	-	-
6100202	Bijstandsbesluit zelfstandigen	8.681.639	10.788.380	10.788.380	11.196.260
6100302	WWB en WFA budget	-	-	-	-
6100401	Uitvoeringskosten bijstandsverlening Dienst Werk en Inkomen	68.683.645	70.610.250	69.613.790	60.028.913
6140203	Kwijtschelding OZB	37.704	-	-	-
9800117	Dotatie Egalisatiereserve Inkomensdeel en Conjunctuur	32.400.000	21.000.000	21.000.000	20.600.000
9808027	Dotatie reserve geïntegreerde voorziening	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		636.198.874	659.143.420	658.146.960	708.583.483
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		32.400.000	21.000.000	21.000.000	20.600.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		668.598.874	680.143.420	679.146.960	729.183.483

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 2. Werk en inkomen					
Doelstelling 2.1 Meer Amsterdammers ontwikkelen zich naar werk					
6110109	Werkfonds WIW (DWI)	-	-	-	-
6110401	Stelpost werk	-	-	-	-
6110410	Kinderopvang bijstandsgerechtigden	88.058	-	-	-
6110412	Stelpost werk (DWI)	-	-	-	-
6110413	Gemeentelijke middelen WWB werkbudget	28.349	-	-	-
6110415	Gemeentelijk overig	-	-	-	513.570
6110417	Blijf aan de bal banen (incidentele prioriteit 2010)	-	-	-	-
6110419	Bestrijding jeugdwerkloosheid	-	-	-	-
6230101	WWB-middelen	107.284.203	88.832.990	81.229.990	70.892.565
6230150	Uitvoeringskosten reïntegratie (WPB)	-	-	-	-
9804505	Onttrekking reserve Huisvesting kinderopvang Triade (DWI)	320.000	320.000	320.000	34.856
9808029	Onttrekking reserve Bestrijding Jeugdwerkloosheid (DWI)	135.496	-	2.371.850	2.598.663
9808034	Onttrekking reserve frictiekosten PAO	-	-	180.000	-
9808035	Onttrekking reserve decentralisatie uitkering pilot loondispensatie	-	-	200.000	-
9808043	Onttrekking reserve preventieve onderwijs uitgaven	510.875	7.500.000	7.400.000	8.000.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		107.400.610	88.832.990	81.229.990	71.406.135
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		966.371	7.820.000	10.471.850	10.633.519
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		108.366.981	96.652.990	91.701.840	82.039.654
Doelstelling 2.3 Een deel van de Amsterdammers in de Wet Sociale Werkvoorziening werkt bij reguliere werkgevers					
6110101	Sociale Werkvoorziening	87.583.699	89.314.710	89.314.710	89.314.710
6110102	Pantar	-	-	-	7.000.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		87.583.699	89.314.710	89.314.710	96.314.710
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		87.583.699	89.314.710	89.314.710	96.314.710
Doelstelling 2.4 Amsterdammers beheersen de Nederlandse taal beter en hebben meer kennis van de samenleving					
6230201	Inburgering (WPB)	21.079.365	19.555.000	21.319.000	7.818.000
6230250	Uitvoeringskosten inburgering (WPB)	-	-	-	-
6230301	Educatie (WPB)	6.583.278	3.400.000	2.740.000	2.740.000
6230350	Uitvoeringskosten educatie (WPB)	-	-	-	-
9808030	Onttrekking reserve Instapcursussen (DWI)	-	300.000	2.400.000	-
9808040	Onttrekking reserve Uitvoeringskosten E&I	2.830.000	3.910.000	12.910.000	-
9808045	Onttrekking reserve Taal en Werk	-	-	23.700.000	19.545.180
9808046	Onttrekking reserve Uitvoeringskosten Educatie Werkt	-	-	4.200.000	4.267.500
Totaal baten doelstelling voor bestemming		27.662.643	22.955.000	24.059.000	10.558.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		2.830.000	4.210.000	43.210.000	23.812.680
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		30.492.643	27.165.000	67.269.000	34.370.680
Doelstelling 2.5 Klanten worden bij uitkeringsaanvragen snel en adequaat geholpen					
6100102	Bijstand aan thuiswonende personen van 65 jaar en ouder	-	-	-	-
6100103	Bijstand aan thuiswonende personen jonger dan 65 jaar	24.510.931	16.508.160	16.508.160	14.171.560
6100104	Wet Investeren in Jongeren	548.653	-	-	-
6100105	Bijstand aan elders verzorgden/verpleegden	129.983	235.000	235.000	235.000
6100110	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	159.249	233.000	233.000	144.180
6100111	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	7.936	15.000	15.000	29.130
6100120	Wet inkomensvoorziening kunstenaars	5.003.481	-	-	-
6100202	Bijstandsbesluit zelfstandigen	7.695.121	10.863.690	10.863.690	9.402.640
6100302	WWB en WFA budget	539.707.658	538.810.010	538.810.010	602.189.200
6100401	Uitvoeringskosten bijstandsverlening Dienst Werk en Inkomen	-	-	-	-
6140203	Kwijtschelding OZB	-	-	-	-
9800117	Onttrekking Egalisatiereserve Inkomensdeel en Conjunctuur	-	2.500.000	3.800.000	5.600.000
9808027	Onttrekking reserve geïntegreerde voorziening	322.747	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		577.763.012	566.664.860	566.664.860	626.171.710
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		322.747	2.500.000	3.800.000	5.600.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		578.085.759	569.164.860	570.464.860	631.771.710

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd					
6140101	Bijzondere bijstand	26.390.180	23.427.708	30.046.708	-
6140201	Armoedebeleid	13.184.179	12.161.950	12.161.950	41.834.320
6140204	Kwijtschelding afvalstoffenheffing	4.537.409	1.842.600	2.202.600	1.600.000
6140206	Stadspas	1.955.632	1.611.980	1.597.110	-
6140207	Woonlastenfonds	2.203.215	2.527.460	2.527.460	2.527.460
6140208	Flankerend bijstandbeleid	647.098	1.648.000	1.638.000	-
6140209	Uitvoeringskosten armoedebestrijding Dienst Werk en Inkomen	8.188.316	7.359.890	7.120.520	6.124.860
6140210	Uitkeringen uit reserves en voorzieningen GKA	44.958	300.000	300.000	300.000
6140211	Stichting Bijzondere Noden	231.021	149.930	149.930	-
9808037	Dotatie reserve frictiekosten GKA	-	-	-	-
9808038	Dotatie reserve Bijdrage DWI aan E-dienstverlening en digitalisering stadspas	-	-	-	-
9808039	Dotatie reserve Armoedebestrijding	1.200.000	-	-	-
9808042	Dotatie reserve werkende armen	-	-	-	-
9808044	Dotatie reserve Actg	-	-	800.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		57.382.008	51.029.518	57.744.278	52.386.640
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		1.200.000	-	800.000	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		58.582.008	51.029.518	58.544.278	52.386.640

Doelstelling 2.7 Versterken van de schuldhulpverlening

6140301	Schuldhulpverlening en Inkomensbeheer	10.355.844	16.184.000	15.884.000	17.084.000
6140350	Uitvoeringskosten Schuldhulpverlening en Inkomensbeheer	2.270.730	3.014.980	2.916.920	2.509.050
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		12.626.574	19.198.980	18.800.920	19.593.050
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		12.626.574	19.198.980	18.800.920	19.593.050

2. Programma Werk en inkomen

Totaal lasten programma	982.972.597	997.065.336	1.022.719.495	1.051.923.598
Totaal baten programma	801.922.821	770.561.520	763.062.520	806.224.555
Saldo van baten en lasten	-181.049.776	-226.503.816	-259.656.975	-245.699.043
Reserve mutaties				
Dotaties aan reserves	55.300.000	21.000.000	54.500.000	20.600.000
Onttrekkingen aan reserves	4.219.118	14.728.920	60.886.731	41.047.109
Resultaatbestemming	-51.080.882	-6.271.080	6.386.731	20.447.109
Resultaat na bestemming	-232.130.658	-232.774.896	-253.270.244	-225.251.934

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 2.6 Amsterdamse minima krijgen aanvullende inkomensvoorzieningen aangeboden en hun participatie wordt bevorderd					
6140101	Bijzondere bijstand	1.343.327	2.679.000	1.679.000	-
6140201	Armoedebeleid	-	-	-	1.774.000
6140204	Kwijtschelding afvalstoffenheffing	-	-	-	-
6140206	Stadspas	169.530	114.960	114.960	-
6140207	Woonlastenfonds	-	-	-	-
6140208	Flankerend bijstandbeleid	-	-	-	-
6140209	Uitvoeringskosten armoedebestrijding Dienst Werk en Inkomen	-	-	-	-
6140210	Uitkeringen uit reserves en voorzieningen GKA	-	-	-	-
6140211	Stichting Bijzondere Noden	-	-	-	-
9808037	Onttrekking reserve frictiekosten GKA	-	198.920	388.920	200.910
9808038	Onttrekking reserve Bijdrage DWI aan E-dienstverlening en digitalisering stadspas	-	-	915.961	-
9808039	Onttrekking reserve Armoedebestrijding	-	-	1.900.000	-
9808042	Onttrekking reserve werkende armen	100.000	-	200.000	-
9808044	Onttrekking reserve Actg	-	-	-	800.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		1.512.857	2.793.960	1.793.960	1.774.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		100.000	198.920	3.404.881	1.000.910
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.612.857	2.992.880	5.198.841	2.774.910

Doelstelling 2.7 Versterken van de schuldhulpverlening

6140301	Schuldhulpverlening en Inkomensbeheer	-	-	-	-
6140350	Uitvoeringskosten Schuldhulpverlening en Inkomensbeheer	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		-	-	-	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 3. Zorg					
Doelstelling 3.1 Amsterdammers kunnen volwaardig participeren en kiezen uit een samenhangend pakket van zorg- woon- en mobiliteitsvoorzieningen					
6200302	Subsidies t.b.v. diverse instellingen Maatschappelijke Dienstverlening	218.796	206.790	206.790	206.790
6200303	Subsidie voor activiteiten ten behoeve van lichamelijk gehandicapten	-	10	10	10
6200801	Uitkeringen uit reserves en voorzieningen	14.389	-	-	-
6200803	Wonen, Zorg en Dienstverlening	3.601.579	5.129.180	5.111.680	5.090.922
6201103	Uitkeringen uit reserves en fondsen	49.556	-	-	-
6220101	WMO Hulp bij het Huishouden	58.562.605	66.450.780	66.450.780	67.258.275
6220103	Vergoedingen aan stadsdelen in het kader van de WMO	1.056.647	-	-	-
6220104	Maatschappelijk meedoen	3.051.888	3.426.090	3.426.090	5.217.836
6220106	Uitvoering aanpak AWBZ-Pakketmaatregel	3.176.922	2.767.090	2.767.090	2.767.090
6220107	Vrijwilligerswerk	417.949	536.630	536.630	535.140
6220108	Invoeringskosten AWBZ begeleiding	349.381	1.160.000	1.788.220	2.973.220
6220111	Wijkverpleegkundigen	-	1.412.286	1.412.286	1.412.286
6520101	WMO aanvullend openbaar vervoer	15.100.352	15.747.187	15.747.187	15.616.201
6520201	WMO verstrekkingen woonvoorzieningen	7.442.553	10.725.000	10.725.000	10.870.625
6520301	WMO verstekkingen vervoersvoorzieningen	18.549.502	19.276.520	19.276.520	19.709.562
6520401	WMO overige lasten	9.526.281	8.756.375	8.756.375	8.678.759
6520402	WMO Indicaties	5.624.789	4.534.230	4.534.230	4.000.000
6520403	DWZS WMO	6.221.184	6.485.031	6.485.031	6.205.641
6520501	Stimuleringsfonds gehandicapten	-4.530	-	-	-
7140105	Subsidies t.b.v. diverse instellingen gezondheidszorg	575.827	589.880	589.880	589.880
7140106	Versterking cliëntorganisaties	2.062.184	2.169.440	2.169.440	2.163.876
9802661	Dotatie reserve pilot WMO-WWB	-	-	-	-
9802670	Dotatie reserve invoeringskosten AWBZ	-	-	1.256.439	-
9802671	Dotatie reserve frictiekosten AWBZ	-	-	9.200.000	-
9803730	Dotatie egalisereserve WMO	1.109.374	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		135.597.854	149.372.519	149.983.239	153.296.113
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		1.109.374	-	10.456.439	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		136.707.228	149.372.519	160.439.678	153.296.113

Doelstelling 3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg

1400501	Boedelbeheer	761.768	764.618	764.618	764.618
6200301	Maatschappelijke opvang en drugshulpverlening	65.647.167	68.616.500	58.543.460	58.465.940
6200306	Programma prostitutie	89.647	-	780.000	-
6200313	DWZS Zorg	3.316.993	3.511.386	3.511.386	3.318.082
9802660	Dotatie reserve De Ruijsdael	-	-	-	-
9802665	Dotatie reserve Nazorg Detentie	-	-	-	-
9802666	Dotatie egalisereserve kapitaallasten R. Kochplantsoen	2.070.117	-	1.300.000	-
9802668	Dotatie reserve voorzieningen begeleid wonen	2.000.000	-	-	-
9802669	Dotatie Reserve Oranjehuis	1.000.000	-	-	-
9802672	Dotatie reserve Homeless Worldcup	-	-	500.000	-
9803821	Dotatie reserve Investerings Maatschappelijke Opvang (MO)	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		69.815.575	72.892.504	63.599.464	62.548.640
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		5.070.117	-	1.800.000	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		74.885.692	72.892.504	65.399.464	62.548.640

Doelstelling 3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen

6200309	Opvang slachtoffers mensenhandel	-	-	756.750	756.750
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		-	-	756.750	756.750
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		-	-	756.750	756.750

Doelstelling 3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld

6200308	Vrouwenopvang	-	-	11.433.570	11.290.880
9803820	Dotatie reserve Geweld achter de Voordeur	80.000	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		-	-	11.433.570	11.290.880
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		80.000	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		80.000	-	11.433.570	11.290.880

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 3. Zorg					
Doelstelling 3.1 Amsterdammers kunnen volwaardig participeren en kiezen uit een samenhangend pakket van zorg- woon- en mobiliteitsvoorzieningen					
6200302	Subsidies t.b.v. diverse instellingen Maatschappelijke Dienstverlening	-	-	-	-
6200303	Subsidie voor activiteiten ten behoeve van lichamelijk gehandicapten	-	-	-	-
6200801	Uitkeringen uit reserves en voorzieningen	14.389	-	-	-
6200803	Wonen, Zorg en Dienstverlening	-	-	-	-
6201103	Uitkeringen uit reserves en fondsen	49.556	-	-	-
6220101	WMO Hulp bij het Huishouden	7.733.627	9.450.000	9.450.000	9.450.000
6220103	Vergoedingen aan stadsdelen in het kader van de WMO	-	-	-	-
6220104	Maatschappelijk meedoen	-	-	-	-
6220106	Uitvoering aanpak AWBZ-Pakketmaatregel	-	-	-	-
6220107	Vrijwilligerswerk	-	-	-	-
6220108	Invoeringskosten AWBZ begeleiding	-	-	-	-
6220111	Wijkverpleegkundigen	-	-	-	-
6520101	WMO aanvullend openbaar vervoer	1.371.828	1.594.149	1.594.149	1.641.973
6520201	WMO verstrekkingen woonvoorzieningen	-	-	-	-
6520301	WMO verstekkingen vervoersvoorzieningen	-	-	-	-
6520401	WMO overige lasten	-	-	-	-
6520402	WMO Indicaties	-	-	-	-
6520403	DWZS WMO	-	-	-	-
6520501	Stimuleringsfonds gehandicapten	-	-	-	-
7140105	Subsidies t.b.v. diverse instellingen gezondheidszorg	-	-	-	-
7140106	Versterking cliëntorganisaties	-	-	-	-
9802661	Onttrekking reserve pilot WMO-WWB	425.720	-	-	-
9802670	Onttrekking reserve invoeringskosten AWBZ	-	-	628.220	628.220
9802671	Onttrekking reserve frictiekosten AWBZ	-	-	-	-
9803730	Onttrekking egalisatiereserve WMO	-	1.039.975	1.039.975	1.713.097
Totaal baten doelstelling voor bestemming		9.169.400	11.044.149	11.044.149	11.091.973
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		425.720	1.039.975	1.668.195	2.341.317
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		9.595.120	12.084.124	12.712.344	13.433.290

Doelstelling 3.2 Amsterdammers die dak- of thuisloos zijn, of dreigen te worden, ontvangen zorg					
1400501	Boedelbeheer	614.273	778.288	778.288	778.288
6200301	Maatschappelijke opvang en drugshulpverlening	-292.127	-	-	235.000
6200306	Programma prostitutie	86.811	-	780.000	-
6200313	DWZS Zorg	-	-	-	-
9802660	Onttrekking reserve De Ruijsdael	984.720	984.720	984.720	984.720
9802665	Onttrekking reserve Nazorg Detentie	-	275.600	675.500	-
9802666	Onttrekking egalisatiereserve kapitaallasten R. Kochplantsoen	47.800	47.800	47.800	84.250
9802668	Onttrekking reserve voorzieningen begeleid wonen	-	-	1.000.000	1.000.000
9802669	Onttrekking Reserve Oranjehuis	-	-	-	-
9802672	Onttrekking reserve Homeless Worldcup	-	-	500.000	-
9803821	Onttrekking reserve Investerings Maatschappelijke Opvang (MO)	-	-	1.500.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		408.957	778.288	1.558.288	1.013.288
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		1.032.520	1.308.120	4.708.020	2.068.970
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.441.477	2.086.408	6.266.308	3.082.258

Doelstelling 3.3 Slachtoffers van mensenhandel worden opgevangen					
6200309	Opvang slachtoffers mensenhandel	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		-	-	-	-

Doelstelling 3.4 Minder slachtoffers van huiselijk geweld					
6200308	Vrouwenopvang	-	-	-	-
9803820	Onttrekking reserve Geweld achter de Voordeur	-	-	413.500	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	413.500	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		-	-	413.500	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg					
1200302	Gemeenschappelijke regeling geneeskundige hulp bij rampen	3.442.256	4.111.303	4.111.303	3.178.783
6201105	Pensionontruiming	231.740	257.100	257.100	257.100
6201106	Inkomensbeheer en Uitvaarten	778.443	803.680	803.680	803.680
6201107	Uitvoeringskosten maatschappelijke zorg Dienst Werk en Inkomen	693.171	600.060	580.540	460.000
7110401	Spoedeisende medische hulp	5.268.570	2.819.498	2.819.498	2.028.204
7120501	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichtingen Slotervaartziekenhuis/Poort/Sarphatihu	274.555	274.560	274.560	-
7140102	Openbare geestelijke gezondheidszorg	22.812.208	20.515.940	20.795.940	21.859.502
7140201	Milieu & Gezondheid	5.576.093	5.795.122	5.795.122	5.952.785
7140202	Algemene gezondheidszorg	6.287.607	7.382.171	7.382.171	7.283.139
7140203	Overige activiteiten	5.200.769	5.976.286	5.387.920	4.926.066
7140302	Arbo frictiekosten	48	-	-	-
9802305	Dotatie reserve WW-uitkeringen (GGD)	-	-	-	-
9802307	Dotatie reserve Research en Development (GGD)	1.429.761	200.000	200.000	300.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		50.565.460	48.535.720	48.207.834	46.749.259
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		1.429.761	200.000	200.000	300.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		51.995.221	48.735.720	48.407.834	47.049.259

Doelstelling 3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht behoeft. Jongeren nemen daarbij een prominente plaats in					
7140101	Infectieziekten	43.796.513	44.021.766	44.021.766	45.113.502
7140103	Onderzoek gezondheidsbevordering/ -beleid	10.697.141	9.236.138	9.846.138	9.353.544
7150101	Jeugdgezondheidszorg	64.450.483	67.311.485	67.311.485	66.410.003
9802311	Dotatie reserve Friends (programma depressie) (GGD)	-	-	-	-
9802313	Dotatie reserve Samen Starten (GGD)	-	-	-	-
9802314	Dotatie reserve Omvangrijke en niet jaarlijks terugkerende kosten (GGD)	30.000	60.000	60.000	60.000
9802345	Dotatie reserve Sport Jeugd (GGD)	-	-	-	-
9802348	Dotatie reserve Sociale competentietrainingen Taakspel (GGD)	-	-	-	-
9802349	Dotatie reserve Overgewicht 4-12 jarigen/Toeleiding kinderen met overgewicht (GGD)	-	-	-	-
9802351	Dotatie reserve SDQ 5-10 jaar Leraren (GGD)	-	-	-	-
9802353	Dotatie reserve Gezond in de Stad 4-12jr	69.003	-	-	-
9802354	Dotatie reserve 2e Contactmoment VO	-	-	-	-
9802358	Dotatie reserve Stille Dilemma's	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		118.944.137	120.569.389	121.179.389	120.877.049
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		99.003	60.000	60.000	60.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		119.043.140	120.629.389	121.239.389	120.937.049

Doelstelling 3.9 Nog niet ingevuld voor programma Zorg					
6200305	Invoeringskosten WMO	-41.728	-	-	-
6210102	Centrale opvang asielzoekers/VVTV (vergoedingen)	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		-41.728	-	-	-
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		-41.728	-	-	-

3. Programma Zorg

Totaal lasten programma	374.881.298	391.370.132	395.160.246	395.518.691
Totaal baten programma	152.417.697	154.690.194	156.260.194	154.780.994
Saldo van baten en lasten	-222.463.601	-236.679.938	-238.900.052	-240.737.697
Reserve mutaties				
Dotaties aan reserves	7.788.255	260.000	12.516.439	360.000
Onttrekkingen aan reserves	3.073.998	4.008.095	8.745.751	6.370.287
Resultaatbestemming	-4.714.257	3.748.095	-3.770.688	6.010.287
Resultaat na bestemming	-227.177.858	-232.931.843	-242.670.740	-234.727.410

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 3.5 Amsterdammers hebben toegang tot kwalitatief goede openbare gezondheidszorg					
1200302	Gemeenschappelijke regeling geneeskundige hulp bij rampen	3.223.015	3.897.094	3.897.094	2.959.574
6201105	Pensionontruiming	10.024	22.860	22.860	22.860
6201106	Inkomensbeheer en Uitvaarten	688.457	810.210	810.210	810.210
6201107	Uitvoeringskosten maatschappelijke zorg Dienst Werk en Inkomen	-	-	-	-
7110401	Spoedeisende medische hulp	3.431.656	2.195.950	2.195.950	1.704.656
7120501	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichtingen Slotervaartziekenhuis/Poort/Sarphatihu	274.555	274.560	274.560	-
7140102	Openbare geestelijke gezondheidszorg	13.119.294	10.901.824	11.181.824	11.897.386
7140201	Milieu & Gezondheid	4.194.073	4.473.285	4.473.285	4.697.948
7140202	Algemene gezondheidszorg	6.128.025	7.128.413	7.128.413	7.090.381
7140203	Overige activiteiten	2.723.517	2.967.225	2.967.225	3.492.222
7140302	Arbo frictiekosten	-	-	-	-
9802305	Onttrekking reserve WW-uitkeringen (GGD)	89.950	-	-	-
9802307	Onttrekking reserve Research en Development (GGD)	1.078.872	1.250.000	1.250.000	1.300.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		33.792.616	32.671.421	32.951.421	32.675.237
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		1.168.822	1.250.000	1.250.000	1.300.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		34.961.438	33.921.421	34.201.421	33.975.237

Doelstelling 3.6 De GGD bereikt bevolkingsgroepen waarvan de gezondheid extra aandacht behoeft. Jongeren nemen daarbij een prominente plaats in

7140101	Infectieziekten	40.787.305	40.294.465	40.294.465	41.790.701
7140103	Onderzoek gezondheidsbevordering/ -beleid	5.522.693	4.271.225	4.781.225	4.455.631
7150101	Jeugdgezondheidszorg	62.736.387	65.630.646	65.630.646	63.754.164
9802311	Onttrekking reserve Friends (programma depressie) (GGD)	-	-	34.499	-
9802313	Onttrekking reserve Samen Starten (GGD)	90.000	-	-	-
9802314	Onttrekking reserve Omvangrijke en niet jaarlijks terugkerende kosten (GGD)	39.940	60.000	60.000	60.000
9802345	Onttrekking reserve Sport Jeugd (GGD)	-	-	78.496	-
9802348	Onttrekking reserve Sociale competentietrainingen Taakspel (GGD)	-	-	83.041	-
9802349	Onttrekking reserve Overgewicht 4-12 jarigen/Toeleiding kinderen met overgewicht (GGD)	140.752	-	-	-
9802351	Onttrekking reserve SDQ 5-10 jaar Leraren (GGD)	65.000	-	-	-
9802353	Onttrekking reserve Gezond in de Stad 4-12jr	-	350.000	350.000	550.000
9802354	Onttrekking reserve 2e Contactmoment VO	43.500	-	-	-
9802358	Onttrekking reserve Stille Dilemma's	67.744	-	100.000	50.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		109.046.385	110.196.336	110.706.336	110.000.496
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		446.936	410.000	706.036	660.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		109.493.321	110.606.336	111.412.372	110.660.496

Doelstelling 3.9 Nog niet ingevuld voor programma Zorg

6200305	Invoeringskosten WMO	-	-	-	-
6210102	Centrale opvang asielzoekers/VVTV (vergoedingen)	339	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		339	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		339	-	-	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 4. Educatie, jeugd en diversiteit					
Doelstelling 4.1 De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen					
4800401	Stedelijk Primair Onderwijs	3.212.425	3.037.577	3.035.077	2.152.608
4800402	VVE Taalbeleid	43.128.316	55.328.020	56.865.494	56.902.544
4800406	Bureau Servicetaken Onderwijs (DMO)	1.444.865	718.200	146.830	-
4800408	Apparaatskosten Onderwijs	2.316.911	2.169.073	1.458.888	2.349.866
4800410	Voortijdig schoolverlaten	11.142.844	7.588.373	10.983.168	7.595.561
4800413	(V)SO en Passend Onderwijs	2.550.927	2.059.210	2.603.900	2.017.001
4800414	Kwaliteit VO/MBO	5.399.377	8.067.545	7.355.045	4.391.657
4800415	Programma Kwaliteit Basisonderwijs Amsterdam	8.232.213	1.953.982	2.846.882	3.719.454
4800416	Handhaving Leerplicht	14.148.833	14.342.232	13.646.652	14.005.874
4800417	Leerlingenvervoer	6.375.712	6.226.931	5.946.931	5.943.020
4800701	Financiële gelijkstelling in het onderwijs	4.618.661	-	-	-
4800804	Binnenmilieu schoolgebouwen	214.293	2.000.000	2.000.000	2.000.000
9803725	Dotatie reserve Kwaliteit Voortgezet Onderwijs (DMO)	300.000	-	-	-
4800418	Onderwijsbudget stadsdeel Centrum	-	-	-	6.610.798
4800419	Onderwijsbudget stadsdeel Noord	-	-	-	18.345.156
4800420	Onderwijsbudget stadsdeel Oost	-	-	-	21.151.160
4800421	Onderwijsbudget stadsdeel Zuidoost	-	-	-	15.672.947
4800422	Onderwijsbudget stadsdeel Zuid	-	-	-	17.430.683
4800423	Onderwijsbudget stadsdeel West	-	-	-	16.882.031
4800424	Onderwijsbudget stadsdeel Nieuw West	-	-	-	27.531.131
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		102.785.377	103.491.143	106.888.867	224.701.491
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		300.000	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		103.085.377	103.491.143	106.888.867	224.701.491

Doelstelling 4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen

4310101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting openbaar voortgezet speciaal onderwijs	2.785.068	3.470.600	3.124.770	2.789.830
4330101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting bijzonder voortgezet speciaal onderwijs	3.068.250	3.932.430	3.543.170	4.002.590
4410101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting openbaar voortgezet onderwijs	5.704.515	5.817.030	5.812.780	6.489.920
4430101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	21.276.288	21.787.010	22.384.120	26.341.150
4800801	Onderwijshuisvesting materieel budget VO en SO	11.338.976	13.986.730	13.369.630	12.667.030
4800802	Vergoedingen onderwijshuisvesting SBO aan stadsdelen	1.996.800	2.254.700	2.254.700	2.054.700
4800805	Speciaal Onderwijs: Bascule en 't Kabouterhuis	31.157	177.770	176.610	175.370
4800806	Kapitaallasten Revalidatieruimte Mytyl_Tyltyl	24.972	84.940	78.150	8.110
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		46.226.026	51.511.210	50.743.930	54.528.700
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		46.226.026	51.511.210	50.743.930	54.528.700

Doelstelling 4.3 kinderen, jongeren en ouders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen

6200402	Preventief Jeugdbeleid en jeugdzorg	17.425.045	15.807.576	13.753.660	14.292.677
6200405	Acht tot Acht	4	-	-	-
6200501	Om het Kind	-	-	4.055.718	6.423.581
6300101	Stedelijk jeugd- en jongerenwerk	2.804.721	2.092.000	2.022.000	2.201.992
6300103	Apparaatskosten Jeugd	1.647.909	1.773.610	1.713.610	1.749.380
6300109	XXS Card	-4.285	-	-	-
6300116	Samen Doen in de Buurt	3.008.608	-	1.200.000	6.000.000
6500101	Kinderopvang	5.175.929	2.750.540	2.750.540	2.300.540
9803701	Dotatie reserve VVE/OAB	-	-	1.500.000	-
9803713	Dotaties reserve Samen Doen	-	-	2.100.000	-
9803733	Dotatie reserve Matchpoint	-	-	-	-
9803747	Dotaties reserve Om het Kind	-	-	1.200.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		30.057.931	22.423.726	25.495.528	32.968.170
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	4.800.000	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		30.057.931	22.423.726	30.295.528	32.968.170

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 4. Educatie, jeugd en diversiteit					
Doelstelling 4.1 De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen					
4800401	Stedelijk Primair Onderwijs	293.647	122.000	122.000	122.000
4800402	VVE Taalbeleid	43.292.317	56.825.210	56.862.874	58.762.874
4800406	Bureau Servicetaken Onderwijs (DMO)	1.444.866	718.200	146.830	-
4800408	Apparaatskosten Onderwijs	76.551	-	-	-
4800410	Voortijdig schoolverlaten	6.889.731	4.000.000	5.110.000	4.000.000
4800413	(V)SO en Passend Onderwijs	-	-	557.000	-
4800414	Kwaliteit VO/MBO	38.264	-	-	-
4800415	Programma Kwaliteit Basisonderwijs Amsterdam	1.477.725	-	-	-
4800416	Handhaving Leerplicht	9.254.762	9.349.580	9.349.580	9.391.196
4800417	Leerlingenvervoer	-	-	-	-
4800701	Financiële gelijkstelling in het onderwijs	4.655.908	-	-	-
4800804	Binnenmilieu schoolgebouwen	216.290	-	-	-
9803725	Onttrekking reserve Kwaliteit Voortgezet Onderwijs (DMO)	-	1.102.600	1.402.600	-
4800418	Onderwijsbudget stadsdeel Centrum	-	-	-	1.000.000
4800419	Onderwijsbudget stadsdeel Noord	-	-	-	5.410.456
4800420	Onderwijsbudget stadsdeel Oost	-	-	-	5.753.242
4800421	Onderwijsbudget stadsdeel Zuidoost	-	-	-	6.019.574
4800422	Onderwijsbudget stadsdeel Zuid	-	-	-	4.077.469
4800423	Onderwijsbudget stadsdeel West	-	-	-	3.397.530
4800424	Onderwijsbudget stadsdeel Nieuw West	-	-	-	10.113.263
Totaal baten doelstelling voor bestemming		67.640.061	71.014.990	72.148.284	108.047.604
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	1.102.600	1.402.600	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		67.640.061	72.117.590	73.550.884	108.047.604
Doelstelling 4.2 De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen					
4310101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting openbaar voortgezet speciaal onderwijs	-	-	-	-
4330101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting bijzonder voortgezet speciaal onderwijs	-	-	-	-
4410101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting openbaar voortgezet onderwijs	-	-	-	-
4430101	Kapitaallasten onderwijshuisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	-	-	-	-
4800801	Onderwijshuisvesting materieel budget VO en SO	138.864	10	10	10
4800802	Vergoedingen onderwijshuisvesting SBO aan stadsdelen	-	-	-	-
4800805	Speciaal Onderwijs: Bascule en 't Kabouterhuis	-	177.770	177.770	177.770
4800806	Kapitaallasten Revalidatieruimte Mytyl_Tyltyl	-	84.940	84.940	8.110
Totaal baten doelstelling voor bestemming		138.864	262.720	262.720	185.890
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		138.864	262.720	262.720	185.890
Doelstelling 4.3 kinderen, jongeren en ouders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen					
6200402	Preventief Jeugdbeleid en jeugdzorg	3.344.514	1.000.000	1.000.000	500.000
6200405	Acht tot Acht	-	-	-	-
6200501	Om het Kind	-	-	876.582	-
6300101	Stedelijk jeugd- en jongerenwerk	-5.670	-	-	-
6300103	Apparaatskosten Jeugd	697.614	713.540	713.540	713.540
6300109	XXXS Card	-	-	-	-
6300116	Samen Doen in de Buurt	78.912	-	-	-
6500101	Kinderopvang	1.285.985	-	-	-
9803701	Onttrekking reserve VVE/OAB	-	-	1.500.000	-
9803713	Onttrekkings reserve Samen Doen	-	-	1.200.000	-
9803733	Onttrekking reserve Matchpoint	-	86.420	86.420	98.643
9803747	Onttrekkings reserve Om het Kind	-	-	1.200.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		5.401.355	1.713.540	2.590.122	1.213.540
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	86.420	3.986.420	98.643
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		5.401.355	1.799.960	6.576.542	1.312.183

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 4.4 Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe					
5110201	Maatschappelijke organisaties Burgerschap & Diversiteit	2.414.877	1.168.940	1.168.940	824.150
6300102	Integratie, Participatie en Sociale cohesie	1.193.440	1.114.010	1.076.510	759.774
6300108	Diversiteit MGI Wij Amsterdammers	9.500	-	-	-
6300110	Strategisch budget Burgerschap en diversiteit	2.411.460	2.347.250	2.415.750	2.536.057
6300114	Apparaatskosten Burgerschap&Diversiteit	1.589.352	2.021.763	1.973.748	1.717.240
6300115	Programma Caribische Amsterdammers	513.989	-	-	-
9803712	Dotatie reserve LHTB diversiteit	-	-	50.000	-
9803794	Dotatie reserve Tegengaan Radicalisering en Polarisatie	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	8.132.618	6.651.963	6.634.948	5.837.221
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	50.000	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	8.132.618	6.651.963	6.684.948	5.837.221

Doelstelling 4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken					
5100101	Bibliotheken	18.792.190	18.209.140	18.220.920	29.492.729
9803761	Dotatie reserve Openbare Bibliotheek (DMO)	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	18.792.190	18.209.140	18.220.920	29.492.729
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	18.792.190	18.209.140	18.220.920	29.492.729

4. Educatie, jeugd en diversiteit

Totaal lasten programma	205.994.142	202.287.182	207.984.193	347.528.311
Totaal baten programma	76.587.766	76.267.850	78.289.506	112.804.034
Saldo van baten en lasten	-129.406.376	-126.019.332	-129.694.687	-234.724.277
Reserve mutaties				
Dotaties aan reserves	300.000	-	4.850.000	-
Onttrekkingen aan reserves	402.550	1.964.570	6.214.570	874.193
Resultaatbestemming	102.550	1.964.570	1.364.570	874.193
Resultaat na bestemming	-129.303.826	-124.054.762	-128.330.117	-233.850.084

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 4.4 Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe					
5110201	Maatschappelijke organisaties Burgerschap & Diversiteit	-	-	-	-
6300102	Integratie, Participatie en Sociale cohesie	-7.770	-	-	-
6300108	Diversiteit MGI Wij Amsterdammers	-	-	-	-
6300110	Strategisch budget Burgerschap en diversiteit	54.180	-	-	-
6300114	Apparaatskosten Burgerschap & Diversiteit	-	-	-	-
6300115	Programma Caribische Amsterdammers	-	-	-	-
9803712	Onttrekking reserve LHTB diversiteit	-	-	50.000	-
9803794	Onttrekking reserve Tegengaan Radicalisering en Polarisatie	-	373.000	373.000	373.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		46.410	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	373.000	423.000	373.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		46.410	373.000	423.000	373.000

Doelstelling 4.5 Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken					
5100101	Bibliotheken	3.361.076	3.276.600	3.288.380	3.357.000
9803761	Onttrekking reserve Openbare Bibliotheek (DMO)	402.550	402.550	402.550	402.550
Totaal baten doelstelling voor bestemming		3.361.076	3.276.600	3.288.380	3.357.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		402.550	402.550	402.550	402.550
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		3.763.626	3.679.150	3.690.930	3.759.550

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 5. Verkeer en infrastructuur					
Doelstelling 5.1 Minder ernstige verkeersslachtoffers					
2100208	Veiligheidsbeambte gemeentelijke wegtunnels	117.125	125.660	125.660	125.660
2100502	Gladheidsbestrijding hoofdinfrastructuur exclusief Noord en Zuidoost	1.507.833	1.542.270	1.542.270	1.542.270
2140108	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een verkeersveilige stad	4.402.367	5.500.000	4.900.000	5.000.000
9809528	Dotatie Mobiliteitsfonds voor een veiligere stad	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	6.027.325	7.167.930	6.567.930	6.667.930
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	6.027.325	7.167.930	6.567.930	6.667.930
Doelstelling 5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig					
2120104	Sociale veiligheid openbaar vervoer	7.783.521	-	-	-
2140110	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een sociaal veilige stad	1.116.815	1.700.000	2.433.000	1.750.000
9809533	Mobiliteitsfonds voor een sociaal veiligere stad	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	8.900.336	1.700.000	2.433.000	1.750.000
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	8.900.336	1.700.000	2.433.000	1.750.000
Doelstelling 5.3 Amsterdam is bereikbaar					
2100109	Uitgaven Westrandweg / 2e Coentunnel	101.865	240.320	572.740	-
2110218	Mobiliteit en openbaar vervoer	1.026.556	267.000	4.060.000	940.000
2120304	Kapitaallasten Hemspoorlijn	601.715	583.953	583.953	566.191
2140107	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor betere bereikbaarheid van de stad	6.113.119	6.837.000	11.582.000	10.227.000
2140211	P+R terreinen	4.735.140	2.063.550	4.845.000	2.501.940
2230103	Pontveren Noordzeekanaal	10.612.719	10.316.310	10.645.096	-
9809527	Dotatie Mobiliteitsfonds voor betere bereikbaarheid in stad en regio	-	-	-	-
9809531	Dotatie reserve Westrandweg / 2e Coentunnel	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	23.191.114	20.308.133	32.288.789	14.235.131
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	23.191.114	20.308.133	32.288.789	14.235.131
Doelstelling 5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam					
2100108	Uitgaven IJweg	1.269.612	1.908.600	649.640	265.000
2100111	Langzaam verkeerpassage CS, decentralisatie uitkering tbv spoorse doorsnijdingen	2.000.000	-	-	-
2100207	Westertoegang, decentralisatie uitkering tbv spoorse doorsnijdingen	-	733.400	733.400	-
2100209	Verkeerleiding en verkeersmanagement	2.416.242	2.640.930	3.015.930	2.965.930
2110206	Bestuurshulp van de Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	3.490.456	1.259.520	2.310.950	1.214.520
2110208	Coördinatie uitvoering	2.464.676	2.456.220	2.426.220	2.426.220
2110209	Verkeer en Vervoer	3.803.159	4.800.420	4.800.420	3.275.420
2110213	Stelpost bezuiniging apparaatskosten dIVV	-2.025.702	-1.803.860	-1.233.860	-2.044.349
2120109	Kapitaallasten van verstrekte geldeningen GVB Activa BV	16.776.177	16.680.216	12.467.628	11.539.671
2120203	Bijdrage busstation Centraal Station (IJsei)	5.846.388	19.406.290	20.497.070	3.136.170
2120508	Kapitaallasten Noord/Zuidlijn	22.853.179	-	-	-
2120514	Omgevingsmanagement Noord/Zuidlijn	161.443	-	-	-
2120515	Uitgaven gemeentelijk aandeel Noord/Zuidlijn	-	-	-	-
2120518	Uitgaven gemeentelijk aandeel Noord/Zuidlijn (DNZL)	-	-	-	-
2120520	Kapitaallasten IJ-tram (Dienst Metro)	221.432	302.174	302.174	283.920
2120521	Kapitaallasten overige railverbindingen (Dienst Metro)	306.425	217.556	217.556	213.680
2120522	kapitaallasten noord zuidlijn (Dienst Metro)	-	33.367.744	30.771.294	33.367.793
2120523	uitgaven gemeentelijk aandeel noord zuidlijn (Dienst Metro)	24.767.874	303.533.000	146.986.739	174.662.000
2140101	Afdracht Mobiliteitsfonds aan algemene dienst	-	-	-	-
2140102	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds	10.744.289	10.828.000	10.828.000	10.828.000
2140105	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor mobiliteit in de stad	12.014.540	20.952.000	25.200.000	22.962.000
2140203	Kapitaallasten parkeergarages	-	-	-	-

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 5. Verkeer en infrastructuur					
Doelstelling 5.1 Minder ernstige verkeersslachtoffers					
2100208	Veiligheidsbeambte gemeentelijke wegtunnels	-	-	-	-
2100502	Gladheidsbestrijding hoofdinfrastructuur exclusief Noord en Zuidoost	-	-	-	-
2140108	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een verkeersveilige stad	-	-	-	-
9809528	Onttrekking Mobiliteitsfonds voor een veiligere stad	4.402.367	5.500.000	4.900.000	5.000.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		4.402.367	5.500.000	4.900.000	5.000.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		4.402.367	5.500.000	4.900.000	5.000.000

Doelstelling 5.2 Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig					
2120104	Sociale veiligheid openbaar vervoer	232.004	-	-	-
2140110	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een sociaal veilige stad	-	-	-	-
9809533	Mobiliteitsfonds voor een sociaal veiligere stad	1.116.815	1.700.000	2.433.000	1.750.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		232.004	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		1.116.815	1.700.000	2.433.000	1.750.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.348.819	1.700.000	2.433.000	1.750.000

Doelstelling 5.3 Amsterdam is bereikbaar					
2100109	Uitgaven Westrandweg / 2e Coentunnel	-	-	-	-
2110218	Mobiliteit en openbaar vervoer	-	-	-	-
2120304	Kapitaallasten Hemspoorlijn	-	-	-	-
2140107	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor betere bereikbaarheid van de stad	-	-	-	-
2140211	P+R terreinen	4.735.140	2.110.540	4.845.000	2.501.940
2230103	Pontveren Noordzeekanaal	10.612.718	10.316.310	10.645.096	-
9809527	Onttrekking Mobiliteitsfonds voor betere bereikbaarheid in stad en regio	6.113.119	6.837.000	11.582.000	10.227.000
9809531	Onttrekking reserve Westrandweg / 2e Coentunnel	101.865	240.320	572.740	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		15.347.858	12.426.850	15.490.096	2.501.940
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		6.214.984	7.077.320	12.154.740	10.227.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		21.562.842	19.504.170	27.644.836	12.728.940

Doelstelling 5.4 Goede mobiliteit in Amsterdam					
2100108	Uitgaven IJweg	-	-	-	-
2100111	Langzaam verkeerpassage CS, decentralisatie uitkering tbv spoorse doorsnijdingen	-	-	-	-
2100207	Westertoegang, decentralisatie uitkering tbv spoorse doorsnijdingen	-	-	-	-
2100209	Verkeerleiding en verkeersmanagement	-	-	-	-
2110206	Bestuurshulp van de Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	7.687.372	-	-	-
2110208	Coördinatie uitvoering	813.851	804.820	804.820	804.820
2110209	Verkeer en Vervoer	86.840	-	-	-
2110213	Stelpost bezuiniging apparaatskosten dIVV	-	-	-	-
2120109	Kapitaallasten van verstrekte geldeningen GVB Activa BV	16.776.177	16.680.216	12.467.628	11.539.671
2120203	Bijdrage busstation Centraal Station (IJsei)	-	-	-	-
2120508	Kapitaallasten Noord/Zuidlijn	-	-	-	-
2120514	Omgevingsmanagement Noord/Zuidlijn	-	-	-	-
2120515	Uitgaven gemeentelijk aandeel Noord/Zuidlijn	-	-	20.000.000	-
2120518	Uitgaven gemeentelijk aandeel Noord/Zuidlijn (DNZL)	6.611.000	65.000.000	65.000.000	-
2120520	Kapitaallasten IJ-tram (Dienst Metro)	-	-	-	-
2120521	Kapitaallasten overige railverbindingen (Dienst Metro)	-	-	-	-
2120522	kapitaallasten noord zuidlijn (Dienst Metro)	-	-	-	-
2120523	uitgaven gemeentelijk aandeel noord zuidlijn (Dienst Metro)	161.443	-	-	-
2140101	Afdracht Mobiliteitsfonds aan algemene dienst	10.728.000	10.728.000	10.728.000	10.728.000
2140102	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds	46.882.151	46.500.000	46.750.010	46.665.000
2140105	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor mobiliteit in de stad	-	-	-	-
2140203	Kapitaallasten parkeergarages	758.278	-	-	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
2140208	Exploitatie parkeergebouwen Parkeergebouwen	3.339.692	932.670	2.770.850	1.827.460
2140210	Openbare garages	22.176.626	21.417.330	23.965.460	24.345.990
2140212	kapitaallasten parkeergarages (Dienst Metro)	758.278	792.401	792.401	828.059
2230101	Exploitatie pontveren	8.648.724	8.695.860	7.695.860	17.297.630
2230102	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen GVB Veren BV	217.929	216.407	216.407	158.295
9600149	Parkeergebouwen	2.685.030	2.256.680	2.099.830	2.051.880
9600196	Apparaatskosten dienst Metro	5.801.896	8.249.000	8.096.960	16.627.630
9804091	Dotatie reserve bewonersgarages Zuidoost	51.595	21.990	21.990	-
9804094	Dotatie Egalisatiereserve CAN-gebied	234.487	226.180	226.180	223.370
9804095	Dotatie reserve WW van voormalig dAB-Parkeergebouwen medewerkers	-	-	-	-
9809503	Dotatie Mobiliteitsfonds - algemene reserve (dIVV)	2.582.217	-	-	-
9809504	Dotatie Mobiliteitsfonds - bestemmingsreserve (dIVV)	49.564.560	46.500.000	49.328.170	46.965.000
9809506	Dotatie reserve Gemeentelijk aandeel in kosten busstation / auto-onderdoorgang CS (dIVV)	-	-	-	-
9809521	Dotatie reserve NDSM-veer	9.623	-	-	-
9809525	Dotatie Mobiliteitsfonds voor behoud en verbeteren OV	-	-	-	-
9809530	Dotatie reserve IJweg	-	-	-	-
9809567	Dotatie reserve RealTimeParkeren	-	-	-	-
9809568	Dotatie reserve verbeterplan DIVV	-	-	-	-
9809569	Dotatie reserve P+R programma	3.973.443	-	-	-
9809570	Dotatie reserve verlaging Westertoegang	-	-	-	-
9809571	Dotatie reserve derde fietsplek in de IJ-tram	120.000	-	-	-
9809601	Dotatie reserve gemeentelijk aandeel Noord/Zuidlijn (DNZL)	6.611.000	-	-	-
9809604	Dotatie reserve gemeentelijk aandeel kosten noord zuidlijn (dienst Metro)	-	65.000.000	65.000.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		150.738.365	459.842.558	305.610.929	328.232.919
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		63.146.925	111.748.170	114.576.340	47.188.370
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		213.885.290	571.590.728	420.187.269	375.421.289

Doelstelling 5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam

2140106	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een schone stad	2.802.029	5.200.000	5.540.000	11.040.000
7230107	Luchtkwaliteit	5.446.703	4.800.000	4.800.000	19.857.660
9801936	Dotatie reserve Fonds Luchtkwaliteit	-	-	-	-
9809526	Dotatie Mobiliteitsfonds voor betere luchtkwaliteit in de stad	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		8.248.732	10.000.000	10.340.000	30.897.660
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		8.248.732	10.000.000	10.340.000	30.897.660

Doelstelling 5.6 Amsterdam is schoon en heel

2100102	Kapitaallasten wegen (gehele stad)	12.599.333	12.802.830	12.184.850	12.395.540
2100104	Onderhoud en vervanging van de hoofdinfrastructuur	4.159.042	4.261.580	4.209.580	3.994.580
2100106	Uitgaven ten laste van reserve beheer stedelijke infrastructuur	234.990	2.407.600	782.000	4.000.000
2100205	Beheer en onderhoud verkeerstunnels	2.830.225	3.003.040	2.964.040	3.598.540
2100206	Kapitaallasten verkeerstunnels	7.488.273	9.849.750	9.512.720	10.342.760
2100301	Onderhoud bruggen en viaducten (Centrale Stad)	6.358.939	6.960.780	6.785.780	6.938.150
2100302	Kapitaallasten bruggen (gehele stad)	9.009.836	9.520.670	9.812.680	10.048.090
2100401	Openbare verlichting	10.612.626	11.014.020	11.014.020	11.048.020
2100402	Kapitaallasten openbare verlichting	14.944.022	16.031.400	15.686.810	16.537.880
2100403	Reclame	463.800	372.910	372.910	372.910
2110101	Verkeerssystemen	6.103.591	6.936.340	6.857.340	7.280.340
2110103	Kapitaallasten verkeerssystemen	6.353.794	6.773.430	6.713.570	6.918.840
2110105	Kapitaallasten infrastructuur IJ-oeveren	280.581	276.150	276.150	529.830
2120208	Beheer busstations	799.852	931.830	931.830	931.830
2120209	Bijdrage beheer en onderhoud railinfrastructuur (Dienst Metro)	55.035.322	57.174.184	66.160.130	44.794.906
2120210	ink Rijksbijdrage exploitatie openbaar vervoer (Dienst Metro)	-	-	-	-
2120305	Spoorbaan Amsterdam - Utrecht, onderhoud (Dienst Metro)	375.015	-	380.000	380.000
2120306	Spoorbaan Amsterdam - Utrecht, kapitaallasten (Dienst Metro)	669.490	1.029.927	649.927	630.360
2120307	ink Spoorbaan Amsterdam-Utrecht, bijdragen onderhoud (Dienst Metro)	-	-	-	-
2140109	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een hele en mooie stad	3.164.469	1.850.000	3.576.000	5.082.000
2140209	Uitgaven Parkeerbeheer	17.317.334	13.230.030	13.106.410	12.934.280

Baten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
2140208	Exploitatie parkeergebouwen Parkeergebouwen	1.596.520	955.950	1.483.260	1.355.460
2140210	Openbare garages	20.482.323	22.103.600	23.825.800	24.587.520
2140212	kapitaallasten parkeergarages (Dienst Metro)	-	792.401	792.401	828.059
2230101	Exploitatie pontveren	881.623	870.000	870.000	11.121.770
2230102	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen GVB Veren BV	217.929	216.407	216.407	158.295
9600149	Parkeergebouwen	1.508.791	1.162.690	1.217.000	1.589.690
9600196	Apparaatskosten dienst Metro	5.801.894	8.249.000	8.249.000	16.627.630
9804091	Onttrekking reserve bewonersgarages Zuidoost	1.198.157	-	-	-
9804094	Onttrekking Egalisatiereserve CAN-gebied	361.818	368.030	368.030	260.940
9804095	Onttrekking reserve WW van voormalig dAB-Parkeergebouwen medewerkers	-	95.000	190.000	95.000
9809503	Onttrekking Mobiliteitsfonds - algemene reserve (dIVV)	2.745.452	-	2.578.160	300.000
9809504	Onttrekking Mobiliteitsfonds - bestemmingsreserve (dIVV)	13.263.464	10.828.000	10.828.000	10.828.000
9809506	Onttrekking reserve Gemeentelijk aandeel in kosten busstation / auto-onderdoorgang CS (dIVV)	5.846.388	19.406.290	20.497.070	3.136.170
9809521	Onttrekking reserve NDSM-veer	437.305	-	-	-
9809525	Onttrekking Mobiliteitsfonds voor behoud en verbeteren OV	12.014.540	20.952.000	25.200.000	22.962.000
9809530	Onttrekking reserve IJweg	1.269.612	1.908.600	649.640	265.000
9809567	Onttrekking reserve RealTimeParkeren	349.539	410.000	410.000	98.090
9809568	Onttrekking reserve verbeterplan DIVV	783.047	45.000	846.430	-
9809569	Onttrekking reserve P+R programma	-	267.000	4.060.000	940.000
9809570	Onttrekking reserve verlaging Westertoegang	-	733.400	733.400	-
9809571	Onttrekking reserve derde fietsplek in de IJ-tram	120.000	-	-	-
9809601	Onttrekking reserve gemeentelijk aandeel Noord/Zuidlijn (DNZL)	24.767.874	-	-	-
9809604	Onttrekking reserve gemeentelijk aandeel kosten noord zuidlijn (dienst Metro)	-	303.546.261	160.700.000	174.662.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		120.994.192	174.063.084	192.404.326	126.005.915
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		63.157.196	358.559.581	227.060.730	213.547.200
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		184.151.388	532.622.665	419.465.056	339.553.115

Doelstelling 5.5 Betere luchtkwaliteit in Amsterdam

2140106	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een schone stad	-	-	-	-
7230107	Luchtkwaliteit	5.115.456	4.400.000	4.400.000	19.381.980
9801936	Onttrekking reserve Fonds Luchtkwaliteit	331.247	400.000	400.000	504.530
9809526	Onttrekking Mobiliteitsfonds voor betere luchtkwaliteit in de stad	2.802.029	5.200.000	5.540.000	11.040.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		5.115.456	4.400.000	4.400.000	19.381.980
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		3.133.276	5.600.000	5.940.000	11.544.530
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		8.248.732	10.000.000	10.340.000	30.926.510

Doelstelling 5.6 Amsterdam is schoon en heel

2100102	Kapitaallasten wegen (gehele stad)	-	-	-	-
2100104	Onderhoud en vervanging van de hoofdinfrastructuur	-	-	-	-
2100106	Uitgaven ten laste van reserve beheer stedelijke infrastructuur	-	-	-	-
2100205	Beheer en onderhoud verkeerstunnels	80.721	41.000	41.000	41.000
2100206	Kapitaallasten verkeerstunnels	-	-	-	-
2100301	Onderhoud bruggen en viaducten (Centrale Stad)	22.007	15.960	15.960	15.950
2100302	Kapitaallasten bruggen (gehele stad)	-	-	-	-
2100401	Openbare verlichting	836.100	1.250.000	1.250.000	1.250.000
2100402	Kapitaallasten openbare verlichting	-	-	-	-
2100403	Reclame	4.064.162	8.180.000	8.180.000	8.335.000
2110101	Verkeerssystemen	301.829	573.000	573.000	654.000
2110103	Kapitaallasten verkeerssystemen	-	-	-	-
2110105	Kapitaallasten infrastructuur IJ-oeveren	-	-	-	-
2120208	Beheer busstations	-	-	-	-
2120209	Bijdrage beheer en onderhoud railinfrastructuur (Dienst Metro)	-	-	-	-
2120210	ink Rijksbijdrage exploitatie openbaar vervoer (Dienst Metro)	55.035.323	57.174.184	66.170.130	44.794.906
2120305	Spoorbaan Amsterdam - Utrecht, onderhoud (Dienst Metro)	-	140.000	140.000	140.000
2120306	Spoorbaan Amsterdam - Utrecht, kapitaallasten (Dienst Metro)	-	-	-	-
2120307	ink Spoorbaan Amsterdam-Utrecht, bijdragen onderhoud (Dienst Metro)	139.606	-	-	-
2140109	Uitgaven uit het Mobiliteitsfonds voor een hele en mooie stad	-	-	-	-
2140209	Uitgaven Parkeerbeheer	16.271.154	14.338.110	14.475.990	14.106.000

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
2210102	Kapitaallasten havens, vaarten enz. (gehele stad)	1.980.395	2.008.220	2.015.500	2.224.440
2400101	Sluizen en waterkeringen	1.313.132	1.861.050	1.861.050	1.861.050
2400102	Kapitaallasten sluizen en waterkeringen	724.755	785.700	725.510	735.770
3100411	Kapitaallasten illuminatie van de stad	368.529	477.430	355.940	433.980
8100104	Kapitaallasten ruimtelijke ordening	1.973.946	1.874.000	1.874.000	1.562.920
9809522	Dotatie reserve beheer stedelijke infrastructuur	-	11.800.000	-	-
9809529	Dotatie Mobiliteitsfonds voor een goed beheerde stedelijke infrastructuur	-	-	-	-
9809566	Dotatie reserve egalisatie parkeerbeheer	-	1.108.080	1.369.580	1.171.720
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	165.161.291	171.432.871	178.808.747	165.577.016
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	12.908.080	1.369.580	1.171.720
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	165.161.291	184.340.951	180.178.327	166.748.736

5. Verkeer en infrastructuur

Totaal lasten programma	362.267.163	670.451.492	536.049.395	547.360.656
Totaal baten programma	218.440.412	272.602.188	303.140.502	217.226.691
Saldo van baten en lasten	-143.826.751	-397.849.304	-232.908.893	-330.133.965
Reserve mutaties				
Dotaties aan reserves	63.146.925	124.656.250	115.945.920	48.360.090
Onttrekkingen aan reserves	82.470.278	382.694.501	256.846.470	251.150.730
Resultaatbestemming	19.323.353	258.038.251	140.900.550	202.790.640
Resultaat na bestemming	-124.503.398	-139.811.053	-92.008.343	-127.343.325

Baten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
2210102	Kapitaallasten havens, vaarten enz. (gehele stad)	-	-	-	-
2400101	Sluizen en waterkeringen	-	-	-	-
2400102	Kapitaallasten sluizen en waterkeringen	-	-	-	-
3100411	Kapitaallasten illuminatie van de stad	-	-	-	-
8100104	Kapitaallasten ruimtelijke ordening	-	-	-	-
9809522	Onttrekking reserve beheer stedelijke infrastructuur	234.990	2.407.600	782.000	4.000.000
9809529	Onttrekking Mobiliteitsfonds voor een goed beheerde stedelijke infrastructuur	3.164.469	1.850.000	3.576.000	5.082.000
9809566	Onttrekking reserve egalisatie parkeerbeheer	1.046.181	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	76.750.902	81.712.254	90.846.080	69.336.856
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	4.445.640	4.257.600	4.358.000	9.082.000
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	81.196.542	85.969.854	95.204.080	78.418.856

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
-------------	--------------	-------------------	-----------------------------	-----------------------------	----------------

Programma 6. Openbare ruimte en groen, sport en recreatie
Doelstelling 6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke metropoolregio Amsterdam

5600101	Kapitaallasten investeringsbijdragen aan stadsdelen (groenfondsen)	688.234	668.014	668.014	616.018
5600102	Kapitaallasten openbaar groen (gehele stad)	865.943	794.600	794.600	756.630
5600103	Amsterdamse Bos	6.493.946	6.280.390	7.106.830	6.201.611
5600105	Beleidscapaciteit openbare ruimte en groen	1.316.308	1.257.250	1.257.250	1.091.970
5600106	Incidentele groenmiddelen	815.836	6.441.176	4.500.000	1.683.988
5600108	Groenmiddelen 2007-2010	1.013.650	-	-	-
5600114	Sloterplas en parken	4.087.866	690.470	690.470	-
5600116	ISV/SVF (DRO)	-	3.000.000	3.000.000	500.000
5600301	Bijdrage aan de Stichting Gooisch Natuurreservaat	139.454	163.790	163.790	157.302
5600303	Bijdrage aan het Recreatieschap Het Twiske	286.382	301.300	301.300	-
5600304	Bijdrage aan het Recreatieschap Waterland	127.808	124.370	124.370	-
5600305	Bijdrage aan het Recreatieschap Vinkeveense Plassen	225.900	230.600	230.600	230.600
5600306	Bijdrage aan het Recreatieschap Spaarnwoude	266.275	305.440	305.440	269.454
5600307	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting Hortus	11.214	8.800	8.800	6.283
5600308	Bijdrage aan het Groengebied Amstelland	1.070.260	1.000.270	1.000.270	1.043.726
5600310	Koninklijk Zoölogisch Genootschap Natura Artis Magistra	8.415.814	5.492.050	5.492.050	5.468.560
5600311	Groene Plantage inclusief subsidie Hortus	854.914	758.870	796.048	558.160
5600312	Personele inzet recreatieschappen	142.853	44.320	44.320	44.320
9803204	Dotatie reserve Groenmiddelen (DRO)	2.286.639	-	1.941.176	800.000
9803774	Dotatie reserve Hortus	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		26.822.657	27.561.710	26.484.152	18.628.622
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		2.286.639	-	1.941.176	800.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		29.109.296	27.561.710	28.425.328	19.428.622

Doelstelling 6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk

2100101	Onderhoud en beheer van het openbaar areaal in Westpoort	3.506.714	3.708.888	3.708.888	-
2100107	Bijdrage van de gemeente in de kosten van het onderhoud en de vernieuwing van wegen in het havengebied	3.986.040	4.231.657	4.231.657	-
2100112	Onderhoud en beheer van het openbaar areaal in Westpoort (OGA)	-	-	-	3.708.888
5600112	Museumplein	550.178	358.370	1.057.005	-
5600113	Leidseplein	121.822	200.000	-	-
5600117	Grootstedelijke openbare ruimte	123.000	1.123.000	1.123.000	-
5600201	Kapitaallasten speelplaatsen en -vijvers	102.472	89.580	89.580	86.760
9803206	Dotatie reserve De Rode Loper	-	-	-	-
9803210	Dotatie reserve Museumplein (DRO)	-	-	-	-
9803212	Dotatie reserve Leidseplein (DRO)	-	-	-	-
9803223	Dotatie Openbare Ruimte gelden	-	-	-	-
9800162	Dotatie reserve Rode Loper	-	-	5.000.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		8.390.226	9.711.495	10.210.130	3.795.648
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	5.000.000	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		8.390.226	9.711.495	15.210.130	3.795.648

Doelstelling 6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op olympisch niveau

5300103	Sportaccomodaties Centrale Stad	5.213.920	5.404.030	5.205.960	5.431.810
5300105	Kapitaallasten lening Stichting tennis Osdorp	2.440	2.170	2.170	1.900
5300106	Sportaccomodaties Sporthallen Zuid	2.825.258	2.485.360	2.392.670	2.434.240
5300107	Sportaccomodaties Amsterdamse Bos	780.327	806.370	768.810	831.200
5300116	Stelpost combinatiefunctie	3.457.602	-	-	-
5300117	Sportaccomodaties 1s1o	-	-	-	-360.000
5300201	Amsterdamse Sportraad	243.988	233.140	233.140	240.590
5300203	Sportdeelname en stimulering (beleid)	924.365	-	-	-
5300204	Apparaatskosten sportbeleid	858.428	1.431.275	1.405.795	1.744.430
5300212	Sportstimulering jongeren	102.517	-	-	-
5300215	Topsport, Evenementen en Olympische Ambitie	3.786.392	3.477.640	3.832.640	3.590.195
5300502	Sportdeelname en Sportstimulering	3.010.613	6.873.930	6.775.935	6.775.935
5300504	Apparaatskosten Sportservice	2.296.363	2.330.995	2.276.290	2.282.670
9803755	Dotatie reserve EK-atletiek	550.000	875.000	515.000	250.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		23.502.213	23.044.910	22.893.410	22.972.970
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		550.000	875.000	515.000	250.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		24.052.213	23.919.910	23.408.410	23.222.970

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 6. Openbare ruimte en groen, sport en recreatie					
Doelstelling 6.1 Een sterkere groenstructuur voor een leefbare en aantrekkelijke metropoolregio Amsterdam.					
5600101	Kapitaallasten investeringsbijdragen aan stadsdelen (groenfondsen)	-	-	-	-
5600102	Kapitaallasten openbaar groen (gehele stad)	-	-	-	-
5600103	Amsterdamse Bos	1.191.694	758.770	1.758.770	858.770
5600105	Beleidscapaciteit openbare ruimte en groen	-	-	-	-
5600106	Incidentele groenmiddelen	-	-	-	-
5600108	Groenmiddelen 2007-2010	-	-	-	-
5600114	Sloterplas en parken	-	-	-	-
5600116	ISV/SVF (DRO)	-	3.000.000	3.000.000	500.000
5600301	Bijdrage aan de Stichting Gooisch Natuurreservaat	-	-	-	-
5600303	Bijdrage aan het Recreatieschap Het Twiske	-	-	-	-
5600304	Bijdrage aan het Recreatieschap Waterland	74.824	73.820	73.820	-
5600305	Bijdrage aan het Recreatieschap Vinkeveense Plassen	-	-	-	-
5600306	Bijdrage aan het Recreatieschap Spaarnwoude	61.817	80.000	80.000	80.000
5600307	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting Hortus	11.214	8.800	8.800	6.283
5600308	Bijdrage aan het Groengebied Amstelland	-	-	-	-
5600310	Koninklijk Zoölogisch Genootschap Natura Artis Magistra	14.730	14.730	14.730	14.730
5600311	Groene Plantage inclusief subsidie Hortus	-	-	-	-
5600312	Personele inzet recreatieschappen	-	-	-	-
9803204	Onttrekking reserve Groenmiddelen (DRO)	5.703.991	5.190.470	5.190.470	1.683.988
9803774	Onttrekking reserve Hortus	200.000	200.000	237.178	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		1.354.279	3.936.120	4.936.120	1.459.783
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		5.903.991	5.390.470	5.427.648	1.683.988
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		7.258.270	9.326.590	10.363.768	3.143.771

Doelstelling 6.2 De openbare ruimte is kwalitatief hoogwaardig en homogeen ingericht en voor alle Amsterdammers toegankelijk

2100101	Onderhoud en beheer van het openbaar areaal in Westpoort	-	-	-	-
2100107	Bijdrage van de gemeente in de kosten van het onderhoud en de vernieuwing van wegen in het havengebied	-	-	-	-
2100112	Onderhoud en beheer van het openbaar areaal in Westpoort (OGA)	-	-	-	-
5600112	Museumplein	-	-	-	-
5600113	Leidseplein	-	-	-	-
5600117	Grootstedelijke openbare ruimte	-	-	-	-
5600201	Kapitaallasten speelplaatsen en -vijvers	-	-	-	-
9803206	Onttrekking reserve De Rode Loper	5.904.902	-	-	-
9803210	Onttrekking reserve Museumplein (DRO)	550.178	358.365	1.057.000	-
9803212	Onttrekking reserve Leidseplein (DRO)	50.000	200.000	71.823	-
9803223	Onttrekking Openbare Ruimte gelden	-	1.123.000	1.246.000	-
9800162	Onttrekking reserve Rode Loper	-	-	5.000.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		6.505.080	1.681.365	7.374.823	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		6.505.080	1.681.365	7.374.823	-

Doelstelling 6.3 Sportbeoefening in Amsterdam op olympisch niveau

5300103	Sportaccomodaties Centrale Stad	-	-	-	-
5300105	Kapitaallasten lening Stichting tennis Osdorp	2.440	2.170	2.170	1.900
5300106	Sportaccomodatie Sporthallen Zuid	1.254.906	886.480	886.480	909.670
5300107	Sportaccomodaties Amsterdamse Bos	227.342	221.630	221.630	221.630
5300116	Stelpost combinatiefunctie	13.500	-	-	-
5300117	Sportaccomodaties 1s1o	-	-	-	-
5300201	Amsterdamse Sportraad	3.347	-	-	-
5300203	Sportdeelname en stimulering (beleid)	102.220	-	-	-
5300204	Apparaatskosten sportbeleid	21.367	-	-	-
5300212	Sportstimulering jongeren	-	-	-	-
5300215	Topsport, Evenementen en Olympische Ambitie	53.789	22.760	22.760	22.760
5300502	Sportdeelname en Sportstimulering	1.763.296	2.176.020	2.176.020	2.176.020
5300504	Apparaatskosten Sportservice	44.460	59.700	-	-
9803755	Onttrekking reserve EK-atletiek	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		3.486.667	3.368.760	3.309.060	3.331.980
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		3.486.667	3.368.760	3.309.060	3.331.980

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in Amsterdam					
1400201	Dierenbescherming Amsterdam	1.164.075	1.194.540	1.194.540	1.180.788
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	1.164.075	1.194.540	1.194.540	1.180.788
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	1.164.075	1.194.540	1.194.540	1.180.788

Doelstelling 6.9 Nog niet ingevuld voor programma Openbare Ruimte, Groen, Sport en Recreatie					
5300102	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting SIA	36.572	20.319	20.319	2.930
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	36.572	20.319	20.319	2.930
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	36.572	20.319	20.319	2.930

6. Openbare ruimte en groen, sport en recreatie

Totaal lasten programma	59.915.743	61.532.974	60.802.551	46.580.958
Totaal baten programma	4.877.518	7.325.199	8.265.499	4.794.693
Saldo van baten en lasten	-55.038.225	-54.207.775	-52.537.052	-41.786.265
Reserve mutaties				
Dotaties aan reserves	2.836.639	875.000	7.456.176	1.050.000
Onttrekkingen aan reserves	12.409.071	7.071.835	12.802.471	1.683.988
Resultaatbestemming	9.572.432	6.196.835	5.346.295	633.988
Resultaat na bestemming	-45.465.793	-48.010.940	-47.190.757	-41.152.277

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 6.4 Bijdragen aan de dierenbescherming in Amsterdam					
1400201	Dierenbescherming Amsterdam	-	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	-	-	-	-
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	-	-	-	-

Doelstelling 6.9 Nog niet ingevuld voor programma Openbare Ruimte, Groen, Sport en Recreatie					
5300102	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting SIA	36.572	20.319	20.319	2.930
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	36.572	20.319	20.319	2.930
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	36.572	20.319	20.319	2.930

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 7. Cultuur en monumenten					
Doelstelling 7.1 Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld					
5410202	Kapitaallasten torens, poorten, monumenten en fontein	135.302	117.920	117.920	114.600
5410206	Bureau monumentenzorg	4.645.924	3.838.149	4.130.412	4.169.473
5410208	ISV	-	1.500.000	1.500.000	1.500.000
5410209	Noord/Zuidlijn	782.682	940.550	940.550	700.000
5410306	Kapitaallasten stadsarcheologie	37.665	36.550	36.550	35.440
9800426	Dotatie reserve WW Bureau Monumenten en Archeologie	-	-	-	-
9800427	Dotatie reserve WABO Bureau Monumenten en Archeologie	-	-	-	-
9800428	Dotatie reserve 400 jaar grachten	-	-	40.000	-
9804032	Dotatie reserve Amsterdams Restauratiefonds	-	-	44.267	-
9804034	Dotatie reserve toekomstige WW-uitkeringen (BMA)	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		5.601.573	6.433.169	6.725.432	6.519.513
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	84.267	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		5.601.573	6.433.169	6.809.699	6.519.513

Doelstelling 7.2 Kunstenplan					
5110105	Kunsteducatie	9.862.265	2.796.870	3.269.240	3.204.240
5400101	Beeldende kunst	2.358.990	-	-	-
5400102	Film, fotografie en nieuwe media	2.833.145	-	-	-
5400103	Vrije ruimte Kunstenplan	-	14.640.880	12.088.250	11.232.090
5400104	Letteren	432.940	-	-	-
5400305	Theater	27.133.012	-	-	-
5400306	Muziek	29.039.500	-	-	-
5400307	Dans	5.958.611	-	-	-
5400308	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Carré	571.337	557.537	557.537	543.737
5400309	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stichting Stadsschouwburg Amsterdam	520.203	523.258	523.258	461.008
5400310	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting Melkweg	25.927	23.553	23.553	21.177
5400312	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stichting Het Ketelhuis	2.573	1.980	1.980	1.385
5400402	Infrastructuur (AFK)	1.625.450	-	-	-
5400406	Stelposten kunstenplan	-	1.947.300	1.919.580	1.903.139
5400407	Functionele ruimte Kunstenplan	-	68.190.400	46.943.570	46.939.385
5400408	Exploitatie Kunstenplan	-	12.283.110	15.909.640	14.503.710
5400601	Amateurkunst	863.890	-	-	-
5400704	Investerings en onderhoud cultureel vastgoed	229.429	-	-	-
5400705	Cultuurpanden in beheer bij DMO	1.615.389	-	-	-
5400712	Uitvoering kunstenplan	4.446.363	441.981	-	-
5410107	Functionele ruimte Kunstenplan Musea	-	-	20.418.890	20.334.910
5410108	Vrije ruimte Kunstenplan Musea	-	-	1.929.570	1.910.390
5410109	Exploitatie Kunstenplan Musea	-	12.285.650	12.354.470	12.311.210
5410120	Musea	37.120.687	-	-	-
9803716	Dotatie reserve Cultureel Beleggen	331.946	-	-	-
9803724	Dotatie reserve Onderhoud Cultuurpanden DMO	252.614	589.110	589.110	155.880
9803756	Dotatie reserve Museumplein op orde	100.000	-	-	-
9803775	Dotatie reserve Talentontwikkeling	500.000	-	-	-
9803777	Dotatie reserve Laboratorium	50.000	-	-	-
9803786	Dotatie reserve nieuwbouw Stedelijk Museum	-	-	-	-
9803787	Dotatie egaliseringsreserve kapitaallasten Stadsschouwburg	-	-	-	-
9803788	Dotatie reserve onderhoud en investeringen cultureel vastgoed	1.500.000	-	-	-
9803796	Dotatie reserve Literair Festival	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		124.639.711	113.692.519	115.939.538	113.366.381
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		2.734.560	589.110	589.110	155.880
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		127.374.271	114.281.629	116.528.648	113.522.261

Doelstelling 7.3 Een Amsterdams mediabeleid					
5800204	Lokale media	6.752.156	4.021.540	4.021.540	3.994.163
9803770	Dotatie reserve AT5	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		6.752.156	4.021.540	4.021.540	3.994.163
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		6.752.156	4.021.540	4.021.540	3.994.163

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 7. Cultuur en monumenten					
Doelstelling 7.1 Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld					
5410202	Kapitaallasten torens, poorten, monumenten en fontein	-	-	-	-
5410206	Bureau monumentenzorg	767.281	279.440	279.440	459.440
5410208	ISV	-	1.500.000	1.500.000	1.500.000
5410209	Noord/Zuidlijn	782.682	940.550	940.550	700.000
5410306	Kapitaallasten stadsarcheologie	-	-	-	-
9800426	Onttrekking reserve WW Bureau Monumenten en Archeologie	-	49.500	49.500	49.500
9800427	Onttrekking reserve WABO Bureau Monumenten en Archeologie	50.000	-	-	-
9800428	Onttrekking reserve 400 jaar grachten	-	40.000	130.000	-
9804032	Onttrekking reserve Amsterdams Restauratiefonds	6.561	10.000	10.000	10.000
9804034	Onttrekking reserve toekomstige WW-uitkeringen (BMA)	34.431	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		1.549.963	2.719.990	2.719.990	2.659.440
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		90.992	99.500	189.500	59.500
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.640.955	2.819.490	2.909.490	2.718.940

Doelstelling 7.2 Kunstenplan					
5110105	Kunsteducatie	-	-	-	-
5400101	Beeldende kunst	-	-	-	-
5400102	Film, fotografie en nieuwe media	-	-	-	-
5400103	Vrije ruimte Kunstenplan	-	-	-	-
5400104	Letteren	-	-	-	-
5400305	Theater	3.699.562	-	-	-
5400306	Muziek	2.752.006	-	-	-
5400307	Dans	-	-	-	-
5400308	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Carré	571.337	557.538	557.538	543.737
5400309	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stichting Stadsschouwburg Amsterdam	520.203	523.258	523.258	461.008
5400310	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting Melkweg	25.926	23.553	23.553	21.177
5400312	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stichting Het Ketelhuis	2.573	1.980	1.980	1.385
5400402	Infrastructuur (AFK)	-	-	-	-
5400406	Stelposten kunstenplan	-	194.120	194.120	194.120
5400407	Functionele ruimte Kunstenplan	-	-	-	-
5400408	Exploitatie Kunstenplan	-	7.987.280	8.131.160	8.074.040
5400601	Amateurkunst	-	-	-	-
5400704	Investerings en onderhoud cultureel vastgoed	-	-	-	-
5400705	Cultuurpanden in beheer bij DMO	1.868.003	-	-	-
5400712	Uitvoering kunstenplan	536.000	-	-	-
5410107	Functionele ruimte Kunstenplan Musea	-	-	-	-
5410108	Vrije ruimte Kunstenplan Musea	-	-	-	-
5410109	Exploitatie Kunstenplan Musea	-	8.145.540	8.327.900	8.335.610
5410120	Musea	6.427.140	-	-	-
9803716	Onttrekking reserve Cultureel Beleggen	-	47.880	180.250	386.690
9803724	Onttrekking reserve Onderhoud Cultuurpanden DMO	-	-	1.807.450	-
9803756	Onttrekking reserve Museumplein op orde	-	-	100.000	-
9803775	Onttrekking reserve Talentontwikkeling	-	25.000	425.000	75.000
9803777	Onttrekking reserve Laboratorium	-	-	200.000	-
9803786	Onttrekking reserve nieuwbouw Stedelijk Museum	1.866.776	632.390	616.160	616.160
9803787	Onttrekking egaliseringsreserve kapitaallasten Stadsschouwburg	219.940	219.940	219.940	219.940
9803788	Onttrekking reserve onderhoud en investeringen cultureel vastgoed	-	285.000	463.660	285.000
9803796	Onttrekking reserve Literair Festival	100.000	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		16.402.750	17.433.269	17.759.509	17.631.077
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		2.186.716	1.210.210	4.012.460	1.582.790
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		18.589.466	18.643.479	21.771.969	19.213.867

Doelstelling 7.3 Een Amsterdams mediabeleid					
5800204	Lokale media	2.299.370	2.343.340	2.343.340	-
9803770	Onttrekking reserve AT5	191.910	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		2.299.370	2.343.340	2.343.340	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		191.910	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		2.491.280	2.343.340	2.343.340	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 7.4 Overige kunst en cultuur					
5400204	Beheerkosten Muziektheater	3.578.189	3.421.690	3.331.884	3.336.284
5400401	Amsterdams Fonds voor de Kunst	9.436.760	7.967.090	7.967.090	7.967.090
5400405	Overige Kunst en Cultuur	1.073.575	963.140	963.140	950.620
5400703	Apparaatskosten Kunst en Cultuur	1.762.471	1.820.440	1.772.940	1.787.690
5400709	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting Filmhuis/Stichting Muziekschool	-	-	-	-
5400721	Kunstraad	541.981	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		16.392.976	14.172.360	14.035.054	14.041.684
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		16.392.976	14.172.360	14.035.054	14.041.684
7. Cultuur en monumenten					
Totaal lasten programma		153.386.416	138.319.588	140.721.564	137.921.741
Totaal baten programma		20.287.138	22.517.909	22.844.149	20.325.387
Saldo van baten en lasten		-133.099.278	-115.801.679	-117.877.415	-117.596.354
Reserve mutaties					
Dotaties aan reserves		2.734.560	589.110	673.377	155.880
Onttrekkingen aan reserves		2.469.618	1.309.710	4.201.960	1.642.290
Resultaatbestemming		-264.942	720.600	3.528.583	1.486.410
Resultaat na bestemming		-133.364.220	-115.081.079	-114.348.832	-116.109.944

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 7.4 Overige kunst en cultuur					
5400204	Beheerkosten Muziektheater	-	-	-	-
5400401	Amsterdams Fonds voor de Kunst	-	-	-	-
5400405	Overige Kunst en Cultuur	-	-	-	-
5400703	Apparaatskosten Kunst en Cultuur	35.054	21.310	21.310	34.870
5400709	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Stichting Filmhuis/Stichting Muziekschool	1	-	-	-
5400721	Kunstraad	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		35.055	21.310	21.310	34.870
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		35.055	21.310	21.310	34.870

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 8. Milieu en water					
Doelstelling 8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader					
7210201	Depot Gevaarlijk Afval	6.743.181	7.139.569	7.139.569	-
7210202	Afvalverwerkingsinrichting Amsterdam	103.329.236	102.564.351	102.447.883	-
7210203	Gemeentelijke afvalsorteerstations	10.016.903	10.345.000	10.345.000	-
7210205	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stichting Afvalservice West	162.765	150.345	150.345	137.925
7210206	HR Centrale	91.963.445	92.863.857	92.815.122	217.272.808
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		212.215.530	213.063.122	212.897.919	217.410.733
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		212.215.530	213.063.122	212.897.919	217.410.733

Doelstelling 8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam					
7220406	Analyse bedrijfsafvalwater	-	77.880	77.880	77.880
7230103	Geluidwerende voorzieningen	57.858	56.120	56.120	54.380
7230104	Bevordering van het milieubesef	238.492	-	-	-
7230105	Dienst Milieu en Bouwtoezicht (milieu)	14.552.269	12.761.790	13.761.790	12.049.900
7230108	Bodemsanering	8.815.327	330.909	-	-
7230109	Gronddepots	4.787.713	2.417.987	2.417.987	2.198.567
7230110	Bijdrage Vereveningsfonds aan bodemsanering	-	-	-	-
7230113	Bodemcoördinatie	380.243	2.262.387	443.797	418.547
7230114	Subsidie NME-Centrum	556.229	-	-	-
7230115	Geotechnisch archief	76.925	83.410	83.410	86.970
7230116	Budget ten behoeve van de stadsdelen voor uit te voeren milieutaken	3.888.262	5.199.570	5.199.570	5.199.570
7230118	Onderhoud Diemerzeedijk (DMB)	2.061.333	-	-	-
7230121	Bodemsanering	-	6.409.070	6.739.979	6.409.359
7230122	Onderhoud Diemerzeedijk (OGA)	-	2.549.030	1.600.000	1.600.000
7230123	Bevordering van het milieubesef	-	258.850	258.850	208.850
7230124	Subsidie NME-Centrum	-	567.600	567.600	557.868
8300115	Dotatie voorziening bodemsanering	3.486.250	-	3.500.000	3.500.000
8300123	Warmtenet	62.941	132.345	132.345	5
9801912	Dotatie reserve Diemerzeedijk (DMB)	-	-	-	-
9801914	Dotatie reserve milieuproducten (DMB)	-	-	-	-
9801942	Dotatie reserve Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-	-	1.000.000	-
9803134	Dotatie reserve Diemerzeedijk (OGA)	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		38.963.842	33.106.948	34.839.328	32.361.896
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	1.000.000	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		38.963.842	33.106.948	35.839.328	32.361.896

Doelstelling 8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk					
2210105	Baggerontvangstplicht stadsdelen	421.386	729.430	723.190	703.720
2210106	Baggerslibverwerking J. v. Riebeeckhaven	526.343	-	-	-
2210107	Baggeren/drijfvuilvissen	3.662.825	4.563.220	4.504.450	4.023.460
2210108	Wereld Waternet	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2210109	Gangbaar houden sluizen	72.862	-	-	-
2210111	Lasten Binnenwaterbeheer	11.434.583	11.652.880	10.553.650	11.924.240
2210112	Havengeld Pleziervaart	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		16.117.999	17.945.530	16.781.290	17.651.420
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		16.117.999	17.945.530	16.781.290	17.651.420

Doelstelling 8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater					
7220101	Projecten rioolrecht	564.165	554.870	554.870	-
7220102	Grondwaterzorg in het kader van de Wet Verbrede Watertaken	1.727.892	2.866.520	2.867.440	-
7220103	Rioolgemalen	5.779.719	6.916.170	6.916.170	-
7220104	Perceptiekosten rioolrecht	2.346.766	2.355.000	2.355.000	2.355.000
7220107	Rioleringstaken	-	-	-	64.527.530
7220108	Rioleringstaken	47.981.130	52.095.160	51.490.940	-
7220116	Dotatie voorziening rioolrecht	8.794.385	-	-	-
7220401	Bestuurshulp (Waternet)	230.900	250.350	250.350	257.960
7220402	Huis- en kolkaansluitingen	3.664.849	2.778.900	2.778.900	1.802.590
7260101	Rioolrechten	-	-	-	-
7220118	Dotatie voorziening renovatie riolering	-	-	-	2.000.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		71.089.806	67.816.970	67.213.670	70.943.080
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		71.089.806	67.816.970	67.213.670	70.943.080

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 8. Milieu en water					
Doelstelling 8.1 Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële kader					
7210201	Depot Gevaarlijk Afval	6.951.004	7.358.600	7.358.600	-
7210202	Afvalverwerkingsinrichting Amsterdam	103.329.239	102.564.351	102.447.882	-
7210203	Gemeentelijke afvalsorteerstations	10.016.906	10.345.000	10.345.000	-
7210205	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stichting Afvalservice West	162.765	150.345	150.345	137.925
7210206	HR Centrale	103.278.023	103.763.857	103.715.122	228.472.808
Totaal baten doelstelling voor bestemming		223.737.937	224.182.153	224.016.949	228.610.733
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		223.737.937	224.182.153	224.016.949	228.610.733

Doelstelling 8.2 Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam					
7220406	Analyse bedrijfsafvalwater	-	-	-	-
7230103	Geluidwerende voorzieningen	-	-	-	-
7230104	Bevordering van het milieubesef	-	-	-	-
7230105	Dienst Milieu en Bouwtoezicht (milieu)	5.403.658	4.999.330	4.999.330	4.999.330
7230108	Bodemsanering	2.031.197	-	-	-
7230109	Gronddepots	3.422.067	2.417.981	1.112.321	1.236.791
7230110	Bijdrage Vereveningsfonds aan bodemsanering	5.232.141	4	5.198.854	4
7230113	Bodemcoördinatie	-	2.262.379	50.599	50.599
7230114	Subsidie NME-Centrum	-	-	-	-
7230115	Geotechnisch archief	-	-	-	-
7230116	Budget ten behoeve van de stadsdelen voor uit te voeren milieutaken	-	-	-	-
7230118	Onderhoud Diemerzeedijk (DMB)	955.372	-	-	-
7230121	Bodemsanering	-	-	-	-
7230122	Onderhoud Diemerzeedijk (OGA)	-	738.710	738.710	738.710
7230123	Bevordering van het milieubesef	-	-	-	-
7230124	Subsidie NME-Centrum	-	-	-	-
8300115	Onttrekking voorziening bodemsanering	-	-	-	47.290
8300123	Warmtenet	62.941	132.355	132.355	5
9801912	Onttrekking reserve Diemerzeedijk (DMB)	291.960	-	-	-
9801914	Onttrekking reserve milieuproducten (DMB)	-	-	33.000	-
9801942	Onttrekking reserve Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-	-	1.000.000	-
9803134	Onttrekking reserve Diemerzeedijk (OGA)	-	47.290	47.290	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		17.107.376	10.550.759	12.232.169	7.072.729
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		291.960	47.290	1.080.290	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		17.399.336	10.598.049	13.312.459	7.072.729

Doelstelling 8.3 Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk					
2210105	Baggerontvangstplicht stadsdelen	-	-	-	-
2210106	Baggerslibverwerking J. v. Riebeeckhaven	-	-	-	-
2210107	Baggeren/drijfvuilvissen	329	-	-	-
2210108	Wereld Waternet	-	-	-	-
2210109	Gangbaar houden sluizen	-	-	-	-
2210111	Lasten Binnenwaterbeheer	884.025	903.180	903.180	903.000
2210112	Havengeld Pleziervaart	1.462.413	2.800.000	2.800.000	3.078.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		2.346.767	3.703.180	3.703.180	3.981.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		2.346.767	3.703.180	3.703.180	3.981.000

Doelstelling 8.4 Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater					
7220101	Projecten rioolrecht	-	-	-	-
7220102	Grondwaterzorg in het kader van de Wet Verbrede Watertaken	-	-	-	-
7220103	Rioolgemaal	-	-	-	-
7220104	Perceptiekosten rioolrecht	-	-	-	-
7220107	Rioleringstaken	-	-	-	-
7220108	Rioleringstaken	5.973.200	-	-	-
7220116	Onttrekking voorziening rioolrecht	-	2.549.260	2.549.260	4.407.240
7220401	Bestuurshulp (Waternet)	-	-	-	-
7220402	Huis- en kolkaansluitingen	4.021.001	3.056.700	3.056.700	1.982.850
7260101	Rioolrechten	64.874.594	65.376.500	65.376.500	65.152.440
7220118	Dotatie voorziening renovatie riolering	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		74.868.795	70.982.460	70.982.460	71.542.530
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		74.868.795	70.982.460	70.982.460	71.542.530

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater					
3300201	Exploitatie door de Gemeentewaterleidingen	104.571.086	109.972.909	110.996.619	111.655.650
3300202	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Het Waterlaboratorium	23.360	13.241	13.241	3.120
9806301	Dotatie egalisatiereserve (Waternet)	6.752.507	110.090	110.090	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		104.594.446	109.986.150	111.009.860	111.658.770
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		6.752.507	110.090	110.090	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		111.346.953	110.096.240	111.119.950	111.658.770
8. Milieu en water					
Totaal lasten programma		442.981.623	441.918.720	442.742.067	450.025.899
Totaal baten programma		428.657.828	417.713.793	419.529.999	420.267.117
Saldo van baten en lasten		-14.323.795	-24.204.927	-23.212.068	-29.758.782
Reserve mutaties					
Dotaties aan reserves		6.752.507	110.090	1.110.090	-
Onttrekkingen aan reserves		1.041.960	1.848.290	3.494.910	2.598.650
Resultaatbestemming		-5.710.547	1.738.200	2.384.820	2.598.650
Resultaat na bestemming		-20.034.342	-22.466.727	-20.827.248	-27.160.132

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 8.5 Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater					
3300201	Exploitatie door de Gemeentewaterleidingen	110.573.593	108.282.000	108.582.000	109.057.005
3300202	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Het Waterlaboratorium	23.360	13.241	13.241	3.120
9806301	Onttrekking egalisatiereserve (Waternet)	750.000	1.801.000	2.414.620	2.598.650
Totaal baten doelstelling voor bestemming		110.596.953	108.295.241	108.595.241	109.060.125
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		750.000	1.801.000	2.414.620	2.598.650
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		111.346.953	110.096.241	111.009.861	111.658.775

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 9. Economie en haven					
Doelstelling 9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de metropoolregio Amsterdam					
2300102	Economie en Ruimte	173.051	897.992	275.672	275.672
3100301	Onderzoeksprogrammering	230.360	268.620	268.620	-
3100405	Europa	524.205	714.120	714.120	-
3100502	Kennis en Innovatie	-37.864	-	-	-
3100503	Kennis en innovatie	3.027.221	6.282.259	7.134.391	2.240.058
3100504	Rentelasten verstrekte geldlening Matrix Innovation Center	67.300	-	292.000	286.558
8300121	Glasvezelnet	270.817	270.816	270.816	-4
8300124	Glasvezelnet (DRO)	-	-	-	270.820
9805603	Dotatie reserve Kapitaalsuitbreiding ASP (EZ)	-	-	-	-
9805625	Dotatie reserve Amsterdam Economic Board	-	-	-	-
9805628	Dotatie reserve 400 jaar grachten en top-initiatieven	2.800.000	-	-	-
9805629	Dotatie reserve Matrix Innovation Center	450.000	-	-	-
9805630	Dotatie reserve Cofinanciering Amsterdam Economic Board	-	-	2.365.125	-
9805631	Dotatie reserve Amsterdam Metropolitan Solutions	-	-	-	16.000.000
9805632	Dotatie reserve Health Valley	-	-	-	8.000.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		4.255.090	8.433.807	8.955.619	3.073.104
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		3.250.000	-	2.365.125	24.000.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		7.505.090	8.433.807	11.320.744	27.073.104

Doelstelling 9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal vestigingsklimaat

3100501	Ondernemerschap	3.538.671	1.311.492	1.844.895	2.593.634
3100902	Apparaatskosten Economische Zaken	7.719.472	7.590.193	7.534.448	8.156.477
9805620	Dotatie reserve Subsidieregeling Veilig Ondernemen	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		11.258.143	8.901.685	9.379.343	10.750.111
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		11.258.143	8.901.685	9.379.343	10.750.111

Doelstelling 9.3 Vermarkten van de metropoolregio Amsterdam

3100401	Citymarketing en toerisme	7.618.447	5.303.656	5.020.159	6.861.988
3100404	Internationale acquisitie	2.397.401	2.291.619	1.541.085	50.000
3200301	Fonds Ontwikkelingsmaatschappij	713.077	545.520	545.520	511.244
5800206	Evenementenfonds	3.789.369	1.513.784	2.510.312	1.513.784
9805604	Dotatie Fonds Ontwikkelings Maatschappij (EZ)	986.780	986.780	986.780	986.780
9805611	Dotatie reserve Holland Casino (EZ)	146.123	126.000	175.000	175.000
9805622	Dotatie reserve IBC (International Broadcasting Convention)	-	-	-	300.000
9805627	Dotatie reserve Gay Capital	125.000	-	-	-
9805633	Dotatie reserve Economische versterking Pro Congres	-	-	-	900.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		14.518.294	9.654.579	9.617.076	8.937.016
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		1.257.903	1.112.780	1.161.780	2.361.780
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		15.776.197	10.767.359	10.778.856	11.298.796

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 9. Economie en haven					
Doelstelling 9.1 Versterken en vernieuwen van de economische structuur van de metropoolregio Amsterdam					
2300102	Economie en Ruimte	7.200	-	-	-
3100301	Onderzoeksprogrammering	171.303	-	-	-
3100405	Europa	323.717	274.170	274.170	-
3100502	Kennis en Innovatie	-	-	-	-
3100503	Kennis en innovatie	1.649.337	-	800.000	274.170
3100504	Rentelasten verstrekte geldlening Matrix Innovation Center	67.300	-	292.000	286.558
8300121	Glasvezelnet	-	-	-	-
8300124	Glasvezelnet (DRO)	-	-	-	-
9805603	Onttrekking reserve Kapitaalsuitbreiding ASP (EZ)	76.390	-	-	-
9805625	Onttrekking reserve Amsterdam Economic Board	295.243	5.299.059	7.393.816	-
9805628	Onttrekking reserve 400 jaar grachten en top-initiatieven	2.800.000	-	-	-
9805629	Onttrekking reserve Matrix Innovation Center	-	-	-	-
9805630	Onttrekking reserve Cofinanciering Amsterdam Economic Board	-	-	-	-
9805631	Onttrekking reserve Amsterdam Metropolitan Solutions	-	-	-	-
9805632	Onttrekking reserve Health Valley	-	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	2.218.857	274.170	1.366.170	560.728
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	3.171.633	5.299.059	7.393.816	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	5.390.490	5.573.229	8.759.986	560.728
Doelstelling 9.2 Een onderscheidend (inter)nationaal vestigingsklimaat					
3100501	Ondernemerschap	1.738.798	19.230	19.230	19.230
3100902	Apparaatskosten Economische Zaken	417.052	73.220	73.220	510.960
9805620	Onttrekking reserve Subsidieregeling Veilig Ondernemen	167.081	-	432.919	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	2.155.850	92.450	92.450	530.190
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	167.081	-	432.919	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	2.322.931	92.450	525.369	530.190
Doelstelling 9.3 Vermarkten van de metropoolregio Amsterdam					
3100401	Citymarketing en toerisme	1.171.787	1.500.660	1.250.000	1.634.970
3100404	Internationale acquisitie	949.110	384.970	384.970	-
3200301	Fonds Ontwikkelingsmaatschappij	-	-	-	-
5800206	Evenementenfonds	-	-	-	-
9805604	Onttrekking Fonds Ontwikkelings Maatschappij (EZ)	876.220	543.160	843.160	543.160
9805611	Onttrekking reserve Holland Casino (EZ)	90.000	126.000	175.000	175.000
9805622	Onttrekking reserve IBC (International Broadcasting Convention)	100.000	-	-	-
9805627	Onttrekking reserve Gay Capital	95.347	-	29.653	-
9805633	Onttrekking reserve Economische versterking Pro Congres	-	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	2.120.897	1.885.630	1.634.970	1.634.970
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	1.161.567	669.160	1.047.813	718.160
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	3.282.464	2.554.790	2.682.783	2.353.130

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 9.4 en 9.5 (de 2 havendoelstellingen)					
2200101	Exploitatie Haven Amsterdam	109.405.525	94.180.179	94.180.179	-
2200102	Leges Haven Amsterdam	75.284	1.500	1.500	1.500
2200105	Vergoeding Haven Amsterdam	280.000	291.650	291.650	-
9801060	Dotatie reserve kosten verzelfstanding Haven	1.825.000	-	-	-
9803501	Dotatie reserve afkoopsommen van erfpachttermijnen (HA)	308.979	10	10	-
9803502	Dotatie fonds strategische projecten (HA)	2.500.000	2.500.000	2.500.000	-
9803503	Dotatie fonds promotie Sail 2010 (HA)	100.000	100.000	100.000	-
9803507	Dotatie Fonds verbeteren achterlandverbindingen (HA)	-	-	-	-
9803508	Dotatie reserve duurzaamheid (HA)	2.000.000	500.000	500.000	-
9803517	Dotatie reserve marktbenadering	-	-	-	-
9803518	Dotatie reserve garantstelling Westpoortbus	-	-	-	-
9803519	Dotatie reserve voorbereidingskosten Europese subsidies	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		109.760.809	94.473.329	94.473.329	1.500
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		6.733.979	3.100.010	3.100.010	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		116.494.788	97.573.339	97.573.339	1.500
9. Economie en haven					
Totaal lasten programma		139.792.336	121.463.400	122.425.367	22.761.731
Totaal baten programma		151.861.549	135.400.013	136.241.353	2.726.388
Saldo van baten en lasten		12.069.213	13.936.613	13.815.986	-20.035.343
Reserve mutaties					
Dotaties aan reserves		11.241.882	4.212.790	6.626.915	26.361.780
Onttrekkingen aan reserves		14.270.291	12.885.339	30.156.870	718.160
Resultaatbestemming		3.028.409	8.672.549	23.529.955	-25.643.620
Resultaat na bestemming		15.097.622	22.609.162	37.345.941	-45.678.963

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 9.4 en 9.5 (de 2 havendoelstellingen)					
2200101	Exploitatie Haven Amsterdam	145.288.119	133.147.263	133.147.263	-
2200102	Leges Haven Amsterdam	77.826	500	500	500
2200105	Vergoeding Haven Amsterdam	-	-	-	-
9801060	Onttrekking reserve kosten verzelfstanding Haven	843.176	-	996.528	-
9803501	Onttrekking reserve afkoopsommen van erfpachttermijnen (HA)	964.859	817.120	817.120	-
9803502	Onttrekking fonds strategische projecten (HA)	2.499.969	2.500.000	2.500.000	-
9803503	Onttrekking fonds promotie Sail 2010 (HA)	-	-	337.477	-
9803507	Onttrekking Fonds verbeteren achterlandverbindingen (HA)	3.461.983	1.600.000	5.193.888	-
9803508	Onttrekking reserve duurzaamheid (HA)	2.000.023	2.000.000	6.191.027	-
9803517	Onttrekking reserve marktbenadering	-	-	5.066.282	-
9803518	Onttrekking reserve garantstelling Westpoortbus	-	-	70.000	-
9803519	Onttrekking reserve voorbereidingskosten Europese subsidies	-	-	110.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		145.365.945	133.147.763	133.147.763	500
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		9.770.010	6.917.120	21.282.322	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		155.135.955	140.064.883	154.430.085	500

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 10. Facilitair en bedrijven					
Doelstelling 10.1 Verbeteren van de gemeentelijke ICT in de periode 2011-2014					
0020307	Dienst ICT	65.475.478	72.903.916	72.412.537	73.497.045
9801103	Dotatie reserve WW en wachtgeld (SHI)	-	-	-	-
9801110	Dotatie reserve meubilair CI&B	-	-	-	-
9801116	Dotatie reserve Dekking kapitaallasten investeringen	-	-	-	-
9801117	Dotatie reserve Transitieplan	-	18.000.000	18.000.000	16.100.000
9801119	Dotatie reserve Uitvoeringsplan	8.550.000	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		65.475.478	72.903.916	72.412.537	73.497.045
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		8.550.000	18.000.000	18.000.000	16.100.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		74.025.478	90.903.916	90.412.537	89.597.045
Doelstelling 10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvoering					
0020201	Dienstverlening en Facilitair Management	36.995.797	37.481.001	39.763.640	48.406.948
0020218	Mediabeheer (SHP)	1.375.238	1.500.000	1.500.000	1.500.000
0020518	Adviesgroep Amsterdam	-	-	-	-
0020519	Integriteitsbeleid	1.198.834	1.240.993	1.240.993	1.193.713
0020523	Mijn Personeelsnet	13.185.494	12.480.630	12.480.630	12.671.760
0020524	Lasten Bureau van Werk naar Werk	796.637	749.630	749.630	870.610
0020525	Uitvoering Uitkeringen	564.343	242.260	242.260	254.160
0020526	ABC-pool	5.704.110	5.148.554	5.092.788	6.267.755
0020527	AGA	7.639.318	8.115.462	8.097.321	8.651.345
0020528	Personeelsbeleid en Organisatieontwikkeling SHP	847.405	703.624	703.624	1.090.154
9220240	Materiaaldienst	21.818.618	22.007.800	21.984.393	22.640.000
9220241	Stichting Voertuigbeheer Amsterdam	3.103.150	8.112.200	3.925.430	3.925.430
9220246	Projectmanagementbureau	18.864.140	18.931.710	22.697.740	22.851.810
9220249	Wibautgroep	1.391.570	1.467.770	1.467.770	1.049.610
9800202	Dotatie reserve Wachtgeld (DFM)	-	-	-	-
9800216	Dotatie reserve frictiekosten	521.500	-	-	-
9801021	Dotatie reserve AGA (BDA)	-	-	-	-
9801047	Dotatie reserve Bureau Integriteit (BMO)	9.370	-	-	-
9801049	Dotatie reserve ABC Pool (BMO)	-	-	-	-
9801222	Dotatie egaliseringsreserve P-beheer (SHP)	220.479	-	-	-
9802403	Dotatie reserve ABC-pool (DAO)	610.599	-	-	-
9802404	Dotatie reserve AGA (DAO)	1.020.888	-	-	-
9802910	Dotatie reserve Verbetering Bedrijfsvoering	-	-	-	-
9804061	Dotatie algemene reserve Materiaaldienst	305.681	10.000	10.000	-
9804601	Dotatie reserve professionalisering (PMB)	-	-	-	-
9804602	Dotatie algemene reserve (PMB)	373.560	153.330	185.580	71.460
9804603	Dotatie reserve WW-verplichtingen (PMB)	-	-	-	-
9804608	Dotatie reserve huisvesting en meubilair (PMB)	-	-	-	-
9804901	Dotatie algemene reserve (Wibautgroep)	38.940	11.620	11.620	3.230
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		113.484.654	118.181.634	119.946.219	131.373.295
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		3.101.017	174.950	207.200	74.690
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		116.585.671	118.356.584	120.153.419	131.447.985
Doelstelling 10.3 Efficiënt en effectief uitvoeren van financiële activiteiten richting burgers en concernonderdelen.					
2140301	Bijdrage aan Cition BV	82.095	-	-	-
2140401	Frictiekosten ontvlechting parkeer BV	13.700.001	770.483	-	-
3300203	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Westpoort Warmte BV	871.763	757.639	757.639	737.579
9220203	Gemeentelijke Dienst Verzekeringszaken	4.399.296	4.430.626	4.342.178	4.298.432
9220247	ACAM Accountancy en Advies	6.741.475	6.157.000	5.970.161	6.028.000
9220250	Dienst Stadtoezicht	32.730.308	-	-	-
9400103	Dienst Belastingen: overige activiteiten	8.847.022	8.382.800	8.382.800	8.632.800
9803401	Dotatie egaliseringsreserve commerciële activiteiten (Dienst Belastingen)	124.113	111.370	111.370	111.370
9804701	Dotatie algemene bedrijfsreserve (ACAM)	3.500	277.000	277.000	241.000
9804702	Dotatie reserve WW-uitkeringen (ACAM)	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		67.371.960	20.498.548	19.452.778	19.696.811
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		127.613	388.370	388.370	352.370
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		67.499.573	20.886.918	19.841.148	20.049.181

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 10. Facilitair en bedrijven					
Doelstelling 10.1 Verbeteren van de gemeentelijke ICT in de periode 2011-2014					
0020307	Dienst ICT	45.702.415	47.172.397	44.335.444	48.374.173
9801103	Onttrekking reserve WW en wachtgeld (SHI)	22.000	25.000	70.000	67.000
9801110	Onttrekking reserve meubilair CI&B	36.416	-	-	-
9801116	Onttrekking reserve Dekking kapitaallasten investeringen	3.764.566	3.016.251	5.116.251	1.066.609
9801117	Onttrekking reserve Transitieplan	10.176.066	11.700.000	11.700.000	18.000.000
9801119	Onttrekking reserve Uitvoeringsplan	-	4.767.666	4.767.666	4.738.777
Totaal baten doelstelling voor bestemming		45.702.415	47.172.397	44.335.444	48.374.173
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		13.999.048	19.508.917	21.653.917	23.872.386
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		59.701.463	66.681.314	65.989.361	72.246.559
Doelstelling 10.2 Efficiënt en effectief uitvoeren van beleidsondersteuning, projectmanagement en bedrijfsvoering					
0020201	Dienstverlening en Facilitair Management	31.379.359	36.050.486	33.816.261	43.778.805
0020218	Mediabeheer (SHP)	1.375.238	1.500.000	1.500.000	1.500.000
0020518	Adviesgroep Amsterdam	-1.605.407	-	-	-
0020519	Integriteitsbeleid	343.212	335.905	335.905	335.905
0020523	Mijn Personeelsnet	13.106.631	12.480.630	12.480.630	12.324.480
0020524	Lasten Bureau van Werk naar Werk	796.638	749.630	749.630	870.610
0020525	Uitvoering Uitkeringen	510.730	230.000	230.000	254.160
0020526	ABC-pool	6.580.600	5.526.112	5.526.112	6.829.593
0020527	AGA	9.282.944	8.694.875	8.694.875	9.487.743
0020528	Personeelsbeleid en Organisatieontwikkeling SHP	252.864	-	-	386.530
9220240	Materiaaldienst	22.891.978	22.270.000	22.270.000	21.940.000
9220241	Stichting Voertuigbeheer Amsterdam	3.104.045	8.112.200	3.925.430	3.925.430
9220246	Projectmanagementbureau	21.757.900	20.429.090	24.729.210	24.401.480
9220249	Wibautgroep	1.651.180	1.545.230	1.545.230	1.100.260
9800202	Onttrekking reserve Wachtgeld (DFM)	107.171	-	-	-
9800216	Onttrekking reserve frictiekosten	521.500	-	-	-
9801021	Onttrekking reserve AGA (BDA)	1.013.242	-	-	-
9801047	Onttrekking reserve Bureau Integriteit (BMO)	-	-	-	-
9801049	Onttrekking reserve ABC Pool (BMO)	592.164	-	-	-
9801222	Onttrekking egalisatiereserve P-beheer (SHP)	-	-	-	-
9802403	Onttrekking reserve ABC-pool (DAO)	-	-	-	-
9802404	Onttrekking reserve AGA (DAO)	-	-	-	-
9802910	Onttrekking reserve Verbetering Bedrijfsvoering	22.950	250.000	250.000	-
9804061	Onttrekking algemene reserve Materiaaldienst	-	-	-	700.000
9804601	Onttrekking reserve professionalisering (PMB)	134.000	50.000	50.000	100.000
9804602	Onttrekking algemene reserve (PMB)	-	-	-	71.460
9804603	Onttrekking reserve WW-verplichtingen (PMB)	-	-	-	100.000
9804608	Onttrekking reserve huisvesting en meubilair (PMB)	-	-	-	67.350
9804901	Onttrekking algemene reserve (Wibautgroep)	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		111.427.912	117.924.158	115.803.283	127.134.996
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		2.391.027	300.000	300.000	1.038.810
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		113.818.939	118.224.158	116.103.283	128.173.806
Doelstelling 10.3 Efficiënt en effectief uitvoeren van financiële activiteiten richting burgers en concernonderdelen.					
2140301	Bijdrage aan Cition BV	13.782.095	-	-	-
2140401	Frictiekosten ontvlechting parkeer BV	-	767.263	-	-
3300203	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Westpoort Warmte BV	871.763	757.639	757.639	737.579
9220203	Gemeentelijke Dienst Verzekeringszaken	3.655.685	3.742.382	3.786.089	3.548.551
9220247	ACAM Accountancy en Advies	6.625.164	6.660.000	6.660.000	6.410.000
9220250	Dienst Stadstoezicht	24.133.628	-	-	-
9400103	Dienst Belastingen: overige activiteiten	9.343.511	8.478.290	8.478.290	9.078.290
9803401	Onttrekking egalisatiereserve commerciële activiteiten (Dienst Belastingen)	-	350.000	350.000	-
9804701	Onttrekking algemene bedrijfsreserve (ACAM)	-	50.000	50.000	100.000
9804702	Onttrekking reserve WW-uitkeringen (ACAM)	35.239	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		58.411.846	20.405.574	19.682.018	19.774.420
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		35.239	400.000	400.000	100.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		58.447.085	20.805.574	20.082.018	19.874.420

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 10.4 Efficiënt en effectief uitvoeren van beheer, onderhoud en productontwikkelingstaken binnen de ruimtelijke sector					
3100201	Food Center Amsterdam	4.224.705	2.655.170	2.655.170	16.443.890
8100102	Dienst Ruimtelijke Ordening - Overige opdrachten	15.561.077	12.032.634	11.976.115	11.637.505
8300130	Werken in opdracht gebiedsontwikkeling	10.432.254	9.958.567	9.958.567	8.796.527
8300134	Beheer gemeentelijk vastgoed	13.688.516	12.667.083	13.551.573	10.668.583
8300138	Bureau Gemeentelijke Huisvesting	36.386.545	40.998.256	38.086.086	34.727.696
9220227	Exploitatie Jodenbreestraat 25	209.718	-	-	-
9220229	Ingenieursbureau Amsterdam	29.128.610	30.223.750	29.796.144	27.359.494
9802901	Dotatie winstreserve (IBA)	311.330	225.000	225.000	-
9802902	Dotatie algemene reserve (IBA)	-	-	-	-
9802903	Dotatie reserve wachtgeld (IBA)	-	-	-	-
9802905	Dotatie reserve Nieuwe Huisvesting (IBA)	-	-	-	-
9803129	Dotatie reserve gemeentelijke bijdrage herstructurering Food Center Amsterdam	-	-	1.810.380	827.320
9807202	Dotatie reserve Exploitatieverliezen groente- en fruithal (Food Center)	-	-	-	-
9229429	stelpost 1S1O 13 DMC begroting IBA	-	-	-38.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		109.631.425	108.535.460	105.985.655	109.633.695
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		311.330	225.000	2.035.380	827.320
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		109.942.755	108.760.460	108.021.035	110.461.015
10. Facilitair en bedrijven					
Totaal lasten programma		355.963.517	320.119.558	317.797.189	334.200.846
Totaal baten programma		327.094.283	289.746.715	286.405.341	284.548.383
Saldo van baten en lasten		-28.869.234	-30.372.843	-31.391.848	-49.652.463
Reserve mutaties					
Dotaties aan reserves		12.089.960	18.788.320	20.630.950	17.354.380
Onttrekkingen aan reserves		18.069.920	20.722.616	22.902.059	42.681.809
Resultaatbestemming		5.979.960	1.934.296	2.271.109	25.327.429
Resultaat na bestemming		-22.889.274	-28.438.547	-29.120.739	-24.325.034

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 10.4 Efficiënt en effectief uitvoeren van beheer, onderhoud en productontwikkelingstaken binnen de ruimtelijke sector					
3100201	Food Center Amsterdam	3.952.794	2.660.701	3.556.941	3.439.821
8100102	Dienst Ruimtelijke Ordening - Overige opdrachten	14.100.374	12.465.710	13.065.710	11.637.505
8300130	Werken in opdracht gebiedsontwikkeling	9.892.936	10.198.910	10.198.910	9.279.140
8300134	Beheer gemeentelijk vastgoed	14.309.854	12.726.910	14.726.910	11.022.900
8300138	Bureau Gemeentelijke Huisvesting	37.944.865	34.301.365	33.145.135	28.176.605
9220227	Exploitatie Jodenbreestraat 25	537.447	-	-	-
9220229	Ingenieursbureau Amsterdam	30.813.840	31.890.990	31.890.990	25.708.823
9802901	Onttrekking winstreserve (IBA)	-	475.000	475.000	1.915.269
9802902	Onttrekking algemene reserve (IBA)	223.150	-	-	1.726.325
9802903	Onttrekking reserve wachtgeld (IBA)	3	-	34.450	200.000
9802905	Onttrekking reserve Nieuwe Huisvesting (IBA)	109.770	38.700	38.693	-
9803129	Onttrekking reserve gemeentelijke bijdrage herstructurering Food Center Amsterdam	1.311.683	-	-	13.829.020
9807202	Onttrekking reserve Exploitatieverliezen groente- en fruithal (Food Center)	-	-1	-1	-1
9229429	stelpost 1S1O 13 DMC begroting IBA	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		111.552.110	104.244.586	106.584.596	89.264.794
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		1.644.606	513.699	548.142	17.670.613
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		113.196.716	104.758.285	107.132.738	106.935.407

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 11. Stedelijke Ontwikkeling					
Doelstelling 11.1 De metropoolregio groeit economisch sterk en duurzaam					
8100101	Dienst Ruimtelijke Ordening - Ruimtelijke Ordening	7.090.961	6.822.158	6.822.158	5.564.503
8100105	Plan Openbare Ruimte IJ-oever	208.636	2.264.706	2.264.706	-4
8100109	Planvorming IJ-oever	2	-	-	-
8100115	Planvorming Wibaut aan de Amstel	-5	-	-	65.820
8100116	Planvorming Noordwaarts	2	-	-	-
8100117	Planvorming Zuidoostlob	2	-	-	-
8100118	Aanleg van een tijdelijk strand op IJburg	29.413	-	-	-
8100120	Planvorming werkgebieden	696.398	750.000	750.000	750.000
8100127	Diverse projecten OGA	2.970.709	2.883.322	2.883.322	2.798.182
8100128	Kennisregie Grote Projecten	143.855	-	-	-
8100130	Planvorming IJburg (OGA)	1	-	-	-
8100131	Planvorming Glasvezelnetwerk	351.237	165.000	165.000	164.070
8100132	Proceskosten grondexploitaties Vereveningsfonds	-	25.700.000	-	15.934.170
8100301	Planvorming Zuidas grondexploitaties	9.059.969	10.000.000	10.000.000	8.700.000
8100302	Zuidas Dok	213.600	500.000	500.000	6.000.000
8100303	Bestuurlijke begeleiding Zuidas	157.466	150.000	145.074	112.500
8200102	Kapitaallasten woningbouw	5.664.360	4.258.862	4.258.862	1.673.745
8300114	Dotatie voorziening voor plantekorten Vereveningsfonds	352.374.222	-	-	-
8300131	Regie productie	1.831.281	1.478.495	1.478.495	1.431.915
8300132	Toetsing en fondsbeheer	-	7.560.490	7.560.490	6.322.830
8300133	Vastgoedadviesing	997.600	1.031.640	1.031.640	771.470
8300207	Uitgaven ten laste van de algemene reserve grondexploitatie	349.808.671	34.105.070	5.587.910	8.921.260
8300208	Uitgaven ten laste van bestemmingsreserves Vereveningsfonds	1.274.738	2.000.000	2.000.000	-
8300212	Kosten voor ruimen explosieven WOII	6.316	123.627	123.627	123.627
8300213	Gebiedsontwikkeling Noordelijke IJ-oever	2.061.079	3.650.000	3.650.000	-
8300304	Uitgaven inzake Zuidas grondexploitatie	15.305.428	12.500.000	12.500.000	14.300.000
8300305	Ontvangsten inzake rente over bestemmingsreserve	-	-	-	-
8300306	Verrekening grondexploitatie met reserve	-	-	-	8.700.000
8300307	Activering grondexploitatie Zuidas	-	-	-	17.000.000
8300308	Bijdrage ZuidasDok vanuit grondexploitatie	-	-	-	3.800.000
8300501	Uitgaven grondexploitaties Vereveningsfonds (OGA)	-	125.000.000	125.000.000	77.000.000
9803102	Dotatie Algemene Reserve Vereveningsfonds (OGA)	489.924.801	-	-	81.000.000
9803103	Dotatie Bestemmingsreserves Vereveningsfonds (OGA)	59.676.461	-	-	-
9803127	Dotatie reserve Zuidelijke IJ-oever	1.791.364	2.264.706	2.264.706	-4
9803130	Dotatie reserve Aanleg van een tijdelijk strand op IJburg	-	-	-	-
9803222	Dotatie reserve uitvoering strategiefase	-	-	-	-
9803302	Dotatie reserve Zuidas grondexploitatie	4.483.952	4.030.460	4.030.460	3.615.856
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		750.245.941	240.943.370	186.721.284	180.134.088
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		555.876.578	6.295.166	6.295.166	84.615.852
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		1.306.122.519	247.238.536	193.016.450	264.749.940

Doelstelling 11.2 Amsterdam stabiliseert de CO2-uitstoot. In 2025 is de CO2 uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990

7230119	Klimaatbureau (DRO)	2.207.053	1.332.520	1.420.290	1.032.230
8220655	Voorziening Risico Doelstelling 2	1.402.495	-	-	-
9801937	Dotatie reserve Klimaat	-	-	-	-
9803221	Dotatie reserve energiebesparing bestaande woningvoorraad van woningcorporaties	-	-	-	-
9803224	Dotatie reserve energie verduurzaming van woningen	-	-	-	8.000.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		3.609.548	1.332.520	1.420.290	1.032.230
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	8.000.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		3.609.548	1.332.520	1.420.290	9.032.230

Doelstelling 11.3 Aanpak leegstaande kantoren

8300137	Transformatie van gebouwen en gebieden	1.847.456	2.000.000	2.000.000	1.325.000
9803133	Dotatie reserve Transformatie	5.791.614	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		1.847.456	2.000.000	2.000.000	1.325.000
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		5.791.614	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		7.639.070	2.000.000	2.000.000	1.325.000

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 11. Stedelijke Ontwikkeling					
Doelstelling 11.1 De metropoolregio groeit economisch sterk en duurzaam					
8100101	Dienst Ruimtelijke Ordening - Ruimtelijke Ordening	-	-	-	-
8100105	Plan Openbare Ruimte IJ-oever	-	2.264.706	2.264.706	-4
8100109	Planvorming IJ-oever	-	-	-	-
8100115	Planvorming Wibaut aan de Amstel	-	-	-	-
8100116	Planvorming Noordwaarts	1	-	-	-
8100117	Planvorming Zuidoostlob	-	-	-	-
8100118	Aanleg van een tijdelijk strand op IJburg	-	-	-	-
8100120	Planvorming werkgebieden	3.328	-	-	-
8100127	Diverse projecten OGA	34.154	1	1	1
8100128	Kennisregie Grote Projecten	-	-	-	-
8100130	Planvorming IJburg (OGA)	-	-	-	-
8100131	Planvorming Glasvezelnetwerk	-	-	-	-
8100132	Proceskosten grondexploitaties Vereveningsfonds	-	25.700.000	-	-
8100301	Planvorming Zuidas grondexploitaties	9.059.969	10.000.000	10.000.000	-
8100302	Zuidas Dok	213.600	500.000	500.000	-
8100303	Bestuurlijke begeleiding Zuidas	-	-	-	-
8200102	Kapitaallasten woningbouw	5.664.360	4.258.862	4.258.862	1.673.745
8300114	Onttrekking voorziening voor plantekorten Vereveningsfonds	65.678.689	-2	509.998	-2
8300131	Regie productie	239.985	200.000	200.000	200.000
8300132	Toetsing en fondsbeheer	-	7.581.070	-	-
8300133	Vastgoedadviesing	997.601	1.031.640	485.000	236.270
8300207	Uitgaven ten laste van de algemene reserve grondexploitatie	425.681.558	-	-	10.000.000
8300208	Uitgaven ten laste van bestemmingsreserves Vereveningsfonds	-	-	-	-
8300212	Kosten voor ruimen explosieven WOII	-	-	-	-
8300213	Gebiedsontwikkeling Noordelijke IJ-oever	-	-	-	-
8300304	Uitgaven inzake Zuidas grondexploitatie	-	-	-	40.000.000
8300305	Ontvangsten inzake rente over bestemmingsreserve	4.483.952	4.030.460	4.030.460	3.615.856
8300306	Verrekening grondexploitatie met reserve	-	-	-	-
8300307	Activering grondexploitatie Zuidas	-	-	-	-
8300308	Bijdrage ZuidasDok vanuit grondexploitatie	-	-	-	-
8300501	Uitgaven grondexploitaties Vereveningsfonds (OGA)	-	125.000.000	125.000.000	133.000.000
9803102	Onttrekking Algemene Reserve Vereveningsfonds (OGA)	653.129.915	34.084.490	13.695.040	37.000.000
9803103	Onttrekking Bestemmingsreserves Vereveningsfonds (OGA)	101.468.528	-	-	-
9803127	Onttrekking reserve Zuidelijke IJ-oever	-	-	-	2.000.000
9803130	Onttrekking reserve Aanleg van een tijdelijk strand op IJburg	157.914	-	20.590	-
9803222	Onttrekking reserve uitvoering strategiefase	-	285.698	435.707	-
9803302	Onttrekking reserve Zuidas grondexploitatie	15.305.428	12.500.000	12.500.000	12.500.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		512.057.197	180.566.737	147.249.027	188.725.866
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		770.061.785	46.870.188	26.651.337	51.500.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.282.118.982	227.436.925	173.900.364	240.225.866

Doelstelling 11.2 Amsterdam stabiliseert de CO2-uitstoot. In 2025 is de CO2 uitstoot met 40% verminderd ten opzichte van 1990

7230119	Klimaatbureau (DRO)	444.558	-	-	-
8220655	Voorziening Risico Doelstelling 2	1.402.495	-	-	-
9801937	Onttrekking reserve Klimaat	56.399	112.231	200.001	112.231
9803221	Onttrekking reserve energiebesparing bestaande woningvoorraad van woningcorporaties	565.000	435.000	788.685	-
9803224	Onttrekking reserve energie verduurzaming van woningen	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		1.847.053	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		621.399	547.231	988.686	112.231
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		2.468.452	547.231	988.686	112.231

Doelstelling 11.3 Aanpak leegstaande kantoren

8300137	Transformatie van gebouwen en gebieden	546.109	2.000.000	2.000.000	-
9803133	Onttrekking reserve Transformatie	1.156.414	2.000.000	2.000.000	1.325.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		546.109	2.000.000	2.000.000	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		1.156.414	2.000.000	2.000.000	1.325.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.702.523	4.000.000	4.000.000	1.325.000

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 11.4 De hoeveelheid broedplaatsen groeit					
8220612	Broedplaatsen	1.500.000	1.000.000	1.000.000	1.500.000
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		1.500.000	1.000.000	1.000.000	1.500.000
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		1.500.000	1.000.000	1.000.000	1.500.000

Doelstelling 11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt					
8220101	DWZS Wonen	17.949.254	16.308.909	16.308.909	14.387.858
8220103	Uitgaven ten laste van de reserve BWS 5e fonds	179.785	400.000	400.000	200.000
8220109	Fonds Woningbedrijf	-	-	-	-
8220302	Bijdrage voor woonwagenlocaties (beheer, begeleiding en exploitatie)	736.973	538.400	538.400	538.400
8220306	Huisvesting statushouders	376.544	550.130	550.130	550.130
8220401	Uitgaven ten laste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting - KTA-deel	2.245.643	2.000.000	2.000.000	2.000.000
8220402	Uitgaven ten laste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting - erfpachtdeel vastgoed	18.370.418	8.000.000	8.000.000	12.500.000
8220614	Subsidies Volkshuisvesting	3.902.717	3.977.110	3.977.110	5.217.836
8220615	Uitvoering VRH (Vangnet Regeling Huursubsidie)	643	15.000	15.000	15.000
8220616	Studentenhuisvesting	3.240.133	417.000	417.000	417.000
8220620	Uitgaven ten laste van het AMH-fonds	1.158.199	1.000.000	1.000.000	700.000
8220625	Uitgaven ten laste van de reserve aanjagen productie/jongerenhuisvesting	972.000	-	-	-
8220637	Uitgaven ten laste van de voorziening BWS rente	-	-	-	-
8220638	Uitgaven ten laste van de reserve aanjagen woningbouw	915.334	996.341	996.341	1.460.981
8220648	Voorziening Starterslening	41.926	50.000	50.000	2.550.000
8220649	Uitgaven t.l.v. de reserve Creatieve Hotspots	-	171.000	171.000	-
8220652	Uitgaven t.l.v. reserve van koop naar huur	2.832.262	1.275.000	-	-
8220654	Uitgaven t.l.v. de voorziening Borgstelling leningen van Triodosbank aan Broedplaatsen	8.960	10.000	10.000	10.000
8220656	Voorziening Energieleningen	300.000	-	-	-
9802602	Dotatie reserve BWS 5e fonds (Dienst Wonen)	470.959	-	-	-
9802605	Dotatie Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, KTA-deel (Dienst Wonen)	-	-	-	-
9802606	Dotatie Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, erfpachtdeel vastgoed (Dienst Wonen)	18.133.772	11.200.000	11.200.000	12.500.000
9802625	Dotatie reserve aanjagen productie / jongerenhuisvesting (Dienst Wonen)	-	-	-	-
9802634	Dotatie reserve Creatieve Hotspots (DW)	-5.750	-	-	-
9802637	Dotatie reserve van koop naar huur	357.262	-	-	-
9803115	Dotatie reserve aanjagen woningbouw (OGA)	-	-	-	1.000.000
9803131	Dotatie reserve Studentenhuisvesting	2.744.390	-	200.000	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		53.230.791	35.708.890	34.433.890	40.547.205
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		21.700.633	11.200.000	11.400.000	13.500.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		74.931.424	46.908.890	45.833.890	54.047.205

Doelstelling 11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma					
3100508	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stadsgoed	1.441.589	1.238.741	1.238.741	1.084.200
8220635	Uitgaven ten laste van de voorziening EFRO Doelstelling 2	-	-	-	-
8220644	Dotatie impulsbudget stedelijke vernieuwing	95	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		1.441.684	1.238.741	1.238.741	1.084.200
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		1.441.684	1.238.741	1.238.741	1.084.200

Doelstelling 11.7 Adequaaf uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken					
7230120	Milieu	-	490.500	490.500	547.320
7230125	Welstand	-	949.030	949.030	1.130.000
8100133	Opdrachtgeverschap Omgevingsdienst NZKG	-	-	320.000	320.000
8220106	Dienst Milieu en Bouwtoezicht (bouwtoezicht)	12.069.774	9.477.130	9.477.130	9.002.530
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		12.069.774	10.916.660	11.236.660	10.999.850
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		12.069.774	10.916.660	11.236.660	10.999.850

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 11.4 De hoeveelheid broedplaatsen groeit					
8220612	Broedplaatsen	-	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	-	-	-	-
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	-	-	-	-

Doelstelling 11.5 Bevorderen van de toegankelijkheid en doorstroming op de Amsterdamse woningmarkt					
8220101	DWZS Wonen	2.715.459	832.850	832.850	1.142.017
8220103	Uitgaven ten laste van de reserve BWS 5e fonds	470.959	-	-	-
8220109	Fonds Woningbedrijf	130.601	-	-	-
8220302	Bijdrage voor woonwagenlocaties (beheer, begeleiding en exploitatie)	326.068	325.000	325.000	325.000
8220306	Huisvesting statushouders	-	-	-	-
8220401	Uitgaven ten laste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting - KTA-deel	-	-	-	-
8220402	Uitgaven ten laste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting - erfpachtdeel vastgoed	18.133.773	11.200.000	11.200.000	12.500.000
8220614	Subsidies Volkshuisvesting	-	-	-	-
8220615	Uitvoering VRH (Vangnet Regeling Huursubsidie)	-	-	-	-
8220616	Studentenhuisvesting	412.500	-	-	-
8220620	Uitgaven ten laste van het AMH-fonds	5.658.200	1.000.000	1.000.000	700.000
8220625	Uitgaven ten laste van de reserve aanjagen productie/jongerenhuisvesting	-	-	-	-
8220637	Uitgaven ten laste van de voorziening BWS rente	50.000	-	-	-
8220638	Uitgaven ten laste van de reserve aanjagen woningbouw	115.993	439.160	439.160	50.100
8220648	Voorziening Starterslening	41.926	50.000	50.000	50.000
8220649	Uitgaven t.l.v. de reserve Creatieve Hotspots	-5.750	-	-	-
8220652	Uitgaven t.l.v. reserve van koop naar huur	357.262	-	-	-
8220654	Uitgaven t.l.v. de voorziening Borgstelling leningen van Triodosbank aan Broedplaatsen	8.960	10.000	10.000	10.000
8220656	Voorziening Energieleningen	300.000	-	-	-
9802602	Onttrekking reserve BWS 5e fonds (Dienst Wonen)	480.791	400.000	400.000	200.000
9802605	Onttrekking Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, KTA-deel (Dienst Wonen)	2.245.643	2.000.000	2.000.000	2.000.000
9802606	Onttrekking Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, erfpachtdeel vastgoed (Dienst Wonen)	18.370.418	8.000.000	8.000.000	12.500.000
9802625	Onttrekking reserve aanjagen productie / jongerenhuisvesting (Dienst Wonen)	972.000	-	-	-
9802634	Onttrekking reserve Creatieve Hotspots (DW)	-	171.000	171.000	-
9802637	Onttrekking reserve van koop naar huur	2.832.262	1.275.000	-	-
9803115	Onttrekking reserve aanjagen woningbouw (OGA)	3.370.182	257.178	257.178	319.898
9803131	Onttrekking reserve Studentenhuisvesting	1.910.632	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	28.715.951	13.857.010	13.857.010	14.777.117
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	30.181.928	12.103.178	10.828.178	15.019.898
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	58.897.879	25.960.188	24.685.188	29.797.015

Doelstelling 11.6 Uitvoeren van een grootschalig woningisolatieprogramma					
3100508	Kapitaallasten van verstrekte geldlening Stadsgoed	1.441.589	1.238.741	1.238.741	1.084.200
8220635	Uitgaven ten laste van de voorziening EFRO Doelstelling 2	222.416	-	-	-
8220644	Onttrekking impulsbudget stedelijke vernieuwing	150.190	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	1.814.195	1.238.741	1.238.741	1.084.200
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	1.814.195	1.238.741	1.238.741	1.084.200

Doelstelling 11.7 Adequaate uitvoeren van de gemeentelijke bouw- en woningtoezichtstaken					
7230120	Milieu	-	-	-	-
7230125	Welstand	-	949.030	949.030	1.130.000
8100133	Opdrachtgeverschap Omgevingsdienst NZKG	-	-	-	-
8220106	Dienst Milieu en Bouwtoezicht (bouwtoezicht)	7.388.134	6.858.510	6.858.510	6.858.510
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	7.388.134	7.807.540	7.807.540	7.988.510
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	7.388.134	7.807.540	7.807.540	7.988.510

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau NAP					
6200704	Wijkaanpak	1.596.887	3.558.824	1.753.383	-
6200706	Project- en Adviesbureau SPA	5.127.760	4.674.450	4.674.450	-
9803795	Dotatie reserve Wijkaanpak	900.000	-	472.133	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	6.724.647	8.233.274	6.427.833	-
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	900.000	-	472.133	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	7.624.647	8.233.274	6.899.966	-
Doelstelling 11.9 Een passend aanbod van maatschappelijk vastgoed					
6200702	Koers Nieuw West	-2.306	-	-	-
6200703	Programma Maatschappelijke Investerings	1.791.140	5.842.574	261.012	-
6200705	Beheer en ontwikkeling maatschappelijk vastgoed	1.215.146	1.306.610	1.280.540	-
8210319	Stenen voor Sociaal	-459.000	-	-	-
9803704	Dotatie reserve Huisvesting OKC's	-	-	-	-
9803720	Dotatie reserve Programma Maatschappelijke Investerings	3.721.408	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	2.544.980	7.149.184	1.541.552	-
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	3.721.408	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	6.266.388	7.149.184	1.541.552	-
Doelstelling 11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing					
8210320	Hervorming Stedelijke Vernieuwing	-	-	42.090.198	1.500.000
8300103	Afdracht ten gunste van het Stimuleringsfonds volkshuisvesting, vastgoeddeel	13.194.256	6.500.000	6.500.000	12.850.000
8300105	Uitgaven ten laste van het Gronddeel Stimuleringsfonds	-	-	-	-
8300116	Dotatie voorziening Stimuleringsfonds gronddeel	13.037.658	6.112.561	6.112.561	9.241.771
8300209	Uitgaven ten laste van de reserve gronddeel Stimuleringsfonds	584.869	9.966.507	9.966.507	7.223.127
9802667	Dotatie reserve Hervorming Stedelijke Vernieuwing	-	-	1.500.000	-
9803104	Dotatie reserve Gronddeel Stimuleringsfonds (OGA)	40.672.825	12.414.688	12.414.688	23.520.298
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	26.816.783	22.579.068	64.669.266	30.814.898
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	40.672.825	12.414.688	13.914.688	23.520.298
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	67.489.608	34.993.756	78.583.954	54.335.196
	11. Stedelijke Ontwikkeling				
	Totaal lasten programma	860.031.604	331.101.707	310.689.516	267.437.471
	Totaal baten programma	617.691.176	235.171.727	224.754.017	246.530.202
	Saldo van baten en lasten	-242.340.428	-95.929.980	-85.935.499	-20.907.269
	Reserve mutaties				
	Dotaties aan reserves	628.663.058	29.909.854	32.081.987	129.636.150
	Onttrekkingen aan reserves	818.598.563	74.198.805	66.449.614	96.337.617
	Resultaatbestemming	189.935.505	44.288.951	34.367.627	-33.298.533
	Resultaat na bestemming	-52.404.923	-51.641.029	-51.567.872	-54.205.802

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 11.8 De buurten van de wijkaanpak bereiken in 2018 het gemiddeld niveau NAP					
6200704	Wijkaanpak	217.916	-	-	-
6200706	Project- en Adviesbureau SPA	4.911.950	4.674.450	4.674.450	-
9803795	Onttrekking reserve Wijkaanpak	769.855	-	1.753.383	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		5.129.866	4.674.450	4.674.450	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		769.855	-	1.753.383	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		5.899.721	4.674.450	6.427.833	-

Doelstelling 11.9 Een passend aanbod van maatschappelijk vastgoed					
6200702	Koers Nieuw West	-2.306	-	-	-
6200703	Programma Maatschappelijke Investerings	-	-	-	-
6200705	Beheer en ontwikkeling maatschappelijk vastgoed	-	-	-	-
8210319	Stenen voor Sociaal	-	-	-	-
9803704	Onttrekking reserve Huisvesting OKC's	512.549	300.000	-	-
9803720	Onttrekking reserve Programma Maatschappelijke Investerings	-	2.300.000	10.618.442	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-2.306	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		512.549	2.600.000	10.618.442	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		510.243	2.600.000	10.618.442	-

Doelstelling 11.10 Realiseren van de plannen voor de stedelijke vernieuwing					
8210320	Hervorming Stedelijke Vernieuwing	-	-	22.900.000	-
8300103	Afdracht ten gunste van het Stimuleringsfonds volkshuisvesting, vastgoeddeel	-	-	-	-
8300105	Uitgaven ten laste van het Gronddeel Stimuleringsfonds	13.194.256	14.003.192	14.003.192	21.104.512
8300116	Onttrekking voorziening Stimuleringsfonds gronddeel	13.624.707	-	-	-
8300209	Uitgaven ten laste van de reserve gronddeel Stimuleringsfonds	33.376.014	11.024.057	11.024.057	12.849.997
9802667	Onttrekking reserve Hervorming Stedelijke Vernieuwing	-	-	-	1.500.000
9803104	Onttrekking reserve Gronddeel Stimuleringsfonds (OGA)	15.294.633	10.078.208	13.609.588	26.880.488
Totaal baten doelstelling voor bestemming		60.194.977	25.027.249	47.927.249	33.954.509
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		15.294.633	10.078.208	13.609.588	28.380.488
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		75.489.610	35.105.457	61.536.837	62.334.997

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 12. Bestuur en concern					
Doelstelling 12.1 Adviseren en ondersteunen van het college en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming					
0020101	Jaarwedde enz. van de secretaris	205.100	197.465	352.465	352.465
0020102	Bestuursdienst	48.189.389	39.256.680	38.619.146	48.073.388
0020204	Communicatie	4.479.509	4.079.276	3.978.177	4.141.257
0020207	Adviesorganen	265.517	175.939	179.159	285.930
0020401	Juridische kosten (abonnement gemeenteadvocaat, rechtsgedingen)	188.619	101.521	101.521	101.521
0020520	Overhead SHP	-1	-2	16.725	3.828
0020801	Kroning	-	-	4.800.000	-
0050101	Stadsregio Amsterdam	1.775.663	1.739.739	1.739.739	1.739.739
0050102	Bestuurlijk stelsel	48.197	252.406	252.406	1.052.406
0050103	Internationale betrekkingen	571.018	618.410	618.410	438.410
0060201	Kosten bestuurshulp ACAM Accountancy en Advies	64.041	65.000	65.000	60.000
5400414	Kunstraad (Bestuursdienst)	-	-	441.981	441.981
9220111	Verzekering tegen fraude	104.329	102.553	-	-
9220116	Personeelskosten voormalige diensttakken	2.146.069	3.141.463	3.130.148	2.455.503
9801022	Dotatie reserve Bestuursondersteuning (BMO)	-68.280	-	-	-
9801025	Dotatie reserve Digitaal Archief (BMO)	-	18.365	18.365	3.348
9801221	Dotatie egalisereserve tarief personeelsvoorzieningen SHP	46.439	-	-	-
9801072	Dotatie Stedelijk museum cie Deetman	-	-	300.000	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	58.037.450	49.730.450	54.294.877	59.146.428
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-21.841	18.365	318.365	3.348
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	58.015.609	49.748.815	54.613.242	59.149.776
Doelstelling 12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam					
0020208	Onderzoeken op financieel terrein	5.188.619	161.460	3.788.160	4.984.145
0020216	Privatisering en verzelfstandiging en fusies stadsdelen	104.939	-	-	-
0020219	Wibautleerstoel	40.520	30.350	30.350	30.350
0020308	Inkoop	1.579.752	161.035	161.035	161.035
0020509	Personeelsbeleid en organisatieontwikkeling	1.351.256	1.067.184	1.016.950	826.364
9801023	Dotatie reserve Concernontwikkeling (BMO)	940.934	-	123.300	-
9801068	Dotatie reserve verbetering concerncontrol	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	8.265.086	1.420.029	4.996.495	6.001.894
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	940.934	-	123.300	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	9.206.020	1.420.029	5.119.795	6.001.894
Doelstelling 12.3 Beschikbaar stellen, publiceren en presenteren van onderzoeks- en statistische informatie.					
9220224	Onderzoek en Statistiek	5.074.046	5.159.193	5.082.038	5.299.834
9802401	Dotatie reserve WW-uitkeringen (O+S)	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	5.074.046	5.159.193	5.082.038	5.299.834
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	5.074.046	5.159.193	5.082.038	5.299.834
Doelstelling 12.4 Bestuur					
0010201	Jaarwedde enz. van de burgemeester	236.428	223.738	223.738	223.738
0010202	Jaarwedden enz. van de wethouders	1.068.647	1.069.683	1.069.683	1.069.683
0010203	Uitkeringen en pensioenen aan gewezen wethouders en weduwen van (gewezen) wethouders	649.027	535.800	535.800	704.800
0020104	Wethoudersassistenten	715.640	674.312	670.238	670.238
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	2.669.742	2.503.533	2.499.459	2.668.459
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	2.669.742	2.503.533	2.499.459	2.668.459

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 12. Bestuur en concern					
Doelstelling 12.1 Adviseren en ondersteunen van het college en organiseren van de bestuurlijke besluitvorming					
0020101	Jaarwedde enz. van de secretaris	-	-	-	-
0020102	Bestuursdienst	8.244.841	305.522	305.522	8.569.696
0020204	Communicatie	2.282.013	1.903.904	1.903.904	2.043.904
0020207	Adviesorganen	-	-	-	-
0020401	Juridische kosten (abonnement gemeenteadvocaat, rechtsgedingen)	490	-	-	-
0020520	Overhead SHP	-	-	-	-
0020801	Kroning	-	-	-	-
0050101	Stadsregio Amsterdam	-	-	-	-
0050102	Bestuurlijk stelsel	-	-	-	-
0050103	Internationale betrekkingen	-	-	-	-
0060201	Kosten bestuurshulp ACAM Accountancy en Advies	-	-	-	-
5400414	Kunstraad (Bestuursdienst)	-	-	-	-
9220111	Verzekering tegen fraude	-	-	-	-
9220116	Personeelskosten voormalige diensttakken	429.317	815.000	815.000	675.000
9801022	Onttrekking reserve Bestuursondersteuning (BMO)	-	-	-	-
9801025	Onttrekking reserve Digitaal Archief (BMO)	160.000	176.725	176.725	71.576
9801221	Onttrekking egalisatiereserve tarief personeelsvoorzieningen SHP	-	-	-	-
9801072	Onttrekking Stedelijk museum cie Deetman	-	-	300.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		10.956.661	3.024.426	3.024.426	11.288.600
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		160.000	176.725	476.725	71.576
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		11.116.661	3.201.151	3.501.151	11.360.176
Doelstelling 12.2 Verbeteren van de organisatie van het concern Amsterdam					
0020208	Onderzoeken op financieel terrein	235.122	-	-	267.093
0020216	Privatisering en verzelfstandiging en fusies stadsdelen	-	-	-	-
0020219	Wibautleerstoel	-	-	-	-
0020308	Inkoop	-130	-	-	-
0020509	Personeelsbeleid en organisatieontwikkeling	439.000	256.770	256.770	179.655
9801023	Onttrekking reserve Concernontwikkeling (BMO)	-	-	800.000	-
9801068	Onttrekking reserve verbetering concerncontrol	444.011	-	250.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		673.992	256.770	256.770	446.748
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		444.011	-	1.050.000	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.118.003	256.770	1.306.770	446.748
Doelstelling 12.3 Beschikbaar stellen, publiceren en presenteren van onderzoeks- en statistische informatie.					
9220224	Onderzoek en Statistiek	3.137.892	3.219.045	3.219.045	3.454.870
9802401	Onttrekking reserve WW-uitkeringen (O+S)	130.000	23.955	23.955	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		3.137.892	3.219.045	3.219.045	3.454.870
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		130.000	23.955	23.955	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		3.267.892	3.243.000	3.243.000	3.454.870
Doelstelling 12.4 Bestuur					
0010201	Jaarwedde enz. van de burgemeester	4.000	-	-	-
0010202	Jaarwedden enz. van de wethouders	-115	-	-	-
0010203	Uitkeringen en pensioenen aan gewezen wethouders en weduwen van (gewezen) wethouders	172.598	-	-	-
0020104	Wethoudersassistenten	22.300	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		198.783	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		198.783	-	-	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 12.5 Griffie					
0010101	Vergoeding en tegemoetkoming aan raadsleden	1.692.795	1.631.723	1.631.723	1.631.723
0010102	Tegemoetkoming raadsfracties	1.644.541	1.642.201	1.642.201	1.642.201
0010103	Uitkerings- en pensioenvoorziening raadsleden	8.657	89.770	89.770	89.770
0060101	Raadsbudget	726.639	1.376.643	1.376.643	1.006.052
0060103	Griffie	1.362.144	1.447.496	1.441.495	1.439.245
0060203	Onderzoeksbudget Rekeningencommissie	-	12.270	12.270	12.270
0060205	Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer	1.679.427	1.704.600	1.704.600	1.738.700
0060206	Onderzoeksbudget Raad	-	-	-	577.389
9801303	Dotatie vierjarige reserve Raadsgriffie	51.891	51.891	51.891	51.891
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		7.114.203	7.904.703	7.898.702	8.137.350
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		51.891	51.891	51.891	51.891
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		7.166.094	7.956.594	7.950.593	8.189.241

Doelstelling 12.6 Ombudsman

0020805	Bureau Gemeentelijke Ombudsman	2.110.056	2.004.352	1.980.818	2.089.612
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		2.110.056	2.004.352	1.980.818	2.089.612
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		2.110.056	2.004.352	1.980.818	2.089.612

12. Bestuur en concern

Totaal lasten programma	83.270.583	68.722.260	76.752.389	83.343.577
Totaal baten programma	15.307.792	6.690.828	6.690.828	15.430.805
Saldo van baten en lasten	-67.962.791	-62.031.432	-70.061.561	-67.912.772
Reserve mutaties				
Dotaties aan reserves	970.984	70.256	493.556	55.239
Onttrekkingen aan reserves	734.011	200.680	1.550.680	278.374
Resultaatbestemming	-236.973	130.424	1.057.124	223.135
Resultaat na bestemming	-68.199.764	-61.901.008	-69.004.437	-67.689.637

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Doelstelling 12.5 Griffie					
0010101	Vergoeding en tegemoetkoming aan raadsleden	-	-	-	-
0010102	Tegemoetkoming raadsfracties	-	-	-	-
0010103	Uitkerings- en pensioenvoorziening raadsleden	-	-	-	-
0060101	Raadsbudget	120.240	-	-	-
0060103	Griffie	-	10.587	10.587	10.587
0060203	Onderzoeksbudget Rekeningencommissie	-	-	-	-
0060205	Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer	-	-	-	-
0060206	Onderzoeksbudget Raad	-	-	-	-
9801303	Onttrekking vierjarige reserve Raadsgriffie	-	-	-	206.798
Totaal baten doelstelling voor bestemming		120.240	10.587	10.587	10.587
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	206.798
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		120.240	10.587	10.587	217.385

Doelstelling 12.6 Ombudsman					
0020805	Bureau Gemeentelijke Ombudsman	220.224	180.000	180.000	230.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		220.224	180.000	180.000	230.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		220.224	180.000	180.000	230.000

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Programma 13. Dienstverlening					
Doelstelling 13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer.					
0020702	Contactcenter (DFM)	12.839.487	13.131.164	12.732.127	13.266.063
3100803	Gevonden voorwerpen	543.290	630.481	630.481	586.381
9800215	Dotatie reservering prioriteit 2010 integreren websites	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	13.382.777	13.761.645	13.362.608	13.852.444
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	13.382.777	13.761.645	13.362.608	13.852.444
Doelstelling 13.2 Beheren van basisregistraties en verstrekken van informatie uit die registraties voor de uitvoering van publieke taken					
0030101	Dienst Basisinformatie	28.669.461	24.980.840	24.053.607	29.674.370
0040101	Afdracht Rijksleges	-	-	-	-
9802001	Dotatie reserve WW-uitkeringen (DPG)	-	-	-	-
9802013	Dotatie reserve gegevensversrekking basisregistratie	-	-	587.760	15.940
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	28.669.461	24.980.840	24.053.607	29.674.370
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	587.760	15.940
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	28.669.461	24.980.840	24.641.367	29.690.310
Doelstelling 13.3 Het stadsarchief is een innovatieve beheerder en dienstverlener van formaat					
5410301	Stadsarchief Amsterdam	16.268.365	14.760.163	14.396.373	14.795.853
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	16.268.365	14.760.163	14.396.373	14.795.853
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	16.268.365	14.760.163	14.396.373	14.795.853
Doelstelling 13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van roerend goed als onderpand					
3100802	Stadsbank van Lening	10.358.732	10.986.260	11.162.090	10.863.246
9807001	Dotatie winstreserve projecten (Stads-bank van Lening)	749.836	-	137.500	-
9807002	Dotatie algemene reserve (Stads-bank van lening)	171.468	8.450	8.450	-
9807013	Dotatie reserve verkoopwinst pand Lindengracht 204	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	10.358.732	10.986.260	11.162.090	10.863.246
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	921.304	8.450	145.950	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	11.280.036	10.994.710	11.308.040	10.863.246
13. Dienstverlening					
	Totaal lasten programma	68.679.335	64.488.908	62.974.678	69.185.913
	Totaal baten programma	35.973.177	31.814.237	32.888.637	32.758.447
	Saldo van baten en lasten	-32.706.158	-32.674.671	-30.086.041	-36.427.466
Reserve mutaties					
	Dotaties aan reserves	921.304	8.450	733.710	15.940
	Onttrekkingen aan reserves	976.170	337.576	399.206	695.453
	Resultaatbestemming	54.866	329.126	-334.504	679.513
	Resultaat na bestemming	-32.651.292	-32.345.545	-30.420.545	-35.747.953

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
-------------	--------------	-------------------	-----------------------------	-----------------------------	----------------

Programma 13. Dienstverlening

Doelstelling 13.1 De gemeente Amsterdam verstrekt informatie en producten aansluitend op de vraag en behoefte van burger en ondernemer.

0020702	Contactcenter (DFM)	10.072.099	11.090.708	11.090.708	11.075.553
3100803	Gevonden voorwerpen	111.554	65.600	65.600	85.600
9800215	Onttrekking reservering prioriteit 2010 integreren websites	200.000	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		10.183.653	11.156.308	11.156.308	11.161.153
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		200.000	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		10.383.653	11.156.308	11.156.308	11.161.153

Doelstelling 13.2 Beheren van basisregistraties en verstrekken van informatie uit die registraties voor de uitvoering van publieke taken

0030101	Dienst Basisinformatie	7.280.145	4.963.810	5.088.210	6.884.960
0040101	Afdracht Rijksleges	674.724	818.710	818.710	-
9802001	Onttrekking reserve WW-uitkeringen (DPG)	108.700	108.700	170.330	-
9802013	Onttrekking reserve gegevensversrekking basisregistratie	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		7.954.869	5.782.520	5.906.920	6.884.960
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		108.700	108.700	170.330	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		8.063.569	5.891.220	6.077.250	6.884.960

Doelstelling 13.3 Het stadsarchief is een innovatieve beheerder en dienstverlener van formaat.

5410301	Stadsarchief Amsterdam	4.272.281	2.982.290	2.982.290	3.412.669
Totaal baten doelstelling voor bestemming		4.272.281	2.982.290	2.982.290	3.412.669
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		4.272.281	2.982.290	2.982.290	3.412.669

Doelstelling 13.4 Voorzien in kredietbehoefte van burgers door het verstrekken van geld op basis van roerend goed als onderpand

3100802	Stadsbank van Lening	13.562.374	11.893.119	12.843.119	11.299.665
9807001	Onttrekking winstreserve projecten (Stads-bank van Lening)	633.108	194.514	194.514	661.091
9807002	Onttrekking algemene reserve (Stads-bank van lening)	-	-	-	-
9807013	Onttrekking reserve verkoopwinst pand Lindengracht 204	34.362	34.362	34.362	34.362
Totaal baten doelstelling voor bestemming		13.562.374	11.893.119	12.843.119	11.299.665
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		667.470	228.876	228.876	695.453
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		14.229.844	12.121.995	13.071.995	11.995.118

Lasten

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
14. Algemene Dekkingsmiddelen					
Subprogramma 14.1 Uitkering Gemeentefonds					
9210101	Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	-	-	-	-
9210106	Integratieuitkering WMO	-	-	-	-
9210116	Nog te ontvangen middelen Septemercirculaire	-	-	-	-
9210122	Integratie- en Decentralisatie Uitkeringen (verzamelpost)	-	-	-	-
9800156	Dotatie egalisereserve kasschuif gemeentefonds	1.227.518	1.227.518	1.227.518	1.227.518
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	-	-	-	-
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	1.227.518	1.227.518	1.227.518	1.227.518
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	1.227.518	1.227.518	1.227.518	1.227.518
Subprogramma 14.2 Uitkering Stadsdeelfonds					
9210206	Stelpost taakmutatie Stadsdeelfonds	-	-	-	-5.000.000
9210201	Uitkering uit het Stadsdeelfonds	660.672.083	638.230.242	643.338.852	560.390.577
9210202	Nog aan stadsdelen uit te keren	403.248	-	-	-
9210203	Uitkering binnenwaterbeheer Amsterdam-Centrum	637.000	638.783	638.783	638.783
9210204	Bijdrage Stadsdeel Noord in kosten beheer wegen landelijk gebied	607.600	607.600	607.600	607.600
9220135	Bijdrage Zeeburg in verband met IJburg	500.000	-	-	-
9220141	Vergoeding 'BCF korting' voorbereidingskosten en investeringsprojecten Walmuren en bruggen	3.307.636	766.584	-	-
9220158	Uitkering Stadsdeel Centrum i.v.m. walmuren en bruggen	6.003.289	5.900.000	-	-
9220161	bijdrage Centrum rode loper	7.400.000	1.000.000	16.800.000	10.700.000
9800161	Dotatie reserve restant gehouden accres SDF ivm effect rijksbezuinigingen	-	469.600	-	-
9210205	Bijdrage aan SD Noord voor recreatieschap Twiske en Waterland	-	-	-	351.847
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	679.530.856	647.143.209	661.385.235	567.688.807
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	469.600	-	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	679.530.856	647.612.809	661.385.235	567.688.807
Subprogramma 14.3 Belastingen					
9310101	Onroerende-zaakbelasting ten laste van gebruikers	-	-	-	-
9310102	Oninbaar verklaarde belasting, welke alsnog is geïnd	-	-	-	-
9320101	Onroerende-zaakbelasting ten laste van zakelijk gerechtigden	-	-	-	-
9330101	Roerende-ruimtebelasting	-	-	-	-
9360101	Toeristenbelasting	-	-	-	-
9360102	Vermakelijkheidsretributie	-	-	-	-
9370101	Hondenbelasting	-	-	-	-
9380101	Reclamebelasting	-	-	-	-
9390101	Precariobelasting	-	-	-	-
9400101	Dienst Belastingen	34.847.251	32.666.593	34.155.753	30.913.342
9400102	Leges Dienst Belastingen	-	-	-	-
9400105	Bureau Rijksbelastingzaken	1.718.211	1.466.610	1.466.610	1.366.610
9803408	Dotatie reserve BR WOZ	-	-	776.711	-
9803411	dotatie reserve Basis ICT / Symphony	-	-	500.000	-
9803412	dotatie reserve Migratie Data Center	-	-	700.000	-
9803413	dotatie reserve WOZ kadaster	-	-	380.000	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	36.565.462	34.133.203	35.622.363	32.279.952
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	-	-	2.356.711	-
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	36.565.462	34.133.203	37.979.074	32.279.952

Volgnummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
14. Algemene Dekkingsmiddelen					
Subprogramma 14.1 Uitkering Gemeentefonds					
9210101	Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	1.336.515.953	1.291.982.384	1.287.218.711	1.344.325.222
9210106	Integratieuitkering WMO	61.304.947	60.768.192	62.697.445	63.361.758
9210116	Nog te ontvangen middelen Septemercirculaire	-	-	-	738.240
9210122	Integratie- en Decentralisatie Uitkeringen (verzamelpost)	144.751.474	128.951.635	137.562.751	131.429.125
9800156	Onttrekking egalisatiereserve kasschuif gemeentefonds	-	-	-	564.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		1.542.572.374	1.481.702.211	1.487.478.907	1.539.854.345
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	564.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		1.542.572.374	1.481.702.211	1.487.478.907	1.540.418.345
Subprogramma 14.2 Uitkering Stadsdeelfonds					
9210206	Stelpost taakmutatie Stadsdeelfonds	-	-	-	-
9210201	Uitkering uit het Stadsdeelfonds	-	-	-	-
9210202	Nog aan stadsdelen uit te keren	-	-	-	-
9210203	Uitkering binnenwaterbeheer Amsterdam-Centrum	-	-	-	-
9210204	Bijdrage Stadsdeel Noord in kosten beheer wegen landelijk gebied	-	-	-	-
9220135	Bijdrage Zeeburg in verband met IJburg	-	-	-	-
9220141	Vergoeding 'BCF korting' voorbereidingskosten en investeringsprojecten Walmuren en bruggen	-	-	-	-
9220158	Uitkering Stadsdeel Centrum i.v.m. walmuren en bruggen	-	-	-	-
9220161	bijdrage Centrum rode loper	-	-	-	300.000
9800161	Onttrekking reserve restant gehouden accres SDF ivm effect rijksbezuinigingen	-	-	-	-
9210205	Bijdrage aan SD Noord voor recreatieschap Twiske en Waterland	-	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		-	-	-	300.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		-	-	-	300.000
Subprogramma 14.3 Belastingen					
9310101	Onroerende-zaakbelasting ten laste van gebruikers	39.917.763	43.356.220	43.356.220	41.211.880
9310102	Oninbaar verklaarde belasting, welke alsnog is geïnd	569.441	300.000	300.000	300.000
9320101	Onroerende-zaakbelasting ten laste van zakelijk gerechtigden	116.821.749	116.861.090	116.861.090	116.953.410
9330101	Roerende-ruimtebelasting	381.303	384.600	384.600	402.920
9360101	Toeristenbelasting	37.936.065	34.964.520	39.864.520	38.532.990
9360102	Vermakelijkheidsretributie	1.989.711	2.020.950	2.020.950	1.993.500
9370101	Hondenbelasting	1.772.089	1.751.330	1.751.330	1.751.330
9380101	Reclamebelasting	373.096	360.000	360.000	154.300
9390101	Precariobelasting	27.763	39.100	39.100	27.000
9400101	Dienst Belastingen	14.025.617	12.536.050	12.536.050	13.136.050
9400102	Leges Dienst Belastingen	79.320	65.100	65.100	65.100
9400105	Bureau Rijksbelastingzaken	534.807	270.000	270.000	170.000
9803408	Onttrekking reserve BR WOZ	107.066	-	776.711	-
9803411	Onttrekking reserve Basis ICT / Symphony	-	-	500.000	-
9803412	Onttrekking reserve Migratie Data Center	-	-	700.000	-
9803413	Onttrekking reserve WOZ kadaster	-	-	380.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		214.428.724	212.908.960	217.808.960	214.698.480
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		107.066	-	2.356.711	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		214.535.790	212.908.960	220.165.671	214.698.480

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Subprogramma 14.4 Erfpacht					
8300101	Exploitatie Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (erfpacht)	70.703.714	99.042.344	99.587.094	118.892.884
8300104	Uitgaven ten laste van de reserve afkoopsommen erfpacht	1.480.603	-	-	-
8300122	Afdracht meerwaarden afkoopsommen ten behoeve van het Stimuleringsfonds volkshuisvesting, erfpachtdeel	38.986.546	-	-	-
8300211	Uitgaven ten laste van de egalisatiereserve splitsingsunit	802.715	1	1	1
9800116	Dotatie reserve meerwaarden afkoopsommen Grondbedrijf	-	-	-	-
9803101	Dotatie reserve Afkoopsommen (OGA)	100.026.314	86.000.000	86.000.000	92.400.000
9803109	Dotatie reserve Afkoopsommen erfpacht 2e termijn (OGA)	187.451	-	-	-
9803116	Dotatie egalisatiereserve splitsingsunit (OGA)	-	-	-	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		111.973.578	99.042.345	99.587.095	118.892.885
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		100.213.765	86.000.000	86.000.000	92.400.000
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		212.187.343	185.042.345	185.587.095	211.292.885

Subprogramma 14.5 Financiering					
8300201	Rente op reserve meerwaarde afkoopsommen	-	-	-	-
9140101	Rente eigen financieringsmiddelen	-	-	-	-
9140103	Rente eigen financieringsmiddelen enkele reserves en voorzieningen	4.939.517	4.961.585	4.961.585	4.877.361
9140105	Betaalde rentelasten	297.911.713	328.126.990	313.626.990	318.718.982
9140106	Buiten de omslag doorberekende rente	-	-	-	-
9140108	Teruggaaf rente als gevolg van te hoog geraamde omslagrente	19.142.200	-	-	-
9800106	Dotatie egalisatiefonds kapitaallasten	-	49.301.170	63.801.170	90.883.151
9800110	Dotatie Algemene Reserve	10.806.750	101.303.997	101.303.997	-
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		321.993.430	333.088.575	318.588.575	323.596.343
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		10.806.750	150.605.167	165.105.167	90.883.151
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		332.800.180	483.693.742	483.693.742	414.479.494

Subprogramma 14.6 Deelnemingen					
9130103	Rentelasten verbonden aan deelnemingen	10.129.125	10.200.000	10.200.000	23.848.241
Totaal lasten doelstelling voor bestemming		10.129.125	10.200.000	10.200.000	23.848.241
Dotaties aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling		10.129.125	10.200.000	10.200.000	23.848.241

Subprogramma 14.7 Overige Algemene dekkingsmiddelen					
3100103	Marktbergingen Waterloopleinmarkt	16.033	15.389	15.389	15.389
3300205	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Onze Energie Noord	473	473	473	-
5400720	Kapitaallasten verstrekte geldlening St. Beurs van Berlage	352.260	349.230	78.211	76.461
8210302	Dotatie voorziening Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing	33.465.483	34.715.798	34.715.798	30.977.699
8300119	Uitgaven ten laste van de reserve bedrijfsvoering (OGA)	3.360.399	1	1	1
9130101	Uitkering van 2/3 van de rente van Vicarygoederen	3.750	4.446	4.446	4.446
9210104	Uitkering Stadsdeel Noord i.v.m. Nieuwe Leeuwarderweg	-	3.000.000	3.000.000	-
9210123	Door Rijk toegezegde doeluitkeringen Gemeentefonds	-	-	-	-
9220106	Kapitaallasten voorgenomen onrendabele investeringen	-	48.900.000	48.900.000	51.101.000
9220107	Toe te kennen prioriteiten (structureel en incidenteel)	-	-1.610.000	-1.861.210	-1.420.000
9220108	frictiekosten huisvesting van diensten	23.634	-7.770.528	-2.390.315	-2.623.325
9220110	Stelpost Dekking "Samen doen"	-	-	-	-
9220112	Nog functioneel te verwerken posterioriteiten	-	-	-	-2.697.081
9220115	Saldo tussentijdse begrotingswijzigingen	-	-	14.780.163	-
9220120	Lasten concerncontroller niet tot vorenstaande behorende	10	67.912.164	72.212.164	564.000
9220122	Verwerking rekeningresultaat jaar T-1	-	-	-	-
9220145	Stelpost 1 stad 1 opgave	-	-18.950.000	-1.098.820	-
9220160	Doorberekende kapitaallasten reserve NEMO	-	-	-	-

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Subprogramma 14.4 Erfpacht					
8300101	Exploitatie Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (erfpacht)	104.177.684	200.334.333	191.834.333	205.851.233
8300104	Uitgaven ten laste van de reserve afkoopsommen erfpacht	101.299.532	-	-	-
8300122	Afdracht meerwaarden afkoopsommen ten behoeve van het Stimuleringsfonds volkshuisvesting, erfpachtdeel	-	-	-	-
8300211	Uitgaven ten laste van de egalisatiereserve splitsingsunit	903.862	-	-	-
9800116	Onttrekking reserve meerwaarden afkoopsommen Grondbedrijf	7.000.000	15.750.000	15.750.000	8.150.000
9803101	Onttrekking reserve Afkoopsommen (OGA)	42.865.330	28.000.000	28.000.000	39.700.000
9803109	Onttrekking reserve Afkoopsommen erfpacht 2e termijn (OGA)	-	-	-	-
9803116	Onttrekking egalisatiereserve splitsingsunit (OGA)	73.852	-	-	175.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		206.381.078	200.334.333	191.834.333	205.851.233
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		49.939.182	43.750.000	43.750.000	48.025.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		256.320.260	244.084.333	235.584.333	253.876.233

Subprogramma 14.5 Financiering					
8300201	Rente op reserve meerwaarde afkoopsommen	2.502.785	2.187.785	2.187.785	1.479.035
9140101	Rente eigen financieringsmiddelen	71.471.647	73.888.333	79.079.003	88.760.363
9140103	Rente eigen financieringsmiddelen enkele reserves en voorzieningen	-	-	-	-
9140105	Betaalde rentelasten	376.909.392	386.528.160	383.931.710	424.602.133
9140106	Buiten de omslag doorberekende rente	2.297.899	3.308.974	3.308.974	3.899.000
9140108	Teruggaaf rente als gevolg van te hoog geraamde omslagrente	-	-	-	-
9800106	Onttrekking egalisatiefonds kapitaallasten	-	-	-	-
9800110	Onttrekking Algemene Reserve	2.400.000	65.000.000	65.000.000	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		453.181.723	465.913.252	468.507.472	518.740.532
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		2.400.000	65.000.000	65.000.000	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		455.581.723	530.913.252	533.507.472	518.740.532

Subprogramma 14.6 Deelnemingen					
9130103	Rentelasten verbonden aan deelnemingen	45.652.594	28.700.000	42.900.000	90.950.000
Totaal baten doelstelling voor bestemming		45.652.594	28.700.000	42.900.000	90.950.000
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		-	-	-	-
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		45.652.594	28.700.000	42.900.000	90.950.000

Subprogramma 14.7 Overige Algemene dekkingsmiddelen					
3100103	Marktbergingen Waterloopleinmarkt	-	-	-	-
3300205	Kapitaallasten van verstrekte geldleningen Onze Energie Noord	473	473	473	-
5400720	Kapitaallasten verstrekte geldlening St. Beurs van Berlage	352.260	349.230	78.211	76.461
8210302	Onttrekking voorziening Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing	-	-	-	1.200.000
8300119	Uitgaven ten laste van de reserve bedrijfsvoering (OGA)	-1.242.543	-	-	-
9130101	Uitkering van 2/3 van de rente van Vicarygoederen	-	-	-	-
9210104	Uitkering Stadsdeel Noord i.v.m. Nieuwe Leeuwarderweg	-	-	-	-
9210123	Door Rijk toegezegde doeluitkeringen Gemeentefonds	-	9.467.698	1.845.600	-
9220106	Kapitaallasten voorgenomen onrendabele investeringen	-	48.900.000	48.900.000	51.101.000
9220107	Toe te kennen prioriteiten (structureel en incidenteel)	-	200.000	200.000	-
9220108	fRICTIEkosten huisvesting van diensten	-	-	-	-
9220110	Stelpost Dekking "Samen doen"	-	-	-	5.505.000
9220112	Nog functioneel te verwerken posterioriteiten	-	-	-	-
9220115	Saldo tussentijdse begrotingswijzigingen	-	-	-	-
9220120	Lasten concerncontroller niet tot vorenstaande behorende	11.416.340	-	-	-
9220122	Verwerking rekeningresultaat jaar T-1	36.370.336	-	96.073.453	-
9220145	Stelpost 1 stad 1 opgave	-	-	-	-
9220160	Doorberekende kapitaallasten reserve NEMO	600.000	600.000	-	-

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
9220162	Doorberekende rentelasten inz hoofderfpachtrecht Haven door OGA	-	-	-	13.717.091
9220301	Onvoorziene uitgaven	1.777.128	2.000.000	2.000.000	2.000.000
9220401	Dotatie voorziening juridische risico's	8.719.018	-	-	-
9220403	Mutatie Risico Voorziening	-	-	-	-
9220404	Dotatie risicovoorziening KKG Noord-Zuidlijn	42.000.000	-	-	-
9220411	Dotatie voorziening garanties, geldleningen en claims	650.000	-	-	-
9220412	Dotaties voorziening ivm verzelfstandiging Haven	4.210.000	-	-	-
9220415	Dotatie voorziening t.b.v. risico's Vereveningsfonds	70.000.000	-	-	-
9220416	Dotatie voorziening exogene risico's Noord-Zuidlijn	-	-	20.000.000	-
9220417	Frictiekosten boventallig facilitair personeel	-	-	781.192	1.344.000
9220450	Mutaties in voorziening geormerkte gelden GWA/SVA	-958.740	-	-	-
9229095	Stelpost 1S1O maatregel 10	-	-	-	-
9600119	Dienst Milieu en Bouwtoezicht	-3	-1.039.830	-1.039.830	-
9600123	Geneeskundige en Gezondheidsdienst Amsterdam	27.419.766	27.054.197	27.054.197	28.293.363
9600131	Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	43.033.176	38.781.831	38.669.411	47.251.395
9600132	Dienst Ruimtelijke Ordening	22.915.309	24.130.320	25.112.520	23.020.658
9600137	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	23.903.480	23.670.030	22.784.727	22.266.725
9600138	Apparaatskosten DWZS	27.487.431	26.305.326	25.000.519	23.911.581
9600180	Dienst Werk en Inkomen	181.140.709	173.247.500	168.107.112	187.510.287
9600195	Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	4.345.535	2.069.370	1.226.075	2.638.080
9600237	Taakstelling 2012	-227.917	-2.609.930	-2.114.930	-
9600310	Stelpost Nominaal	-	-19.365	-19.365	-
9600312	Stelpost Nominaal	-	-1	-1	-1
9600331	Stelpost Nominaal	-	1	-	-
9600334	Stelpost Nominaal	-	3	3	-
9600337	Stelpost Nominaal	-	494.955	494.955	-
9600350	Stelpost nominaal	-	-13.163	-13.163	-3
9600437	taakstelling personele kosten 2014	-	-	-	-249.665
9800124	Dotatie reserve fusie waterbeheer	2.492.759	2.421.547	2.421.547	2.350.315
9800131	Dotatie garantiefonds Gemeentelijke Kredietbank	300.000	300.000	300.000	300.000
9800138	Dotatie bestemmingsreserve Beurs van Berlage	-	-	-	-
9800147	Dotatie reserve frictiekosten 1 Stad 1 Opgave	-	26.700.000	28.268.797	55.100.000
9800148	Dotatie (T-1) mbt rekeningresultaat jaar (T-2) t.g.v. incidentele ruimte begrotingsjaar (T)	5.761.881	-	63.516.749	-
9800149	Dotatie reserve NUON-opbrengsten	-	-	-	-
9800151	Dotatie reserve Middelen t.b.v. PMI en evenementen 2012-2014	-	-	-	-
9800152	Dotatie reserve Frictiekosten Heroverwegingen 2011-2012	1.150.500	-	-	-
9800158	Dotatie reserve lening NEMO	600.000	600.000	4.200.000	-
9800159	Ondersteuning kwetsbare groepen	9.667.803	9.469.092	8.929.092	-
9800160	Dotatie reserve IBOI Indexering 2de Zeesluis	-	500.000	500.000	-
9800163	Dotatie reserve walmuren Damrak	-	-	4.300.000	-
9800164	Dotatie reserve verzelfstandiging AEB	-	-	14.000.000	-
9803117	Dotatie reserve bedrijfsvoering (OGA)	-	-	-	-
9803202	Dotatie algemene reserve (DRO)	-	-	-	-
9803799	Dotatie reserve WW-uitkering en reïntegratie (DMO)	-	-	-	-
2200103	Kapitaallasten verstrekte geldlening aan Havenbedrijf Amsterdam NV	-	-	-	7.370.912
9809517	Dotatie reserve WW (dIVV)	-	-	-	-
9229331	stelpost 1S1O 13 DMC begroting OGA	-	-	-148.832	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	493.636.934	440.638.217	496.250.890	435.073.013
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	19.972.943	39.990.639	126.436.185	57.750.315
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	513.609.877	480.628.856	622.687.075	492.823.328

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
9220162	Doorberekende rentelasten inz hoofderfpachtrecht Haven door OGA	-	-	-	-
9220301	Onvoorziene uitgaven	-	-	-	-
9220401	Onttrekking voorziening juridische risico's	4.937.938	-	-	3.200.000
9220403	Mutatie Risico Voorziening	61.200.000	-	-	-
9220404	Onttrekking risicovoorziening KKG Noord-Zuidlijn	42.000.000	-	-	-
9220411	Onttrekking voorziening garanties, geldleningen en claims	-	-	-	-
9220412	Onttrekkings voorziening ivm verzelfstandiging Haven	-	-	-	-
9220415	Onttrekking voorziening t.b.v. risico's Vereveningsfonds	-	-	-	-
9220416	Onttrekking voorziening exogene risico's Noord-Zuidlijn	-	-	-	-
9220417	Frictiekosten boventallig facilitair personeel	-	-	-	-
9220450	Mutaties in voorziening geormerkte gelden GWA/SVA	-	-	-	-
9229095	Stelpost 1S1O maatregel 10	-	-	7.600.000	-
9600119	Dienst Milieu en Bouwtoezicht	-	-	-	-
9600123	Geneeskundige en Gezondheidsdienst Amsterdam	27.419.767	27.054.197	27.054.197	28.293.363
9600131	Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	42.538.215	38.781.774	38.905.904	47.480.384
9600132	Dienst Ruimtelijke Ordening	24.784.652	25.079.384	25.022.865	23.425.197
9600137	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	24.063.249	23.499.370	23.016.441	22.266.725
9600138	Apparaatskosten DWZS	27.487.430	26.305.326	26.305.326	23.911.581
9600180	Dienst Werk en Inkomen	181.140.707	173.247.500	168.828.159	187.510.287
9600195	Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	3.121.197	1.945.370	1.945.370	2.536.000
9600237	Taakstelling 2012	-	-	-	-
9600310	Stelpost Nominaal	-	-	-	-
9600312	Stelpost Nominaal	-	-	-	-
9600331	Stelpost Nominaal	-	-	-	-
9600334	Stelpost Nominaal	-	-	-	-
9600337	Stelpost Nominaal	-	-	-	-
9600350	Stelpost nominaal	-	-	-	-
9600437	taakstelling personele kosten 2014	-	-	-	-
9800124	Onttrekking reserve fusie waterbeheer	4.075.480	4.004.257	4.004.257	3.933.034
9800131	Onttrekking garantiefonds Gemeentelijke Kredietbank	44.958	300.000	300.000	300.000
9800138	Onttrekking bestemmingsreserve Beurs van Berlage	3.500.000	-	-	-
9800147	Onttrekking reserve frictiekosten 1 Stad 1 Opgave	-	-	-	11.065.490
9800148	Onttrekking (T-1) mbt rekeningresultaat jaar (T-2) t.g.v. incidentele ruimte begrotingsjaar (T)	26.368.000	5.761.877	5.761.877	48.516.752
9800149	Onttrekking reserve NUON-opbrengsten	-	135.600.000	135.600.000	-
9800151	Onttrekking reserve Middelen t.b.v. PMI en evenementen 2012-2014	8.500.000	7.500.000	7.500.000	2.000.000
9800152	Onttrekking reserve Frictiekosten Heroverwegingen 2011-2012	2.666.620	3.914.164	12.703.673	4.500.186
9800158	Onttrekking reserve lening NEMO	-	-	-	-
9800159	Ondersteuning kwetsbare groepen	8.800.000	125.000	8.244.000	-
9800160	Onttrekking reserve IBOI Indexering 2de Zeesluis	-	-	-	-
9800163	Onttrekking reserve walmuren Damrak	-	-	4.300.000	-
9800164	Onttrekking reserve verzelfstandiging AEB	-	-	-	-
9803117	Onttrekking reserve bedrijfsvoering (OGA)	679.783	1	1	1
9803202	Onttrekking algemene reserve (DRO)	254.790	-	-	-
9803799	Onttrekking reserve WW-uitkering en reïntegratie (DMO)	-	-	-	200.000
2200103	Kapitaallasten verstrekte geldlening aan Havenbedrijf Amsterdam NV	-	-	-	7.370.912
9809517	Onttrekking reserve WW (divv)	98.326	110.000	110.000	110.000
9229331	stelpost 1S1O 13 DMC begroting OGA	-	-	-	-
	Totaal baten doelstelling voor bestemming	486.190.021	375.430.322	465.775.999	403.876.910
	Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling	54.987.957	157.315.299	178.523.808	70.625.463
	Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling	541.177.978	532.745.621	644.299.807	474.502.374

Lasten

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Subprogramma 14.8 Amsterdams Investeringsfonds					
9220560	Lasten AIF (KDL) maatsch renderend vrij deel	-	-	-	-
9220561	Lasten AIF (KDL) maatsch renderend gecommiteerd deel	145.601	-	-	1.000.000
9220564	Lasten AIF (KDL) financieel renderend gecommiteerd deel	685.297	-	-	-
9220567	Lasten AIF (E&I) maatsch renderend gecommiteerd deel	150.000	-	-	2.250.000
9800150	Dotatie reserve Amsterdams Investeringsfonds	24.258.180	6.168.693	6.801.170	6.673.564
9800560	AIF (KDL) maatsch renderend vrij deel	182	-	-	-
9800561	AIF (KDL) maatsch renderend gecommiteerd deel	-	-	-	-
9800564	AIF (KDL) financieel renderend gecommiteerd deel	-	-	-	-
9800567	AIF (E&I) maatsch renderend gecommiteerd deel	-	-	-	-
	Totaal lasten doelstelling voor bestemming	980.898	-	-	3.250.000
	Dotaties aan reserves tbv doelstelling	24.258.362	6.168.693	6.801.170	6.673.564
	Totaal lasten na bestemming voor deze doelstelling	25.239.260	6.168.693	6.801.170	9.923.564
Totaal	Algemene Dekkingsmiddelen				
	Totaal lasten programma	1.654.810.283	1.564.245.549	1.621.634.158	1.504.629.241
	Totaal baten programma	2.948.406.696	2.764.989.078	2.874.305.671	2.974.272.092
	Saldo van baten en lasten	1.293.596.413	1.200.743.529	1.252.671.513	1.469.642.851
	Reserve mutaties				
	Dotaties aan reserves	156.479.338	284.461.617	387.926.751	248.934.548
	Onttrekkingen aan reserves	140.415.103	266.065.299	289.630.519	122.464.463
	Resultaatbestemming	-16.064.235	-18.396.318	-98.296.232	-126.470.085
	Resultaat na bestemming	1.277.532.178	1.182.347.211	1.154.375.281	1.343.172.767

Volg nummer	Omschrijving	Jaarrekening 2012	Begroting 2013 1e wijziging	Begroting 2013 na 4e maands	Begroting 2014
Subprogramma 14.8 Amsterdams Investeringsfonds					
9220560	Lasten AIF (KDL) maatsch renderend vrij deel	182	-	-	592
9220561	Lasten AIF (KDL) maatsch renderend gecommitteerd deel	-	-	-	-
9220564	Lasten AIF (KDL) financieel renderend gecommitteerd deel	-	-	-	-
9220567	Lasten AIF (E&I) maatsch renderend gecommitteerd deel	-	-	-	-
9800150	Onttrekking reserve Amsterdams Investeringsfonds	32.000.000	-	-	3.250.000
9800560	AIF (KDL) maatsch renderend vrij deel	-	-	-	-
9800561	AIF (KDL) maatsch renderend gecommitteerd deel	145.601	-	-	-
9800564	AIF (KDL) financieel renderend gecommitteerd deel	685.297	-	-	-
9800567	AIF (E&I) maatsch renderend gecommitteerd deel	150.000	-	-	-
Totaal baten doelstelling voor bestemming		182	-	-	592
Onttrekkingen aan reserves tbv doelstelling		32.980.898	-	-	3.250.000
Totaal baten na bestemming voor deze doelstelling		32.981.080	-	-	3.250.592

Overzicht kapitaallasten

Overzicht kapitaallasten, omslagstelsel

bedragen in €

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Rente over opgenomen langlopende geldleningen	121.326.353	121.604.272	114.232.534	110.367.788
<i>overlopend passief rentevoordeel cultuurleningen</i>	517.400	517.400	517.400	517.400
	121.843.753	122.121.672	114.749.934	110.885.188
Rente over opgenomen kortlopende geldleningen	4.500.000	4.500.000	4.500.000	4.500.000
Rente over ontvangen langlopende waarborgsommen	7.315	7.315	7.315	7.315
Rente over opgenomen rekening courant kredieten	27.398.770	27.398.770	27.398.770	27.398.770
Rente over eigen financieringsmiddelen:				
Rente toegevoegd aan algemene dienst	76.338.751	72.835.629	69.955.114	64.653.242
Rente toegevoegd aan reserve / voorziening	86.781.974	88.303.388	90.663.889	94.707.998
	163.120.724	161.139.018	160.619.003	159.361.240
Overige kosten en rente	500.000	500.000	500.000	500.000
Toevoeging voorzieningen:	1.348.420	1.348.420	1.348.420	1.348.420
Totaal rentelasten	318.718.982	317.015.194	309.123.441	304.000.932
Rente over verstrekte rekening courant kredieten	4.920.238	4.920.238	4.920.238	4.920.238
Rente over verstrekte leningen				
Binnen de omslag	391.988.993	399.944.374	401.990.581	404.637.238
Buiten de omslag:	27.692.903	25.688.383	19.139.716	16.373.318
	419.681.895	425.632.757	421.130.297	421.010.556
Totaal rentebaten	424.602.133	430.552.995	426.050.535	425.930.794
Totaal rentebaten	424.602.133	430.552.995	426.050.535	425.930.794
Totaal rentelasten	318.718.982	317.015.194	309.123.441	304.000.932
Totaal resultaat	105.883.151	113.537.801	116.927.094	121.929.862
Begrote rentebaten	15.000.000	0	0	0
Dotatie egalisatiereserve kapitaallasten	90.883.151	113.537.801	116.927.094	121.929.862

Toelichting kapitaallasten en omslagstelsel

Overzicht kapitaallasten en omslagstelsel (bedragen in €)	Begroting 2014
Rente over opgenomen langlopende geldleningen	121.326.353
overlopend passief rentevoordeel cultuurleningen	517.400
subtotaal	121.843.753
Rente over opgenomen kortlopende geldleningen	4.500.000
Rente over ontvangen langlopende waarborgsommen	7.315
Rente over opgenomen rekening courant kredieten	27.398.770
subtotaal	31.906.085
Rente over eigen financieringsmiddelen:	
rente toegevoegd aan algemene dienst	76.338.751
rente toegevoegd aan reserve/voorziening	86.781.974
subtotaal	163.120.724
Overige kosten en rente	500.000
Toevoeging voorzieningen	1.348.420
Totaal rentelasten	318.718.982
Rente over verstrekte rekening courant kredieten	4.920.238
Rente over verstrekte leningen:	
binnen de omslag	391.988.993
buiten de omslag	27.692.903
subtotaal	419.681.895
Totaal rentebaten	424.602.133
Totaal rentebaten	424.602.133
Totaal rentelasten	318.718.982
Totaal resultaat	105.883.151
Begrote rentebaten	15.000.000
Dotatie egalisereserve kapitaallasten	90.883.151

Het omslagstelsel

De Gemeente Amsterdam beschikt over zowel interne- als externe financieringsmiddelen. De externe financieringsmiddelen worden aangetrokken op zowel de geldmarkt (kortlopende leningen) als de kapitaalmarkt (langlopende leningen). Naast de externe financieringsmiddelen beschikt de gemeente over interne financieringsmiddelen zijnde de reserves en voorzieningen. Deze kunnen voor financiering worden gebruikt tot het moment waarop de middelen worden ingezet voor het doel waarvoor ze bestemd zijn. Dit vermindert de behoefte aan externe financiering. Omdat de financieringswijze in beginsel geen rol mag spelen bij de uiteindelijke kostprijsberekening van een gemeentelijke taak, wordt ook rente over interne financieringsmiddelen berekend. Deze rente wordt 'rente eigen financieringsmiddelen' genoemd. De financieringslasten en -baten worden vervolgens doorberekend (omgeslagen) over de gemeentelijke organisatieonderdelen. Dit systeem van omslaan van de rente wordt het renteomslagstelsel of kortweg het omslagstelsel genoemd. Het uiteindelijke resultaat (baat of last) wordt vervolgens toegevoegd of onttrokken aan de rente-egalisereserve. Deze reserve heeft een maximale omvang van € 60 miljoen. Als de dotatie aan deze reserve leidt tot een omvang hoger dan de maximale omvang van € 60 miljoen valt het meerdere boven de € 60 miljoen vrij ten gunste van de algemene dienst, waarvan 75% voor de centrale stad is en 25% voor de stadsdelen en Waternet. Ultimo 2012 bedroeg deze reserve € 60 miljoen, zodat de verwachte dotaties in 2013 in de resultatenrekening zullen vrijvallen.

Omslagrente

Het rentepercentage dat aan de gemeentelijke organisatieonderdelen wordt doorberekend heet de omslagrente. Het streven is een evenwichtige ontwikkeling van de omslagrente waarbij schommelingen van de rente over de externe financieringsmiddelen gematigd doorwerken in de omslagrente. Dat voorkomt verstoring van het meerjarig begrotingsbeeld. Voor het de begrotingsperiode bedraagt de omslagrente 4,5%. In het kader van het programma

balanssturing wordt momenteel het beleid inzake het omslagstelsel en de omslagrente herzien en doorgerekend.

Rente over opgenomen langlopende leningen

Dit betreft betaalde rente over leningen aangetrokken op de kapitaalmarkt. Ultimo 2014 zal de gemeente € 3,5 miljard hebben geleend op de kapitaalmarkt en betaalt gemiddeld 3,6% rente.

Rente over opgenomen kortlopende leningen

Dit betreft betaalde rente over leningen aangetrokken op de geldmarkt. Ultimo 2014 zal de gemeente gemiddeld € 450 miljoen hebben geleend op de geldmarkt en daarover gemiddeld 0,5% rente hebben betaald.

Rente over opgenomen of verstrekte rekening courant kredieten

Dit betreft de betaalde en ontvangen rente van 3,5% over rekening courant saldi van gemeentelijke diensten en stadsdelen.

Rente over eigen financiering met rente toevoeging algemene dienst

Dit betreft de berekende rentevergoeding over reserves en voorzieningen die wordt toegerekend aan de algemene dienst en niet wordt toegevoegd aan reserves. Ultimo 2014 begroot de gemeente € 1,7 miljard aan reserves waarover 4,5% rente werd berekend maar niet aan werd toegevoegd.

Rente over eigen financiering met rente toevoeging aan de reserve of voorziening

Dit betreft de berekende rentevergoeding over reserves of voorziening die ook daadwerkelijk wordt toegevoegd aan de reserve of voorziening. Het toevoegen aan reserves of voorziening is niet standaard maar gebeurt indien het College hiertoe heeft besloten. Ultimo 2014 zal de gemeente per saldo € 1,9 miljard aan reserves hebben waarover 4,5% rente werd berekend en toegevoegd.

Rente over verstrekte leningen binnen de omslag

Dit betreft de ontvangen rente van 4,5% over lang lopende leningen aan diensten en stadsdelen. De leningen worden afgesloten voor de investeringen door de diensten en stadsdelen.

Rente over verstrekte leningen binnen de omslag

Dit betreft de ontvangen rente over lang lopende leningen aan derden zijne geen diensten of stadsdelen.

Raming EMU saldo

Raming EMU-saldo

Om het financieringstekort van de totale overheid te kunnen ramen, moeten de gemeenten sinds 2006 een meerjarenraming van hun EMU-saldo in de begroting opnemen. Overschrijdt het EMU-tekort van de totale overheid in enig jaar de signaalwaarde (% van het Bruto Binnenlands Product) dan is Nederland verplicht maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat het tekort niet verder oploopt. De gemeente volgt zijn bijdrage aan het EMU-saldo via de reguliere kwartaalrapportages aan het CBS. Voor Amsterdam komt de meerjarenraming 2014-2017 uit op de volgende bedragen:

Bedragen x € 1 miljoen		2014	2015	2016	2017
1	Wat zijn uw exploitatiesaldi vóór toevoeging c.q. onttrekking aan reserves (zie BBV, art. 17c)? Vul bij een positief saldo voor bestemming een positief bedrag in en bij een negatief saldo een negatief bedrag.	-79	170	185	181
2	Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	149	152	151	148
3	Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	36	25	25	22
4	Wat zijn uw investeringslasten in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	497	380	371	294
5	Wat zijn uw baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en die niet al in mindering zijn gebracht bij post 4?	408	369	349	266
6	Wat zijn uw baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op de exploitatie verantwoord?	0	30	0	0
7	Hoeveel bedragen de lasten van aankoop van grond en bouw-, woonrijp maken e.d.? Het betreft alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan.	0	0	0	0
8	Wat zijn uw baten bouwgrondexploitatie voor zover deze niet in de exploitatie zijn verantwoord?	0	0	0	0
9	Wat zijn uw lasten op de balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen?	25	9	7	9
10	Wat zijn uw lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten?	0	0	0	0
11	Bij de berekening van het EMU-saldo wordt gecorrigeerd voor verkoop van effecten.				
a	Gaat u effecten verkopen? Ja of Nee invullen.	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is de bij de verkoop te verwachten boekwinst op de exploitatie?	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-8	357	332	314

Personele verantwoording

Formatie bezetting salariskosten inhuur Gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)

	Formatie (fte)				Rekening 2012 (* €1000)				Begroting 2013 (primair) (* €1000)				Begroting 2014 (primair)(* €1000)						
	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	verschil 2013<>2014	Salarissen	Voormalig personeel	Totale inhuur	Totaal	Salarissen	Voormalig personeel	Totale inhuur (extern en intern)	Totaal	Salarissen	Voormalig personeel	Inhuur intern	Inhuur extern	Totale inhuur	Totaal	verschil 2013<>2014
Cluster Dienstverlening & Informatie; Cluster Ondersteunende Bedrijfsvoering en Bestuurs- en Concernstaf																			
Acam Accountancy en Advies	69	67	63	-4	5.583	90	105	5.778	4.830	70	30	4.930	4.670	55	12	18	30	4.755	-175
Bestuursdienst *)	506	401	488	87	45.883	881	12.632	59.396	34.472	1.265	800	36.536	42.290	1.265	3.016	2.208	5.224	48.779	12.243
Dienst Advies en Onderzoek	179	188	184	-4	12.145	140	2.637	14.922	12.805	135	1.888	14.827	13.650	208	1.354	1.177	2.531	16.389	1.562
Dienst Basis Informatie	230	232	228	-4	15.040	234	1.090	16.364	13.463	184	730	14.377	15.598	174	185	1.157	1.342	17.114	2.737
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	327	351	315	-36	18.760	275	1.318	20.353	18.379	413	639	19.430	19.160	346	0	639	639	20.144	714
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	238	343	258	-85	16.141	122	19.940	36.203	23.760	0	10.239	33.999	19.122	0	22.500	22.500	41.622	7.623	
Dienstverlening en Facilitair Management	202	286	264	-22	12.324	263	5.993	18.580	14.631	86	4.607	19.324	15.713	85	202	3.334	3.536	19.334	11
Gemeentelijke Dienst Verzekeringszaken	51	53	51	-2	3.481	74	125	3.680	3.573	40	126	3.739	3.422	24	98	35	133	3.579	-159
Servicehuis Personeel	126	130	140	10	8.968	2.915	703	12.586	9.801	1.878	385	12.064	10.449	1.865	100	109	209	12.523	459
<i>Rokgroep</i>	18			0															
Stadsarchief	144	152	146	-6	9.207	135	1.735	11.077	8.792	162	408	9.362	9.604	162	0	138	138	9.904	542
Subtotaal	2.090	2.202	2.136	-66	147.532	5.129	46.278	198.939	144.504	4.232	19.852	168.588	153.679	4.184	4.967	31.315	36.281	194.145	25.557
Cluster Ruimtelijk & Economie																			
AfvalEnergieBedrijf	395	417	417	0	27.983	535	1.868	30.386	29.595	200	1.053	30.848	30.876	200	0	1.427	1.427	32.503	1.655
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	424	516	512	-4	30.374	514	10.645	41.533	29.684	430	10.721	40.834	36.310	100	2.406	952	3.358	39.768	-1.066
Dienst Metro	38	75	38	-37	1.510	0	129	1.639	3.454	0	23.136	26.590	2.900	0	935	5.485	6.420	9.320	-17.270
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	226	221	221	0	16.886	153	946	17.985	14.257	320	594	15.172	13.359	320	0	594	594	14.274	-898
Dienst Ruimtelijke Ordening	234	213	233	20	17.158	255	1.652	19.065	17.336	345	1.181	18.862	17.377	185	522	387	909	18.471	-391
Dienst Zuidas	4	3	4	1	605	0	8.429	9.034	560	0	7.500	8.060	605	0	0	0	605	-7.455	
Economische zaken	78	68	80	12	5.870	204	1.572	7.646	5.564	243	577	6.384	6.236	143	335	203	538	6.917	533
Ingenieursbureau Amsterdam	276	276	272	-4	19.692	57	4.193	23.942	19.249	0	4.649	23.898	20.023	100	0	1.007	1.007	21.130	-2.768
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	360	356	317	-39	27.547	396	13.452	41.395	26.846	330	3.209	30.385	24.310	330	1.674	653	2.327	26.966	-3.419
Projectmanagementbureau (incl. Wibautgroep)	210	203	236	33	16.346	73	807	17.226	16.671	56	355	17.082	19.781	46	176	237	413	20.239	3.157
Subtotaal	2.245	2.348	2.329	-18	163.971	2.187	43.693	209.851	163.216	1.924	52.976	218.115	171.777	1.423	6.048	10.945	16.993	190.193	-27.922
Cluster Sociaal & Veilig																			
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	542	553	471	-82	38.290	1.010	5.319	44.619	37.547	935	1.037	39.519	32.948	935	282	1.362	1.644	35.526	-3.993
Dienst Stadstoelicht	330	291	318	27	21.134	862	1.766	23.762	19.842	490	538	20.870	19.352	422	0	480	480	20.254	-616
Dienst Werk en Inkomen	1715	1652	1699	47	105.744	3.758	9.270	118.772	94.635	2.595	6.595	103.825	106.694	2.595	0	7.598	7.598	116.887	13.062
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	276	260	248	-12	18.227	563	3.562	22.352	17.807	733	783	19.323	16.713	728	217	418	634	18.076	-1.247
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	988	995	1013	18	63.914	1.841	5.522	71.277	63.515	1.806	2.859	68.180	65.171	2.695	118	2.925	3.043	70.909	2.729
<i>- Ambulancezorg</i>	17	0	0	0															0
Stadsbank van Lening	74	76	76	0	4.123	48	118	4.289	4.418	54	155	4.627	4.575	19	66	89	155	4.749	122
Subtotaal	3.941	3.827	3.825	-2	251.432	8.082	25.557	285.071	237.764	6.613	11.968	256.345	245.454	7.394	682	12.871	13.553	266.401	10.057
Totaal gemeente Amsterdam, excl. stadsdelen	8.276	8.376	8.290	-86	562.935	15.398	115.528	693.861	545.484	12.769	84.795	643.048	570.909	13.002	11.696	55.131	66.828	650.739	7.691
Salarissen en voormalig personeel					578.333				558.252			583.912							
Inhuur excl interne inhuur							75.136				63.092				55.131				

* incl. financiële administratie BMO, Ombudsman, Rekenkamer, Griffie, AKR